༄༅། །བཀའ་ཐམ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ངེས་དོན་ཤིང་རྟ་མཆོག་གྱུར་དག་གི་གསུང་བཞིན་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་བསམ་འཕེལ་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གླེགས་བམ་གཉིས་པ་བཞུགས་སོ།།

ཨ

༄༅། །ཨོཾ་སྭསྟི། བཀའ་ཐམ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པའི་གླེགས་བམ། ཨ
རྟགས་ཅན་འདིར། དབུ་ལྷ་ལྡེབ་ ༡ ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལྡེབ་ ༣༢༧ རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལྡེབ་ ༡༣༥ སྨོན་ཚིག་ལྡེབ་ ༡ མཇུག་ཤོག་མཆོད་
རྟེན་ལྡེབ་ ༡ གླེགས་བམ་གྱི་དཀར་ཆག་རང་ཉིད་ལྡེབ་ ༡ བཅས་ཆོས་ཚན་དྲུག་ལ་བསྡོམས་ལྡེབ་གྲངས་ ༤༥༨ བཞུགས།། ༀ མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་
རིང་ལུགས་ཆེ། །འཛམ་གླིང་ས་གསུམ་ཁྱབ་པར་འཕེལ། །འགྲོ་རྒྱུད་མཆོག་གསུམ་སྣང་བ་དང་། །མི་འབྲལ་དུས་གསུམ་དགེ་ལེགས་ཤོག །རྫུནས་སོ། །དགེའོ།། ༎

༡

1

TI692 - 001

TI692 - 002

ཤ [illegible]

༄༅། །རིགས་ལམ་གཞུང་ལུགས་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཞིང་། །དཀྲུགས་མའི་སྐད་ལས་ཡོང་བཞིན་ཞེས་རྣམ་ཚོགས། །དགའ་སྟོན་ལྷ་ཚོགས་ཁྲེལ་བཞད་རྒྱུར་མཆིས་ཀྱང་། །ལྷག་བསམ་དཀར་བས་དཔྱད་རྒྱུན་འདི་སྤེལ། །སྐྱབས་རྗེ་བདུད་འཇོམས་འགྲོ་འདུལ་གླིང་པའི་གསུང་ལས་སོ།།

༄ དཔྱད་པའི་རིགས་རྒྱན་བཟུང་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ཏེ་དེ་ཡང་རྣམ་གྲངས་བཞིར་ཡོད་པ་སོ་སོ་ཀ་འདིར་བཞི་པོ་སྤེལ་བ་སྟེ། སྤྱིར་ཚིགས་བཅད་ལ་གཏོལ་བ་རིགས་མཛོད་འདུས་པ་ཞེས་རིགས་བཞི་ལས་འདི་ནི་གཏོལ་བའོ།།

ཧྲཱི། [illegible]

ཀཱ། [illegible]

༄༅། མ་དྷྱ་མ་ཀ་ཤཱ་སྟྲ་མ་དྷྱ་པ་ཏྲཱ་ཀྲཱི་མཾ། ཨེ་ཏད་ཏྲི་ཏ་སྭ་ར་སབ་ཏྱཱ་ཁྱཱ་ཏ་ར་གཱི་ཏཾ་ཤཱ་སྟྲ་ཏ་པ་ཏ་ར་ཀྲ་ཏི་ཤ་ཡོ་ད་ཏ་ཏི། ཨ་ཏྲ་ཝེ་ཏ་ར་ཏ་སྦྱ་ཛ་ཡེ།

༄༅། །རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་བོད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། །པདྨ་ལས་འཁྲུངས་སྐུ་ལ་འདས་གྲོངས་མེད། །དཔལ་ལྡན་ཀླུ་སྒྲུབ་སྙིང་པོའི་ཞབས་ཟུང་མཛད། །ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ། །

1

TI692 - 003

2

TI692 - 004

ཞ། མདོ

༄༅། །ཨཱརྱ ལ ངྐཱ ཝ ཏཱ ར མ ཧཱ ཡཱ ན སཱུ ཏྲ བི ཧ ར ཏི སྨ། །

༄༅། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་བཞུགས་སོ། །

T1692 - 005

༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨཱརྱ་ལངྐཱ་ཨ་བ་ཏཱ་ར་མཧཱ་ཡཱ་ན་སཱུ་ཏྲ། བོད་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་
པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ་དང་པོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་སྐད་བདག་
གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལང་ཀའི་གྲོང་ཁྱེར་ན། རྒྱ་མཚོའི་རི་མ་ལ་ཡའི་རྩེ་མོ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དང་། མེ་ཏོག་སྣ་

TI692 - 006

༄༅། །ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པ་ནས་འདུས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དབང་དང་སྟོབས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དུ་མས་རྣམ་པར་རོལ་
པ༔ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་གི་དབང་བསྐུར་བས་དབང་བསྐུར་བ་བདག་

TI692 - 007

གི་སེམས་སྣང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་སྣ་ཚོགས་དང་། གཟུགས་དང་རྩུལ་
དང་། འདུལ་བ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་ཆ་བྱེད་འཆང་བ། ཚོས་ལྡ་དང་། རང་བཞིན་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། ཡང་དེའི་ཚེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་

TI692 - 008

༄༅། །རྒྱ་མཚོའི་ཀླུའི་རྒྱལ་པོའི་གནས་ནས་ཞག་བདུན་ལོན་ཏེ་བྱུང་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། ཀླུའི་བུ་མོ་
བྱེ་བ་དུ་མས་བསུ་བ་དང་ལང་ཀའི་རི་མ་ལ་ཡ་ལ་གཟིགས་ཏེ། ལང་ཀའི་གྲོང་རྡལ་གྱི་རི་མ་ལ་ཡའི་རྩེ་མོ་འདིར་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས། རྟོག་གེའི་ལྟ་བ་མུ་

TI692 - 009

སྟེགས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། འཕགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་བསྒོམས་པའི་ཆོས་བསྟན་ཏེ། ངས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ་གནོད་སྦྱིན་གྱི་བདག
པོ་འབོད་འགྲོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བསླད་ཅིང་ཆོས་བསྟན་ཏོ་སྙམ་ནས་འཛུམ་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་གནོད་སྦྱིན་གྱི་བདག་པོ་འབོད་འགྲོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི
རླབས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱ་མཚོའི་ཀླུའི་རྒྱལ་པོའི་གནས་ནས་བྱུང་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་དང་། ཀླུའི་བུ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་བསྐོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ནས་རྒྱ
མཚོའི་རླབས་ལ་གཟིགས་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ཅིང་དེ་དག་གི་སེམས་འབྱུང་བར་གཟིགས
ཏེ༔ ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་མཛད་དོ། །ཞེས་སོགས་ནས། བདག་སོང་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པར་བྱོན། །དེ་ནི་བདག

༦

TI692-010

༄༅། །དང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ལ་ཡུན་རིང་པོའི་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་སྟེ། དེ་ནས་གནོད་སྦྱིན་གྱི་བདག་པོ་འབོད་འགྲོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་མི་རྟོག་གི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་ཞུགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་པ་དང་། འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་གཞལ་མེད་ཁང་ནས་བབས་ནས་ཟ་དང་སིལ་སྙན་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་པི་ཝང་གི་ཁོག་པ་ཤིན་དུ་གླི་ལ་ལ་བཻ་ཌཱུར་དང་། སུས་རས་སྦྲུས་པ༔ གོས་ཏུ་ར་ཀ་བྲི་ཡང་ཀུ་འདྲ་བ་རིན་ཐང་མེད་པས་ཆོར་དུ་དབྱུངས་ཏེ། འཁོར་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱས་ནས། གླུའི་དབྱངས་ཥཌྫ་དང་། རི་ཥ་བྷ་དང་། གནྡྷ་ར་དང་། དྷཻ་བཱ་ཏ་དང་། ནི་ཥཱ་ད་དང་། མ་དྷྱ་མ་དང་། ཀཻ་ཤི་ཀ་དང་། གླུའི་དབྱངས་མང་པོར་སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། རྒྱུད་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་པི་ཝང་

TI692 - 011

གི་ནང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གླུ་བླངས་པ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྩོལ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་གཏེར། །བདག་མེད་ལྷ་དང་རྣམ་གྲོལ་དྲི་མ་མེད། །
སོ་སོ་རང་རིག་ཞེས་པ་སྟོན་པ་ཡི། །ཆོས་རྩོལ་མགོན་པོ་འདིར་ཡང་ཕྱག་དུ་གསོལ། །དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ཡང་དག་བསགས་པའི་སྐུ། །བདེ་གཤེགས་འཕྲུལ་པས་
སྤྲུལ་པ་སྟོན་པ་སྟེ། །སོ་སོ་རང་རིག་རྟོགས་པའི་ཆོས་དགྱེས་པ། །ཐུབ་པ་དེ་ང་ནི་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་དུས། །ལང་ཀ་འདི་ན་སྲིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། །དེ་ཡི་སྲས་
རྣམས་གཟུགས་མང་འཆང་བ་བཞུགས། །མགོན་པོ་འདིར་ནི་ཆོས་རབ་ཕྱག་དུ་གསོལ། །གཟུགས་མང་ལྡན་པའི་གནོད་སྦྱིན་ཀུན་ཀྱང་ཉན། །དེ་ལྟར་ལང་ཀའི་བདག་པོ་
འབོད་འགྲོགས་ཀྱིས་ཏོ་ཊ་ཀའི་རྒྱུད་དུ་གླུ་བླངས་ནས་ཡང་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གླུ་བླངས་པ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་དཔུང་བདུན་ཏེ། །ཆུ་སྲིན་གནས་ཀྱི་རྒྱུ

TI692 - 012

༄༅། །མཚོ་ཡི། །རྒྱ་མཚོའི་དབང་པོ་གནས་ནས་ནི། །སླད་དུ་བྱུང་སྟེ་འགྲམ་ན་བཞུགས། །སངས་རྒྱས་བཞུགས་མཐའ་དག་ཏུ་ཡང་། །ནེ་ཙོས་ར་ནས་བརྒྱན་པའི། །གནོད་སྦྱིན་རྣམ་པ་མང་པོ་དང་། །འབོད་འགྲོགས་ལྷ་མོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །མགོན་པོ་གང་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །ལམ་དེར་འཕྲུལ་གྱིས་སོང་ནས་ནི། །མི་རྟོག་བཞིན་ལས་བབས་ནས་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་མཆོད་ཕྱག་འཚལ། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་བྱིན་བརླབས་ནས། །དེ་ལ་མངོན་པར་མི་བསླད་པ། །བདག་ནི་འབོད་འགྲོགས་མགྲིན་བཅུ་སྟེ། །སྲིན་པོའི་དབང་པོ་འདིར་མཆིས་སོ། །གྲོང་རྡལ་འདིན་སུ་གནས་དང་། །བདག་གི་ལང་ཀ་རྗེས་སུ་བཟུང་། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་མས་ཀྱང་། །སོ་སོ་རང་རིག་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །རྩེ་མོ་རིན་ཆེན་བརྒྱན་པ་ཡི། །གྲོང་རྡལ་དབུས་སུ་རབ་ཏུ་ཕད། །བཅོམ་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི། །རྩེ་མོ་རིན་ཆེན་བརྒྱན

TI692 - 013

པ་ལ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་ཡོངས་བསྐོར་ཅིང་། །རྡུལ་མེད་ཆོས་ནི་བཤད་དུ་གསོལ། །གང་རྣམས་ལང་ཀར་གནས་པ་དང་། །བདག་ཅག་དེ་རིང་ཉན་པར་འཚལ། །
བཤད་པའི་ཚུལ་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ། །སོ་སོ་རང་རིག་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་སྡེ་ནི། །སངས་རྒྱས་སྔ་མས་གསུངས་པའོ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་
ཡོངས་བསྐོར་ཅིང་། །སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་དག་གིས་ཀྱང་། །མདོ་སྡེ་འདི་ནི་བཤད་པར་དྲན། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཤད་དུ་གསོལ། །མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་བ་
ཡི། །སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་སྲས་དག་ཀྱང་། །འཕྲུལ་གྱི་ཚུལ་ཏེ་འདི་ཉིད་ནི། །རྩེ་མོ་རིན་ཆེན་བརྒྱན་པ་ལ། །གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཕྱིར། །འདྲེན་པ་
རྣམས་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར། །འཕྲུལ་གྱི་ལང་ཀའི་གྲོང་བརྟལ་འདི། །མདངས་དགའ་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་དང་། །ཐིལ་སྤྱིངས་རྡོ་སྙིངས་དགའ་བ་དང་། །རིན་ཆེན་དྲ་བའི་

TI692 - 014

༄༅། །བླ་རེས་བརྒྱན། །རྣལ་འབྱོར་ཉེས་དང་རྣམ་བྲལ་བ། །སོ་སོ་རང་རིག་སེམས་པ་ཡི། །བཅོམ་ལྡན་འདིན་གནོད་སྦྱིན་དག །སངས་རྒྱས་
སྤྱ་མས་མཛད་སྣང་བ། །ཐེག་ཆེན་རྩུལ་ལ་དད་པ་ཡི། །མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་གཞན་འཛུད་པ། །གནོད་སྦྱིན་མོ་དང་གནོད་སྦྱིན་བུ། །ཐེག་ཆེན་རྟོགས་པར་འཚལ་བ་
མཆིས། །ལང་ཀ་མ་ལ་ཡ་ཡི་རིར། །སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །བྲུམ་པ་རྣལ་སོགས་པ་རྣམས། །སྲིན་པོ་གྲོང་རྫལ་གནས་པ་དག །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་རྟོན
པ་རྣམས། །སོ་སོ་རང་རིག་ཉན་པར་འཚལ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བགྱི་བ་བགྱིས། །ད་ལྟ་རན་ཡང་ཤིན་ཏུ་བགྱིད། །བདག་ལ་རྗེས་སུ་ཐུགས་བརྩེའི་ཕྱིར། །ལང་
ཀར་སྲུས་དང་བཅས་ཏེ་གཤེགས། །ཁྲིམ་དང་ལྷ་མོ་ཚོགས་རྣམས་དང་། །སེ་མོ་དོ་ཡང་སྣ་ཚོགས་དང་། །མདངས་དགའ་ཨ་ལོ་ཀ་ཡི་ཚལ། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་བཞེས་སུ

TI692 - 015

གསོལ། །བདག་ནི་རྒྱལ་སྲས་དེ་དག་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་བགྱིད། །བདག་གིས་མི་དབུལ་གཅིག་མ་མཆིས། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཐུགས་བརྩེར་
དགོངས། །དེ་ཡི་ཚིག་དེ་གསན་པ་དང་། །སྲིད་གསུམ་དབང་པོས་གསུངས་པ་ནི། །གནོད་སྦྱིན་དབང་པོ་འདས་པ་ཡི། །མགོན་པོས་རིན་ཆེན་རི་བོ་ལ། །སོ་སོ་རང་
རིག་ཆོས་རྣམས་བསྟན། །ཁྱོད་ཉིད་ལ་ཡང་ཐུགས་བརྩེར་དགོངས། །རིན་ཆེན་རྣམ་བརྒྱན་རི་བོ་ལ། །མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་གསུང་བར་འགྱུར། །འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་
པ་དག །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་གནས། །ང་དང་སྲས་རྣམས་དག་གིས་ཀྱང་། །གནོད་སྦྱིན་དབང་པོ་བརྩེར་དགོངས་རིགས། །བཅོམ་ལྡན་གནང་ནས་མི་གསུང་
བར། །ཞི་བའི་བློ་ཡིས་རྣམ་པར་བཞུགས། །འབོད་འགྲོགས་ཀྱིས་ནི་ཕུལ་བ་ཡི། །མེ་ཏོག་བཞིན་པར་བཞུགས་པར་གྱུར། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་འབོད་འགྲོགས་དང་། །

TI692-016

༄༅། །འཇིགས་མེད་རྒྱལ་སྲས་གཞན་ཡང་སྟེ། །ལྷ་མོས་བཞད་གད་རོ་ལ་མོ་ཡིས། །རབ་ཏུ་མཆོད་ཅིང་གྲོང་དུ་གཤེགས། །དགའ་བའི་གྲོང་ཁྱལ
དེ་ར་གཤེགས་ནས། །མཆོད་པ་རབ་ཏུ་ཡང་བརྙེས་སོ། །འཁོད་འགྲོགས་ལ་སོགས་གནོད་སྦྱིན་གྱི། །སྡེ་དང་གནོད་སྦྱིན་མོས་ཀྱང་མཆོད། །གནོད་སྦྱིན་བུ་མོ་གནོད་སྦྱིན
བུས། །རིན་པོ་ཆེ་ཡི་དྲ་བས་མཆོད། །འཁོད་འགྲོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །རིན་ཆེན་བརྒྱན་པའི་སེ་མོ་དོ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་དང་རྒྱལ་བ་ཡི། །སྟོད་ཀྱི་ཡན་ལག 13
རྣམས་ལ་བཏགས། །བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་སྲས་མཁས་བཅས་པ། །མཆོད་པ་ཕུལ་བ་བཞེས་ནས་ནི། །སོ་སོ་རང་རིག་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི། །ཆོས་ནི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་མཛད། །
གནོད་སྦྱིན་སྡེ་དང་འཁོད་འགྲོགས་ཀྱིས། །སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་མཆོད་དེ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རབ་མཆོད་ཅིང་། །གསོལ་བ་ཡང་དང་ཡང་འདེབས་པ། །ཁྱོད་ནི་སངས

TI692-017

རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །རང་རིག་སྤྱོད་ཡུལ་འདྲི་བ་ཡིན། །འདི་ནི་བདག་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་། །རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཉན་པ་མཆིས། །ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་སྲས་མཁས་པ་
དང་༔ །གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱང་གསོལ་བ་འདེབས། །ཟླ་བའི་ནང་ན་ཟླ་ཆེན་ཁྱོད། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིའང་རྣལ་འབྱོར་ཞུགས། །ཁྱོད་ལ་གུས་པར་གསོལ་འདེབས་
ཀྱིས༔ །འཇིགས་པ་མེད་པས་རྩལ་དྲིས་ཤིག །རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་ནི། །མུ་སྟེགས་ཉེས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། །སོ་སོ་རང་རིག་ཆོས་ཉིད་གཙང་། །སངས་
རྒྱས་ས་ནི་ཐོབ་བྱེད་པའོ། །རྩེ་མོ་རིན་ཆེན་བརྒྱན་པ་དང་། །གཞན་ཡང་ལྷ་རྫས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །རིན་ཆེན་བྱེ་བས་བརྒྱན་པ་དག །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེར་སྤྲུལ་ཏེ། །
མགོན་པོ་རི་བོ་རི་རེ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན། །འབོད་འགྲོགས་གནོད་སྦྱིན་དེ་དག་ནི། །རེ་རེ་ལ་ནི་རྣམ་པར་གནས། །ཐམས་ཅད་འཁོར་ནི་མ་བྲིབ་པར། །རེ་རེ་ན་

TI692-018

༄༅། །ཡང་ཤིན་ཏུ་སྣང་། །དེ་ནས་ཞིང་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། །གང་ཡང་དེ་ན་འདྲེན་པ་དང་། །དེ་ན་སྲིན་པོའི་དབང་པོ་རྣམས། །གང་དག་ཡང་
ཀར་གནས་པ་འང་སྣང་། །དེ་དང་འགྲན་པའི་ཡང་ཀ་དང་། །ཨ་ཤོ་ཀ་ཡི་ཚལ་གཞན་དང་། །ནགས་ཚལ་བཟང་པོ་དེ་དག་ཀྱང་། །རྒྱལ་བ་ཡིས་ནི་མངོན་པར་སྤྲུལ། །
མགོན་པོ་རི་རྣམས་རེ་རེ་ལ། །ཀླི་གྲོགས་ཆེན་པོས་བསྐུལ་བ་དང་། །སོ་སོ་རང་རིག་བརྗོད་པ་ཡིས། །ཆོས་ནི་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ལ་བསྟན། །སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་མདོ་སྡེ
དག །རི་བོ་ལ་ནི་མ་ལུས་བཤད། །སྟོན་པ་དང་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས། །དེ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་སྣང་འགྱུར། །གནོད་སྦྱིན་འབོད་འགྲོགས་བདག་གིས་ལུས། །ཁྱིམ་ན་གནས
པར་མཐོང་བ་དང་། །བསམས་པ་འདི་གོ་ཇི་ཞིག་སྙམ། །གང་གིས་བཤད་དེ་སུ་ཡིས་ཐོས། །ཅི་ཞིག་མཐོང་གི་གང་གིས་མཐོང་། །གྲོང་ཁྱེར་དེ་དག་གང་དུ་སོང་། །

སངས་རྒྱས་དེ་དག་ཞིང་དེ་རྣམས། །རིན་ཆེན་ནགས་བཟང་དེ་ག་རེ། །འདི་ནི་སྒྱུ་མ་འམ་རྨི་ལམ་རོལ། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཞེས་བསྒྲགས་པ་འམ། །རབ་རིབ་ཡིན་ནམ་སྨིག་
རྒྱུ་འམ། །རྨི་ལམ་མོ་ཤམ་བུ་བྱུང་ངམ། །བདག་གིས་འདིར་ནི་གང་མཐོང་བ། །མགལ་མེ་བསྐོར་ཧམ་དུ་བའམ། །འོན་ཏེ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་
ཆོས་ཉིད་དམ། །ལྟ་བ་མེད་ཅིང་བལྟ་བའང་མེད། །སྨྲ་མེད་སྨྲ་བར་བྱ་མེད་ན། །རང་གི་རྟོག་པས་སྨྲོས་པ་ཡི། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མོ་ཤེས་སོ། །གཞན་དུ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་འདི། །སངས་རྒྱས་དང་ནི་ཆོས་ལྟར་གནས། །ཇི་ལྟར་མཐོང་བཞིན་སུ་ལྟ་བ། །དེ་དག་འདྲེན་པ་མི་མཐོང་ངོ་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་ཅིང་། །གང་ཆེ་
སངས་རྒྱས་མི་མཐོང་ལ། །འཇུག་མེད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ནི། །གལ་ཏེ་མཐོང་ན་དེ་སངས་རྒྱས། །ལང་ཀའི་བདག་པོ་གནས་ཤིན་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། རང་གི་སེམས་

TI692 - 020

༄༅། །སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཞིང་དུ་ཆུད་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་བ་ལ་གནས་པ། སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བས་བསྐུལ་བ། གཙུག
ལག་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པའི་བློ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ། གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པ། །བདག་གི་བློ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ལ་མཁས་པ། རྟོག་གེ་བའི་ལྟ་བ
དང་བྲལ་བར་ལྟ་བ། གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན། གཟུགས་སྣ་ཚོགས་འཆང་བ་ཆེན་པོ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞིང་དུ་ཆུད་པར
རྟོགས་པ། གོང་ནས་གོང་དུ་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ། སེམས་དང་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དབེན་པ་ལ
དགའ་བ། རྒྱུད་གསུམ་ཆད་པར་ལྟ་བ། རྒྱུ་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་བློར་གྱུར་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་དུ

TI692 - 021

སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་གནས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣོས་ནམ་མཁའ་དང་ནང་ནས་སྒྲ་ཐོས་པ་ཡང་ཀའི་བདག་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཡང་ཡང་ཀའི་བདག་པོ་ཁྱོད་ནི་
ལེགས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་སློབ་པ་དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་བལྟས་ན་ཆད་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་དང་ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་
ཤིང་ནང་དུ་སྤྱོད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཚིག་གི་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ལྟུང་བའི་ལྟ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མ་ཡིན། གཏམ་དང་སྒྲུང་ལ་དགའ་

TI692 - 022

༄༅། །བར་མ་ཡིན། རིག་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བར་མ་ཡིན། རྒྱལ་པོའི་དབང་གིས་དྲེགས་པ་ལ་ལྷུང་བར་མ་ཡིན། བསམ་གཏན་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ལ་བསམ་གཏན་པར་མ་ཡིན་ཏེ། ལང་ཀའི་བདག་པོ་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པ། ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་རབ་ཏུ་འཇོམས་པ། ལྟ་བ་ངན་པ་སེལ་བ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་བཟློག་པ་ལ་མཁས་པ། བློ་ཞིབ་ཅིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཤིན་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་མཁས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གིས་ལ་འཇུག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟོན་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལང་ཀའི་བདག་པོ་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཁས་པའི་སློམས་པར་འཇུག་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ལམ་འདི་ནི་ཕྱིར་ཞིང་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་

19

TI692-023

ལྷུར་བྱིས་པ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་རྫས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
སྤྱོད་པ། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་དུ་ལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་མངོན་པར་ཞེན་པ། སྟོང་པ་དང་། སྐྱེ་བས་གཡེངས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་
པ༔ མཚན་ཉིད་དུ་ལྷུང་བའི་བསམ་པས་བརྟགས་པ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྒོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལང་
ཀའི་བདག་པོ་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །བྱེ་བྲག་
གི་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཐོབ་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ལང་ཀའི་བདག་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པ་འདི་ནི་ཁེབས་པའི་གཡོགས་མ་རྣམ་པར་ཞེས་པ་སྣ

TI692 024

༄༅། །ཚོགས་ཀྱི་རྣ་བས་ཟློག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སུ་ལྷུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཀའི་བདག་པོ་མུ་སྟེགས་
ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་ཆགས་པར་ལྟ་བས་མུ་སྟེགས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་འདི་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཀའི་བདག་པོ་དེ་ལེགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་ཞིང་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་བསམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་སོམས་
ཤིག་དང་དེ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དེའི་སྐབས་སུ་འབོད་འགྲོགས་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཡང་འདི་ལྟར་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣལ་
འབྱོར་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་མཛད་པ། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པར་ཟློག་པ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྟོན་པ། འཕྲུལ་པས་སྤྲུལ་པ་དང་བྲལ་

TI692 - 025

པ༔ ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་བློ་ལ་གང་གི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཁོང་
དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་འདིས་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ་ཞེས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲར་གདགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉོན་
མོངས་པ་འབར་བའི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ། རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་བསམ་པའི་
རྗེས་སུ་ཞུགས་པ། ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་ལོག་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་བལྟའོ། །དེ་མཐོང་བས་ནི་ཁོང་དུ་མ
ཆུད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་བདེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པས་གནས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ས

TI692 - 026

༄༅། །ཐོབ་པར་བྱེད་པ་བདག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ཡང་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་མོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་ལང་ཀའི་
བདག་པོ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་མགྲིན་བཅུ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོས་བརྒྱན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བས་བྲེས་པའི་བདག་གི་
རིའི་རྩེ་མོ་ལ་མཛེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་བདག་ཉིད་བསྟན་ནས། ཡང་ལང་ཀའི་བདག་པོ་མགྲིན་བཅུས་མཐོང་བ་དང་། སྔོང་བའི་མཛེས་པ་དང་། རྩེ་མོ་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཚན་རབ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་དང་། རི་བོ་རེ་རེ་ལ་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འདུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་སོ་སོ་རང་གིས་

TI692 - 027

རིག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཏམ་མཛད་པ་དང་། གནོད་སྦྱིན་གྱིས་བསྐོར་ཅིང་ཞལ་འདོན་པ་བརྗོད་པའི་གཏམ་གསུང་བ་དང་། མགོན་པོ་དང་བཅས་པའི་ཞིང་དེ་དག་ཀུན་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིའི་སྤྱན་གྱིས་འཁོར་ལ་གཟིགས་ནས། སེང་གེའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་རྣམ་པར་བསྒྱིངས་ཏེ། བཞད་མོ་ཆེར་བཞད་ནས། མཛོད་སྤུ་དང་། རྩིབ་ལོགས་དང་། བརླ་དང་། སྐེད་པའི་ཕྱོགས་དང་། དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་། སྤུའི་ཁུང་བུ་ཐམས་ཅད་ནས་ནི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོས། དུས་ཀྱི་མཐའི་མེ་བཞིན་དུ་ནི་འབར། གཟི་བརྗིད་ནི་འཇའ་འོད་ལྟ་བུ། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་འདྲ་བར་ཤིན་ཏུ་འབར། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནས་ལྟ་ཞིང་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོ་ལ་འགྲན་པའི་ཟོམ་ལ་བཞུགས་ནས་བཞད་མོ་ཆེར་བཞད་དོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་

༄༅། །སེམས་དཔའི་འཁོར་དེ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། རྒྱུ་གང་དང་རྐྱེན་གང་གིས་དེ་ལྟར་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་མཛད་པ་སྔོན་དུ་འཛུམ་པས་བཞད་མོ་ཆེར་བཞད་ཅིང་རང་གི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབྱིན། ཕྱུང་ནས་ཀྱང་བདག་གི་སོ་སོ་རང་
གིས་རིག་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་བཞག་སྟེ། གཟིགས་མོ་མེད་པར་སེང་གེའི་ལྟ་བས་ཕྱོགས་སུ་
གཟིགས་ནས་འབོད་འགྲོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་རྒྱུ་བ་ལ་རྗེས་སུ་དགོངས་ཤིང་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་སྙམ་མོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྤར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་འབོད་འགྲོགས་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་དེ་དག་གིས་སེམས་དང་། བསམ་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱོད་

TI692 - 029

པ་ཡང་ཤེས་ཤིང་མའོངས་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལ་འང་བལྟས་ནས་ཆཤད་པ་བརྗོད་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། སྲྀ་ཇི་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱོབས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་ཕྱིར་ལོག་པ་རྣམས་ཀུང་བཞད་མི་ཆེར་བཞད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་སེམས་རྣམ་པར་གཡོས་པར་གྱུར་ནམ་ཅི་དུ་དང་དོ་སྙམ་ནས། དེ་
དག་གི་དོ་མཚར་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱུ་གང་དང་རྐྱེན་གང་གིས་འདི་ལྟར་འཛུམ་པ་མཛད། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་

TI692 - 030

༄༅། །བལྟས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པས། ང་ལ་དྲི་བར་བརྩམས་པ་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་དང་། གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་འདྲི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུརོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལང་ཀའི་བདག་པོ་འབོད་འགྲོགས་འདིས་ནི་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དྲི་བ་གཉིས་དྲིས་སོ། །དང་ལ་ཡང་གང་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མྱོང་བའི་དྲི་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་དྲི་བར་འདོད་དོ། །འདི་ལྟར་འདྲི་བར་འདོད་པའི་མགྲིན་བཅུ་འདི་ནི་མ་འོངས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལའང་འདྲི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཁྱེན་བཞིན་དུ། ལང་ཀའི་

TI692 - 031

བདག་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ལང་ཀའི་བདག་པོ་ཁྱོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྐབས་ཕྱེས། ཅོད་པན་རབ་ཏུ་གཡོ་བ་མ་སྤྱོད་པར་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པ་ང་ལ་
དྲིས་ཤིག་དང་། ངས་དྲི་བ་དེ་དང་དེའི་ལུང་བསྟན་པས་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཕྱུར་ནས། སའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མཁས་ཤིང་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་
བློས་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་
བཟུང་། ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ནི་རྣམ་པར་གནས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་ལས་འདས་ནས་མི་གཡོ་བ་དང་། དགེ་བའི་བློ་གྲོས་
དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་ས་ལ་ནི་རྣམ་པར་གནས། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལ་ནི་རབ་ཏུ་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེའི་པད་མོ་ཆེན་པོ་བཏིང་བ་ལ་ཏིང་ངེ་

TI692 - 032

༄༅། །འཛིན་གྱི་རྒྱལ་བས་དབང་བསྒྱུར་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་པད་མོ་དག་ལ་བདག་གི་ལུས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་བྱིན་དུ་བརླབས་ཏེ། པད་མོ་དེ་དག་ལ་བདག་གི་ལུས་འདུག་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཅིག་གིས་གདོང་ལ་གཅིག་ལྟ་བར་ཡང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་གང་གི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པ། གཅིག་གིས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པའི་ས་ལ་གནས་ཤིང་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་དེ་འང་རྗེས་སུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་རྣམ་པ་མང་པོར་རྣམ་པར་འགྱུར་བ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་དང་། ཚངས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཉེ་

TI692 - 033

བའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་མ་མཐོང་བ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་ཀྱི་སེམས་རངས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་ཀའི་བདག་པོ་ལྷ་མོ་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་
སུ་བསྐོར་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐབས་ཕྱེ་བས་རིན་པོ་ཆེའི་པད་མོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་རིན་པོ་ཆེའི་པད་མོ་དང་འདྲ་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྩེ་མོ་དེ་ནས་ཡངས་
ནས་མེ་ཏོག་དང་། ཕྲེང་བ་དང་། སྤོས་དང་། བདུག་པ་དང་། བྱུག་པ་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། ལྷའི་བ་དན་དང་། སེ་མོ་དོ་དང་། དོ་ཤལ་
དང་། ཅོད་པན་དང་། ཐོར་ཚུགས་རྣམ་པ་དུམ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། སྔོན་མ་མཐོང་མ་ཐོས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་འཕགས་པ་གཞན་དག་དང་། ལྷ་
དང་། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། སྲིན་པོ་དང་། དྲི་ཟ་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་དང་། མི་ལས་ལྷག་པ་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་ཇ་དང་། སིལ་སྙན་

༄༅། །རྣམས་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་རོ་ལ་མོའི་ཆ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་སྤྲུལ། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་གྱི་རོ་ལ་མོའི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་ཀྱང་མངོན་པར་སྤྲུལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བས་ནི་མངོན་པར་བཀབ། གོས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ལྷའི་བ་དན་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲེང་། ཏ་ལ་བདུན་ཙམ་དུ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་མངོན་པར་འཕགས། མཆོད་པའི་སྤྲིན་ཆེན་པོའི་ཆར་ནི་མངོན་པར་ཕབ། ཛ་དང་སིལ་སྙན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་རབ་ཏུ་ཕྱུང་སྟེ། ནམ་མཁའ་དེ་ལས་བབས་ནས་ཉི་མ་དང་། གློག་གི་འོད་ལྟ་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་པད་མོ་ཆེན་པོས་བརྒྱན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྩེ་མོ་གཉིས་པ་ལ་འདུག་གོ །འདུག་ནས་ཞེས་པར་འཛུམ་པ་སྟོན་དུ་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གོ་སྐབས་ཕྱེ་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དྲི་བ་གཉིས་དྲིས་སོ། །སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ

TI692 - 035

དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འང་བདག་གིས་ཞུས་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལན་བླན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འང་ད་ཞུའོ། །བསྟན་པ་
བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་གདོན་མི་འཚལ་བར་བཤད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་གཉིས་པོ་འདི་ནི་འཕྲུལ་བས་སྤྲུལ་
པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལགས་ཏེ། ངོ་བོའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ངོ་བོའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
སྒོའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྟོན་ཏེ། ཚིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་ལྷུང་བ་ནི་མི་སྟོན་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ལ་མངའ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་གཉིས་པོ་དེ་ལེགས་པར་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བའི་སྲས་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཅན། བདག་ཀྱང་

TI692-036

༄༅། །འཚལ་བར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལང་ཀའི་བདག་པོ་ཆོས་གཉིས་པོ་དེ་སྨྲོས་ཤིག །སྲིན་པོའི་དབང་པོ་
ལུས་ལ་ཅོད་པན་དང་། དཔུང་རྒྱན་དང་། སེ་མོ་དོ་དང་། རྡོ་རྗེ་མཆོག་གི་ཕྲེང་བ་ཐོགས་ཤིང་རྒྱན་བཟང་པོས་ལུས་བརྒྱན་པས་གསོལ་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྤང་བར་བགྱི་
ན། ཆོས་མ་མཆིས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་གཉིས་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྤང་བར་འགྱུར། ཆོས་སམ་ཆོས་མ་མཆིས་པ་རྣམས་ནི་གང་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་གཉིས་
སྤང་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྷུང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་མ་ལགས་པ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཡོངས་སུ་མ་རིག་པས་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་མཆིས་པ། སྐྲ་ཤད་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ཤེས་པ་མ་དག་ཅིང་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་ཅན། དེ་ལྟ

TI692 - 037

བུའི་རང་བཞིན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྣང་བར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལང་ཀའི་བདག་པོ་འདི་ལྟར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཆག་པའི་རང་བཞིན་འཇིག་
པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣང་བ། དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཟུང་། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉེ་བར་བཟུང་ན། ཆོས་དང་ཆོས་མེད་པ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཐོང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
ལང་ཀའི་བདག་པོ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སུ་ལྟུང་བ་རྣམས་བྱིས་པ་དག་གི་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིམ་ཡིན་པ་ལྟ་ཞོག་ལ། རང་བཞིན་
གཅིག་ཅིང་འབར་བ་གཅིག་ལས་བྱུང་བའི་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཁྱིམ་དང་གནས་དང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། ཁང་པ་ལ་འདུག་པ་ཤིང་གི་དབང་གིས་འོད་རིང་བ་དང་ཐུང་བའི་ཁྱད་

TI692 - 038

༄༅། །ཕར་དང་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་ཆོས་དང་། ཆོས་མེད་པ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གནང་། མེ་
ལྕེའི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་འོད་འཕྲོ་བ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འང་མ་ཟད་དེ། ལང་ཀའི་བདག་པོ་ས་བོན་ལས་བྱུང་ཡང་སྨྱུ་གུ་དང་། ལྡོང་བུ་
དང་། སོག་མ་དང་། ཚིགས་དང་། ལོ་མ་དང་། ཡལ་ག་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཁྲམའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་
ཅན། མ་རིག་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་
བའི་དབྱིབས་དང་། བརྗོད་པ་དང་། འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་སྣང་སྟེ། མཚན་ཉིད་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་འཛིན་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཁྱད་

པར་རབ་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མའི་བྱེ་བྲག་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བར་ཡང་སྣང་ངོ་། །ཡང་ཀའི་བདག་པོ་ཆོས་དེ་དག་གི་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འང་མ་ཟད་དེ། རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣང་ན། སོ་སོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་དང་། ཆོས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ལྡུ་ཅིའི་ཕྱིར་མེད་དེ་ཡོད་དོ། །ཡང་ཀའི་བདག་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་དང་། ཆོས་མེད་པ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དོ། །ཡང་ཀའི་བདག་པོ་དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་རྒྱུ་ལས་ཡོན་ཏན་དང་རྗེས་ཀྱིས་གཞི་བཙུགས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་བཏང་བར་བྱ་བ་

TI692 - 040

༄༅། །སྟེ། མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྣམ་པར་བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རྫ་མ་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་བྱིས་པས་ཀུན་བརྟགས་པ་ལུས་སུ་མ་རེད་པའི་རྣམས་ནི་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུར་ལྷག་མཐོང་གིས་རབ་ཏུ་མཐོང་ན་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་མེད་པ
རྣམས་གང་ཞེ་ན། གང་དེ་དག་བདག་ཉིད་དུ་མ་རེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཆོས་དོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་ཡང་དག་པ་དང་། ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་མེད་པ་སྤྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བདག་ཉིད་དུ་མ་རེད་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རི་
བོང་དང་། རྔ་མོ་དང་། བོང་བུ་དང་། རྟའི་རྭ་དང་། མོ་ཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། བདག་ཉིད་དུ་མ་རེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་མི

T1692 - 041

བྱའི༔ གཞན་དུ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དུ་བརྗོད་དེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མངོན་པར་ཆགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་དེ་དག་རྣམ་པར་ཞིག་པས་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར
སྣང་བར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྣང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དང་། ཆོས་མེད་པ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ལང་ཀའི་བདག་པོ་ཁྱོད
ཀྱིས་ཆོས་དང་། ཆོས་མེད་པ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུར་སྣང་བར་བྱ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་བཤད་དོ། །ཁྱང་ཡང་ལང་ཀའི་བདག་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལའང་བདག་གིས་དྲིས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལན་བླན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ཡང་། ལང་ཀའི་བདག་པོ་སྔོན་ཞེས་བྱ་བ
འདི་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཏེ། འདས་པ་ལའང་འདི་ལྟར་འདས་པ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་ཡང་རྟོག་སྟེ། དེ་བཞིན

TI692 - 042

༄༅། །གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟགས་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་བདེ་བའི་དོན་དུ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྒོམ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །གང་གིས་མི་བརྟག་ཅེ་ན། ཡིད་ཀྱིས་བདག་དང་། སྒྲོག་དང་། གང་ཟག་ཏུ་མི་བརྟག་གོ །ཇི་ལྟར་མི་བརྟག་ཅེ་ན། ཡུལ་གྱི་དོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཇི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱིབས་དང་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་མི་བརྟག་གོ །དེ་བས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །ཡང་ཀའི་བདག་པོ་འདི་ལྟར་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་རྟོག་པའི་

T1692 - 043

རི་མོའི་གཟུགས་དང་འདྲ་སྟེ། ལང་ཀའི་བདག་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་ནི་གཡོ་བ་མེད་པ་སྟེ། ལས་དང་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའོ། །
འདི་ལ་གང་ཡང་ཉན་པའམ། མཉན་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། ལང་ཀའི་བདག་པོ་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་ནི་སྤྲུལ་པ་དང་མཚུངས་ན། མུ་སྟེགས་ཅན་བྱིས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ
རྣམས་རྣམ་པར་མི་སྒོམ་མོ། །ལང་ཀའི་བདག་པོ་གང་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་སྟེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །
དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཛིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མེ་ལོང་གི་ནང་ན་ཡོད་པའི་བདག་གི་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་དང་། ཆུ་ལ་བདག
གི་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ་དང་། ཟླ་བའི་འོད་དང་། ཁྱིམ་ན་མེ་མར་འབར་བ་ལ་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ་དང་། བྲག་ཅའམ། གཞན་ཡང་བདག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུང་

༄༅། །ཁ་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ། ཆོས་དང་ཆོས་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་། ཆོས་དང་ཆོས་མེད་པ་སྤང་བ་ལ་མི་སྤྱོད་དེ་སྤྱོད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་གོ །གྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །རབ་ཏུ་ཞི་བ་མི་འཕྲོབ་བོ། །འདི་ནི་རྩེ་གཅིག་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བདག་གི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའོ། །འབོད་འགྲོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ།། །།དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ལ་གཟར་ནས་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་

TI692 - 045

ནས༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འཇིག་མ་མཆིས་ཏེ། །ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་འདྲ། །ཁྱོད་ཀྱི་
ཤེས་རབ་ཐུགས་རྗེ་ཡི། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡོད་དང་མེད་མ་དམིགས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་བཞིན། །སེམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤངས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཐུགས་རྗེ
ཡི༔ །ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་དང་མེད་མ་དམིགས། །འཇིག་རྟེན་རྟག་དང་ཆད་སྤངས་པ། །བོར་ཟུག་རྨི་ལམ་འདྲ་བ་སྟེ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཐུགས་རྗེ་ཡི། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་དང་
མེད་མ་དམིགས། །ཆོས་དང་གང་ཟག་བདག་མེད་དང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་རྣམས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཐུགས་རྗེ་དང་། །མཚན་མ་མེད་པས་རྟག་ཏུ་དག །སྒྱུ་
མ་རྨི་ལམ་རང་བཞིན་གྱི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཇི་སྐད་བསྟོད། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་རྣམས་ཀྱི། །མ་སྐྱེས་དེ་ནི་བསྟོད་པ་ལགས། །དབང་པོ་དོན་དང་རྣམ་བྲལ་ཞིང་། །

TI692-046

ཤེར། ཀ ཉི་ཁྲི། ཞེ་གསུམ

༄༅། །སྣང་མེད་དེ་ཡི་གཟིགས་པ་བས། །གལ་ཏེ་བསྟོད་དམ་སྨད་ཀྱང་རུང་། །ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཇི་སྐད་བརྗོད། །མྱ་ངན་མི་འདའ་འདའ་ལ་མིན། །
ཁྲོད་ལ་མྱ་ངན་འདའ་མི་གནས། །བློ་དང་རིག་པར་བགྱི་དང་བྲལ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་སྤྱངས། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་འཇིག་སྤངས་པ་ཡི། །ཐུབ་པ་ཞི་བ་སུས་མཐོང་
བ། །དེ་དང་འདི་དང་སྨད་མར་ཡང་། །ཆགས་མེད་ཉེར་ལེན་མ་མཆིས་འགྱུར། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་ཚུལ་དང་འདྲ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །བདག་གི་མིང་དང་རིགས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་བདག་ནི་བློ་ཆེན་
ཏེ། །ཐེག་ཆེན་ཕོང་དུ་ཆུད་པར་རྟོགས། །དྲི་བ་བརྒྱ་པོ་རྩ་བརྒྱད་པ། །གསུང་བའི་མཆོག་ལ་ཞུ་བར་བགྱི། །དེ་ཡི་ཚིག་དེ་གསན་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན

43

TI692 - 047

མཁྱེན་པའི་མཆོག ། ཐམས་ཅད་འཁོར་ལ་རྣམ་གཟིགས་ནས། །བདེ་གཤེགས་སྲས་ལ་གསུངས་པ་ནི། །ང་ལ་དྲིས་ཤིག་རྒྱལ་སྲས་རྣམས། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱང་
དྲིས། །སོ་སོ་རང་རིག་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །ང་ཡིས་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐབས་ཕྱེ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་
གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་གཏུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུ་བ་ཞུས་པ། །ཇི་ལྟར་རྟོག་གེ་རྣམ་དག་འགྱུར། །རྟོག་གེ་ཅི་ཡི་སླད་དུ་
འབྱུང་། །ཇི་ལྟ་བུར་ནོར་བ་གདའ། །ཅི་ཡི་སླད་དུ་ནོར་བ་འབྱུང་། །ཅི་ཡི་སླད་དུ་སྤྲུལ་དང་ཞིང་། །ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱང་། །སྣང་མེད་རིམ་པ་ཅི་སླད་
དུ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲས་གང་ནས་ལྷགས། །གྲོལ་བ་གང་དུ་མཆི་བར་འགྱུར། །བཅིངས་པ་སུ་ལགས་གང་གིས་འགྲོལ། །བསམ་གཏན་པ་ཡི་ཡུལ་དེ་གང་། །ཇི་ལྟར

TI692 - 048

༄༅། །ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ལ་ལྟོས། །རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཅི། །འབྲས་བུ་ཅི་ཞིག་རྒྱུ་ནི་གང་། །གཉིས་ཀྱིས་མཐའ་བརྗོད་ཅི་སྐད་དུ། །ཇི་ལྟ་བུ
ཡང་འབྱུང་བ་ལགས། །གཟུགས་མེད་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །འགོག་པ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ། །འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཇི་ལྟ་བུ། །ཅི་སྐད་ཇི་ལྟར་སད་པར་འགྱུར། །
འགྲོ་བ་དང་ནི་ལུས་འཛིན་ཀྱང་། །ཅི་ཡི་སྐད་དུ་བྱ་བ་འབྱུང་། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་རྣམ་པར་སྨོམ། །ཇི་ལྟར་ས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། །སྲིད་གསུམ་ཚོམ་གནས་པ་དེས
སུ༔ །གནས་ནི་གང་ལགས་ལུས་ནི་ཅི། །གནས་ཤིང་འགྲོ་བ་གང་ཞིག་ཏུ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །དབང་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་དང་། །མངོན་པར
ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་འཐོབ། །ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་མཉམ་པར་འཇོག །རྒྱལ་བ་ཁྱུ་མཆོག་བདག་ལ་གསུངས། །ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །ཀུན་གཞི་དེ་ཡང་ཇི་ལྟ 45

TI692 - 049

བུར༔ །སྣང་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ལགས། །ཇི་ལྟར་སྣང་ལས་སྣང་དུ་ལྡོག །རིགས་དང་རིགས་མེད་ཇི་ལྟར་ཅེས། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །མཚན་རྣམས་
རྣམ་པར་དགོད་པ་དང་། །བདག་མེད་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་མ་མཆིས་ཇི་ལྟ་བུ། །ཀུན་རྫོབ་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བུ། །ཇི་ལྟར་རྟག་དང་ཆད་པ་ཡིས། །ལྟ་བ་
རབ་ཏུ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་དང་མུ་སྟེགས་སུ། །མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་འགལ་མི་འགྱུར། །སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བུར། །མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་བ་
གསུངས༔ །ཅི་སྐད་ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་འཇིག །སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལགས། །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་བྱེད་མ་མཆིས། །ཅི་སྐད་འཇིག་རྟེན་
སྒྱུ་མ་འདྲ། །དྲི་ཟ་འདྲ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་འདྲ་བ་ཡང་། །ཅི་ཡི་སྐད་དུ་བདག་ལ་གསུངས། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཇི་ལྟར་མཆིས། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་

TI692 - 050

རྒྱུད་ཏྲེ ཀ ཤྲཱི་ཀྵཱ་ བཞི་བཟའ

༄༅། །ཅི་ལས་འབྱུང་། །ཡུལ་འཁྲུག་པ་དང་ཁྲག་འཁྲུག་དང་། ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་ལྟ་བར་འགྱུར། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། ཇི་ལྟར་
ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་འདྲ། །འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་ཐུགས་སུ་ཆུད། །ཡི་གེ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་གསུང་། །ཅི་ཡིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་འགྱུར། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་འདྲ་བ་
ལགས༔ །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་དུ། །སེམས་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུ། །གང་གིས་ས་ཡི་རིམ་པར་གྱུར། །སྟོང་མེད་རྒྱུ་བ་གང་ཞིག་ལགས། །གང་གིས་བདག་མེད་
རྣམ་པ་གཉིས། །ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་འདག །མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་སེམས་ཅན་འབྱུང་གནས་དུ། །ནོར་བུ་མུ་ཏིག་གསེར་འབྱུང་བའི། །
རིགས་རྣམས་སུ་ཡིས་རབ་ཏུ་བྱུང་། །སེམས་ཅན་དངོས་པོའི་སྐྱ་གྲངས་དང་། །མངོན་པར་བརྗོད་པ་སུ་ཡིས་བསྐྱེད། །རིག་པའི་གནས་དང་བཟོ་ཡི་རྣམས། །གང་གིས་

TI692 - 051

ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཞཤད། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྣམ་པ་དུ། །ཚིགས་བཅད་རྒྱུད་པ་ཇི་ལྟ་བུ། །རིགས་པ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་མཆིས། །ཞཤད་པ་དག་ཀྱང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །སྐྱེམ་
དང་ཁ་ཟས་སྣ་ཚོགས་དང་། །ཇི་ལྟར་འཁྲིག་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་དང་། །ཁམས་ཀྱི་བདག་པོ་ཇི་ལྟར་ལགས། །ཇི་ལྟར་རྒྱལ་སྲིད་སྲུང་
བར་འགྱུར། །ལྷ་ཡི་རིགས་ལ་རྣམ་པ་དུ། །ས་དང་སྐར་ཚོགས་ཅི་ལས་གྱུར། །ཉི་ཟླ་གཉིས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བུ། །ཐར་པ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་མཆིས། །རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པ་རྣམ་པ་
དུ། སློབ་མ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་མཆིས། །སློབ་དཔོན་དུ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ལགས། །སྐྱེས་པའི་རབས་ལ་རྣམ་པ་དུ། །བདུད་ལ་རྣམ་པ་དུ་
ཞིག་མཆིས། །ཡ་མཚན་ཅན་ཡང་རྣམ་པ་དུ། །འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་དུ། །རི་མོ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་མཆིས། །བརྟགས་པ་ཙམ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ། །ཟླ་བའི་མཚོག་གིས་

TI692 - 052

༄༅། །བདག་ལ་གསུངས། །ནམ་མཁའི་སྤྲིན་ཀླུང་ཅི་ལས་གྱུར། །དྲན་དང་ཡིད་གཞུངས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། །ཤིང་གི་འབྲི་ཤིང་ཇི་ལྟར་མཆིས། །
སྲིད་གསུམ་དབང་པོ་བདག་ལ་གསུངས། །གླང་པོ་རི་དྭགས་ཧ་ཀླུན་རྣམས། །གཟུང་དུ་རུང་བ་ཅི་སྐད་དུ། །ངན་པའི་མི་རྣམས་ཅི་ལས་གྱུར། །བདག་ལ་སེམས་ལྡང་
སྒྱུར་བས་གསུངས། །ཁམས་དྲུག་འཛིན་པ་ཅི་སྐད་དུ། །འདོད་ཆེན་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །སྐྱེས་བ་བུད་མེད་མ་ནིང་རྣམས། །ཇི་ལྟར་སྐྱེ་འགྱུར་བདག་ལ་
གསུངས། །རྣལ་འབྱོར་ལས་ནི་ཇི་ལྟར་ལྡོག །རྣལ་འབྱོར་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་འཇུག །ཅི་འདྲའི་སྐྱེས་བུ་ཇི་ལྟ་བུར། །རྣལ་འབྱོར་གཞག་པ་བདག་ལ་གསུངས། །འགྲོ་བར་
ཕྱིན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི། །མཚན་ཉིད་མཚན་མ་ཇི་ལྟ་བུ། །གང་གིས་ཇི་ལྟར་ཕྱུག་པོར་འགྱུར། །མཁའ་འདྲས་བདག་ལ་བཀའ་སྩོལ་ཅིག །ཇི་ལྟར་ཅི་ཡི་ཤཱཀྱའི་

49

TI692 - 053

རིགས༔ །བུ་རམ་ཤིང་སྐྱེས་ཇི་ལྟར་བྱུང་། །ཡུན་རིངས་དྲང་སྲོང་དཀའ་ཐུབ་གང་། །ཁྱོད་ཀྱི་དེས་ནི་ཇི་ལྟར་བསླབས། །ཁྱོད་ཉིད་ཞིང་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ། །མཆོན་
དང་དེ་བཞིན་གཟུགས་སྣ་ཚོགས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ཡང་། །ཅི་ཡི་སླད་དུ་ཀུན་ན་གདའ། །ཇི་ལྟར་ཤ་རྣམས་བཟར་མི་རུང་། །ཇི་ལྟར་ཤ་ནི་བཀག་པ་
ལགས༔ །ཁ་ཟའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་རྣམས། །ཁ་འཆལ་བར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ཞིང་རྣམས་ཉི་ཟླའི་དབྱིབས། །རི་རབ་པད་མོ་འདྲ་བ་དང་། །དཔལ་བེའུ་
སེང་གེའི་དབྱིབས་འདྲ་བ། །ཅི་ཡི་སླད་པ་བདག་ལ་གསུངས། །གོ་འདུན་དག་དང་སྤྱི་ཚུགས་དང་། །མིག་འཕྲུལ་འདྲ་བ་ཇི་ལྟ་བུ། །རིན་ཆེན་ཀུན་གྱི་ཞིང་རྣམས་
ཀྱང་༔ །ཇི་ལྟར་ཅི་སླད་བདག་ལ་གསུངས། །པི་ཝང་ཛ་ཡི་དབྱིབས་འདྲ་དང་། །འབྲས་བུ་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་འདྲ། །ཉི་ཟླ་དག་དང་རྣམ་བྲལ་བ། །ཇི་ལྟར་ཅི་སླད་བདག

TI692 - 054

༄༅། །ལ་གསུངས། །ལ་ལ་སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་ལ་རྣམ་སྨིན་འབྱུང་། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་རྣམས། །ཇི་
ལྟར་ཅི་སྐད་བདག་ལ་གསུངས། །ཅི་སྐད་ཇི་ལྟར་འདོད་ཁམས་སུ། །རྣམ་སངས་མ་རྒྱས་བདག་ལ་གསུངས། །ཅི་ཡི་དོན་དུ་འོག་མིན་དུ། །ཆགས་བྲལ་ཁྲོད་དུ་མངོན་
སངས་རྒྱས། །བདེ་གཤེགས་མྱ་ངན་འདས་ནས་ནི། །བསྟན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར། །སྟོན་པ་ཇི་སྲིད་བར་དུ་བཞུགས། །ཚུལ་ཡང་ཇི་སྲིད་གནས་པར་འགྱུར། །
ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པ་དུ། །ལྟ་བ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་དུ། །དགེ་སློང་དངོས་དང་འདུལ་བ་ཡང་། །ཅི་སྐད་ཇི་ལྟར་བདག་ལ་གསུངས། །རང་རྒྱལ་རྒྱལ་སྲས་ཉན་ཐོས་
ཀྱི། །ཅི་སྐད་འགྱུར་བ་རྒྱལ་པོ་དང་། །སྣང་བ་མེད་པ་རྒྱལ་པོ་ཡང་། །ཅི་ཡི་སྐད་པ་བདག་ལ་གསུངས། །འཇིག་རྟེན་མངོན་ཤེས་གང་གིས་འབྱུང་། །འཇིག་རྟེན་འདས་

TI692 055

ཀྱིའང་ཇི་ལྟ་བུར། །སེམས་དང་ས་རྣམས་བདུན་པོ་ཡང་། །ཇི་ལྟར་ཅི་སྙད་བདག་ལ་གསུངས། །ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམ་པ་དུ། །ཇི་ལྟར་དགེ་འདུན་དབྱེན་དུ་འགྱུར། །
སེམས་ཅན་གསོ་བའི་གཙུག་ལག་ཀྱང་། །ཇི་ལྟར་ཅི་སྙད་བདག་ལ་གསུངས། །འོད་སྲུང་ལོག་པར་དད་སེལ་དང་། །གསེར་ཐུབ་ཀྱང་ནི་ང་ཡིན་ཞེས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་
ལ་གསུངས་པ་དེ། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཅི་སྙད་གསུངས། །བདག་དང་སེམས་ཅན་ཅིས་མེད་བརྗོད། །རྟག་དང་འཇིག་གཏམ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཅི་སྙད་སེམས་ཙམ་ཡང་དག་
ཉིད༔ །ཐམས་ཅད་དུན་ཆཔད་མི་མཛད། །ཇི་སྲིད་སྐྱེས་བུན་ཆུང་ཚལ། །ཨ་རུ་ར་དང་སྐྱུ་རུ་ཚལ། །ཏི་སེའི་གངས་དང་བོར་ཡུག་རི། །རྡོ་རྗེ་སྲ་བའང་ཇི་ལྟ་བུ། །དེ་
ཡི་ནང་ན་དུ་མའི་རི། །རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་རབ་བརྒྱན་ཅིང་། །དྲང་སྲོང་དྲི་ཟས་ཀུན་གང་བ། །ཇི་ལྟར་ཅི་སྙད་བདག་ལ་གསུངས། །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་པ། །

༄༅། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་མཆོག་འདི། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པའི་ཡུལ། །ལྷ་ཆེན་གྱིས་ནི་གསན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་
ལེགས་སོ་ལེགས། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་དྲིས་པ། །དེ་ནི་རིམ་གྱིས་ངས་བཤད་ཀྱིས། །བློ་ཆེན་ངང་ལ་ཞེས་པར་བྱོས། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། །ཇི་ལྟར་མྱ་ངན་
འདས་དང་སྟོང་། །འཕོ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དང་སྲས། །ཉན་ཐོས་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་དང་། །གཟུགས་མེད་སྤྱོད་པའི་མུ་སྟེགས་
དང་། །རི་རབ་རྒྱ་མཚོ་རི་རྣམས་དང་། །གླིང་དང་ས་དང་ཞིང་རྣམས་དང་། །སྐར་མ་ཉི་མ་ཟླ་བ་དང་། །མུ་སྟེགས་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན། །རྣམ་ཐར་དབང་དང་མངོན་ཤེས་
དང་། །སྟོབས་དང་བསམ་གཏན་ཏིང་ངེ་འཛིན། །འགོག་དང་རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལམ་རྣམས་དང་། །ཚད་མེད་རྣམས་དང་བསམ་གཏན་

TI692-057

དང་༔ །ཕུང་པོ་རྣམས་དང་འགྲོ་འོང་དང་། །སྙོམས་པར་འཇུག་དང་འགོག་པ་དང་། །ལྷུང་དང་སྣ་ཚོགས་ཕྲད་པ་དང་། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་དང་། །
བདག་མེད་པ་དང་ཆོས་ལྟ་དང་། །རང་བཞིན་རྟོག་དང་བརྟགས་པ་དང་། །སྣང་དང་ལྟ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུ། །ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་། །གསེར་འོར་སྨུ་ཏིག་འབྱུང་
བའི་རིགས། །འདོད་ཆེན་པ་དང་འབྱུང་ཆེན་དང་། །སངས་རྒྱས་གཅིག་དང་དཀྱུགས་མ་དང་། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་འབྱུང་འཕོབ་དང་། །སེམས་ཅན་སྲིད་དང་མི་སྲིད་
དང་༔ །ཅི་ཕྱིར་གླང་པོ་རི་དྭགས་རྟ། །ཇི་ལྟར་གཟུང་རུང་བདག་ལ་གསུངས། །དཔེ་དང་རྒྱུ་རྣམས་ལྷུན་པ་ཡི། །གྲུབ་པའི་མཐར་ཕྲད་ཇི་ལྟ་བུར། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཅི་
ཡི་ཕྱིར། །ཚུལ་དང་འོར་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། །སེམས་ཙམ་སྙེ་ནི་སྣང་བ་མེད། །ས་རྣམས་ལ་ཡང་རིམ་པ་མེད། །སྣང་བ་མེད་དང་འགྱུར་བ་རྣམས། །བརྒྱ་པོ་ཅི་ཕྱིར་

TI692 - 058

༄༅། །བདག་ལ་གསུངས། །གསོ་བའི་གཙུག་ལག་བཟོ་རྣམས་དང་། །སྒྱུ་རྩལ་རིག་ལུང་དེ་བཞིན་ཏེ། །རི་བོ་དེ་བཞིན་རི་རབ་དང་། །ས་ཡི་
ཚད་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བུར། །ཉི་མ་ཟླ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །ཚད་ནི་ཇི་ཙམ་བདག་ལ་གསུངས། །སེམས་ཅན་ལུས་ལ་རྡུལ་གྱི་རྣམས། །རབ་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་དུ། །ཞིང་དང་ཞིང་
ལ་རྡུལ་རྣམས་དུ། །འདོམ་དང་འདོམ་ལ་ཇི་སྙེད་མཆིས། །གྲུ་འདོམ་གོམ་པ་རྒྱང་གྲགས་དང་། །དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་དཔག་ཚད་ལ། །རི་བོང་ཉི་ཟེར་སྒྲོམ་དང་། །
ལུག་གི་དང་ནི་ནས་ཀྱང་དུ། །བྲེ་གང་ལ་ནི་ནས་འབྲུ་དུ། །བྲེ་ཕྱེད་ལ་ཡང་ནས་འབྲུ་དུ། །དེ་བཞིན་བྲེ་བོ་ཁལ་གཅིག་ལ། །འབྲུམ་དང་སྲེ་བ་ཤུ་རྡོག་དུ། །ཡུངས་ཀར་ལ་ནི་
རྡུལ་ཕྲན་དུ། །འོལ་མ་སེ་ལ་ཡུངས་ཀར་དུ། །རི་གཅིག་ལ་ནི་འོལ་སེ་དུ། །ནམ་གཅིག་ལ་ནི་རི་དུ་ཡོད། །ཞོ་གཅིག་ལ་ནི་ནམ་དུ་ཡོད། །སྲང་གཅིག་ལ་ཡང་ཞོ་དུ

ཡོད༔ །ཐིས་ཀྱི་ཐིས་མགོ་འདི་ལྟ་བུར། །རི་རབ་ལ་ནི་སྲང་དུ་ཡོད། །དེ་སྐད་བུ་ཡིས་ང་ལ་དྲིས། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཅི་ཕྱིར་འདྲི། །རང་རྒྱལ་དགྲ་དང་ཉན་ཐོས་དང་། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི། །སྐུ་ལ་རྡུལ་ཕྲན་དུ་ཡོད་ཅེས། །དེ་སྐད་ཅི་ཕྱིར་འདྲི་མི་བྱེད། །མེ་ལྕེ་ལ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་དུ། །རླུང་ལ་ཡང་ནི་རྡུལ་ཕྲན་དུ། །དབང་པོ་
གཅིག་ཅིག་རྡུལ་ཕྲན་དུ། །སྨིན་མའི་སྤུ་ཡི་ཁྲུང་བུ་དུ། །ཕྱུག་པོའི་མི་རྣམས་ཅི་ལས་འགྱུར། །འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་། །རྒྱལ་སྲིད་ཅིས་བསྲུང་དེ་དག་
གིས༔ །དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཐར་བར་འགྱུར། །ཚོགས་བཅད་རྐྱང་པ་ཇི་ལྟར་སྨྲ། །འཕྲིག་པ་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་དང་། །ཟས་སྐོམ་རྣམ་པ་མང་པོ་དང་། །ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ན་
ཆུང་ཚུལ། །ཇི་ལྟར་ཅི་སྐད་རི་བོ་རྣམས། །རྡོ་རྗེ་ལྟར་སུ་བདག་ལ་སྨྲོས། །སྒྱུ་མ་རྨི་འདྲ་ཅི་ཕྱིར་ན། །སྨིག་རྒྱུ་མཚུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུར། །གང་དུ་སྤྲིན་རྣམས་འབྱུང་བར་

TI692 - 060

༄༅། །འགྱུར། །དུས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱང་ཅི་ལས་འབྱུང་། །རོ་ཡི་བྲོ་བ་ཅི་ལས་གྱུར། །ཅི་ལས་ཕོ་མོ་མ་ནིང་རྣམས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་མཛེས་པ་
དག །བུ་ཕྲོད་ངལ་ཅི་ཕྱིར་འདྲི། །ཇི་ལྟར་ལྷ་ཡི་རི་བོ་རྣམས། །དྲང་སྲོང་དྲི་ཟས་བརྒྱན་པ་དག །གྲོལ་བ་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །བཅིངས་པ་སུ་ཞིག་གང་གིས་
འགྲོལ། །བསམ་གཏན་པ་ཡི་ཡུལ་དེ་གང་། །སྤྲུལ་པ་དང་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱང་། །ཡོད་མེད་བྱེད་མེད་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །སྣང་བ་ལས་ནི་ཇི་ལྟར་ལྡོག །རྟོག་གེ་དག་ཀྱང་ཇི་ལྟར་
འདག །རྟོག་གེ་ཅི་ཕྱིར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །བྱེད་པ་ཅི་ཡིས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །འགྲོ་བའང་ཅི་ཕྱིར་བདག་ལ་གསུངས། །གང་གིས་འདུ་ཤེས་གཅད་པར་བགྱི། །ཅི་
ཡིས་ཏིང་འཛིན་རྟོགས་པར་འགྱུར། །སྲིད་གསུམ་ཆོམས་གནས་པ་དེས་སུ། །གནས་ནི་གང་ལགས་ལུས་ཀྱང་ཅི། །བདག་དང་སེམས་ཅན་མེད་ཅེས་བརྗོད། །ཀུན་རྫོབ་

TI692 - 061

བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུར། །མཚན་ཉིད་འདྲི་བ་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །བདག་མེད་འདྲི་བ་ཇི་ལྟ་བུར། །སྙིང་པོ་སྟོ་པ་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །ང་ལ་འདྲིར་བྱེད་རྒྱལ་བའི་བུ། །རྟག་དང་ཆད་པར་ལྟ
བ་དང་། །གང་གིས་སེམས་ཀྱང་མཉམ་པར་འཇོག །བརྗོད་དང་དེ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་རིགས་དང་རྒྱལ་བའི་བུ། །བྲམ་སློབ་མ་རིགས་པ་སྟོན། །
སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་ཇི་ལྟ་བུར། །ཟས་སྐོམ་ནམ་མཁའ་ཡིད་གཞུངས་དང་། །བདུད་རྣམས་དང་ནི་བརྟགས་པ་ཙམ། །ཤིང་དང་འཁྲི་ཤིང་ཅི་ཕྱིར་ཞེས། །ཅི་ཕྱིར་རྒྱལ
སྲས་ང་ལ་འདྲི། །ཞིང་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །ཡུན་རིངས་དྲང་སྲོང་དཀའ་ཐུབ་དང་། །ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་དང་བླ་མ་གང་། །ཅི་ཕྱིར་ང་ལ་རྒྱལ་སྲས་འདྲི། །ཅི་ཡི
ཕྱིར་ན་མི་གང་དག །འདོད་པའི་ཁམས་སུ་འཚང་མི་རྒྱ། །འོག་མིན་དུ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ང་ལ་འདྲི། །ཅི་ཕྱིར་མངོན་ཤེས་འཇིག་རྟེན་པ། །ཇི་ལྟར

TI692 - 062

༄༅། །དགེ་སློང་དངོས་སུ་འགྱུར། །སྤྲུལ་དང་རྣམ་སྨིན་གནས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་ང་ལ་ཅི་ལྟར་འདྲི། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་དང་། །
དགེ་འདུན་རྣམས་ཀུན་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཕི་བང་མི་རྟག་རྫ་འདྲ་དང་། །སྣང་བ་སྤྱངས་པའི་ཞིང་རྣམས་དང་། །སེམས་དངས་རྣམས་བདུན་པོ་དག །ང་ལ་རྒྱལ་བའི་བུ
ཡང་འདྲི། །འདི་དང་གཞན་ཡང་རབ་མང་བའི། །འདྲི་བ་ང་ལ་བུས་དྲིས་པ། །རེ་རེ་མཚན་དང་རབ་ལྡན་ཞིང་། །ལྟ་བའི་ཉེས་པ་རྣམ་སྤྱངས་ཏེ། །བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་
གྲུབ་པའི་མཐའ། །ངས་བཤད་པ་ལས་མཉན་པར་གྱིས། །ཚིག་རྣམས་དགོད་པར་ངས་བྱ་ཡིས། །ཚིག་ནི་བརྒྱ་ཡི་རྩ་བརྒྱད་པོ། །ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཤད་པ་
རྣམས༑ །ང་ལ་བུ་ཡིས་མཉན་པར་གྱིས། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་

TI692 - 063

ལྡན་འདས་ཚིག་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པོ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྐྱེ་བའི་ཚིག་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཚིག་དང་། རྟག་པའི་ཚིག་དང་། མི་རྟག་པའི་
ཚིག་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚིག་དང་། གནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚིག་དང་། གནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང་། སྐད་
ཅིག་པའི་ཚིག་དང་། སྐད་ཅིག་པ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་པའི་ཚིག་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚིག་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ 60
པའི་ཚིག་དང་། ཆད་པའི་ཚིག་དང་། ཆད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང་། སེམས་ཀྱི་ཚིག་དང་། སེམས་མེད་པའི་ཚིག་དང་། དབུ་མའི་ཚིག་དང་། དབུ་མ་མ་ཡིན་པའི་
ཚིག་དང་། ཐེར་ཟུག་པའི་ཚིག་དང་། ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང་། རྐྱེན་གྱི་ཚིག་དང་། རྐྱེན་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང་། རྒྱུའི་ཚིག་དང་། རྒྱུ་མེད་པའི་ཚིག

TI692 - 064

༄༅། །དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཚིག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། སྲིད་པའི་ཚིག་དང་། སྲིད་པ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། ཐབས་ཀྱི་
ཚིག་དང་། ཐབས་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང་། མཁས་པའི་ཚིག་དང་། མཁས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང་། དག་པའི་ཚིག་དང་། དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང་། རིགས་
པའི་ཚིག་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང་། དཔེའི་ཚིག་དང་། དཔེ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། སློབ་མའི་ཚིག་དང་། སློབ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང་། བླ་མའི་ཚིག
དང་། བླ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང་། རིགས་ཀྱི་ཚིག་དང་། རིགས་མེད་པའི་ཚིག་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚིག་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། སྣང་བའི་
ཚིག་དང་། སྣང་བ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། སྨོན་པའི་ཚིག་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། འཁོར་གསུམ་གྱི་ཚིག་དང་། འཁོར་གསུམ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། མཚན་

T1692 - 065

མའི་ཚིག་དང༌། མཚན་མ་མེད་པའི་ཚིག་དང༌། ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་དང༌། ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང༌། གཉིས་ཀའི་ཚིག་དང༌། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང༌། སོ་སོ་རང་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚིག་དང༌། སོ་སོ་རང་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཚིག་དང༌། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བའི་ཚིག་དང༌། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བ་མེད་པའི་ཚིག་དང༌། ཞིང་གི་ཚིག་དང༌། ཞིང་མེད་པའི་ཚིག་དང༌། རྡུལ་གྱི་ཚིག་དང༌། རྡུལ་མེད་པའི་ཚིག་དང༌། ཆུའི་ཚིག་དང༌། ཆུ་མེད་པའི་ཚིག་དང༌། རྔོན་པའི་ཚིག་དང༌། རྔོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང༌། ཡང་དག་པའི་ཚིག་དང༌། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང༌། གྲངས་དང་རྩིས་ཀྱི་ཚིག་དང༌། གྲངས་དང་རྩིས་མེད་པའི་ཚིག་དང༌། མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཚིག་དང༌། མངོན་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཚིག་དང༌། སྐྱོ་བའི་ཚིག་དང༌། སྐྱོ་བ་མེད་

TI692 - 066

༄༅། །པའི་ཚིག་དང་། སྡུག་པོའི་ཚིག་དང་། སྡུག་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང་། སྒྲ་རྩལ་དང་རིག་པ་དང་བཟོའི་ཚིག་དང་། སྒྲ་རྩལ་དང་རིག་པ་
དང་བཟོ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། ལྟུང་གི་ཚིག་དང་། ལྟུང་མེད་པའི་ཚིག་དང་། སའི་ཚིག་དང་། ས་མེད་པའི་ཚིག་དང་། སེམས་ཀྱི་ཚིག་དང་། སེམས་མེད་པའི་ཚིག་
དང་། གདགས་པའི་ཚིག་དང་། གདགས་པ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཚིག་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚིག་དང་། ཕུང་པོའི་ཚིག་དང་། ཕུང་པོ་མེད་པའི་
ཚིག་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚིག་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཚིག་དང་། བློའི་ཚིག་དང་། བློ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚིག་དང་། མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། ཤེས་བྱའི་ཚིག་དང་། ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཚིག་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་མེད་པའི་ཚིག་དང་། ཁྲག་ཁྲུག་གི་ཚིག་

དང་༑ ཁྲག་ཁྲུག་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང་། སྒྱུ་མའི་ཚིག་དང་། སྒྱུ་མ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་ཚིག་དང་། རྨི་ལམ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། སྨིག་རྒྱུའི་ཚིག
དང་༑ སྨིག་རྒྱུ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཚིག་དང་། གཟུགས་བརྙན་མེད་པའི་ཚིག་དང་། འཁོར་ལོའི་ཚིག་དང་། འཁོར་ལོ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། དྲི་
ཟའི་ཚིག་དང་། དྲི་ཟ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང་། ལྷའི་ཚིག་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང་། ཟས་སྐོམ་གྱི་ཚིག་དང་། ཟས་སྐོམ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། འཕྲིག་པའི་ཚིག
དང་༑ འཕྲིག་པ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། ལྟ་བའི་ཚིག་དང་། ལྟ་བ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚིག་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཚིག་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པའི་ཚིག་དང་། ཉི་ཟླ་དང་སྐར་མའི་ཚིག་དང་། ཉི་ཟླ་དང་སྐར་མ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། བདེན་པའི་ཚིག་དང་། བདེན་པ་མེད་

TI692 - 068

༄༅། །པའི་ཚིག་དང་། འབྲས་བུའི་ཚིག་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། འགོག་པའི་ཚིག་དང་། འགོག་པ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། འགོག་པ་ལས་ལྡང་བའི་ཚིག་དང་། འགོག་པ་ལས་ལྡང་བ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། གསོ་བའི་ཚིག་དང་། གསོ་བ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། མཚན་གྱི་ཚིག་དང་། མཚན་མེད་པའི་ཚིག་དང་། ཡན་ལག་གི་ཚིག་དང་། ཡན་ལག་མེད་པའི་ཚིག་དང་། སྒྲ་རྩལ་རིག་པའི་ཚིག་དང་། སྒྲ་རྩལ་རིག་པ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཚིག་དང་། བསམ་གཏན་མེད་པའི་ཚིག་དང་། ནོར་བའི་ཚིག་དང་། ནོར་བ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། སྣང་བའི་ཚིག་དང་། སྣང་བ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། བསྲུང་བའི་ཚིག་དང་། བསྲུང་བ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། རྡུས་ཀྱི་ཚིག་དང་། རྡུས་མེད་པའི་ཚིག་དང་། དྲང་སྲོང་གི་ཚིག་དང་། དྲང་སྲོང་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང་། རྒྱལ་པོའི་སྲིད་ཀྱི་

T1692 - 069

ཚོགས་དང་། རྒྱལ་པོའི་སྲིད་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་དང་། གཟུང་བའི་ཚོགས་དང་། གཟུང་བ་མེད་པའི་ཚོགས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་མེད་པའི་ཚོགས་
དང་། ལུང་བསྟན་པའི་ཚོགས་དང་། ལུང་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཚོགས་དང་། འདོད་ཆེན་པའི་ཚོགས་དང་། འདོད་ཆེན་པ་མེད་པའི་ཚོགས་དང་། སོ་སོ་དང་མཉེང་གི་ཚོགས་
དང་། སོ་སོ་དང་མཉེང་མེད་པའི་ཚོགས་དང་། བྲོ་བའི་ཚོགས་དང་། བྲོ་བ་མེད་པའི་ཚོགས་དང་། བྱེད་པའི་ཚོགས་དང་། བྱེད་པ་མེད་པའི་ཚོགས་དང་། ལུས་ཀྱི་ཚོགས་
དང་། ལུས་མེད་པའི་ཚོགས་དང་། རྟོག་གེའི་ཚོགས་དང་། རྟོག་གེ་མེད་པའི་ཚོགས་དང་། གཡོ་བའི་ཚོགས་དང་། གཡོ་བ་མེད་པའི་ཚོགས་དང་། དབང་པོའི་ཚོགས་
དང་། དབང་པོ་མེད་པའི་ཚོགས་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། འདུས་བྱས་མེད་པའི་ཚོགས་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཚོགས་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཚོགས་

༄༅། །དང་། འོག་མའི་ཚིག་དང་། འོག་མིན་གྱི་ཚིག་དང་། དུས་ཀྱི་ཚིག་དང་། དུས་མེད་པའི་ཚིག་དང་། ཤིང་དང་ཤིང་གེལ་པ་དང་ལྷུག་མ་
གྱིས་པའི་ཚིག་དང་། ཤིང་དང་ཤིང་གེལ་བ་དང་ལྷུག་མ་གྱིས་པ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚིག་དང་། སྣ་ཚོགས་མེད་པའི་ཚིག་དང་། བསྟན་པས་གཟུད་པའི་
ཚིག་དང་། བསྟན་པས་གཟུད་པ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། འདུལ་བའི་ཚིག་དང་། འདུལ་བ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། དགེ་སློང་གི་ཚིག་དང་། དགེ་སློང་མེད་པའི་ཚིག
དང་། བྱིན་གྱིས་རླབས་ཀྱི་ཚིག་དང་། བྱིན་གྱིས་རླབས་མེད་པའི་ཚིག་དང་། ཡི་གེའི་ཚིག་དང་། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། འདི་དག་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ཚིག་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དོ།། །།འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ། བམ་པོ་གཉིས་པ། དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་

TI692 071

གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འགག་པ་རྣམ་པ་དུ་
མཆིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འགག་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྟོག་གེ་
བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུན་འགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་འགག་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུན་སྐྱེ་བ་
དང་། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བའོ། །གནས་པ་འང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུན་གནས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གནས་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་
སྟེ། འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མདོར་རྣམ་

TI692 - 072

༄༅། །པ་གཉིས་ཏེ། སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དངོས་པོ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་
ལ་གཟུགས་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཛིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དངོས་པོ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དེ་གཉིས་ནི་མཚན་ཉིད་ཐ་མི་དད་ཅིང་གཅིག་གི་རྒྱུ་གཅིག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་
རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དངོས་པོ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྲོས་
པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡང་དག་པ་མ་

TI692 - 073

ཡིན་པར་ཀུན་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་འགོག་པ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་མཚན་ཉིད་འགག་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་རྒྱུན་འགག་པ་ནི་གང་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་
ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་གནས་པ་དང་། གང་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལ་གང་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་གནས་
ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་སོ། །གང་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་སེམས་སྣང་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་
ན། འཇིམ་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་། འཇིམ་པའི་གོང་བུ་ནི་གཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་གསེར་དང་རྒྱན་བཞིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཅི་
སྟེ་འཇིམ་པའི་གོང་བུ་འཇིམ་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེ་དག་ལས་བརྩམས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་འཇིམ་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་

༄༅། །བསྒོམས་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟེ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་འཇིམ་པའི་གོང་བུ་དང་། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རིགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དང་ཐལ་ཏེ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་འགག་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་བདག་གི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འགག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འགག་པར་མི་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་འགག་གོ །རང་གི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འགགས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ

T1692 - 075

པར་ཤེས་པ་འགགས་ན་ནི་སྨྲ་བ་འདི་ཡང་མུ་སྟེགས་བྱེད་པའི་ཆད་པར་སྨྲ་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྨྲ་བ་ནི་འདི་ལྟ
སྟེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་རྒྱུན་ཆད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཆད་པས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡང་ཆད་པར
འགྱུར་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱུ་ལས་རྒྱུན་འབྱུང་བར་སྨྲའི། རྒྱུ་མ་གཏོགས་པར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུགས་དང་སྣང་བ་འདུས་པ་ལས 72
འབྱུང་བར་མི་སྨྲ་སྟེ། བློ་གྲོ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་ནི་གཙོ་བོ་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་། དབང་པོ་དང་། དུས་དང་། རྡུལ་ཕྲ་མོར་སྨྲ་བའོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དངོས་པོའི་རང
བཞིན་བདུན་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་འདུ་བ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་། དངོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རང

TI692 - 076

༄༅། །བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། རྐྱེན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། འགྲུབ་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་བདུན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་
དོན་དམ་པ་བདུན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ལྟ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ལྟ་བ་གཉིས་ལས་འདས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་
དང་། སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། སྲས་ཀྱིས་ལས་འདའ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། འདི་དག་ནི་བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་
དང་། དོན་དམ་པའི་སྙིང་པོ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་དོན་དམ་པའི་སྙིང་པོ་དེ་དང་ལྡན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས

TI692-077

པའི་མཆོག་གི་ཆོས་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་གདོགས་པའི་རྣམས་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་རྣམ་པར་འགོད་དེ། ཇི་ལྟར་མུ་སྟེགས་བྱེད་པའི་སྨྲ་བ་དང་། ལྟ་བ
ངན་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་འགོད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ན་མུ་སྟེགས་བྱེད་པའི་སྨྲ་བ་དང་། ལྟ་བ་ངན་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞེ
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བ་ཁོང་དུ་མཆུད་པ་དང་། བདག་གིས་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མི་འཇུག
པས་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པར་ལྟ་བ་གཉིས་སུ་སྨྲ་བར་འགྱུར་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་མི་ཤེས་པ
དང་། སྲིད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱུན་རྣམ་པར་ལོག་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ། སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པར་ཟློག་པ། རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་ཡུལ་སྒྱུ་མ་རྗེས་སུ

TI692 - 078

ཀ་ཤ

༧༨

ཤེར་ཕྱིན།

འབུམ

༄༅། །མཐོང་བ་བཤད་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོ་ཆེན་པོ་དགེ་སྦྱོང་དམ། བྲམ་ཟེ་གང་ལ་ལམ་བྱུང་བའམ། ཡོད་པ་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་མངོན་པ་
དང་། དངོས་པོ་ཡུན་དུ་གནས་པ་དང་། རྐྱེན་རྣམས་ལས་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། བྱུང་ནས་ཀྱང་འཇིག་པར་འདོད་
དེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་རྒྱུན་དང་། བྱ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། སྲིད་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ལམ་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་། བདེན་པ་དང་
རྣམ་པར་འཇིག་པ་དང་། ཆད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དང་། མི་དམིགས་པས། ཐོག་མ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
འདི་ལྟ་སྟེ། གྱོ་མོ་ནི་རྫ་མ་མེད་པ་ལས་རྫ་མའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་དོ། །ས་བོན་ཚིག་པའང་མྱུ་གུའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་དེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་

75

TI692 - 079

མཆེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་འགགས་པ་དང་། འགག་པ་དང་། འགག་པར་འགྱུར་བ་ནི་བདག་ནི་སེམས་སྣང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་དེ་དག་ནི་རྒྱུན་
མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གལ་ཏེ་མ་བྱུང་བའམ། ཡོད་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་གསུམ་ཕྲད་པའི་རྐྱེན་གྱི་བྱེད་པ་ལྡན་པ་ལས་འབྱུང་དུ་ཟིན་ན་ནི་བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་རུས་སྦལ་གྱི་སྤུ་ལྟ་བུ་མེད་པ་རྣམས་དང་། བྱེ་མ་ལས་ཀྱང་འབྲུ་མར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བར་སྨྲ་བ་ལས་
དམ་བཅས་པ་ཉམས་པ་དང་། ངེས་པ་ལས་འགལ་བ་དང་། བྱ་བ་དང་ལས་དང་བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་གསུམ་ཕྲད་པའི་
རྐྱེན་གྱི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཡོད་དེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་

TI692 - 080

༄༅། །མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་རིག་པ་དང་། གཞུང་གིས་བརྟགས་པའི་ས་ལ་གནས་ཤིང་རང་གི་ལྟ་བ་ཉེས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། བློ་གྲོས་
ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཉེས་པའི་ལྟ་བས་ཟིན་པ་མི་མཉམ་པའི་བློ་ཅན་རྣམས་མི་ཤེས་པས་བསྟན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་དགེ་སྦྱོང་དམ་བྲམ་ཟེ་གང་ལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྲིན་དང་འགལ་མེ་བསྐོར་བ་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། སྒྱུ་མ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་བ་
དང་། ཆུའི་ཟླ་བ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་མཐོང་བས་རང་གི་སེམས་སྣང་བ། རྣམ་པར་
རྟོག་པའི་རྐྱེན་ཕྱིར་ལྡོག་པ་མེད་པ། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་བརྗོད་པ་དང་། མཚན་དང་མཚན་གྱི་གཞི་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་

TI692 - 081

དང་། གནས་སུ་སྣང་བའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་དང་། གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ། སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ། སྐྱེ་བ་དང་
གནས་པ་དང་འཇིག་པ་སྤངས་པ། བདག་གི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག
ཉི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ
པར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རྐྱེན་གྱིས་མ་བརྩམས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཡུལ
རྣམ་པར་དབེན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ལྟ་བས་མཚན་མ་མེད་པའི་བྱིན་གྱིས་རླབས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སའི་རིམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ

TI692-082

༄༅། །དང་། ཁམས་གསུམ་བདག་གི་སེམས་སྒྱུ་མར་ཤིན་ཏུ་མོས་པར་རབ་ཏུ་སྒོམ་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
བདག་གི་སེམས་སྣང་བ་མེད་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་སྐྱེ་བ་དང་། བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྡོ་རྗེའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་དང་ལྡན་པ། སྟོབས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་
དང་། དབང་དང་། སྙིང་བརྩེ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་ཐབས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་གི་སྣ་ཚོགས་ཅན་གྱི་གནས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ། སེམས་དང་
ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ། རིམ་གྱིས་གནས་འཕོས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུར་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བས་ན་བྱང་

TI692 - 083

ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རབ་ཏུ་འཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སེམས་དང་
རྒྱུ་དང་། རྐྱེན་དང་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་། འཇིག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བར་སེམས་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུརོ། །
ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྲོས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་རབ་ཏུ་མཐོང་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྣང་བ་མེད་པ། མི་སྐྱེ་བ་དྲན་པའི་
ཕྱིར་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཆོས་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་བདག་གི་སེམས་ལ་དབང་སྒྱུར་ཞིང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་གཟུགས་སྣ་
ཚོགས་ཀྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྤྲུལ་པའི་གཟུགས་དང་། སེམས་ཙམ་དུ་འཇུག་པས་སའི་རིམ་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་

T1692 - 084

༄༅། །འབྲེལ་བར་རབ་ཏུ་འཇོག་པར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བདག་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཆོས་ལྔ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་
སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྗེས་སུ་དོང་བ་བདག་གི་སེམས་སྣང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བར་བྱེད་པ། བརྗོད་པ་དང་། རིགས་པ་
དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འཇིག་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཚཤད་དུ་གསོལ། ལང་ཀའི་གྲོང་
རྡལ་དང་། མ་ལ་ཡའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་བཞིན་

TI692 - 085

གཤེགས་པས་རྗེས་སུ་གསུངས་པ་ཞལ་ཏད་དུ་གསོལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་དག་གིས་འབྱུང་ངོ་། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ལ་འཛིན་པར་ཁོང་དུ་མ་
ཆུད་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྦྱོར་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
དང་། གཟུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ངོ་མཚར་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྒྱུ་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆུའི་གླུང་ལྟ་བུ་ལས་
འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རླབས་འབྱུང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་། སྤུའི་ཁུང་བུ་

༄༅། །རྣམ་པ་འདང་དེ་བཞིན་ཏེ། མི་ལྡོང་བ་ཅིག་ཙར་དང་། རིམ་གྱིས་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་སྣང་བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ལ་རླུང་གིས་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་
བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡུལ་གྱི་རླུང་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་རྒྱུའི་བྱུབ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་དང་། ཐ་དད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་དང་རིགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་འཇུག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་པོ་དེ་དག
དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་དང་། ཡུལ་གྱི་བྲེ་བྲག་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་
འཇུག་སྟེ། དེ་དག་དང་དེ་འདི་སྐམ་དུ་བདག་ཅག་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཕན་ཚུན་རྒྱུར་གྱུར་ཅིང་། །རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཞུགས་པའོ་ 83

TI692 - 087

སླམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ཐ་མི་དད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྡན་ཅིག་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཡུལ་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། །དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚེ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བར་རྒྱུ་བའི་བག་ཆགས་འཇུག་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པར་རྒྱུ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ནི་འདི་ལྟར་བདག་ཅག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
རྣམས་བཀག་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ་སླམ་དུ་སེམས་ཀྱང་། །དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འགགས་བཞིན་དུ་སྙོམས་པར་འཇོག་སྟེ། །བག་ཆགས་ཀྱིས་བོན་མ་འགགས་
པའི་ཕྱིར་ནི་མ་འགགས་པའོ། །ཡུལ་ལ་འཇུག་ཅིང་འཛིན་པ་མེད་པས་ནི་འགགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུ་ཞིང་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་གཞན་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་། །མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྣལ་

TI692 - 088

ཞེ་ཁ

ཨ

༄༅། །འབྱོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀུན་རྟོགས་པར་སླ་བའམ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་དུ་ནསའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་མཁས་ཤིང་། ཚིག་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་རྣམ་པར་གདོན་མི་ཟ་བ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཐའ་ཡས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ། ནགས་ཚལ་སྡུག་པོ་དང་། ཕུག་དང་ཤིང་ཁྲོད་ན་གནས་ཤིང་རྣལ་འབྱོར་རབ་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣང་བའི་རྒྱུད་མཐོང་བ་དང་། ཞིང་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བ་དང་། དབང་དང་། སྟོབས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཀུན་ཐོབ་པར་ནུས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྐྱེ

85

TI692 - 089

བོ་ལ་རི་མོར་བྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་དང་། ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཁོར་བ་སྲིད་པའི་རྒྱ་
མཚོ་ལས་དང་། སྲིད་པ་དང་། མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ལས་རྒལ་བར་ནུས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དང་
བསྟེན་པའི་ནན་ཏན་བརྩམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོའི་དབའ་རླབས་རྣམས། །རླུང་
གི་རྐྱེན་གྱིས་བྱུང་བ་དག །གར་ཅིང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བཞིན། །རྒྱུན་ཡང་རྣམ་པར་འཆད་པ་མེད། །ཀུན་གཞི་རྒྱ་མཚོ་དེ་བཞིན་དུ། །རྟག་ཏུ་ཡུལ་གྱི་རླུང་གིས་བསྐྱོད། །སྣ་
ཚོགས་རྣམ་ཤེས་དབའ་རླབས་རྣམས། །གར་ཅིང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །སྔོན་པོ་དམར་པོ་ལན་ཚྭ་དང་། །མར་དང་འོ་མ་ཁར་དང་། །བསྐ་བའི་འབྲས་བུ་མེ་ཏོག

T1692 - 090

༄༅། །དང་། །ཇི་ལྟར་ཉི་ཟླའི་འོད་ཟེར་དང་། །རྒྱ་མཚོ་ཡི་ནི་དབའ་རླབས་དག །མི་གཅིག་ཐ་དད་མིན་པར་ཤེས། །དེ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་བདུན་པོ་
ཡང་། །སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་ལྡན་པའོ། །རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི། །དབའ་རླབས་སྣ་ཚོགས་དེ་དག་སྟེ། །རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཀུན་གཞི་དེ་བཞིན་སྣ་
ཚོགས་འབྱུང་། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་པ། །མཚན་ཉིད་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བརྟག །བརྒྱད་པོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་མཚན། །མཚན་གྱི་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་མེད། །རྒྱ་
མཚོ་དང་ནི་དབའ་རླབས་རྣམས། །ཇི་ལྟར་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཞིན། །སེམས་དང་རྣམ་ཤེས་དེ་བཞིན་དུ། །ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མི་རྙེད་དོ། །སེམས་ནི་ལས་རྣམས་གསོག
པར་བྱེད། །ཡིད་ཀྱང་རྣམ་པར་གསོག་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རིག །ལྔ་པོ་སྣང་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །སྔོན་པོ་དམར་པོའི་རྣམ་པར་ནི། །མི་ཡི་རྣམ་པར་

TI692 - 091

ཞེས་པ་གདའ། །དབའ་རླབས་སེམས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས། །ཅི་སྙད་ཐུབ་ཆེན་ཕལ་དུ་གསོལ། །སྔོན་པོ་དམར་པོའི་རྣམ་པ་རྣམས། །དབའ་རླབས་དག་ལ་མ་མཆིས་ཏེ། །མཚན་ཉིད་དོན་དུ་ཕྱེས་པ་ལ། །སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཕལ་པའོ། །དེ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པ་སྟེ། །རང་གི་སེམས་ནི་གཟུང་བ་སྣངས། །གཟུང་བ་ཡོད་ན་འཛིན་པ་ཡང་། །དབའ་རླབས་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལྷ་བུར། །མི་ཡི་རྣམ་པར་ཞེས་པར་སྣང་། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་འཇུག་པ་ནི། །དབའ་རླབས་དག་དང་འདྲ་བར་སྣང་། །དབའ་རླབས་དངོས་པོར་རྒྱ་མཚོ་ནི། །གར་བྱེད་རྣམ་པར་རིག་འགྱུར་ན། །ཀུན་གཞི་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་བློས་མི་རིག །བྱིས་པ་བློ་དང་མི་ལྡན་པས། །ཀུན་གཞི་རྒྱ་མཚོ་ཇི་བཞིན་དུ། །དབའ་རླབས་འབྱུང་བའི་ཆོས་མཐུན་ཕྱིར། །དཔེ་ཡིས་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ཡིན། །སྐྱེ་བོ་བཟང་ངན་བར་ ༤༤

TI692 - 092

༄༅། །མ་ལ། །གདུགས་འཆར་འགྱུར་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་མ་ཁྱོད། །བུས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་སྟོན། །ཆོས་ལ་རབ་ཏུ
བཞུགས་མཛད་ཅིང་། །ཅི་སྙད་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་གསུང་། །ཇི་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུངས་ན། །སེམས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་མཆིས། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོའི་དབའ་རླབས་དང་། །
མེ་ལོང་རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཅིག་ཆར་དུས་སུ་སྣང་བ་བཞིན། །སེམས་ཀྱང་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ། །ཡུལ་དང་རྣམ་པར་མི་ལྡན་པས། །རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་རབ་ཏུ
འབྱུང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རིག །ཡིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་སྙེམས་པར་བྱེད། །ལྔ་པོ་རྣམས་ལ་སྣང་བར་མངོན། །མཉམ་པར་བཞག་ལ་རིམ་པ་མེད། །རི་མོའི་
མཁན་པོ་ལ་ལའམ། །རི་མོ་མཁན་གྱི་སློབ་མ་འདང་རུང་། །རི་མོའི་དོན་དུ་ཚོན་འགྱེད་པ། །ཞིང་པ་འདི་ཡང་དེ་དང་འདྲ། །ཚོན་ལ་རི་མོ་ཡོད་པ་མིན། །པིར་དང་སྣོད་

TI692 - 093

ལའང་དེ་བཞིན་མེད། །སེམས་ཅན་དྲང་བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཆོན་གྱིས་རི་མོ་རྣམ་པར་བརྟག །ཡང་དག་ལ་ནི་ཡི་གེ་མེད། །ཤད་པ་དག་ནི་འཁྲུལ་པའོ། །ཆོས་རྣམས
ལ་ནི་གནས་བཅས་ཤིང་། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་ཡང་དག་བསྟན། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡང་དག་ནི། །བརྟག་དང་རྟོག་པས་ཡང་དག་སྤྱངས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་འདི་བསྟན
གྱི། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཤད་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་སྣ་ཚོགས་དག །སྣང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་ཤད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་། །ཤད་པ་རྣམ་པར་འཁྲུལ
བ་ཡིན། །གཞན་ལ་གང་ཞིག་བསྟན་པ་དེ། །གཞོན་ལ་ཤད་པར་མི་རུང་ངོ། །ཇི་ལྟར་ནད་པ་སོ་སོ་ལ། །སྨན་པ་སྨན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན
སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུང་། །མགོན་པོ་རྣམས་ནི་གང་གསུང་པའི། །སོ་སོ་རང་རིག་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཉན་ཐོས

TI692 - 094

༄༅། །རྣམས་ཀྱི་འང་དེ་བཞིན་མིན། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་ལ་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འདོད་པས་འདུ་བ་དང་། འདུ་འཛི་དང་། གཉིད་དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བྱའོ། །སྲོད་དང་ཐོ་རངས་དང་། ནམ་གྱི་གུང་ལ་
མི་ཉལ་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་དང་། ངན་པའི་གཙུག་ལག་དང་། གཏམ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་མཚན་ཉིད་
དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཞན་
ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སེམས་དང་ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དགོད་པ་ལ་གནས་ཏེ། གོང་དུ་འཕགས་

T1692 - 095

པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བསྟོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གོང་དུ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྣང་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་སྨོན་ལམ་གྱི་བྱིན་གྱིས་རླབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་དག་ཡོང་དུ་རྒྱུད་པས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་བོང་བུ་ཐེང་པོ་ལྟ་བུར་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་བརྒྱད་པོ་ཐོབ་ནས་དེའི་གོང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བསྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིན་གྱིས་རླབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སྨོན་ལམ་གྱི་བྱིན་གྱིས་རླབས་ལས་

༄༅། །འབྱུང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། མཚན་ཉིད་
ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྟོགས་པ་རྒྱུ་བ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟེ། འཕགས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་ན་འཕགས་པ་རྣམས་འཕགས་པ་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་དེ་དག་གི་སེམས་དང་། བསམ་པའི་སྤྱོད་པ་རབ་

I1692 - 097

ཏུ་ཤེས་ནས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད་བཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གང་ལ་གནས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་
ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པ་གང་
གིས་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཏེ། ས་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། མུ་
སྟེགས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་ལས་འདས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་

༄༅། །པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ལྔ་དང་། རང་བཞིན་རྟོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཅན་སྒྱུ་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱིས་མངོན་པར་གྲུབ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དང་། དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་དང་། འོག་མིན་གྱི་གནས་སུ་ཉེ་བར་བཞུད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཚིག་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཤིན་ཏུ་ཕྱེ་བའི་གནས་བདག་ལ་ཞལ་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཅན་ལ་ལ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དག །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློའི་རྒྱུ་ཟད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རི་བོང་ལ་རྭ་མེད་དོ་སྙམ་སྟེ། ཇི་ལྟར་རི་བོང་ལ་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་

T1692 - 099

ཐམས་ཅད་ལའང་རྣམ་པར་རྟོག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་འབྱུང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། རྡུལ་དང་རྫས་དང་དབྱིབས་དང་། དཔེ་རྒྱུ་ལ་གྱི་ཁྱད་པར་མཐོང་ནས་རི་
བོང་གི་རྭ་མེད་པར་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་རྣམས་བ་ལང་གི་རྭ་ཡོད་དོ། །སྙམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བར་ལྷུང་ཞིང་སེམས་ཙམ་དུ་
མ་གཏོགས་པའི་བློ་ཅན་དེ་དག་དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ལུས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། གནས་དང་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ལ་བློ་གྲོས་
ཆེན་པོ་རི་བོང་གི་རྭ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པ་བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་རྣམ་
པར་ལོག་པ་སྟེ། བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་ཡང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པའི་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་རྟོག་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཕན་

T1692 - 100

༄༅། །ཆུན་དུ་ལྟོས་པའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་བརྟགས་ན་དངོས་པོ་མི་
དམིགས་ཏེ། མེད་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པའི་བ་ལང་གི་རྭ་ཡོད་པར་མི་བརྟག་གོ །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་མཐོང་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་ན། རྣམ་ 97
པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ། དེ་མ་མཆིས་ཞེས་བགྱི་བར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བ་ལས་
ལྟོས་ཏེ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དེའི་རྭ་ལས་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བའོ། །བློ་གྲོས་

ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་རྭ་ལས་བརྟེན་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ལྟོས་
ཏེ་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རི་བོང་གི་རྭ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གལ་ཏེ་ཐ་དད་ན་ནི་རྭའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་
ན་ནི་དེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་རབ་ཏུ་བརྟགས་ན་མི་དམིགས་པས་རྭ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་འང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་
མེད་ན་གང་གིས་ཅི་ལས་ལྟོས་ཏེ་མོས་པར་འགྱུར། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གལ་ཏེ་ལྟོས་ནས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ན། རྒྱུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་བ་ལང་གི་རྭ་ཡོད་པ་ལས་ལྟོས་ཏེ། རི་
བོང་གི་རྭ་མེད་ཅེས་ཀུན་བརྟག་པར་བྱ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྒྱུ་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་འགྲུབ

I1692 - 102

༄༅། །པར་མི་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་མུ་སྟེགས་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་ཅན་གཟུགས་དང་རྒྱུ་དང་དབྱིབས་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་མངོན་
པར་ཞེན་པ། ནམ་མཁའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལ་མི་མཁས་པ་རྣམས་གཟུགས་ནམ་མཁའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པར་ལྟ་བས་རྣམ་པར་རྟོག་སྟེ། བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཟུགས་དང་
ནམ་མཁའི་རྒྱུ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ནི་གཞག་པ་དང་གཞིའི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ནི་ཕན་ཚུན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་
བྲག་གིས་ཐ་དད་པ། ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལའང་ནམ་མཁའ་མེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་རི་བོང་གི་རྭ་ནི་བ་ལང་གི་རྭ་ལས་ལྟོས་པ་

ཡིན་ཏེ། བ་ལང་གི་རྭ་འདང་རྡུལ་ཕྲ་མོར་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་རྡུལ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་གཞིག་ན་རྡུལ་ཕྲ་མོའི་མཚན་ཉིད་ལ་འདང་མི་གནས་ན་དེ་ཅི་ལས་ལྡོས་ཏེ་མེད་པར་
འགྱུར༏ དེ་སྟེ་གཞན་ལས་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རི་བོང་དང་བ་ལང་གི་རྭ་དང་། ནམ་མཁའ་
དང་༏ གཟུགས་སུ་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་དུ་འདང་འགྱུར་
བར་བྱའོ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་དང་ཞིང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་འདང་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་

༄༅། །ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསུངས་སོ། །སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ཡོད་པ་མིན། །སྣང་བ་ལས་ནི་སེམས་འབྱུང་སྟེ། །ལུས་དང་ལོངས་
སྤྱོད་གནས་འདྲ་བའི། །ཀུན་གཞི་མི་ལ་སྣང་བ་ཡིན། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས། །རང་བཞིན་དང་ནི་ཆོས་ལྔ་དང་། །བདག་མེད་གཉིས་པོ་དག་པ་ཡང་། །
རྣམ་པར་འདྲེན་པ་རབ་ཏུ་གསུང་། །ཕན་ཚུན་དུ་ནི་འབྲེལ་བ་ལས། །རིང་དང་ཐུང་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་། །ཡོད་པ་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་སྟེ། །མེད་པ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པའོ། །རྡུལ་
ཕྲན་དུ་ནི་རྫས་གཞིག་སྟེ། །གཟུགས་ལ་རྣམ་པར་བརྟག་མི་བྱ། །སེམས་ཙམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། །ལྟ་བ་ངན་པས་གསལ་མི་འགྱུར། །མགོན་པོ་རྣམས་ནི་གང་གསུང་
བའི། །སོ་སོ་རང་རིག་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། །རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིའང་དེ་བཞིན་མིན། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

T1692 - 105

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྒྱུད་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་
རྒྱུད་ཅིག་ཅར་རམ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་སམ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྒྱུད་ནི་
རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་རྣམ་པར་འདག་སྟེ། ཅིག་ཅར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཤིང་ཨ་མྲའི་འབྲས་བུ་ནི་རིམ་གྱིས་སྨིན་པར་འགྱུར་གྱི་ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་ནོ། །
བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྒྱུད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་འདག་སྟེ། ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་རྫ་མཁན་
ནི་སྣོད་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྱེད་དེ་ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྒྱུད་རིམ་གྱིས་རྣམ་

༄༅། །པར་སྦྱོང་སྟེ་ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སཆེན་པོ་ལས་རྫ་དང་། ཤིང་གེལ་པ་དང་། སྣན་དང་ནགས་ཚལ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཛུགས་པས་སྐྱེའི་ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྒྱུད་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་སྟེ་ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། བཞད་གད་དང་། རོལ་མོ་དང་། གླུ་དང་། པི་བང་དང་། སིལ་སྙན་དང་། རི་མོ་དག་ལ་མཁས་པ་ནི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་གི་ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྒྱུད་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་སྦྱོང་སྟེ་ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ཅིག་ཅར་སྣང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བློ

103

TI692 - 107

གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྒྱུད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམས་ཅིག་ཅར་རྣམ་པར་སྦྱོང་
ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་དང་། སྤྱོད་
ཡུལ་ཅིག་ཅར་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་ལུས་དང་། གནས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་
ཅིག་ཅར་རྣམ་པར་སྟོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྒྱུ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་ཏེ། འོག་མིན་གྱི་ཕོ་བྲང་

༄༅། །དང་། གཞན་མེད་ཁང་གི་གནས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་གཞག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ནི་
ཅིག་ཅར་རྒྱུ་འདྲ་བ་དང་། སྤྲུལ་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་མཛེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་
དང་། མེད་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམ་པར་ཟློག་པས་ཅིག་ཅར་རྣམ་པར་མཛེས་སོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཉིད་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ནི་སྒྱུ་མའི་ཡན་
ལག་རྣམ་པ་མང་པོའི་སྐྱེས་བུ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ། མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་བག་ཆགས་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་སྟོན་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་

གཞན་ཡང་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། གཞན་གྱི་དབང་གི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྩྭ་དང་ཤིང་དང་གྲོ་མོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྒྱུ་མའི་སྔགས་དང་། མིར་ལྡན་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་འཆང་བའི་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་སྣང་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་གྱི་དབང་གི་རང་བཞིན་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པ་མང་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྣང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག

༄༅། །ཡས་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་འདྲ་བར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བཤད་པའོ། །བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་པར་གཞོག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་
པོ་འཕྲུལ་པས་སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སེམས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་
དང་། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བརྒྱུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ །མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྟ
བ་བས་གཟུགས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རིམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀུང་སྟོན་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ནི་དམིགས་པ་མེད་ཅིང་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བ། བྱ

བ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པ། བྱིས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་བདག་གི་
མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བས་ན་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་
མཚན་ཉིད་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྣང་བའང་རྣམ་པར་ལོག་པར་ལྟ་བར་གྱིས་ཤིག །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་
རྩོལ་བ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་

༄༅། །སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་ཡུལ་གྱི་བདེ་བ་ལས་སྐྱོ་བ་དང་། རྒྱུན་ཆད་པས་ཕུང་པོ་
དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རང་དང་སྤྱིའི་ཕྱི་རོལ་ལ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སེམས་མཉམ་པར་
གཞོག་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་གི་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཉན་ཐོས་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་
དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། བག་ཆགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཤི་འཕོ་དང་བྲལ་བ། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་
རིག་པའི་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་ལྷག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་

པོ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་དུ་ཆུད་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སྔོན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་
བརྩེ་བར་བལྟས་ཏེ། བདག་གི་སྨོན་ལམ་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་དང་། མཉམ་པར་གཞག་པའི་བདེ་བ་ཞི་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན
པོ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེ། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔས་བསླབ་པར་མི་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྔོན་པོ
དང་། སེར་པོ་དང་། དྲོ་བ་དང་། གཤེར་བ་དང་། གཡོ་བ་དང་། སྲ་བའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་བྱེད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དང་། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་

TI692 - 114

༄༅། །དང་། རིགས་པ་དང་། ལུང་དང་། ཚད་མ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་རྣམས་མཐོང་ནས་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
འབྱུང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་བཟློག་པར་བྱའོ། །ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་གང་ཟག་ལ་
བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཕྱིར་བཟློག་སྟེ། སའི་རིམ་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་
རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གང་སྨྲས་པ་དེའི་ཕྱིར་བཤད་དེ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་
གྲོས་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དོན་དམ་པ་རྟག་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཤད་

དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་རྣམས་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་
བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་རྒྱུའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་གི་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེ་
རྒྱུའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་གང་གིས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་བྱ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་སྟེ་རྟག་པ་དང་། བསམ་
གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་རྒྱུའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རྒྱུ་ལ་རག་ལུས་པའི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་

༄༅། །མི་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངའི་དོན་དམ་པ་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་བྲལ་བ། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའོ། །དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུར་གྱུར་པས་ན་རྒྱུ་དང་ལྡན་པའོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་བྲལ་བས་ནམ་མཁའ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། འགོག་པའི་དཔེ་དང་ཆོས་འདྲ་བས་རྟག་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་པའི་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། དེ་བས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས

TI692 - 117

དཔའ་ཆེན་པོས་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་མུ་
སྟེགས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའོ། །བདག་གིས་བྱས་པའི་རྒྱུའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་སྟེ་མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་རྟག་
པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་བློས་རྟག་པ་ཡིན་ན་ནི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྒྱུ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ངའི་ཡང་བྱས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་རྒྱུ་མེད་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་སྟེ་མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྒྱུ་དང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རྒྱུ་དང་རང་

༄༅། །གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པས་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རི་བོང་གི་རྭ་དང་མཚུངས་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་
སྟེགས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རི་བོང་གི་རྭ་ནི་རང་གི་རྒྱུ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཚིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་མོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངའི་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
ཕྱིར་བྱས་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྤངས་པས་ན་རྟག་པ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རྟག་པ་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་དང་། རྟག་པ་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། རྟག་པ་གང་གིས་དེས་ནི་རྟག་པ་

དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེའི་རང་གི་རྒྱུ་དང་། མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སྤྱོད་ཡུལ་
ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། གཏམ་བྱར་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་འཁོར་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་པ་འཁོར་བའི་སྡུག་
བསྔལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཇིགས་པས་སྐྲག་པ་དག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཚོལ་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་
ཀྱི་ཡུལ་མ་འོངས་པ་རྒྱུན་ཆད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་གི །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་གཞིར་གྱུར་པ་སྤོན་དུ་བཏང་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་བླུན་པོ་དེ་དག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་དུ་རྟོག་པ་སྣང་བ་མེད་པར་ནི་མི་སྨྲའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་དེ་དག

TI692 - 120

༄༅། །འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་འཁོར་བའི་འགྲོ་བའི་འཁོར་ལོར་རབ་ཏུ་འཁོར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རི་བོང་དང་། རྟ་དང་། བོང་བུ་དང་། རྔ་མོའི་རྭ་དང་མཚུངས་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་

རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ནི་འཕགས་པ་སོ་སོ་
རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལུས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་
དང་། གནས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ལ་བྱིས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་
དང་། འཇིག་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བའི་བསམ་པ་ཅན་རྣམས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་གིས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཁྱོད་
ཀྱིས་བརྩོན་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ལྔ་ཡོད་དེ། །ལྔ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་

TI692 - 122

༄༅། །པར་འགྱུར་བའི་རིགས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་དང་། གང་དུའང་མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་། རིགས་མེད་པ་དང་ལྔའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། གང་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
འགྱུར་བ་བསྟན་ན་ལུས་ཀྱི་སྤུ་ལྡང་ཞིང་དེའི་བློ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བྱ་བའི་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་
སུ་འདྲིས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འདི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བས་

T1692 - 123

ས་དྲུག་དང་ལྡ་དག་ཏུ་ཀུན་ནས་ལྡང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་སྤངས་ནས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་མ་སྤངས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་
བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་སོ། །བྱ་བ་བྱས་སོ། །ཞེས་ཡང་དག་པར་སེང་གེའི་སྒྲ་སྒྲོག་ཅིང་། དེ་ལ་སོགས་པ་སྨྲས་ནས་གང་ཟག་ལ་བདག་
མེད་པ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་གྱི་བློར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ནི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྲོག་དང་། གསོ་བ་
དང་། སྐྱེས་བུ་དང་། གང་ཟག་ཡོད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཚོལ་ལོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡང་གཞན་དག་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པར་
མཐོང་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདོད་པའི་བློར་འགྱུར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ནི་མེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཉན་

༄༅། །ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རིགས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྱུང་བའི་བློ་ཅན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ནི་གང་གཅིག་པུའི་ཕྱིར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་པ་ན་མཆིམ་དང་། སྤྱིང་ཡེར་ཞེས་ལུས་ཀྱི་སྤུ་ལྡང་བར་འགྱུར་ཞིང་འདུ་འཛི་མེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པ་མང་པོ་བསྒྱུར་བ་དང་། ཟུང་གི་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་ཉན་ན་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཅན་དུ་ཤེས་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཏམ

TI692 - 125

བྱེའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་དང་། ཁོང་དུ་ཆུད་པ་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡངས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་ལུས་དང་། ཀུན་གཞི་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། གནས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་ན་མི་འཇིགས་མི་སྐྲག་སྐྲག་པར་མི་འགྱུར་ན། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཅན་དུ

༄༅། །ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་བསྟན་པའི་ཚེ་གང་ལ་དགའ་བ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་རིགས་རྣམ་པར་དགོད་པ་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ས་སྟེ། སྣང་བ་མེད་པའི་ས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དགོད་པར་བྱའོ། །སོ་སོ་རང་གི་ཀུན་གཞི་ལ་རང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དག་ནས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ནས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་སྐུའི་སྐུ་ཉིད་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསུངས་སོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། །ལན་ཅིག་འོང་བའི་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་

TI692 - 127

དང་། །དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཕྱིས་པ་བློ་ཞན་རྣམས་ལ་ནི། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་ཐེག་པ་གཅིག །ཐེག་པ་མེད་པའང་ང་སྨྲ་སྟེ། །འཕགས་པ་རྣམས་
ལ་དབེན་པ་ཉིད། །རྣམ་རིག་གཉིས་པོ་སྤངས་པ་ནི། །དམ་པའི་དོན་གྱི་སྒོ་མོ་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་དགོད་པ། །སྣང་མེད་ལ་གནས་ག་ལ་ཡོད། །བསམ་གཏན་
རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་། །གཟུགས་མེད་རྣམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན། །འདུ་ཤེས་འགོག་པ་མ་ལུས་པར། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་ཡོད་པ་མིན། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་འདོད་
ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པར་མི་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་
སྨོན་པའོ། །དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལ་འདི་དག་ནི་ཐར་པ་དང་མཐུན་པའི་མདོ་དང་། འདུལ་བ་མ་

༄༅། །ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བས་སྤྱོང་ཞིང་སྐུར་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་
ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་བདག་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་སྨིད་
པར་སྨོན་ལམ་དང་། ཐབས་སྔོན་དུ་བཏང་བས་དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་དེ། དེས་འདོད་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཡང་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་
བ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདོད་ཆེན་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་

ཤེས་ནས་ཤིན་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་སྟེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་འདོད་ཆེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་འདོད་ཆེན
པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་བརྒྱལ་གལ་ཏེ་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་དེ
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདོད་ཆེན་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་མྱ
ངན་ལས་མི་འདའོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ
ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ནི་མཚན་མ་ལས་འབྱུང་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཚན་མ་ལས་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན

༄༅། །ཕྱི་དབང་གི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་མའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུར་སྣང་བ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དངོས་པོའི་མཚན་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མིང་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དངོས་པོའི་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་དང་། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇོག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དངོས་པོའི་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་དང་ཕྱིའི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཚན་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་པའོ། །དེ་ལ་གནས

TI692 - 131

ཤིང་མི་དམིགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་གཞན་གྱི་དབང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་མ་དང་མིང་དང་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་ཐོབ་པས་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཐུགས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གསུངས་སོ། །

།མིང་དང་མཚན་མ་ཀུན་རྟོག་པ། །རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། །ཡང་དག་ཤེས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ལྔའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ་དེ་ལ་ཁྱོད་དང་བྱང་ཆུབ

༄༅། །སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསླབ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བདག་
མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མིང་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་ཤེས་པ་དང་། ལས་དང་སྲེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕུང་པོ་
དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པ་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་སྣོད་དང་ལུས་དང་གཞིར་བདག་གི་སེམས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད་
དེ། འབབ་ཆུ་དང་། ས་བོན་དང་། མར་མེ་དང་། རླུང་དང་། སྤྲིན་ལྟ་བུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཐ་དད་པས་སོ་སོར་འགྱུར་པ་གཡོ་བ་སྤྲེའུ་དང་སྦྲང་མ་ལྟ་བུ

ཡུལ་མི་གཙང་བ་ལ་སྤྱོད་པ་མགོན་མེད་པ་མེ་ལྟར་ཚོག་མི་ཤེས་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྦྱོས་པའི་ཡུལ་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཟློ་བཅུ་སྐོར་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་ལོ་ལྟར་འཁོར་བ་སྲིད་པའི་འགྲོ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་ལུས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་འཆང་བ་སྒྱུ་མ་དང་རི་ལངས་དང་འཁྲུལ་འཁོར་ལྟ་བུར་འཇུག་ཅིང་འབྱུང་
སྟེ༑ བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་མཚན་ཉིད་འདི་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ཕུང་པོ་
དང༌། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཕུང་པོ་འདུས་པ་ཙམ་སྟེ་ལས་དང་སྲེད་པའི་རྒྱུའི་སྲད་བུས་སྦྲེལ་བ་ཕན་ཚུན་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པས་གཡོ་བ

TI692 - 134

ཁྲི་ཁྲ ཀ

༄༅། །མེད་པར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཕུང་པོ་དག་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་ཡང་བྲལ་བ་སྟེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་
བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་རྟོག་གི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཆོས་ལྔ་དང་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བར་རྣམ་པར་སྒོམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་
མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་བདག་མེད་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་སྣང་བ་མེད་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རིང་པོ་མི་ཐོགས་
པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་སྟེ། སའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་འོག་ཏུས་དགུ་ལ་ཡང་མཁས་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་

TI692 - 135

སྤྱིན་རབ་ཏུ་ཐོབ་བོ། །དེ་དེ་ལ་གནས་ནས་སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པས་མངོན་པར་གྲུབ་པ་དང་། པད་མོ་ལྟ་བུའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོར་རིན་པོ་
ཆེའི་པད་མོའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མུ་ཏིག་དུ་མས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་ལ་འདུག་སྟེ། དེ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཅིང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ནས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་གི་དབང་བསྐུར་བས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་བུ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་ཀྱིས་
ལས་འདས་ནས་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཆོས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མངའ་མཛད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་
འགྱུར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་རང་གི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཁྱོད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་བསླབ་པར་

༄༅། །བྱོད།། །།འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ། བམ་པོ་གསུམ་པ། དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བདག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་པའི་ལྟ་བ་དན་
པ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བློ་ཅན་རྣམས་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་ཞིང་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་རྟག་པ་དང་། སྒྲོ་
འདོགས་པ་དང་། སྐུར་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མི་སྐུར་བར་འགྱུར་བར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐུར་པའི་མཚན་ཉིད་
བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཡང་གསོལ་བ་བཏབ་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་

ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསུངས་སོ། །སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་བ་དག །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་ཡོད་པ་མིན། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལྟ་བུའི། །སེམས་ནི་སུ་
དག་མི་ཤེས་པ། །སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་པ་ལ། །མི་མཁས་དེ་དག་རབ་ཏུ་སྤྱོད། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མེད་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་
དང་། མེད་པའི་ལྟ་བར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། མེད་པའི་རྒྱུར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། མེད་པའི་དངོས་པོར་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པ་རྣམ་པ་
བཞིའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྐུར་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་འདི་ཉིད་མི་དམིགས་པར་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐུར་བར་འགྱུར་ཏེ། བློ

༄༅། །གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐུར་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་
མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་འདི་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་
སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ལྟ་བར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་གང་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་ཉིད་ལ་བདག་དང་། སེམས་ཅན་

དང་། སྲོག་དང་། གསོ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་ངན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་མེད་པའི་ལྟ་བར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མེད་པའི་རྒྱུར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྔོན་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱིས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྔོན་མ་བྱུང་ཞིང་མེད་པ་ལས་མིག་དང་། གཟུགས་དང་། སྣང་བའི་རྒྱུ་དང་། དྲན་པ་སྔོན་དུ་འཇུག་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །མེད་པ་ལས་བྱུང་ནས་ཀྱང་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་མེད་པའི་རྒྱུར་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ནམ་མཁའ་དང་། འགོག་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་བྱས་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པ། རི་བོང་

TI692 - 140

༄༅། །དང་། རྟ་དང་། བོང་བུ་དང་། རྟ་མོའི་རྭ་དང་། སྐྲ་ཤད་འཛིངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཅན་རྣམས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐུར་པས་རྣམ་པར་རྟོག་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐུར་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་བས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐུར་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ལྔ་དང་། རང་བཞིན་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་རྟོགས་པས་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་དང་། ཆ་བྱད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་དབང་ལ་གནས་པ་

ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ལྟར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དོང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལས་རྨི་ལམ་དང་། སྒྱུ་མ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། ཆུའི་ཟླ་བའི་ཚུལ་འདྲ་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། རྟག་པ་
དང་། ཆད་པ་དང་བྲལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་བསྟན་པ་དག་མངོན་དུ་ཉན་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་
སྟོང་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་ནས། ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་འཐོབ་སྟེ། ཐོབ་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་
གིས་ཞིང་ནས་ཞིང་དུ་འདོང་ངོ་། །སྐྱེ་བ་དང་། ལྷའི་ཕོ་བྲང་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་

༄༅། །ཁྲུས་ཤིང་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ནས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་
ཕྱིར་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་ལ་འཇུག་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གསུངས་
སོ༔ །གང་ཚེ་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཙམ་དུ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་རབ་མཐོང་བ། །དེ་ཚེ་ཚོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྐུ། །གཟུས་ཤིང་བྱེད་པ་ཀུན་སྤངས་པ། །སྟོབས་དང་མངོན་
ཤེས་དབང་ལྡན་པ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་
པ༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་མཆིས་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ལྟ་བུས་བདག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཆིས་པ་དང་། མ་མཆིས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ། མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་
འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་དང་། རང་བཞིན་མ་མཆིས་པའི་མཚན་ཉིད་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། དེ་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་
ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་ཕྱིར་ཉན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་

༄༅། །བཞིན་གྱི་ཚིག་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་
པ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་མདོར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྤྱོད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་སྤྱོད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་
དམ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདུན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདུས་པ་ཕན་ཚུན་དུ་ལྟོས་པ་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་དང་སྤྱིའི་

མཚན་ཉིད་དུ་འཛུག་པ་མེད་དེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བདག་དང་ཕ་རོལ་དང་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་གནས་པ་མེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་སྟོང་
པ་ཞེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
སྟེ༑ བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཏེ། རྒྱུ་དང་། རིགས་པ་དང་། བྱེད་པ་དང་། ལས་དང་། འཁོར་བ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་
པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མི་སྤྱོད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྤྱོན་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མི་

༄༅། །སྲིད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཀླུ་གྲོགས་ཆེན་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཀླུ་གྲོགས་ཆེན་པོ་དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་གི་སོ་སོ་རང་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་ལྟ་བ་དང་། ཉེས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཀླུ་གྲོགས་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ན་ཅི་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཀླུ་གྲོགས་ཆེན་པོ་རི་དྭགས་འཛིན་གྱི་མའི་ཁང་པ་ན་གླང་པོ་དང་། བ་ལང་དང་། ལུག་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་

ལ་སོགས་པས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངས་བཤད་དེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་ཡང་། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁང་པ་ཡང་ཁང་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱང་དགེ་སློང་གི་ངོ་བོར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གླང་པོ་དང་། བ་ལང་དང་། ལུག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་གུད་ན་མི་འབོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི་ཀུན་གྱི་ཐ་ཤལ་ཏེ། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་ཡང་མི་སྐྱེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གནས་སྐབས་མ་གཏོགས་པར་ཡང་མི་སྐྱེ་ལ། མི་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། འཕྲད་པ་མེད་པ་

༄༅། །ལས་དགོངས་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པ་དང་། གཞན་དུ་
འགྱུར་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མི་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གྲིབ་མ་དང་། ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་། རིང་པོ་དང་། ཐུང་དུ་དང་། ནག་པོ་དང་། དཀར་པོ་ལྟ་བུ་དག་གཉིས་སུ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་གཉིས་པ་སྟེ། ཀློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ན་བ་དེ་ན་འཁོར་བ་མེད། འཁོར་བ་གང་ན་བ་དེ་ན་འང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་

དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལྟར་མི་གཉིས་སོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསུངས་སོ། །འཁོར་བ་རྨི་ལམ་སྒྱུ་འདྲ་དང་། །རྟག་དང་ཆད་པ་སྤངས་པ་ཡི། །རྟག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཆད་ཀྱང་། །ལས་ནི་རྣམ་པར་མི་འཇིག་གོ །མྱ་ངན་འདས་དང་ནམ་མཁའ་དང་། །འགོག་པ་གཉིས་པོ་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། །མ་བྱས་པར་ནི་བྱིས་པས་རྟོག །འཕགས་པས་ཡོད་མེད་སྤངས་པར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་ཆུད་

༄༅། །པ་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་གང་དུ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཏུ་དོན་འདི་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བསམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དོན་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་གཞག་པའི་གཏམ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྨིག་རྒྱུ་བ་ནི་རི་དྭགས་སླུ་བ་ཡིན་
ཏེ༐ ཆུའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པས་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཆུ་མེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱིས་པ་
རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མགུ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དགོད་པའི་གཏམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གྱི་
རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའི། བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

TI692 - 151

ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་བརྗོད་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གསུངས་པ་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་པར་བརྗོད་དེ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་གོས་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྲིས་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྲིས་པ། འདོད་
ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ། རྟག་པ་དང་། བརྟན་པ་ཐེར་ཟུག་པར་ནི་བརྗོད་
ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་སྨྲ་བ་འདི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འདྲ་བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་

༄༅། །ཀུན་རྟག་པ་མེད་པ། བྱེད་པ་མེད་པ། ཡོན་ཏན་མེད་པ། ཁྱབ་པ་མི་འཇིག་པའོ་ཞེས་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་སྟོན་པར་བགྱིད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་
དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་བསྟན་པར་བྱས་ནས། བྱིས་པ་རྣམས་བདག་མེད་
པས་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་གནས་རྣམ་པར་སྤང་བའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་སྒོ་བསྟན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྟོན་

149

T1692 - 153

ཏེ། འདི་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །བློ་གྲོས་
ཆེན་པོ་དཔེར་ན་རྫ་མཁན་ནི་འཇིམ་པའི་རྡུལ་གྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་ལས་ལག་པ་དང་། བཟོ་དང་། ལག་ཐུངས་དང་། ཆུ་དང་། སྲད་བུ་དང་། ནན་ཏན་ལྡན་པ་ལས་སྣོད་རྣམ་
པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ལོག་པ་དེ་ཉིད་
ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་བསྟན་པའམ། བདག་མེད་པར་བསྟན་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྫ་
མཁན་བཞིན་དུ་ཚིག་དང་། ཡི་གེའི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་བསྟན་པས་མུ་སྟེགས་

TI692 - 154

༄༅། །བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་བསྟན་པ་དང་མི་འདྲའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དྲང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟོན་ཏོ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་ལྟ་བར་ལྟུང་བའི་བསམ་པ་ཅན་དག་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་འདི་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བས་ན་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་

བ་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བདག་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་
གསུངས་སོ། །གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་རྐྱེན་དང་རྡུལ་དག་དང་། གཙོ་བོ་དབང་པོ་བྱེད་པ་དག །སེམས་ཙམ་པ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས། དེ་ནས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལ་བལྟས་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་
ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འགྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བདག་ལ་བཤད་དུ་
གསོལ༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྣལ་

TI692 - 156

༄༅། །འཁོར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་རྣམ་པར་སྒོམ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་
དང་། འཇིག་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྤོང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མོས་པ་ཡིན་
ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་
པོ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་སྒོམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་འདི་ནི་རང་གི་
སེམས་ཙམ་སྟེ། བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བ་གཡོ་བ་མེད་པ། བླང་པ་དང་དོར་བ་དང་བྲལ་བ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྲོས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་

ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་བསྒོམས་པ། ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པས་འབྲེལ་པ། ལུས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། གནས་དང་། འགྲོ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་སོང་བར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་རབ་ཏུ་རྟོག་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་རྣམ་པར་སྒོམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཇིག་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྱུ་མ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་བ་དང་འདྲ་བར་བདག་དང་། གཞན་དང་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་བས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་འཇུག་པ་མེད་པ་དང་། རྐྱེན་རྣམས་ཀུན་ཕུང་

༄༅། །པོ་དང་། སྤྱངས་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་མཐོང་ནས། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་
དམིགས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པ་རྗེས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་ལོག་ནས། སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་
བཟོད་པ་རབ་ཏུ་འཐོབ་སྟེ། ས་བརྒྱད་ལ་གནས་ནས་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ལྔ་དང་། རང་བཞིན་དང་། བདག་མེད་པ་
གཉིས་རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་རབ་ཏུ་འཐོབ་བོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སླད་དུ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་མགྱོགས་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་

སྟེ། ཡིད་ནི་རི་དང་། རྩིག་པ་དང་། འབབ་ཆུ་དང་། ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་དཔག་ཚད་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མར་སྔོན་མཐོང་བ་དང་། མྱོང་བའི་ཡུལ་རྗེས་སུ་དྲན་ཞིང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་ལུས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་འགྲོས་ཀྱིས་འཇུག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་ཐོགས་མ་ཐག་ཏུ་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྟོབས་དང་། དབང་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་འཕགས་པའི་རིས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འགྲོ་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་རྗེས་སུ་དྲན་ཞིང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་བཞིན་དུ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཇིག་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས

TJ692 - 160

༄༅། །དཔའ་ཆེན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྱིག་རྒྱུ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། སྒྲ་ཤད་འཛིངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྲོས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་མཐོང་ནས་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་མོས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་འདི་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བཅོམ་

ལྡན་འདས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་གང་གིས་བདག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་མཁིས་པ་དང་། མ་མཁིས་པར་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་དང་། ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕྱིའི་དང་། ནང་གིའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཕྱིའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་འཇིམ་པའི་གོང་བུ་དང་། ལག་ཉུངས་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། སྲད་བུ་དང་། ཆུ་དང་། མིའི་ནན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་རྫ་མ་འབྱུང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་འཇིམ་པའི་གོང་བུ་ལས་རྫ་མ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐགས་ལས་སྣམ་བུ་

༄༅། །དང་། རྩི་སྐྱང་ལས་རེ་ལྡེ་དང་། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་དང་། སྦུབ་མ་ལ་སོགས་པ་མིའི་ནན་ཏན་དང་། ཞོ་ལས་མར་འབྱུང་བ་འདི་ནི་བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་ཕྱིའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་འབྱུང་བའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་
པ་དང་། སྲེད་པ་དང་། ལས་དང་། ཆོས་འདི་དག་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་བོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་
ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལས་བྱིས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། འདི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དང་། འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། བྱེད་པའི་

རྒྱུ་དང་། སྣང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། ལྡོས་པའི་རྒྱུ་དང་དྲུག་གོ །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །
བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཕུང་པོ་དང་། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་དམིགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱེད་
པའི་མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་སྐྱེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་དབང་བར་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
སྣང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དངོས་པོ་སྐྱེས་པའི་མཚན་ཉིད་སྣང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མར་མེ་བཞིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལྡོས་པའི་རྒྱུ་
ནི་རྣམ་པར་ལྡོག་པའི་དུས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དངོས་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུན་གྱི་བྱ་བ་མི་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་དག་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས

TI692 - 164

༄༅། །རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་སྟེ། རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིག་ཅར་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གལ་ཏེ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ན་ནི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དུམ་རེད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་འབྱུང་ན་ནི་མཚན་ཉིད་དུམ་རེད་པའི་བདག་ཉིད་ལས་རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་མི་འབྱུང་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བུམ་སྐྱེས་པར་ཕ་ཞེས་གདགས་པ་དང་འདྲ་བར་རྟོག་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྒྱུ་དང་། དམིགས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་པ་དང་། བདག་པོའི་རྐྱེན་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་མི་སྐྱེ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་སམ་ཅིག་ཅར་མི་

སྐྱེའོ༑ ༑བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་ལུས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་སམ་
ཅིག་ཅར་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་། ༑བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཁྱོད་
ཀྱིས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་། བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་འམ་ཅིག་ཅར་དུ་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། ༑དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གང་ཡང་རྐྱེན་རྣམས་
ཀྱིས༑ ༑སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། ༑བརྟགས་པའི་རྐྱེན་རྣམས་ཁོ་ན་ནི། ༑སྐྱེ་ཞིང་འགག་པར་འགྱུར་ཡིན་ནོ། ༑སྐྱེ་འཇིག་རྐྱེན་ལ་འབྲེལ་བ་ནི། ༑རྣམ་པར་བཟློག་པར་
མི་བྱ་སྟེ། ༑བྱིས་པ་རྐྱེན་གྱིས་གང་རྟོག་པ། ༑དེ་ནི་རྣམ་པར་བཟློག་པར་བྱ། ༑བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་རྨོངས་བྱས་སེམས། ༑སྲིད་གསུམ་དགན་སྣང་བའི་ཕྱིར། ༑རྐྱེན་

TI692 - 166

༄༅། །རྣམས་ཡོད་དང་མེད་ལས་ཀྱང་། །ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བ་མེད་པའོ། །མ་བྱུང་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད། །གང་ཡང་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །
ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་མོ་ཤམ་བུར། །གང་ཚེ་འདུས་བྱས་མཐོང་བ་ན། །དེ་ཚེ་གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཡང་། །ནོར་བར་མཐོང་བར་ཕྱིར་ལྡོག་གོ །སྐྱེས་མེད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ
མེད། །རྐྱེན་རྣམས་དག་ནི་གང་དག་ཀྱང་། །ཁག་ཀྱང་གང་ཚེའང་ཡོད་པ་མིན། །སྤྱོད་པ་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས
པ་གང་གིས་བདག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་བརྗོད་པ་དང་། བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པའི་དོན་གཉིས་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་མྱུར་

དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་པ་དང་། བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པའི་དོན་གཉིས་
ཀྱི་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཚིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཞེས་བགྱི་བའི་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་བཤད་དུ་
གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལེགས་སོ་ཞེས་གསོལ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱིར་ཉན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཚིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་ཚིག་དང་། གནས་ངན་ལེན་

༄༅། །ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཚིག་དང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚིག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ནི་རང་གི་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་ལ་མཚན་མར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྨི་ལམ་གྱི་ཚིག་ནི་སྔོན་མྱོང་བའི་ཡུལ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཡུལ་
མེད་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚིག་ནི་སྔོན་དགྲས་བྱས་པའི་ལས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཐོག་
མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚིག་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རང་གི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ནི་བློ་གྲོས་
ཆེན་པོ་ཚིག་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཞེས་གང་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཕྱིར་ཞུས་པའོ། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

I1692 - 169

དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ད་དུང་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཚིག་རྣམ་པར་རིག་པ་རྟོག་པ་
གང་དུ་ཅི་ལས་ཇི་ལྟར་གང་གིས་འབྱུང་བའི་ཚིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་ཚིག་འབྱུང་བ་ནི་མགོ་དང་བྲང་དང་། སྣ་དང་མགུལ་དང་། རྐན་དང་མཆུ་དང་། ལྕེ་དང་སོ་རྣམས་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་
པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཚིག་ཏུ་ཐ་དད་དམ། འོན་ཏེ་གཅིག་གམ་ཅི་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཚིག་ནི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་། ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན་གཅིག་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་

༄༅། །འབྱུང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་སྣེ་ཚིག་འདི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་སྣེ་གཅིག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཚིག་དེ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ན། དེ་ནི་བྱེད་དེ་དེ་བས་ན་ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན། གཅིག་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །
ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚིག་ཉིད་དོན་དམ་པ་ལགས་སམ། འོན་ཏེ་ཚིག་གིས་གང་བརྗོད་པར་བགྱི་བ་དེ་དོན་དམ་པ་ལགས་སམ་ཅི་
ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཚིག་ཀྱང་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་གིས་གང་བརྗོད་པར་བྱ་བའང་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བརྗོད་པས་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཚིག་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དོན་

དམ་པ་ནི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དོན་དམ་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཚིག་ནི་སྐྱེས་ནས་འཇིག་ཅིང་མི་བརྟན་པ། ཕན་ཚུན་གྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་ཕན་ཚུན་གྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བདག་དང་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚིག་ནི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ལ་མི་རྟོག་གོ །དེ་བས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚིག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང

༄༅། །བཞིན་མེད། །ཆོས་ཀུན་དེ་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། །སྟོང་པ་ཉིད་དམ་སྟོང་ཉིད་དོན། །ཤེས་པས་མ་མཐོང་རྣམ་པར་རྒྱུག །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད། །མི་ཡི་ཚིག་ཀུན་བརྟགས་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྙིང་པོ་རྨི་ལམ་སྤྲུལ་འདྲ་བར། །ཡོངས་སུ་བརྟགས་པར་ཤེས་པ་ནི། །མི་འགོར་མྱ་
ངན་འདའ་མི་འགྱུ། །ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཚོང་དཔོན་དག །འཇི་བའི་རི་དྭགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །བུ་རྣམས་སྲིད་དེ་རྟེར་བཅུག་ཅིང་། །དེ་ནས་རི་དྭགས་དངོས་བྱིན་པ། །དེ་
བཞིན་ངས་ཀུན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་བརྙན་གྱིས། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡང་དག་མཐར། །བུ་རྣམས་ལ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་སྤྱོད་

T1692 - 173

ཡུལ་རྟོགས་པ། རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་མཚིས་པ་དང་། མ་མཚིས་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ལགས་པ་དང་། མཚིས་པ་འདང་མ་ལགས་མ་མཚིས་པ་འདང་མ་ལགས་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་སྤྱངས་པ། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མི་རྒྱུ་བ། འཕགས་པའི་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་པར་བགྱི་བ། ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པ། དོན་དམ་པ་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ། སའི་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱིས་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུར་འཇུག་པ། ཡུལ་མཐར་ཡས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་འདི་དག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཅིནས་ཀྱང་བདག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་

༄༅། །རྣམས་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རང་དང་། ཕྱིའི་མཚན་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་རྣམས་སུ་གྱུར་ཏེ། མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིད་བདག
ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཁྱོད་དོན་འདི་གསོལ་བ་འདེབས་པར་སེམས་པ་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
ཁྱོད་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ཕལ་པོ་ཆེའི་དོན་དང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་
བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ལེགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་ཁྱོད་ལ་ངས་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་

T1692 - 175

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱིར་ཞན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་།གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་
དང་། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་ལ་
དཔྱིད་ཀྱི་ཉི་མས་གདུངས་པའི་རི་དྭགས་རྣམས་ཆུའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་བཏུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་རྒྱུག་སྟེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བས་ནོར་བ་ཁོང་དུ་མ་

༄༅། །ཀྱུད་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྒྱུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀུན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲོས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྒོས་པའི་བློ་ཅན། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་མེས་ཡོངས་སུ་གདུངས་པའི་ཡིད་ཅན། གཟུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་མོས་པ། སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། གནས་པར་ལྟ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ལ་མི་མཁས་པ་དེ་དག་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་འཛིན་པར་རབ་ཏུ་ལྷུང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་གྲོང་ཁྱེར་མ་ཡིན་པར་མི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་སྟེ། གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ས་བོན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་སྣང་

T1692 - 177

སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གྲོང་ཁྱེར་དེ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ཡང་མ་ཡིན། གྲོང་ཁྱེར་མེད་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་
བློ་ཅན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་མུ་སྟེགས་ཅན་སྤྲོས་པའི་བག་ཆགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་སྨྲ་བ་ལ་
མངོན་པར་ཆགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ལ་ལ་ཞིག་ཉལ་བའི་རྨི་ལམ་དུ་བུད་མེད་དང་། སྐྱེས་པ་དང་། གླང་པོ་དང་། རྟ་དང་། ཤིང་རྟ་དང་། རྐང་
ཐང་དང་། གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྡལ་དང་། བ་ལང་དང་། མ་ཧེ་དང་། ནགས་ཚལ་དང་། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། རི་དང་། འབབ་ཆུ་དང་། རྫིང་
རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པའི་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་རིན་པོ་ཆེར་ཕྱིན་པ་སྙམ་ལ། སད་ནས་དེ་སད་པ་དང་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་རྗེས་སུ་དྲན་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་

༄༅། །པོ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྨི་ལམ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཅི་མཁས་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལྟ་བ་ངན་
པས་ཟིན་པ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བློ་ཅན་དག་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་དངོས་པོའི་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་རྣམས་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་
པར་ལྟ་བ་ལ་རྟེན་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རི་མོ་བྲིས་པའི་གཞི་མཐོན་དམན་མེད་པ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་མཐོན་དམན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
མ་འོངས་པའི་དུས་ན་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ངན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བསམ་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དེ་དག་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་

དང༔ གཉིས་ཀམ་ཡིན་པའི་སྨྲ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང༌། བདག་ཉིད་ཀྱང་བརྟག་ལ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་དབེན་པར་གྱུར་པ། སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྨྲ་བ
དག་ལ་ཡང་མེད་པ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་དག་འབྱུང་སྟེ། འདི་དག་ནི་རྒྱུ་དང༌། འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་པ་དགེ་བ་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་བ་ངན་པས་རྩ་བ་ནས་ཕྱུང་བ་ཡིན
གྱི༔ འདི་དག་ནི་ལེགས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིང་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀའི་ལྟ་བར་ལྷུང་བའི་བསམ་པ་ཅན། ཡོད་པ་དང
མེད་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང༌། སྐུར་པའི་ལྟ་བ་ངན་པར་ལྷུང་བའི་བསམ་པ་ཅན་དེ་དག་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས
ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་དག་སྐྲ་ཤད་འཛིངས་པ་མཐོང་བ་དང༌། འདི་ནི་ངོ་མཚར་རོ། །འདི་ནི་ངོ་མཚར་འདི་རེ། ཀྱེ་གྲོགས་པོ་རྣམས་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་ཟེར

༄༅། །ཏེ། སྐྲ་ཤད་འཛིངས་པ་དེ་ནི་མཐོང་བ་དང་། མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་
ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བསམ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དག་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་
ག་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྨྲ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐུར་པ་རྣམས་བདག་དང་གཞན་དག་ཀུང་ལོག་པར་ལྟུང་བར་བྱེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་
ལྟ་སྟེ། འཁོར་ལོ་མ་ཡིན་ཡང་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་འཁོར་ལོའི་དངོས་པོར་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ། མཁས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་
ཆེན་པོ་ལྟ་བ་ངན་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བསམ་པར་ལྟུང་བ་རྣམས་སྒྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་

ཡོངས་སུ་རྟོགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆར་འབབ་པའི་ཚེ་ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་འབྱུང་བ་ནོར་བུ་ཤེལ་འདྲ་བར་སྣང་བ་དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ནོར་བུ་ཤེལ་གྱི་དངོས་པོར་
མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་རབ་ཏུ་རྒྱུག་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆུའི་ཆུ་བུར་དེ་དག་ནི་གཟུང་བ་དང་། གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནོར་བུའང་མ་ཡིན། ནོར་བུ་མ་ཡིན་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །
དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བསམ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒོས་པ་རྣམས་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཡོད་པ་ལས
ཀྱང་འཇིག་པར་སྨྲ་བར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་སོ་སོར་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་
བའི་རང་བཞིན་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་སེམས་དང་། ཡིད་

T1692 - 182

༄༅། །དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་གྱུར་པ། རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་སྤྱངས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ནི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་འབྱུང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་འཛིན་པ་ཞིག་འཇུག་ཏུ་ཟིན་ན་ནི་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གསོ་བར་འཛིན་པ་དང་། སྐྱེས་བུར་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་འདི་ལྟར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་འདི་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ནི་

བྲིས་པའི་བསམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ལྟ་བས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་འཇོག་པ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
བདེ་བ་ལ་གནས་པ་ཉེ་མི་བརྗོད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆུའི་ནང་ན་ཤིང་གི་གྲིབ་མ་སྣང་སྟེ། དེ་ནི་ཤིང་གི་དབྱིབས་དང་དབྱིབས་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲིབ་མ་འང་མ་
ཡིན། གྲིབ་མ་མ་ཡིན་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་རྣམས་རང་གི་སེམས་སྣང་
བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་བློ་ཅན་དག་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་
འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་རྐྱེན་ཏེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་ངོ་། །གཟུགས་བརྙན་དེ་དག་ནི་རང་གི་རྣམ་

༄༅། །པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དང་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱང་མ་ཡིན། གཟུགས་མ་ཡིན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འོན་ཀྱང་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཟུགས་ལྟ་བུར་སྣང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཀྱང་སྣང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲག་ཙ་ནི་མིང་དང་། འབབ་ཆུ་དང་། རླུང་དུ་ཕྱུད་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་གྱུད་དུ་གྲག་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲ་དང་སྒྲ་མ་ཡིན་པར་གྲག་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡང་མ་ཡིན། དངོས་པོ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བག་

ཆགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སྤང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟ་དང་། ཤིང་གེལ་པ་དང་། ལྷུག་མ་གྲིས་པ་མེད་པའི་ས་ལ་ཉི་མ་དང་ཕྲད་ན་སྨིག་རྒྱུ་བའི་དཔའ་
ལྟ་བས་རབ་ཏུ་གཡོ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཆགས་པ་དང་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་འང་མ་ཡིན། དངོས་པོ་མེད་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒོས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། གཅིག་
པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཚུལ་དུ་ཡང་སྨིག་
རྒྱུ་བཞིན་དུ་ལྟ་བས་གཡོའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རོ་ལངས་དང་། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་མི་ནི་སེམས་ཅན་མེད་ཀྱང་འདྲེ་དང་སྦྱོར་བར་ལྡན་ན་གཡོ་བའི་ལས་བྱེད་

༄༅། །དེ། འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་མངོན་པར་ཞེན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལྟ་བ་ངན་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བསམ་པར་ལྟུང་བ་དག་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པར་སྨྲ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའོ། །དེ་བས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་དངོས་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཕུང་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་ལྔ། །ཆུ་ལ་ཤིང་གི་གྲིབ་མ་བཞིན། །སྣང་བ་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་འདྲ། །རྣམ་པར་རིག་པས་མ་རྟོག་ཤིག །སྲིད་གསུམ་འདི་ནི་རྨི་ལམ་

དང་། སྐྲ་ཤད་འཛིངས་དང་སྒྱུ་མ་འདྲ། །སྨིག་རྒྱུ་ཆུ་བཞིན་སྟོང་པ་ནི། །རྣམ་པར་བསྒོམས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །སེམས་སླུ་བ་ཡི་སྨིག་རྒྱུ་བ། །ཇི་ལྟར་དབྱིད་ཀ་གཡོ་བ་
ན། །རི་དྭགས་རྣམས་ནི་ཆུར་འཛིན་ཏེ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན། །དེ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ས་བོན་ཀྱང་། །ལྟ་བའི་ཡུལ་ལ་རབ་ཏུ་གཡོ། །བྱིས་པ་དག་ནི་སྐྱེ་བར་
འཛིན། །རབ་རིབ་ཅན་གྱི་རབ་རིབ་བཞིན། །ཐོག་མ་མེད་ལྡན་འཁོར་བ་ནས། །དངོས་འཛིན་བྱིས་པས་ཕང་བླངས་པ། །ཇི་ལྟར་གཟེར་ལ་གཟེར་བཞིན་དུ། །འཛིན་པ་
བྲིད་དེ་རྣམ་པར་བཟློག །སྒྱུ་མ་རོ་ལངས་འཕྲུལ་འཁོར་དང་། །རྨི་ལམ་གློག་དང་སྤྲིན་ལྟ་བུར། །ནམ་ཡང་རྒྱུད་གསུམ་རྣམ་ཆད་པར། །སྐྱེ་བོ་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་
ཐར། །འདི་ལ་རྣམ་རིག་གང་ཡང་མེད། །མཁའ་ལ་སྨིག་རྒྱུ་ཇི་བཞིན་ཏེ། །ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་རབ་ཤེས་ན། །ཅུང་ཟད་དུ་ཡང་ཁས་བླང་མེད། །རྣམ་རིག་འདི་ནི་མིང་

༄༅། །ཙམ་སྟེ། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡོད་པ་མིན། །གང་ལ་དེ་དག་བརྟགས་པ་ཡི། །ཕུང་པོ་སྐྲ་ཤད་འཛིངས་པ་འདྲ། །རི་མོ་སྐྲ་ཤད་འཛིངས་པ་དང་། །སྒྱུ་མ་སྨི་ལམ་དྲི་ཟའི་གྲོང་། །མགལ་མེ་འཁོར་ལོ་སྨིག་རྒྱུ་དག །མེད་པར་མི་ལ་རབ་ཏུ་སྣང་། །དེ་བཞིན་རྟག་དང་མི་རྟག་དང་། །གཅིག་དང་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་དག །ཐོག་མ་མེད་ཀྱི་ཉེས་འབྲེལ་བས། །བྱིས་པ་བསྒོངས་པ་རབ་ཏུ་རྟོག །མིག་དང་མེ་ལོང་ཆུ་རྣམས་དང་། །སྣོད་དང་ནོར་བུ་དག་ལ་ཡང་། །དེ་ན་གཟུགས་བརྙན་སྣང་མོད་ཀྱི། །གཟུགས་བརྙན་གང་ནའང་ཡོད་པ་མིན། །དངོས་པོར་སྣང་སེམས་དེ་བཞིན་ཏེ། །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་སུ་སྨིག་རྒྱུ་བ། །མཁའ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན། །སྨི་ལམ་མོ་ཤམ་བུ་ཡང་འདྲ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ནི་བཞི་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཅིག་པ

185

TI692 - 189

དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་སྤངས་པ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐུར་པ་ལས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ནི་བདེན་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལམ་དང་། འགོག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་
འཇུག་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་དང་། དབང་པོ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་དང་། འདོད་རྒྱལ་
དང་། རྡུལ་ཕྲ་མོ་དང་། དུས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་འབྲེལ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དེད་དཔོན་ལྟར་སྣང་བ་མེད་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དང་། ཐེག་པ་དང་། སའི་ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་མཐར་གྱིས་རབ་ཏུ་བཞག་གོ །

༄༅། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱིས་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་བསམ་གཏན་
དང་། དོན་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་བཞིའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
དེ་ལ་བྱིས་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་བསམ་གཏན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་
དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་གཟུགས་དང་། ཀེང་རུས་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། མི་སྡུག་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྔོན་དུ་
བཏང་སྟེ། འདི་ནི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བལྟས་ནས་དང་པོ་ནས་གོང་དུ་འདུ་ཤེས་འགོག་པའི་བར་དུ་བྱིས་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ

187

Ti692 - 191

ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དོན་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་མུ་སྟེགས་བྱེད་དང་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་མེད་པར་བྱས་ཏེ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་གོ་རིམས་ཅན་ནི་དོན་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་པ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་མི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གཏན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སའི་རྣམ་པ་ལ་འཇུག་པ། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་ལ་གནས་

T1692 - 192

༄༅། །པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་
སྟེ། དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། །བྱིས་པ་ཉེར་སྤྱོད་བསམ་གཏན་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་བསམ་གཏན་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགེ་བསམ་
གཏན། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་བསྒོམ་བྱས་ན། །ཉི་མ་ཟླ་བའི་དབྱིབས་འདྲ་དང་། །འོད་དང་པད་མོ་ལྟ་བུ་དང་། །རི་མོ་ནམ་མཁའི་མེ་འདྲ་མཐོང་། །མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་
དེ་དག་ནི། །མུ་སྟེགས་ཅན་ལམ་ཁྲིད་པར་བྱེད། །ཉན་ཐོས་དག་དང་རང་རྒྱལ་གྱི། །སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འང་ལྟུང་བར་བྱེད། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་ཤིང་། །སྣང་བ་
མེད་པར་ནམ་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཡི་ཕྱག །ཐམས་ཅད་ཞིང་ནས་བྱུང་བ་ཡིས། །དེ་ཡི་མགོ་ལ་ཕྱག་མཛད་དེ། །ཡང་དག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལྟས། །དེ་ནས་

ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བགྱི་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་ཆོས་གང་གི་ཚིག་བླ་དྭགས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་དང་། ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ངས་བརྗོད་དོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། རྟག་པ་དང་། ཆད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དངོས་

TI692 - 194

༄༅། །པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའོ། །ཇི་ལྟར་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་སྤངས་པས་དེའི་ཕྱིར་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་
སོ་སོ་རང་གིས་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཆད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཆི་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གལ་ཏེ་འཆི་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ད་དུང་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་འཇིག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འང་འདུས་བྱས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་དུ་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འཇིག་པ་མ་ཡིན། འཆི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ནི་ཤི་འཕོ་

TI692 - 195

དང་བྲལ་བའི་སྐྱབས་མགོན་དུ་བྱེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྤངས་པ་མེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མེད་པ་དང་། ཆད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་
པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། འདུ་འཛི་མེད་པ་དང་། ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པར་མཐོང་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་
འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བློར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་
གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བརྗོད་པའི་རང་

༄༅། །བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་སྤྲོས་པའི་བག་ཆགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་གཉིས་ཀྱིས་བྱིན་དུ་བརླབས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུག་ཅིང་འདྲི་བ་ཡོངས་སུ་འདྲིའོ། །བྱིན་གྱིས་བརླབས་གཉིས་པོ་གང་གིས་བྱིན་དུ་བརླབས་ཤེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱི་བྱིན་དུ་བརླབས་དང་། སྐུ་དང་། ཞལ་དང་། ཕྱག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བའི་བྱིན་གྱི་རླབས་སོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ས

T1692 - 197

དང་པོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་བྱིན་དུ་བརླབས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག
སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་སྣང་བ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱོགས་བཅུའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་བསྟན་ཏེ། སྐུ་དང་ཞལ་དང་གསུང་ཐམས་
ཅད་ཡང་དག་པར་བསྟན་པས་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱི་རླབས་མཛད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ས་དང་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་

༄༅། །དག་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་སློམས་པར་འཇུག་པར་བྱིན་གྱི་རླབས་རབ་ཏུ་འཐོབ་བོ། །བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཀུན་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དག་
གིས་མཐར་གྱིས་སའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་བོད་དུ་ཆུད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལ་པད་མོ་ཆེན་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་
དུ་སྟན་ལ་འདུག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྒྱན་པའི་ཚོད་པན་ཅན། དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ནས་བྱུང་བ། བཟླ་དང་། གསེར་དང་། མེ་ཏོག་ཙམ་པ་ཀ་དང་། ཟླ་བའི་འོད་
ཟེར་དང་། པད་མོ་འདྲ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པད་མོ་ཆེན་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་ན་སྟན་ལ་འདུག་པ་དེ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་དང་། འཁོར་ཡོངས་སྐྱུར་

བ་དང་། དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལྷུར་སྐྱེ་བོ་ནས་དབང་བསྐུར་རོ། །སྐུ་དང་ཞལ་དང་ཕྱག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ནི་ཕྱག་གི་དབང་བསྐུར་བའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་བྱིན་དུ་བརླབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀྱཻ་གྲོགས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་གཉིས་ཏེ། བྱིན་གྱི་རླབས་གཉིས་པོ་དེས་བྱིན་དུ་བརླབས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་དུ་ལྟའི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བལྟ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཀྱཻ་གྲོགས་ཆེན་པོ་གཞན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། བསྟན་པའི་རྣམ་པར་གང་ཅི་སྤོབས་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་

TI692 - 200

༄༅། །གཉིས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གལ་ཏེ་ཡང་བྱིན་གྱི་རླབས་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཀྱི་སྤོབས་པ་འབྱུང་ན་ནི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤོབས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱིན་གྱིས་མ་
བརླབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྩྭ་དང་། ཤིང་གེལ་པ་དང་། ལྕུག་མ་དང་། ཤིང་དང་། རི་དང་། རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། གྲོང་ཁྱེར་
དང་། ཁང་པ་དང་། ཁྱིམ་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་གི་གནས་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱོན་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་སྒྲ་འབྱིན་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སེམས་ཡོད་པ་དག་ལྟ་
ཅི་སྨོས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལྐུགས་པ་དང་། འོན་པ་དང་། ལོང་བ་དག་ཀྱང་རང་གི་ཉེས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་

ཞི་དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཆེའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཡང་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་གནས་པའི་དུས་དང་ཁྱད་པར་གྱིས་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་བྱིན་གྱི་རླབས་
ཅིའི་སླད་དུ་མཛད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བདུད་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་མི་འཁྲུགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་སར་མི་ལྟུང་བ་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། འཐོབ་པའི་ཆོས་དང་། ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྒྱུ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་ལ་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་བྱིན་དུ་རློབ་པར་

༄༅། །མཛོད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་
དང་། བདུད་ཀྱི་བསམ་པར་ལྷུང་ཞིང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཚང་མི་རྒྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མི་ཡི་དབང་པོའི་
བྱིན་རླབས་ལས། །དབང་བསྒྱུར་ཏིང་འཛིན་དག་ལ་སོགས། །སྨོན་ལམ་དག་གིས་རྣམ་སྦྱངས་པ། །དང་པོ་དང་ནི་བཅུ་པར་འབྱུང་། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བཤད་པས་རྒྱུ་རྣམ་པར་བརྗོད་

པ་ཉིད་བགྱིས་ཏེ། རང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྔར་སྨོན་པའི་གཏམ་མ་གསུངས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་གང་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་འདི་ལྟ་
སྟེ། གཙོ་བོ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་། དུས་དང་། རྡུལ་ཕྲ་མོ་འཇུག་པས་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བར་བརྗོད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནི་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གྲངས་
གཞན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཀའ་སྩལ་མོད་ཀྱི། གྲུབ་པའི་མཐའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མུ་སྟེགས་བྱེད་དག་ཀྱང་མཆིས་པ་
དང་། མ་མཆིས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་བརྗོད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་མ་མཆིས་པ་ལས་རྐྱེན་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་། བྱུང་ནས་ཀྱང་འཇིག་པར་
གསུངས་ཏེ། གང་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནས། རྒ་ཤིའི་བར་དུ་གསུངས་པ་འདི་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམ་

༄༅། །པར་བརྗོད་པ་གསུངས་ཀྱི་རྒྱུར་སྨྲ་བ་ཉི་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ཡོད་ན་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་ཅིག་ཅར་གནས་པ་
རྣམས་ལ་རུང་གི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལ་ལྟོས་པར་གནས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་བཟང་གི་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་
སོ༔ །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མ་ལགས་པའི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་མངོན་པར་སྒྲུབ་བོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས། འབྲས་བུ་འང་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་ཡང་འདྲེས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཕན་ཚུན་དུ་ཐུག་པ་མ་མཆིས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །
འདི་ཡོད་ན་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་མ་མཆིས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པ་

དང་། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་གོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་འདི་ཡོད་པས་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་རྒྱུ་དང་བྲལ་བར་སྨྲ་བ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་འདྲེས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །
བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་གི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་གོང་དུ་མ་ཆུད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་
འདི་ལྟ་བུའི་ཉེས་པར་འགྱུར་གྱི་ངའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཡང་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བརྗོད་པ་མ་
མཆིས་པ་ལས་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆིས་མེད། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དག་མ་མཆིས་སུ་ལགས་ན་ནི་བརྗོད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་
ན་། འབྱུང་བ་ལས་ནི་དེའི་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་མ་མཆིས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་

202

T1692 - 206

༄༅། །པོ་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་རི་བོང་གི་རྭ་དང་། རུ་སྦལ་གྱི་སྤུ་དང་། མོ་ཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་བརྗོད་པར་སྣང་མོད་ཀྱི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་ཡང་མ་ཡིན། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་བརྗོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁྱོད་ཟེར་བའི་སྨྲ་བ་དེ་ནི་སྤངས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བརྗོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་གྲགས་པ་འདང་མ་ཡིན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བརྗོད་པ་ནི་བྱས་པ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལ་ལ་ན་མིག་མི་འཛུམས་པས། ལ་ལ་ན་སྟོན་ལ་གྱིས། ལ་ལ་ན་སྨིན་མ་བསྐྱོད་པས༑ ལ་ལ་ན་མིག་རིག་རིག་བྱས་པས། ལ་ལ་ན་བགད་པས། ལ་ལ་ན་གླལ་བས། ལ་ལ་ན་མགུལ་པ་སྐུལ་བའི་སྒྲས། ལ་ལ་ན་ཞིང་དྲན་པས། ལ་ལ་ན་ལུས་

བསྐྱོད་པས་ཆོས་སྟོན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མི་
འཇོམས་སྤྱོས་དྲི་ཞིམ་ཞེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་མིག་མི་འཛུམས་པར་ལྟ་བས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་
དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་འཐོབ་བོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་
པོ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིད་ནའང་སྣང་སྟེ། སྦྲིན་བུ་དང་སྦྲང་མ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་བརྗོད་པ་མེད་པར་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
བྱ་སྟེ། ནམ་མཁའ་རི་བོང་རྭ་དག་དང་། །མོ་ཤམ་གྱི་ནི་བུ་དག་ཀྱང་། །མེད་བཞིན་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟར། །དངོས་ལ་རྟོག་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་

TI692 - 208

༄༅། །འདུས་པ་ལས། །འབྱུང་བར་བྱུས་པ་རྣམ་རྟོག་སྟེ། །རྩུལ་འདི་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་པས། །སྲིད་གསུམ་གནས་ན་རབ་ཏུ་འཁྲམ།། །།འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ། བམ་པོ་བཞི་པ། དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་ལ་རྟག་པའི་སྒྲར་ཡང་གསུངས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་གི་ཕྱིར་ནོར་བ་འདི་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་འང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་སྣང་བས་ནོར་པ་ལ་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་ན་མི་མཁས་པ་དག་གིས་སྨིག་རྒྱུ་དང་། མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་དང་། སྐྲ་ཤད་འཛིངས་པ་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། སྒྱུ་མ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། མིག་ཡོར་སྐྱེས་

205

TI692 - 209

བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་གྱི་མ་ལས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་སྣང་བ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ནོར་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་དུ་མར་སྣང་བས་ནོར་པ་ལ་མི་རྟག་པར་ཡང་མི་
བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ནོར་བའི་དངོས་པོ་
དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་སྤྱངས་ཤེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་དང་། གང་གཱའི་ཆུ་ལྟ་བུར་བྱིས་པ་
ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ནོར་པ་ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཆུ་དེ་གཞན་དག་ལ་སྣང་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་
མེད་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནོར་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་སྤྱངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་འདི་

༄༅། །ལྟ་སྟེ། མཚན་མའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པས་ནོར་བ་ནི་རྟག་པ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ནོར་བ་ནི་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པ་མང་པོར་རྣམ་
པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ནོར་བ་ནི་རྟག་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ན་ཡང་ནོར་པ་དེ་ཁོན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་
ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་ནོར་པ་འདི་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་འང་མི་འཇུག །ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་བློར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་
རྣམས་ནོར་པ་འདི་ལ་གྱིན་ནར་འདུ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་དེ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱིས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པས་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ནོར་པ་དེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་པས་འདི་ལྟ

TI692 - 211

སྟེ། འཕགས་པའི་རིགས་སམ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རིགས་དང་། རིགས་གཉིས་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱང་འདི་ལྟ་
སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་སུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་བ་
ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་སྐྱེད་ཅེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་མངོན་པར་ཞེན་ན་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ནོར་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ན་ནོར་པ་དེ་ཉིད་
ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ནོར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་

༄༅། །མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། འདུ་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཛེ་ལྷུར་ནམ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ལ་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་རིགས་ཏེ་རིགས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་པ་ལ་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་བརྟགས་པས་ན་འཁོར་བའི་ཐེག་པའི་རིགས་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་

པ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་པ་ལ་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་སུ་བརྟགས་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཡང་མ་ཡིན། དངོས་པོ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ནོར་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་
བརྟགས་པས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པས་
ནོར་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སེམས་ལས་གྲོལ་བའོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
ཚིག་འདི་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངས་འདི་སྐད་སྨྲས་ཏེ། རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུང་རྣམ་པར་སྤངས་པ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྨྲས་པ་ཡིན་
ནོ༑ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནོར་པ་མཆིས་སམ་མ་མཆིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ནོར་པ་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་

210

TI692 - 214

༄༅། །ཡོད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་སྟེ་ནོར་པ་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཡོད་དུ་ཟིན་ནོ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་བཟློག་པར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདིའང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་པ་དང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ནོར་པ་དེ་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་ན་ནི། དེའི་ཕྱིར་ནོར་བ་གཞན་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྒྱུ་མ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཉེས་པ་འཕོབ་པར་མི་སྐྱེད་པས་ནོར་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྒྱུ་མ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཉེས་པ་འཕོབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ནི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་རིག་སྔགས་ཀྱི་མཐུས་འབྱུང་སྟེ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་

TI692 - 215

བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཉེས་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བའི་མངོན་པར་ཆགས་པས་
ཞེས་པ་རྣམས་མཚན་མར་ལྟ་བས་སླུ་བ་ཙམ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པས་ནོར་པ་མི་མཐོང་སྟེ། །ཡང་དག་པ་
ཡང་སྣང་བས་དེར་མིན། །གང་ཕྱིར་སྣང་བས་དེར་ཡང་དག་ན། །ནོར་པ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ནོར་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ནས་ཀྱང་། །གལ་ཏེ་མཚན་མར་སྐྱེར་ཟིན་
ན། །དེ་ཉིད་དེ་ཡི་ནོར་པ་སྟེ། །རབ་རིབ་ཡོངས་སུ་མ་དག་བཞིན། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྒྱུ་མར་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་སྒྱུ་མ་སྣ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལགས་

T1692 - 216

༄༅། །སམ། དེ་སྟེ་ལོག་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་སྒྱུ་མ་སྣ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལགས་ན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་འོན་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་རྒྱུ་མེད་པར་མཐོང་བའི་སླད་དུ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གིས་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྒྱུ་མ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྒྱུ་མ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་པས

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལོག་པ་སྨྲ་བའི་གློག་དང་འདྲ་བར་ཆོས་མཐུན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། གློག་འགྱུ་བ་སྐད་ཅིག་ཏུ་འཇིག་པས་ཞིག་པར་ལྟ་བས་མཐོང་བའི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་མི་སྣང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་སྣང་ངོ་། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྒྱུ་མར་མེད་མིན་ཆོས་མཐུན་པས། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡོད་པར་བརྗོད། །ལོག་པར་སྨྲ་བའི་གློག་འདྲ་བས། །དེ་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཞེས། །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། གང་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་སྐད་དུ་བཀའ་སྩལ་པ་དངོས་པོ་

༄༅། །རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བརྗོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་ནོངས་པར་འགྱུར་གོར་མ་ཆག །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བརྗོད་པ་ནི་ཚིག་སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
སྐྱེ། སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་
ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངའི་ཚིག་སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཕྱོགས་ལས་སྐྱེ་བ་གཞིག་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་གླེན་པའི་སྡེ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག

TI692 - 219

པ་སྣ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་རྒྱུན་ལས་ཉིམ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ང་ཡི་ནི་ཡོད་ན་ཡང་མ་ཡིན། མེད་ན་ཡང་མི་སྨྲའོ། །དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ
མེད་པའི་ཚིག་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དངོས་པོར་བསྟན་པ་ནི་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། མེད་དོ་ཞེས་ཆད་པ་བཟློག་པ་དང་། ངའི་སློབ་མ་རྣམས
ལས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོའི་སྒྲ་གཟུང་བ། འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ
འདི་དག་ལྟ་བ་ངན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་གནས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བས་བདག་དང་གཞན་ལ་སླུ་བར
གྱུར་ཏ་རེ་ཞེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་། མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་། མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བཟློག་སྟེ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་

TI692 - 220

༄༅། །ལྟ་བ་ངན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྷུང་བའི་བསམ་པ་ཅན་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མ་རྟོགས་པ། རྒྱུ་དང་། རྐྱེན་དང་། བྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་
མཚན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཆགས་པ་རྣམས་གླེན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་གནས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་ལ་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་ལ་རྒྱུ་ཡང་
མེད། །དངོས་པོས་འཁོར་བ་ཀུན་སྤྱད་དེ། །རྒྱུ་ལས་སོགས་དང་འདྲར་མཐོང་ན། །མཚན་ཉིད་ལ་ནི་རྣམ་མི་རྟག །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མིང་དང་། ཚིག་
དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དོན་དང་། ཚིག་དང་། ཡི་གེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ཞིང་མྱུར་དུ་བླན

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པའི་མིང་དང་། ཚིག་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མིང་གི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་གང་ལ་གནས་ཏེ་མིང་དུ་གདགས་པའོ། །ཚོགས་དེ་ནི་དངོས་པོ་དང་། ཚོགས་དང་། ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ཐ་མི་དད་དེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་མིང་གི་ཚོགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཚིག་གི་ཚོགས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚིག་གི་དོན་མང་པོ་བདེན་པ་དང་། གདོན་མི་ཟ་བ་དང་། ཐུག་པ་དང་། དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ཐ་མི་དད་དེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཚིག་གི་ཚོགས་ངས་བསྟན་པ་བྱས་སོ། །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡི་གེའི་ཚོགས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གིས་མིང་དང་ཚིག་སྣང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་དང་། རྟགས་དང་། མཚན་མ་

༄༅། །དང་། དམིགས་པ་དང་། འདོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཐ་མི་དད་དོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཚིག་གི་ཚོགས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚིག་ཕྲུག་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མིང་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མིང་ཐ་དད་པ་ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཧའི་བར་དུའོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡི་གེའི་ཚོགས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐུང་དུ་འདྲེན་པ་དང་། རིང་དུ་འདྲེན་པ་དང་། ཡི་གེའི་མཇུག་གོ །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཚིག་གི་ཚོགས་ནི་གླང་པོ་ཆེ་དང་། རྟ་དང་། མི་དང་། རི་དྭགས་དང་། བ་ལང་དང་། མ་ཧེ་དང་། ལུག་དང་། ཕྱུགས་ལ་སོགས་པ་གང་ས་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་ཚིག་གི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་བོ། །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མིང་དང་། ཡི་གེ་ནི་ཕུང་པོ་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་རྣམས་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་མིང་ངོ་། །ཡི་གེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན་ཡི་གེའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་

ཉེ་མིང་དང་། ཚིག་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་ཚིག་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ལ་ཕྲོད་ཀྱིས་འདྲིས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཚིག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་རྣམས་དང་། །མིང་ལའང་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ། །མི་ཤེས་བྱིས་པ་ཆགས་པ་ནི། །གླང་པོ་ཆེན་པོ་རྫབ་སོང་བཞིན། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན། མི་མཁས་པ་ལ་ལོག་པའི་རྟོག་གེ་པ་དག་ལ་མཁས་པ་དག་གིས་དྲིས་ཏེ། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དྲིས་ན། རིགས་པ་དང་། རྒྱུ་དང་། བློ་མེད་པས་འདི་ནི་དྲི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ལས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། མཚན་

༄༅། །ལས་མཚན་གྱི་གཞི་དང་། ཡོན་ཏན་ལས་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། སྣང་བ་ལས་མཐོང་བ་
དང་། རྡུལ་ལས་རྡུལ་ཕྲ་མོ་དང་། ཡི་ཤེས་ལས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་གོ་རིམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ལུང་བསྟན་
པ་རྣམས་ཐོས་ན་འདི་ནི་གཞག་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐྱེས་བུ་གཏི་མུག་པ་དེ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་ཉན་པ་རྣམས་བློ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྲག་པའི་གནས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལུང་མི་བསྟན་པ་རྣམས་ལུང་མི་སྟོན་
ཏོ། །དེ་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཞིག་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཤད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲ་

སྟེ། འདི་ལྟར་ལུས་དེ་ནི་སྡིག་དང་བཅས་པའོ། །ལུས་ཀྱང་གཞན་སྡིག་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་དེ་ལ་སོགས་པ་ལུང་དུ་མི་སྟོན་པར་སྨྲ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལུང་དུ་མི་སྟོན་པ་ནི་
མུ་སྟེགས་ཅན་རྒྱལ་རྣམ་པར་རྨོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། ངའི་གསུང་རབ་ལ་ནི་མ་ཡིན་නོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངའི་གསུང་རབ་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་
ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འང་མི་འཇུག་ན། དེ་དག་ལ་གཞག་པ་ལྟག་ལ་ཡོད། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་རང་གི་སེམས་སྣང་བ
ཙམ་དུ་མི་ཤེས་པའི་བློ་ཅན་དེ་དག་ལ་ནི་བཞག་པ་ཡོད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཚིག་དྲིས་པ
ལ་ལུང་བསྟན་པ་རྣམ་པ་བཞིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དུས་དུས་གཞན་དུ་བསྟན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཡོངས་

༄༅། །སུམ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་མེད་པ་སྟེ། བྱེད་པ་མེད་པས་ན་མི་
སྐྱེའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་རང་གི་
བློས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མི་རིགས་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ནི་བླང་བ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བླང་ན་ཡང་བླང་དུ་མེད་དོར་ན་ཡང་དོར་དུ་མེད་དོ། །དེས་ན་
དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བླང་བ་དང་དོར་བ་མེད་པའོ། །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་འགགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་

སྟེ༔ དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་འགགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་བློ་གྲོས་
ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མི་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་རྟག་པས་བརྟགས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་
ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལུང་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། མགོ་གཅིག་དང་ནི་དྲི་བ་དང་། །རྣམ་པར་དབྱེ་དང་གཞག་པ་
རྣམས༔ །མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་སྨྲ་བཟློག་པའོ། །ཡོད་དང་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་ནི། །བྱེ་བྲག་པ་དང་གྲངས་ཅན་ཞེས། །ལུང་དུ་མི་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་

༄༅། །རབ་ཏུ་བསྟན། །བློ་ཡིས་རྣམ་པར་གཞིགས་ན་ཡང་། །གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་མི་རིགས་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་བརྗོད་དུ་མེད། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་
མེད་པར་བསྟན། །དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱུན་དུ་
ཞུགས་པའི་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཚན་ཉིད་གང་གིས་བདག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་
དུ་ཆུད་པའི་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པས། གོང་ནས་གོང་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར་བའི་
ཐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་ཤིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ཅི་ནས་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་། སྒྲིབ་པ་གཉིས་སོ་སོ་

རྣམ་པར་སྦྱངས་ཏེ། ས་རྣམས་ཀྱི་སའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདའ་བ་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འགྲོ་བ་དང་། ཡུལ་
དང་། སྤྱོད་ཡུལ་རབ་ཏུ་རྙེད་ནས་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དང་། འགྲོ་བ
ལ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་ཆུད་པའི་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བདག་ལ་བཤད་དུ་
གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་རབ་ཏུ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྙན་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་

༄༅། །སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་ཆུད་པའི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་འདི་གསུམ་སྟེ། གསུམ་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐམ་དང་། བར་མ་དང་། མཆོག་གོ །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཐམ་ནི་པོ་ཟེས་ཀྱང་ཚེའི་སྲིད་པ་བདུན་ནོ། །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བར་མ་ནི་སྲིད་པ་
གསུམ་དང་། ལུས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ནི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བའོ། །བློ་གྲོས་
ཆེན་པོ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་ཀུན་ནས་སྦྱོར་བ་གསུམ་སྟེ། ཆེན་པོ་དང་། བར་མ་དང་། ཆུང་ངུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཀུན་ནས་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་
ན༔ འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་པ་དང་། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་ཀུན་ནས་སྦྱོར་བ་གསུམ་

རྣམས་ཏེ། ཁྲི་བྲག་གིས་གོང་ནས་གོང་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་
སོ༔ །འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་དབང་ལས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
གཞན་གྱི་དབང་གི་རང་གི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་པས་མཚན་ཉིད་པས་
ན༔ དེ་ལ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་རི་དྭགས་ལྟ་བུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་
ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་བྱིས་པ་དག་རྣམ་པར་རྟོག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སྟེ། མི་ཤེས་པས་ཡུན་རིང་པོར་

༄༅། །མངོན་པར་ཞེན་པ་བསགས་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་འཛིན་པ་མེད་པས་སྤྱངས་པར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་ལུས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཕུང་པོ་བཞི་གཟུགས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། འབྱུང་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤྱངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤྱངས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་མི་འབྱུང་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁོང་དུ་ཆུད་པ་འཐོབ་པའི་ཆོས་དང་། ཤིན་ཏུ

T1692 - 233

མཐོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྔ་མའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་པ་དང་མ་དག་
པས་སྟོན་པ་གཞན་ལ་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་
སློམས་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་བའི་སྐྱེ་བ་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་མཐོང་བས་མི་སློམས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སློམས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་། བརྟུལ་ཞུགས་དང་། དཀའ་ཐུབ་མི་འགྱུར་བ་དག་གིས་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལོངས་སྤྱོད་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་རྣམས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་གཉེར་ཏེ། དེས་མིས་
སློམས་སོ། །དེ་དེ་ལྟར་མི་སློམས་པ་ཡང་གཞན་དུ་བདག་གིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གིས་རྣམ་པར་

༄༅། །མི་རྟོག་པ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་རོ། །དེ་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་
ཞུགས་སླེམས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཀུན་ནས་སྦྱོར་བ་གསུམ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་མི་འབྱུང་
ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་ནི་རྣམ་པ་མང་དུ་བསྟན་ན། དེའི་འདོད་ཆགས་གང་སྤངས་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡུལ་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་འདོད་ཆགས་བུད་མེད་དང་ཕྲད་པ་ལས་སྐྱེས་པ། ད་ལྟར་བདེ་བ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་
འགྱུར་བ། ཁུ་ཚུར་དང་། ཐལ་མོ་དང་། མཐང་སྣུད་པ་དང་། འོ་བྱེད་པ་དང་། འཁྱུད་པ་དང་། སྣོམ་པ་དང་། མིག་ཟུར་གྱིས་བལྟ་བ་དག་གི་འདོད་ཆགས་དེ་དག

དེ་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་པས་སྤྱངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་འདོད་ཆགས་ནི་མ་སྤངས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་མར་ལྟ་བའི་མཚན་གྱི་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པས་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་། །བསམ་གཏན་གྱི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་མཐོང་བས་འཇིག་རྟེན་འདིར་ལན་ཅིག་འོངས་ནས་སྡུག་བསྔལ་མཐར་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ན་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ལྟ་བའི་ཉེས་པ་བག་ལ་ཉལ

༄༅། །ཕྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འོང་བས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ། ཀུན་ནས་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྤངས་པས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། བསམ་གཏན་དུ་བྱ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། སྟོབས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་གསུམ་དུ་བཀའ་སྩལ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགྲ་བཅོམ་པའི་སྒྲ་འདི་གང་དང་སྦྱར། ཅི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ལམ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པའམ། དེ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་ལམ་གོམས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་སྐྱོངས་པའམ། འོན་ཏེ་འཕྲུལ་པས་སྤྲུལ་པ་ལ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ལམ་རབ་ཏུ་ཐོབ་

པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པས་ན་སླུ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འཕྲུལ་པས་སྤྲུལ་པ་གཞན་རྣམས་ནི་
ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བ་སྟོན་ཏོ། །བློ་གྲོས་
ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པའི་གནས་གཞན་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། བསམ་གཏན་དུ་བྱ་བ་དང་། བསམ་
གཏན་པ་ལས་རྣམ་པར་དབེན་པ་དང་། རང་གི་སེམས་སྣང་བར་ཁས་ལེན་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གལ་ཏེ་རྒྱུན་དུ་
ཞུགས་པ་འདི་སྙམ་དུ་འདི་དག་ནི་ཀུན་ནས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ནི་འདི་དག་དང་མི་ལྡན་པར་སེམས་ན་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞིང་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་ལྷུང་བ་དང་། ཀུན་ནས་སྦྱོར་

༄༅། །ཁམ་སྤྱངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བསམ་གཏན་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལས་ཤིན་ཏུ་
བཟླ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་ལྡོག་པར་བྱ་སྟེ། འདུ་ཤེས་དང་། ཚོར་བ་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཙམ་པས་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་
པོ་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྒྱུད་ལས་དེ་ཡང་འདའ་བར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དག །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུགས་མེད་
རྣམས༑ །འདུ་ཤེས་འགོག་པ་མ་ལུས་པར། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་ཡོད་པ་མིན། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་
བུ་དང་། །དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ཀྱང་སེམས་འཁྲུལ་པར། །བསམ་གཏན་བསམ་བྱ་བསམ་གཏན་པ། །སྤོང་དང་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། །དེ་དག་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་པར། །

གང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་འགྲོལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བློ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བློ་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ལ་མངོན་
པར་ཆགས་པས་རབ་ཏུ་འཇོག་པའི་བློའོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བློ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གང་གིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་། མཚན་
ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་གཞིགས་ནས་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ནི་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བློའོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཐའ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཅིག་པ་
དང་༑ ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་མཐའ་བཞི་ཞེས་བཤད་
དོ༑ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཐའ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཐའ་བཞི་པོ་འདི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་

༄༅། །སྤྱིར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་རབ་ཏུ་འཇོག་པའི་བློ་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་གང་གིས་ཚོ་བ་དང་། གཞེར་བ་དང་། གཡོ་བ་དང་། སྲབ་ཡང་དག་
པ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་དམ་འཆའ་བ་དང་། རྒྱུ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། དཔེ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་ཡང་དག་པ་མ་
ཡིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་རབ་ཏུ་འཇོག་པའི་བློའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་བློ་གཉིས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། བློ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་བགོང

237

T1692 - 241

དུ་རྒྱུད་ཅིང་། སྣང་བ་མེད་པའི་བློ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་འཐོབ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག །ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་ཡང་མཐོང་། བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཐོག་མའི་མཐའ་དང་། ཐ་མའི་མཐར་འཇུག་ཞིང་བརྒྱ་ཡང་
སྣང་བར་བྱེད་དེ། ཞིང་བརྒྱ་ཡང་སྣང་བར་བྱས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་སའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཤེས་ཏེ། སྨོན་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་
དབང་བསྐུར་བས་དབང་བསྐུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་ཐོབ་ནས་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་བཅུ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཆོས་སུ་གྱུར་ཏེ། སོ་སོ་རང་གིས་
རིག་པའི་བདེ་བས་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་པའི་འོད་ཟེར་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མཛེས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །ཀླུ་གྲོགས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཀླུ་གྲོགས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སློབ་སྟེ། གང་ལ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ནི་བདེན་པའོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་ནི་ཡང་དག་པར་མ་བྱུང་བའོ་ཞེས་རབ་ཏུ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་མཐོང་བས་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་འདི་ནི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་མེད་པ། མིང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ། མིང་དང་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་སྟེ། མཐའ་བཞིའི་ཚུལ་རྣམ་

TI692 - 243

པར་དག་པ་བདག་དང༌། བདག་གི་མེད་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་སྐྱེས་པར་གྲུབ་པར་རབ་ཏུ་མཐོང་ངོ༔ །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཤེར་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆུའི་ཁམས་སྐྲུན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཚ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་མེའི་ཁམས་སྐྲུན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཡོ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་རླུང་གི་ཁམས་སྐྲུན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཟུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་སའི་ཁམས་ནམ་མཁའ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་དོ། །ལོག་པ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་འདུས་པ་དང༌། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་སྐྱེའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར

༄༅། །ཤེས་པ་ཡང་ཅིག་དང་། ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་འདོད་པའི་རྒྱུས་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ངོ་། །སའི་
འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡོད་ཀྱི། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་
སྟེ། དངོས་པོ་དང་། མཚན་མ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱིབས་དང་། བྱ་བའི་བདག་ཉིད་དང་། སྦྱོར་བ་མེད་པས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་མི་སྐྱེའོ། །དངོས་པོ་
དང་། མཚན་མ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱིབས་དང་། བྱ་བ་དང་སྦྱོར་བར་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་འདུས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། མཚན་མ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཐ་གྲོས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། ངས་ནི་མ་

ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་དང་། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ཏེ། ལྔ་གང་ཞེ
ན༔ འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཕུང་པོ་བཞི་རྣམས་ནི
གཟུགས་མེད་དེ། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཟུགས་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་པ
དང་༔ ཕན་ཚུན་དུ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཟུགས་མེད་པ་བཞིར་བགྲང་བ་མེད་དེ། ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ
གྲོས་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་ནི་གྲངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཅིག་ནི་ནམ་མཁའོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང

༄༅། །གྲངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བགྲང་བ་ལས་འདས་ཏེ། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྤྱངས་པ་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ཡང་
བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་དང་། བགྲང་བར་བརྗོད་པས་རབ་ཏུ་བརྗོད་དེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྒྱུ་མའི་
གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ལྟ་བུར་གཅིག་དང་། ཐ་དད་པ་སྤྱངས་པར་འདོགས་ཏེ། རྨི་ལམ་དང་། གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུར་གནས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་ལ་ཞེན་ཏུ་རྨོངས་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟློག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་བཟློག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་

རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་བྱས་པས་ནི། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། རི་ང་
དུ་སོང་བའི་ས་ལ་འང་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རི་ང་དུ་སོང་བའི་ས་ཆེན་པོར་རབ་ཏུ་ཞུགས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མ་ལ་དབང་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་ལུས་
རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རབ་ཏུ་འཐོབ་བོ། །དེ་སྟོབས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། དབང་རྣམས་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ས་ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོའི་

༄༅། །རང་བཞིན་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུན་ཆད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་དག་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ངའི་གསུང་རབ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངའི་གསུང་རབ་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཟློག་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་དུ་རྣམ་པར་མ་བཞག་གམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། དེ་གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་བཞག་

ན་ཇི་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་རྣམས་ཉེ་མ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དེའི་རྒྱུ་དང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདུས་པ་བདུན་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་འབྱུང་བས་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །ཡིད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་དང་སེམས་པ་ལྟ་བུར་རྗེས་སུ་འཇུག་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུར་གྱུར་ཅིང་དེ་ལ་དམིགས་པ་ལུས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་གཅིག་གི་རྒྱུར་གཅིག་གྱུར་པའི་སེམས་འདུས་པ་འབྱུང་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་ལྟ་བུར་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་ཡུལ་གྱི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པས་འཇུག་ཅིང་

༄༅། །ལྷོག་གོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཟློག་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་རྣམས་ཀྱང་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བྱ་བ་དང་ནི་མཚན་ཉིད་དང་། །དངོས་པོར་སྨྲ་ན་ང་མི་འདོད། །རྣམ་རྟོག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས། །བཟློག་པས་མྱ་ངན་འདས་སོ། །དེ་རྒྱུ་དེ་ལ་
དམིགས་པ་སྟེ། །ཡིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གནས། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་དེ་འབྱིན་ཏེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་རབ་ཏུ་གནས། །ཇི་ལྟར་ཆུ་ཆེན་ཟད་ནས་ནི། །རླབས་
རྣམས་ཀུན་ཏུ་འང་མི་འབྱུང་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་། །འགགས་ན་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཐ་དད་པ་རྟོགས་པ་གང་གིས་ཁྱོད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

དང་། བཏགས་པ་སྤྱངས་ཤིང་། འཕགས་པ་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དང་། ཡུལ་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བའི་བློ་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱངས་ནས་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ཀུན་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུར་སོ་སོར་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཀུན་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཀུན་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བརྗོད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྨྲ་བར་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ནོར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རིག་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ

༄༅། །ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བཅིངས་པ་དང་མ་བཅིངས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བརྗོད་པ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བརྗོད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དབྱངས་དང་གླུ་སྙན་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བརྗོད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྨྲ་བར་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ཅིའང་རུང་སྨྲ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྟོགས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གང་ལ་གནས་ཏེ། བརྗོད་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྨྲ་བར་བྱ་བའི་

སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སུ་མངོན་པར་ཆགས་པས་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚ་བ་དང་། གཤེར་བ་དང་། གཡོ་བ་
དང་། སྲ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་ནོར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གསེར་དང་། དངུལ་དང་། ནོར་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་མང་པོའི་
ཡུལ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཛིན་ཅིང་། འདི་ལྟ་སྟེ་འདི་ནི་འདི་བཞིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བས་རྣམ་པར་ལྟའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གང་གིས་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་
དང་། མེད་པར་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་ལྟ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཅིག་པ་

༄༅། །དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལོག་པར་ལྟ་བའི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའོ༔ །དེ་ལ་རིགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་དང་བདག་གི་མཚན་ཉིད་རིགས་པས་བརྟུད་དེ་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྐྱེན་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་སྐྱེ་བར་མངོན་པར་ཆགས་པའོ། །དེ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་པའི་ལུས་སྔོན་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་བྱུང་བ་ལས་རྐྱེན་གྱིས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་འབྲེལ་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གསེར་གྱི་སྐུད་པ་བཞིན་དུ་གང་དང་གང་དུ་འབྲེལ་པའོ། །དེ་ལ་བཅིངས་པ་དང་མ་བཅིངས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བཅིངས་པའི་རྒྱུ་དང་། བཅིང་བར་བྱ་བ་

TI692 - 255

ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་བཞིན་ཏེ། །ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཐབས་དང་ལྡན་པས་ཐག་པ་ལ་མདུད་པ་བོར་བ་དང་འགྲོལ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་
རང་བཞིན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་ཆགས་
ཏེ། །ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་མངོན་པར་ཆགས་པས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཆགས་
ཏེ། །སྒྱུ་མའི་གནས་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུ་མ་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་བློས་རྣམ་པར་རྟོག་སྟེ། །ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་སྣ་ཚོགས་དང་སྒྱུ་མ་ནི་གཅིག་
པའང་མི་ཡིན། ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་ན་ནི་སྣ་ཚོགས་སྒྱུ་མའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་སྣ་ཚོགས་དང་ཐ་མི་དད་ན་ནི་སྒྱུ་མ

TI692 - 256

༄༅། །དང་། སྣ་ཚོགས་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱེ་བྲག་མཐོང་བས་ན་གཅིག་པ་འདང་མ་ཡིན། ཐ་དད་པ་འདང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་
ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་གིས་སྒྱུ་མ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་མི་ཆགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་
སྟེ། སེམས་ནི་ཡུལ་དང་ཀུན་ཏུ་འབྲེལ། །རྟོག་པ་ལ་ནི་རྣམ་ཤེས་འཇུག །སྣང་བ་མེད་དང་བྱེ་བྲག་ལ། །ཤེས་རབ་ཡང་དག་རབ་ཏུ་འཇུག །ཀུན་བརྟགས་པ་ཡི་རང་
བཞིན་ཡོད། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་མེད་པ་སྟེ། །ནོར་པ་དག་གིས་བརྟགས་པ་སྣང་། །གཞན་གྱི་དབང་ལ་མི་བརྟག་གོ། །ཡན་ལག་མང་པོས་གྲུབ་པ་ཡི། །སྒྱུ་མ་ཇི་ལྟར་མི་
གྲུབ་པ། །དེ་བཞིན་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་། །རབ་ཏུ་བརྟགས་ན་མི་འགྲུབ་བོ། །མཚན་མ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དངོས། །འཆིང་བ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །མི་ཤེས་

རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་པ། །གཞན་གྱི་དབང་དུའང་རྣམ་པར་རྟོག །གང་འདི་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་འདི། །དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ཏེ། །བརྟགས་པ་སྣ་ཚོགས་
སྣང་བ་ནི། །གཞན་གྱི་དབང་དུ་དེ་བརྗོད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་གསུམ་དུ་མེད། །བརྟགས་པ་དང་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཆཤད། །དེ་འཆད་འཕགས་
པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལྟར། །སྣ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་མཛེས་ཀྱང་། །དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་མིན། །དེ་བཞིན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་
དོ༑ །ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས། །སྣང་བའི་གཟུགས་ལ་སྣ་ཚོགས་བརྟགས། །རབ་རིབ་གཟུགས་མིན་གཟུགས་མེད་མིན། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་གཞན་གྱི་
དབང་༑ །ཇི་ལྟར་གསེར་རྣམས་དག་པ་དང་། །ཆུ་ཡང་རྙོག་པ་སྤྱངས་པ་དང་། །ནམ་མཁའ་དག་ནི་སྤྲིན་མེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་དག་པ་རབ་ཏུ་བརྟགས། །བརྟགས་པ་

T1692 - 258

༄༅། །ལ་ནི་དངོས་པོ་མེད། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོད་པ་སྟེ། །སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་སྐུར་པ་དང་། །རྣམ་པར་བརྟགས་ན་འཇིག་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་བརྟགས་པ་དངོས་མེད་ལ། །བདེན་པར་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་ན། །དངོས་པོ་མེད་པར་དངོས་པོ་སྟེ། །དངོས་པོ་མེད་ལས་དངོས་པོ་འབྱུང་། །ཀུན་བརྟགས་པ་ལ་གནས་ནས་ནི། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཉེ་བར་དམིགས། །མིང་དང་མཚན་མ་འབྲེལ་པ་ལས། །ཀུན་བརྟགས་པ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བརྟགས་པ་ཤིན་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། །གཞན་ལས་བྱུང་བམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཚེ་དོན་དམ་རང་བཞིན་ནི། །ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཀུན་བརྟགས་པ་ནི་རྣམ་བཅུ་སྟེ། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་རྣམ་པ་དྲུག །སོ་སོ་རང་རིག་དེ་བཞིན་ཉིད། །རིག་བྱའོ་དེ་ཕྱིར་བྲེ་བྲག་མེད། །ཆོས་ལྔ་ཡང་དག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གསུམ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་དེ་བསྒོམས་

ནོ༎ །དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མི་འདའོ། །མཚན་མ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་། །གང་མིང་དེ་ནི་བརྟགས་པ་སྟེ། །ཀུན་བརྟགས་པ་དང་མཚན་མ་ནི། །གཞན་གྱི་དབང་ལས་
འབྱུང་བའོ། །བློ་ཡིས་རྣམ་པར་གཞིགས་ན་ནི། །གཞན་དབང་མེད་ཅིང་བརྟགས་པའང་མེད། །གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ན། །བློ་ཡིས་ཅི་ཞིག་རྣམ་པར་བརྟགས། །
ཡོད་མེད་རྣམ་པར་སྤྱངས་པ་ཡི། །གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ནི། །ཡོད་དང་མེད་ལས་གྲོལ་བ་ཡི། །དངོས་པོ་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཀུན་བརྟགས་པ་ཡི་རང་བཞིན་
ལ༎ །རང་བཞིན་གཉིས་ནི་རབ་གནས་ཏེ། །བརྟགས་པ་དག་ནི་སྣ་ཚོགས་སྣང་། །རྣམ་དག་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །བརྟགས་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ནི། །གཞན་གྱི་
དབང་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་བརྟགས་ན་ནི། །མུ་སྟེགས་སྨྲ་ལ་གནས་པར་འགྱུར། །རྟོག་པ་བརྟགས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །

༄༅། །རྣམ་རྟོག་གཉིས་ལས་གྲོལ་བ་ནི། །དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་སོ་
སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་པོ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་གིས་བདག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་
གི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་པོ་ལ་མཁས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པར་འགྱུར་བའི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་
རྟོགས་པ་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་
ཟུང་ཞིག་དང་། ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ལ་སླར་ཞུས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་སོང་
སྟེ། ཚད་མ་དང་། ཡིད་བརྟན་པའི་ལུང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས། སོ་སོ་རང་གི་བློས་རྣམ་པར་དཔྱོད་དེ། གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་ཅིང་། ལྟ་བ་དང་། རྣམ་
པར་རྟོག་པ་སྤངས་ནས། གོང་ནས་གོང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འབད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སོ་སོ་རང་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་
མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་གཅིག་གི་ལམ་རིག་ཅིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཐེག་པ་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །ཐེག་པ
གཅིག་གི་ལམ་རིག་ཅིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ

༄༅། །མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གཅིག་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གཅིག་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་འདི་ནི་ང་མ་གཏོགས་
པར་མུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པས་སྔོན་པ་སྔོན་མ་ཐོབ་པ་མ་ཐོབ་བོ། །དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
ཐེག་པ་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅིའི་སླད་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་དེ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བཤད། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུལ་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
ལུང་གིས་འགྲོལ་གྱི་རང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ན། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་

ཐམས་ཅད་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མ་
སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་མ་རྟོགས་ཤིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བའི་ཤི་འཕོ་མ་ཐོབ་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་
གཅིག་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནམ་ཉེས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ནི་དེ་དག་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་
དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མྱོས་པ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ནས་སླར་སད་དེ། ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་
དབྱིངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྐངས་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་

༄༅། །སྟོ༔ ལྷ་ཡི་ཐེག་དང་ཚངས་པའི་ཐེག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི། །ཐེག་པ་དེ་དག་ངས་བཤད་
དོ༔ ཇི་སྲིད་སེམས་ཅན་འཇུག་པའི་བར། །ཐེག་པ་དག་ལ་ཐུག་པ་མེད། །སེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་གྱུར་པ་ན། །ཐེག་པ་མེད་ཅིང་འགྲོ་བའང་མེད། །ཐེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་
མེད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དྲང་བའི་ཕྱིར། །ཐེག་པ་ཐ་དད་ངས་བཤད་དེ། །ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངས་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་རྣམ་གྲོལ་གསུམ་པོ་དང་། །ཆོས་ལ་
བདག་མེད་དེ་ཉིད་དང་། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་པ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བས་དེ་དག་སྤངས། །ཇི་ལྟར་ཤིང་དག་རྒྱ་མཚོ་ལ། །རླབས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་
གཡེངས༔ །དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་སྨོངས་པ་ཡང་། །མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གཡེངས། །ཀུན་ནས་ལྡང་དང་བྲལ་མེད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་རྣམས་དང་

འབྲེལ། །ཏིང་འཛིན་སྒོམ་པས་རབ་སྒོམ་ཏེ། །ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་འཁོད། །མཐའ་མར་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་མེད། །ཕྱིར་ཡང་དེ་ལས་མི་ལྡོག་སྟེ། །ཏིང་དེ་འཛིན་གྱི་
ལུས་ཐོབ་ནས། །བསྐལ་པའི་བར་དུ་དེ་མི་སད། །ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ར་རོ་བ། །ཆང་དང་བྲལ་ནས་སངས་འགྱུར་བཞིན། །དེ་ན་དེ་དག་ང་ཡི་ཡང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཐོབ་
པར་འགྱུར། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་སུམ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ།། །།དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་རྟོགས་པར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་རབ་
ཏུ་བསྟན་གྱིས། དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཞིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

༄༅། །དཔལ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྨྲ་ཉན་པ་དང་། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་དང་། རིས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཏེ། ས་དང་པོ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་སའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ༑ ས་གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་པ་རང་གི་སེམས་རྣམ་པ་མང་པོ་དབེན་པར་སྤྱོད་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རླབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བདེ་བ་ལ་

སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་མི་འབྱུང་སྟེ། རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་ཡུལ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སེམས་ཀྱི་གནས་ཤིན་ཏུ་གྱུར་ཏེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་གཞན་དག་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་དང་། མཚན་མ་
དང་། དབང་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དུ་མའི་མེ་ཏོག་རྒྱས་ཤིང་ཡིད་ཀྱི་མགྱོགས་པ་དང་མཚུངས་པ་སྒྱུ་མ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ལས་
གྱུར་པ་མ་ཡིན་ལ། འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་འདྲ་བར་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་སྣ་ཚོགས་འདུས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་གྱི་

༄༅། །དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ལུས་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རིས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་བདེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་རིས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལུས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ང་ཡི་ཐེག་མ་ཡིན། །ཡི་གེ་མེད་ཅིང་སྒྲ་ཡང་མེད། །བདེན་པ་མེད་དེ་རྣམ་ཐར་མེད། །སྣང་བ་མེད་ཅིང་སྤྱོད་ཡུལ་མེད། །འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ཐེག་པ་སྟེ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་། །ཡིད་ཀྱི་ལུས་ནི་སྣ་ཚོགས་ལ། །དབང་གི་མེ་ཏོག་དག་གིས་བརྒྱན། །དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

T1692 - 269

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་པོ་གང་བགྱིས་པས་རིགས་ཀྱི་
བུ་འམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་མནར་མེད་པར་འགྱུར་བའི་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྣར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཚམས་མེད་པ་
ལྔ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕ་དང་། མ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་གསོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་འབྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གནོད་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག

༄༅། །ཕྱུང་བའོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་འབྱུང་བ་ཅན་ཀྱི་སྲེད་པ་ནི་མ་ལྟ་བུར་གནས་སོ། །མ་རིག་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གྲོང་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཕ་མ་དེ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་ནས་བཅད་ན་ཕ་མ་བསད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བག་ལ་ཉལ་དགྲ་དང་མཚུངས་པ་བྱི་བའི་དུག་ལྟར་བོང་ནས་ལྡང་བའི་ཆོས་ཅན་ཤིན་ཏུ་བཅོམ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགེ་འདུན་འབྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕུང་པོ་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་འདུས་པ་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་ནས་བཅོམ་པས་དགེ་འདུན་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་དང་སྤྱིའི་དང་། ཕྱི་རོལ་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདུས་པ་བརྒྱད་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་

ཟག་པ་མེད་པའི་གནོད་སེམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བཅོམ་ན་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་གནོད་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་རིགས་ཀྱི་བུའམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོས་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་བྱས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་བཤད་པས་ཁྱོད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
མཚམས་མེད་པ་རྣམས་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གང་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ལས་མཚམས་མེད་པ་རྣམས་གསུངས་པ་སྟེ། གང་བྱས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
གསུམ་པོ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྲུལ་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉེ་མ་གཏོགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་

༄༅། །པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་རླབས་སམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་གང་ལ་ལ་
མཚམས་མེད་པ་བྱས་ནས་འགྱོད་པར་གྱུར་པ་ལ་དེའི་འགྱོད་པར་ལྟ་བ་བཟློག་པ་དང་བསྟོན་པ་བོར་བ་ལ་འགྱོད་པར་ལྟ་བ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སླར་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བར་བྱེད་པར་
འགྱུར་སླམ་ནས་སྤྲུལ་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པ་ལ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་
མེད་དེ། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་རིག་པ་དང་། ལུས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། གནས་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རབ་ཏུ་དབེན་
པར་མཐོང་བས། གལ་ཏེ་བརྒྱ་ལམ་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྲད་ན་འགྲོ་བའི་མཚམས་གཞན་དུ་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་

གཏོགས་སོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྲིད་པ་དག་ནི་མར་བཤད་དེ། །མ་རིག་པ་ཡང་ཕར་ཞེས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ཡུལ་རྣམས་རིག་པས་ན། །སངས་རྒྱས་སུ་ནི་དེ་ཡང་བསྟན། །བག་ལ་ཉལ་ནི་དགྲ་བཅོམ་སྟེ། །ཕུང་པོ་ལྷ་འདུས་དགེ་འདུན་ནོ། །མཚམས་མེད་པར་ནི་མཚམས་བཅད་པས། །དེ་ནི་མཚམས་མེད་ལས་ཡིན་ནོ། །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། ཤི་འཕོ་གཉིས་སྤོང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བློ་

TI692 - 274

༄༅། །གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བདག་མེད་གཉིས་དང་ཉོན་མོངས་དང་། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
འགྱུར་བ་ཡི། །ཤི་འཕོ་ཐོབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས།། །།འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ། བམ་པོ་ལྔ་པ། དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གཤེགས་ནས་གང་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་
ང་ཉིད་དོ། །སྐྱེས་བུའི་རབས་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཡང་ང་ཉིད་དེ་དང་དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ང་འཛིན་དང་། གླང་པོ་ཆེ་དང་། ནེ་ཙོ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། མིག་

བཟླས་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་རབས་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲ་ཕྱེད་པ་རྣམས་ཅི་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མཚུངས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་དགོངས་ནས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གཤེགས་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ཉིད་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་འོག་པར་དད་སེལ་དང་། གསེར་ཐུབ་དང་། འོད་སྲུང་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་ཚིག་འབྱིན་ཏོ། །མཚུངས་པ་རྣམ་པ་བཞི་གང་ལ་དགོངས་ཤེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡི་གེ་མཚུངས་པ་དང་། གསུང་མཚུངས་པ་དང་། ཆོས་མཚུངས་པ་དང་། སྐུ་མཚུངས་པ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཚུངས་པ་དེ་བཞི་ལ་དགོངས་ནས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གཤེགས་ན་ཚིག་འབྱིན་ཏོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་མཚུངས་པ་

༄༅། །གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡི་གེ་གང་གིས་ངའི་མིང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གི་ཡང་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་
དེ༑ བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་དེ་དག་ཀྱང་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་མེད་པས་དེ་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་མཚུངས་པ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ངའི་གསུང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པ་ཚངས་
པའི་སྒྲ་སྐད་ཀྱི་དབྱངས་འབྱུང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་གསུང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དེ་
བཞིན་དུ་རྣམ་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པ་ཚངས་པའི་སྒྲ་སྐད་ཀྱི་དབྱངས་འབྱུང་སྟེ། ཀ་ལ་པིང་ཀ་དང་། ཚངས་པའི་སྒྲ་སྐད་ཀྱི་དབྱངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་མེད་ཅིང་ལྷག་ཆད་

མེད་དོ། །དེ་ལ་སྐུ་མཚུངས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ང་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་
དང་། གཟུགས་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོའི་སྐུར་མཚུངས་ཤིང་བྱེ་བྲག་མེད་དེ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་འགྲོ་བའི་བྱེ་བྲག་དེ་དང་དེར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་མཚུངས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་དང་ང་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཚུངས་པ་
རྣམ་པར་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གཤེགས་ནས་ཚིག་འབྱིན་ཏོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འོད་སྲུང་ལོག་པར་དད་སེལ་དང་། །གསེར་ཐུབ་དག

༄༅། །ཀུང་ང་ཡིན་ཞེས། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཉམ་གྱུར་བས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་ངས་བཤད་དོ། །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། གང་
འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་གི་ནུབ་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། གང་གི་ནུབ་མོ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་
བར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མ་བཤད། མི་འཆད་འཆད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚིག་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚིག་གོ་ཞེས་གསུངས་ན། ཚིག་མེད་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚིག་གོ་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་གཉིས་ལ་དགོངས་ཏེ་ངས་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཆོས་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སོ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་དང་། སྔོན་གྱི་

ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དགོངས་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་གཉིས་པོ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་སོ་སོ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཚིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ། ཡི་གེ་དང་གཉིས་ཀྱི་
ཡུལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་ངས་ཀྱང་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །དེ་ལ་སྔོན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྔོན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
ལམ་འདི་ནི་གསེར་དང་། དངུལ་དང་། མུ་ཏིག་གི་འབྱུང་ཁུངས་བཞིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་
བྱུང་ཡང་རུང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་གནས་ཉིད་དང་། ཆོས་མི་འགྱུར་བ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་རྙིང་པའི་ལམ་བཞིན་དུ་འཇུག་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་

༄༅། །བྱ་ལ་ལ་ཞིག་འབྲོག་དགོན་པ་ན་འཁྱམ་པ་ལས་གྲོང་ཁྱེར་སྙིང་པ་ལམ་མ་གོལ་བར་འཇུག་པ་ཞིག་མཐོང་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དེར་སོང་སྟེ། དེར་
ཞུགས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གནས་ཤིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱ་བ་དང་བདེ་བ་རྗེས་སུ་མྱོང་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ལམ་གང་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དེར་ཞུགས་པའི་ལམ་དེ་
དང་། གྲོང་ཁྱེར་སྣ་ཚོགས་དག་སྐྱེས་བུ་དེས་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་བཞིན་དུ་བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་གང་ང་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་གནས་ཉིད་དང་། ཆོས་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་
དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་། བདེན་པ་ཉིད་དེ་ནི་འདུག་པ་སྟེ། དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངས་འདི་སྐད་དུ་གང་གི་ནུབ་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་

TI692 - 281

པར་སངས་རྒྱས་ནས། གང་གི་ནུབ་མོ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་པ་དེའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མ་བཤད། འཆད་པར་མི་འགྱུར་
རོ༔ ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་ནུབ་མོ་ཐུགས་སུ་ཆུད། །གང་ལ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདས། །དེས་ནི་དེ་ཡི་བར་དུ་ཡང་། །ཆུང་ཟད་བསྟན་པ་
མ་ཡོད་དོ། །སོ་སོ་རང་ཆོས་ལུགས་རྣམས་ལ། །དགོངས་ནས་རབ་ཏུ་ངས་བཤད་དོ། །ང་དང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས། །ཆུང་ཟད་བྱེ་བྲག་བྱས་པ་མེད། །དེ་ནས་
ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ནས་བདག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སྤངས་ནས་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོད་

༄༅། །པ་དང་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཉན་པར་ཉན་པ་དང་། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ནི་གཉིས་ལ་གནས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། མེད་པ་ལ་གནས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བར་མོས་པའི་ལྟ་བར་ལྟུང་བ་འབྱུང་བས་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྱུང་བའི་བློའོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ཡོད་པ་ལ་གནས་ཤེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱུ་དང་། རྐྱེན་རྣམས་ཡོད་པས་སྐྱེའི་མེད་པས་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་སྟེ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་

ཆེན་པོ་དེ་སྐད་དུ་དངོས་པོ་དག་ཡོད་པར་སྨྲ་ན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ན་མེད་པ་ལ་
གནས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ཁས་བླང་བ་བྱས་ལ། སླར་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་མེད་པར་
རྣམ་པར་རྟོག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཕྱིར་
གང་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་རྣམས་ཁས་མི་ལེན་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ
དང་། མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་འདི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་

༄༅། །དང་། གཏི་མུག་ཁས་བླངས་ལ་ཕྱིས་ཁས་མི་ལེན་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་
ལེགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གོ་བ་ནི་ཁྱོད་ལེགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་མེད་པ་འབའ་ཞིག་རྣམ་པར་
འཇིག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། ནང་དང་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག
ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་དམིགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཁས་མི་ལེན་པར་སངས་རྒྱས་

དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅིང་བར་བྱ་བ་དང་། བཅིང་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཅིང་བར་བྱ་བ་ཡོད་ན། བཅིང་བ་དང་བཅིང་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཡོད་དེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་སྐད་ཟེར་བ་ཡང་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ཡང་བླའི། ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཡང་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྟུང་བའི་བསམ་པ་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་ཏེ། མི་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར

༄༅། །ལྷ་བའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བ་རྟོག་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་
རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་ཅིང་ལྡོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ཡང་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཇི་ཙམ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །ཡོད་དང་མེད་པ་
མཐའ་གཉིས་ཏེ། །སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་པར་ལྡོག་ན་ནི། །སེམས་ཀུང་ཡང་དག་འགག་པར་འགྱུར། །ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འགོག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཇི་
ལྟར་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཡོད་དོ། །རྐྱེན་གྱིས་ཡོད་དང་མེད་པ་ལས། །མ་བྱུང་བ་ལས་གང་སྐྱེ་ཞིང་། །བྱུང་ནས་འཇིག་པར་འགྱུར་
ཞེས་པ་འང་། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་དེ་མི་གནས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་མུ་སྟེགས་དང་། །ང་དང་གཞན་རྣམས་སུ་ཡིས་ཀུང་། །རྐྱེན་གྱིས་ཡོད་པར་མ་བསྒྲུབས་ན། །ཇི་

TI692 - 287

ལྟ་བུར་ན་མེད་པར་འགྱུར། །ཡོད་པ་དག་ནི་སུས་བསྒྲུབས་ན། །གང་རྣམས་རྐྱེན་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར། །སྐྱེ་བར་སྨྲ་བ་ལྟ་ལོག་པས། །ཡོད་དང་མེད་པར་ལྟ་བར་
རྟོག །གང་རྣམས་ཆུང་ཟད་མི་སྐྱེ་བ། །ཆུང་ཟད་འགོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་དབེན་པར་མཐོང་བས་ན། །ཡོད་དང་མེད་པར་དེ་མི་འཛིན། །དེ་ནས་ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་བྱེ་
བྲག་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་གང་གིས་བདག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་མྱུར་
དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། རྟོག་པ་ཅན་དང་། ལོག་པ་མུ་སྟེགས་ཅན་དང་། བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག

༄༅། །ཕར་འགྱུར་བ། །གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུང་བའི་མཆོག་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཞིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྣར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་དང་། བཤད་པའི་ཚུལ་

ལོ༔ །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དེ། ཚིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ཟག་པ་
མེད་པའི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། སོ་སོ་རང་གི་རྟོགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མུ་སྟེགས་ཅན་དང་། བདུད་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་པ། རྟོག་པ་བ་དང་། མུ་
སྟེགས་ཅན་དང་། བདུད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཅོམ་ནས། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་རྣམ་པར་མཛེས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་གྲུབ་མཐའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་
དོ༔ །དེ་ལ་བཤད་པའི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསྟན་པ་ཡན་ལག་དགུ་སྣ་ཚོགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་
ཕྱོགས་སྤྱངས་པ་ཐབས་མཁས་པའི་ཚིག་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་པ་འཇུག་སྟེ། སུ་ཅི་ལ་མོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དེ་འཆད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་

T1692 - 290

༄༅། །དེ་ནི་ཆཤད་པའི་རྒྱལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ལ་འཁོར་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་གིས་བསྟོན་པར་བྱེའོ། །དེ་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་རྒྱལ་རྣམས་ནི། སོ་སོ་རང་རིག་བསྟན་པ་སྟེ། །ཐ་དད་ཞེས་པ་སུས་མཐོང་བ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་མི་འགྲོ། །ཇི་
ལྟར་བྱིས་པ་རྣམ་རྟོག་བཞིན། །བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ན། །ཇི་ལྟར་ཐར་པ་དངོས་མེད་པར། །རྟོག་པ་ཅན་རྣམས་འདོད་མི་འགྱུར། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པར་འབྲེལ་
བར་ནི། །འདུས་བྱས་སོ་སོར་བལྟས་ན་ཡང་། །ལྟ་བ་གཉིས་པོར་བརྒྱུས་ཏེ། །རྣམ་པར་བཟློག་པར་མི་མཐོང་ངོ་། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་བརྟགས་སྒྱུ་མ་དང་། །ཆུ་ཤིང་
ཕུང་ལྟར་མཐོང་ན་ནི། །སྱུ་ངན་འདས་པ་ཡིད་སྤངས་པ། །གཅིག་པོ་འདི་ནི་བདེན་པ་ཡིན། །འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཞེ་སྡང་མེད། །གཏི་མུག་མེད་ཅིང་གང་ཟག་མེད། །

TI692 - 291

སྲིད་ལས་བྱུང་བའི་ཕུང་པོ་རྣམས། །ཀྱི་ལམ་འདྲ་བར་ཡོད་པའོ། །དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་
བ་བཏབ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བདེ་བར་གཤེགས་པས་བདག་
ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ཅི་ཞིག་གང་གིས་སུའི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡང་དག་
པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཞེས་བགྱིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་གང་
ལགས། ཅི་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་བརྟགས་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། བློ་

༄༅། །གྲོས་ཆེན་པོ་གང་ཁྱོད་དེ་ལྷ་བུའི་དོན་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་
དང་༑ འཇིག་རྟེན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་དང་། ལྷ་དང་མི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེའི་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་། བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ལེགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་
ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་
ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྣར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དོན་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་ཡང་དག་པ་མ་
ཡིན་པར་ཀུན་བརྟགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་མི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་འབྱུང་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་

ཞེན་པ་དང་། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཅན་དང་། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་དམིགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་མངོན་པར་ཆགས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མང་པོ་འབྱུང་བ་འབྱུང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་དོན་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་མི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་འབྱུང་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལྟ་བར་ལྷུང་བ་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་སོ་སོ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་སུ་དམིགས་པ་ལ་མངོན

༄༅། །པར་ཆགས་ཤིང་། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མ་རིག་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བརྟགས་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མང་པོ་འབྱུང་བ་འབྱུང་བ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་
པའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་དབེན་པ་ལྷ་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་ཇི་ལྟར་བཟློག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་དམ་པ་ཡང་
ཚད་མ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཆ་ཤས་དང་། དཔེ་དང་། རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་བཟློག་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྣ་
ཚོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་མངོན་པར་ཆགས་པ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་གི །དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་

ཤིང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཅིག་ལ་ནི་འབྱུང་། གཅིག་ལ་ནི་མི་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་ན། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་
ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། ཁྱོད་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུར་སྨྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་ན། སྤྲུ་མའི་
ཡན་ལག་གི་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལས་གཟུགས་གཅིག་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སུ་རྣམ་པར་བརྟགས་པས་དངོས་པོ་
དང་། དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་གྱི་ལྟ་བ་དང་བསམ་པར་ལྡང་བར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བའམ་ལྡོག་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱི་

TI692 - 296

༄༅། །རོ་ལ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་རྟོག་པས་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བའང་
མེད་༑ ལྡོག་པ་འང་མེད་དེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་དུ་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་མཚན་
ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་ལོ་རྒྱུས་ལས་བྱུང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བར་ཟ་ཤད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འདི་དག་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག
པའི་སེམས་ཙམ་དུ་ཡོད་དུ་ཆུད་པ་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་མངོན་པར་ཆགས་པ་ལས་ལྡང་བ་རྣམ་པར་བཟློག་སྟེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་འབྲས་བུའི་ཉེས་པ་ལས་བཟློག་ཅིང་
རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པས་སེམས་དང་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྱུར་ཏེ། ས་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་པར་བྱས་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག

པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཆོས་ལྟ་དང་། རང་བཞིན་དང་། དངོས་པོ་དང་། ལྟ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྡོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་
ལྟར་སྒྲུམ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་འབྱུང་སྟེ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ངས་སྨྲས་སོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་རྣམས་དང་ནི་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས། །གང་རྣམས་འཇིག་རྟེན་
འབྱུང་ཞེས་པ། །མཐའ་བཞི་དང་ནི་ལྡན་པ་སྟེ། །དེ་དག་ང་ཡི་ཚུལ་མི་ཤེས། །རྒྱུ་དག་དང་ནི་རྐྱེན་རྣམས་ལས། །འཇིག་རྟེན་ཡོད་མེད་མི་སྐྱེ་སྟེ། །གང་ནའང་ཡོད་མེད་
ཡོད་མིན་ན། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བརྟགས། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ནམ་མཐོང་ན། །དེ་ཚེ་སེམས་ཀྱང་རྣམ་ལྡོག་སྟེ། །བདག

T1692 - 298

༄༅། །མེད་པ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བས་ན། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། །རྐྱེན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ
སྟེ། །འབྲས་བུ་ལས་ནི་སྲིད་མི་སྐྱེ། །འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་ན། །འབྲས་བུ་ལ་ནི་འབྲས་མི་སྐྱེ། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རབ་འགྱུར་བས། །འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་མི
དམིགས་སོ། །དམིགས་དང་དམིགས་བྱ་མེད་པར་ཡང་། །ནམ་ཞིག་འདུས་བྱས་རྣམས་མཐོང་ན། །སེམས་མེད་པ་ཡི་སེམས་ཙམ་སྟེ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་ངས་བཤད་
དོ། །ཙམ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིབས། །རྐྱེན་དང་དངོས་པོ་སྤངས་པ་སྟེ། །མཐར་ཐུག་དངོས་པོ་ཚངས་པའི་མཆོག །དེ་ནི་ཙམ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །བདེན་པར་བདག་ནི
བརྟགས་པ་སྟེ། །རྫས་ཡོད་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོའི་ཕུང་པོ་ཉིད། །བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ་རྫས་མེད་དོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །མཚན་དང་རྒྱུ་དང་

དངོས་ལས་བྱུང་། །བདག་མེད་པ་ཡི་མཉམ་པ་སྟེ། །བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་པའི། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཟློག་ཅིང་། །རྟོག་དང་བརྟག་པ་སྤངས་པ་སྟེ། །
དམིགས་མེད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་དས་ཞཕད་དོ། །དངོས་མེད་དངོས་མིན་མ་ཡིན་པ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་པར་སྤངས། །དེ་བཞིན་སེམས་
ལས་གྲོལ་བ་ནི། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་དས་ཞཕད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྟོང་པའི་མཐར། །སྨྱངནའདས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །སྣ་ཚོགས་ཡིད་ཀྱི་ལུས་རྣམས་ནི། །
སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་དས་ཞཕད་དོ། །རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་འབྲེལ་པ་ཡི། །སྣ་ཚོགས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །མི་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་སྣང་། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་སེམས
ཙམ་མོ། །ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྣང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བར། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་དས་ཞཕད་དོ། །དེ་ནས

༄༅། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་གཞན་དག་གིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་དུ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་དེ་སྐད་གསུངས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་དུ་འཛིན་པ་མ་ལགས། སྒྲ་གང་དོན་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྙར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྒྲ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་

སྟེ། ཚིག་དང་ཡི་གེར་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་དང་། འགྲམ་པ་དང་། རྐན་དང་། ལྕེ་དང་། མཆུ་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཕན་ཚུན་སྦྱར་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་སྒྲ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དོན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་སོང་ནས་ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་དང་། བསྒོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་རང་གི་བློས་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ས་དང་སའི་གནས་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང་། དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ལ་རབ་ཏུ་དཔྱོད་ན་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྒྲའི་དོན་ལ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སྒྲ་དང་། དོན་ཏམ། དོན་དང་སྒྲ་ཡང་གཅིག་པ

༄༅། །ཡང་མ་ཡིན། ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གལ་ཏེ་སྒྲ་དང་དོན་ཐ་དད་ན་ནི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
རྒྱུ་སྒྲ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། ནོར་རྫས་ལ་མར་མེ་བཞིན་དུ་དོན་དེ་ལ་སྒྲས་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཞིག་མར་མེ་ཐོགས་ནས་ཕྱོགས་
འདོན་དའི་ནོར་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་ནོར་ལ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཚིག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲའི་མར་མེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཚིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་
དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་དང་། ཆོས་ལྔ་དང་། སེམས་དང་། རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲ་

ཇི་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་ཆགས་པའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྟ་བུར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་པའི་ལྟ་བར་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྒྱུ་མ་སྣ་ཚོགས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ན། བྱིས་པ་རྣམས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཇི་བཞིན་སྒྱུ་ལ་རྣམ་བརྟགས་ནས། །ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཏེ། །དེ་དག་དེ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པས། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་ལྟུང་། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་དེ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ལ་མེད། །རྣམ་རྟོག་བཞིན་དུ་དེ་དག་མེད། །དེ་དག་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ནི། །ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་རྣམ་བརྟགས་བཞིན། །དེ་སྟེ་མཐོང་བཞིན་དེ་ཡོད་

༄༅། །ན། །ཐམས་ཅད་ཡང་དག་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མེད་པས་ན། །ཉོན་མོངས་པ་དང་དག་པའང་མེད། །ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་བཞིན་མེད་དེ། །དེ་དག་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་གང་གིས་ཁྱོད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་ཡེ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་གོང་དུ་ཆུད་ཅིང་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཆོག་གོ །དེ་ལས་སྐྱེས་ནས་འཇིག་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །

T1692 - 305

མ་སྐྱེས་མི་འཇིག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཚན་མ་དང་མཚན་མ་མེད་པར་ལྟུང་བ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ལྟུང་བ་དང་། མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་
ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །མཚན་མ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་སོགས་པའི་
མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །གྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་
འཇིག་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་
མངོན་པར་ཆགས་པ་མུ་སྟེགས་བྱེད་དང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྟུང་བའི་

༄༅། །ཐམས་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་
སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་
དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་བདག་མེད་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བའོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་མེད་
པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་
མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །མི་ལྡན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། བདག་གི་སོ་

I1692 - 307

སོ་རང་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མི་འཇུག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆུ་ལ་ཆུ་ཟླ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་སྤུ་ནི་ལས་རྣམས་སོགས། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་སྣང་མེད་དང་། །མཐུ་ཡང་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་བྱེད། །སེམས་ནི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། །རྟོག་གེ་དགའ་ལ་ཡེ་ཤེས་འཇུག །སྣང་བ་མེད་དང་བྲེ་བྲག་ལ། །ཤེས་རབ་ཡང་དག་རབ་ཏུ་འཇུག །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་དང་། །འདུ་ཤེས་རྟོག་པ་སྤངས་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་མིན། །ཞི་དང་བཟོད་པའི་ཁྱད་པར་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དགེ །བྱེ་བྲག་དོན་དུ་དེ་སྐྱེས་ཏེ། །ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །ང་ཡི་ཤེས་རབ་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །གང་གིས་འཕགས་པར་རབ་ཕྱེ་བ། །གང་གིས་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། །དངོས་པོ་རྣམས

༄༅། །དང་གང་འབྲེལ་པ་པོ། །ཐེག་པ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་ཞིང་། །ཤེས་རབ་སྣང་བ་རྣམ་པར་སྤྱངས། །དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཆགས་པས་ནི། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་འཇུག་པས་ན། །བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་འགྱུར་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགྱུར་བར་ལྟ་བ་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དབྱིབས་འགྱུར་བ་དང་། མཚན་ཉིད་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་འགྱུར་བ་དང་། རིགས་པ་འགྱུར་བ་དང་། ལྟ་བ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འགྱུར་བ་དང་། དངོས་པོ་འགྱུར་བ་དང་། རྐྱེན་སྣང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱ་བ་སྣང་བར་བྱེད་པའི་འགྱུར་བ་དང་། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འགྱུར་བར་ལྟ་བ་དེ་དགུ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བསམས་ནས་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འགྱུར་བར་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་

དབྱིབས་འགྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དབྱིབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གསེར་གྱི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་
ཆེན་པོ་གསེར་ནི་གདུབ་བུ་དང་། སོར་གདུབ་དང་། སྤེན་ཏོག་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བས་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་ན་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་སུ་གྱུར་བར་སྣང་ཡང་གསེར་གྱི་དངོས་པོ་ནི་
མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བར་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་རྣམ་པར་རྟོག་སྟེ། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུ་ལ་རྟོག་གོ །དེ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག
པ་བཟུང་ནས་དེ་བཞིན་དུའང་མ་ཡིན། གཞན་དུའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞོ་དང་། འོ་མ་དང་། ཆང་དང་། འབྲས་བུ་སྨིན་པ་བཞིན་དུ་
བལྟའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཞོ་དང་། འོ་མ་དང་། ཆང་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་དེ་དག་གིས་འགྱུར་བ་རེ་རེར་རྣམ་པར་

T1692 - 310

ཉི་ཁྲི། ཀ།

༄༅། །བརྟགས་ཏེ། དེ་ལ་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གོམས་པ་འཇུག་པར་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་གྱི་གཟུགས་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཆོས་གང་ཡང་འཇུག་པ་འམ་ལྡོག་པ་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྨི་ལམ་ན་མོ་ཤམ་གྱི་བུ་སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་བ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་ཡང་མཐོང་ངོ༑ །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འབྱུང་དང་དངོས་དང་དབང་པོ་ལ། །དུས་དང་དབྱིབས་དང་འགྱུར་བ་དང་། །སྲིད་པ་བར་མར་བསྒྲུབ་བར་ཡང་། །གང་རྟོག་དེ་དག་མི་མཁས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བར། །རྒྱལ་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། །འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ནི། །རྒྱུན་ཉིད་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་བཞིན། །དེ་ནས་

307

T1692 - 311

ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་

པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། མཚམས་སྦྱོར་བ་མ་ལགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་གང་གིས་བདག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། མཚམས་སྦྱོར་བ་མ་ལགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་ལ་ཆགས་པའི་

མཚམས་སྦྱོར་བར་མི་ལྟུང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། མཚམས་སྦྱོར་བ་མ་ལགས་པ་ལ་མཁས་པས་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

རྣམས་བློས་རབ་ཏུ་བཅོམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྤྱོད་ཅིང་སྤོབས་དང་། དབང་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་

11692 - 312

༄༅། །བ། སྤྲུལ་པའི་འོད་ཟེར་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱུག་པའི་གནས་བཅུ་དང་། ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་པའི་ཟློ་ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་། ནོར་བུ་
དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་མཚུངས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་ལྷུ་བ་རྣམ་པར་བཟློག་ཅིང་རྨི་ལམ་
དང་། སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གནས་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཅི་རིགས་པར་ཆོས་སྟོན་པས་
དྲངས་ཏེ་རྨི་ལམ་དང་། སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སྒྲ་གཞན་གྱི་
རྣམ་གྲངས་ལ་འཇུག་པའི་གོ་ནས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འགོད་པར་འགྱུར་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མ་ལགས་པའི་མཚན་ཉིད་བདག་ལ་བཤད་དུ་

གསོལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྙར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི་ཚད་མེད་དེ། མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱུན་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་

༄༅། །མངོན་པར་ཆགས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། འགོག་པ་དང་འགོག་པ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་སོ་སོ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ས་དང་སའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་པར་རྟོག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྨྲ་བ་ཅན་གྱི་གནས་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་ཐེག་པ་གཅིག་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། བློ་གྲོས་

ཆེན་པོ་དེ་དག་དང་གཞན་རྣམས་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མཚམས་སྦྱོར་བ
དེ་དག་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནས། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་མཚམས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་དར་གྱི་སྲིན་བུ
བཞིན་དུ་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བས་མཚམས་སྦྱོར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐུད་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ
འཁྲིའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དབེན་པར་མཐོང་བས་འདི་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། མཚམས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡང་མེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབེན་པར་ལྟ་ཞིང་གནས་སོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི

༄༅། །དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པ་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་གོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་སྣང་བ་མེད་པ་རང་གི་སེམས་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ
དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་རབ་ཏུ་དབེན་པར་མཐོང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡང་
མེད། མཚམས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་གང་ཡང་འཆིང་བ་འང་མེད་གྲོལ་བ་འང་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་ལོག་པར་ལྟུང་བའི་བློས་བཅིངས
པ་དང་ཐར་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས
ཆེན་པོ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ཡིན་ཏེ། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང

ལྡན་པ་ཡང་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་དང་། གང་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ལྔར་མཚམས་
སྦྱར་བ་ནི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཆད་ནས་ནི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་ཡང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་
ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་གསུམ་འདུས་པའི་རྐྱེན་དང་། བྱ་བ་སྦྱོར་བ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། བར་ཆད་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་
དུ་མངོན་པར་ཆགས་པས་སྲིད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུམ་འདུས་པའི་རྐྱེན་ལས་བཟློག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་མཐོང་
བས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཡོངས་རྟོག་ནི། །མཚམས་སྦྱོར་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ནི་ཡང་དག

༄༅། །ཡོངས་ཤེས་ན། །མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡི་དྲ་བ་འཆད། །དངོས་པོར་ཤེས་པའི་སྒྲ་འཛིན་པས། །ཇི་ལྟར་དར་གྱི་སྲིན་བུ་བཞིན། །ཁྲིས་པ་
མཚམས་སྦྱོར་མི་མཁས་པ། །རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་འཆིང་། །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། །གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་དང་
གང་གིས་དངོས་པོ་གང་དང་གང་བརྟགས་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་ཉིད་དེ། །དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་གལ་ཏེ་ཀུན་
བརྟགས་པ་ཉིད་ལགས་ཏེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་རིགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་
དུ་གྱུར་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཡང་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དེ་

བཞིན་ཏེ། ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་ཉིད་དོ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་མཚན་ཉིད་མི་རིགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འོན་ཀྱང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་བ་དང་། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ༑ བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་གལ་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཧྲུ་འཕྲུལ་དང་ཞའི་མིག་གིས་མ་ལགས་ཀྱི། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་བ་དང་༑ འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་བརྟགས་པ

༄༅། །དེ་ལྟར་མ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་ངོ་བོའི་དངོས་པོ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ལྡོག་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་མ་ལགས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའང་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
སྟེ། འཕགས་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་ལྡོག་པ་མཐོང་བའི་སླད་དུའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ལགས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
དེ་དག་གི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་བསྟན་པས་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་སྣང་ངོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟ་བར་ལྟུང་

བས་གཞན་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ལགས་པས་ཐུག་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ལགས་པ་ན་དེ་ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པས་སོ་སོར་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཇི་ལྟ་བུར་བརྟགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གཞན། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱུ་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་དུ་བརྟགས་ན་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཟློག་པའི་སླད་དུ་ཇི་ལྟར་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མེད་དོ

༄༅། །ཞེས་བགྱིའམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་ལྟ་བ་བཟློག་སྟེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་
མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ལ་དགོད་དམ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
དངོས་པོ་བསྟན་པས། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་མ་མཆིས་པར་བགྱིའམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཕགས་པའི་དངོས་པོའི་རང་
བཞིན་བསྟན་པས་ངས་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་མེད་པར་བྱ་བའང་མ་ཡིན། ཡོད་པར་ལྟ་བ་ལ་དགོད་པའང་མ་ཡིན་གྱི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་
ནས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྲག་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་

319

TI692 - 323

བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྟ་བས་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ནི་མ་བྱས་མོད་ཀྱི། བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་དབེན་པའི་ཕྱིར་ལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ནོར་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པར་མཐོང་བས་རང་གི་
སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཞུགས་ཤིང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་ལྟ་བ་རྣམ་པར་བཟློག་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱག་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་བཏབ་ཅིང་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་སྤངས་པས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་རྣམས་ལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་བློས་
མངོན་སུམ་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བར་མི་

༄༅། །བྱོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་བ་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་དམ་བཅས་ཏེ་སྨྲས་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དམ་བཅས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དམ་བཅས་པ་ཡང་དེ་ལས་ལྟོས་ཏེ་འབྱུང་བས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་དམ་གང་བཅས་པ་དེའི་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་ན་དམ་བཅས་པའང་མཚན་ཉིད་ཐ་མི་དད་དེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་སྨྲ་བ་ནི་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དམ་བཅས་པའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་དམ་བཅས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་མ་སྐྱེས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དམ་བཅས་པ་དེའང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གལ་ཏེ་དམ་བཅས་པ་མ་སྐྱེས་པ་དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བར་བྱེད་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དམ་བཅས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དམ་བཅས་པ་ཡང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ལས་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་དམ་བཅས་པ་ཡང་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉེས་པ་མང་པོའི་སྐྱོན་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱོད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱའོ། །ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་དང་། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་རྣམས་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱའོ༔ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས

༄༅། །དཔའ་ཆེན་པོས་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱ་མོད་ཀྱི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་
དང་། རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ལྟུང་བ་དེ་དག་སྐྲག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་
རིང་དུ་མི་འགྱུར་བར་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྲག་པའི་གནས་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྟ་བ་དང་། བློ་སླུ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་
མ་དང་། རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །དངོས་པོ་མེད་ཅིང་ཀུན་གཞི་མེད། །འདི་དག་རོ་བཞིན་
བྱིས་པ་ཡི། །ལོག་པའི་རྟོག་པ་ཅན་གྱིས་བརྟགས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར། །མུ་སྟེགས་ཀུན་ལས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །དངོས་པོ་རྐྱེན་དང་ལྡན་པ་ནི། །སུ་

ལའང་སྐྱེས་པ་ཡོད་མེད་དོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར། །དམ་བཅའ་བ་ལ་མི་རྟག་སྟེ། །དེ་འགྲུབ་དེ་རྒྱུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་བློ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར། །
ཇི་ལྟར་ལོག་པར་སྒྲ་ཤད་འཛིངས། །སྐྱེ་བོ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་། །དེ་བཞིན་དངོས་པོར་རྣམ་རྟོག་འདི། །ལོག་པར་བྱིས་པས་རྣམ་པར་བརྟགས། །སྲིད་པ་གསུམ་ནི་
བརྟགས་པ་ཙམ། །དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དེ། །བརྟགས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ། །རྟོག་པ་ཅན་རྣམས་རྟོག་པར་འགྱུར། །མཚན་དང་དངོས་པོའི་རྣམ་རིག་
དང་། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཡོས་པ་ལས། །ང་ཡི་སྲས་རྣམས་འདས་ནས་ནི། །དེ་དག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྤྱོད། །སློག་རྒྱུ་བ་ལ་ཇི་ལྟ་བུར། །རྒྱུ་མེད་པ་ལ་རྒྱུ་འཛིན་པ། །
སྣང་ལ་བྱིས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། །འཕགས་པ་རྣམས་ནི་ཁྱད་པར་ལྡན། །འཕགས་པའི་མཐོང་བ་དག་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་ལ་སྐྱེས། །སྐྱེ་དང་འཇིག་ལས་རྣམ་

༄༅། །གྲོལ་ཏེ། །སྣང་བ་མེད་ལ་རབ་ཏུ་སྤྱོད། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྣང་མེད་དེ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་མེད་པའང་མིན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་
མཉམ་པས་ནི། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ། །ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དང་། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་བྱེད། །ཕྱི་དང་ནང་གི་གཡོ་བ་རྣམས། །ནམ་ཞིག
སེམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་ན། །དེ་ན་འཇིག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱང་མཐོང་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ནམ་
དམིགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཤེས་པས་མི་དམིགས་པ་དེ་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་པའི་གཟུང་བ་མེད་པས་འཛིན་པ་ཡང་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་འཛིན་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བསྒྲགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་

མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཐ་མི་དད་པར་འཁོར་དུ་མ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་མི་དམིགས་སམ། འོན་ཏེ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཐེལ་དུ་བཏགས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་མི་དམིགས་སམ། དེ་སྟེ་རྟོག་པ་དང་། རེ་ལྡེ་དང་། རྔེ་དང་། རབ་དང་། ས་དང་། ཆུ་དང་། རླུང་དང་། མེས་ཚིག་པ་རྣམས་དང་། རྒྱུང་
རི་ང་པོ་དང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའི་དོན་ཞེས་པས་མི་དམིགས་སམ། དེ་སྟེ་ལོང་བ་དང་། བྲིས་པ་དང་། རྒན་པོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པས་ཞེས་བྱའི་དོན་མི་
དམིགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་གལ་ཏེ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཐ་མི་དད་པ་འཁོར་དུ་མ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་མི་དམིགས་ནའི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་
ཞེས་ཀྱང་མི་བགྱི་སྟེ། གང་དོན་ཡོད་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་མི་ཞེས་པའོ། །དེ་སྟེ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཐེལ་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

༄༅། །པས་མི་དམིགས་ན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཡང་མི་ཤེས་པ་སྟེ་ཤེས་པ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་བྱ་ཡོད་ན་ཤེས་པ་འབྱུང་གི་
མེད་པ་ལས་མ་ལགས་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་པས་ན་ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྟེ་རྩིག་པ་དང་། རེ་ལྡེ་དང་། རྫིང་དང་། རབ་དང་། ས་དང་། ཆུ་དང་། རླུང་
དང་། མེས་ཚོད་པ་རྣམས་དང་། རྒྱང་རིང་པོ་དང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་དང་། བྱིས་པ་དང་། རྒན་པོ་དང་། ལོང་བར་གྱུར་པས་དབང་པོ་རྣམས་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་
ཤེས་པས་མི་དམིགས་ན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་བློ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཡོད་པའི་དོན་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ནི་ཤེས་པ་མ་ལགས་ཀྱི་མི་ཤེས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ན་མི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངས་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་ནམ་མི་དམིགས་པའི་དོན་ཤེས་པས་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་རྣམ

པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མ་བཤད་དེ། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཤེས་པས་དོན་མི་དམིགས་སོ། །དེ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པས་ཤེས་པའམ་མི་དམིགས་
ཏེ། རྟོག་པ་ཅན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་སྤྲོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་བློ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་སོ། །དེ་དག་གི་
ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྫས་དང་། དབྱིབས་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་བྱས་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་ཙམ་དུ་སྟོན་ཏོ། །བདག་དང་བདག
གི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་སྟེ། དེ་དག་ཤེས་པ

༄༅། །དང་ཤེས་བྱར་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མི་དམིགས་པས་ཆད་པར་ལྟ་བ་
ལ་རབ་ཏུ་རྟེན་ཏོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་སྟེ་དམིགས་བྱ་ཡོད་བཞིན་དུ། །ཤེས་པས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ན། །དེ་ནི་ཤེས་མིན་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་རྟོག་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ཚུལ། །གཞན་མིན་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། །ཆོད་པ་དང་ནི་ཉེ་རིང་ཕྱིར། །དེ་སྟེ་ཤེས་པས་མི་མཐོང་ན། །དེ་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་ཞེས་བྱ། །བྱིས་པ་རྒན་པོ་
ལྡོངས་གྱུར་པ། །ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་ཡོད་བཞིན་དུ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་ན། །དེ་ཡང་ལོག་པའི་ཤེས་ཞེས་བྱ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་
ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རང་གི་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གར་ཐབས་སུ་གར་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་མི་

མཁས་ཏེ། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཆགས་པས་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཏེ། མཐའ་བཞིའི་ཚུལ་
རྣམ་པར་དག་པ་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་མི་སྒོམ་མོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བཀའ་སྩལ་པ་བཞིན་ནོ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གིས་བདག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བཤད་པ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་ལ་
མཁས་པས་མུ་སྟེགས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སླུ་བར་མི་འགྱུར་བའི་བཤད་པ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའི་
ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་

༄༅། །ལ་ཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་སླར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་སོ་
སོར་གཞག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་བསྟན་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མདོ་ཤད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་
དང་། མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གིས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ནི་

TI692 - 335

རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པར་ལྡོག་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉི་ག་དང་། གཉི་ག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བ་སེམས་
དང་། ཡོད་དང་། ཡོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་འདས་པ་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་རྒྱུ་དང་། ལྟ་བ་དང་། རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་
རྣམ་པར་བཟློག་པ། མུ་སྟེགས་བྱེད་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་ལོག་པའི་རྟོག་པ་ཅན་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་
མྱོངས་པ་དེ་ནི་ངས་གྲུབ་པའི་མཐར་བཤད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་དང་། བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་ཁྱོད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་གིས་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ང་ཡི་ཚུལ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་བསྟན་པའོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བརྗོད་པ་

༄༅། །ཕ༩༢། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་གྲུབ་མཐའོ། །དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རེས་ཤིག་དུས་གཅིག་གི་ཚེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
པ༑ འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་སྔགས་དང་། སྤོབས་པ་སྣ་ཚོགས་ཅན་ལ་མི་བསྟེན་ཏོ། །མི་འགྲོགས་སོ། །བསྙེན་བཀུར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་པས་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཟང་ཟིང་ཀུན་སྡུད་དེ། ཆོས་སྡུད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ན། ཅིའི་སླད་དུ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་སྔགས་དང་། སྤོབས་པ་སྣ་ཚོགས་ཅན་དེ་ལ་བསྟེན་པས་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཟང་ཟིང་ཀུན་སྡུད་དེ། ཆོས་སྡུད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པའི་སྔགས་དང་། སྤོབས་པ་སྣ་

TI692 - 337

ཚོགས་ཅན་ཏེ། རྒྱུ་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བྱིས་པ་དག་རྣམ་པར་རྨོངས་པར་བྱེད་དེ། རིགས་པ་དང་ལྡན་པས་མ་ཡིན། དོན་དང་ལྡན་པས་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་གྱིན་བྱིས་པའི་སླུ་བ་སྟོན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་སྔགས་དང་། སྤོབས་པ་སྣ་ཚོགས་ཞེས་བྱའོ། །ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་སྙན་པས་བྱིས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ཚུལ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པས་ནི་མི་འཇུག་གོ །བདག་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ཅིང་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བའི་ལྟ་བས་བྱིས་པ་དག་རྣམ་པར་རྨོངས་པར་བྱེད་དེ། འགྲོ་བའི་མཚམས་ལས་རབ་ཏུ་མ་ཐར་བའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཕུང་བར་བྱེད་དེ། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ཅིང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་སྔགས་དང་། སྤོབས་པ་སྣ་ཚོགས་

༄༅། །ཙནྡན་སྐྱེ་བ་དང་། ཏཱ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། སློབ་པའི་མྱུ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་མ་ཐར་ཏེ། ཚིག་དང་། ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་དང་། རྒྱུ་དང་དཔེ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་པས་བྱིས་པ་དག་རྣམ་པར་རྨོངས་པར་བྱེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་སློབ་མ་ཀླུའི་གཟུགས་དང་ཆ་བྱད་འཛིན་པས་དབང་པོ་ཡང་གཙུག་ལག་མང་པོ་ལ་མཁས་པའི་བློ་སྒྲོ། རང་གི་སྒྲའི་གཙུག་ལག་སྟོན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། མཐོ་རིས་སུ་དབང་པོའི་འཁོར་འདུས་པར་དམ་བཅའ་བར་བྱས་ཏེ། ཡང་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་རྩིབ་མ་སྟོང་པ་བཅག་གོ །ཡང་ན་ངའི་ཀླུའི་ལུས་དང་། མགོ་གདེངས་ཀ་ཅན་རེ་རེ་ནས་གཅད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པའི་སློབ་མ་ཀླུའི་གཟུགས་ཅན་དང་། ཆ་བྱད་འཛིན་པས་བརྒྱ་བྱིན་ལྷའི་དབང་པོ་

TI692 - 339

ཆོས་དང་ལྡན་པས་ཐམ་པར་བྱས་ཏེ། ཤིང་རྟའི་རྩིབ་མ་སྟོང་པ་བཅུག་ནས་སླར་འཇིག་རྟེན་འདིར་འོངས་སོ། །དེ་ལྟར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་ནི་རྒྱུ་དང་དཔེ་སྣ་
ཚོགས་སུ་འབྲེལ་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱོལ་སོང་ལས་བསླབས་པས་ཀྱང་ལྟ་དང་ལྟམ་ཡིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྨྲོངས་པར་བྱེད་དོ། །འདུ་
བ་དང་ཟད་པར་ལྟ་བར་མངོན་པར་ཆགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་ན་མི་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་འཕེལ་
པར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་བསྙེན་ཏོ། མི་སྟེན་ཏོ། བསྙེན་བཀུར་མི་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་རྣམས་ནི་ལུས་དང་། བློ་
དང་། ཡུལ་དམིགས་པ་ཙམ་དུ་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་ནི་འབུམ་ལས་ཕྱི་མའི་དུས་ཕྱི་མའི་ཚེ་ལྷ་བརྒྱ་ཐམ་ལ་དན

༄༅། །པའི་རྟོག་པའི་རྒྱུར་ལྟ་བ་བསྟན་པས་བསྡུས་པ་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་མ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་བསྡུས་པ་ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་གྱི་བསྡུས་པ་རྒྱུ་དང་ཚིག་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྲེལ་པ་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་རྒྱུ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་འཆད་དེ། རང་གི་ཚུལ་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་གང་ལ་ཡང་རང་གི་གཙུག་ལག་གི་ཚུལ་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་ཉིད་རྒྱུའི་སྒོ་རྣམ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་འཆད་དེ། བདག་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་གཏི་མུག་པས་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་དུ་མི་ཤེས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་རང་གི་རྒྱུ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་ཉིད་ཚིག་དང་། ཡི་གེ་དང་དཔེ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འཆད་དེ། རང་གི་ཚུལ་མ

ལགས་ན་ཅི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་ནང་དུ་གཏོགས་པས་ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་འོངས་ཤིང་ལྷགས་པ་ཐོགས་
སོ་སོ་ནས་འདུས་པ་རྣམས་ལ་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་ཉིད་སྟོན་ཏེ་རང་གི་གཞུང་མ་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་ང་ནི་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་མི་འཆད་དེ། འདུ་བ་དང་ཟད་པ་མ་ཡིན་གྱི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདུ་བ་དང་ཟད་པ་མེད་པ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདུ་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཕུང་པོ་སྟེ། འདུས་པ་འོང་བ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཟད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་པའོ། །འདུ་བ་དང་ཟད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ནི་
མི་སྐྱེ་བའི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ང་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ནང་དུ་གཏོགས་པར་མི་འཆད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕྱི་

TI692 - 342

༄༅། །རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་ལ་གནས་པ་དང་། འཇུག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་མི་འཇུག་པ་དང་། མཚན་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་མེད་པ་དང་། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་འཇུག་གོ །
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་
པོ་ངས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་སའི་ཕྱོགས་ཤིག་ན་འདུག་པ་ན། བྲམ་ཟེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་ཞིག་ང་ག་ལ་བ་དེར་འོངས་ཏེ་ཕྱིན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་སྐབས་མ་ཕྱེ་བར་ང་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཀྱེ་གཽ་ཏ་མ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱས་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱས་སོ། །ཀྱེ་བྲམ་ཟེ་གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་

བྱུས་ཤེ་ན། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་དང་པོའོ། །ཀྱེ་གཽ་ཏ་མ་ཐམས་ཅད་མ་བྱུས་པའོ། །གལ་ཏེ་བྲམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་མ་བྱུས་ཤེ་ན། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་གཉིས
སོ༔ །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་རྟག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྲམ་ཟེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་དྲུག
གོ །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་ང་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཀྱེ་གཽ་ཏ་མ་འཐད་པའི་གཏན་ཚིགས་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བས་ན་ཐམས་ཅད་གཅིག
པའོ༔ །ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པའོ། །ཐམས་ཅད་གཉིས་གའོ། །ཐམས་ཅད་གཉིས་ག་མ་ཡིན་པའོ། །ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལ་རག་ལུས་པའོ། །དེ་དག་ནི་བྲམ་ཟེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན
བཅུ་གཅིག་གོ །གཞན་ཡང་ཀྱེ་གཽ་ཏ་མ་ཐམས་ཅད་ལུང་བསྟན་པའོ། །ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་པའོ། །བདག་ཡོད་དོ། །བདག་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ཡོད་དོ། །

༄༅། །འཇིག་རྟེན་འདི་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་མེད་གཉིས་གའོ། །ཐར་པ་ཡོད་དོ། །ཐར་པ་མེད་དོ། །ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་པའོ། །ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ནམ་མཁའ་དང༌། མ་བརྟགས་པར་འགོག་པ་དང༌། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི། ཀྱེ་སཽ་ཏ་མ་བྱས་པའོ། །མ་བྱས་པའོ། །བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་ཡོད་དོ། །བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་མེད་དོ་ཞེའོ། །ཕྱི་རོལ་ཆེན་པོ་དག་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱས་སོ༔ །ཀྱེ་བྲམ་ཟེ་དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀྱེ་བྲམ་ཟེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་གྱི་ངའི་མ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་བྲམ་ཟེ་ང་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྲིད་པ་གསུམ་སྐྱེས་པར་སྟོན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་

TI692 - 345

པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཕ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་དང་། དབང་པོ་དང་། དོན་
གསུམ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ངའི་མ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་བྲམ་ཟེ་ང་ནི་རྒྱུར་སྨྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་
པའི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བཞག་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་འབྱུང་བར་སྟོན་ཏོ། །ཁྱོད་ལྟ་བུ་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་ལྟུང་བའི་རྒྱུད་ཅན་གཞན་དག་གིས་མི་རིག་གོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་
པོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་འགོག་པ་དག་གྲངས་གསུམ་དུའང་མི་རུང་ན་བྱས་པར་ལྟ་ཅི་སྨོས། གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་
པ་ང་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཀྱེ་གཽ་ཏམ་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་མི་ཤེས་པ་དང་། སྲེད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ངམ། དེ་སྟེ་རྒྱུ་མེད་པ། ཀྱེ་བྲམ་ཟེ་འདི་གཉི་ག

༄༅། །ཡང་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པའོ། །ཀྱེ་གཽ་ཏ་མ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྟུང་བའོ། །ཀྱེ་བྲམ་ཟེ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ཇི་ཙམ་དུ་ཡིད་ལས་རྣམ་པར་གཡོས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཙམ་དུ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པའོ། །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་ང་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཀྱེ་གཽ་ཏ་མ་བདག་གི་གྲགས་པ་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚིག་དང་། ཡི་གེ་དང་། རྒྱུ་དང་། དཔེ་སྣ་ཚོགས་ཉེ་བར་སྦྱར་བས་སྟོན་ན། ཀྱེ་གཽ་ཏ་མ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡང་ཡོད་དམ། ཀྱེ་བྲམ་ཟེ་གང་ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་པའང་མ་ཡིན་ལ། མ་གྲུབ་པའང་མ་ཡིན། ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མི་སྟོན་པའང་མ་ཡིན། དོན་དང་མི་ལྡན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དང་ཡང་ལྡན་པ་ཡོད་དོ། །གང་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དེ་

343

T1692 - 347

འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་མ་ཡིན་ནམ། ཀྱེ་བྲམ་ཟེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྲོས་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་
དང་། ཁྱོད་ཀྱི་བློས་མི་རྟོག་པ་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པ་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་
ཁོང་དུ་ཆུད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རང་གི་གནས་ན་འདུག་གོ །དེ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་མ་ཡིན་
པ་འདི་ནི་ངའི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་གནས་ན་འདུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་འཇུག་པའི་དོན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་མི་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀྱེ་བྲམ་ཟེ་དེ་ལྟར་ན་
གང་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་ཀྱེ་བྲམ་ཟེ་གང་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུ་བ་མེད་པའོ། །འགྲོ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། འདོད་པ་

I1692 - 348

༄༅། །དང་། མངོན་པར་ཆགས་པས་ཞེན་པ་དང་། མངོན་པ་དང་། ལྟ་བའི་གནས་དང་། སླེམས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ལ་མངོན་
པར་ཆགས་པ་དང་། འདུ་བ་དང་། སྲེད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དེ་དག་ནི་ཀྱེ་བྲམ་ཟེ་ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་ཏེ་ངའི་མ་ཡིན་ནོ། །གྲོ
གྲོས་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེའི་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་དེ་འོངས་ཏེ་ང་ལ་དེ་སྐད་དྲིས་ནས། དེ་ལ་ངས་དེ་སྐད་དུ་ལན་བཏབ་པ་དང་། ཅང་མི་ཟེར་བར་གྱུར་ཏེ་སོང་ངོ་། དེ་ནས་ཡང་
ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་སུ་འོངས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །ཀྱེ་གཽ་ཏམ་འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཉིད་ཀྱང་མེད་
དོ། །འོན་ཁྱེའུ་ཁྱོད་གང་ནས་འདིར་འོངས། གཽ་ཏམ་བདག་ནི་དཀར་པོའི་གླིང་ནས་འདིར་འོངས་སོ། །བྲམ་ཟེ་དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཁྱེའུ་སྤོབས་པ

མེད་པར་ཚོར་བཅད་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །ང་ལ་མ་དྲིས་པར་རང་གི་ཚུལ་སོ་སོར་བཅའ་བ་བརྗོད་པར་སེམས་ཏེ། ཤཱ་ཀྱའི་བུ་ནི་ངའི་ཚུལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏེ། ཉོན་མོངས་འཇུག་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་ཞིང་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པར་སྨྲ་སྙམ་མོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་སྔགས་དང་། སྤོབས་པ་སྣ་ཚོགས་ཅན་ལ་བསྙེན་ནས་ཟང་ཟིང་ཀུན་སྡུད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་སྡུད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ང་ལ་འདྲི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་ཞེས་བགྱི་བ་ཚིག་གི་དོན་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་འགྲོ་བའི་ཚོགས་ལ་བལྟས་ཏེ། ཚིག་གི་དོན་གཉིས་ལ་དཔྱོད་པར་ཞུགས་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར

༄༅། །ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སླར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཟང་ཟིང་གང་ཞེ
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཟང་ཟིང་ནི་རེག་པ་དང་། འདྲེས་པ་དང་། ཉུག་པ་དང་། སློམས་པ་དང་། མྱང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། ལྟ་བ
ངན་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཕུང་པོ་ཡང་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་། མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག
བསྔལ་བ་དང་། ཡི་མུག་པ་དང་། འཁྲུག་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་སྲེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ང་དང་སངས་རྒྱས་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཟང་ཟིང་ཞེས་བརྗོད

དོ༔ ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་དེ་ལ་བསྟེན་པས་ཟང་ཟིང་ཀུན་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་མི་སྤྱོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་སྤྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་
ཉིད་མཐོང་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པ་དང་། ས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ལྡོག་པ་
དང་༔ སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་དབང་བསྐུར་བ་རྟོགས་པ་དང་། ཐུག་པ་མེད་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་
དབང་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟུང་བར་བྱེད་པས་མུ་སྟེགས་བྱེད་སླུ་བ་ནི་འདི་

T1692 - 352

༄༅། །ལྷ་སྟེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་རྟག་པ་དང་། ཆད་པ་དང་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟུང་བར་བྱེད་དེ། མཁས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མེད་
པར་སྨྲ་བ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་རྟག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་ཞིག་པས་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཇིག་
པར་མི་མཐོང་བས་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ངེས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཁྱོད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་གཞན་དག་གིས་བསླབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བསྡུ་བ་དག་གིས་སེམས་ཅན་གདུལ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་དབང་དུ་བྱ། །ཤེས་རབ་དག་གིས་ལྟ་བ་
གཞིག །རྣམ་པར་ཐར་པས་ཤིན་ཏུ་སྤེལ། །འདི་ཀུན་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་ཏེ། །མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་གང་ཞལ་ད་བརྟེན། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་ལྟ་བས། །རང་གི་གྲུབ་

T1692 - 353

པའི་མཐའ་ཡང་མེད། །ང་འདྲ་གཅིག་པུ་རང་གྲུབ་མཐའ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྲངས། །འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་རྣམ་བྲལ་བ། །སློབ་མའི་སྤྱི་ལ་ཕྱིད་པར་བྱ། །
སེམས་ཙམ་སྟེ་ནི་སྣང་བ་མེད། །རྟག་དང་ཆད་པ་སྤྲངས་པ་ཡི། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་རྣ། །སེམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྣང་། །ཇི་སྲིད་སེམས་ནི་འཇུག་པའི་
བར། །དེ་སྲིད་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་རང་གི་སེམས་མཐོང་ན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་གོ །འདུ་བ་འབྲས་བུ་དོན་གྲུབ་པ། །ཟད་པ་འབྲས་བུ་མ
མཐོང་བ། །འདུ་དང་ཟད་པ་ཡོངས་ཤེས་ན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་གོ །རྟག་དང་མི་རྟག་བྱས་པ་དང་། །མ་བྱས་པ་དང་གཞན་མིན་གཞན། །དེ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ནི། །འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་ཚུལ་ཡིན་ནོ། ། ། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ། བམ་པོ་དྲུག་པ། དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

༄༅། །ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་གང་མུ་
སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་གང་གི་ཚིག་བླ་དྭགས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་། ཇི་ལྟར་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་ལ། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་རྟོག
པ་དང་མཐུན་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བ་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྙར་ཉན་པ་དང་། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་ནི་ཕུང་པོ་

T1692 - 355

དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་འགོག་པ་དང་། ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། རྟག་པ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པར་མཐོང་བས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མང་པོ་མི་འབྱུང་སྟེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་མི་དྲན་པ་དང་། མར་མེ་དང་། ས་བོན་དང་། རླུང་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཟད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པར་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བློར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇིག་པར་ལྟ་བས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ནི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཟད་པས་མདའི་ཤུགས་ཟད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཞན་གྱི་གནས་སུ་སོང་ན་ཐར་པའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་ནི་བློ་དང་རིག་པར་བྱ་བ་མཐོང་བ་རྣམ་པར་ཞིག་པས་ཐར་པར་བརྗོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་ཅིང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་མཐོང་བས་ཐར་པར་རྟོགས་སོ། །ཁ་

TI692 - 356

༄༅། །ཅིག་ནི་མཚན་མར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མང་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་སླམ་ནས། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་ལ་མི་མཁས་པ་དག་དང་། མཚན་མས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་སྟེ། མཚན་མ་མཐོང་བས་བདེ་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བློར་འགྱུར་བར་བརྗོད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ནང་དང་ཕྱིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་མི་འཇིག་སྟེ། ཡོད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ །ཁ་ཅིག་ནི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྲོག་དང་། གསོ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འཇིག་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་མི་མཁས་པའི་བློ་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་རང་བཞིན་དང་། སྐྱེས་བུའི་བྱེ་བྲག་མཐོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་

པོའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས། །ཁ་ཅིག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་ཤེས་པས། །ཁ་
ཅིག་ནི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ནི་དབང་པོས་རང་དབང་དུ་བྱས་པར་མཐོང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་འདི་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་
ཞུགས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱུ་དེ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་པས་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་དེ། དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོགས་སོ། །བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་ནི་བདེན་པ་དང་། ལམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་མངོན་པར་ཁོང་དུ་
ཆུད་ཅིང་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉི་ག་དང་། གཉི་ག་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བློར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་བ་

༄༅། །ཡིན་ཏེ། ཆ་བྱའི་རྣམ་པར་བཀྲབ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་རྣམ་པ་མང་པོ་དང་། ཆོར་མཚོན་པ་ལྟ་བུར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
མཐོང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ནི་དེ་ཁོན་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས། ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེ་དགུ་སྐྱོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དྲུག་བསྟན་པ་འཛིན་
པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་དུས་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བ་དུས་ལ་རག་ལས་སོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པར་རྟོགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ནི་སྲིད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྲིད་པ་མེད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་
སོ༔ །ཁ་ཅིག་ནི་སྲིད་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་མཐོང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེང་གེའི་སྒྲ་

སྒྲོགས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ཡང་དག་པར་ཇི་
ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་། རང་གི་སེམས་སྣང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བ་དང་། གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་མི་དམིགས་པ་
དང་། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པར་མ་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་རྟོག་སྟེ། དེ་བསལ་བ་དང་། བདག་གི་སོ་སོ་རང་གི་
འཕགས་པའི་ཆོས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་རྣམ་པར་ལོག་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སའི་
གོང་ནས་གོང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་བཟློག

TI692-360

༄༅། །པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། །དེ་ལྟར་ལོག་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་རྟོག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དག་བསྟན་ཀྱང་དེ་རིགས་པ་དང་མི་
ལྡན་ཞིང་མཁས་པས་སྤྱངས་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བའི་བསམ་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་
བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་འདི་ལ་གང་ཡང་འཇུག་པའམ་ལྡོག་པ་མེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་
པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་སོ་སོའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་རང་གི་གཙུག་ལག་ལ་མོས་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་འཁྲུལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་
བརྟགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་གནས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་གཡོ་བ་དང་། འོང་བ་དང་། འགྲོ་བའི་ཕྱིར་གང་ལའང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཁྱོད་དང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་གིས་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ལྟ་བ་ལས་བཟློག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ
སྟེ། མྱ་ངན་འདས་ལྟའི་མུ་སྟེགས་ཅན། །ཐ་དད་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག །དེ་དག་གི་ནི་རྟོག་པ་ཙམ། །ཐར་པའི་ཐབས་ནི་ཡོད་པ་མིན། །བཅིངས་དང་བཅིང་བྱ་རྣམ་གྲོལ་
བ། །ཐབས་རྣམས་རྣམ་པར་སྤངས་པ་སྟེ། །མུ་སྟེགས་ཐར་པར་རྟོག་མོད་ཀྱི། །ཐར་བར་རུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་རྩུལ་བློ་གྲོས་ཀྱིས། །དུ་མར་ཐ་དད་
བྲལ་བར་སྣང་། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཐར་མེད་ན། །བླུན་པོ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟག །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ངན་ལྟ་བས། །མུ་སྟེགས་ཅན་ཀུན་རྣམ་པར་རྨོངས། །ཡོད་མེད་ཕྱོགས་
སུ་སྨྲ་བ་རྣམས། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཐར་པ་མེད། །བྱིས་པ་སྨྲ་བའི་སྤྲོས་ལ་དགའ་བ་དག །ཡང་དག་ཉིད་ལ་བློ་གྲོས་ཡངས་མི་བྱེད། །སྨྲ་བ་ཁམས་གསུམ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ

༄༅། །གནས་ཏེ། །ཡང་དག་ཉིད་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཇིག་པའི་རྒྱུ། །མེ་ལོང་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་གཟུགས། །སྣང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལྟར། །བག་ཆགས་དག་གི་མེ་ལོང་ལ། །ཤེས་པས་སེམས་ནི་རྣམ་གཉིས་མཐོང་། །སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་མི་ཤེས་པས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་གཉིས་སྐྱེ། །སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡོངས་ཤེས་ན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །སེམས་ཉིད་སྣ་ཚོགས་འགྱུར་བ་སྟེ། །མཚན་དང་མཚན་གྱི་གཞི་ཡང་སྤངས། །ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་རྣམ་བརྟགས་བཞིན། །སྣང་བའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་མེད། །སྲིད་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་ཙམ་པས། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་དོན་མེད་དེ། །རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ནི། །བྱིས་པ་དག་གིས་མི་རྟོགས་སོ། །མིང་དང་འདུ་ཤེས་བྱེ་བྲག་གིས། །མདོ་དང་མདོ་ལས་རྣམ་རྟོག་བཤད། །བརྗོད་པ་དག་ནི་མ་གཏོགས་པར། །བརྗོད་པར་བྱ་བའང་མི་རིག་གོ །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གིས་བདག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མཁས་པས། བདག་ཉིད་དང་གཞན་རྣམས་ཀུན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བགྱི་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་གིས་སངས་རྒྱས་པ་
ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་དྲིས་ཤིག་དང་། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ངས་ལན་སྦྱིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱས་པའམ། མ་བྱས་པའམ། རྒྱུའམ། འབྲས་བུའམ། མཚན་ཉམ། མཚན་གྱི་གཞིའམ། བརྗོད་

T1692 - 364

༄༅། །ཕའམ། བརྗོད་པར་བྱ་བའམ། བློའམ། རིག་པར་བྱ་བའམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་ངེས་པའི་སྒྲ་ནི་གཅིག
གམ་ཐ་དད་དམ་ཅི་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་དེ་ལྟ་བུ
ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་ངེས་པའི་སྒྲར་བྱས་པའམ་ཡིན། མ་བྱས་པའམ་ཡིན། རྒྱུའམ་ཡིན། འབྲས་བུའམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཉི
ག་ཡང་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་འོ་ཅག་ཀུང་དེ
བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་བས་ན། དེ་ནི་ང་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་དག་གིས་དེ་ལྟར་མ་དགོངས་སོ། །དེ་སྟེ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི་བདག་ཉིད་དུ་མ་རེད་པས

361

TI692 - 365

ན༔ ཚོགས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་རྭ་དང་མོ་ཤམ་གྱི་བུ་དང་མཚུངས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་
རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན། འབྲས་བུ་ཡང་མ་ཡིན་པ། དེ་ནི་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། མེད་པའང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་བཞིའི་ཕྱི་
རོལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཐའ་བཞི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་མཐའ་བཞིའི་ཕྱི་རོལ་ལ་དེ་ནི་མོ་ཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མོ་ཤམ་གྱི་
བུ་ནི་ཚིག་ཙམ་སྟེ་མཐའ་བཞིར་ལྟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་ལྟུང་བས་ན་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཚིག་གི་དོན་རིག་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཡང་དས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་དེའི་དོན་ཀུན་ཏོང་དུ་ཆུད་པར་གྱིས

༄༅། །ཤིག །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བདག་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དེ། རྟ་དང་བ་ལང་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་གི་དངོས་པོར་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་དངོས་པོར་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བ་ལང་གི་དངོས་པོ་ནི་རྟའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན། རྟའི་དངོས་པོ་ནི་བ་ལང་གི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ༑ དེ་ནི་ཡོད་དེ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་དུ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་བས་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཟུང་ནས། བདག་མེད་པར་བོད་དུ་ཆུད་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་

TI692 - 367

གཤེགས་པ་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་། གཅིག་པའང་མ་ཡིན། ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་། གཅིག་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་བྱུས་པའི་ཕྱིར་མི་
རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་ཐ་དད་ན་ནི་གཉིས་ཡོད་ན་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བ་ལང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་འདྲ་བས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རིང་པོའི་
བྱེ་བྲག་མཐོང་བས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བ་ལང་གི་རྭ་གཡས་པ་ལས་ནི་གཡོན་པ་གཞན། གཡོན་པ་ལས་ཀྱང་གཡས་པ་གཞན་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་རིང་
པོ་དང་ཐུང་ངུ་ཡང་ཕན་ཚུན་དུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའང་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་ཐ་
དད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐར་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའང་ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན། གཅིག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཐར་པའི་སྒྲར་

TI692 - 368

༄༅། །བསྟན་ཏོ། །དེ་སྟེ་ཐར་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐ་དད་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་གཅིག་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གྲོལ་བ་པའི་མཚན་ཉིད་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་མཐོང་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་གཅིག་པའང་མ་ཡིན། ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཡང་གཅིག་པའང་མ་ཡིན། ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་རྟག་པའང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པའང་མ་ཡིན། རྒྱུའང་མ་ཡིན། འབྲས་བུའང་མ་ཡིན། འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། བློ་ཡང་མ་ཡིན། རིག་པར་བྱ་བའང་མ་ཡིན། མཚན་ཀྱང་མ་ཡིན། མཚན་གྱི་གཞི་ཡང་མ་ཡིན། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མ་ཡིན། ཕུང་པོ་རྣམས་ཐ

དད་པའང་མ་ཡིན། སྨྲ་བའང་མ་ཡིན། སྨྲ་བར་བྱ་བའང་མ་ཡིན། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་དང་། གཉིས་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་འབྲེལ་པ་དེ་ནི་ཚད་
མ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པའོ། །གང་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པ་དེ་ནི་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། གང་ཚིག་ཙམ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པའོ། །གང་མ་སྐྱེས་པ་
དེ་ནི་མ་འགགས་པའོ། །གང་མ་འགགས་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་ནི་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན། འབྲས་བུའང་མ་ཡིན་ནོ། །གང་རྒྱུ་ཡང་
མ་ཡིན་པ་འབྲས་བུ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །གང་དམིགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའོ། །གང་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་
པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་དེ། ཚད་མ་དང་། དབང་པོ་ཐམས་

TI692-370

༄༅། །ཚད་ལས་རྣམ་པར་བཟློག་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཚད་དང་དབང་པོ་རྣམ་པར་ལོག །འབྲས་བུ་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡང་མིན། །བློ་དང་
རིག་པར་བྱ་བ་མེད། །མཚན་དང་མཚན་གྱི་གཞི་ཡང་སྤངས། །ཕུང་པོར་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པ། །གང་ནའང་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་སྟེ། །གང་ན་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་
བ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་སྒོམ། །བྱས་པ་མ་ཡིན་མ་བྱས་མིན། །འབྲས་བུ་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡང་མིན། །ཕུང་པོ་མ་ཡིན་ཕུང་དང་མིན། །གཞན་དང་མ་ཡིན་འདྲེ་བའི་
ཕྱིར། །གང་རྣམས་གང་གི་དངོས་པོ་རུ། །བརྟགས་ཀྱང་མི་སྣང་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཡང་མེད་པར་མི་རྟག་སྟེ། །དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཡོད་པའི་ཟླས་གྲངས་མེད་པ
སྟེ། །ཡོད་པ་འང་མེད་པའི་ཟླས་གྲངས་སོ། །དེ་བས་མེད་པར་ཞེས་མི་བྱ། །ཡོད་པར་ནི་ཡང་མི་བརྟག་གོ །བདག་དང་བདག་མེད་ཕྱོགས་བསླད་ཅིང་། །སྒྲ་ཙམ་ལ་ནི

འཇུག་པ་དག །དེ་དག་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་སྟེ། །བརྟགས་ནས་ཕྱིས་པ་རྟོག་པར་བྱེད། །ཉིས་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བ་ཡི། །ང་ཡི་རྒྱུ་ལ་ནི་ནམ་མཐོང་ན། །དེ་ནི་ཡང་དག
མཐོང་བ་སྟེ། །འདྲེན་པ་དག་ལ་འང་དེ་མི་སྨོད། །དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ
ཏོ། །གང་འདི་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་སྨོས་པ་མཛད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ
དང་། འགག་པ་མེད་པ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ན། གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་གསུངས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པ
དང་། འགག་པ་མེད་པ་འདི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའམ། འོན་ཏམ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ལགས། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་མི་མཐོང་བས

༄༅། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཤད་ན། གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་ཞེས་བགྱིན་ནི་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཞེས་སྨོས་སུ་འང་མི་རུང་ངོ་། །དེ་སྟེ་ཆོས་ལ་ལ་ཞིག་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཞིག་ལགས་ནའི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
བཤད་དུ་གསོལ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག
དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སླར་ཉན་པ
དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ

དང་། འགོག་པ་མེད་པ་སྨོན་པ་འདང་མ་ཡིན། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་འདང་མ་ཡིན། ངས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྨོན་པར་བྱ་བ་དོན་མེད་པ་འདང་མ་ཡིན་གྱི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཏེ། མུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ས་བདུན་ལ་རབ་ཏུ་
གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཏེ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཚིག་གོ །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
བརྒྱ་བྱིན་དབང་པོ་གྲོང་ཁྱེར་འཇིག་དང་། ལག་པ་བྱེད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། ལུས་འདུས་པ་གཟུགས་དང་། ས་གནས་ནོར་འཛིན་དང་། ནམ་མཁའ་གོ་འབྱེད་འོད་རྒྱུ་ཞེས་དེ་
ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཚིག་གི་སྒྲ་མང་པོ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་མིང་མང་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མང་པོར་མི་རྟོག་མོད་ཀྱི། རང་བཞིན་

༄༅། །མ་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ང་ཡང་མི་མཛེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་མིང་གྲངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་ལམ་དུ་གྲག་སྟེ། དེ་དག་གིས་ང་བརྗོད་ཀྱང་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ནི་ང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ཤེས་སོ། །ལ་ལས་ནི་རང་འབྱུང་བར། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལས་ནི་འདྲེན་པ་དང་། རྣམ་པར་འདྲེན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འདྲེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། ཁྱུ་མཆོག་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇུག་སེལ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། གཙོ་བོ་དང་། སེར་སྐྱ་དང་། ཡང་དག་མུ་དང་། མི་གནོད་མུ་ཁྱུད་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་། རྗེ་བོ་དང་། རྣམ་པར་འདོར་དང་། ནེ་ཙོ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་ཅན་དང་། ཆུ་བདག་ཅེས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཞན

TI692 - 375

ལ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། བདེན་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། རྐྱེན་ལས་སངས་
རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ལམ་དང་། བདེན་པ་རྣམས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། རྒྱལ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ་
ཞེས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་སོགས་པ་མིང་གྲངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་ཚང་བ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ང་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་དང་། གཞན་
དག་ན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ། ཆུའི་ཟླ་བ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པའང་མེད། འབྱུང་བའང་མེད་མོད་ཀྱི། བྱིས་པ་རྣམས་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་

༄༅། །དེ། འོན་ཀྱང་ང་ལ་བཀུར་སྟི་བྱེད། ང་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད། རི་མོར་བྱེད། མཆོད་པར་བྱེད་དེ། ཚིག་གི་དོན་དང་ངེས་པའི་ཚིག་ལ་མི་མཁས་པས་མིང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་རྒྱུ་ལ་མི་ཤེས་སོ། །ཕྱད་པའི་སྒྲ་དང་། བརྗོད་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་སྐྱོ་བ་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོག་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་དབང་པོ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། གྲོང་ཁྱེར་འཇིག་ལྟ་བུར་ནི་མི་རྟོག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་འབྲང་བས་རང་གི་རྒྱུ་ལ་སོ་སོར་གཞོག་པ་བརྗོད་པ་ལ་མི་མོས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་བླུན་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ་དོན་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཉིད་དེ། སྒྲ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་ལ་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཉིད་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྒྲའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་མི་མཁས་པའི་བློ་ཅན་རྣམས་ནི་ཇི་ལྟར་སྒྲ་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་གི་དོན་ནི་མ་སྐྱེས་མི་འཇིག་པ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྒྲ་ནི་ཡི་གེར་ལྟུང་བའོ། །དོན་ནི་ཡི་གེར་མ་ལྟུང་བ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་ལུས་མེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཡི་གེར་ལྟུང་བས་ཆོས་མི་སྟོན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཡི་གེར་མ་ལྟུང་བས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ལ་ཡི་གེ་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་གིས་ཡི་གེར་ལྟུང་བའི་ཆོས་འཆད་པ་དེ་ནི་འཁྲུལ་པ་སྟེ། དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཞཤད་པ་བརྗོད་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཞཤད། འཆད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ངང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་གིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་

༄༅། །ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དང་མི་ལྡན་པར་ཡང་མི་འཆད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཟུང་ནས་འཆད་
དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བཤད་ན་ནི་བསྟན་པ་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་པ་ཞིག་ན་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་མེད་ན་ནི་སུ་ལ་ཅི་ཞིག་བཤད་དེ། དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བཤད་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་
མངོན་པར་མ་ཆགས་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཤད་པའི་བརྗོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པས་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ང་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་མོས་པ་ཐ་དད་པའི་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་མེད་པ། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་ལོག་པས་
བདག་གི་སོ་སོ་རང་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་བཟློག་པ་ཞིམ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དོན་ལ་རྟོན་པར་བྱའི། ཡི་གེ་
ལ་རྟོན་པར་མི་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡི་གེའི་ཕྱིར་འབྲང་བའི་རིགས་ཀྱི་བུ་འམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ནི་བདག་ཀྱང་དོན་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་མི་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། སའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་མཁས་པ། ཚིག་དང་ངེས་པའི་སྒྲ་མངོན་པར་མི་ཤེས་པའི་ངན་པར་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ལྟ་བ་ངན་པར་
ལྟུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་རང་གི་ཕྱོགས་སྒྲོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། སའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་ཤིང་། ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། ངེས་པའི་

༄༅། །ཚིག་རྫོགས་པར་འོང་དུ་རུང་བ་དེ། དངོས་པོའི་དོན་དང་། རིགས་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མཚན་མ་
མེད་པའི་བདེ་བས་ཚིམ་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཡང་དག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འགོད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་ན། སངས་
རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཟུང་
བས་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་མི་འཆད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་

TI692 - 381

རིགས་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་ཤེས་སོ། །དེ་བས་ན་སྐྱེ་གནས་དམ་པ་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས
སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དབང་བཙུས་གཟུགས་དང་། ཆ་བྱད་སྣ་ཚོགས་འཛིན་པར་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཆ་བྱད་དང་། བག་ལ
ཉལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཁོན་ཉིད་དང་། སླང་བ་མེད་པ
དང་། དོར་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རིགས་ཀྱི
བུའམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་དུ་ཆགས་པ་ལ་མཁས་པར་མི་བྱ་སྟེ། སོར་མོ་ལྟ་བ་ལྟ་བུར་མི་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལ་ལས་ཁ་ཅིག་ལ་སོར

༄༅། །མོའི་རྩེ་མོས་ཅི་ཞིག་བསྟན་ན། དེ་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཞིང་འབྲང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སྡེ་རྣམས་བྱིས་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལྟ་བུར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་གྱིས་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སྒྲའི་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་
བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་གྱི་སོར་མོའི་རྩེ་མོའི་དོན་སྤངས་ལ། དོན་དམ་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ནི་མི་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟས་
དང་། སྐོམ་ནི་གཡོས་མ་བྱས་པར་སུ་ཡང་ཟ་བ་མེད་དེ། ལ་ལ་གཡོས་སུ་མ་བྱས་པར་ཟན་ཡང་ཁ་ཟས་མཐར་གྱིས་གཡོས་སུ་བྱ་བ་མི་ཤེས་པས་དེ་སྨྱོན་པར་བརྟག་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་ཡང་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་ན་མཛེས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། འདི་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་མངོན་

པར་འདུ་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། སོར་མོའི་རྩེ་མོའི་དོན་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཚིག་ཙམ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དོན་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དོན་
ནི་རབ་ཏུ་དབེན་པ་སྟེ། མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རྒྱུའོ། །སྒྲ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། འཁོར་བ་འཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དོན་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་
རྣམས་ལས་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དོན་ལ་མཁས་པ་ནི་
གང་མུ་སྟེགས་བྱེད་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་དང་མ་འདྲེས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ནམ་བདག་ཀྱང་མི་ལྟུང་གཞན་ཡང་ལྟུང་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་དོན་ལ་མང་དུ་
ཐོས་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དོན་འདོད་པས་དེ་དག་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ 380

TI692 - 384

༄༅། །དེ་ཁོན་ཉིད་ཆོས་ལ་བབས་སྤྱང་བར་བྱའོ། །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་བྱིན་དུ་བརླབས་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པའི་ལྟ་བས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བགྱིས་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡང་ནམ་མཁའ་དང་མ་བརྟགས་པར་འགོག་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་རྣམས་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་པ་དང་། རྐྱེན་གྱི་རྒྱུ་ལས་འགྲོ་བ་རྣམས་འབྱུང་བར་བརྗོད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལ་རྐྱེན་ཏེ་ཞེས་བགྱི་བར་མིང་གི་བྱེ་བྲག་གཞན་བཏགས་ནས་མི་ཤེས་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་། ལས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྐྱེན་རྣམས་ལས

འགྲོ་བ་རྣམས་སྐྱེ་བར་བརྗོད་དེ། ཁྱོད་དང་དེ་དག་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་ཕྱིར་སྨྲ་བ་འདི་དང་མུ་
སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་སྨྲ་བར་བྱེ་བྲག་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །རྡུལ་ཕྲ་མོ་དང་། གཙོ་བོ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟས་དགུ་དང་བཅས་པ་
རྣམས་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མི་དམིགས་པས་ན་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པའོ། །འབྱུང་བ་མི་
འཇིག་པས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྐྱེ་མི་འགག་གོ །གང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གྱུར་ཀྱང་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་ཉིད་དེ། འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་མི་འདོར་རོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་ནི་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འགྱུར་བར་ཁྱོད་དང་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ། དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་སྨྲ་བ་འདི་ནི་བྱེ་བྲག་མ་མཆིས་

༄༅། །ཏེ། གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསུང་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨྲ་བ་མ་ལགས་པའི་བྱེ་བྲག་བཤད་དུ་
གསོལ༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་གི་སྨྲ་བ་བྱེ་བྲག་མ་མཆིས་ནའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པ་རྒྱུར་གྱུར་པས་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་
མཆིའོ༔ །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་དེ། སྐབས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ན། འབྲས་བུ་
ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་བདག་གི་སྨྲ་བ་བྱེ་བྲག་མ་མཆིས་ན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་ངའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པ་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་རྟག་པར་

སྨྲ་བ་དང་ཡང་མཚུངས་པས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་སྐྱེས་པ། མི་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་
ཡོད་དེ། ངའི་ནི་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལྟུང་བས་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངའི་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་
པ་དང་བྲལ་བ་དངོས་པོ་ཡང་མ་ཡིན། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་གྱི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བ་ལྟ་བུར་དངོས་པོ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་
ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བ་དང་། མི་སྣང་བ་དང་། གཟུང་བ་
དང་། གཟུང་དུ་མེད་པས་དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཡང་མ་ཡིན། ངོ་བོ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་

༄༅། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་རང་ལ་གནས་ཤིང་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་རྟོག་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྨོས་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་ལ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་དུ་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་སེམས་ཅན་འདྲེན་པོ་མང་པོ་སྣ་ཚོགས་འདི་དག་ཞུགས་སོ། །འདི་དག་བྱུང་ངོ་ཞེས་འཇུག་པ་དང་འབྱུང་བར་རྟོག་སྟེ། དེ་ལ་གང་ཡང་ཞུགས་པ་དང་འབྱུང་བ་ནི་མེད་ཀྱི། དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནོར་བ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་འདུས་བྱས་སམ། འདུས་མ་བྱས་གང་ཡང་མེད

TI692 - 389

ངོ་། །སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པས་ན་སྐྱེ་བ་འམ་འགག་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་སྤྱངས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ལོག་པར་ལྟུང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པར་རྟོག་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་བརྟགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདང་མ་ཡིན། གཞན་དུ་འདང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་བརྟགས་ན་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་དབེན་པ་མི་མཐོང་ངོ་། །དབེན་པ་མ་མཐོང་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཚན་མ་མེད་པ་མཐོང་བ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མ་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་མི་དགེ་བའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཚན་མ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་

༄༅། །ཏེ། མི་སྐྱེ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་གནས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་
བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པས། ལྡོར་བྲངས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཕགས་པ་བདག་གིས་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས
ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་ཕྱིར། །མི་སྐྱེ་བ་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ། །རྒྱུ་མེད་སྨྲ་བ་བཤད་
པ་ནི། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རིག་གོ །འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། །དངོས་པོ་མེད་ཅིང་རྒྱུན་ཀྱང་མེད། །མི་ལམ་སྒྱུ་འདྲ་དྲི་ཟའི་གྲོང་། །རྒྱུ་མེད་པ་ཡི་དངོས་པོ་
ཡོད། །མ་སྐྱེས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། །ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་འང་བདག་ལ་གསུངས། །འདུས་པ་དག་ནི་མ་གཏོགས་པར། །བློ་ཡིས་དངོས་པོ་མི་རིག་གོ །དེ་ཕྱིར་མ་སྐྱེས

སྟོང་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ངས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་འདུས་པ་རེ་རེར་ཡང་། །སྣང་བ་མེད་པས་ཡོད་མ་ཡིན། །འདུས་པ་མུ་སྟེགས་ལྟ་བ་ལྟར། །འཇིག་པ་མེད་
པར་འགྱུར་བ་མིན། །རྨི་ལམ་སྒྲ་ཤད་འཛིངས་པ་དང་། །སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་དྲི་ཟའི་གྲོང་། །རྒྱུ་མེད་པ་དག་སྣང་བ་ལྟར། །འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་དེ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་མེད་སྨྲ་
བས་བརྩད་བྱ་སྟེ། །མ་སྐྱེས་པ་ཡང་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་རབ་བསྒྲུབས་ན། །ང་ཡི་ཚུལ་འདི་མི་འཇིག་གོ །རྒྱུ་མེད་སྨྲ་བ་བསྟན་ན་ནི། །ཇི་ལྟར་ཅི་ལས་ཅི་དག
གིས། །གང་དུ་རྒྱུ་མེད་སྐྱེར་འགྱུར་ཞེས། །མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་འཇིགས་པ་སྐྱེ། །རྒྱུ་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་པར། །ནམ་ཞིག་འདུས་བྱས་མཐོང་བ་ན། །དེ་ན་སྐྱེ་འཇིག
སྨྲ་བ་ཡི། །ལྟ་བ་རྣམ་པར་ལྡོག་པར་འགྱུར། །དངོས་པོ་མེད་པར་སྐྱེ་མེད་དམ། །དེ་སྟོ་རྐྱེན་ལ་བརྟག་པའམ། །འོན་ཏེ་དངོས་པོའི་མིང་ལགས་སམ། །དོན་མེད་པའམ

༄༅། །བདག་ལ་གསུངས། །དངོས་མེད་མི་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྐྱེན་ལ་བརྟགས་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོའི་མིང་ཡང་དེ་མིན་ཏེ། །དོན་མེད་པ་
ཡང་མིང་མ་ཡིན། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་རང་རྒྱལ་དང་། །ས་བདུན་དུ་ནི་ཕྱིན་རྣམས་དང་། །མུ་སྟེགས་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པའོ། །དེ་ནི་མི་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་དོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་
བཟློག་པ་དང་། །བྱེད་པ་དགག་ནི་དགག་པ་དང་། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་རྣམ་གཞག་པ། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངས་བཤད་དོ། །དངོས་པོ་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་མེད་པ། །རྟོག་དང་
བརྟགས་པ་སྤངས་པ་སྟེ། །ཡོད་མེད་ཕྱོགས་ལས་གྲོལ་བ་ནི། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངས་བཤད་དོ། །སེམས་ནི་སྣང་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ། །རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱང་སྤངས་པ་
སྟེ༑ །གནས་རྣམས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངས་བཤད་དོ། །ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་མིན། །སེམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་

རབ་སྤྱངས་པ། །དེ་ནི་སྐྱེ་མེད་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་སྟོང་པ་རང་བཞིན་མེད། །དེ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ཀུན་བརྟགས། །ནམ་ཡང་སྟོང་པས་སྟོང་མ་ཡིན། །སྐྱེ་བ་མེད་
པའི་སྟོང་པའོ། །རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པར་འདུས་པ་ལས། །རབ་ཏུ་འཇུག་ཅིང་ལྡོག་པར་འགྱུར། །འདུས་པ་ལས་ནི་ལོགས་ཤིག་ན། །སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པའང་མེད། །
གཅིག་པ་དང་ནི་ཐ་དད་དུ། །ཇི་ལྟར་མུ་སྟེགས་ཅན་རྟོག་བཞིན། །དངོས་པོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་དང་། །འདུས་ལས་གུད་ན་གང་ནའང་མེད། །ཡོད་མེད་དངོས་པོ་མི་སྐྱེ་སྟེ། །
མེད་མིན་ཡོད་མིན་གང་ནའང་མེད། །དེ་ཕྱིར་གཞན་དུ་འདུས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་འཇུག་ཅིང་ལྡོག་པར་འགྱུར། །འདི་ནི་བརྟགས་པ་ཙམ་ཉིད་དེ། །ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་འབྲེལ་
པའོ། །རྐྱེན་རྣམས་འབྲེལ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན། །བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དོན་མེད་དོ། །བསྐྱེད་པ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད། །མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་སྤྱངས། །འབྲེལ་པ་

༄༅། །ཚིམ་དུ་ངས་བཤད་དེ། །ཕྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རིག་གོ །གང་ན་འབྲེལ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན། །དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ། །འབྲེལ་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་སྟེ། །རྒྱུ་མེད་སྣང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །གང་ན་འབྲེལ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན། །དངོས་པོ་སུ་ལ་ཡོད་ན་ནི། །མར་མེ་བཞིན་དུ་རྫས་རིགས་རྣམས། །འབྲེལ་པ་སྣང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། །འབྲེལ་པ་དག་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ། །ཆོས་གང་མི་མཁས་རྟོག་པ་ནི། །མ་སྐྱེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། །རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུའོ། །འཕགས་པས་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་གཞན་ཡིན་ཏེ། །གང་དེའི་སྐྱེ་བ་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་མི་སྐྱེའི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ནམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཀུན། །འདི་ནི་འབྲེལ་པ་ཙམ་མོ་ཞེས། །འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ན། །དེ་ན་སེམས་ཀྱང་མཉམ་པར་འཇོག །མི་ཤེས་སྒྲིབ་པ་ལས་ལ་སོགས། །འབྲེལ་པ་དག་ནི་ནང་

TI692 - 395

གི་ཡིན། །འཁོར་ལོ་རྒྱུ་ཞིང་འཛིམ་ལ་སོགས། །ས་བོན་འབྱུང་སོགས་ཕྱི་རོལ་ལོ། །འབྲེལ་པ་ཙམ་ནི་འདི་དག་མིན། །གདན་དངོས་པོ་རྒྱུན་གཞན་ལས། །ཁ་ཅིག་སྐྱེ་
བར་འདོད་ན་ནི། །རིགས་དང་ལྡང་ལ་དེ་མི་གནས། །གལ་ཏེ་བསྐྱེད་བྱའི་དངོས་མེད་ན། །བློ་ཡང་གང་གི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་། །འདི་དག་ཕན་ཚུན་སྐྱེས་པ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་
དག་རྐྱེན་དུ་ཞེས། །དྲོད་གཤེར་སྲ་དང་གཡོ་བ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་བྱིས་པས་རྣམ་བརྟགས་ཏེ། །འདུས་པ་འདི་ནི་ཆོས་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །ནད་པའི་
དབང་དུ་སྨན་པ་དག །བྱ་བ་ཐ་དད་སྐྱོན་མོད་ཀྱི། །དེ་ལ་གཙུག་ལག་ཐ་དད་མེད། །ནད་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ཐ་དད་དོ། །དེ་བཞིན་ངས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྒྱུད། །ཉོན་མོངས་ཉེས་
པའི་སྐྱོན་ཆགས་པ། །དབང་པོ་དག་གིས་སྟོབས་ཞེས་ནས། །བྱིས་པ་དག་ལ་ཚུལ་བཤད་དོ། །ཉོན་མོངས་དབང་པོ་ཐ་དད་པས། །ང་ཡི་བསྟན་པ་དབྱེར་མི་ཕྱེད། །ཡན

༄༅། །ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཞི་བ་ཡི། །ལམ་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ། ཁྱོད་
ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས། ཀུན་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་སྟེ། །སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ན། དེ་ཅི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡང་དག
པའམ། ལོག་པའམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་དུ་མཆིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་ངས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་རྩོམ་པ་ལས་རྣམ་པར་ལྡོག་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་

ཟེར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་སྐྱེ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་འབྲིབས་རྣམ་པར་ལྡོག་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཁ་
ཅིག་ནི་གཟུགས་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཞེའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་གཟུགས་འགྱུར་བའི་བྱེ་བྲག་གཞན་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བར་ཆད་མེད་པར་རྒྱུན་དུ་རང་གི་ངང་གིས
འཇིག་པ་འགྲོལ་བ། འོ་མ་ལས་ཞོར་འགྱུར་པའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདང་མི་མཐོང་བ་དང་། ཞིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་འཇུག་ཅེའོ། །ཁ་ཅིག་ནི
དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོག་གོ །ཁ་ཅིག་ནི་དངོས་པོའི་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་རྟག་པར་རྟོག་གོ །ཁ་ཅིག་ནི་མི་རྟག་པ་ཡང་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ
མེད་པའི་མི་རྟག་པ་ཞེའོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དངོས་པོའི་དངོས་པོ་མེད་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་རང་གི་མཚན

༄༅། །ཉིད་འཇིག་ཅིང་མི་དམིགས་པ་དང་། འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟག་ཏུ་
མི་རྟག་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ་དང་། རྡུལ་ཕྲ་མོའི་བར་དུ་བརྟགས་ན། མི་མཐོང་བ་འདི་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་
ཚིག་བླ་དྭགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མི་རྟག་པར་སྨྲ་
བར་ལྟུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་ནི་རང་གི་བློས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མི་རྟག་པ་ནི་རང་མི་འཇུག་གོ །འདི་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་མི་རྟག་པའི་འབྲས་

བུའོ༔ །མི་རྟག་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་མེད་པ་མི་དམིགས་ཏེ། དབྱིག་པ་དང་། རྡོ་བ་དང་། ཐོ་བ་གང་ཡང་རུང་བས་བཅག་པར་བྱ་བ་དང་། གཅིག་པ་
བཞིན་ཕན་ཚུན་དུ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་སྣང་བ་མཐོང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་རྒྱུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། འདི་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་
འབྲས་བུའོ་ཞེས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་དོ། །དངོས་པོ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟག་པའོ། །ཕྱོགས་ཆེན་པོ་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་དོ། །རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་མི་སྐྱེད་དོ། །དེ་སྟེ་སྐྱེད་དུ་ཟིན་ན་
དངོས་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འགྱུར་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་མཐོང་ངོ་། །གལ་ཏེ་དེ་

༄༅། །ངག་གི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ནི་བྱ་བ་དང་། རྒྱུའི་ངོ་བོ་དང་། མཚན་ཉིད་དུ་ལྡང་བར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་གཅིག་གམ་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བྱ་བའི་རྒྱུ་དང་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྡང་བའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་བདག་ཉིད་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་མི་རྟག་པས་
ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཕྱིར་དུས་གསུམ་དུ་ལྡང་
བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་གང་འདས་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཞིག་གོ །མ་འོངས་པ་ཡང་གཟུགས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པའོ། །ད་ལྟར་ཡང་གཟུགས་དང་
མཚན་ཉིད་ཐ་མི་དད་དེ། གཟུགས་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ །འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ནི་མི་འཛིག་གོ །མུ་སྟེགས་

བྱེད་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ནི་མི་འཛིན་གོ །མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་
འཛིན་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འགྱུར་བར་གདགས་སོ། །གང་ལ་
མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྟག་པ་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཐ་དད་པའི་མི་རྟག་པ་གཞན་གང་ཡོད། འབྱུང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་
མཚན་ཉིད་མི་འཇིག་པས་ན་འཇུག་པ་འང་མེད། ལྡོག་པ་འང་མེད་དོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་རྩོམ་པ་ལས་ལྡོག་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འབྱུང་བ་རྣམས་འབྱུང་བ་གཞན་མི་རྩོམ་
མོ། །ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་པས་ན་བྱེ་བྲག་མི་རྩོམ་མོ། །དེ་དག་དེའི་བྱེ་བྲག་མེད་པ་དང་། ཡང་མི་རྩོམ་པ་དང་། རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མི་

༄༅། །ཚོར་བ་ལ་མི་རྟག་པའི་བློར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དབྱིབས་རྣམ་པར་ལོག་པའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས
གྱུར་པ་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་བར་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་མོའི་བར་དུ་རབ་ཏུ་འབྱེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའོ། །འཇིག་པ་ནི་འབྱུང
བ་དང༌། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་དབྱིབས་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རིང་ཐུང་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་རྣམས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རྡུལ་ཕྲ་མོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ
ཡིན་ནོ། །དབྱིབས་རྣམ་པར་ལོག་པར་ལྟ་བས་གྲངས་ཅན་གྱི་སྨྲ་བར་ལྟུང་ངོ༌། །དེ་ལ་དབྱིབས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སུ་ལ་གཟུགས་ཉིད་མི་རྟག་པ་དེ་ལ
དབྱིབས་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དེ། འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟེ་འབྱུང་བ་རྣམས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ

TI692 - 403

མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཚིག་ཙམ་དང་། ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡང་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པའི་ལྟ་བར་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འགྱུར་བའི་
མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་སྟེ། འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསེར་གྱི་དབྱིབས་དང་། རྒྱན་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་བཞིན་
ཏེ། གསེར་ནི་གསེར་གྱི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་ཞིག་པ་མེད་མོད་ཀྱི། རྒྱན་གྱི་དབྱིབས་ཞིག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལྟུང་བ་དེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ཏུ་དེ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པས་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་གོ །འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་མེས་བསྲེགས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་གིས་
གཅིག་མི་ཚིག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་གྱུར་པས་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ནི་

T1692 - 404

༄༅། །རྟག་པ་འང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། སྲིད་པ་གསུམ་སེམས་
ཙམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་འཇུག་པ་འང་མེད། ལྡོག་པ་འང་མེད་དོ། །འབྱུང་བ་དང་
འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་མི་འཇུག་སྟེ། གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཇུག་པ་གཉིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གི་སེམས་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
པས་འཇུག་གི །མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་གི་སེམས་སྣང་

བཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན། མི་
རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་རྣམ་པ་རྟོག་པ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་ངན་པ་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟུང་བའི་བསམ་པས་མུ་སྟེགས་བྱེད་གཏམ་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྨོན་མ་
ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་མཆོག་གི་ཚིག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བྱིས་པ་ལྟ་བུའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་
དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་སྟོམ་པ་རྣམ་ལྡོག་དང་། །དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་འགྱུར་དང་། །གཟུགས་དང་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར། །མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་

༄༅། །སྒྲོས་ཤིང་རྟོག །འབྱུང་བ་འབྱུང་བས་ཉིད་གནས་པས། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཇིག་པ་མེད། །ལྟ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་བསན། །མུ་སྟེགས་
ཅན་དག་མི་རྟག་རྟོག །མུ་སྟེགས་ཅན་དག་གང་ལ་ཡང་། །འཇིག་པ་མེད་ཅིང་འབྱུང་བ་འང་མེད། །འབྱུང་བ་འབྱུང་བའི་དངོས་རྟག་ན། །ཅི་ལ་མི་རྟག་ཉིད་དུ་རྟོག །
འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་སྟེ། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ནི། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སེམས་འཇུག་སྣང་། །བདག་དང་བདག་གི་ཡོད་མེད་དོ། །ཚངས་ལ་
སོགས་པ་གནས་ཀྱི་བར། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དེ། །སེམས་ཙམ་པོ་ནི་མ་རྟོགས་པར། །ཚངས་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པ་མིན། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་མི་
རྟག་པའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ།། །།དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །

འགོག་པའི་གོ་རིམས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་གང་གིས་བདག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་འགོག་པའི་བདེ་བ
ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྙོར་སྐྱོངས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་སྐྱོངས་པར་མི་ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོག་པའི་གོ་རིམས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་བཤད་དུ་
གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྙར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་

༄༅། །སྐུལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་དྲུག་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ས་བདུན་པ་ནི་སེམས་སྐད་ཅིག་སེམས་སྐད་ཅིག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསལ་བས་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དེ་
དག་གི་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྟུང་བའོ། །དེ་བས་ན་དེ་དག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོབ
པ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་གྱུར་ནས་མི་རུང་བས་ས་བདུན་པ་ནི་སེམས་སྐད་ཅིག་སེམས་སྐད་ཅིག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ས་བདུན་པ་ནི་གང་གིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་
འགྱུར་བའི་སེམས་སྐད་ཅིག་སེམས་སྐད་ཅིག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མཁས་པ་མེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བརྒྱད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །ས་དང་པོ་དང་ས་དྲུག་པ་ནི་
ཁམས་གསུམ་པ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་སྟེ། བདག་དང་བདག་གི་མེད་པར་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་
མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སུ་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་། །གཞན་དུ་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་ཉིད་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་དངོས་པོར་རྣམ་པ་

༄༅། །གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྤྲོས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒོས་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཤེས་པས་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་དོ། །ཉན་ཐོས་ཆེན་པོས་བརྒྱད་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་གང་གིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་དེ་ལས་རྣམ་པར་འཛིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་མ་བཟུང་དུ་ཟིན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བའང་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་གདུང་ཡང་ཆད་པར་འགྱུར་བས་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའང་སྟོན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའོ། །

T1692 - 411

ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བས་འཕྲོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་ནི་དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་བློར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་
ཆེན་པོས་བདུན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་རང་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་ཤིང་སའི་གོ་རིམས་དང་། མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་མི་མཁས་པས
མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ལམ་དུ་ལྷུང་ན་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་འདྲིས་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་
དང་། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་དང་། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་། ལྡོག་པ་དང་། རང་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་འདྲིས
པར་བྱ་བ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམ་པར་གདོན་མི་ཟ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། དབང་ལ་ཆགས་པའི་བདེ་བ་དང་། སའི་གོ་རིམས་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ

༄༅། །དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ངས་བྱས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སའི་གོ་རིམས་རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱས་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་གང་ཡང་འཇུག་པའམ། ལྡོག་པ་མེད་དོ། གཞན་དུ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། སའི་གོ་རིམས་དང་། མཚམས་སྦྱོར་བ་ཁམས་གསུམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་བཏགས་པ་འདི་ནི་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་སྟེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་དོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་ཁམས་གསུམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་བཏགས་པ་འདི་ནི་སའི་གོ་རིམས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་དང་། ང་དང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་གོ །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བའི་མྱོས་པས་མྱོས་ཏེ། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་ལ་མི་མཁས་པས་རང་དང་། སྤྱིའི་མཚན་

ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་དང་། གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་བར་ལྟུང་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མོས་པའི་བློར་
འགྱུར་ཏེ། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཆོས་ལ་མོས་པའི་བློ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འགོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བའི་སྒོ་མཐོང་ནས་སྔོན་
གྱི་སྨོན་ལམ་དང་། སྙིང་བརྩེ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་ཞིང་མཐར་ཕྱུག་པའི་གནས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་སྟེ། དེ་དག་ནི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པར་ལོག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
གི་སེམས་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་ཀྱང་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་

TI692 - 414

༄༅། །དང་། མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སྐྱེས་བུ་རྨི་ལམ་ན་ཆུ་བོ་ལས་རྒལ་བ་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལ་ལ་ཉལ་བའི་རྨི་ལམ་ན་འབབ་པ་དང་། བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་བདག་ཉིད་རྒལ་བ་ལས་དེ་མ་གྲོལ་བར་སད་དོ། །སད་ནས་ཇི་འདི་བདེན་ནམ། འོན་ཏེ་བརྫུན་སྙམ་དུ་རྟོག་གོ །དེ་འདི་ལྟར་འདི་ནི་བདེན་པ་ཡང་མ་ཡིན། བརྫུན་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། མྱོང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། དབྱིབས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག

TI692 - 415

པ་ཡོངས་སུ་སྲུངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྐྱོང་བའི་རྨི་ལམ་ན་སྣང་བ་མཐོང་ངོ་སྙམ་མོ། །དེ་བས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པར་མཐོང་བ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་དུ་འཕོ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
དང་། སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩོན་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་
བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱུ་བ་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
ཕྱིར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་འཇིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་

༄༅། །རྟོགས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པར་གྱུར་བས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྣང་བ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་
པས་དབེན་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་འདི་ལ་གོ་རིམས་དང་། གོ་རིམས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཙམ་དང་ནི་སྣང་མེད་
དང་། །སངས་རྒྱས་ས་དང་གནས་རྣམས་ནི། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད། །འཆད་ཅིང་འཆད་པར་འགྱུར་བའོ། །ས་བདུན་དག་ནི་སེམས་ཡིན་ཏེ། །འདི་
ལ་སྣང་མེད་བརྒྱད་པའོ། །འདི་ར་ནི་ས་གཉིས་གནས་ཡིན་ཏེ། །ས་གཞན་ང་ཡི་རང་བཞིན་ནོ། །བདག་དང་སོ་སོར་རང་རིག་པ། །ས་འདི་ང་ཡི་རང་བཞིན་ཏེ། །དབང་
ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཀྱི་མཆོག །འོག་མིན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མཛེས། །མེ་ཡི་ཧྲི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །དེ་ཡི་འོད་ཟེར་སྣ་ཚོགས་པ། །ཡིད་འོང་ཞི་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །དེ་དག

སྲིད་གསུམ་སྤྲུལ་པར་བྱེད། །སྲིད་པ་གསུམ་པོ་ཁ་ཅིག་སྤྲུལ། །ཁ་ཅིག་སྤྲུལ་ནས་སྤྲུལ་པ་སྟེ། །དེར་ནི་ཐེག་པ་རྣམས་སྟོན་པ། །དེ་ནི་ང་ཡི་རང་བཞིན་ས། །བཙུ་པོ་པ་ནི་
དང་པོ་ཡིན། །དང་པོ་པ་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན། །དགུ་པོ་ཡང་ནི་བདུན་པ་སྟེ། །བདུན་པོ་པ་ཡང་བརྒྱད་པོ་ཡིན། །གཉིས་པོ་པ་ནི་གསུམ་པོ་ཡིན། །བཞི་པོ་ཡང་ནི་ལྔ་པོ་
ཡིན༔ །གསུམ་པོ་ཡང་ནི་དྲུག་ཡིན་ཏེ། །སྣང་མེད་པ་ལ་རི་མ་ཅི་ཡོད། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའོ།། །།དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
རྟག་གམ། དེ་སྟེ་མི་རྟག་གམ་ཅི་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག་པའང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པའང་མ་ཡིན་

༄༅། །ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཉིས་གར་ཡང་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཉིས་གར་ཡང་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ནི་
རྟག་ཏུ་ཐེ་ན་ནི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་ནི་མ་བྱས་པ་རྟག་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་མ་བྱས་པ་རྟག་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་
རྟག་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་ན་ནི་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །ཕུང་པོ་དང་མཚན་དང་། མཚན་གྱི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ཞིག་པས་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་དང་། རས་དང་། རེ་ལྡེ་དང་། རྩྭ་དང་། ཤིང་དང་། ཕ་གུ་
བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །བྱིས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བྱེ་བྲག་གི་གཏན་ཚིགས་མེད་པས་

ན་བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག་པ་འང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཚོགས་དོན་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་ནི་རྟག་པ་འང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་སྤངས་པས་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་ཉེས་པས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རྟག་པས་རི་བོང་དང་། རྟ་དང་། བོང་བུ་དང་། རྔ་མོང་དང་། སྦལ་པ་དང་། སྦྲུལ་དང་། བྱ་དང་། ཉའི་རྭ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག

༄༅། །པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་གྲངས་གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟག་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྟག་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་
བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་དང་། ཆོས་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་
དང་། ཆོས་གནས་པ་ཉིད་འདི་ནི་འདུག་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ཆོས་གནས་པ་མི་འགྱུར་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་དང་། ཡིད་
དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྲིད་པ་
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཉིས་པོ་ཡོད་ན་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་
པ་དང་། མ་སྐྱེས་པའི་མཚན་ཉིད་པས་ན་གཉིས་པོ་དབེན་པའོ། །དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

༄༅། །རྣམས་ནི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཇི་སྲིད་དུ་ཚིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྟག་པ་དང་
མི་རྟག་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་ཟད་པས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་བཟློག་སྟེ། དབེན་པའི་བློ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྟག་དང་མི་རྟག་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །རྟག་དང་མི་རྟག་རབ་ཕྱེ་བར། །གང་གིས་སངས་རྒྱས་རྟག་མཐོང་བ། །དེ་དག་ལྟ་བའི་དབང་
མི་འགྲོ། །རྟག་པ་དང་ནི་མི་རྟག་ལ། །ཡང་དག་བསྡུབ་དོན་མེད་འགྱུར། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་མེད་པས། །མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་བཟློག །ཇི་སྲིད་དུ་ཡང་དམ་འཆར་
བ། །དེ་སྲིད་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་པ་ཙམ། །རང་སེམས་ཙམ་དུ་བལྟ་བྱ་སྟེ། །རྩོད་པ་བརྩམ་པར་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་

བའི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་པའོ།། །།དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། །བདག་མ་
མཆིས་ན་གང་ཞིག་འཇུག་པའམ། ལྡོག་པར་འགྱུར་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་ལ་གནས་པས་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
རབ་ཏུ་མི་ཤེས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཞིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་
སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྙན་ཉན་པ་དང་། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
420
T1692 - 424

༄༅། །འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ། སྐྱེ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་བདག་དང་བདག་གི་སྤྲངས་པ་ཉེ་གར་མཁན་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཉམ་ང་བར་འཇུག་སྟེ། དེ་བོང་དུ་མ་རྟུད་པས་གསུམ་འདུས་པའི་རྐྱེན་གྱི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་འཇུག་ན། རྒྱ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བོང་དུ་མི་རྟུད་དོ། །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྲོས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་རྣམ་པ་མང་པོ་བསྒོས་པས། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བརྒྱགས་པ། མ་རིག་པའི་གནས་ཀྱིས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རླབས་བཞིན་དུ་རྟག་ཏུ་ལུས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་མི་རྟག་པའི་ཉེས་པ་དང་བྲལ་བ། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པ། ཤིན་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཇུག་གོ །

དེ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་ནས་འཇིག་པ་ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་པོ་སྐད་ཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག
པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དབྱིབས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བྱེ་བྲག་ལ་དམིགས་པ། མིང་དང་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ། རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་གཟུགས་དང་མཚན་ཉིད་
ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མི་མྱོང་བར་ཐར་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་མིང་དང་མཚན་མ་དང་། ཀུན་ནས་ལྡང་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པ་དེའི་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པའོ། བྱིན་པའི་དབང་དེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་འགགས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་གཞན་དག་ཀྱང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བློའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མི་མྱོང་བ་འདུ་ཤེས་དང་། ཚོར་བ་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ། བསམ་གཏན་བཞི་

༄༅། །དང་། བདེན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་མཁས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་མ་གྱུར་ན། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་རྣམས་འགག་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་རྣམས་དེའི་རྒྱུ་དང་དེ་ལ་དམིགས་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གིས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཟུང་
བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་འཇུག་སྟེ། ཆོས་ལྔ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བས་སའི་རིམ་པ་མཚམས་སྦྱར་བ་གཞན་དུ་འཕོས་ན་

ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་བལྟ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོད་མི་ནུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་བདེན་པའི་སྒོའི་ལམ་བཅུ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བཟུང་བ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པ་དང་། རང་གི་སྨོན་ལམ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལས་བཟློག་ནས་བདག་གི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་
ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་གྱིས་འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་། ཡེ་ཤེས་
དང་། ཡིད་ཀྱི་ལུས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱད་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས

༄༅། །དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་བྱའོ། །
བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དེ་ལ་མེད་དུ་ཟིན་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཀུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་མེད་པས་འཇུག་པ་འང་མེད་ལྡོག་པ་འང་མེད་པར་འགྱུར་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་
དང་། ལྡོག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་ཅན་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བ་རྣམས་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བར་སྤྱོད་པས་གནས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་དཔྱོད་པའི་ལྟ་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་

T1692 - 429

དུ་ཆུད་པར་དཀའོ། །རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ལ་མ་དག་པ་ལྟར་སྣང་སྟེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ལག་མཐིལ་ན་སྐྱུ་རུ་རའི་འབྲུ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལྷ་མོ་དཔལ་གྱི་ཕྲེང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་དང་། བློ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཞིབ་མོ་ཡངས་པ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བསྒྲགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་བཅས་པ། འཛུག་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཆོས་
བདག་མེད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མོ་དཔལ་གྱི་ཕྲེང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་བཤད་དེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་གཞན་

༄༅། །རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ཏེ། ཁྱོད་ལྟ་བུ་ཞིབ་ཅིང་མཁས་པའི་མོས་པ་དང་། བློ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དོན་ལ་རྟོན་པ་རྣམས་
ཀྱི་འང་ཡུལ་ཏེ། བརྟན་པ་བརྗོད་པ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟ་བས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་
ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་འདི་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཆོག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

སྙིང་པོ་ནི། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྡན་པར་ཡང་། །འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་རབ་འཇུག་སྟེ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ལྡོག་པར་འགྱུར། །གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་སེམས་སྣང་

སྟེ། །ཐོག་མ་མེད་ནས་ཡོངས་སུ་བསྒོས། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་རྣམ་བལྟས་ན། །དོན་དང་འདྲ་ཡང་དོན་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོར་མོའི་རྩེར། །འཛིན་ཅིང་ཟླ་བ་མི་ལྟ་

བར། །དེ་བཞིན་ཡི་གེར་འབྲེལ་བ་རྣམས། །ང་ཡི་ཡང་དག་ཉིད་མི་ཤེས། །སེམས་ནི་གར་མཁན་བཞིན་དུ་གནས། །ཡིད་ནི་བཞད་གད་པ་འདྲ་སྟེ། །ལྔ་དང་བཅས་པའི་

རྣམ་པར་ཤེས། །སྣང་བ་ཆོས་དང་འདྲ་བར་རྟོག །འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ། བམ་པོ་བདུན་པ། དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བདག་མེད་པ་གཉིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་གིས་བདག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

༄༅། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིམ་པ་མཚམས་སྦྱར་བ་དག་ཏུ་ཆོས་འདི་དག་རྣམ་པར་སྨོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་དེ་
དག་གིས་ཅིནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
བདག་གི་སོ་སོ་རང་གི་སའི་བར་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ལྔ་དང་། རང་བཞིན་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་མཚན་
ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
དེའི་ཕྱིར་ཞིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སླར་ཞུས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ལྔ་དང་། རང་བཞིན་
དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། མིང་དང་། མཚན་མ་དང་། རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བདག་གི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ལ་འཇུག་པ། རྟག་པ་དང་། ཆད་
པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་པ། ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བའི་སྦྱོར་སྒོམས་པར་འཇུག་པ། བདེ་བར་གནས་པ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ལྔ་དང་། རང་བཞིན་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་དང་། རང་གི་སེམས་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་

TI692 - 434

༄༅། །དང་། དངོས་པོ་མེད་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་གི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་
ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡང་ཇི་ལྟར་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་ཅིང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མིང་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། བརྡ་ལ་ཆགས་པས་བྱིས་པ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། རྗེས་སུ་འབྲང་བས་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སུ་
འདོད་པས། བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བར་ལྷུང་བའི་བསམ་པ་ཅན་རྣམས་ཁ་དོག་རྒྱས་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པར་བྱེད་དེ། མངོན་པར་ཆགས་ནས་མི་ཤེས་པས་
བསྒྲིབས་པ་རྣམས་ཞེན་ཏུ་འདོད་ཆགས་སོ། །ཞེན་ཏུ་འདོད་ཆགས་པའི་རྣམས་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་

ཏོ༔ །མངོན་པར་འདུས་བྱས་ནས་ཕྱིར་ཕྱིར་ཞིང་དར་གྱི་སྲིན་བུ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་དཀྲིས་པའི་བློ་ཅན་རྣམས་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚོ་དང་། དགོན་པར་
ལྷུང་ཞིང་ཐོ་བའི་འཁྲུལ་འཁོར་བཞིན་དུ་མི་འདད་འ་ཡང་གཏི་མུག་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་མ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། ཆུའི་ཟླ་བའི་རང་བཞིན་དང་འདྲ་བར། བདག་དང་བདག་གི་དང་
བྲལ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ། མཚན་གྱི་གཞི་དང་། མཚན་མ་དང་བྲལ་བ། སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཇིག་པ་
འཇུག་པ་རྣམ་པར་ལོག་པ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ། དབང་ཕྱུག་དང་། དུས་དང་། རྡུལ་ཕྲ་མོ་དང་། གཙོ་བོ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ནི་མི་
ཤེས་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མིང་དང་མཚན་མས་གཡེངས་པའི་ཕྱིར། བྱིས་པ་རྣམས་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་

TI692 - 436

༄༅། །མཚན་མ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་
དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་མཚན་མ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་གིས་མིང་དུ་བརྗོད་ཅིང་། འདི་ནི་གླང་པོ་དང་། རྟ་དང་ཤིང་རྟ་དང་། རྐང་ཐང་དང་། སྐྱེས་པ་དང་། བུད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གྱི་འདི་ནི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཚན་མ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གང་གིས་མིང་
དང་། མཚན་མ་མི་དམིགས་ཤིང་། ཕན་ཚུན་བློ་བུར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ། རྟག་པ་མེད་པ། ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མུ་སྟེགས་བྱེད་

T1692 - 437

དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སར་ལྷུང་བར་མི་བྱེད་པས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས
དེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མིང་དང་དངོས་པོར་མི་བྱེད། མཚན་མ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐུར་པའི་མཐའ
གཉིས་སུ་ངན་པར་ལྟུང་བ་རྣམ་པར་སྤངས་པ། མིང་དང་མཚན་མའི་དོན་མི་འཇུག་པར་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད
ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སྣང་བ་མེད་པའི་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འཐོབ
སྟེ། དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་ནས། མུ་སྟེགས་ཅན་དང་། ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས

༄༅། །འདས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། རྟོག་གེའི་ལྟ་བ་ལ་ལྟད་མོ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བས་མཚན་ཉིད་ལ་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྩལ་རྣམ་པར་སྒོམ་ཞིང་། མཐར་གྱིས་བདག་གི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་སའི་བར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་སའི་འོག་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོབས་དང་། དབང་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པའི་མེ་ཏོག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སའི་བར་དུ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་པའི་འོད་ཟེར་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མཛེས་ཏེ། ཆུའི་ཟླ་བ་བཞིན་དུ་སྡུག་པ་མེད་པའི་གནས་ལ་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཅན་མོས་པ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སོ་སྟོན་ཏེ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་དང་བྲལ་བའི་ལུས་དེ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་རང་བཞིན་གསུམ་པོ་རྣམས་ཆོས་ལྔའི་ནང་དུ་འདུས་སམ། འོན་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའམ་ཅི་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་རང་བཞིན་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱང་འདུས་སོ། །དེ་ལ་མིང་དང་མཚན་མ་ནི་ཡོངས་སུ་ཀུན་
བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གནས་ཤིང་ཞུགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་ཉི་མ་
དང་འོད་ཟེར་ལྷན་ཅིག་པ་བཞིན་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཁོར་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་གྱི་དབང་

༄༅། །ཞེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་སྟེ། མཚན་མ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཀུན་
བརྟགས་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་ཞི་བས་བདག་མེད་པ་གཉིས་སྐྱེའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ལྔ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
བདག་གི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀུང་འདུས་སོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ལྔ་རྣམས་ནི་མཚན་མ་དང་། མིང་

དང་། རྣམ་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་མཚན་མ་ནི་གང་། དབྱིབས་དང་། རྣམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་
དང་། བྱད་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དེ་ནི་མཚན་མའོ། །གང་མཚན་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཛ་མ་ལ་སོགས་པར་མིང་བཏགས་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གྱི་གཞན་
དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མིང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་གིས་བདེ་བཞིའམ། གོ་ཆ་ཞེས་མིང་དེ་བརྗོད་ཅིང་མཚན་མ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བར་བསྒྲགས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཆོས་དེ་དག་ཕན་ཚུན་དུ་མྱོང་བ་མེད་ཅིང་ཀུན་བརྟགས་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་བློ་རབ་ཏུ་ཞིག་གི་བར་དུ་མིང་
དང་། མཚན་མ་ཤིན་ཏུ་མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཁོན་ཉིད་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་མཐར་ཐུག་པ། རང་བཞིན་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་

༄༅། །ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ང་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྲད་དོ། །བཏགས་སོ། །
བཀྲོལ་ལོ། །གསལ་བར་བྱས་སོ། །གང་གིས་ཁོངས་སུ་ཆུད་ཅིང་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་དང་། གང་ཆད་པ་མེད་པ་དང་། རྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་
འཇུག་པ། བདག་གི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན་པ། ཕ་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མུ་སྟེགས་བྱེད་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོས་རྣམ་པ་ལྔའོ། །འདི་དག་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་རང་བཞིན་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་
དང་༑ བདག་མེད་པ་གཉིས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདུས་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་བློ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་དུ

གཞུག་ཅིང་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་གནོག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ལྔ་དག་དང་རང་བཞིན་དང་། རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་པོ་ཉིད་དག་དང་། བདག་མེད་རྣམ་པ
གཉིས་པར་ནི། ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཡིན། །མིང་དང་མཚན་མ་ཀུན་བརྟགས་པ། །རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ཉིད། །
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །གང་འདི་
སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདས་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དོ་ཞེས་གསུང་
ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་གཟུང་བར་བགྱིའམ། འོན་ཏེ་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་གཞན་ཞིག་མཆིས་སམ་ཅི་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཀའ་སྩལ་

༄༅། །དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་དུ་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མའི་ཚད་ཀྱིས་ནི་དུས་གསུམ་གཅིག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚད་དུ་འང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་འདྲ་བ་དག་དང་། མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དཔེ་ནི་དཔེ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་འདྲ་བས་མི་འདྲ་བའི་དཔེ་མི་སྟོན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་དུ་ན་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པས་བརྟགས་པ། འཁོར་བ་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམས་སྐྱོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འདི་དག་སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་སྲིད་པའི་འཁོར་

ལོ་ཉམ་ང་བ་དེ་ལས་སྒྲོ་བར་གྱུར་ཏེ། ཁྲིད་པར་འདོད་པས་ཁྲིད་པར་དུ་རྩོམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་སླ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་
ནི་ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་འགྱུར་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་
བྱེ་མ་སྙེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་བཞག་པའོ། །བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ལས་ངས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བལྟས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ནི་ཨུ་དུམ་ཝ་
རའི་མེ་ཏོག་བཞིན་དུ་རྙེད་པར་དཀའོ་ཞེས་བཤད་མོད་ཀྱི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག་ནི་སྔོན་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་ཞིང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་མཐོང་ཞིང་ད་ལྟར་ཡང་སྣང་སྟེ། རང་གི་ཚུལ་སོ་སོར་གཞག་པའི་གཏམ་གྱི་དབང་དུ་བྱ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ

༄༅། །ཞེ་ཨུ་དུམ་ཝ་ར་འི་མེ་ཏོག་བཞིན་རྙེད་པར་དཀའ་ཞེས་ཞེ་མ་ལ་ཤད་དོ། །ཚོགས་ཆེན་པོ་རང་གི་རྩ་ལ་སོ་སོར་གཞག་པའི་གཏམ་ལ་ཤད་ན་འཇིག
རྟེན་གྱི་ཕུལ་ལས་འདས་པའི་དགེ་རིགས་པ་རྣམས་མི་བྱ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་པར་མི་རུང་བས་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བོན་ཉིད་ནི་སེམས
དང༌། ཡིད་དང༌། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་འཕགས་པ་སོ་སོར་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ནི་དགེ་རྣམས་མི་འཇུག་གོ །དེ་བོན་ཉིད་ནི་དེ
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ་དགེ་རྣམས་གཞག་པར་མི་བྱ་མོད་ཀྱི། ཚོགས་ཆེན་པོ་འོན་ཀྱང་འདི་ནི་དགེ་ཙམ་དུ་བྱས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན
གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དང་མཉམ་སྟེ། མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ན་མཉམ་ཞིང་མི་མཉམ་པ་མེད་དོ། །ཚོགས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གཱའི

ཀླུང་གི་ཕྲེམ་རྣམས་ནི་ཉ་དང་། རུས་སྦལ་དང་། ཆུ་སྲིན་བྱིས་པ་གསོད་དང་། མི་དང་། མ་ཧེ་དང་། སེང་གེ་དང་། གླང་པོ་དང་། ཧུ་ལ་སོགས་པས་དཀྲུགས་ཀྱང་
དཀྲུགས་སོ་ཞེའམ། མ་དཀྲུགས་སོ་ཞེས་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་དངས་ལ་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས
པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་སྟོབས་དང་། དབང་དང་། མངོན་པར
ཤེས་པའི་ཕྲེམ་རྣམས་བྱིས་པ་མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་རོ་ལ་ཀྲོལ་བའི་ཉ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཀྲུགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་མི་རྟོག
རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། བདེ་བའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ །དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ

༄༅། །དག་ཉི་མཛའ་བ་དང་། ཡོང་ཁྲོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེམ་དང་མཉམ་སྟེ། བྱེ་བྲག་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེམ་རྣམས་ནི་སའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བསྐལ་པ་འཇིག་པ་ནས་ནི་བསྲེགས་ཀྱང་སའི་རང་བཞིན་མི་འདོར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མེའི་ཁམས་
དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ས་ནི་མི་འཚིག་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལོག་པར་ལྟུང་བའི་བློས་འཚིག་པར་རྟོག་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་མེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་མི་འཚིག་
གོ །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེམ་དང་མཉམ་སྟེ་མི་འཇིག་གོ །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་གཱའི་
ཀླུང་གི་བྱེམ་རྣམས་ནི་ཚད་མེད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྣང་བ་ཚད་མེད་པ་ཡང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བསྐྱལ་བའི་

ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཏོང་ངོ་། །འདི་ལྟ་སྟེ། གླྀ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་རྣམས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་རྟོམ་སྟེ། བྱེ་མ་རྣམས་ནི་བྱེ་མའི་གནས་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆད་པ་ཡིན་པས་ན་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ཡང་མེད། ལྡོག་པ་ཡང་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་རྣམས་ནི་ཕྲི་ཡང་མངོན་པ་མེད་དེ། བསྣན་ཀྱང་མངོན་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ལ་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་སྨྲོར་བས་མི་ཟད་མི་འཕེལ་ལོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ནི་ལུས་མེད་དེ་ལུས་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་འཇིག་པ་ཡོད་ཀྱི་ལུས་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་

༄༅། །ཨོཾ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་རྣམས་ནི་མར་དང་འབྲུ་མར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་བཙིར་ཀྱང་མར་དང་འབྲུ་མར་མེད་
པ་དེ་བཞིན་དུ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་རབ་ཏུ་གཙིར་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་གི་དང་གི་སྨོན་ལམ་གྱི་བདེ་བ་མི་འདོར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་
གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་རྣམས་ནི་འབབ་པའི་རྒྱུན་དུ་མཐུན་པར་འབབ་སྟེ། ཆུ་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འབབ་པའི་རྒྱུན་དུ་མཐུན་པར་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་དང་མཚུངས་ཞེས་བྱའོ། །བློ་

གྲོས་ཆེན་པོ་འགྲོ་བའི་དོན་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇུག་པ་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཁོར་བའི་ཐོག་མའི་མཐའ་
ཞེས་པ་ཡང་མེད་དེ། མི་ཤེས་ན་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བཤད། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འགྲོ་བའི་དོན་ནི་ཆད་པ་ཡིན་ན། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་
སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་གལ་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་ཐོག་མའི་མཐའ་ཞེས་པ་ཡང་མེད་ན། དེ་ཇི་ལྟར་གྲོལ་ཆགས་རྣམས་
ཐར་པར་ཤེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྲོས་
པ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམ་པར་ལོག་ཅིང་རང་གི་གནས་ཤིན་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་

༄༅། །བསམ་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཐའ་མེད་པའི་གཏམ་ནི་ཅིར་ཡང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཐའ་མེད་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། འདི་ལ་བློས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་ཕྱི་འམ་ནང་གི་སེམས་ཅན་གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པར་བྱ་བས་དབེན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གང་གིས་གང་ཀླུའི་བྱེ་མ་ཉམ་དུ། །འཇིག་མེད་རྒྱལ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ། །འདྲེན་པ་རབ་ཏུ་མཐོང་བ་ནི། །དེ་དག་འདྲེན་པ་མཐོང་བའོ། །གང་ཀླུའི་བྱེ་མ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་ཏེ། །འབབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཞིང་རྟག་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་

ཉིད། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདེ་བར་གཤེགས་
པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ཏུ་འཇིག་པ་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདག་
ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སླར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་

༄༅། །སྟོ། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟིན་པ་དང་། མ་ཟིན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ་བློ་གྲོས་
ཆེན་པོ་མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་རྒྱས་པའི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་
དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ནི་ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དངོས་པོས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡང་དགེ་བ་དང་

TI692 - 455

མི་དགེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །བརྒྱད་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་
དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདུས་པ་ལྔ་རྣམས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
འདུས་པ་ལྔ་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་དབྱེ་བས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ལུས་ཐ་
མི་དད་པ་འབྱུང་ངོ་། །བྱུང་ནས་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་སེམས་སྣང་བ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་འབྱུང་སྟེ། དབྱིབས་
བྱད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འཛིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདུས་པ་ལྔ་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་གི་དུས་སུ་མི་གནས་པ་དེ་ནི་སྐད་

༄༅། །ཅིག་པའི་ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་ཡིད་དང་ལྡན་ཅིག་
པའི། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་སྐད་ཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྐད་ཅིག་
མར་སྨྲ་བ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་མི་རྟོགས་སོ། །དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཆད་པར་ལྟ་བས་འདུས་མ་
བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདུས་པ་ལྔ་རྣམས་ནི་འཁོར་བ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ཡང་མ་
ཡིན། མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་མྱོང་བའི་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་བག་ཆགས་བཞི

དང་ལྡན་པས་འཇུག་ཅིང་ལྡོག་སྟེ། བྱིས་པ་སྐད་ཅིག་མར་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྒོས་པའི་བློ་ཅན་དག་གིས་ནི་མི་རྟོགས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་གསེར་
དང་། རྡོ་རྗེ་དང་། རྒྱལ་བའི་རིང་བསྲེལ་དང་། ཐོབ་པ་དང་ཁྱད་པར་དག་ནི་མི་འཇིག་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གལ་ཏེ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཐོབ་པ་སྐད་ཅིག་པ་ཡིན་
ན་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གསེར་དང་། རྡོ་རྗེ་ནི་བསྐལ་
པར་གཞལ་ཀྱང་དེ་བཞིན་འདུག་སྟེ། མི་འབྲི་མི་སྤེན། བྱིས་པ་ལྐེམ་པོ་ངག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་མི་མཁས་པ་དག་གིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་པའི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་
བརྟག །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། གང་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་

༄༅། །རྗེ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་གང་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་གསུམ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཆོག་གོ །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བདག་དང་། བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་གནས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་འདོད་པ་དག་སྒྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་

དེ༑ ཚངས་པར་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་ཞེས་པ་དག་ཀྱང་མངོན་པར་སྒྲུབ་བོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་བདག་བདེ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདོད་པར་ལྷུང་བའི་བསམ་པ་ཅན་རྣམས་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཆོག་རྣམས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་དམ་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། རང་གི་སེམས་གཉིས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པ་དང་། ལེན་པ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་༑ རང་གི་སེམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་མ་ཆགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བའི་ཕྱིར་སྨིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབྱུང་

TI692 - 460

༄༅། །བར་འགྱུར་རོ། །གང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་འཇུག་པར་སྒོམ་པ་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའང་དེའོ། །
གང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་མི་འཇུག་པར་བཟོད་པ་དེ་ནི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་གང་གིས་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་
དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྨད་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་དང་མཐུན་པར་མཐོང་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །གང་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཛིན་པར་མི་ལྟུང་བ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་
ནམ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། བློ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་བར་དུ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ན་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྟུང་ཞིང་གནས་གྱུར་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བ་མི་འཇིག་པས

TI692 - 461

བདག་གི་འཕགས་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ
རྣམས་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྟོང་པ་མི་རྟག་སྐད་ཅིག་པར། །འདུས་བྱས་ལ་ནི་བྱས་པ་རྟོག །འབབ་ཆུ་མར་མེ་ས
བོན་དཔེས། །སྐད་ཅིག་པ་ཡི་དོན་དུ་རྟོག །བྱེད་པ་མེད་ཅིང་སྐད་ཅིག་པ། །དབེན་པ་བྱེད་པ་སྤངས་པ་དང་། །ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །སྐད་ཅིག་དོན་དུ་ངས་བཤད
དོ། །སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པར་ནི། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་འདང་ང་མི་འཆད། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་པ། །བར་ཆད་མེད་པར་འགྲོ་བར་གཡོ། །སེམས་དེ་འབྱུང་
བར་བྱེད་པ་ཡི། །རྒྱུ་ནི་མ་རིག་དེ་ཡིན་ཏེ། །ཇི་སྲིད་གཟུགས་དག་མི་ཤེས་པ། །དེ་སྲིད་བར་དུ་དེ་གནས་ཅི། །ཞིག་པར་གྱུར་མ་ཐག་ཏུ་ནི། །སེམས་ནི་གཞན་རྣམས་རབ

T1692 - 462

༄༅། །འབྱུང་སྟེ། །གཟུགས་ནི་དུས་སུ་མི་གནས་ན། །ཅི་ལ་དམིགས་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གང་ལས་གང་དུ་འཇུག་པ་ཡི། །སེམས་ནི་ལོག་
པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །དེ་ནི་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་ན། །ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་འཇིག་པར་རིག །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་སྙོམས་འཇུག་དང་། །གསེར་དང་རྒྱལ་བའི་རིང་བསྲེལ་དང་། །
འོད་སྣང་གནས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་། །འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ཡིས་འཇིག་པ་མེད། །གནས་པ་རྣམས་དང་ཐོས་པའི་ཆོས། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །དགེ་སློང་
ཉིད་དང་ཤེས་ཐོབ་རྣམས། །སྐད་ཅིག་མར་ནི་ཇི་ལྟར་མཐོང་། །སྒྱུ་མ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ལ་སོགས། །གཟུགས་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་པ། །འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གཟུགས་རྣམས་
དང་། །འབྱུང་པོ་དེ་དག་གང་དུ་སོང་། །སྐད་ཅིག་མའི་ལེའུ་སྟེ་དྲུག་པའོ།། །།དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་

གྲོས་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །ཅིའི་སླད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་
དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་བར་ཡང་ལུང་བསྟན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་གི་ནུབ་མོ་བླ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ནས། གང་གི་ནུབ་མོ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེའི་བར་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་མ་བཤད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལགས་ཏེ། མི་རྟོག་མི་དཔྱོད་པར་འཕྲུལ་པ་དག་ཀྱང་སྤྲུལ་
ནས། དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་མཛད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཟ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད། ལག་ན་རྡོ་རྗེ

༄༅། །ཡང་ཕོར་མོར་རྟག་ཏུ་ཞབས་འབྲིང་དུ་འབྲང་། ཐོག་མའི་མཐར་མི་འདོགས་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འདོགས། བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་དང་། བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ཙིན་ཙ་དང་། མཛེས་མ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དང་། ལྷུང་བཟེད་བཀུས་བཞིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་གདའ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནོངས་པ་དག་མ་སྤངས་པར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ཟུང་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྙར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མ་ལུས་

TI692 - 465

པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་འཆང་དགོངས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་དང་། གཞན་དག་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་རྣམས་གང་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདོད་པ་ལས་བཟློག་པར་བྱ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དག་གིས་ལུང་བསྟན་ཀྱི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཉན་ཐོས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་མོད་ཀྱི། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཤེས་བྱའི་

TI692 - 466

༄༅། །སྦྱིན་པ་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་ལ་སྒོམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ༔ །སྔོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དགོངས་ཏེ། སྔོན་དང་ཕྱིས་མེད་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྔོན་ཆད་པའི་ཡི་གེ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་རྟོག་མི་དཔྱོད་པར་ཆོས་འཆད་དེ། མཁྱེན་བཞིན་དུ་མཛད་པ་དང་། དྲན་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་གཞི་སྤངས་པ་དང་། ཤི་འཕོ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་

TI692 - 467

དང་ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་མི་དཔྱོད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
བདུན་རྣམས་ནི་དགེ་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བ་མི་འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྙིང་པོ་ནི་འཁོར་ཞིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཡེངས་པའི་བློ་ཅན་དག་ནི་རྣམ་
པར་དག་པ་ཉིད་མི་ཤེས་སོ། །ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ནི་འཕྲུལ་པས་སྤྲུལ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་ན་འདུག་གི །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ངོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་ན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངོ་བོ་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་

༄༅། །དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། དབང་པོ་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དག་མཐོང་བར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པས་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་བས་ན་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དེའི་ཞབས་འབྲིང་ན་མི་འགྲང་ངོ་། །སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེད། དེ་ལས་གཞན་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེད་དེ། ཛ་མ་ཕཻན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཅིང་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཡང་སྟོན་མོད་ཀྱི་རང་གི་རྒྱུ་ལ་སོ་སོར་གཞག་པའི་གཏམ་བདག་གི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་མི་སྟོན་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདུས་པ་དྲུག་འགགས་པས་ཆད་པར་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ཏོ། །ཀུན་

གཞི་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་གི་བློའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཐོག་མའི་མཐའ་ཤེས་པར་མི་རུང་སྟེ། རང་གི་བློའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཉིད་བཟློག་པས་ཐར་པར་ཡང་ཤེས་སོ། །བག་ཆགས་བཞི་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་དང་
ཐེག་མེད་དང་། །སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་འདས་མེད་དང་། །ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། །ཉེས་པ་དང་ཡང་བྲལ་བཤད་དང་། །མངོན་པར་རྟོགས་མཐའི་ཡེ་
ཤེས་དང་། །དེ་བཞིན་ལེན་མེད་རྟོགས་པ་དག །ཞུམ་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲོ་བྱའི་ཕྱིར། །དེ་དག་དགོངས་ཏེ་བཤད་པའོ། །སངས་རྒྱས་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད། །དེ་དག་
ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ཡང་བཤད། །གཞན་ནས་མ་ཡིན་དེ་ནས་འགྲོ། །དེ་ཕྱིར་མྱ་ངན་དེ་མི་འདའ། །སྲིད་པའི་འདོད་གཟུགས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། །བག་ཆགས་རྣམ་པ་བཞིར་

༄༅། །འགྱུར་ཏེ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་ལས་བྱུང་། །ཀུན་གཞི་དང་ནི་ཡིད་ལ་གནས། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མིག་ལ་སོགས། །མི་རྟག་ཕྱིར་ནི་ཆད་པར་སྟོན། །ཐོག་མ་མེད་པས་རྟག་པ་དང་། །མྱ་ངན་འདའ་མོས་ལྟ་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་ནས། ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། གང་གིས་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ན། བདག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཤ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒོས་པ། ཤའི་ཟས་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རོ་ལ་སྲེད་པ་སྤང་བའི་སླད་དུ་ཅིནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དེ་དག་རོའི་སྲེད་པ་བསལ་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རོའི་ཟས་ལ་མོས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་ལྟ་བུར་སྡུག་པ་

དང་ལྡན་ཞིང་ཕན་ཚུན་དུ་བྱམས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་སུ་བྱུང་བར་བྱས་ཏེ། མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ར་ངལ་བསོ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་བླ་ན་མེད་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་བཤད་པར་ཤ་ཟ་བ་ཉེས་པར་ལྷག་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་ངན་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཅན་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་དང་། རྟག་པ་དང་ཆད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤ་འཚལ་བ་བཀག་སྟེ། བདག་ཀྱང་མི་འཚལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཐུགས་རྗེས་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

TI692 - 472

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་རང་ཞེ་འཚལ་བ་དང་། འཚལ་བ་མི་བཟློག་པ་ལྔ་ཅིས་འབྱུང་། ཅེས་ཀྱང་བདག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཆོས་བསྟན་པར་བགྱི་བ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་
ཐམས་ཅད་དུ་བུ་གཅིག་པ་དང་མཚུངས་པར་གཟིགས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སླད་དུ་ཞེ་འཚལ་བའི་དོན་ས་པ་ལེགས་པར་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིར་ཞིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་། ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་
གསོལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱིར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་

ཧོ། ༄། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་རྒྱ་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤ་ཐམས་ཅད་བཟའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བཤད་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྲོག་ཆགས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་འཁོར་བ་རྣམས་ལ་གང་ཕའམ། མའམ། སྤུན་ནམ། སྲིང་མོའམ། བུའམ། བུ་མོའམ། གཉེན་
བཤེས་སམ། གཉེན་ནམ། གཉེན་ལྟ་བུར་གང་ཡང་རུང་བར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་རྙེད་པར་སླ་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །གཉེན་དང་གཉེན་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་
དག་ཚེ་གཞན་དུ་ལུས་བརྗེས་པ་རི་དྭགས་དང་། ཕྱུགས་དང་། བྱའི་སྐྱེ་གནས་གང་ཡང་རུང་བར་གྱུར་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་འདོད་པ་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པར་འདོད་པས། སྐྱེ་བོ་སྲོག་ཆགས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་བའི་ཤ་ཇི་སྐད་དུ་བཟའ་བར་བྱ། བློ་གྲོས་

T1692 - 474

༄༅། །ཆེན་པོ་སྲིན་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བཟང་པོ་འདི་ཐོས་ནས་ཤ་ཟ་བ་ལས་རྣམ་པར་ལྡོག་ཅིང་སྲིན་པོའི་
རང་བཞིན་དང་བྲལ་ནས་སྙིང་རྗེ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན། ཆོས་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟར་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཚེ་རབས་འཕོས་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གཉེན་བཤེས་དང་། གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་གི་འདུ་ཤེས་སུ་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་བརྩེ་བའི་བདག་
ཉིད་ཅན་གྱིས་ཤ་ཐམས་ཅད་མི་བཟའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཤ་བཟར་མི་རུང་བ་དང་། འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཤ་ཐམས་ཅད་མི་
བཟའ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བོང་བུ་དང་། རྔ་མོ་དང་། ཁྱི་དང་། གླང་དང་། མིའི་ཤ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བཟའ་བ་མ་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་ཤན་པ་དག་རིན་གྱི་

ཕྱིར་བཟར་རུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་སྨྲང་གི་དབུས་དག་ཏུ་འཆོང་བར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤ་ཐམས་ཅད་མི་བཟའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
གཙང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤ་ནི་ཁྲུ་ཆུ་དང་ཁྲག་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཤ་མི་བཟའོ། །འབྱུང་པོ་རྣམས་དང་དང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པར་འདོད་པ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་ཤ་ཐམས་ཅད་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྨྲ་ཤ་ཅན་དང་། གདོལ་པ་དང་། ཉ་པ་
ལ་སོགས་པ་ཁྱིའི་ཤ་ཟ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྒྱང་མནས་མཐོང་ཡང་ཁྱི་རྣམས་འཇིགས་པས་རྒྱུགས་ཏེ། ལ་ལ་ནི་བདག་ཅག་ཀྱང་བསད་དུ་འོང་ངོ་ཞེས་ཤི་ལ་ཐུག་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་དང་། ས་དང་ཆུ་ལ་གནས་པའི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་གཞན་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཤ་ཟ་བ་རྣམས་རྒྱང་མནས་མཐོང་མ་ཐག

༄༅། །ཙུ་ལྔའི་དབང་པོ་རྣོན་པོས་དྲི་ཚོར་ནས་སྤྲིན་པོ་ལས་མི་དགའ་སྨྲུར་དུ་འགྲོལ་བ་བཞིན་ཏེ། ལ་ལ་ནི་ཤི་དོགས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་
པོ་དེའི་ཕྱིར་དངང་བར་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ལ་གནས་པས་ཤ་མི་བཟའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བོས་བསྙེན་ཅིང་དྲི་མི་ཞིམ་ལ་
མི་སྙན་པར་བྱེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤ་མི་བཟའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ནི་དྲང་སྲོང་གི་
ཟས་ཟ་སྟེ། ཁྲག་དང་ཤ་མི་ཟ་བས། དེའི་ཕྱིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤ་མི་ཟའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ལ་སྐུར་
བ་སྤོང་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་ཤ་མི་བཟའོ། །དེ་འདི་ལྟ་སྟེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་ན་བསྟན་པ་ལ་སྐུར་བར་སྨྲ་བ་དག་

ཡོད་དེ། ཀྱིམ་འདི་དག་གི་དགེ་སྦྱོང་ཉིད་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་དག་གི་ཚངས་པར་འཇུག་པའང་གང་ལ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་འདི་དག་ནི་སྔོན་གྱི་དྲང་སྲོང་གི་ཟས་བོར་ནས་ཁ་ཟན་
བཞིན་དུ་ཁའི་ཟས་ཀྱིས་ལྟོགས་ཞིང་ནམ་མཁའ་དང་། ས་དང་། ཆུ་ལ་གནས་པའི་འགྲོ་བ་ཕྲ་མོ་སྐྲག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཀུན་ཏུ་རྒྱུའོ། །འདི་དག་གི་
དགེ་སྦྱོང་ཉིད་ནི་ཉམས་སོ། །འདི་དག་གི་སྡིག་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ནི་ཞིག་གོ །འདི་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱང་མེད་འདུལ་བའང་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སྨྲང་བའི་སེམས་འཆང་བ་
རྣམས་རྣམ་པ་དུ་མས་བསྟན་པ་ལ་སྐུར་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ལ་སྐུར་བ་སྤང་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྙིང་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་ཤ་ཐམས་ཅད་མི་བཟའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཤི་བའི་རོ་དྲི་མི་ཞིམ་ཞིང་མི་འཕྲོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

༄༅། །དཔལ་ཤ་མི་བཟའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མི་ཤི་བའི་ཤ་བསྲེགས་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་སྲོག་ཆགས་གཞན་གྱི་ཤ་བསྲེགས་པར་ཡང་དྲིའི་ཁྱད་
པར་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་དྲི་མི་ཞིམ་པར་མཚུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གཙང་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤ་ཐམས་
ཅད་མི་བཟའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དུར་ཁྲོད་པ་རྣམས་དང་། དགོན་པ་ནགས་འདབ་མི་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་བ་བས་མཐའི་མལ་སྟན་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། རྣལ་འབྱོར་ལ་
སྤྱོད་པ་བྱམས་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་དང་། རིག་སྔགས་འཆང་བ། རིག་སྔགས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རིག་སྔགས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐར་པ་ལ་བགེགས་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ཆད་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་རྗེས་སུ་མཐོང་ནས་བདག

དང་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤ་ཐམས་ཅད་མི་བཟའོ། །གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཆགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཡང་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་གྱུར་པ་སྙིང་བརྩེ་བའི། བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤ་ཐམས་ཅད་མི་བཟའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་
བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་ཤ་ཐམས་ཅད་མི་བཟའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འང་དེའི་ཁ་ཤིན་ཏུ་དྲི་མི་ཞིམ་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤ་ཐམས་ཅད་མི་བཟའོ། །སྡུག་བསྔལ་ཞིང་ཉལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཞིང་སད་པ་དང་། སྡིག་པའི་རྨི་ལམ་སྤྱུ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་མཐོང་བ་
དང་། ཁྱིམ་སྟོང་པ་ན་འདུག་ཅིང་གཅིག་པུ་དབེན་པར་གནས་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་ལ་མདངས་འཕྲོག་པའི་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མདངས་འཕྲོག་པ་དང་། བར་བར་དངངས་པ་

༄༅། །དང་། བློ་བུར་དུ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་མི་ཟིན་ཏེ་ཟོས་པ་དང་། འཐུངས་པ་དང་། འཚོས་པ་
དང་། ཕྱུངས་པའི་བཅུད་ལེགས་པར་འཇུ་བའི་འཚིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ལྟོ་སྲིན་བུ་སྐྱེས་པ་དང་། མཛེ་མང་པོའི་གཞིར་འགྱུར་བ། ནད་མང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། མི་
འགྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མི་འཐོབ་སྟེ། ངས་ཁ་ཟས་ནི་བུའི་ཤ་དང་། སྨན་བཞིན་དུ་ཟཤད་ལ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བོས་བསྟེན་པ། འཕགས་པའི་
སྐྱེ་བོས་རྣམ་པར་སྤངས་པ། ཉེས་པ་དུ་མ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཡོན་ཏན་དུ་མས་རྣམ་པར་སྤངས་པ། དྲང་སྲོང་མ་ཡིན་པའི་ཟས་མི་བསོད་པ་མི་རུང་བའི་ཟས། ཤ་དང་ཁྲག་
རྣམས་ཇི་ལྟར་སློབ་མ་རྣམས་ལ་གནང་བར་བྱ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ། ངས་ནི་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོས་རྣམ་པར་མ་སྤངས་པ། ཡོན་ཏན་མང་པོ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཉེས་པ་མང་

477

TI692 - 481

པོ་རྣམ་པར་སྤྱངས་པ། སྟོན་གྱི་དྲང་སྲོང་གི་ཁ་ཟས་བསོད་པ། འབྲས་དང་། ནས་དང་། གྲོ་དང་། སྲན་མ་སྡེའུ་དང་། བལ་སྲན་དང་། སྲན་ཆུང་ལ་སོགས་པ
དང་། མར་དང་། འབྲུ་མར་དང་། སྦྲང་རྩི་དང་། ཀླགས་དང་། བུ་རམ་དང་། ཁ་འདའ་དང་། ཤ་ཁ་ར་ལ་སོགས་པའི་ཟས་རྣམས་འོས་ཤིང་བརྟགས་པ་ཡིན་ཞེས
གནང་ངོ༑ བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན། སྐྱེས་བུ་བླུན་པོ་འདུལ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ། རྣམ་པ་མང་པོ་སྨྲ་བ་ཤ་ཟན་གྱི་རིགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒོས་པ་རོ་ལ
སྲེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པ། ཁ་ཅིག་ནི་འདི་བསོད་པའི་ཁ་ཟས་ཡིན་པར་འཛིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ། དད་པ
ཅན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ། ཤཱཀྱའི་རིགས་ཀྱི་བུ། མིའི་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ལུས་དང་། སྲོག་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པ། རོ་ལམ

TI692 - 482

༄༅། །ཞེན་པ། རོ་ལ་མི་བརྐམ་པ། སྙིང་རྗེ་ཅན། འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་དུ་རིད་པར་འདོད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག
བཞིན་དུ་སྡུག་པར་ལྟ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་དེ་སྐད་དུ་འཛིན་པར་ཞལ་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྔོན་འདས་པའི་དུས་ན། རྒྱལ་པོ་སེང་གེ
འབངས་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་ཟས་སུ་ཤ་ཟོས་ཞིང་མ་འོས་པར་བསྟེན་པས་རོ་ལ་སྲེད་ཅིང་ཆགས་པ་ལ་འདུན་པའི་ཕྱིར་མིའི་ཤའང་ཟོས་པར་གྱུར་ནས། དེའི
ཕྱིར་མཛའ་བོ་དང་། བློན་པོ་དང་། གཉེན་དང་། གཉེན་འདབ་ཀྱི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤངས་པར་གྱུར་ན། གྲོང་ཁྱེར་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི
སྨོས་ཏེ། བདག་གི་སྲིད་དང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དབང་པོས་ཀྱང་སྔོན་ལྷའི་དབང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་ཤ་ཟ

བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པས་ཁྲའི་གཟུགས་སུ་བྱུས་ནས་ལས་ཀུན་པ་བྱ་ཁྱི་བའི་གཟུགས་དང་ཆ་བྱད་འཆང་བ་ཞིག་ཏུ་གཙོས་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཞི་ལྡན་ཉེས་པ་མེད་པ
འབྱུང་པོ་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་སྲུང་ལ་བཏབ་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ཚེ་དུ་མར་གོམས་ཤིང་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་གྱུར
ཀྱང་བདག་དང་གཞན་ལ་ཉེས་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ན་གཞན་དག་ལྟ་ཅི་སྨོས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མིའི་དབང་པོར་གྱུར་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྟ་ཤུགས་ཆེན་པོས་ཁྱེར
ནས་འབྲོག་དགོན་པ་ན་འཁྱམ་འཁྱམ་པ་ལས་སྲོག་གི་རི་མ་གྲོའི་ཕྱིར་སེང་གེ་མོ་དང་འཚོགས་པར་གྱུར་ཏེ། བུ་དག་ཀྱང་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏོ། །སེང་གེ་དང་འགྲོགས་པའི
རྒྱུས་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྐང་བཀྲ་ལ་སོགས་པའང་སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་ལ་ཤ་ཟ་བའི་ཉེས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མིའི་དབང་པོར་གྱུར་ཀྱང་ཤ་ཟ་བར་གྱུར་ཏོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཚེ་འདི

TI692 - 484

༄༅། །ཉིད་ལ་འདང་ཁྲིམ་བདུན་པའི་གྲོང་ན་ཤ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྐམ་ཞིང་མི་འོས་པར་བསྟེན་ནམ། མི་ཤ་ཟ་བའི་ཕྲ་མེན་པ་དང་། ཕྲ་མེན་མ་མ་རུངས་པ་དག
ཏུ་སྐྱེའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཚེ་རབས་ནས་ཀྱང་ཤའི་རོ་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེང་གེ་དང་། སྟག་དང་། གཟིག་དང་། སྤྱང་ཀི་དང་། ཏ་རཀྵུ་དང་། བྱི་ལ
དང་། ཝ་དང་། འུག་པ་ཤ་མང་པོ་ཟ་བའི་སྐྱེ་གནས་དང་། ཤ་མང་དུ་ཟ་བའི་སྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་གཏུམ་པའི་སྐྱེ་གནས་སུ་ཡང་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེར་ལྷུང་བ
རྣམས་མིའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱང་འཐོབ་པར་དཀའ་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཤ་ཟ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནམ། ཤིན་ཏུ་བསླན་པ
རྣམས་ལྟ་ལ་ཡོས་ཀྱང་སྐྱེ་མེད། ཕྱིར་བཟློག་པས་ན་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་མང་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོན་ཏན་དང་། ཉེས་པ་འདི་དག

དང་། གཞན་ཡང་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་འདི་དག་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་
གྱིས་ཤ་ཐམས་ཅད་མི་བཟའ་བར་བཤད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཡང་སུའང་ཤ་མི་ཟ་ན་ནི་དེའི་ཕྱིར་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་གསོད་པར་མི་འགྱུར་ན། བློ་གྲོས་
ཆེན་པོ་སྲོག་ཆགས་ཉེས་པ་མེད་པར་རིན་གྱི་ཕྱིར་བསད་པ་ནི་ཕལ་ཆེའི་དེ་ལས་གཞན་གྱི་ཕྱིར་ནི་ཉུང་ངོ་། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རོ་ལ་སྲེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
ཤིན་ཏུ་བསྙེན་པས་མིའི་ཤ་དག་ཀྱང་མིས་བཟའ་བར་གྱུར་ན། རི་དྭགས་དང་། ཕྱུགས་དང་། བྱ་དང་། སྲོག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ཤ་དེ་དག་ལྟ་ཅི་སྨོས། བློ་གྲོས་ཆེན་
པོ་ཤའི་རོ་ལ་སྲེད་པས་གཟིར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་འཕྲུལ་འཁོར་འདི་དག་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བཅའ་སྟེ་དེ་དག་གིས་ནི་བྱ་བ་དང་། ཤན་པ་དང་། ཉ་པ་ལ་སོགས་པས་ནམ་མཁའ་

༄༅། །ལ་རྒྱུ་བ་དང་། ས་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ཆུ་ལ་རྒྱུ་བའི་སྲོག་ཆགས་ཉེས་པ་མེད་པ་རྣམས་རྣམ་པ་དུ་མས་གསོད་པར་བྱེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
འོན་ཀྱང་རྗོན་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་གདུག་པ་ཅན་སྲིན་པོ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་མེད་པ་རྣམས་ནི་སྲོག་ཆགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་གསོད་ཅིང་ཟ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །བློ་གྲོས་
ཆེན་པོ་གང་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་གནང་བར་བྱ་བ་མ་བྱས་པ་དང་། བྱེད་དུ་མ་བཙུག་པ་དང་། མ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤ་ཡང་རུང་བ་མེད་ན། བློ་གྲོས་
ཆེན་པོ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ང་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཤཱཀྱའི་སྲས་ཀྱི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ངུར་སྨྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་ཐོགས་པ། སྐྱེས་བུ་གླེན་པ་ལོག་པའི་
རྟོག་གེས་སེམས་ཉམས་པར་གྱུར་བ། འདུལ་བ་ལ་རྣམ་པ་མང་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ། སྨྲ་བའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཆགས་པ། རོའི་སྲེད་པ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ཤ་ཟ་བའི་

TI692 - 487

གཏན་ཚིགས་སུ་སྨྲང་བ། དེ་དང་དེ་དག་སྟོན་ཏེ། ང་ལ་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐུར་པ་འདེབས་པར་སེམས་སོ། །དོན་བྱུང་བའི་གླེང་གཞི་དེ་དང་དེ་དག་ལ་བརྟགས་
ནས་སྨྲ་སྟེ། དོན་བྱུང་བ་འདི་ནི་གླེང་གཞི་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤའི་ཟས་གནང་སྟེ་རུང་བ་འདང་མ་ཡིན། ཁ་ཟས་བསོད་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གསོལ་ཙེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མདོ་གང་ལས་བསྟེན་པར་གནང་བ་མེད་དེ། ཟས་བསོད་པའི་ནང་དུ་འང་རུང་བར་མ་བཤད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
གལ་ཏེ་ངས་གནང་བར་བྱ་བར་འདོད་དམ། ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། བྱམས་པས་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུར་ཁྲོད་པ་རྣམས་
དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བུ་གཅིག་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཤ

༄༅། །ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་གཅོད་པར་ཡང་བྱས་སོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངས་ནི་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཆོས་འདོད་པ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་
ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་། དུར་ཁྲོད་པ་བྱམས་པ་ལ་གནས་པ་དགོན་པ་པ་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བུ་
བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར། ཤ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་ཡང་བྱས་སོ། །བསྟན་པ་བརྗོད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་བསླབ་པའི་གཞི་རིམ་པས་བཅའ་བ་བསྒྲགས་ཀྱི་གདང་བུ་བྲི་བའི་
ཚུལ་དུ་རྣམ་གསུམ་བཅས་ནས་དེའི་ཚེད་དུ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཀག་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཤི་བ་བསྡུའི་ཤ་ནི་མ་བཀག་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་
ཀུན་ཐབས་མེད་པར་རིལ་གྱིས་བཀག་སྟེ། དེ་ལྟར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ། ངས་ཤའི་ཟས་ནི་སུ་ལ་འང་མ་གནང་། མི་གནང་། གནང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རབ་

ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཤའི་ཟས་ནི་མི་རུང་བར་བཤད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་ཡང་དང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་གསོལ་ཏོ་ཞེས་སྨྲ་བ་འདེབས་པར་སེམས་པ་དེ་ཡང་བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་བླུན་པོ་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ལ་ཡུན་རིང་པོར་དོན་མེད་པ་དང་། གནོད་པ་དང་། མི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །བློ་
གྲོས་ཆེན་པོ་ངའི་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཁ་ཟས་ཐ་མལ་པའང་མི་ཟན་ཤ་དང་ཁྲག་གི་ཟས་མི་རུང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་
རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཟས་ཟ་སྟེ། ཟང་ཟིང་གི་ཟས་ནི་མ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། ཆོས་ཀྱི་ཟས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟང་ཟིང་གི་སྐུ་མ་ཡིན། ཟང་ཟིང་གི་ཟས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་དང་སྲེད་

T1692 - 490

༄༅། །པའི་ཡོ་བྱད་ལ་སྲེད་པས་ཆོལ་བའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་མེད་པ། སེམས་
དང་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་པ་དང་མཚུངས་པར་གཟིགས་ཤིང་ཐུགས་
རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལྟར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ང་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་བཞིན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་བདག་གི་བུའི་ཤ་བཟའ་བར་ཉན་
ཐོས་རྣམས་ལ་གནང་བར་བྱ། རང་གི་བཟའ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། ངས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་གནང་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཟོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གནས་
མེད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཆེན་གྱིས། །ཆང་དང་ཤ་དང་སྒོག་བཙོང་དག །བཟའ་ཞིང་བཏུང་བར་མི་བགྱི་བ། །རྒྱལ་བ་ཡུ་

མཆོག་ཞལ་ད་དུ་གསོལ། །དྲི་ང་འཕགས་པ་མིན་པས་བསླེན། །མི་སྨན་པར་ཡང་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་ཟི་གཙན་གཟན་རྣམས་ཀྱི་ཟས། །བཟར་མི་རུང་བར་ཐུབ་ཆེན་གསུངས༑ །ཟོས་ན་ཉེས་པ་གང་ཡིན་དང་། །མ་ཟོས་པ་ཡི་ཡོན་ཏན་དག །ཁ་ཟ་དེ་ལ་གང་ཡོད་པ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཞུས་པར་གྱིས། །འབྲུལ་པ་དང་ནི་གཉེན་ཞལ་ཞེས་དང་༑ །ཁྲེ་རྒྱ་ཁྲག་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །འབྱུང་པོ་རྣམས་ནི་དང་འགྱུར་བས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་ཤ་མི་བཟའ། །ཁུ་རྣམས་དང་ནི་སྨྲིག་བཙོང་དག །ཆང་དག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། །ཀ་ཙུ་དང་སྒོག་སྐྱ་དེ་བཞིན་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྟག་ཏུ་སྤང་། །འབྲུ་མར་གྱིས་ཀྱང་བྱུག་པ་སྤང་། །ཁྲི་ལ་རྟེན་འཆའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །བུ་ག་བུ་གར་འཛེག་འགྱུར་ཕྱིར། །ཁྲི་ལ་ཉལ་བར་མི་བྱའོ། །ཟས་ལས་དྲིགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །རྟོག་པ་དྲེགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །རྟོག་པས་འདོད་ཆགས་རབ་ཏུ་

488

T1692 - 492

༄༅། །བསྐྱེད། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་བཟང་མི་བྱ། །རྟོག་པ་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད། །འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་རྨོངས་བྱེད། །རྨོངས་པས་ལས་འདུ
བར་རབ་ཏུ་འགྱུར། །སྐྱེ་སྟེ་འགྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཁེ་ཡི་ཕྱིར་ནི་སེམས་ཅན་གསོད། །ཤ་ཡི་ཕྱིར་ནི་ནོར་སྦྱིན་བྱེད། །དེ་དག་གཉིས་ཀ་སྡིག་ལས་ཅན། །འོ་དོད
འབོད་ལ་སོགས་པར་བཙོ། །གང་གིས་ཐུབ་པའི་ཚིག་འདས་ཏེ། །བསམ་པ་ངན་པ་ཤ་ཟན། །འཇིག་རྟེན་གཉིས་ནི་གཞིག་པའི་ཕྱིར། །ཤཱཀྱའི་བསྟན་ལས་བརྟུལ་ཞུགས
བླངས། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་དམྱལ་བར་ཡང་། །སྡིག་གི་ལས་ཅན་དེ་དག་འདོང་། །མ་རུངས་འོ་དོད་འབོད་སོགས་སུ། །ཤ་ཟ་དེ་དག་བཙོ་བར་འགྱུར། །རྣམ་གསུམ
དག་པའི་ཤ་རྣམས་ནི། །མ་བརྟགས་པ་དང་མ་བསླངས་དང་། །མ་བསྐུལ་བ་ཡང་ཡོད་མེད་པས། །དེ་བས་ཤ་ནི་མི་བཟའོ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་ཤ་མི་བཟའ། །ང

དང་སངས་རྒྱས་དག་གིས་བཤད། །སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ། །ཤ་ཟན་དག་གི་རིགས་སུ་སྐྱེ། །དྲི་མི་ཞིམ་ཞིང་སྨད་པ་དང་། །སྨྱོན་པ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར༑ །གདོལ་པ་སྨེ་ཤ་ཅན་རིགས་དང་། །བཙོ་བླག་མཁན་དུ་ཡང་ཡང་སྐྱེ། །ཕྲ་མེན་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་དང་། །ཤ་ཟའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །མི་ཡི་ཐམ་དེ་
དག་ནི། །སྲིན་དང་བྱི་ལའི་མངལ་དུ་སྐྱེ། །གླང་པོའི་རྩལ་དང་སྤྲིན་ཆེན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་དང་སོར་ཕྲེང་དང་། །ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །ངས་ནི་
ཤ་ཡང་རྣམ་པར་སྤང་། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པ་ལ། །ངོ་མི་ཚ་བར་ཟ་བ་ནི། །རྟག་ཏུ་སྨྱོན་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཤ་
ལ་སོགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །བྲམ་ཟེའི་རིགས་སམ་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །ཤེས་རབ་ཅན་དང་ནོར་ལྡན་པར། །དེ་དག་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །མཐོང་དང་ཐོས་དང་

༄༅། །དོགས་པ་ཡིས། །ཤ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤང་། །ཤ་ཟན་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡི། །རྟོག་གེ་པ་རྣམས་མི་ཤེས་སོ། །ཇི་ལྟར་འདོད་
ཆགས་ཐར་པ་ལས། །བར་ཆད་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན། །དེ་ལྟར་ཤ་དང་ཆང་ལ་སོགས། །བར་ཆད་བྱེད་པར་འགྱུར་བའོ། །མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་ནན་ནི། །ཤ་ཟ་གཏི་
མུག་སྨྲ་བ་དག །ཤ་ནི་སྡིག་མེད་རུང་བའོ་ཞེས། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཤད་ཅེས་ཟེར། །ཟས་ལ་སྨན་དང་འདྲ་བ་དང་། །བུ་ཡི་ཤ་དང་མཚུངས་པ་ཡང་། །རྣ་པ་དང་
ནི་མི་འཕྲོད་པར། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་ཟས་ལ་སྤྱོད། །སེང་གེ་དག་དང་སྟག་རྣམས་དང་། །ཝ་ལ་སོགས་དང་འགྲོགས་བྱ་བ། །དེས་ནི་བྱམས་པས་གནས་པ་ལ། །
རྟག་པར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤང་། །ཐར་པའི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། །མི་རྣམས་དངང་བར་འགྱུར་བའི་ཤ། །དེ་ཕྱིར་བཟའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ནི་འཕགས་པའི་རྒྱལ་

མཚན་ནོ།། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལས་ཤ་མི་ཟ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའོ།། །།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། གང་འདས་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ
དང་། འཆད་པ་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ངས་ཀྱང་ཆོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་བཤད་ཀྱིས། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་ཁྱོད་
ཀྱིས་ཟུང་ཤིག །འདི་ལྟ་སྟེ། ཏུཊྚེ་ཏུཊྚེ། བུཊྚེ་བུཊྚེ། པཊྚེ་པཊྚེ། ཀཊྚེ་ཀཊྚེ། ཨ་མ་ལེ། ཨ་མ་ལེ། བི་མ་ལེ། བི་མ་ལེ། ནི་མེ་ནི་མེ། ཧི་མེ
ཧི་མེ། བ་མེ་བ་མེ། ཀ་ལེ་ཀ་ལེ། ཀ་ལ་ཀ་ལེ། ཨཊྚེ། མཊྚེ། བཊྚེ། ཏུཊྚེ། ཛྙཊྚེ། སྥུཊྚེ། ཀཊྚེ། ལཊྚེ། པཊྚེ། ཌི་མེ་ཌི་མེ། ཙི་མེ

༄༅། །དི་མི། ཙ་ལེ་ཙ་ལེ། པ་ཙེ་པ་ཙེ། སྦྷན་དེ་སྦྷན་དེ། ཨན་ཚེ་མན་ཙེ། ཏུ་ཏྲ་རེ། ཧུ་ཏྲ་རེ། པ་ཏྲ་རེ། ཨ་ག་ཀེ། ཨ་ག་ཀེ། མ་ག
ཀེ༔ མ་ག་ཀེ། ཙ་ག་ཀྲེ། ཙ་ག་ཀྲེ། དི་མི་དི་མི། ཧི་མི་ཧི་མི། ཏུ་ཏུ་ཏུ་ཏུ། ཛུ་ཛུ་ཛུ་ཛུ། ཏྲུ་ཏྲུ་ཏྲུ་ཏྲུ། ཧུ་ཧུ་ཧུ་ཧུ། སྭཱ་ཧཱ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི
མདོའི་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་ནི་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་འདི་དག་འཛིན་པ་དང༌། འཆང་བ་དང༌། ཀློག་པ་དང༌། ཀུན
ཆུབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལས་སུས་ཀྱང་སྐབས་མི་རྙེད་དེ། ལྷ་འམ། ལྷ་མོ་འམ། ཀླུ་འམ། ཀླུ་མོ་འམ། གནོད་སྦྱིན་ནམ། གནོད་སྦྱིན་མོ་འམ། ལྷ་མ་ཡིན
ནམ༔ ལྷ་མ་ཡིན་མོ་འམ། ནམ་མཁའ་ལྡིང་ངམ། ནམ་མཁའ་ལྡིང་མོ་འམ། མི་འམ་ཅི་འམ། མི་འམ་ཅི་མོ་འམ། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་འམ། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་མོ་འམ། དྲི

TI692 - 497

ཟའམ༔ དྲི་ཟ་མོ་འམ། འབྱུང་པོ་འམ། འབྱུང་པོ་མོ་འམ། གྲུལ་བུམ་མམ། གྲུལ་བུམ་མོ་འམ། ཤ་ཟའམ། ཤ་ཟ་མོ་འམ། གནོན་པོ་འམ། གནོན་མོ་འམ༔ བརྗེད་བྱེད་དམ། བརྗེད་བྱེད་མོ་འམ། སྲིན་པོ་འམ། སྲིན་མོ་འམ། ཕྲ་མེན་ཕའམ། ཕྲ་མེན་མའམ། མདངས་འཕྲོག་པོ་འམ། མདངས་འཕྲོག་མོ་འམ༔ ལུས་སྲུལ་པོ་འམ། ལུས་སྲུལ་མོ་འམ། མིའམ། མི་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་གླགས་མི་རྙེད་དེ། གལ་ཏེ་གདོན་དྲག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་བཟླས་པས་དུ་འབོད་ཅིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བལྟ་སྟེ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡང་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་གཞན་དག་ཀྱང་ཟློས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ༔ པད་མེ། པད་མེ། དེ་བེ། ཧེ་ནེ་ཧི་ནི་ཧེ་ནེ། ཙུ་ལེ་ཙུ་ལུ་ཙུ་ལེ། ཧུ་ལེ་ཧུ་ལ་ཧུ་ལེ། ཡུ་ལེ་ཡུ་ལ་ཡུ་ལེ། པ་ལེ་པ་ལ་པ་ལེ། མུ་ན་ཙེ། ཆིན་དྷེ། བྷིན་

TI692 - 498

༄༅། །ཧྲི། ཛྙཱ་ནཱ་ཀེ། མ་ཧཱ་པྲ་མ་ཧཱ་དེ་ཝི་ན་ཀ་རེ་སྭཱ་ཧཱ། ཀླུ་གྲོལ་ཆེན་པོ་རིགས་ཀྱི་བུ་འམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་འདི་དག་འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་ན། ལྷིའམ། ལྷ་མོ་འམ། ཀླུ་འམ། ཀླུ་མོ་འམ། གནོད་སྦྱིན་ནམ། གནོད་སྦྱིན་མོ་འམ། ལྷ་མ་ཡིན་ནམ༑ ལྷ་མ་ཡིན་མོ་འམ། ནམ་མཁའ་ལྡིང་ངམ། ནམ་མཁའ་ལྡིང་མོ་འམ། མི་འམ་ཅི་འམ། མི་འམ་ཅི་མོ་འམ། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་འམ། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་མོ་འམ། དྲི་ཟའམ༑ དྲི་ཟ་མོ་འམ། འབྱུང་པོ་འམ། འབྱུང་མོ་འམ། གྲུལ་བུམ་མམ། གྲུལ་བུམ་མོ་འམ། ཤ་ཟའམ། ཤ་ཟ་མོ་འམ། གནོན་པོ་འམ། གནོན་མོ་འམ། བརྗེད་བྱེད་དམ། བརྗེད་བྱེད་མོ་འམ། སྲིན་པོ་འམ། སྲིན་མོ་འམ། ཕྲ་མེན་པ་འམ། ཕྲ་མེན་མ་འམ། མདངས་འཕྲོག་པ་འམ། མདངས་འཕྲོག་མ་འམ། ལུས་སྲུལ་

TI692 - 499

པོ་འམ། ལུས་སྲུལ་མོ་འམ། མི་འམ་མི་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གླགས་མི་རྙེད་དོ། །གང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་འདི་དག་ཀློག་པར་བྱེད་པ་དེས་ལང་ཀར་
གཤེགས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་བཀླགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་འདི་དག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྲིན་པོ་རྣམས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་
སོ།། །།འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་བམ་པོ་བརྒྱད་པ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་ 496
ཅེས་གསོལ་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་སྐྱེ་འཇིག་བྲལ། །ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་འདྲ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །ཡོད་དང་མེད་པར་མ་དམིགས་སོ། །འཇིག་
རྟེན་རྟག་དང་ཆད་སྤངས་པ། །ཁོར་ཟླུག་རྨི་ལམ་འདྲ་བ་སྟེ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །ཡོད་དང་མེད་པར་མ་དམིགས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་

༄༅། །བཞིན། །སེམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤངས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་དང་མེད་མ་དམིགས། །ཆོས་དང་
གང་ཟག་བདག་མེད་དང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་རྣམས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཐུགས་རྗེ་དང་། །མཚན་མ་མེད་པས་རྟག་ཏུ་དག །སྨྲ་ངན་མི་འདའ་འདའ་ལ་
མིན། །ཁྱོད་ལ་སྨྲ་ངན་འདའ་མི་གནས། །བློ་དང་རིག་པར་བགྱི་དང་བྲལ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀུན་སྤངས། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་འཇིག་སྤངས་པ་ཡི། །ཐུབ་པ་ཞི་བ་
སུས་མཐོང་བ། །དེ་དག་འདི་དང་སླད་མར་ཡང་། །ཆགས་མེད་ཉེར་ལེན་མེད་པར་འགྱུར། །སེམས་སླུ་བ་ཡི་སྨིག་རྒྱུ་བ། །ཇི་ལྟར་དཔྱིད་ཀ་གཡོ་བན། །རི་དྭགས་
རྣམས་ནི་ཆུར་འཛིན་ཏེ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན། །དེ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ས་བོན་ཡང་། །ལྟ་བའི་ཡུལ་ལ་རབ་ཏུ་གཡོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བར་འཛིན། །རབ་རིབ་

ཙན་གྱི་རབ་རིབ་བཞིན། །བསམ་གཏན་བསམ་བྱ་བསམ་གཏན་པ། །སྟོང་དང་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། །དེ་དག་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་པར། །གང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་འགྲོལ་
ལོ། །ཆོས་འདི་དག་ནི་སྙིང་པོ་མེད། །རློམ་སེམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡིན། །གང་གིས་སྟོང་ཞེས་སྙེམས་པ་ཡི། །སྙེམས་པ་དེ་ཡང་སྟོང་པའོ། །ཕུང་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་
ལྔ། །ཆུ་ལ་ཤིང་གི་གྲིབ་མ་བཞིན། །སྣང་བ་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་འདྲ། །རྣམ་པར་རིག་པར་མ་རྟོག་ཤིག །སྒྱུ་མ་རོ་ལངས་འཁྲུལ་འཁོར་དང་། །རྨི་ལམ་གློག་དང་སྤྲིན་ལྟ་
བུར། །ནམ་ཡང་རྒྱུད་གསུམ་རྣམ་འཆད་པར། །སྐྱེ་བོས་མཐོང་ན་རྣམ་པར་འཕར། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་རྟོག་པས། །སྣ་ཚོགས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དམ་དགུར། །རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འཇུག་འགྱུར་ཏེ། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་བཞིན་ནོ། །རྟག་ཏུ་བག་ཆགས་དག་གིས་བསྐྱེད། །རྩ་བ་ཟུག་ཅིང་གནས་ཀྱང་བརྟན། །སྤྱོད་ཡུལ་དག་ཏུ་སེམས་

TI692 - 502

༄༅། །འཁྲུམ་སྣེ། །ཁབ་ལོང་གིས་ནི་ལྕགས་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གནས་པ་སྟེ། །རིགས་ཀྱིས་ནི་རྟོག་པ་སྤྱངས། །ཤེས་རབ་ཤེས་བྱ
རྣམ་སྤྱངས་ཤིང་། །བྱེད་ལས་གྲོལ་ན་རྣམ་པར་ལྡོག །ས་བཅུ་ལས་ནི་རྣམ་བྱུང་བ། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་དང་། །འདུ་ཤེས་རྣམ་ཤེས་སྤྱངས་པ་ཡི། །སེམས་ཀྱི
རྒྱལ་པོ་བལྟ་བར་བྱ། །སེམས་ནི་ནམ་ཞིག་གྱུར་པ་ན། །པད་མོ་འདྲ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་། །སྒྱུ་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་འབྱུང་བ་ན། །དེ་ཡི་ཚེ་ན་ཐེར་ཟུག་གནས། །དེ་ན་གནས
པར་གྱུར་ནས་ནི། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་རིག་པས། །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱི་ནོར་བུ་བཞིན། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་ལས་གྲུད་ན་ནི། །
འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་མེད་ན། །མོ་ཤམ་རྨི་ལམ་བུ་བཞིན་ནོ། །བྱིས་པ་ཕྱོགས་བསྣད་འཛིན་པར་བྱེད། །རང་བཞིན་མེད་དང་མི་སྐྱེ་དང་། །གང་ཟག་དང་ནི་ཕུང་པོའི་

TI692 - 503

རྒྱུད༔ །རྐྱེན་དང་ཁམས་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །སྟོང་པ་སྲིད་དང་མི་སྲིད་རྣམས། །ངས་ནི་ཐབས་སུ་ཞལ་ཕྱད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་མཚན་ཉིད་མི་འཆད་ན། །མཚན་གྱི་གཞི་དང་
མཚན་ཉིད་དུ། །ཕྱིས་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོར་འཛིན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཀུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མིན། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དབུས་ལ་ཐམས་ཅད་མེད། །ཕྱིས་པ་འཇིག
རྟེན་སངས་རྒྱས་འདི་ཞེས་རྟོག །ཤེས་པར་མི་བྱེད་སྟོན་པར་ཡང་མི་བྱེད། །བཏགས་པ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་སྟེ། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མེད་པའོ། །གང་ལ་དེ་ནི་རྣམ་བརྟགས་
པའི༔ །ཕུང་པོ་སྐྲ་ཤད་འཛིངས་པ་འདྲ། །མེད་ལས་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཟད་མེད། །རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་མི་འགྱུར། །ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་མོ་ཤམ་བུ། །དེ་ལྟར་འདུས
བྱས་ནམ་མཐོང་བ། །དེ་ཚེ་གཟུང་དང་འཛིན་པ་ནི། །ནོར་བར་མཐོང་ནས་ལྡོག་པར་འགྱུར། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་བྱ་བ་དང་། །དངོས་པོར་སྒྲུད་ནང་མི་འདས། །རྣམ་

༄༅། །རྟོག་རྣམ་ཤེས་བཟློག་པན། །ངའི་མྱ་ངན་འདས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཆུ་ཆེན་ཟད་པའི་ཚེ། །རླབས་རྣམས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། །རྣམ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་མི་འབྱུང་ངོ་། །སྟོང་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། །སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་མ་སྐྱེས་རྣམས། །ཡོད་དང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དངོས་པོ་འདི་དག་རྨི་ལམ་བཞིན། །ངའི་རང་བཞིན་གཅིག་འཆད་པ། །རྟོག་གེ་མཚན་མ་རིགས་སྤྱངས་པ། །འཕགས་པའི་ལྷ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། །རང་བཞིན་རྣམ་གཉིས་སྤྱངས་པའོ༔ །འཛིན་པ་མེད་ཅིང་གཟུང་བ་མེད། །ཐར་པ་མེད་ཅིང་འཆིང་བ་མེད། །སྒྱུ་མ་དང་ནི་སྨིག་རྒྱུ་འདྲ། །རྨི་ལམ་རབ་རིབ་ཇི་བཞིན་དུ། །གང་ཚེ་ཡང་དག་དོན་འདོད་པ༔ །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཆགས་མེད་པས། །མཐོང་བ་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཞུགས། །ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ང་ཡང་མཐོང་། །དེ་ལ་རྣམ་རིག་གང་ཡང་མེད། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའི་

སྒྲིག་རྒྱུ་བཞིན། །ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ནི། །ཅི་ཡང་ཞེས་པ་མེད་པའོ། །ཁམས་རྣམས་རབ་ཏུ་འཁྲུགས་པའི་ཕྱིར། །སྲིན་བུ་མེ་ཕྱེར་ལྟ་བུ་དག །མེད་ཀྱང་སྨྲོས་ལ་སྣ་ཚོགས་སྣང་། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རང་བཞིན་ནི། །རྩྭ་དང་ཤིང་དང་གྲོ་མོ་ལས། །སྒྱུ་མ་རྣམ་པར་མཛེས་གྱུར་ཀྱང་། །སྒྱུ་མ་དེ་ནི་མེད་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་ནོ། །རྐྱེན་རྣམས་ཡོད་དང་མེད་པ་ལས། །ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བ་མེད་པ་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་ན་ནི་ནོར་བ་ཡི། །དེ་ཕྱིར་སྣ་ཚོགས་སྣང་བར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་མི་ལམ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚུངས་ཏེ། །དེ་ན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཡང་གཟུགས་རྣམས་སྣང་། །རིག་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལུས་ཀྱི་མཐར་འགྲོ་དང་། །འཇིག་རྟེན་གཙོ་དང་བྱེད་པ་རྣམས་མཚུངས་སོ། །སེམས་འདི་ཁམས་གསུམ་སྐྱེ་གནས་གྱུར་པ་ཡིན། །སེམས་འཁྲུལ་འདི་དང་ཕ་རོལ་སྣང་བའོ། །འཇིག་རྟེན་མེད་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྟག་མི་བྱ། །འཇིག་རྟེན་དེ

༄༅། །འདྲི་རང་བཞིན་རྟོགས་ནས་ནི། །མི་གཙང་གནས་ཀྱི་ཐམར་ཕྱིན་པར་འགྱུར། །ཁྲིས་པ་རྣམས་ནི་གཏི་མུག་ཕྱིར། །འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག
པ་མཐོང་། །ཤེས་རབ་ལྡན་པ་རྣམས་དག་ནི། །འབྱུང་བ་འཇིག་པ་མཐོང་བ་མེད། །ལྷ་ཡི་ཡོ་བྱད་འོག་མིན་ནོ། །སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་པར། །རྟག་ཏུ་རྣམ་པར
མི་རྟོག་ལྡན། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྤངས། །སྤོབས་དང་མངོན་ཤེས་དབང་ཐོབ་པ། །དེ་དག་ཉིད་འཛིན་དབང་རྟེན་ནས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེར
འཚང་རྒྱ། །སྤྲུལ་པ་རྣམས་ནི་འདིར་འཚང་རྒྱ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་དག །བྱེ་བ་དཔག་མེད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཁྲིས་པ་ཀུན་ནི་དེ་དག་ལས། །ཐྲག་ཅ་འདྲ
ཆོས་བསམ་ཡས་སོ་ཉེན། །ཐོག་མ་དབུས་དང་མཐའ་ལས་གྲོལ། །དངོས་པོ་དང་ནི་དངོས་མེད་སྤངས། །ཁྱབ་པ་མི་གཡོ་དག་པ་སྟེ། །སྣ་ཚོགས་མེད་ལ་སྣ་ཚོགས

འབྱུང་། །རྣམ་པར་རིག་པའི་རིགས་ཀྱིས་གཡོགས། །ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་གནས་པ་སྟེ། །སྒྱུ་མ་ནོར་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྒྱུ་མ་ནོར་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་དགའ
སེམས་སླུ་བ། །ཆུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་གང་ཡོད་པ། །རང་བཞིན་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྤྲུལ། །རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་ལྷ་ཤུ་དང་། །གང་ཟག
ཆོས་སུ་སྤྱོད་པར་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་དེ་ལྟར་རྣམ་བསྒོམས་ནས། །ནམ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་སྒྱུར་པན། །དེ་ཚེ་ང་ཡི་བུ་ཡིན་ཏེ། །རྫོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རབ་སྟོན་པ། །དྲོད་དང
གཤེར་དང་སྲ་གཡོ་བར། །ཆོས་རྣམས་ཤེས་པས་རྣམ་པར་བརྟགས། །ཡང་དག་མ་ཡིན་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། །མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་མཚན་གཞི་མེད། །རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལུས
འདི་ལ། །འདི་ནི་རྫས་བརྒྱད་གཟུགས་ཡིན་ཏེ། །ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་དབང་པོར་ནི། །བྱིས་པ་ནོར་བ་རྣམས་རྟོག་གོ །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཚོགས་པ་ལས། །བྱིས་པ

TI692 - 508

༄༅། །འབྱུང་བར་རྟོག་པར་བྱེད། །ཚུལ་འདི་དག་ནི་མི་ཤེས་པས། །སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་གནས་ན་འཁྱམ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ༑ །རྟོག་པ་མེ་ཡི་ཚིག་ཡིན་དེ་ཡང་མེད། །སྲིད་པ་རྨི་ལམ་སྒྱུལ་བཞིན་བརྟགས་བྱས་ནས། །འཁོར་བར་མི་བྱ་མྱ་ངན་འདས་མི་བྱ། །སྣ་ཚོགས་ས་བོན་ཞེས་བྱའི་སེམས༑ །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སྣང་སྟེ། །སྣང་ནས་རྟོག་པ་གཉིས་དག་གི །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བར་རྟོག །མི་ཤེས་པ་དང་སྲེད་དང་ལས། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་གནས་ཏེ། །གང་ཕྱིར་དེ་ལས་འབྱུང་བས་ན། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་འདོད། །དེ་དག་གང་དངོས་རྟོག་པ་ནི། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ནོར་བ་སྟེ། །རྟོག་པས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལོག་པར་ནོར་བ་རྣམ་པར་བརྟགས། །རྐྱེན་རྣམས་དང་ནི་འབྲེལ་པ་ལས། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་ངོ་། །རྐྱེན་རྣམས་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་

T1692 - 509

ཞིང་། །རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་སྤངས་ཏེ། །ནམ་ཞིག་ལུས་ལ་མི་གནས་ན། །དེ་ཕྱིར་ང་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཚོང་དཔོན་དག །རི་དྭགས་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །བུ་བྲིད་ཁྲིམ་ན་རྩེར་བཙུག་ནས། །ནགས་ཀྱི་རི་དྭགས་ཕྲད་པ་བསྙེན། །དེ་ལྟར་ངས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡང་དག་མཐའ། །བུ་རྣམས་ལ་ནི་ང་འཆད་དོ། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་རྣམས་ནི། །རླུང་གི་རྐྱེན་གྱིས་བྱུང་བ་དག །གར་བྱེད་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར། །རྒྱུན་ཀྱང་ཆད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་ཆུ་བོ་ཡང་། །རྟག་ཏུ་ཡུལ་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་བྱུང་། །རྣམ་ཤེས་དཔའ་རླབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །གར་བྱེད་རབ་ཏུ་འདུད་པར་འགྱུར། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོར་ནི། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འཇུག་གོ །ཇི་ལྟར་བྲིས་པས་བརྟགས་པ་ལྟར། །སྣང་བ་ཡི་ནི་མཚན་ཉིད་

T1692 - 510

༄༅། །མེད། །ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དམ་པ་ནི། །རྣམ་པར་རིག་སྟེ་ཀུན་གཞི་ཡང་། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ངས་
བཤད་དོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་དེ། །སྲོག་ཀྱང་མེད་ཅིང་གང་ཟག་མེད། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །རྣམ་པར་ཤེས་ནི་འགགས་པར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་
རི་མོ་མཐོན་དམན་དུ། །སྣང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་། །དངོས་ཉིད་སྣང་ཡང་ཡོད་པ་མིན། །ཇི་ལྟར་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། །ཇི་ལྟ་
བུར་ནི་སྨིག་རྒྱུ་དག །དེ་ལྟར་སྣང་བ་རྟག་མཐོང་ཡང་། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཚད་མ་དབང་པོ་རྣམ་པར་ལོག །འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་རྒྱུ་ཡང་མེད། །བློ་དང་
རིག་པར་བྱ་དང་བྲལ། །མཚན་དང་མཚན་གྱི་གཞི་ཡང་སྤངས། །ཕུང་པོར་རྟེན་ཅིང་སངས་རྒྱས་པ། །གང་ནའང་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་སྟེ། །གང་ན་སུས་གང་མ་མཐོང་

བ༔ །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བསྒོམ། །རྒྱུན་དང་གཏན་ཚིགས་དཔེ་རྣམས་དང་། །དམ་འཆའ་བ་དང་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས། །རྨི་ལམ་དྲི་ཟའི་འཁོར་ལོ་དང་། །སྨིག་རྒྱུ་ཉི་མ་ཟླ
བ་དང་། །མི་གཡོ་འོད་སོགས་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་དེ་དག་ངེས་བཟློག་གོ །འགྲོ་བ་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་འདྲ། །སྟོང་པ་དང་ནི་བརྟགས་པ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལ་མི
གནས་ཤིང་། །ཕྱི་ནང་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །སྲིད་པ་མ་སྐྱེས་མཐོང་བས་ན། །མི་སྐྱེ་བཟོད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། །ལུས་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ
སྟེ༔ །མངོན་ཤེས་དབང་དང་སྟོབས་རྣམས་ཀྱང་། །དེ་ཡི་སེམས་ལ་སྣ་ཚོགས་འགྱུར། །གང་གི་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ། །སྟོང་པ་ཤིན་ཏུ་རང་བཞིན་མེད། །དེ་དག་ལ་ནི
རྒྱུན་རྣམས་ཀྱིས། །ནོར་བ་སྐྱེ་ཞིང་འགགས་པར་འགྱུར། །ཕྱི་རོལ་སྣང་བའི་གཟུགས་ཅན་གྱིས། །སེམས་དང་སེམས་ནི་སྣང་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་བརྟགས་པ

༄༅། །ལྷུར། །མཐོང་བར་བྱ་བ་གཞན་མེད་དོ། །འབྲེལ་བ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་གཟུགས། །འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་འཇིག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་
བསླབས་པས་རྣམ་རིག་གིས། །འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱིན་གྱིས་རློབ། །ལུས་དང་གནས་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། །གཟུང་བ་རྣམ་རིག་གསུམ་པོ་སྟེ། །ཡིད་དང་འཛིན་པའི་
རྣམ་རིག་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་ནི་འཛིན་པ་གསུམ། །རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྣམ་བརྟག་པ། །ཇི་སྲིད་ཡི་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །རྟོག་ཅན་རྟོག་གེས་ནོར་པའི་ཕྱིར། །དེ་སྲིད་
ཡང་དག་མི་མཐོང་ངོ་། །གང་གི་ཚེ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས། །དེ་ཡི་ཚེ་ན་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །མཚན་མེད་གནས་ཤིང་ངལ་ཡང་བསོ། །
བྱ་གག་སྣག་ཙམ་བསྐུས་པ་ལ། །དེ་ཉིད་ཐེ་བར་མི་ཤེས་འཛིན། །མི་ཤེས་པ་ཡི་བྱིས་པ་དག །ཐེག་གསུམ་ལ་འང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་ཉན་ཐོས་གང་ཡང་མེད། །རང་

རྒྱལ་བ་དག་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་རང་རྒྱལ་བའི། །གང་གཟུགས་འདི་དག་སྣང་བ་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་བརྩེ་ཅན། །དེ་དག་སྤྲུལ་པ་སྟོན་པའོ། །
སྲིད་པ་གསུམ་ནི་རྣམ་རིག་ཙམ། །རང་བཞིན་གཉིས་ནི་བརྟགས་པ་སྟེ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་འཕོས་པའི་ཕྱིར། །དེ་གྱུར་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཉི་མ་ཟླ་བ་མར་མེའི་
འོད། །དེ་བཞིན་འབྱུང་བ་ནོར་བུ་རྣམས། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས། །སྐྲ་ཤད་ལོག་
པར་འཛིན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོར་རྟོག་པ་འདི། །བྱིས་པས་ལོག་པ་རྣམ་པར་བརྟགས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་དངོས་པོ་རྣམས། །སྐྲ་ཤད་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་
སྟེ། །གནས་དང་འཇིག་དང་སྐྱེ་དང་བྲལ། །རྟག་དང་མི་རྟག་སྤངས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ལ་ལས་རྡ་ཏུར་ཟློས། །གསེར་ལྟ་བུར་ནི་འགྲོ་བ་མཐོང་། །དེ་ན་གསེར་ཡོད་མ་ཡིན་

༄༅། །ཡང་། །ས་དག་ཀྱང་ནི་གསེར་དུ་སྣང་། །ཐོག་མ་མེད་སེམས་སེམས་བྱུང་བས། །དེ་ལྟར་བྲིས་པ་ཉམས་པར་བྱས། །སྲིད་པ་སྒྱུ་མ་སྨིག
རྒྱུ་སྐྱེས། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད། །ས་བོན་གཅིག་དང་ས་བོན་མེད། །མཉམ་དང་ཤེས་ཆེས་བོན་ཅན། །ས་བོན་ཀུན་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྣ་ཚོགས་སོ་གྱུར་གྱི
སེམས་ལ་ལྟོས། །ནམ་དག་པ་ནས་བོན་གཅིག །ཤིན་ཏུ་གྱུར་པས་བོན་མེད། །མི་རྟོག་པས་ནམ་མཉམ་པའོ། །ཤེས་ཆེ་བས་ན་ཆེར་བས་འདྲེས། །ས་བོན་སྣ་ཚོགས
འདེབས་པས་ན། །དེ་ནི་ས་བོན་ཀུན་ཅེས་བྱ། །འདི་ལ་རྐྱེན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །གང་ཡང་འགག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བརྟགས་པ་ཡི་ནི་རྐྱེན་རྣམས་ཉིད། །སྐྱེ་བ་དང་ནི
འགག་པར་འགྱུར། །སྲིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་ཙམ་སྟེ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད། །བཏགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་ནི། །རྟོག་གེ་པ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར། །

དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཞེས་འདོད་ལ། །ངོར་པ་དག་ནི་མི་རྟོགས་སོ། །དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མི་སྐྱེ་བ། །དེ་ལྟར་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་འགྲོལ། །སྒྱུ་མ་མེད་དང་ཆོས་
མཚུངས་པས། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡོང་བརྗོད་བཞིན། །ལོག་པ་གློག་ལྟར་མགྱོགས་པས་ན། །དེ་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རིག །བསྐྱེད་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེས་པ་མེད། །རྒྱུན་
རྣམས་ཀྱང་ནི་གང་ན་ཡང་། །གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སྒྲོད་པར་བརྗོད། །རྒྱུན་གྱི་སྐྱོ་འཇིག་འབྲེལ་བ་ནི། །བཟློག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་
བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །རྒྱུན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱིས་པ་དག །གང་ལ་རྟོག་པ་དེ་བཟློག་གོ །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་
ན༑ །བྱིས་པ་ངན་པའི་རྟོག་གེ་བ། །རོ་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་བརྟགས། །ནམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་དུ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་མཐོང་པ་ན། །དེ་ཚེ་རིས་སུ

༄༅། །གཏོགས་པའི་ལུས། །ཕྱིས་པའི་འདུ་བྱེད་སྤངས་པ་སྟེ། །སྟོབས་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། །དབང་དང་ལྡན་པ་རབ་ཏུ་འཐོབ། །
ཐམས་ཅད་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཡི། །སེམས་དེ་ནམ་ཞིག་བྱུང་བ་ན། །འདི་ལ་སེམས་མེད་གཟུགས་མེད་ཀྱི། །ནོར་སེམས་ཐོག་མ་མེད་ཅེས་པ། །དེ་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་
རྣམས། །ཤེས་པས་འགྲོ་བ་སྣང་མེད་མཐོང་། །མཚན་མ་དངོས་པོ་རྣམ་རིག་དང་། །གང་རིག་རྣམ་པར་གཡོས་པ་ལས། །ང་ཡི་བུ་རྣམས་འདས་ནས་ནི། །དེ་དག་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་སྤྱོད། །སྒྱུ་མ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། །སྐྲ་ཤད་འཛིངས་པའི་སྨིག་རྒྱུ་དག །མེད་བཞིན་དུ་ནི་ཡོད་པར་སྣང་། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་དངོས་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་ཏེ། །ནོར་བ་ཙམ་ནི་སྣང་བར་འགྱུར། །ཕྱིས་པ་རྟོག་གཉིས་དགའ་བ་དང་། །ནོར་པ་ལས་ནི་སྐྱེས་པར་རྟོག །སྣ་ཚོགས་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་

བའི༔ །སྐྲེ་བའི་འཆར་ནི་གཏོགས་པའི་སེམས། །ཀུ་བོའི་རླབས་བཞིན་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་། །དེ་ཆད་ནས་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དམིགས་པའི་སེམས། །སྣ་ཚོགས་ལ་ནི་འཇུག་པ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་རྫིག་པ་ལ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇུག་མི་འགྱུར། །མཚན་མ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་ནི། །གལ་ཏེ་སེམས་ནི་འཇུག་འགྱུར་ན༔ །སེམས་ཀུང་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་འགྱུར་ཏེ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །སེམས་ཀྱི་སྲུ་ནི་སེམས་ལ་གནྲང་། །རྒྱུ་དང་བཅས་པ་གང་ཡང་མེད། །སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དག་པ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་བག་ཆགས་མེད། །རང་གི་སེམས་ལ་མངོན་ཆགས་པས། །སེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཕྱི་རོ་ལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཙམ་མོ། །སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ངར་སེམས་ཉིད་ནི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཡུལ་རྣམས་འཛིན་པ་ནི། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱ། །

514

T1692 - 518

༄༅། །སེམས་ནི་རྟག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན། །ཡིད་ནི་གཉི་གར་རྒྱུ་བ་སྟེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཡང་། །དེ་ནི་དགེ་དང་མི་དགེའོ། །ལུས་དང་
གནས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ནི། །གཟུང་བའི་རྣམ་རིག་གསུམ་པའོ། །ཡིད་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རིག་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཛིན་པ་གསུམ། །རྣམ་རིག་གཉིས་པོ་སྤྱངས་པ་
ནི། །དམ་པའི་དོན་གྱི་སྒོ་ཡིན་ཏེ། །སྣང་བ་མེད་ལ་འདུག་ནས་ནི། །ཐེག་པ་གསུམ་གཞག་ག་ལ་ཡོད། །སེམས་ཙམ་དང་ནི་སྣང་མེད་དང་། །སངས་རྒྱས་ས་དང་གནས་
རྣམས་ནི། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད། །འཆད་ཅིང་འཆད་པར་འགྱུར་བའོ། །ས་བདུན་དག་ནི་སེམས་ཡིན་ཏེ། །སྣང་བ་མེད་པ་བརྒྱད་པའོ། །འདི་ར་ནི་ས་
གཉིས་གནས་ཡིན་ཏེ། །ས་གཞན་ང་ཡི་རང་བཞིན་ནོ། །དག་དང་སོ་སོ་རང་རིག་པ། །ས་འདི་ང་ཡི་རང་བཞིན་ཏེ། །དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཀྱི་མཆོག །འོག་

མིན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མཛེས། །མེ་ཡི་ཧི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །དེ་ཡི་འོད་ཟེར་སྣ་ཚོགས་པ། །ཡིད་འོང་ཞི་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །དེ་དག་སྲིད་གསུམ་སྤྲུལ་པར་བྱེད། །སྲིད་པ
གསུམ་པོ་ཁ་ཅིག་སྤྲུལ། །ཁ་ཅིག་སྤྱནས་སྤྲུལ་པ་སྟེ། །དེར་ནི་ཐེག་པ་རྣམས་སྟོན་པ། །དེ་ནི་ང་ཡི་རང་བཞིན་ནས། །ཞིང་དུ་འཕོ་དང་རྫོགས་པ་ལོ། །ས་རྣམས་ཀྱི་ནི་དུས
མེད་དེ། །སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་འདས་ནས་ནི། །སྣང་མེད་གནས་པའི་འབྲས་བུ་འོ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་དག་ཀྱང་སྣང་བར་འགྱུར། །བྲིས་པ
འཛིན་པས་རྣམ་བསླད་དེ། །སྣ་ཚོགས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག །ནམ་ཞིག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །དངོས་པོ་ཡོད་པར་མི་རུང་ངོ་། །གང་ཕྱིར་སེམས་ནི་གཟུགས་མིན་པས། །དེ་
ཕྱིར་དེ་ནི་རྣམ་མི་རྟོག །དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྒྱུ་མ་བཞིན། །ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་ནི་རྨི་ལམ་འདྲ། །བྱེད་དང་ལས་དང་བྱ་བ་འདི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་མིན། །ཁམས་གཏན

༄༅། །རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་། །གཟུགས་མེད་པ་དང་ཏིང་འཛིན་དང་། །འདུ་ཤེས་འགོག་པ་མ་ལུས་པར། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་ཡོད་པ་
མིན༔ །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་འབྲས་བུ་དང་། །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། །དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ནི་སེམས་ནོར་པའོ། །ཁྲིས་པ་
རྣམས་ཀྱི་འདུས་བྱས་ལ། །མི་རྟག་སྐད་ཅིག་སྟོང་པར་རྟོག །སོ་བོན་འབབ་རྒྱུ་མར་མེ་དཔེས། །སྐད་ཅིག་པ་ཡི་དོན་དུ་རྟོག །ཁྱེད་པ་མེད་ཅིང་སྐད་ཅིག་པ། །དབེན་པར་
བྱ་བ་སྤྱངས་པ་དང་། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་མི་སྐྱེ་བ། །སྐད་ཅིག་དོན་དུ་ངས་བཤད་དོ། །ཡོད་དང་མེད་ལས་སྐྱེས་པ་ར་ནི། །ཁྱད་པར་པ་དང་གྲངས་ཅན་ཤེས། །ལུང་དུ་མ་
བསྟན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པའོ། །ལུང་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །མགོ་གཅིག་དང་ནི་དྲི་བ་དང་། །རྣམ་པར་དབྱེ་དང་གཞག་པ་རྣམས། །མུ་

སྲིད་པས་སྤྲུལ་བ་བཟློག་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད། །དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ། །དམ་པའི་དོན་དུ་འདོད་ན་ནི། །
དམིགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་པ་ཡིན། །དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་བྱུང་བ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། །བརྗོད་པ་དག་ལས་བྱུང་བ་
ཡི། །དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་མེད། །བརྗོད་པ་འདི་ན་དངོས་མེད་དེ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ཡོད་མིན་པས། །དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན
ནོ། །གལ་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་ན། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་མེད་པར་འགྱུར། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་བཞི་ཡི་ཕྱིར། །གང་དང་གང་དག་དམིགས་གྱུར་པ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་
འགྱུར། །ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མེད་པ་ཡིན། །གང་འདི་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ནི། །གནས་ངན་ལེན་གྱིས་བསྒོས་པའི་སེམས། །གཟུགས་སུ་སྣང་བ་འཛིན་པ་སྟེ། །ཕྱི་རོལ་ 518

༄༅། །དགའ་ནི་སེམས་འབྲུལ་བ། །རྟོག་པ་དགའ་ནི་མི་རྟོག་པས། །རྣམ་རྟོག་རབ་ཏུ་སྤོང་འགྱུར་ཏེ། །མི་རྟོག་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ས། །སྟོང་པ་ཉིད་
ནི་ཡང་དག་མཐོང་། །སྒྱུ་མ་གླང་པོ་སྣ་ཚོགས་ལྟར། །ཡོ་མ་རྣམས་དང་གསེར་བཞིན་དུ། །མི་ཤེས་པས་ནི་སེམས་བསྒོམས་པས། །དེ་བཞིན་མི་ལ་སྣང་བ་མདོན། །
འཕགས་པས་ནོར་བ་མི་མཐོང་སྟེ། །ཡང་དག་ཉིད་ཀྱང་སྐབས་དེར་མིན། །གང་ཕྱིར་སྐབས་དེར་ཡང་དག་ན། །ནོར་པ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ནོར་བ་ཐམས་ཅད་
སྤངས་ནས་ཀྱང་། །གལ་ཏེ་མཚན་མ་སྐྱེར་ཟིན་ན། །དེ་ཉིད་དེ་ཡི་ནོར་བ་སྟེ། །རབ་རིབ་ཡོངས་སུ་མ་དག་བཞིན། །རབ་རིབ་ཅན་རྣམས་བསླད་པ་ཡིས། །སྐྲ་ཤད་
མཐོང་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །འཛིན་པ་ཡུལ་ལ་ཞེན་ཏུ་འཇུག །སྲིད་གསུམ་འདི་ནི་སྐྲ་ཤད་འདྲ། །སྨིག་རྒྱུ་ཆུ་ལྟར་ནོར་བ་སྟེ། །རྨི་ལམ་སྒྱུ་

མ་ལྟ་བུར་ནི། །རྣམ་པར་བསྒོམས་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར། །རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྣམ་བརྟག་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པ་དང་། །འཆིང་དང་བཅིང་བྱ་བཅིངས་པ་
དང་༑ །རྟག་པོ་འདི་དག་ཐར་པའི་རྒྱུ། །ས་རྣམས་མེད་ཅིང་བདེན་པ་མེད། །ཞིང་རྣམས་མེད་ཅིང་སྤྲུལ་པ་མེད། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས། །ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཀྱང་བརྟགས་པའོ། །གང་ཟག་རྒྱུ་དང་ཕུང་པོའི་རྣམས། །དེ་བཞིན་རྐྱེན་དང་རྡུལ་ཕྲན་དང་། །གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོ་རྣམས། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་རྣམ་པར་
རྟོག །སེམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དུ། །ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། །རྣམ་པ་དུ་མ་གིས་སྣ་ཚོགས་འཛིན། །སེམས་ཀྱི་རིགས་ནི་མཚན་ཉིད་མེད། །ཕུང་པོ་
རྣམས་ལ་བདག་མེད་དེ། །བདག་ཀྱང་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་མེད། །དེ་དག་བརྟགས་པ་བཞིན་དུ་མེད། །དེ་དག་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་བརྟགས་པ་

520

TI692 - 524

༄༅། །བཞིན། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་མཐོང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། །ཐམས་ཅད་ཡང་དག་མཐོང་བར་འགྱུར། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དག་པ་མེད། །ཇི་ལྟར་མཐོང་བཞིན་དེ་མེད་དེ། །དེ་དག་མེད་པའང་མ་ཡིན་නོ། །ཀུན་རྫོབ་ནོར་བའི་མཚན་མ་སྟེ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །མཚན་ཉིད་དེ་ལ་མིང་བཏགས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་བརྟགས་མཚན་ཉིད་དོ། །རྒྱུ་དང་མིང་གི་བརྡ་དག་ལས། །ཀུན་རྫོབ་ནོར་བའི་མཚན་མ་དག །ནམ་ཞིག་དེ་ལ་མི་འབྱུང་ན། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། །སྤྲུལ་པ་ཡི་ནི་རྒྱལ་བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་དང་། །ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི་ཞིང་རྣམས་དང་། །སྤྲུ་འདྲེའི་ཆོས་དང་འཕྲུལ་པ་དང་། །རྒྱལ་བ་བཀའ་རྣམས་སྤྲུལ་པ་དག །དེ་ཀུན་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི། །བདེ་བ་ཅན

ནས་བྱུང་བའོ། །གང་ཡང་སྤྲུལ་པས་བཤད་པ་དང་། །རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་པ་གང་བཤད་པ། །མདོ་སྡེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཚུལ། །དེ་ཡི་དགོངས་པ་ཤེས་པར་གྱིས། །གང་
ཡང་རྒྱལ་བའི་བུས་བཤད་དང་། །གང་ཡང་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད། །སྤྲུལ་པ་དག་གིས་གང་བཤད་པ། །རྣམ་སྨིན་རྒྱལ་བས་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་མ
སྐྱེས་པ། །དེ་དག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་སྒྱུ་མ་དང་། །རྨི་ལམ་སྤྲུལ་པ་རྣམས་དང་འདྲ། །སྣ་ཚོགས་སེམས་ནི་འཇུག་པ་སྟེ། །སེམས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ
བར་འགྱུར། །འགོག་པར་འགྱུར་བའང་སེམས་ཉིད་དེ། །སེམས་ཉིད་སྐྱེ་ཡི་གཞན་མ་ཡིན། །མི་ཡི་སྣ་ཚོགས་བརྟགས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྣང་བ་མངོན་པ་སྟེ། །
འདི་ནི་སེམས་ཙམ་དོན་ཀྱང་མེད། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཐོག་མ་མེད་དུས་སྦྱོར་པ་ཡིས། །གནས་ངན་ལེན་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྡུས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ

༄༅། །བསྒོམས་པས་ན། །དེ་ཕྱིར་ལོག་པར་སྣང་བ་འབྱུང་། །དོན་དུ་སྣང་ལ་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཤིན་ཏུ་གྱུར་པ་
སྣང་མེད་དེ། །དེ་ནི་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། །བྱིས་པ་ཉེར་སྤྱོད་བསམ་གཏན་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་བསམ་གཏན་
པས༔ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གཏན་དགེ །ཀུན་བཏགས་པ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །གཞན་གྱི་དབང་ལ་གནས་ནས་ནི། །མི་ཡི་
རྣམ་རྟོག་འཁྲུལ་པ་ཡིན། །ནམ་ཞིག་གཞན་གྱི་དབང་དག་ནས། །རྣམ་པར་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ན། །ཤིན་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། །རྟོག་པ་སྤངས་པར་གནས་པའོ། །རྣམ་
རྟོག་བདེན་པར་ཡོད་མིན་གྱིས། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་མ་རྟོག་ཅིག །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ། །ཞེར་པ་དེ་དག་རྣམ་རྟོག་ན། །ཕྱི་རོལ་དོན་མཐོང་བཏགས་པ་

ནི། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །ནམ་ཞིག་སྣང་བ་མེད་གྱུར་ན། །དེ་ཚེ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཡི་ཕྱུག །ཞིང་རྣམས་ཀུན་ནས་བྱུང་
བའི་ས། །དེ་ཡི་མགོ་ལ་ཙུག་མཛོད་དེ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་ལྷས། །གང་ཕྱིར་བློ་ཡིས་རབ་གཞིགས་ན། །རང་བཞིན་དག་ནི་མི་དམིགས་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག
བརྗོད་དུ་མེད། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་བཤད། །རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་ནི། །ཡོད་དང་མེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །རྐྱེན་དུ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ། །ཡོད་དང་མེད་
པ་གང་རྟོག་པར། །མུ་སྟེགས་ལྟ་བ་ཅན་དག་ནི། །བསྟན་ལས་རིང་དུ་གྱུར་པར་ཤེས། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྨྲ་བ་ལ། །རྟག་ཏུ་ཚེ་རབས་གཞན་སོང་ཚེ། །ཕན་ཚུན་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཡིས། །སེམས་ཞིང་སེམས་པར་བྱེད་པའོ། །མིང་ནི་བརྗོད་པར་མ་བྱས་ན། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྨོངས་པར་འགྱུར། །དེ་བས་རྨོངས་པ་བསལ་བའི་

༄༅། །ཕྱིར། །མིང་དུ་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡིན། །མིང་དང་ནོར་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་། །རྒྱུན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱེད་པ་ཡི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་དག་གིས། །བྲིས་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོར་རྟོག །འགགས་པ་མེད་ཅིང་མ་སྐྱེས་ཏེ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ནམ་མཁའ་འདྲ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གང་། །དེ་དག་རྣམ་བརྟགས་མཚན་ཉིད་དོ། །མིག་ཡོར་འདྲ་ཞིང་སྒྱུ་མ་བཞིན། །སྨིག་རྒྱུ་མི་ལམ་མགལ་མེ་བསྐོར། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་བྲག་ཅ་འདྲ། །ཆོས་དེ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་མ་ཡིན༑ །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་མེད། །སྟོང་པ་ཆོས་ཉིད་ཡང་དག་མཐའ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཤད་པ་ནི། །གང་དེ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ལུས་དང་ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་བརྟེན། །ཤེས་རབ་མི་རྟོག་བདེན་པ་སྟེ། །སེམས་ནི་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བས། །དེ་ཕྱིར་ཤེས་རབ་རྣམ་མི་རྟོག །ཇི་སྲིད་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །ཡོད་དང་

མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་ཡིན། །སྤྱོད་ཡུལ་སྤངས་པར་གྱུར་ན་ནི། །དེ་ཚེ་སེམས་ཀྱང་ཡང་དག་འགག །རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ལ། །རྟོག་པ་གང་གིས་རྟོག་བྱེད་
པ། །ཕྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པ་སྟེ། །དོན་མེད་སེམས་ནི་འབའ་ཞིག་གོ །རིགས་པས་རྣམ་པར་གཞིགས་ན་ནི། །གཟུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པ་འགག །ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་
བརྟགས་པ་ལྟར། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་དོན་མེད་དོ། །བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དཀྲུགས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྣང་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་། །རྟོག་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་འགགས་ན། །ཡང་
དག་སྤྱོད་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་བསམ་མི་ཁྱབ། །སྣང་བ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །མིང་དང་མཚན་མ་ཀུན་རྟོག་ནི། །རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་དོ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཕ་མ་ཕྲད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །ཀུན་གཞི་ཡིད་དང་ལྡན་པ་ནི། །མར་གྱི་བུམ་

༄༅། །པའི་བྲི་བ་བཞིན། །ཁྲུ་རྒྱ་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །སླག་རྣུན་བུ་འབྲས་མི་སྨྱུག །ལས་ཀྱིས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །ལས་རླུང་འབྱུང་
བ་ཆེན་པོ་ཡིས། །ཞིང་ཏོག་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ལྷ་དང་ལྷ་དང་ལྷ་ཉིད་དང་། །རྨ་ཡང་དགུ་པོ་ཉིད་རྣམས་དང་། །སོ་དང་སེན་མོ་སྤུ་གཡོགས་ནས། །
འགྲུལ་ཞིང་རབ་ཏུ་སྐྱེས་པར་འགྱུར། །མི་གཙང་སྲིན་བུ་སྐྱེས་མ་ཐག །མི་དག་ཉལ་ལས་སད་པ་བཞིན། །མིག་ནི་གཟུགས་ལས་མཆེད་པར་བྱེད། །རྟོག་པ་དག་ཀྱང་
རྣམ་པར་འཕེལ། །མཆུ་གཉིས་དང་ནི་རྐན་ཚོགས་ལས། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་རིག་ནས་ཀྱང་། །མི་ཡི་ཚིག་གི་རྣམ་བརྟག་པ། །ནེ་ཙོ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར། །མུ་
སྟེགས་སྒྲུབ་བསྟེན་པ་སྟེ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་གནས་པ། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་བསམ་བཞིན་ཞུགས། །ངན་པར་ལྟ་བའི་གནས་མེད་དེ། །སོ་སོ་རང་རིག་ཐེག་པ་ནི། །རྟོག

གེ་བ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །མགོན་པོ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ནི། །འཛིན་པར་སུ་འགྱུར་ཆ་ཤད་དུ་གསོལ། །བདེ་གཤེགས་མྱ་ངན་འདས་པའི་འོག །རྒྱལ་རྣམས་འཛིན་པར་
འགྱུར་བ་སྟེ། །དུས་དག་འདས་ནས་འབྱུང་བ་ནི། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཤེས་གྱིས། །ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་དའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ཀླུ
ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །བླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ། །བདེ
བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །འགྲོ་བ་ཀུན་ཏུ་རབ་འཁོར་བས། །སྲིད་པ་ལས་ནི་སྐྱོ་བའི་ཡིད། །ཞི་བ་ཞི་ལམ་སོང་ནས་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་སྣ་ཚོགས་དག་ལ་བརྟེན། །རྣལ
འབྱོར་ཅན་གྱིས་བརྟེན་བྱས་ན། །ཉི་མ་ཟླ་བའི་དབྱིབས་དང་འདྲ། །འོད་དང་པད་མོ་ལྟ་བུ་དང་། །རི་མོ་ནམ་མཁའི་མེ་འདྲ་མཐོང་། །མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་དེ་དག་ནི། །སུ

༄༅། །སྡིགས་ཅན་ལམ་ཁྲིད་པར་བྱེད། །ཉན་ཐོས་དག་དང་རང་རྒྱལ་གྱི། །སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཡང་ལྷུང་བར་བྱེད། །ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འགོག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད། །མཁས་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་ལྟར། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་མི་སྣང་སྟེ། །ཇི་ལྟར་ཆོས་ཀུན་མ་སྐྱེས་ཤིང་། །མཚན་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བའོ། །གསེར་མིན་གསེར་ལྟར་སྣང་བ་ཡི། །རྒན་སྤྱངས་ལ་བྱིས་པ་རྣམས། །གསེར་དུ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་བཞིན། །ངན་པའི་རྟོག་གེ་ཆོས་དེ་བཞིན། །རྐྱེན་གྱིས་ཡོད་དང་མེད་པ་ལས། །གང་གི་མ་བྱུང་སྐྱེ་བ་དང་། །བྱུང་ནས་ཀྱང་ནི་འཇིག་ཅེས་པ། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་དེ་མི་གནས། །ཡོངས་སུ་གྱུར་དང་དུས་དང་དབྱིབས། །འབྱུང་བའི་དངོས་དང་དབང་པོ་དང་། །བར་མ་དོ་དག་བསྡུ་བ་ནི། །གང་རྟོག་དེ་དག་མཁས་མ་ཡིན། །

འཇིག་རྟེན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བར། །རྒྱལ་བ་དག་ནི་མི་གསུང་གི །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་རྐྱེན་ཉིད་དེ། །དྲི་ཟ་ཡི་ནི་གྲོང་ཁྱེར་འདྲ། །འདི་ཡོད་ན་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། །འདི་ནི་
ཆོས་ཀྱི་བརྡ་ཡིན་ཏེ། །བརྡ་ལས་ཐ་དད་གྱུར་པ་ནི། །མ་སྐྱེས་འགག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མིག་དང་ཆུ་དང་མེ་ལོང་དང་། །སྣོད་རྣམས་དང་ནི་ནོར་བུ་ལ། །དེ་དག་ལ་ནི་
གཟུགས་བརྙན་སྣང་། །གཟུགས་བརྙན་གང་ནའང་ཡོད་པ་མིན། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁར་སྨིག་རྒྱུ་བ། །དངོས་པོར་སྣང་སེམས་དེ་བཞིན་ཏེ། །རྨི་ལམ་མོ་ཤམ་བུ་བཞིན
ཏེ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་སུ་སྣང་། །ཐེག་ཆེན་ང་ཡི་ཐེག་པ་མིན། །ཡི་གེ་མེད་ཅིང་སྒྲ་ཡང་མེད། །བདེན་པ་མ་ཡིན་ཐར་པ་མིན། །སྣང་མེད་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན
ནོ། །འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ཐེག་པ་སྟེ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་བྱེད་པ། །ཡིད་ཀྱི་ལུས་ནི་སྣ་ཚོགས་པ། །དབང་གི་མེ་ཏོག་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན། །དངོས་པོ་དག་ནི་རྐྱེན

༄༅། །རྣམས་དང་། །གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེ་བ་དག་ནི་མདོར་བཤད་དེ། །འགོག་པ་དག་ནི་རྒྱས་པར་རོ། །མ་སྐྱེས་སྟོང་པ་གཅིག་
ཡིན་ཏེ། །སྐྱེས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཅིག །མ་སྐྱེས་སྟོང་པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེས་པའི་སྟོང་པ་འཇིག་པར་འགྱུར། །སྟོང་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མཐའ། །སྨྲ་དན་
འདས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཡིད་ཀྱི་ལུས་ནི་སྣ་ཚོགས་པ། །རྣམ་གྲངས་དག་གིས་རབ་བཤད་དོ། །མདོ་སྡེ་འདུལ་བ་ཆོས་མངོན་པས། །དོན་གྱིས་མ་ཡིན་ཚིག་རྣམས
ཀྱིས༑ །རྣམ་པར་དག་པ་གང་རྟོག་པ། །བདག་མེད་པ་ལ་དེ་མི་གནས། །ང་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ནི། །མུ་སྟེགས་ཅན་དག་གང་གིས་ཀྱང་། །རྐྱེན་གྱིས་ཡོད་པ
ནམ་བསྒྲུབས་ན། །ཇི་ལྟ་བུར་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར། །རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོད་པར་ཡང་། །སུ་ཡིས་བསྒྲུབས་ན་གང་མེད་བསྒྲུབས། །སྐྱེ་བར་སྨྲ་བ་ངན་ལྟ་བས། །ཡོད་

དང་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག །གང་གི་ཚེ་ཡང་མི་སྐྱེ་ལ། །ཚེ་ཡང་འགག་པར་མི་འགྱུར་བ། །འགྲོ་བ་དབེན་པར་མཐོང་བས་ན། །དེ་ལ་ཡོང་མེད་ཉེར་མི་འགྲོ །སྣང་བ་
རི་བོང་རྭ་བཞིན་ཏེ། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྣམ་རྟོག་ཡོད། །སྨིག་རྒྱུ་ལ་ནི་རི་དྭགས་བཞིན། །གང་རྣམས་རྟོག་པ་དེ་དགོན། །རྣམ་རྟོག་མངོན་པར་ཆགས་པ་ཡིས། །རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཞེན་དུ་འགྱུར། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འཇིག་ལས་གྲོལ། །སྣང་བ་མེད་ལ་རབ་ཏུ་སྤྱོད། །ཟབ་ཡངས་རྒྱ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཞིང་རྣམས་ནི། །
རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་རྣམས་ལ་བཤད། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་མི་རྟོག་པ། །སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོང་པ་སྟེ། །བདག་དང་བདག་གི་རྣམ་སྤྲངས་དང་། །རྒྱུ་མེད་པ་ཡི་རྣམ་རྟོག་
ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་ཙམ་བྱར་མི་རུང་། །ཇི་ལྟ་བུར་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལ། །ཆུ་མེད་པར་ནི་ཆུར་འཛིན་འགྱུར། །དེ་བཞིན་སྣང་ལ་བྱིས་པ་རྣམས། །འཕགས་པ་རྣམས་ནི་བྱེ་བྲག་

༄༅། །ཏུ། །འཕགས་པའི་ལྟ་བ་དགག་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་ལས་བྱུང་། །རང་དང་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་རྣམས། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་རབ་
ཏུ་ཞལ་ད། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་མ་ཆགས་དང་། །གཅིག་པུ་དབེན་པར་སྤྱོད་པ་དང་། །མ་བརྟགས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་ནི། །རང་རྒྱལ་སྲས་པོ་དག་ལ་ཞལ་ད། །ཕྱི་རོལ་
བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། །གཞན་དབང་རང་གི་གཞི་ལས་སྐྱེས། །བདག་ལས་སྐྱེས་པའི་འཁྲུལ་མ་མཐོང་། །དེ་ཕྱིར་སེམས་རྣམས་རབ་ཏུ་འཇུག །བཅུ་པོ་བ་ནི་དང་
པོ་ཡིན། །དང་པོ་བ་ནི་བརྒྱད་པོ་ཡིན། །དགུ་པོ་ཡང་ནི་བདུན་པ་སྟེ། །བདུན་པོ་པ་ཡང་བརྒྱད་པོ་ཡིན། །གཉིས་པོ་བ་ནི་གསུམ་པ་ཡིན། །བཞི་པོ་ཡང་ནི་ལྔ་པོ་ཡིན། །
གསུམ་པོ་ཡང་ནི་དྲུག་ཡིན་ཏེ། །སྣང་མེད་པ་ལ་རི་མ་ཅི་ཡོད། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྣང་མེད་ཆེ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་དངོས་མེད་མེད། །དངོས་དང་དངོས་མེད་མཉམ་

པས་ནི། །འཕགས་པ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ། །ཇི་ལྟར་དངོས་རྣམས་དངོས་པོ་མེད། །ཇི་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱེད། །གང་གི་ཚེ་ན་ཕྱི་ནང་གི །གཡོ་བ་ཡི་ནི་སེམས་མི་
ཞེས༔ །དེ་ཚེ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀུང་མཉམ། །ཐོག་མ་མེད་ལྡན་འཁོར་བན། །བྱིས་པ་དངོས་འཛིན་གྱིས་གཡོགས་པ། །གཉེར་གྱིས་
གཉེར་ལ་ཇི་བཞིན་དུ། །བྲིད་ནས་འཛིན་པ་རྣམ་པར་བཟློག །དེ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་དེ་ལ་དམིགས། །ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་འབྱིན་པར་བྱེད། །
རྣམ་པར་ཤེས་ཀུང་དེ་ལ་གནས། །རྣམ་པར་སྨིན་སྐྱེས་བྱིན་རླབས་དང་། །རིས་དང་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀུང་འབྱུང་། །རྨི་ལམ་དུ་ནི་གང་རྙེད་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམ་
བཞི་སྟེ། །གང་ཡང་རྨི་ལམ་རྙེད་པ་དང་། །གང་ཡང་སངས་རྒྱས་གནང་བ་དང་། །གང་རིས་འགྲོ་དང་རིགས་ཀྱི་རྣམས། །མངོན་ཤེས་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དེ་མིན། །བག

༄༅། །ཆགས་ཀྱི་ནི་བསྒོམས་པའི་སེམས། །དངོས་པོར་སྣང་བ་ཤིན་ཏུ་འཇུག །ཞྭིས་པས་གང་ཆེ་མི་ཤེས་པ། །དེ་ཆེ་སྐྱེ་བར་ཟློག་པར་བྱ། །
དངོས་པོ་མཚན་ཉིད་ལྡན་པར་ནི། །ཕྱི་རོལ་དེ་སྲིད་རྣམ་རྟོག་ཅིང་། །རང་གི་ངོར་པ་མ་མཐོང་ན། །དེ་སྲིད་དུ་ནི་སེམས་རྒྱུས་བྱེད། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ནི་སྐྱེ་བརྗོད་ལ། །དེ་ཡི་ཕྱིར
ནི་སྣང་བ་བརྗོད། །སྣང་བ་དག་ནི་སྣང་བ་མིན། །གང་གི་ཅི་ལ་ཅི་ཞིག་བརྗོད། །སེམས་ནི་རང་བཞིན་དང་བ་སྟེ། །ཉོག་པར་བྱེད་པ་ཡོད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་དང་
བཅས་པའི་ཡིད། །རྟག་ཏུ་བག་ཆགས་འདེབས་པར་བྱེད། །ཀུན་གཞི་ཡིས་ནི་འདོར་བར་བྱེད། །ཡིད་ནི་འགྲོ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད། །རྣམ་ཤེས་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ཡི། །ནོར་བ
མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་ཆགས། །ང་ཡི་སེམས་ནི་སྣང་བ་སྟེ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་དོན་མེད་པར། །ནོར་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་བསྒོམས། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དྲན་པར་གྱིས། །ཐམས་

535

T1692 539

གཏན་པ་ཡི་ཡུལ་དང་ལས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད། །དེ་གསུམ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། །རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་བསམ་མི་ཁྱབ། །མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་
དང་། །ནམ་མཁའ་གང་ཟག་སྒྱུ་ངན་འདས། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་དེ་དག་བཤད། །དམ་པའི་དོན་དུ་ཡི་གེ་མེད། །རིས་སུ་གཏོགས་དང་སྨུ་སྟེགས་ཅན། །ལྟ་བ་གཅིག་ལ་
གནས་པ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ལ་ནི་སྨོངས་པས་ན། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་དངོས་ལ་རྟོག །རྨི་ལམ་ན་ནི་དབང་བསྒྱུར་དང་། །རང་རྒྱལ་དང་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། །དགྲ་བཅོམ་
སངས་རྒྱས་མཐོང་ན་ནི། །བྱང་ཆུབ་ས་བོན་འཕེལ་བ་ཡིན། །གང་ན་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུར། །གང་ལས་ཅི་ཡི་ཕྱིར་བ་དང་། །སྒྱུ་མའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི། །ཡོད་མེད་
ཕྱོགས་བཤད་བདག་ལ་གསུངས། །སེམས་ཅན་ལ་ནི་སྨོངས་པ་ལ། །སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཡོད་མེད་བཤད། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འཇིག་པར་ལྡན། །མཚན་དང་མཚན་གྱི་གཞིར་

༄༅། །ཡང་ཤེས། །ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་རྟོག་པ། །རྣམ་ཤེས་ལྷ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། །གཟུགས་བརྙན་ཆུ་བོའི་རྒྱ་འདྲ་བ། །སེམས་ཀྱིས་ས་བོན་དག
ལས་འབྱུང་། །གང་གི་ཚེ་ན་སེམས་དང་ཡིད། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ། །དེ་ཡི་ཚེ་ན་ཡིད་ལུས་དང་། །སངས་རྒྱས་ས་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རྐྱེན་དང་ཁམས
དང་ཕུང་པོ་དང་། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རང་བཞིན་ཉིད། །བཏགས་དང་སེམས་དང་གང་ཟག་རྣམས། །རྨི་ལམ་སྒྲ་ཤད་འཛིངས་པ་འདྲ། །འཇིག་རྟེན་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ
ལྟར། །མཐོང་ནས་ཡང་དག་གནས་པར་གྱིས། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་བྲལ། །རིག་པ་དང་ནི་གཏན་ཚིགས་སྤངས། །འཕགས་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་པ། །སྤྱོད་པ
རྟག་ཏུ་དྲན་པར་གྱིས། །རིགས་པ་དང་ནི་རྒྱུ་མྱོངས་པའི། །འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བོད། །སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ནོར་བར་མི་འཇུག་སྟེ། །དེ

སྲིད་ནོར་བར་རྣམ་རྟོག་པ། །དེ་སྲིད་རྨོངས་པས་སེམས་འཇུག་གོ །རང་བཞིན་མེད་དང་དངོས་པོ་དང་། །སྟོང་པ་རྟག་དང་མི་རྟག་རྣམས། །སྐྱེ་བར་སྨྲ་བའི་ལྟ་བ་སྟེ། །
མི་སྐྱེ་སྨྲ་བའི་མ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་ཀར་ཡང་། །དབང་ཕྱུག་དང་ནི་འདོད་རྒྱལ་དང་། །དུས་དང་གཙོ་དང་རྡུལ་ཕྲན་དང་། །རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྟག་པ་
ཡིན༔ །འཁོར་བའི་ས་བོན་རྣམ་པར་ཤེས། །ས་བོན་ཡོད་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །རྩིག་པ་ཡོད་ན་རི་མོ་བཞིན། །ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་འགག་པར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་སྒྱུ་
མའི་སྐྱེས་བུ་བཞིན། །མི་དག་འཆི་དང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་བྱིས་པ་རྨོངས་པའི་ཕྱིར། །བཅིངས་དང་ཐར་པ་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་། །ཕྱི་དང་ནང་གི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །
ཆོས་རྣམས་དང་ནི་རྒྱུ་རྣམས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་དེ་ལ་རབ་བསྒོམ་ཞིང་། །སྣང་བ་མེད་ལ་གནས་པར་བྱ། །བག་ཆགས་དག་གིས་སེམས་དབྱེ་སྟེ། །སེམས་དང་བག་

༄༅། །ཆགས་ཐམ་མི་དང་། །སེམས་ནི་ཐ་དད་མ་ཡིན་མཚན། །བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྲིས། །ཡིད་ཀྱི་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །བག་
ཆགས་དྲི་མ་བཞིན་དུ་ལྡོས། །སེམས་ནི་རས་ཡུག་དཀར་པོ་འདྲ། །བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཛེས་སོ། །ཇི་ལྟར་དངས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་མ་
ཡིན་ནའང་། །དེ་བཞིན་ལུས་ལ་ཀུན་གཞི་ནི། །དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་། །ཀློག་པ་སྟོང་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བརྙོག་པ་སྟེ། །ཆོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་དང་འཆད། །རྒྱུད་གསུམ་རྣམ་པར་འཆད་པ་སྟེ། །ཡོད་པ་དང་ནི་མེད་པ་སྟོང་། །མཐའ་བཞི་དག་ལས་
རྣམ་པར་གྲོལ། །སྲིད་པ་རྟག་ཏུ་སྒྱུ་མ་བཞིན། །སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ས་བདུན་རྣམས། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཉིས་སུ་འགྱུར། །ས་གཞན་དང་ནི་སངས་རྒྱས་ས། །དེ་དག

TI692 - 543

ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པ་ཡིན། །གཟུགས་ཅན་དང་ནི་གཟུགས་མེད་ཁམས། །འདོད་པའི་ཁམས་དང་མྱ་ངན་འདས། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ལུས་འདི་ཉིད་དུ་
བཤད་པ་ཡིན། །གང་ཚེ་ཇི་སྲིད་དམིགས་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་ནོར་པ་འཇུག་པར་འགྱུར། །ནོར་པ་རང་གི་སེམས་རྟོགས་ན། །འཇུག་པ་མེད་ཅིང་ལྡོག་པ་མེད། །སྐྱེ་བ་མེད་
ལ་རྒྱུ་ཡང་མེད། །དངོས་པོས་འཁོར་བ་ཀུན་འཛིན་ཏེ། །རྒྱུ་ལ་སོགས་དང་འདྲར་མཐོང་ན། །མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མི་བརྟག་གོ །བྱིས་པ་ཞེན་པའི་བློ་ཅན་ལ། །ཐེག་པ་
གཅིག་དང་ཐེག་གསུམ་དང་། །ཐེག་པ་མེད་པར་དའཆད་དོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ལ་དབེན་པ་ཉིད། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་རྟོགས་པ་དེ། །ང་ཡི་སྐྱེ་བ་རྣམ་གཉིས་སོ། །རྩོལ་
བསྟན་པ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །རིགས་པ་བསྟན་དང་གྲུབ་པའི་མཐར། །དབྱིབས་དང་བྱད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས། །ནོར་བ་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་རྟོག །མིང་དང་དབྱིབས་དང་བྲལ་

༄༅། །གྲུར་ནས། །རང་བཞིན་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གཙང་། །ཇི་སྲིད་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྟོག །དེ་སྲིད་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། །བརྟག
བྱ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །རྟག་པ་ཐེར་ཟུག་ཡང་དག་ཉིད། །རིགས་དང་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སེམས་ལས
གྲོལ། །རྟོག་པ་རྣམས་ཀུན་སྤངས་པའོ། །དངོས་པོ་མེད་ན་དག་མི་འགྱུར། །ཉོན་མོངས་པ་ཡང་སུ་ལའང་མེད། །གང་ཕྱིར་སེམས་ནི་དག་གྱུར་པས། །ཀུན་ནས་ཉོན
མོངས་སྣང་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་དག་འཕགས་པའི་ཡུལ། །ཡང་དག་ཉིད་ནི་དངོས་པོར་འགྱུར། །སེམས་ནི་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །རྟོག་པ་དག་གིས་རྣམ་པར
སྤྲོལ། །རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་ལྟར། །མཐོང་ན་རྣམ་པར་འཚང་རྒྱ་འགྱུར། །བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་གནས་ངན་ལེན། །སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་རབ་ཏུ་ལྡན། །མི་ལ་ཕྱི

རོ་ལ་རྣམས་སྣང་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དག་པ་སྟེ། །སེམས་ནི་འོར་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །འོར་པ་གནས་ངན་ལེན་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སེམས་མི་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འོར་བ་ཙམ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གུད་ན་མེད། །འདུ་བྱེད་ལ་མིན་གུད་ན་འང་མིན། །འོན་ཀྱང་འདུ་བྱེད་མཐོང་བས་སོ། །ནམ་ཞིག་འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་ནི། །མཚན་དང་མཚན་གཞི་བྲལ་མཐོང་ན། །འགྲོ་བ་རང་གི་སེམས་མཐོང་བས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ནི་སྤྱངས་པར་འགྱུར། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་གནས་ནས་ནི། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ །ཡང་དག་དམིགས་ལ་གནས་ནས་ནི། །སེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདའ་བར་བྱ། །སེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདས་ནས་ནི། །སྣང་བ་མེད་ལས་འདའ་བར་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་སྣང་བ་མེད་གནས་ན། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་མཐོང་ངོ་། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་རྟོགས་ཞི་བ་སྟེ། །སྨོན་ལམ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྦྱངས། །

TI692 - 546

༄༅། །བདག་མེད་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །སྣང་བ་མེད་ཆོ་མི་མཐོང་ངོ་། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བལྟ་བར་བྱ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་
བལྟ། །ཤེས་རབ་སྤྱོད་ཡུལ་མཐོང་ན་ནི། །མཚན་ཉིད་ལ་ནི་རྨོངས་མི་འགྱུར། །སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་སེམས་ཀྱི་སྡེ། །ཀུན་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །བདེན་པ་
གཉིས་དང་སངས་རྒྱས་ས། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་འཇུག །འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་མྱ་ངན་འདས། །དེ་བཞིན་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ལམ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དག་འགྱུར། །མིག་དང་གཟུགས་དང་སྣང་བ་དང་། །ཡིད་དང་ནམ་མཁའ་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་དག་གིས་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི། །ཀུན་གཞི་
ལས་བྱུང་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །གཟུང་དང་འཛིན་དང་འཛིན་བྱེད་པ། །མིང་དང་དངོས་མིན་མེད་པ་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱུ་མེད་པར། །གང་སེམས་དེ་དག་མཁས་མ་

ཡིན༔ །དོན་ལས་མིང་ནི་མ་བྱུང་སྟེ། །མིང་ལས་དོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་བྱུང་བའི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་རྟོག་ཅིག །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད༔ །ཚིག་ཀྱང་དེ་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །སྟོང་པ་དང་ནི་སྟོང་པའི་དོན། །བྱིས་པ་མ་མཐོང་རྣམ་པར་རྒྱུག །ཧྣོམ་སེམས་བདེན་དགོད་མཐོང་བས་ནི། །བཏགས་པ་ཡི་ནི་
ཆ་ཤད་པའོ། །གཅིག་པོ་རྣམ་པ་ལྔར་གྲུབ་པས། །བདེན་པ་པོ་འདི་སྤོང་བར་འགྱུར། །སྤྲོས་པ་བདུད་ཀྱིས་བཟུང་བ་ཡིན། །ཡོད་དང་མེད་ལས་འདའ་བར་བྱ། །ལོག་
པའི་འདུ་ཤེས་བདག་མེད་པར། །མཐོང་བས་སྲིད་ལ་འདུན་མི་བྱ། །བརྟག་པ་བྱེད་དང་བཅས་པ་ནི། །རྩོད་པ་ཙམ་ཞིག་འཇུག་པ་སྟེ། །བདེན་པའི་མཆོག་ནི་སྨྲར་མེད་
པ༔ །འགགས་ནས་ཆོས་ནི་མཐོང་བ་ཡིན། །ཀུན་གཞི་ལ་ནི་རྟེན་བཅས་ནས། །ཡིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར། །སེམས་དང་ཡིད་ལ་རྟེན་བཅས་ནས། །རྣམ་པར་

TI692 - 548

༄༅། །ཞེས་པ་འཇུག་པར་འགྱུར། །སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་སྒྲོ་འདོགས་པ། །སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད། །རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་དེ་བསྒོམས་
ན༔ །སེམས་ཙམ་ཞེས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཡིད་དང་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་ལ། །རྟག་དང་མི་རྟག་རློམ་སེམས་མེད། །སྐྱེ་དང་མི་སྐྱེར་རྣལ་འབྱོར་ལ། །རྣལ་འབྱོར་བ
ནི་རློམ་སེམས་མེད། །ཀུན་གཞི་ལས་བྱུང་རྣམ་ཤེས་ནི། །དོན་གཉིས་ལ་ནི་རྟོག་པར་བྱེད། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གཅིག་ལ། །སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་མི་ཤེས་འགྱུར། །
སྨྲ་བ་མེད་ཅིང་ཚིག་མེད་དེ། །སེམས་མཐོང་ཕྱིར་ནི་སྟོང་མ་ཡིན། །རང་གི་སེམས་ནི་མ་མཐོང་ཕྱིར། །ལྟ་བའི་དྲ་བ་འཇུག་པར་འགྱུར། །རྐྱེན་རྣམས་འོང་བ་མེད་པ་
སྟ༔ །དངོས་པོ་དག་ནི་གང་ཡང་མེད། །ཁམས་རྣམས་མེད་ཅིང་ཕུང་པོ་མེད། །འདོད་ཆགས་མེད་ཅིང་འདུས་བྱས་མེད། །ལས་དང་མི་མེད་སྟོན་ཡང་མེད། །བྱིས་པ་

མེད་ཅིང་འདུས་བྱས་མེད། །མཐའ་ཡང་མེད་ཅིང་ཆགས་པ་མེད། །ཐར་པ་མེད་ཅིང་བཅིངས་པ་མེད། །ལུང་མ་བསྟན་ལ་དངོས་པོ་མེད། །ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་
མེད།། །དུས་མེད་མྱ་ངན་འདས་པ་མེད། །ཆོས་ཉིད་དགག་ཀྱུང་མེད་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་བདེན་རྣམས་མེད། །འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་རྒྱུ་རྣམས་མེད། །ལོག་དང་
མྱ་ངན་འདས་པ་མེད། །འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་མེད། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་མ་ཡིན། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་པ་ཡང་མེད། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་པའི་
ཕྱིར།། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ལུས་དང་ཉོན་མོངས་ལས་ལམ་དང་། །བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས། །རྨི་ལམ་དང་ནི་སྨིག་རྒྱུ་འདྲ། །དྲི་ཟ་ཡི་ནི་གྲོང་ཁྱེར་
བཞིན། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་རྣམ་བཞག་པས། །དངོས་པོའི་མཚན་ལས་རྣམ་པར་ལྡོག །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་གནས་པའི་ཕྱིར། །རྟག་དང་ཆད་པ་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཀྱུ

T1692 - 550

༄༅། །ངན་འདས་ལ་ཕུང་པོ་མེད། །བདག་ཀྱང་མེད་ཅིང་མཚན་ཉིད་མེད། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་འཇུག་པ་ཡིས། །ཕྱར་པ་འཛིན་ལས་ལོག་པར་
འགྱུར། །ས་སྣང་རྒྱུས་བྱུང་ངེས་པ་ནི། །མི་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་སྣང་། །སེམས་ནི་སྣང་བ་མེད་ལས་བྱུང་། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སེམས་མི་སྣང་། །མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བག་
ཆགས་རྣམས། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལྟར་སྣང་། །སེམས་ནི་དངོས་མིན་དངོས་མེད་མིན། །བག་ཆགས་དག་གིས་མི་མཛེས་སོ། །དཀར་པོ་ལ་ནི་དྲི་མ་
སྣང་། །དྲི་མ་ལ་ནི་དཀར་མི་སྣང་། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྤྲིན་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱང་མི་སྣང་ངོ་། །སེམས་ནི་ལས་ཀྱང་གསོག་པར་བྱེད། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་
པར་སེལ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་སྣང་མེད་དང་། །མཐུ་ཡང་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་བྱེད། །སེམས་ནི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་པ་སྟེ། །ཤེས་པ་རྟོག་གེ་དག་ལ་འཇུག །སྣང་བ་མེད་དང་

ཁྲིད་པར་ལ། །ཤེས་རབ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་འཇུག །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་དང་། །འདུ་ཤེས་རྟོག་པ་སྤངས་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཚོས་ཐོབ་པས། །ཉན་ཐོས་
དག་ནི་རྒྱལ་སྲས་མིན། །ཞི་བ་བཟོད་པའི་ཁྲིད་པར་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དགེ །ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྤངས་པ་ནི། །ཁྲིད་པར་ཕྱིར་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཀུན་ཏུ་
བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཡོད། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་མེད་པ་སྟེ། །ནོར་བ་དག་གིས་བརྟགས་པ་འཛིན། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་མི་རྟག་གོ །ཐམས་ཅད་འབྱུང་འགྱུར་གཟུགས་
མེད་དེ། །འབྱུང་ལས་མ་གྱུར་གཟུགས་ཡོད་དོ། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་རྨི་ལམ་དང་། །སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་འབྱུང་འགྱུར་མིན། །ང་ཡི་ཤེས་རབ་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །གང་གིས་
འཕགས་པར་བཞེད་པ། །གང་གིས་ཡང་དག་མཚན་ཉིད་རྟོག །གང་གིས་དངོས་པོ་འབྱེད་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཤེས་རབ་སྣང་སྤངས་པ། །ཐེག་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ནི། །

༄༅། །དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཆགས་པས་ན། །ཞེན་དུ་འཛུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་འཛུག་པ་ཡིན། །བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་དྲི་མ་
མེད༔ །ཡོད་པ་དང་ནི་མེད་པ་ལས། །རྟེན་གྱིས་གལ་ཏེ་སྐྱེར་ཟིན་ན། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ལྡབ་བ་ལ། །གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་དག་གནས། །ཡན་ལག་མང་པོས་བསྒྲུབས་པ་
ཡི༔ །སྒྲུམ་བསྒྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར། །དེ་བཞིན་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་། །བརྟགས་ན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མཚན་མ་གནས་ངན་ལེན་པ་ཡི། །འཆིང་བ་
སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་མི་ཤེས་པས། །གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་རྟོག་པར་འགྱུར། །གང་བརྟགས་པ་ཡི་དངོས་པོ་འདི། །གཞན་གྱི་དབང་ཡང་དེ་ཉིད་
དོ༔ །བརྟགས་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ཡང་། །གཞན་གྱི་དབང་གིས་རྟོག་པར་བྱེད། །ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན། །རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་གསུམ་དུ་མེད། །བརྟགས་པ་ཀུན་

ཛྷོ་བ་ཅེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཆད་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལྟར། །སྣ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་མཛེས། །དེ་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མེད། །
བརྟགས་པའི་མཚན་ཀུན་དེ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས། །གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་རྟོག །རབ་རིབ་གཟུགས་མིན་གཟུགས་མེད་མིན། །མཁས་
པས་གཞན་དབང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་གསེར་ནི་དག་པ་དང་། །ཆུ་ཡང་རྙོག་པ་སྤྱངས་པ་དང་། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྤྲིན་མེད་ལྟར། །རྣམ་རྟོག་དག་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ང་
ཡི་ཉན་ཐོས་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །སྤྲུལ་དང་སྨོན་ལམ་ལས་སྐྱེས་པ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་སྤྱངས་པ་ཡི། །ཆོས་ལས་བྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ང་
རྣམ་གསུམ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཡི་ནི་མཚན་ཉིད་མེད། །སེམས་ཅན་དག་གི་སེམས་སེམས་ལ། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་རབ་ཏུ་སྣང་། །བརྟགས་པ་ཡི་ནི་དངོས་པོ་

༄༅། །མེད། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོད་པ་སྟེ། །སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་བ་ནི། །རྣམ་པར་བརྟགས་ན་འཇིག་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་བརྟགས་པའི་
དངོས་མེད་ལ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་དངོས་ཡོད་ན། །དངོས་པོ་མེད་པར་དངོས་པོར་འགྱུར། །དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལས་བྱུང་འགྱུར། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་ལ་གནས་
བཅས་ཏེ། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་དམིགས་པར་འགྱུར། །མིང་དང་མཚན་མ་འབྲེལ་པ་ལས། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །བརྟགས་པ་ཤིན་ཏུ་མ་གྲུབ་ན། །
གཞན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །དགག་པ་དེ་ཚེ་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཅུ། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་རྣམ་པ་དྲུག །སོ་སོ་རང་
རིག་དེ་བཞིན་ཉིད། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱད་མེད་དོ། །ཆོས་ལྔ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །རང་བཞིན་གསུམ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་དེ་བསྒོམས་ན། །དེ་བཞིན་

TI692 - 555

ཉིད་ལས་མི་འདའོ། །སྐར་མ་དང་ནི་སྤྲིན་ལྟ་བུ། །ཉི་མ་ཟླ་བ་འདྲ་བ་དང་། །བག་ཆགས་ལས་བྱུང་སྣང་འདྲ་བ། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སེམས་སྣང་ངོ་། །འབྱུང་བ་འདི་དག་
ལུས་མ་རེད། །མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་མཚན་གཞི་མེད། །ཇི་སྟེ་འབྱུང་བའི་འབྱུང་ཡིན་ལ། །གཟུགས་ནི་འབྱུང་ལས་གྱུར་ཡིན་ནམ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་མིན། །
འབྱུང་བ་འབྱུང་ལས་གྱུར་པ་མེད། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །འབྲས་བུ་ས་དང་ཆུ་ལ་སོགས། །རྫས་དང་བཏགས་དང་གཟུགས་རྣམས་དང་། །སྒྱུ་མའི་རྣམ་བྱས་དེ་
བཞིན་ཏེ། །རྨི་ལམ་དྲི་ཟའི་གྲོང་གི་གཟུགས། །སྨིག་རྒྱུ་བ་དང་ལྟ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ཅན་ནི་རྣམ་ལྟ་དང་། །རིགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ལྟ་ཡིན་ཏེ། །ཐེག་པ་ལྟ་དང་ཐེག་པ་
མེད། །སྤྲུང་ན་འདས་པ་རྣམ་དྲུག་ཡིན། །ཕུང་པོ་ཐ་དད་ཉི་ཤུ་བཞི། །གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡིན། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ནི་རྣམ་པ་

༄༅། །གཉིས། །རྒྱལ་ཡང་བརྒྱ་པོ་སྟ་བརྒྱད་དེ། །དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་རྣམ་གསུམ་མོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་སྟེ། །དེ་བཞིན་སངས་
རྒྱས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་བཞིན་གསུམ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ང་ཡི་བདག་མེད་རྣམ་པ་དྲུག །ཤེས་པར་བྱ་བའང་རྣམ་པ་བཞི། །རྒྱུ་
རྣམས་དང་ནི་བྲལ་གྱུར་པ། །ལྟ་བའི་ཉེས་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །སོ་སོ་རང་རིག་མི་གཡོ་བ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་མི་སྐྱེ་བ། །རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་
རྣམ་དགུར་འགྱུར། །གཅིག་དང་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད། །བསམ་གཏན་ཐ་དད་རྣམ་པ་
དྲུག །རང་རྒྱལ་སྲས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །འབྱུང་བ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འགྱུར། །དུས་གསུམ་པོ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །རྟག་པ་དང་ནི་མི་རྟག་མེད། །བྱེད་དང་ལས་དང་

འབྲས་བུ་རྣམས། །མི་ལམ་གྱི་ནི་དྲུ་བ་བཞིན། །སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ཐོག་མ་ཐ་མར་འབྱུང་བ་མེད། །སེམས་ཀྱི་སྣང་དང་བྲལ་བ་སྟེ། །རྟག་ཏུ་སྒྱུ་
མའི་ཆོས་དང་འདྲ། །རྨུ་མ་དང་འཁོར་ལོ་སྐྱེ་དེ་བཞིན། །འབྱུང་དང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་དང་། །ཞིང་ཀུན་ཏུ་ནི་གཤེགས་པར་ཡང་། །སྣང་ཡང་མང་ལ་ནས་སྐྱེ་བ་
མེད། །འཕོ་དང་རྒྱུ་དང་སེམས་ཅན་དང་། །དེ་བཞིན་སྟོན་དང་མྱ་ངན་འདས། །བདེན་པ་དང་ནི་ཞིང་རྟོགས་པ། །རྒྱུན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཕངས་པ་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་དང་
ནི་ནགས་ཚལ་གླིང་། །མུ་སྟེགས་འཕོ་དང་བདག་མེད་དང་། །བསམ་གཏན་ཐེག་གནས་ཐོབ་པ་དང་། །འབྲས་བུའི་སྤྱོད་ཡུལ་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཀླུ་བ་སྐར་མའི་རིགས
རྣམས་དང་། །རྒྱལ་པོའི་རིགས་དང་ལྷ་ཡི་རྣམས། །གནོད་སྦྱིན་དྲི་ཟའི་རིགས་རྣམས་ནི། །ལས་ལས་སྐྱེས་ཤིང་སྲིད་ལས་བྱུང་། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་འགྱུར་བན། །

554

TI692 - 558

༄༅། །ཤི་འཕོ་བག་ཆགས་ལྡན་པ་སྟེ། །ཤི་འཕོར་སྣང་བ་ཆད་ནའི། །ཉོན་མོངས་དྲ་བ་འགག་པར་འགྱུར། །བ་ལང་ལུག་དང་བྲན་རྣམས་
དང་། །དེ་བཞིན་གླང་པོ་རྟ་ལ་སོགས། །ནོར་དང་འབྲུ་དང་གསེར་རྣམས་དང་། །ཞིང་གི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག །ཁྲི་དག་ལ་ཡང་ཉལ་མི་བྱ། །ས་ལ་ཡང་ནི་མི་
བསྐྱོད། །གསེར་དང་དངུལ་དང་ཁར་བ་དང་། །ཟངས་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་མི་བཅང་ངོ་། །རྣམ་བུ་སྔོན་པོར་བཙོས་པ་དང་། །བ་ལང་ལྕི་བ་དུར་སྨིག་དང་། །ས་དང་འབྲས་
བུ་ལོ་མ་ཡིས། །རྣལ་འབྱོར་རྟག་ཏུ་དཀར་པོ་བསྒྱུར། །ལྕུགས་དང་ཇོ་དཔལ་ཁམ་པ་དང་། །དུང་དང་ཞེལ་ལས་བྱས་པ་ཡི། །མ་ག་དྷ་ཡི་བྲེ་གང་ཚད། །ལྷུང་བཟེད་རྣལ་
འབྱོར་ཅན་གྱིས་བཅང་། །དགུ་པོ་གོས་དྲའི་གྲི་ཡོང་ནི། །སོར་བཞི་པ་ཡི་ཚད་དུ་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་གཞོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །བཟོ་ཡི་རིག་པ་མི་བསླབ་བོ། །རྣལ་

TI692 - 559

འཁོར་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །ཉོ་དང་བཙོང་བར་མི་བྱའོ། །ཀུན་དགའི་ཁྱིམ་པས་དེ་བྱས་ཏེ། །དེ་ནི་ཆོས་སུངས་བཤད་དོ། །དབང་པོ་བསྡམས་ཤིང་དོན་ཤེས་
པས༔ །མདོ་དང་འདུལ་ལ་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཁྱིམ་པ་དང་ནི་མ་འདྲེས་པར། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་དེ་ངས་བཤད། །སྡོང་པའི་ཁྱིམ་མམ་དུར་ཁྲོད་དམ། །ཤིང་གི་དྲུང་དང་
ཕུག་རྣམས་དང་། །བླ་གབ་མེད་པའམ་སོག་ཁྲོད་དུ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་གནས་བཅའོ། །དུར་ཁྲོད་དུའམ་གཞན་གང་དུའང་། །རྟག་པར་གོས་གསུམ་བགོ་བར་
བྱ༔ །གང་ཡང་བདེ་བར་བྱིན་པ་དག །གོས་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་སྤྱར་བར་བྱ། །སློངས་མོའི་ཟས་ལ་གཞོལ་བྱས་ཏེ། །གཙང་ཤིང་གང་དུ་བལྟ་བར་བྱ། །མེ་ཏོག་ལ་ནི་བྱུང་བ་
ལྟར༔ །དེ་ལྟར་བསོད་སྙོམས་སྤྱད་པར་བྱ། །མང་པོའི་ཚོགས་དང་འདྲེས་པ་དང་། །དགེ་སློང་མ་དང་གང་འདྲེས་པ། །འདྲེས་པར་གྱུར་པའི་འཚོ་བ་དེ། །རྣལ་འབྱོར་

TI692 - 560

༄༅། །ཅན་ལ་རུ་ངམ་ཡིན། །རྣལ་འབྱོར་གཞོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །རྒྱལ་པོ་དང་ནི་རྒྱལ་པོའི་བུ། །དེ་བཞིན་བློན་པོ་ཚོང་དཔོན་ལ། །ཟས་ཀྱི་
ཕྱིར་ནི་བསྟེན་མི་བྱ། །ཞིང་དང་བཅས་པའི་ཁྱིམ་ཟས་དང་། །དགའ་དང་མཛའ་དང་ལྡན་པ་དང་། །དགེ་སློང་དགེ་སློང་མ་དང་འདྲེས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་དེ་མི་
རུང་། །དུ་བ་གར་འཕྲུལ་གཙུག་ལག་ཁང་། །ཚིག་བཞིན་དུ་རྟག་འཆོད་དང་། །བདག་གི་ཕྱིར་ནི་གང་བྱས་པ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་དེ་མི་རུང་། །འཇིག་རྟེན་མཚན་གཞི་
མཚན་ལྡན་ལ། །སྐྱེ་དང་འཇིག་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་སྤངས་པ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བར་མི་རྟོགས་ན། །
ཉིད་དེ་འཛིན་དང་སྤོབས་རྣམས་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་དང་དབང་ལྡན་གྱིས། །རྣལ་འབྱོར་པར་ནི་མྱུར་དུ་འགྱུར། །རྟུལ་ཕྲན་དུས་དང་གཙོ་བོ་དང་། །བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་

མི་བརྟག་གོ །འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ཆེན་ལས་བྱུང་བར། །རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་མི་བརྟག་གོ །འཇིག་རྟེན་རང་གི་རྟོག་པས་བརྟགས། །སྣ་ཚོགས་བག་ཆགས་དག་ལས་བྱུང་། །
སྲིད་པ་སྒྱུ་མ་སྨི་འདྲ་བར། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྟག་ཏུ་བློས། །སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་པ་ཡིས། །སྤྱངས་པར་ལྟ་བ་རྟག་ཏུ་སྤྱོ། །ཞི་བའི་ལམ་ནི་དགོར་སོང་ནས། །
རྣལ་འབྱོར་སྣ་ཚོགས་སྤྱོམ་པར་བྱེད། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བར། །སྲིད་པ་གསུམ་ལ་མ་རྟོགས་ཤིག །ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། །བསམ་པ་མེད་པར་
ལུས་བསྲུང་ནས། །སངས་རྒྱས་དང་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པས་མདོ་འདུལ་དང་། །འཕྲད་པས་ཡང་དག་བསྡུས་ནས
ནི། །ཆོས་ལྡན་དང་ནི་རང་སེམས་དང་། །བདག་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་བསྒོམས། །སོ་སོ་རང་རིག་ཆོས་ཉིད་གཙང་། །ས་རྣམས་དང་ནི་སངས་རྒྱས་ས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན

༄༅། །ཕྱིས་དེ་བསྒོམས་ན། །པད་མོ་ཆེ་ལ་དབང་བསྐུར་འགྱུར། །འགྲོ་བ་ཀུན་ཏུ་རབ་འཁྱམས་པས། །སྲིད་པ་ལ་ནི་སྐྱོ་བའི་ཡིད། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་བརྩོན་བྱས་ན། །ཉི་མ་ཟླ་བའི་དབྱིབས་འདྲ་དང་། །འོད་དང་པད་མོ་ལྟ་བུ་དང་། །རི་མོ་ནམ་མཁའི་མེ་འདྲ་མཐོང་། །མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་དེ་དག་ནི། །སུ་སྡིགས་ཅན་ལམ་ཁྲིད་པར་བྱེད། །ཉན་ཐོས་དག་དང་རང་རྒྱལ་གྱི། །སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཡང་ལྟུང་བར་བྱེད། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་ཤིང་། །སྣང་བ་མེད་པར་ནམ་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཡི་ཕྱག །ཐམས་ཅད་ཞིང་ནས་བྱུང་བ་ཡིས། །དེ་ཡི་མགོ་ལ་ཉུག་མཛད་དེ། །ཡང་དག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལྷས། །རྒྱུ་མེད་པ་ལས་དངོས་པོ་ནི། །རྟག་དང་ཆད་པ་སྤངས་པ་ཡི། །ཡོད་མེད་ཕྱོགས་བྲལ་ཡོད་དོ་ཞེས། །དབུ་མར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར། །རྒྱུ་མེད་པར་ནི་སླུ་བས་ནི། །རྒྱུ་མེད་ཆད་པར་ལྟ་

བར་རྟོག །ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་མ་རྟོགས་ཕྱིར། །དབུ་མ་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཆད་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་སྙམ་པས། །དངོས་པོ་འཛིན་པ་མི་གཏོང་སྟེ། །སྐུར་པ
དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པས། །དབུ་མ་དག་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་རྟོགས་པ་དང་། །ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་རྣམ་བསལ་བས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་ལྡོག་སྟེ། །
ལམ་དེ་ཉིད་ནི་དབུ་མའོ། །སེམས་ཙམ་ཡིན་ཏེ་སྣང་བ་མེད། །སྣང་བ་མེད་པས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །དབུ་མ་ཡི་ནི་ལམ་འདི་ཡང་། །ང་དང་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་བཤད། །སྐྱེ་བ
དང་ནི་མི་སྐྱེ་དང་། །དངོས་དང་དངོས་མེད་སྟོང་པ་དང་། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི། །གཉིས་པོ་དེ་དག་རྣམ་མི་བརྟག །རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་མེད་པས། །གྲོལ་
བ་རྣམས་ནི་ཐར་པར་རྟོག །སེམས་འཇུག་པ་ནི་མ་རྟོགས་པས། །འཛིན་པ་གཉིས་ནི་སྤོང་མི་འགྱུར། །རང་གི་སེམས་སྣང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །འཛིན་པ་རྣམ་གཉིས་སྤོང་

༄༅། །བར་འགྱུར། །སྤོང་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི། །རྣམ་རྟོག་འཇིག་པར་བྱེད་མ་ཡིན། །སེམས་སྣང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་གོ །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སེམས་སྤངས་པའོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཉེས་སྤངས་པ། །འཇུག་པ་གལ་ཏེ་སྣང་གྱུར་ན། །ལྡོག་པ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པས། །མཁས་པ་དག་གིས་དེ་བཟུང་ངོ་། །དེ་རྟོགས་ཕྱིར་ནི་སངས་རྒྱས་སུ། །ང་དང་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱིས་བཤད། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་རྟོགས་ན་ནི༑ །མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །མི་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་མང་། །ཤི་འཕོས་མེད་ཅིང་འཆི་འཕོར་འགྱུར། །ཞིང་རྣམས་བྱེ་བར་ཅིག་ཅར་ཡང་། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་བཞིན་དུ་སྣང་༑ །གཅིག་དང་མང་པོར་གྱུར་ནས་ནི། །མེ་ཡང་འབབ་ཞིང་ཆར་ཡང་འབེབས། །སེམས་ལ་སེམས་ཀྱིར་གྱུར་ནས་ནི། །དེ་དག་སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་སྨྲ། །སེམས་

རྣམས་ལ་ནི་སེམས་ཙམ་དང་། །སེམས་མེད་པར་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་དང་དབྱིབས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་རྟོགས་པར་རིག །ཐུབ་དབང་དང་ནི་ཉན་ཐོས་གཟུགས། །རང་རྒྱལ་དང་ཡང་འདྲ་བ་དང་། །རྣམ་པ་མང་པོའི་གཟུགས་གཞན་གྱིས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་དེ་དག་སྣང་། །གཟུགས་མེད་པས་ནི་གཟུགས་མེད་གཟུགས། །དམྱལ་བ་པ་ལ་དམྱལ་བའི་གཟུགས། །སེམས་ཙམ་གྱི་ནི་རྒྱུ་དག་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་བྱེད། །དེ་དག་ཤིན་ཏུ་གྱུར་ནས་ནི། །སྒྱུ་མ་འདྲ་བའི་ཏིང་འཛིན་དང་། །ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དབང་དངས་བཅུ་རྣམས་ཀྱང་འཐོབ། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག །སྤྲོས་པ་དང་ནི་གཡོ་བ་དང་། །ཐོས་མཐོང་ཤེས་དང་རྟོགས་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་དག་གིས་བྱས་པ་བཅིངས། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་མཚན་མ་སྟེ། །གང་མིང་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པས། །ཀུན་རྟོག་པ་དང་མཚན

༄༅། །མི་ནི། །གཞན་གྱི་དབང་ལས་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་། །བློ་ཡིས་རབ་ཏུ་གཞིག་ནས་ནི། །བརྟག་པ་མེད་ཅིང་དབང་ཡང་མེད། །གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་
ཡོང་མེད་ན། །ཇི་ལྟར་བློ་ཡིས་རྣམ་པར་བརྟག །ཡོད་དང་མེད་པ་སྤྱངས་པ་ཡི། །གྲུབ་པ་ཡི་ནི་དངོས་པོ་ཡོད། །དངོས་པོ་ཡོད་མེད་རྣམ་གྲོལ་བའི། །རང་བཞིན་གཉིས་
སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ལ། །རང་བཞིན་དག་ནི་གཉིས་གནས་ཏེ། །བརྟགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་། །རྣམ་དག་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་
ལོ། །བརྟགས་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ལ། །གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་རྟོག་བྱེད་དེ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་རྟོག་ན་ནི། །མུ་སྟེགས་སྨྲ་ལ་གནས་པར་འགྱུར། །རྟོག་པས་བརྟགས་
ཞེས་བཤད་པ་སྟེ། །མཐོང་ཕྱིར་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །རྣམ་རྟོག་གཉིས་ལས་གྲོལ་བ་ནི། །རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ།། །།འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་

པ༔ བམ་པོ་དགུ་པ་སྟེ་ཐམ། ཞིང་དང་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པ་དང་། །ཐེག་པ་གཅིག་དང་དེ་བཞིན་གསུམ། །མྱ་ངན་འདས་དང་ང་མེད་དེ། །ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྐྱེ་སྤྱངས
པའོ༔ །སངས་རྒྱས་བྱེ་བྲག་གསུམ་ཅུ་དྲུག །བྱེ་བྲག་དགུ་ནི་བཅུ་པོ་དང་། །སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སེམས་རྒྱུད་རྣམས། །དེ་དག་ཞིང་གི་སྣོད་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བརྟགས
པའི་དངོས་པོ་ནི། །སྣ་ཚོགས་བལྟ་བར་སྣང་མོད་ཀྱི། །སྣ་ཚོགས་ཉིད་ནི་དེ་ལ་མེད། །འགྲོ་བ་དེ་བཞིན་ཆོས་སངས་རྒྱས། །ཆོས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཡིན། །
ལྷག་མ་དེ་ཡི་སྤྲུལ་པའོ། །སེམས་ཅན་རང་གིས་བོན་རྒྱུད། །སངས་རྒྱས་སྣང་བར་མཐོང་བའོ། །མཚན་མ་འབྲེལ་ལས་ནོར་པ་ཡི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་འཇུག །
རྟོག་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་གཞན་མིན། །མཚན་མ་ལས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་མིན། །རང་བཞིན་གྱི་དང་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད། །འཕྲུལ་པ་དང་ནི་སྤྲུལ་པ་གང་། །སངས་རྒྱས་མང་པོ

༄༅། །སུམ་ཅུ་དྲུག །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན། །སྔོན་པོ་དམར་པོ་ལན་ཚྭ་དང་། །ངུང་དང་འོ་མ་ཁ་ར་དང་། །བསྐ་བའི་འབྲས་བུ་མེ་
ཏོག་སོགས། །ཇི་ལྟར་ཉི་ལས་འོད་ཟེར་དང་། །རྒྱ་མཚོ་རླབས་དང་ལྡན་པ་ནི། །མི་གཅིག་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། །སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་ལྡན་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་བདུན་པོ་དེ་
བཞིན་ནོ། །རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི། །དཔའ་རླབས་སྣ་ཚོགས་དེ་དག་སྐྱེ། །རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ། །ཀུན་གཞི་དེ་བཞིན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་། །སེམས་དང་ཡིད་
དང་རྣམ་ཤེས་པ། །མཚན་ཉིད་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བརྟག །བརྒྱད་པོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་མཚན། །མཚན་གྱི་གཞི་མེད་མཚན་ཉིད་མེད། །རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་དབའ་རླབས་རྣམས། །ཇི་
ལྟར་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ལ་རྣམ་ཤེས་དག །ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མི་རྙེད་དོ། །སེམས་ཀྱིས་ལས་རྣམས་གསོག་པར་བྱེད། །ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་རྣམ་

པར་གསོག །རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རིག །ལྡེ་བ་སྣང་ལ་རྟག་པར་བྱེད། །སྔོན་པོ་དམར་པོའི་རྣམ་པར་ནི། །མི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གདའ། །དབའ་རླབས་
སེམས་དང་ཆོས་མཐུན་པ། །ཇི་སྲིད་ཐུབ་ཆེན་ཞལ་དད་དུ་གསོལ། །སྔོན་པོ་དམར་པོའི་རྣམ་པ་རྣམས། །དབའ་རླབས་དག་ལ་མ་མཆིས་ལ། །མཚན་ཉིད་དོན་དུ་ཕྱིས་པ་
ལ༔ །སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་དག་ཀྱང་ཞལ་དད། །དེ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པ་སྟེ། །རང་གི་སེམས་ནི་གཟུང་བ་སྤྱངས། །གཟུང་བ་ཡོད་ན་འཛིན་པ་ཡང་། །དབའ་རླབས་མཐུན་
པར་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལྡེ་བུར། །མི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་འཇུག་པ་ནི། །དབའ་རླབས་དག་དང་འདྲ་བར་སྣང་། །
དབའ་རླབས་དངོས་པོར་རྒྱ་མཚོ་ནི། །གར་བྱེད་རྣམ་པར་རིག་འགྱུར་ན། །ཀུན་གཞི་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ནི་བློས་མི་རིག །ཕྱིས་པ་བློ་དང་མི་ལྡན་པས། །

༄༅། །ཀུན་གཞི་རྒྱ་མཚོ་ཇི་བཞིན་དུ། །དབའ་རླབས་འབྱུང་བའི་ཆོས་མཐུན་ཕྱིར། །དཔེ་ཡིས་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ཡིན། །བཟང་ངན་བར་མའི་སྐྱེ་བོ་
ལ༔ །གདུགས་འཆར་འགྱུར་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་མ་ཁྱོད། །ཁྲིམས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་སྟོན། །ཆོས་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་མཛད་ཅིང་། །ཇི་སྐད་དེ་
བཞིན་ཉིད་མི་གསུང་། །དེ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུངས་ན། །སེམས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་མཆིས། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོའི་དབའ་རླབས་དང་། །མེ་ལོང་རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཅིག་
ཆར་དུས་སུ་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱང་རང་ཡུལ་ལ། །ཡུལ་རྣམས་དང་ནི་མི་ལྡན་པས། །རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་
པར་རིག །ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་ནི་རློམ་སེམས་བྱེད། །ལྔ་པོ་རྣམས་ལ་སྣང་བར་མངོན། །མཉམ་པར་བཞག་ལ་རིམ་པ་མེད། །རི་མོའི་མཁན་པོ་ལ་ལའམ། །རི་མོའི་སློབ་

མ་ཇི་ལྟ་བུར། །རི་མོའི་དོན་དུ་ཚོན་འགྲེད་པ། །ང་ཡི་བཤད་པ་དེ་དང་འདྲ། །ཚོན་ལ་རི་མོ་ཡོད་པ་མིན། །པིར་ལ་མེད་ཅིང་སྣོད་ལ་མེད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དྲང་བའི་
ཕྱིར༑ །ཚོན་གྱི་རི་མོ་རྣམ་པར་བཏག །ཡང་དག་ཡི་གེ་སྦྱངས་པ་སྟེ། །བཤད་པ་དག་ནི་འཕྲུལ་བའོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་གནས་བཅས་ཤིང་། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་ཡང་
དག་བསྟན། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡང་དག་ཉིད། །རྟོག་དང་བརྟག་བྲལ་སྤྱངས་པ་ནི། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་ཡི། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་གཞན་བཤད། །ཇི་ལྟར་སྒྱུ་
མ་སྣ་ཚོགས་དག །སྣང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །བཤད་པ་སྣ་ཚོགས་འཕྲུལ་པ་ཡང་། །དེ་བཞིན་དུ་ན་བཤད་པ་ཡིན། །གཞན་ལ་གང་ཞིག་བསྟན་པ་དེ། །གཞན་ལི་
བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྨན་པས་སྨན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུང་། །

༄༅། །ཕྱི་རོལ་བག་ཆགས་ས་བོན་གྱིས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །གང་གིས་འཛིན་པ་དབང་ཡིན་ཏེ། །གང་བྱུང་དེ་ནི་བརྟགས་པ་
ཡིན༑ ཕྱི་རོལ་དམིགས་པ་བཟུང་བྱས་ཤིང་། །སེམས་ལ་འདང་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཉོར་པ་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། །གསུམ་པ་ཡི་ནི་རྒྱུ་མེད་དོ། །གང་ལས་ཉོར་
པ་འབྱུང་བ་དང་། །གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བ་ནི། །སེམས་ལ་བཅུ་གཉིས་བཅོ་བརྒྱད་དྲུག །དེ་ཡི་ཕྱིར་ནི་ངས་བཤད་དོ། །བདག་གི་ས་བོན་གཟུང་འབྲེལ་ལས། །
བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །སེམས་ནི་བརྟག་བྱར་འཇུག་པ་ཡིས། །ཆོས་སུ་འཛིན་པ་སྤོང་བར་འགྱུར། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་
འབྱུང་བ། །ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཡིན་ཏེ། །སྣང་བ་གང་ཡིན་ཕྱི་རོལ་ཏེ། །ཇི་ལྟར་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། །སྐད་དང་སྒྲར་གཟུང་རྨི་ལམ་གཟུགས། །འདུས་བྱས་

པ་དང་འདུས་མ་བྱས། །རྟག་པར་རྟོག་སྟེ་དེ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། །སྒྱུ་མ་དང་ནི་སྨིག་རྒྱུ་རི་ཆུ། །མེད་བཞིན་དུ་ནི་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་
དབང་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་དབང་པོར་གདགས་པ་ནི། །ངས་ནི་སེམས་ལ་མི་ཟླ་ཤད་དེ། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་པ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་བྲལ་བའོ། །སེམས་
དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་དང་། །དེ་བཞིན་བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་དང་། །ཆོས་ལྔ་དག་དང་རང་བཞིན་རྣམས། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
གསུམ་དུ་འགྱུར། །བག་ཆགས་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །ཇི་ལྟར་ཚོན་རྩི་གཅིག་པུ་ཡང་། །རྩིག་པ་ལ་ནི་སྣ་ཚོགས་སྣང་། །སེམས་དང་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དང་། །
ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །རང་བཞིན་རྣམས་དང་ཆོས་ལྔ་པོ། །དེ་དག་ང་ཡི་རིགས་ལ་མེད། །སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བྲལ་བ་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་དང་ཡིད་

༄༅། །སྤྱངས་ཤིང་། །ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཡིན་ནོ། །ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལ་
དགེ་བར་བྱ་བ་ཡིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་དག་པ་སྟེ། །ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་སྤྱངས་པའོ། །མངོན་པར་ཤེས་དང་དབང་གིས་དག །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྨོན་བས་ཀྱིས་
བརྒྱན༔ །ཡིད་ཀྱི་ལུས་ནི་སྣ་ཚོགས་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགེ་བའི་རིགས། །སོ་སོ་རང་རིག་དྲི་མ་མེད། །རྒྱུ་ཡི་མཚན་ཉིད་སྤྱངས་པ་སྟེ། །ས་བརྒྱད་པ་དང་
སངས་རྒྱས་ས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཡིན་ནོ། །ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་རིང་དུ་སོང་། །ཆོས་སྤྲིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
རིགས༔ །ལྷག་མ་ཐེག་པ་གཉིས་འཕོབ་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་། །མཚན་ཉིད་ཕྱིར་ཡང་བྱིས་པ་ལ། །སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་བའི་ས། །བདུན་པོ་

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད། །དགེ་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན། །ས་བདུན་པ་ནི་མི་འཇུག་སྟེ། །ས་བརྒྱད་པ་ནི་དེ་ཡི་གནས། །རྨི་ལམ་ཆུ་བོ་མཆུངས་ཞིང་
འདྲ། །ས་བརྒྱད་དང་ནི་ལྷུན་པ་ལ། །བཟོ་དང་རིག་དང་སྒྲ་རྩལ་རྣམས། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱེད་ཅིང་། །སྲིད་པའི་གནས་ན་རྒྱལ་པོའང་བྱེད། །སྐྱེ་དང་མི་སྐྱེ་སྟོང་
མི་སྟོང་། །བློ་ལྡན་གྱིས་ནི་བརྟག་མི་བྱ། །རང་བཞིན་ཉིད་དང་རང་བཞིན་མེད། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་ཡོད་པ་མིན། །ཡང་དག་འདི་འོ་ཡང་དག་འདི། །འདི་ནི་ལོག་ཅེས
བརྟག་བྱ་བ། །རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་བཤད། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཡོད་དང་མེད་པ་ཡོད་ལས་མིན། །སྐད་ཅིག་པ
དང་མཚན་ཉིད་མེད། །བརྟགས་པ་དང་ནི་རྫས་ཀྱང་མེད། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་དངོས་རྣམས་ཡོད། །དོན་དམ་དུ་ནི་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་གང་ནོར་བ། །དེ་ནི

TI692 - 576

༄༅། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ལ། །ང་ཡིས་རབ་ཏུ་གདགས་པ་བྱ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་སྤྱོད་ནི། །ཡང་
དག་རྣམ་པར་སྤྱངས་པ་ཡིན། །བརྗོད་པ་ལས་བྱུང་དངོས་པོ་ཡི། །དོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོད་པའོ། །བརྗོད་པ་ལས་བྱུང་དངོས་པོ་དག །ལྟ་བས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོག
པ་མེད་པར་རི་མོ་དང་། །སྦྱོང་དུམ་ལ་སོགས་སྤྱངས་གྱིབ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་དག་པ་ནི། །ཆླབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་མཛེས་སོ། །སེམས་ནི་གར་མཁན་བཞིན་དུ་
གནས༔ །ཡིད་ནི་བཞད་གད་པ་འདྲ་སྟེ། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །སྣང་བ་ཚོན་དང་འདྲ་བར་རྟོག །ཆོས་བསྟན་རྒྱུ་དང་འདྲ་བ་དང་། །རྒྱུ་དང་འདྲ་བས་གང་
སྒྱུ་ལ་པ། །དེ་དག་ངོ་བོའི་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ལྷག་མ་སྒྱུ་ལ་པའི་སྐུ་ཡིན་ནོ། །སྣང་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མེད། །སེམས་ནི་སྣང་བས་རབ་ཏུ་རྨོངས། །ལུས་དང་ལོངས་

སྤྱོད་གནས་འདྲ་བར། །མི་རྣམས་ལ་ནི་ཀུན་གཞི་སྣང་། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་དང་། །རང་བཞིན་དང་ནི་ཆོས་ལྔ་དང་། །བདག་མེད་གཉིས་པོ་དག་པ་ནི། །
རྣམ་པར་འདྲེན་པ་རབ་ཏུ་འཆད། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་འཆད་པ། །སོ་སོ་རང་རིག་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །རྟོག་གེ་ཅན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འང་མ་
ཡིན་ནོ། །རི་དང་དབྱུང་ལས་སོགས་འབྲེལ་པ། །གཅིག་གིས་གཅིག་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག །ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་སྟེ། །མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་ཡིན། །རྟུལ་ཕྲན་དུ་ནི་
རྫས་གཞིགས་ཤིང་། །གཟུགས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་རྣམ་གཞག་པ། །ལྟ་བ་ངན་པས་མི་དད་དོ། །སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་ཙམ་མམ། །སྤྱོད་པ་མ་
ཡིན་ཞེས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་ཡོད་དང་མེད་རྟོག་པ། །བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་མེད་དོ། །ཡོན་ཏན་རྟུལ་ཕྲན་རྫས་འདུས་པས། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ལ་རྟོག །རྟུལ་ཕྲན་

༄༅། །རེ་རེ་ཡོད་པ་མིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དོན་མེད་དོ། །རང་གི་སེམས་ནི་སྣང་བའི་དབྱིབས། །མི་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་སྣང་། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་
སྣང་བ་མེད། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དོན་མེད་དོ། །སྣ་ཚོགས་སྐྲ་ཤད་འཛིངས་དང་སྦྲུ། །རྨི་ལམ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། །མགལ་མེ་དང་ནི་སྨིག་རྒྱུ་རྣམས། །མེད་ཀྱང་མིག་
ལ་རབ་ཏུ་སྣང་། །རྟག་དང་མི་རྟག་དེ་བཞིན་གཅིག །གཉིས་དང་གཉིས་མིན་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཐོག་མ་མེད་ཀྱི་ཉེས་འབྲེལ་བ། །བྱིས་པ་གཏི་མུག་རྟོག་པར་བྱེད། །ཐེག་པ་
རྣམ་པར་གཞག་མེད་དེ། །ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངས་བཤད་དོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་དྲང་བའི་ཕྱིར། །ཐེག་པ་ཐ་དད་ངས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་རྣམ་པར་གྲོལ་གསུམ་དང་། །
ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན། །དེ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་སྤངས། །ཇི་ལྟར་ཤིང་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལ། །རླབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཡེང་

བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་རྨོངས་པ་ཡང་། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་གཡེངས། །མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་དེ་ལ་མེད། །ཕྱིར་ཡང་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་ནས། །བསྐལ་པའི་བར་དུ་མི་སད་དོ། །བག་ཆགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲེལ། །ཀུན་ནས་ལྡང་དང་རྣམ་པར་བྲལ། །དེ་དག་ཏིང་འཛིན་མྱོས་པས་
མྱོས། །ཟག་མེད་པ་ཡི་དབྱིངས་ན་འཁོད། །ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ར་རོ་བ། །ཆང་མེད་ནས་ནི་སངས་འགྱུར་ལྟར། །ང་ཡི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །དེ་དག་དེ་ཚེ་འཐོབ་པར་
འགྱུར། །ཇི་ལྟར་གླང་པོ་འདམ་བྱིང་བ། །ཕན་ཚུན་དུ་ནི་མི་རྒྱུག་ལྟར། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འདམ་བྱིང་བའི། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་འཁོད། །མི་ཡི་དབང་པོ་བྱིན་
རླབས་ལས། །དབང་བསྒྱུར་ཏིང་འཛིན་དག་ལ་སོགས། །སྨོན་ལམ་དག་གིས་རྣམ་སྦྱངས་པ། །དང་པོ་དང་ནི་བཅུ་པོར་འགྱུར། །རི་བོང་རྭ་དང་ནམ་མཁའ་དང་། །མོ་

༄༅། །ཁམ་བུ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །མེད་བཞིན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟར། །དངོས་ལ་རྟོག་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་བག་ཆགས་རྒྱུ་ལས་
བྱུང་། །གང་ནའང་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །བདག་མེད་ཆོས་མཁས་གང་དག་གིས། །མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །མིང་ནི་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། །
གཞན་ལས་བྱུང་བ་དབང་ལས་སྐྱེས། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གྲུབ་པར་ངེས། །མདོ་དང་མདོ་ལས་རྟག་ཏུ་བཤད། །ཚིག་དང་ཡི་གེ་མང་པོ་དང་། །མིང་དག་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་
ཏུ། །བྲིས་པ་བློ་ངན་ཆགས་པ་ནི། །ཇི་ལྟར་འདམ་ལ་གླང་ཆེན་བཞིན། །ལྷ་ཡི་ཐེག་པ་ཚངས་ཐེག་དང་། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། །རང་རྒྱལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྟེ། །ཐེག་པ་དེ་རྣམས་ངས་བཤད་དོ། །ཇི་སྲིད་སེམས་འཇུག་བར་དུ་ནི། །ཐེག་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་པ་མེད། །སེམས་ནི་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། །ཐེག་པ་མེད་ཅིང་འགྲོ་

T1692 - 581

བའང་མེད། །སེམས་དང་རྣམ་རྟོག་རྣམ་རིག་དང་། །ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། །ཀུན་གཞི་སྲིད་གསུམ་གཡོ་བ་རྣམས། །དེ་དག་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། །
ཚེ་དང་དྲོད་དང་རྣམ་ཤེས་དང་། །ཀུན་གཞི་སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་། །ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་པ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱེ་བྲག་གོ །སེམས་ཀྱིས་སུ་ནི་ལུས་འཛིན་
ཏེ། །ཡིད་ནི་རྟག་ཏུ་སྙོམ་སེམས་བྱེད། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སེམས་ཡུལ་ལ། །རྣམ་ཤེས་བཅས་པས་བྱེ་བྲག་འབྱེད། །སྲིད་པ་དག་ནི་མར་བཤད་དེ། །མ་རིག་པ་ཡང་
པར་ཤེས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ཡུལ་རྣམས་རིག་པས་ན། །སངས་རྒྱས་སུ་ནི་དེ་ངས་བསྟན། །བག་ལ་ཉལ་ནི་དགྲ་བཅོམ་སྟེ། །ཕུང་པོ་ལྷ་འདུས་དགེ་འདུན་ནོ། །མཚམས་
མེད་པར་ནི་མཚམས་བཅད་པས། །དེ་ནི་མཚམས་མེད་ལས་ཡིན་ནོ། །བདག་མེད་གཉིས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམས། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དང་། །ཤི་འཕོ་བསམ་

༄༅། །གྲིབ་མི་ཁྱབ་པ། །ཐོབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན། །གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་ཚུལ་རྣམས་དང་། །སོ་སོ་རང་རིག་བསྟན་པ་ཡང་། །བྲི་བྲག་ཞེས་པ་སུས་མཐོང་བ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་མི་འགྲོ། །ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་བརྟགས་པ་ལྟར། །དངོས་པོ་ལ་ནི་བདེན་མེད་ན། །དངོས་པོ་མེད་པར་མཐར་མིན་པར༔ །རྟོག་གེ་ཅན་དག་ཅེས་མི་འདོད། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པར་འབྲེལ་བ་ཡི། །འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མཐོང་བ་ནི། །ལྟ་བ་གཉིས་པོ་རྒྱས་པར་བྱེད། །རྐྱེན་རྣམས་ཞེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཡིད་སྤྲངས་པ། །གཅིག་པུ་དེ་ནི་བདེན་པ་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་བརྟགས་པ་སྒྱུ་མ་དང་། །ཆུ་སྐྱེས་ཕུང་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ། །འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཞེ་སྡང་དང་། །གཏི་མུག་ཡོད་དེ་གང་ཟག་མེད། །ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་སྲིད་ལས་བྱུང་། །རྨི་ལམ་དག་དང་འདྲ་བ་ཡོད། །གང་གི་ནུབ་མོ་ཐུགས་སུ་ཆུད། །གང་ལ་ཡོངས་

སུ་སྨྲ་ངན་འདས། །ངས་ནི་དེ་ཡི་བར་དུ་ཡང་། །ཚུང་ཟད་བསྟན་པའང་མ་ཡོད་དོ། །སོ་སོ་རང་ཆོས་ལུགས་རྣམས་ལ། །དགོངས་ནས་རབ་ཏུ་ངས་བཤད་དེ། །ང་དང་
སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས། །ཚུང་ཟད་བྲེ་བྲག་བྱས་པ་མེད། །བདག་ནི་རྫས་དང་འདྲ་བར་ཡོད། །ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་སྤངས། །དངོས་པོར་ཕུང་པོ་ཡོད་པ་སྟེ། །
དེ་དག་ལ་ནི་བདག་མེད་དོ། །ཉོན་མོངས་བག་ལ་ཉལ་བཅས་པས། །སོ་སོར་རྣམ་པར་སྒོམ་པ་དང་། །འགྲོ་བ་རང་གི་སེམས་མཐོང་ན། །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་ཐར་
བར་འགྱུར། །གང་གི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་དང་། །མཐའ་བཞི་ཡི་ནི་རིགས་པ་ཡིས། །འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་པ། །དེ་དག་ང་ཡི་ཚུལ་མི་མཁས། །འཇིག་རྟེན་
ཡོད་དང་མེད་མི་སྐྱེ། །མེད་མིན་ཡོད་མིན་གང་ནའང་མེད། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་དག་གིས་ཀྱང་། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ཇི་ལྟར་རྟོག །གང་གི་ཚེ་ན་འཇིག་རྟེན་རྣམས། །

༄༅། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །མཐོང་ན་དེ་ཚེ་སེམས་ལྡོག་སྟེ། །བདག་མེད་པ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་རྐྱེན་ལས་བྱུང་
བས་ན། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པས། །རྐྱེན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་སྟེ། །འབྲས་བུ་ལ་ནི་སྐྱེད་མི་འབྱུང་། །འབྲས་བུ་ལས་ནི་གཉིས་འགྱུར་ཕྱིར། །འབྲས་
བུ་ལས་ནི་འབྲས་མི་འབྱུང་། །གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་གྱི་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་ལས་ནི་དངོས་མི་དམིགས། །གང་གི་ཚེ་ན་འདུས་བྱས་རྣམས། །དམིགས་དང་དམིགས་
པར་བྱེ་བྲལ་ཞིང་། །སེམས་མེད་སེམས་ཙམ་མཐོང་བ་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །སེམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིབས། །རྐྱེན་དང་དངོས་པོ་སྤངས་པ་སྟེ། །
མཐར་ཕྱིན་ངོ་བོ་ཚངས་པའི་མཆོག །དེ་ལ་ངས་ནི་ཙམ་ཞེས་བཤད། །བདག་ནི་བརྟགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ། །རྫས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ཕུང་པོ་ཉིད་དེ་བཞིན། །

བརྟགས་པས་ཡིན་གྱི་རྫས་སུ་མེད། །མཉམ་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །མཚན་ཉིད་རྒྱུ་དང་དངོས་ལས་སྐྱེས། །བདག་མེད་པ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དེ། །རྣལ་འབྱོར་ཞུགས་པའི་
བཞི་པའོ། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཟློག་པ། །བརྟག་པར་བྱ་དང་རྟོག་པ་སྤངས། །དམིགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །དངོས་མིན་
དངོས་པོ་མེད་པའང་མིན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་སྤངས་པ་ཡི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སེམས་གྲོལ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །སྟོང་པ་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་
ཉིད། །མྱ་ངན་འདས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཡིད་ཀྱི་ལུས་ནི་སྣ་ཚོགས་པ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་འབྲེལ། །སེམས་ལས་
བྱུང་བ་སྣ་ཚོགས་པ། །མི་ལ་ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ནི། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་སྣང་བ་མེད། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལྟ་བུར། །སེམས་ནི་སྣ་

༄༅། །ཚོགས་པར་སྣང་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཉན་ཐོས་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྱུར་དང་། རང་
རྒྱལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །ཉོན་མོངས་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་གཟུགས་མེད་དེ། །རང་གི་སེམས་ནི་ཕྱི་རོལ་སྣང་། །སེམས་ནི་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་
ཕྱིར༑ །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་འདུས་བྱས་རྟོག །རང་སེམས་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ཡི། །ཕྱི་རོལ་དོན་རྣམས་མི་ཤེས་པས། །མཐའ་བཞིན་སྦྱར་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །བླུན་
པོ་དག་གིས་བླྀག་པར་བྱེད། །གཏན་ཚིགས་མེད་དེ་མཐའ་ཡང་མེད། །དཔེ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་མེད། །རང་གི་སེམས་ནི་དོན་རྒྱུད་དེ། །གལ་ཏེ་ཤེས་ན་མཁས་པ
ཡིན༑ །གང་ཞིག་རྟོག་པས་བརྟག་བྱ་བ། །དེ་ནི་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། །བརྟག་པ་ལ་ནི་རྟེན་བཅས་ཏེ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་འཇུག །ཕན་ཚུན་མ་གྱེས་འབྲེལ་

པ་ཡི། །བག་ཆགས་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །གཉིས་པོ་བློ་བུར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སེམས་མི་སྐྱེ། །སྲིད་པ་གསུམ་ན་གནས་པ་ཡི། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམ་རྟོག་ཡིན། །གང་ཞིག་དོན་སྣང་འཇུག་པ་ནི། །བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་ཏེ། །སྣང་བའི་ས་བོན་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ། ། གནས་དང་དམིགས་བྱ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །ལོ་རྒྱུས་སུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཇི་ལྟར་མི་ལོང་གཟུགས་བརྙན་དང་། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་འཛིངས་པ། །དེ་བཞིན་བག་ཆགས་ཀྱིས་གཡོགས་སེམས། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན། །བདག་གིས་རྟོག་པས་བརྟགས་དོན་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་འཇུག །མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་བརྟགས་པ་ལྟར། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་དོན་མེད་དེ། །ཇི་ལྟར་ཐག་པར་མ་ཤེས་ནས། །བྱིས་པ་སྦྲུལ་དུ་འཛིན་པ་བཞིན། །རང་གི་སེམས་དོན་མ་ཤེས་པས། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་དོན་དུ་

༄༅། །ཇོག །དེ་ལྟར་ཐག་པ་ཐག་ཉིད་དུ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་སྤྱངས་མོད་ཀྱི། །གང་གིས་ཐག་པར་རྣམ་རྟོག་པ། །དེ་ནི་རང་སེམས་ཉེས་པ་
ཡིན༔ །གང་ལ་གང་གི་དངོས་པོར་ཡང་། །བརྟགས་ན་མི་དམིགས་མ་ཡིན་པ། །དེ་ནི་མེད་པར་ཤེས་མི་བྱ། །ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པའི་ཟླ་དྭངས་མེད་པ་
སྐྱེ༔ །མེད་པའི་ཟླ་དྭངས་ཡོད་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་མེད་པར་ཤེས་མི་བྱ། །ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འང་མི་བརྟག་གོ །གང་འདི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ལ། །བརྟགས་ན་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་
མིན༔ །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མིན་མཐོང་ཞིང་། །ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག །གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མེད། །དེ་བཞིན་བུམ་པ་རས་ལ་སོགས། །སྣང་བ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཐོག་མ་མེད་ལྡན་འདུས་བྱས་ལ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟོག་ནོར་ན། །དངོས་པོ་དངོས་ཉིད་སུ་ཞིག་གིས། །འཁོར་

བྱུས་ཐུབ་ཆེན་བདག་ལ་གསུངས། །དངོས་པོ་དངོས་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། །སེམས་ཙམ་པོ་ནི་སྣང་བ་ཡིན། །རང་གི་སེམས་ནི་མ་མཐོང་བས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་
འཇུག །ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་བརྟགས་པ་ཡི། །བརྟགས་པ་གལ་ཏེ་ཡོད་མེད་ཅིང་། །དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་ཡོད་ན། །བློས་ཀྱང་རྟོག་པར་མི་ནུས་སོ། །འཕགས་ལ་གལ་ཏེ་
དེ་ཡོད་ན། །དེ་ནི་བྱིས་པས་བརྟགས་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་འཕགས་ལས་དེ་ལོག་ན། །འཕགས་དང་བྱིས་པ་མཉམ་པར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་སེམས་ནི་རྣམ་སྦྱངས་པས། །
འཕགས་པ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་མེད། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་མ་དག་པའི། །བྱིས་པ་བརྟགས་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་བུ་ལ་མ་ཞིག་ནི། །མཁའ་ལ་ཤིང་ཐོག་ལེན་བྱེད་
ཅིང་། །འདི་རེ་བུ་གཅིག་མ་དུ་བར། །ཤིང་ཐོག་སྣ་ཚོགས་འདི་ཡང་ལོང་། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དངས། །བརྟགས་པའི་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །བྲིས་ནས་

TI692 - 590

༄༅། །ཡོད་དང་མེད་པ་ཡི། །ཕྱོགས་སྤངས་ཚུལ་འདི་རབ་ཏུ་བཤད། །གང་གི་མ་བྱུང་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས། །འབྱུང་སྟེ་འབྲེལ་ལས་མ་ཡིན་ན། །སྔོན་
མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་ཏེ། །བདག་ཉིད་དུ་ཡང་རེད་པ་མེད། །བདག་ཉིད་མ་རེད་སྐྱེས་པ་མེད། །རྐྱེན་མེད་པར་ཡང་གང་ནའང་མེད། །སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་། །
རྐྱེན་མེད་པར་ཡང་གང་ནའང་མེད། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་མདོར་མཐོང་ན། །གང་ནའང་མེད་མིན་ཡོད་མིན་མིན། །དངོས་པོ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བར་ནི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་
བརྟག་གོ །མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་བྱིས་པ་ལ། །རྐྱེན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཏམ། །ཞེར་ཡང་འགྲོ་བ་སྐྱེ་ལམ་དང་། །སྒྲ་མ་འདྲ་བར་མི་ཤེས་སོ། །བརྗོད་པའི་ཡུལ་
གྱི་ཐེག་པ་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད། །ངས་ནི་དོན་ཀུན་ལེགས་པར་བསྟན། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །གང་དག་འཛུངས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་། །མུ་སྟེགས་

ཙན་གྱིས་བྱས་པ་ནི། །གང་ཕྱིར་རྟོག་གིས་ཆ་ཤད་པས་ན། །དེ་དག་དོན་ལ་འཁྲུལ་པའོ། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་དངོས་དབྱིབས་དང་། །མིང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཡང་། །དེ་
དག་ལ་ནི་དམིགས་བྱས་ཤིང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་འཇུག །གང་རྣམས་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་། །ཚངས་པའི་རིས་ལ་དབང་སྒྱུར་ཞིང་། །ཉི་མ་ཟླ་བའི་འོད་དག་
ཀྱང་༔ །གང་འཇིག་བྱེད་པ་གསུམ་མ་ཡིན། །འཕགས་པའི་མཐོང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་རྟོགས་རིག་ཅིང་། །འདུ་ཤེས་ཟློག་ལ་མཁས་པ་རྣམས། །
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཆོག་ཕྱིན་ཅིང་། །དེ་ནི་ང་ཡི་བསྟན་པ་ལ། །སྲུས་པོ་གྲོལ་བའི་ཕྱུག་རྒྱ་སྟེ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །འོང་དང་འགྲོ་བ་རྣམ་སྤངས་
པའོ༔ །གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྱིར་ལྡོག་ནས། །གལ་ཏེ་ལས་ནི་འཇིག་འགྱུར་ན། །རྟག་དང་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར། །འཁོར་བ་དག་ཀྱང་མེད་འགྱུར་རོ། །ལྡོག་པའི་ཚེ

༄༅། །ཉི་ཞིག་གྱུར་པ། །གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་སྟེ། །ཡོད་མེད་ཉེས་དང་བྲལ་བའི་ལས། །ཀུན་གཞི་ལ་ནི་རབ་ཏུ་གནས། །སྲིད་པའི་
གནས་སུ་རྣམ་ཤེས་དང་། །གཟུགས་ལྷུང་རབ་ཏུ་འཇིག་པ་སྟེ། །གཟུགས་དང་རྣམ་ཤེས་འབྲེལ་པ་ཡི། །ལས་ནི་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་
བའི༔ །མི་ཡི་ལས་ནི་འཇིག་འགྱུར་ན། །ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། །འཁོར་མེད་མྱ་ངན་འདའ་བ་འང་མེད། །ཞིག་ཀྱང་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། །གལ་ཏེ་འཁོར་བ་
སྐྱེ་འགྱུར་ན། །གཟུགས་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །ཐ་མི་དད་པས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །སེམས་ནི་གཟུགས་སུ་རྣམ་རྟོག་ལས། །གཅིག་པམ་ཡིན་ཐ་དད་མིན། །ཡོད་
དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་ཕྱིར། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཇིག་པ་མེད། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་དང་གཞན་གྱི་དབང་། །ཕན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་མི་དད། །གཟུགས་ཀྱི་མི་རྟག་

ཉིད་བཞིན་ཏེ། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་སྐྱེད་བྱེད་པའོ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་རྣམ་གྲོལ་བའི། །བརྟགས་པ་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་ན། །ཡོད་དང་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །
གཟུགས་ཀྱི་མི་རྟག་ཉིད་བཞིན་ནོ། །བརྟགས་པ་ཤིན་ཏུ་མཐོང་འགྱུར་ན། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་མི་སྐྱེའོ། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་རབ་མཐོང་ན། །བརྟགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ
འགྱུར༔ །རྟོག་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་ན། །ང་ཡི་ཚུལ་ཀྱང་རྣམ་འཇིག་བྱེད། །ང་ཡི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ནི། །སྒྲོ་འདོགས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཡིན། །གང་ནས་གང་ཚེ་དེ་འདྲ
བ༔ །ཆོས་ལ་སུན་འབྱིན་ཡོད་པའི་རྣམས། །ང་ཡི་ཚུལ་ནི་འཇིག་པར་བྱེད། །དེ་དག་ཀུན་དང་འགྲོགས་མི་བྱ། །གང་ཞིག་སྒྲོ་འདོགས་སྐུར་པ་འདེབས། །བརྟགས་པ
རྣམ་པར་འཇིག་བྱེད་དང་། །མཁས་པ་དག་ཏུ་གཏམ་མི་བྱ། །དགེ་སློང་དོན་ལ་སྤྱང་བར་བྱ། །སྐྲ་ཤད་འཛིངས་དང་སྨྲུ་འདྲ་དང་། །རྨི་ལམ་འདྲ་ཞིང་དྲི་ཟ་འདྲ། །རྟོག་པ

T1692 - 594

༄༅། །སྨིག་རྒྱུ་སྣང་འདྲ་ལ། །གང་དག་ཡོད་དང་མེད་ལྟ་བ། །དེ་དག་སྤྱོད་པར་སུ་སྤྱོད་པ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལ་དེ་མི་སློབ། །དེ་དག་མཐའ་
གཉིས་ལྟུང་བ་སྟེ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད། །བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་རབ་དབེན་ཞིང་། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་གྲོལ་བ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ནི་སུས་
མཐོང་བ། །དེ་དག་བསྡུ་བར་སྤྱོད་པར་གྱིས། །སྒྱུ་རྫི་གནོར་བུ་གསེར་འབྱུང་བའི། །འབྱུང་ཁུངས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ། །སྣ་ཚོགས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་བྱུང་། །བྱས་པ་
རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རིགས་རྣམས་ནི། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལས་ཀྱིས་སྤྱངས། །སྣང་བ་མེད་ཕྱིར་ལས་མེད་དོ། །ལས་ལས་བྱུང་བའི་འགྲོ་
བའང་མེད། །ཇི་ལྟར་འཕགས་པས་རྣམ་སྨོམ་ལྟར། །དངོས་པོའི་དངོས་ཉིད་མེད་མོད་ཀྱི། །ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་བརྟགས་པ་ལྟར། །དངོས་པོ་དག་ནི་ཡོད་པའོ། །ཇི་ལྟར་

བྲིས་པས་བརྟགས་པ་ལྟར། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་ན་ནི། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་པས་ན། །སུ་ལ་འང་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་ཏེ། །དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་ཉོན་མོངས་ལས༔ །འཁོར་བ་དབང་པོ་ཉེར་འགྲོ་བ། །མི་ཤེས་པ་དང་སྲིད་འབྲེལ་ནི། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་བྲིས་པས་བརྟགས་པ་ལྟར། །གང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་དག་དབང་པོ་འཇུག་པ་མེད། །རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཀྱང་འཇུག་པ་ཡིན། །བཅོམ་ལྡན་གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ཡི། །རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་ན། །བྲིས་པ་ནན་ཏན་མ་བགྱིས་བར། །ཁྲིད་པ་སྤྱངས་པའི་ཐར་པར་འགྱུར། །ཁྲོད་ཀྱི་འཕགས་པ་བྲིས་པའི་ཁྲུད། །དངོས་པོ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་མཆིས། །རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་སྤྱོད་པའི༔ །འཕགས་པ་དག་ལ་དངོས་པོ་མེད། །ཕུང་པོ་གང་ཟག་ཆོས་རྣམས་དང་། །རང་དང་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་མེད། །དབང་པོ་རྣམས་དང་རྐྱེན་གྱི་རྣམས། །ཉན་ཐོས་

༄༅། །དག་ལ་ངས་བཤད་དོ། །རྒྱུ་མེད་པ་དང་སེམས་ཙམ་དང་། །འབྱོར་པ་རྣམས་དང་ས་རྣམས་དང་། །སོ་སོ་རང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད། །དག་པ་
རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་བཤད། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་སུན་འབྱིན་པ། །དུར་སྨྱིག་གི་ནི་གོས་བགོས་ཤིང་། །འབྲས་བུ་ཡོད་དང་མེད་སྨྲ་བ། །མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་ན་འབྱུང་། །
དངོས་པོ་མེད་དེ་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས། །ཡོད་པ་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་མེད། །རྟོག་གེ་པ་རྣམས་རྟོག་པར་བྱེད། །མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་
ན་ནི། །ཁྲིམས་པའི་རང་བཞིན་གཟེགས་ཟན་འབྱུང་། །འབྲས་བུ་མེད་སྨྲའི་ལྟ་ངན་པས། །སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ནླག་པར་བྱེད། །རྡུལ་ཕྲན་ལས་ནི་འགྲོ་བ་འབྱུང་། །རྡུལ་ཕྲན་
རྣམས་ནི་རྒྱུ་མེད་དེ། །རྫས་དགུ་རྣམས་ཀྱང་རྟག་པའོ་ཞེས། །ལྟ་བ་ངན་པས་སྟོན་པར་འགྱུར། །རྫས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྫས་བརྩམས་ཏེ། །ཡོན་ཏན་གྱིས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་

ནོ༔ །དངོས་པོ་དག་གི་དངོས་ཉིད་གཞན། །ཡོད་པ་དག་ནི་འཇིག་པར་བྱེད། །གལ་ཏེ་མ་བྱུང་འབྱུང་འགྱུར་ན། །འཇིག་རྟེན་ཐོག་མ་ཡོད་པར་འགྱུར། །འཁོར་བ་སྔོན་གྱི་
མཐའ་མ་ནི། །ངས་ནི་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན། །སྲིད་གསུམ་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་དག །དེ་སྔོམ་བྱུང་འབྱུང་ན་ནི། །ཁྱི་དང་ཛ་མོ་བོང་བུ་ལའང་། །རྟ་སྐྱེར་འགྱུར་བ་ཐེ་
ཚོམ་མེད། །གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་རྣམ་ཤེས་དང་། །མིག་ནི་མ་སྐྱེས་སྐྱེ་འགྱུར་ན། །ཅོད་པན་ར་ལྦུ་རས་ལ་སོགས། །འཇིམ་པ་བསྐོངས་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །
རས་ལ་རེ་ལྦུ་ཡོད་པ་མིན། །ཕྱི་སྦྲང་ལ་ཡང་རས་མེད་དོ། །གཅིག་པོ་ལས་ནི་གཅིག་འབྱུང་ན། །རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅིར་མི་འབྱུང་། །འཚོ་བ་དེ་དང་ལུས་དེ་དང་། །
གང་ཡང་མ་བྱུང་སྐྱེ་བ་ནི། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཞན་སྨྲ་བ། །ངས་ཀྱང་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་བཤད། །སྔ་མའི་ཕྱོགས་ནི་བརྗོད་བྱ་སྟེ། །དེ་དག་བློ་ནི་བཟློག་པར་བྱ། །དེ་དག

༄༅། །བློ་ནི་བཟློག་བྱས་ནས། །བདག་གི་ཕྱོགས་ནི་ངས་ཞག་དོ། །ང་ཡི་སློབ་མ་རྨོངས་པའི་སྐྱེ། །ཡོད་མེད་ཕྱོགས་ལ་གནས་འོང་ཞེས། །དེ་ཕྱིར་མུ་སྟེགས་སྨྲ་བ་དག །ངས་ནི་བཟློད་པར་བྱས་པ་ཡིན། །ཡན་ལག་གསེར་སྐྱ་བློ་ངན་པའང་། །འགྲོ་བ་གཙོ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་། །སློབ་མ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་སྟོན། །རྐྱེན་གྱིས་བྱུང་དང་མ་བྱུང་མིན། །རྐྱེན་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྐྱེན་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། །མ་བྱུང་བ་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་བྲལ་ཞིང་། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་སྤངས་པ་དང་། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། །རང་གི་ཕྱོགས་ཏེ་མཚན་གཞི་སྤངས། །སྒྱུམ་རྨི་ལམ་འདྲ་བ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་སྤངས་པ། །རྟག་ཏུ་རྒྱུ་མེད་པར་མཐོང་ན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་གོ །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་སྨིག་རྒྱུ་འདྲ། །རྟག་པར་སྣ

ཤད་འཛིངས་པ་བཞིན། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་བྲལ་ཞིང་། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་སྤྱངས་པ་ཡི། །སྲིད་པ་རྒྱུ་མེད་པར་མཐོང་ན། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པར་འདག ། གང་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། །སེམས་ཙམ་པོ་ཡང་མེད་འགྱུར་ན། །དངོས་པོ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་སེམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །དངོས་པོ་ལ་ནི་དམིགས་བྱས་ཤིང་། །མི་རྣམས་སེམས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །རྒྱུ་མེད་པར་ནི་ཇི་ལྟར་སེམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །འཕགས་པའི་དངོས་པོའི་ཚུལ་ལ་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སེམས་ཙམ་ཡོད། །ཡོད་པའང་མིན་པ་དེ་དག་ནི། །ང་ཡི་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པའོ། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོར་ནི། །གལ་ཏེ་སེམས་ནི་འཇུག་འགྱུར་ན༑ །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་སེམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་དང་། །གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་འདྲ་སྐྱེ་ན། །སེམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས

༄༅། ། ཕྱུ་འགྱུར། །སེམས་ལ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད། །ཇི་ལྟར་རལ་གྲི་རང་སོ་དང་། །ཇི་ལྟར་མཛུབ་མོ་རང་རྩེ་ལ། །མི་གཅོད་རེག་པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱིས་རང་བལྟའོ། །གཞན་དག་མེད་ཅིང་དབང་ཡང་མེད། །བརྟགས་པ་ཡི་ནི་དངོས་པོ་མེད། །ཆོས་ལྟ་རྣམས་དང་སེམས་གཉིས་ཀྱང་། །སྣང་བ་མེད་ལ་མེད་པའོ། །སྐྱེ་བར་བྱ་དང་སྐྱེ་བྱེད་དང་། །དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །སྐྱེ་བར་བྱེད་ལས་དགོངས་བྱས་ནས། །རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་བཤད་དོ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དོན་དབྱིབས་སུ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་སྐྱེ་ན། །རི་བོང་རྭ་དང་ནམ་མཁའ་ཡང་། །དོན་དུ་སྣང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མ་བརྟགས་དོན་ཡོད་ན། །སེམས་ཀྱང་དོན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར། །སེམས་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པ་ཡི། །དོན་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་དམིགས་སོ། །ཐོག་མ་མེད་ལྡན་འཁོར་བ་ན། །དོན་

T1692 - 601

ཉིག་ངན་འཚང་མེད་པ་སྟེ། །སེམས་ནི་རྒྱས་པར་མ་གྱུར་ན། །ཇི་ལྟར་དོན་དུ་སྣང་བར་འཇུག །གལ་ཏེ་མེད་པས་རྒྱས་འགྱུར་ན། །རི་བོང་རྭ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ། །དངོས་
པོ་མེད་པས་རྒྱས་གྱུར་པའི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་མེད་པ་བཞིན། །སྔོན་ཀྱང་དེ་ནི་ཡོད་པ་མིན། །དོན་མེད་པར་ནི་དོན་འབྲེལ་སེམས། །ཇི་ལྟ་
བུར་ན་འཇུག་པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྟོང་ཉིད་མཐའ། །མྱ་ངན་འདས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །དོན་དམ་གྱི་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་
དང་རྐྱེན་ལ་རྟོག་པ་ཡིས། །སྲིད་པ་རྒྱུ་མེད་མ་བྱུང་བར། །རབ་ཏུ་ཤེས་པར་མ་གྱུར་བས། །ཁྲིས་པ་ཡོད་དང་མེད་པར་ལྟུང་། །སྣང་བ་མེད་པར་སེམས་མངོན་ཏེ། །བྱི་
བྲག་ཐོག་མ་མེད་རྒྱུས་འབྱུང་། །ཐོག་མ་མེད་ནས་དོན་མེད་ན། །བྱེ་བྲག་ཅི་ཡིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མེད་པས་རྒྱས་འགྱུར་ན། །དབུལ་པོ་དག་ཀྱང་ནོར་ལྡན་

༄༅། །འགྱུར། །དོན་མེད་ཇི་ལྟར་སེམས་སྐྱེ་བ། །ཐུབ་པས་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་དེ། །སེམས་ཀྱང་མེད་
ཅིང་སྤྱོད་ཡུལ་མེད། །སེམས་ཀྱང་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སྲིད་པ་གསུམ་ནི་བྱེད་སྤྱངས་པའོ། །སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་ཕྱིར། །མི་སྐྱེ་བ་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ། །རྒྱུ་
མེད་སྨྲ་བ་བཤད་པ་ནི། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རིག་གོ །འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། །དངོས་པོ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །རྨི་ལམ་སྒྱུ་འདྲ་དྲི་ཟའི་གྲོང་། །རྒྱུ་མེད་
པ་ཡི་དངོས་པོ་ཡོད། །མ་སྐྱེས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། །ཅི་ཕྱིར་སྟོང་པའང་བདག་ལ་གསུངས། །འདུས་པ་དག་ནི་མ་གཏོགས་པར། །ནམ་ཞིག་དངོས་པོ་མི་སྣང་
བ༔ །དེ་ཚེ་མ་སྐྱེས་སྟོང་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་མེད་པར་ངས་བཤད་དོ། །རྨི་ལམ་སྐྲ་ཤད་སྒྱུ་མ་དང་། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་སྨིག་རྒྱུ་རྣམས། །རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་སྣང་གྱུར་

T1692 - 603

པ༔ །འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་འདུས་པ་རེ་རེར་ཡང་། །སྣང་བ་མེད་པས་ཡོད་མ་ཡིན། །འདུས་པ་མུ་སྟེགས་ལྟ་བ་ལྟར། །འཇིག་པས་རྣམ་པར
འགྱུར་བ་མིན། །རྒྱུ་མེད་སྨྲ་བས་བརྩད་བྱས་ཏེ། །མ་སྐྱེས་པ་ཡང་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་བ་བསྒྲུབས་ན། །ང་ཡི་ཚུལ་ནི་མི་འཇིག་གོ། །རྒྱུ་མེད་སྨྲ་བ་བསྟན་ན
ནི༔ །ཇི་ལྟར་ཅི་ལས་ཅི་དག་གིས། །གང་དུ་རྒྱུ་མེད་སྐྱེར་འགྱུར་ཞེས། །མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་འཇིགས་པ་སྐྱེ། །རྒྱུ་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་པར། །ནམ་ཞིག་འདུས་བྱས
མཐོང་བ་ན། །དེ་ཡི་སྐྱེ་འཇིག་སྨྲ་བ་ཡི། །ལྟ་བ་རྣམ་པར་ལྡོག་པར་འགྱུར། །དངོས་པོ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་དམ། །དེ་སྟོ་རྐྱེན་ལ་བརྟགས་པའམ། །འོན་ཏེ་དངོས་པོའི་མིང
ལགས་སམ། །དོན་མེད་པ་ཡང་བདག་ལ་གསུངས། །དངོས་མེད་མི་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྐྱེན་ལ་བརྟག་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོའི་མིང་ཡང་དེ་མིན་ཏེ། །དོན་མེད་པ

T1692 - 604

༄༅། །ཡང་མིང་མ་ཡིན། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་རང་རྒྱལ་དང་། །ས་བདུན་དུ་ནི་ཕྱིན་རྣམས་དང་། །མུ་སྟེགས་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ནི་མི་སྐྱེ་
མཚན་ཉིད་དོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་བཟློག་པ་དང་། །བྱེད་པ་དགག་ནི་དགག་པ་དང་། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་རྣམ་གཞག་པ། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངས་བཤད་དོ། །དངོས་པོ་རྒྱུ་
ལས་འབྱུང་མེད་པ། །རྟོག་དང་བརྟགས་པ་སྤངས་པ་སྟེ། །ཡོད་མེད་ཕྱོགས་ལས་གྲོལ་བ་ནི། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངས་བཤད་དོ། །སེམས་ནི་སྣང་དང་རྣམ་བྲལ་བ། །རང་
བཞིན་གཉིས་ཀྱང་སྤངས་པ་སྟེ། །གནས་རྣམས་རབ་ཏུ་གྱུར་བ་ནི། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངས་བཤད་དོ། །ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་མིན། །སེམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཟུང་
བ་མེད། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་རབ་སྤངས་པ། །དེ་ནི་སྐྱེ་མེད་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་སྟོང་པ་རང་བཞིན་མེད། །དེ་ལས་བསགས་པའི་ཚིག་ཀུན་བརྟག །ནམ་ཡང་སྟོང་

པས་སྟོང་མ་ཡིན། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྟོང་པའོ། །རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་འདུས་པ་ལས། །རབ་ཏུ་འཇུག་ཅིང་ལྡོག་པར་འགྱུར། །འདུས་པ་ལས་ནི་ལོགས་ཤིག་ན། །སྐྱེས་པ་
མེད་ཅིང་འགགས་པ་འང་མེད། །གཅིག་པ་དང་ནི་ཐ་དད་དུ། །ཇི་ལྟར་མུ་སྟེགས་ཅན་རྟོག་བཞིན། །དངོས་པོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་དང་། །འདུས་ལས་གུད་ན་གང་ནའང་
མེད། །ཡོད་མེད་དངོས་པོ་མི་སྐྱེ་སྟེ། །མེད་མིན་ཡོད་མིན་གང་ནའང་མེད། །དེ་ཕྱིར་གཞན་དུ་འདུས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་འཇུག་ཅིང་ལྡོག་པར་འགྱུར། །འདི་ནི་བརྡ་ཙམ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། །ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་འབྲེལ་བ་ཡིན། །རྒྱུན་རྣམས་འབྲེལ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན། །བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དོན་མེད་དོ། །བསྐྱེད་པ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད། །མུ་སྟེགས་
ཅན་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་སྤངས། །འབྲེལ་པ་ཙམ་དུ་ངས་བཤད་དེ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རིག་གོ། །གང་ན་འབྲེལ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན། །དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ། །

TI692 - 606

༄༅། །འབྲེལ་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་སྟེ། །རྒྱུ་མེད་སྨྲ་བར་ཞེས་པར་བྱ། །གང་ན་འབྲེལ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན། །དངོས་པོ་སུ་ལ་ཡོད་ན་ནི། །མར་
མེ་བཞིན་དུ་རྟས་རིགས་རྣམས། །འབྲེལ་པ་སྣང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། །འབྲེལ་པ་དག་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ། །ཆོས་གང་མི་མཁས་རྟོག་པ་ནི། །མ་སྐྱེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
དེ༑ །རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །འཕགས་པས་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་གཞན་ཡིན་ཏེ། །གང་དེའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བཟོད་པ་ཡིན། །
ནམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཀུན། །འདི་ནི་འབྲེལ་པ་ཙམ་མོ་ཞེས། །འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ན། །དེ་ན་སེམས་ཀྱང་མཉམ་པར་འཇོག །མི་ཤེས་སྲིད་པ་ལས་ལ་
སོགས༑ །འབྲེལ་པ་དག་ནི་ནང་གི་ཡིན། །འཁོར་ལོ་འཇིམ་ཤིང་སྦུབ་ལ་སོགས། །ས་བོན་འབྲུང་སོགས་ཕྱི་རོལ་ལོ། །འདི་ནི་འབྲེལ་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། །གང་གི་དངོས་

པོ་རྒྱུན་གཞན་ལས། །གང་ཡང་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི། །འཕྲད་དང་ལྡུང་ལ་དེ་མི་གནས། །གལ་ཏེ་བསྐྱེད་བྱའི་དངོས་མེད་ན། །བློ་ཡང་གང་གི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་། །འདི་
དག་ཕན་ཚུན་རྒྱུན་གྱུར་པས། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རྒྱུན་དུ་ཞེས། །བྲོད་ག་ཞེར་སྲུ་དང་གཡོ་བ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་ཁྲིས་པས་རྣམ་བརྟགས་ཏེ། །དེ་ནི་འདུས་པ་ཚོས་མ་ཡིན། །
དེ་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །ནད་པའི་དབང་དུ་སྨན་པ་དག །བྱ་བ་ཐ་དད་སྟོན་མོད་ཀྱི། །དེ་ལ་གཙུག་ལག་ཐ་དད་མེད། །ནད་ཀྱིས་ཕྱེ་བས་ཐ་དད་དོ། །དེ་བཞིན་ངས་ཀྱང་
སེམས་ཅན་རྒྱུད། །ཉོན་མོངས་ཉེས་པའི་སྐྱོན་ཆགས་པ། །དབང་པོ་དག་གི་སྟོབས་ཞེས་ནས། །ཁྲིས་པ་དག་ལ་ཚུལ་བཤད་དོ། །ཉོན་མོངས་དབང་པོ་ཐ་དད་པས། །ང་
ཡི་བསྟན་པ་དབྱེར་མི་ཕྱེད། །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཞི་བ་ཡི། །ལམ་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཧྲ་དང་སྨྲམ་བུ་ཚོད་པ་ནས། །རི་བོང་རྭ་ནི་མེད་པའི་རྒྱུ། །གང་རྒྱུ་ཚོགས་

༄༅། །ལས་བྱུང་བ་དེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་མེད་པར་ཞེས་མི་བྱ། །ཡོད་པའི་རྒྱུ་ནི་མེད་པ་སྟེ། །མེད་པ་མེད་པར་མི་རུང་ངོ་། །ཡོད་པ་མེད་པའི་བླ་ལས་
བྱུང་། །ཕན་ཚུན་བླ་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ཞིག་ལ་ནི་གནས་བཅས་ཤིང་། །ཅི་ཞིག་སྣང་བར་སུས་བསམས་པ། །གང་ལ་རྟེན་པ་ཅི་ཞིག་ནི། །རྒྱུ་མེད་པ་སྟེ་རྒྱུ་མེད་མིན། །
གལ་ཏེ་གཞན་ལ་དེ་རྟེན་ཅིང་། །དེ་ཡང་གཞན་ལ་སྣང་གྱུར་ན། །ཐུག་པ་མེད་པར་རབ་འགྱུར་ཏེ། །ཅི་ཞིག་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ལོ་མ་ཤིང་སོགས་ལ། །
རྟེན་ཅིང་སྒྱུ་མ་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །མི་རྣམས་ལ་ནི་སྣ་ཚོགས་སྣང་། །སྒྱུ་མའི་དྲ་བ་ལོ་མ་མིན། །ཀྱི་མོ་མ་ཡིན་ཤིང་མ་ཡིན། །བྱིས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྒྱུ་མར་མཐོང་། །སྒྱུ་མ་བྱེད་པས་གནས་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དངོས་ལ་བརྟེན་བཅས་ཏེ། །ཅི་ཞིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར་ན། །སྣང་བའི་ཚེ་ན་གཉིས་མེད་པར། །

ཅི་ཞིག་ཏུ་ནི་ཇི་ལྟར་བརྟག །རྣམ་པར་རྟོག་ལ་རྣམ་བརྟགས་མེད། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདང་མེད་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་རྟོག་ལ་མེད་པས་ན། །སྒྱུ་ཏན་འདས་མེད་འཁོར་བ་
མེད། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་ན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་གོ །མ་ཞུགས་ན་ནི་ཇི་ལྟར་སེམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །བསམ་པ་དུམ་ཐ་དད་ཕྱིར། །
བསྟན་པ་ལ་ནི་སྙིང་པོ་མེད། །སྙིང་པོ་མེད་ཕྱིར་ཐར་པ་མེད། །འཇིག་རྟེན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མེད། །ཇི་ལྟར་བྲིས་པས་བརྟགས་པ་ཡི། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་སྣང་བ་མེད། །
སེམས་ནི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་སྣང་། །བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་མགོ་ཡུང་བསླང་། །ཡོད་མེད་མ་བྱུང་མེད་པས་ན། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་ཏེ། །འདི་དག་ཐམས་
ཅད་སེམས་ཙམ་མོ། །རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྤྱངས། །བྲིས་པ་རྒྱུན་གྱིས་དངོས་པོར་འཆད། །མཁས་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་སེམས་དང་བྲལ་བ་

༄༅། །སྟོ། །སེམས་ནི་འཕགས་པར་ཉེར་འགྲོ་ཞིང་། །གྲངས་ཅན་གཅེར་བུ་ཁྱད་པར་ཅན། །དེ་བཞིན་བྲམ་ཟེ་ཕྱུགས་བདག་རྣམས། །ཡོད་དང་
མེད་པའི་ལྟ་བར་ལྟུང་། །རྣམ་པར་དབེན་པའི་དོན་གྱིས་སྤངས། །རང་བཞིན་མེད་དང་མ་སྐྱེས་དང་། །སྟོང་པ་སྒྱུམ་དྲི་མེད་རྣམས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འཕྲོད་ཀྱིས་
ཀྱང་། །སུ་ཡི་ཕྱིར་ནི་དེ་དག་བཤད། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ནི་སེམས་བཅལ་ལ། །ལྟ་བ་རྟོག་གེ་རྣམ་སྤངས་པའི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བཤད། །ངས་ཀྱང་
རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་སེམས་ཡིན་ན། །འཇིག་རྟེན་ཅི་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཅི་ཕྱིར་མི་རྣམས་འོང་འགྲོ་བར། །ས་ལ་རབ་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་
བྱ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ། །རྟོག་པས་ཀུན་ཏུ་བསྐྱོད་པས་ན། །གནས་མེད་རྟེན་པ་མེད་བཞིན་དུ། །ས་ཡི་སྟེང་བཞིན་དེ་དག་སྐྱོད། །དེ་བཞིན་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །

རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱོད་པས་ན། །དེ་དག་བདག་གི་སེམས་ལ་རྒྱུ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་བྱ་བཞིན་ནོ། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་སྣང་བའི། །སེམས་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག
ཞཤད་པ། །སྣང་དང་འཇུག་པ་ཇི་ལྟར་ཅེས། །སེམས་ཙམ་པོ་ནི་བདག་ལ་གསུངས། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་རྣམས་དང་། །སྣང་དང་འཇུག་པ་བག་ཆགས
དང་། །སྣང་དང་འཇུག་པར་རྣམ་རྟོག་པས། །མི་བརྟེན་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དངོས་པོ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡུལ། །སེམས་ནི་ཡུལ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །སྣང་བའི
སེམས་ནི་ཡོངས་ཤེས་པས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་གོ། །བཏགས་པའི་མིང་ནི་མིང་བྲལ་དང་། །བློ་དང་རིག་བྱ་སྤངས་པར་ནི། །འདུས་བྱས་ནམ་ཞིག་མཐོང་གྱུར
པ། །དེ་ཡི་ཚེ་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར། །མིང་ལ་མིང་ནི་རྣམ་སྤོམ་པར། །ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་ཙམ་སྟེ། །གང་དག་གཞན་དུ་ཤེས་བྱེད་པ། །དེ་དག་མི་ཤེས་ཤེས་བྱེད་མིན། །

TI692 - 612

༄༅། །ཆོས་ལྔ་རྣམས་དང་རང་བཞིན་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམས་དང་། །བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་
འདུས༏ །གང་གི་ཆེན་འགྲོ་བ་དག །བློ་དང་རིག་བྲུས་དབེན་མཐོང་བ། །དེ་ཆེ་མིང་ལ་མིང་རྟོག་པ། །མངོན་པར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སེམས་མཐོང་ཕྱིར་ནི་བྲལ་བ་
དང་༏ །ཡི་གེ་རྟོག་པ་ཕྱིར་ལྡོག་གོ །རང་གི་སེམས་ནི་མ་མཐོང་ཕྱིར། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་འཇུག །གཟུགས་མེད་པ་ཡི་ཕུང་པོ་བཞིན། །དེ་དག་ལས་ནི་བགྲང་བ་
མེད༏ །འབྱུང་བ་ཐ་དད་མཚན་ཉིད་གཟུགས། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་རྣམས་མང་པོར་འགྱུར། །མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་ཕྱིར། །འབྱུང་ལས་གྱུར་མིན་འབྱུང་བ་
མིན༏ །འོན་ཏེ་མཚན་ཉིད་གཞན་གཟུགས་ན། །ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཅིར་མི་སྐྱེ། །ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་གྲོལ་བ། །གང་ཆེ་མཚན་ཉིད་མེད་མཐོང་ཞིང་། །ཆོས་ལ་བདག

མེད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ཚེ་སེམས་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར། །ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་ཕྱིར། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་དུ་སྐྱེ། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །སྣང་
བ་མེད་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར། །ཀུན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་བདག་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བདག་གི་ཡིན། །གཉིས་སུ་འཛིན་པས་རབ་ཏུ་འཇུག །ཡོངས་སུ་རྟོག་ན་ལྡོག་པར་
འགྱུར༔ །གཅིག་དང་ཐ་དད་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །རྒྱུ་བ་མེད་པ་ནམ་མཐོང་བ། །དེ་ཚེ་བདག་དང་བདག་གིར་ཡང་། །གཉིས་སུ་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མ་ཞུགས་པར་ནི་
རྒྱུས་མི་འགྱུར། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡང་མིན། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྤངས་པ་ཡི། །འགགས་པ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་རྣམས། །རྣམ་
རྟོག་སེམས་ཙམ་བདག་ལ་གསུངས། །རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་འབྲེལ་པ་ཡི། །མཚན་དང་མཚན་གཞི་རྣམ་སྤངས་པ། །རང་གི་སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྣང་། །མཐོང་བ་ལྟ་བུར

༄༅། །རྣམ་པར་བརྟགས། །སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཞེས་པ་དང་། །སེམས་ཀྱི་དོན་གཞན་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །བློ་ཡིས་གང་ཚེ་མ་མཐོང་ན། །མེད་པའི་
ལྟ་བར་འགྱུར་བ་ནི། །སེམས་སུ་འཛིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་དེ་ཡི་ཡོད་མི་འགྱུར། །རྣམ་རྟོག་དངོས་མིན་དངོས་མེད་མིན། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། །སེམས་
སྣང་ཡོངས་སུ་ཞེས་པའི་ཕྱིར། །རྣམ་རྟོག་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པ། །རབ་ཏུ་གྱུར་པ་གནས་མེད་པའོ། །བཞི་ཡི་ཕྱོགས་རྣམས་ཕྱིར་
བཟློག་ཅིང་། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྒྱུ་ཅན་ན། །མིང་གི་བྱེ་བྲག་གཞན་དེ་བྱས། །དེ་ནི་བསྒྲུབས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་འདུས་པ་དང་། །རྒྱུ་ནི་བཀག་པར་གྱུར་
པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་དོན་གྱིས་དགོག་པར་འགྱུར། །ཡང་ན་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་རྐྱེན་རྣམས་མི་རྟག་ན། །རྟག་པའི་ཉེས་པ་བཟློག་པར་འགྱུར། །ཕྱིས་པ་

རྣམས་ནི་མི་རྟག་ཕྱིར། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །གང་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་བཞིན་དུ། །རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་མི་སྣང་ངོ་། །མི་མཐོང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ཅེས། །མི་རྟག་
པ་ལས་སྲིད་མི་འབྱུང་། །བསྡུ་བ་དག་གིས་སེམས་ཅན་གདུལ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་དབང་དུ་བྱ། །ཤེས་རབ་དག་གིས་ལྟ་བ་གཞིག །རྣམ་པར་ཐར་པས་ཞིན་ཏུ་
སྤེལ༑ །འདི་ཀུན་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་ཏེ། །མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་གང་བཤད་བརྟན། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་ལྟ་བས། །རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་མེད། །ང་འདྲ་
གཅིག་པུ་རང་གྲུབ་མཐའ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྱངས། །འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་རྣམ་གྲོལ་བ། །སློབ་མའི་སྤྱོལ་བཤད་པར་བྱ། །སེམས་ཙམ་སྟེ་ནི་སྣང་བ་མེད། །
རྟག་དང་ཆད་པ་སྤྱངས་པ་ཡི། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་རུ། །སེམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྣང་། །ཇི་སྲིད་སེམས་ནི་འཇུག་པའི་བར། །དེ་སྲིད་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་

༄༅། །ཡིན། །འཇིག་རྟེན་རང་གི་སེམས་མཐོང་ན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་གོ །འདུ་བ་འབྲས་བུ་དོན་གྲུབ་པ། །ཟད་པ་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་
བ། །འདུ་དང་ཟད་པ་ཡོངས་ཤེས་ན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་གོ །རྟག་དང་མི་རྟག་བྲལ་བ་དང་། །མ་བྲལ་པ་དང་གཞན་མིན་གཞན། །དེ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
ནི། །འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་དང་ལྷམ་ཡིན་དང་མི། །བྱོལ་སོང་ཡི་དྭགས་གཤིན་རྗེའི་གནས། །གང་དུ་ལུས་ཅན་སྐྱེ་བ་ཡི། །འགྲོ་བ་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་
བཤད། །རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་དག་ཏུ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྡུངས་ན་ནི། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ཐར་པར་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་
སློང་སྡེ་རྣམས་ལ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ཡང་། །ཚེ་དང་སྐྱེ་དང་འཆི་བཤད་པ། །དགོངས་པ་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལས་གཟུགས་གཞན་

བཞིན༑ །སེམས་ཀུན་འདུས་ནས་འཇིག་པར་འགྱུར། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ནི། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ནས་གཅིག་སྐྱེ་ཆཤད། །གཟུགས་དང་གཟུགས་ལ་རྣམ་རྟོག
པ༑ །འབྱུང་དང་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་མེད་དོ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གང་དས་ཆཤད། །འདི་ནི་རྒྱུན་དུ་ཆཤད་པ
ཡིན༑ །གཟུགས་སུ་འཛིན་པ་རྣམ་སྤངས་པ། །སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས། །མ་རིག་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས། །ཆོས་གཉིས
ཀྱིས་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར། །མི་གཉིས་དེ་བཞིན་ཡོད་གཉིས་སོ། །རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་གལ་ཏེ་ཁྱད་མེད་ན། །རྟག་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུར
འགྱུར༑ །རྒྱུན་རྣམས་ཀུན་ནི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བཟང་བའི་ཕྱིར། །ཁྱོད་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་། །སུ་སྟེགས་ཅན་དང་ཁྱད་མེད་འགྱུར། །དེ་

༄༅། །ཕྱིར་ཐུབ་ཆེན་འཕགས་མ་ཡིན། །འདོམ་གང་ཙམ་གྱི་ལུས་ལ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་དང་། །འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་
རྣམས༔ །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་བཤད། །རང་བཞིན་གསུམ་ལ་འཛིན་པ་ཡིས། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གཟུང་འཛིན་ལྟ། །འཇིག་རྟེན་འདས་དང་འཇིག་རྟེན་པའི། །
ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་སྟོན་ལ་བལྟ་བྱ་སྟེ། །རང་བཞིན་རྣམས་ནི་སྨོས་པར་བྱ། །ལྟ་བ་རྣམས་ནི་བཟློག་པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་རྣམ་པར་མི་བརྟག་
གོ །ཉམས་པའི་ཉེས་ཕྱིར་སྡོམ་པ་མེད། །སེམས་ཀྱང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་སུ་འཛིན་ཕྱིར་འཇུག་པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཉིས་མེད་ཡིན། །མི་
ཤེས་པ་དང་སྲིད་པ་ལས། །རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་ཚུལ་མ་སྐྱེས། །མཐར་ཐུག་མེད་དང་བྲུས་པ་དང་། །སྲིད་པ་བྲུས་ལས་མི་སྐྱེའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པ་ནི། །

མི་མཁས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་བཞིར་བཤད། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་འཇུག་ཕྱིར། །དངོས་པོ་ཡོད་དང་དངོས་མེད་མེད། །མཐའ་བཞི་དག་ལས་གྲོལ་བ་ཡི། །ལྟ་བ་
གཉིས་པོ་རྣམ་སྤངས་པ། །མཐོང་ནས་རྣམ་རྟོག་གཉིས་འཇུག་ནི། །མངོན་པར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མ་སྐྱེས་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས། །བློ་ནི་རྣམ་པར་ལྟ་བའི་
ཕྱིར། །སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་དག་ལ་ཡང་། །དེ་དང་འདྲ་ཕྱིར་མི་བརྟག་གོ །ཇི་ལྟར་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །རྟག་ཏུ་ཡོད་མེད་མ་འདྲེས་པར། །ལྟ་བ་རྣམ་གཉིས
བཟློག་པ་ཡི། །རིགས་པ་མགོན་པོ་བདག་ལ་གསུངས། །སུ་སྟེགས་སླུ་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་། །རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་སྤངས་པ། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ནི་མི་འཇིག
ཕྱིར། །རྒྱལ་བས་མངོན་རྟོགས་སྤྱོད་པ་དག །རྣམ་ཐར་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག །རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་དེ་དག་སྨྲ། །མཁས་པ་

TI692 - 620

༄༅། །རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་སྤྱང་། །སྤྲིན་དང་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཇའ་འདྲ་བ། །སྨིག་རྒྱུ་སྒྲ་ཤད་འཛིངས་པ་སྒྱུ་མ་འདྲ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་
རྟོག་བྱུང་བ། །མུ་སྟེགས་འགྲོ་བ་རང་གི་རྒྱུ་ཡིས་རྟོག །སྐྱེ་བ་མེད་དང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཡང་དག་མཐའ་དང་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་དོན་གཟུགས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ཏེ། །དངོས་པོ་
མེད་པར་མི་རྟོག་གོ །ལག་དང་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་ན། །དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྲོང་འཇིག་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །
གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་གཞན་མ་ཡིན། །མི་སྐྱེ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །གཞན་མ་ཡིན་ཕྱིར་མི་བརྟག་གོ །ལྟ་བའི་ཉེས་པར་རབ་ཏུ་འགྱུར། །དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་གཟུང་
བའི་ཕྱིར། །ཀུན་རྟོག་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་བཟུང་བས་ན། །རིང་ཐུང་ཟླུམ་ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཡིད་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག

པ་སྟེ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རྟོག་ནི། །མཚན་དང་མཚན་གྱི་གཞི་སྤྱངས་པ། །གང་ཡང་མུ་སྟེགས་མི་སྐྱེ་དང་། །གང་ཡང་ང་ཡི་ཚུལ་བལྟ་བས། །རྟོག་པ་དེ་ནི་ཟད་
པར་མེད། །ལྟ་བའི་ཉེས་པར་རབ་ཏུ་འགྱུར། །དགོངས་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དེ། །རིགས་པ་ཞེས་པ་སུས་ཞེས་པ། །དེ་དག་ང་ཡི་ཚུལ་
ཞེས་སོ། །དགོས་པ་ལྟ་བ་དགོངས་པ་དང་། །མི་སྐྱེ་བ་ནི་གནས་མེད་པ། །དོན་གཉིས་ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་ནི། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངས་བཤད་དོ། །དངོས་པོ་མ་སྐྱེ་རྣམས་
མཆིས་སམ། །འོན་ཏམ་ལགས་སམ་ཐུབ་ཆེན་གསུངས། །རྒྱུ་མེད་སྣ་དང་མི་མཉམ་དང་། །མེད་དང་ཆོས་རྣམས་འདྲེས་པར་འགྱུར། །རྒྱུ་མེད་སྣ་དང་མི་སྐྱེ་དང་། །
མི་མཉམ་མུ་སྟེགས་ལྟ་བ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་ལས་རྣམ་གྲོལ་བས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ལྟ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །སྐྱེ་དང་མི་སྐྱེ་སྤྱང་བར་བྱས། །རྒྱུ་

༄༅། །མེད་སླུ་བས་མི་སྐྱེ་དང་། །སྐྱེ་བས་རྒྱུ་ཡི་གནས་སུ་འགྱུར། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ལ་བྱ་བ་མེད། །གལ་ཏེ་བྱ་ཡོད་ལྟ་འདྲེས་འགྱུར། །ཐབས་
དང་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པས། །ལྟ་བ་ཉིད་ནི་བདག་ལ་གསུངས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱེ། །གཟུང་དང་འཛིན་དང་བྲལ་
བའི་ཕྱིར། །འཇིག་པ་མེད་ཅིང་ལྡོག་པ་མེད། །དངོས་པོ་ལས་ནི་དངོས་གཞན་མཐོང་། །སེམས་ཀྱང་དེ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱེ་མེད་པ། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་
བདག་ལ་གསུངས། །གལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་མི་ཤེས་ན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ནི་དེ་བཤད་དོ། །ཐུབ་ཆེན་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །སྒྱུ་མ་དང་ནི་ཕྱི་མར་འགལ། །མུ་སྟེགས་ལྟ་
བས་རྣམ་གྲོལ་བ། །མི་མཉམ་རྒྱུ་མེད་སྤྱངས་པ་ཡི། །འཇིག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་རྣམས། །སྨྲ་བའི་མཆོག་གིས་བདག་ལ་གསུངས། །ཡོད་དང་མེད་ལས་རྣམ་གྲོལ་

ཞིང་། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མི་འཇིག་པའི། །ས་ཡི་རིམ་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ། །པད་མོའི་སྤྱན་གྱིས་བདག་ལ་གསུངས། །འཇིག་རྟེན་མཐའ་གཉིས་ལྷུང་བ་ནི། །ལྟ་བས་
རྣམ་པར་དཀྲུགས་གྱུར་པས། །སྐྱེ་དང་མི་སྐྱེ་ལ་སོགས་ཕྱིར། །ཞི་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ་མི་རྟོགས། །ང་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡང་མེད། །ང་ནི་ཆོས་ཉིད་མི་འཆད་དེ། །གཉིས་
ཡོད་ན་ནི་ཉེས་པར་འགྱུར། །གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲངས། །སྟོང་པ་སྐད་ཅིག་དངོས་པོ་རྣམས། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་པ། །ལྟ་ངན་སྤྲ་བས་
གཡོགས་པ་རྟོག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མིན། །ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་གང་དག་གིས། །ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་འགྱུར་བ་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་འཇུག་དང་། །
ལྡོག་པ་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། །ཁ་དོག་རྒྱས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུས་པའི་གཟུགས། །མཐོང་ནས་ཕྱི་རོལ་དག་ཏུ་ཡང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་

TI692 - 624

༄༅། །རབ་ཏུ་འཇུག །དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དོན་མཐོང་ཕྱིར། །འཕགས་པའི་རིགས་དང་མཐུན་པ་ཡི། །སེམས་
ནི་མངོན་པར་མི་འཇུག་གོ །འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་མ་གཏོགས་པར། །དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། །རྟག་པར་འབྱུང་བ་འདྲ་བའི་སེམས། །མ་སྐྱེས་པར་ནི་རྣམ་པར་
བསྒོམ༔ །རྣམ་པར་རྟོག་ལ་མ་རྟོག་ཤིག །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་མཁས་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་ལ་བརྟགས་གྱུར་ན། །གཉིས་མིན་མྱང་ན་འདས་མ་ཡིན། །མི་སྐྱེ་བར་ནི་དམ་
བཅས་པའི། །ཚུལ་ནི་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྣང་། །སྒྱུ་མ་རྒྱུ་མེད་བྱུང་བ་སྟེ། །གྲུབ་མཐའ་འདས་ཤིང་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཐོག་མ་མེད་ནས་བསྒོམས་པ་ཡི། །སེམས་ནི་
གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་སྣང་། །དོན་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་མེད་མིན། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་རྣམ་པར་བསྒོམ། །མེ་ལོང་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་གཟུགས། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་སྤངས་

པ༔ །སྣང་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པའང་མིན། །སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་ནོ། །དྲི་ཟ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་དག །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །
འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་མི་འབྱུང་མེད། །བདག་དང་ཆོས་སུ་བརྟགས་པ་ཡིས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེས་བུ་ལྟར། །འཇུག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག །ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་
རྟོགས་སོ། །མཚང་བ་དང་རྐྱེན་གྱི་དབང་། །དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ། །བདག་མཐུ་རག་ལས་རྒྱལ་བ་ཡང་། །རག་ལུས་ཉན་ཐོས་ལྟ་བོར་ཞུགད། །དུས་
གཞན་དུ་ནི་ཞིག་པ་དང་། །དོན་དམ་དུ་དང་ཕན་ཚུན་དང་། །མི་རྟག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཤེས་པ་མི་མཁས་རྟོག་པར་བྱེད། །ཡོན་ཏན་རྡུལ་ཕྲན་རང་བཞིན་རྒྱུས། །ཤེས་པ་
མཐར་གཉིས་ལྟུང་བ་དག །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར། །ཐར་པ་ཡི་ནི་ཐབས་མི་ཤེས། །ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་སོར་མོའི་རྩེར། །ཟླ་བར་འཛིན་ཏེ་གཞན་དུ་མིན། །ཇི་

༄༅། །ལྷུར་ཡི་གེར་ཆགས་པའི་རྣམས། །ང་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་རྟོགས། །འབྱུང་བ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ། །གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་
སྟེ། །དེ་ནི་འབྱུང་བ་གནས་པ་ཡིན། །འབྱུང་འགྱུར་འབྱུང་བས་མ་བྱས་སོ། །མེ་ནི་གཟུགས་ལ་སྲེག་པར་བྱེད། །སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་ཆུ་ཡི་ཁམས། །རླུང་ནི་གཟུགས་
ལ་འདོར་བྱེད་པ། །འབྱུང་བས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །རྣམ་པར་ཤེས་དང་གཟུགས་ཕུང་པོ། །དེ་ནི་གཉིས་ཏེ་ལྟ་མོ་ཡིན། །ཕུང་པོའི་རྣམ་གྲངས་ཐ་དད་པ། །ངས་ནི་
རྣམ་པ་བརྒྱར་ཡང་བཤད། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་བྱེ་བྲག་ནི། །འཇུག་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན། །གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་འདྲེས་པ་སྟེ། །འབྱུང་ལས་གྱུར་མིན་སེམས་
གཟུགས་སོ། །སྒྲོལ་སོགས་པ་བླ་ཡིས་དཀར། །དཀར་ལ་སོགས་པའི་བླ་ཡིས་སྒོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དང་། །ཡོད་དང་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །གྲུབ་བྱེད་གྲུབ་

དང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། །གྲང་དྲོ་མཚན་དང་མཚན་གཞི་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །རྟོག་གེ་ཅན་གྱིས་མ་བསྒྲུབས་སོ། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་དྲུག །
དེ་དག་ཐེ་དག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བ་ཡི། །ཀུན་གཞི་དེ་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག །གྲངས་ཅན་གཅེར་བུ་ཕྱོད་པར་ཅན། །དབང་ཕྱུག་སྨྲས་པའི་རྟོག་གེ་བ། །
ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་། །དབེན་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྱངས། །དབྱིབས་དང་བྱུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དག །འབྱུང་ལས་སྐྱེས་ཏེ་འབྱུང་བ་མིན། །མུ་སྟེགས་ཅན་ནི་
འབྱུང་འགྱུར་དང་། །འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་སྨྲ། །དེ་ལས་གང་གཞན་མུ་སྟེགས་ཅན། །རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་རྟག་པར་བྱེད། །ཡོད་མེད་ཕྱོགས་ལས་རྟེན་པའི་
རྣམས། །རྫོངས་པས་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་དོ། །སེམས་དང་ལྡན་ཅིག་ལྡན་པ་སྟེ། །ཡིད་ལ་སོགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན། །རྣམ་དག་མཚན་ཉིད་སེམས་ཅན་ནི། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་

༄༅། །ལྷན་ཅིག་གནས། །གཟུགས་དང་ལས་ནི་གང་ཡོད་དང་། །ཕུང་པོ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུས་བྱུང་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་མེད། །
གཟུགས་མེད་པ་ན་མི་གནས་སོ། །སེམས་ཅན་མེད་པར་གྱུར་བའི་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་སྨྲ་ལ་བདག་མེད་གྱུར། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་མི་འབྱུང་ཕྱིར། །བདག་མེད་སྨྲ་བ་
ཆད་པར་གྱུར། །དེ་ཡི་གནས་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །གཟུགས་མེད་པར་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད། །ཕྱི་ནང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་གོ །སྲིད་པ་བར་
མའི་ཕུང་པོ་རྣམས། །རྟོག་གེ་ཅན་རྣམས་འདོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི། །སྲིད་པའི་གཟུགས་ནི་མེད་དམ་ཅི། །སེམས་ཅན་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་
ནི། །ཞན་ཏ་ནམ་བྱུས་ཐར་པར་འགྱུར། །མུ་སྟེགས་སྨྲ་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །རྟོག་གེ་ཅན་གྱིས་མི་ཤེས་སོ། །དེ་ན་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པ་སྟེ། །གཟུགས་མེད་པ་ལ་ལྟ་བ

མེད། །དེ་མེད་པས་ན་གྲུབ་མཐའ་མེད། །ཐེག་པ་མེད་ཅིང་འགྲོ་བ་མེད། །དབང་པོ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཡི། །བག་ཆགས་ལས་བྱུང་རྣམ་ཤེས་པ། །རྣམ་པ་བརྒྱད་ལས་
ཕྱོགས་གཅིག་ནི། །སྐད་ཅིག་དུས་སུ་མི་འཛིན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་ནི་མི་འཇུག་ལྟར། །དབང་པོ་རྣམས་དང་དབང་མི་འཇུག །དེ་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། །
དབང་པོ་ལ་སོགས་སྐད་ཅིག་བཤད། །གཟུགས་ནི་རྟོག་པར་མ་གྱུར་པར། །རྣམ་པར་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འཇུག །རྣམ་པར་ཤེས་པར་མ་ཞུགས་ན། །ཇི་ལྟར་འཁོར་བ་སྐྱེས་
པར་འགྱུར། །སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇུག་པར་ནི། །རྣམ་པར་འདྲེན་པ་མི་འཆད་དོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་པ། །འགྲོ་བར་བར་ཆད་མེད་པར་གཡོ། །དབང་པོ་
རྣམས་དང་དབང་པོའི་དོན། །མཁས་ལ་མ་ཡིན་བླུན་པོ་ལ། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་མིང་གིས་འཛིན། །འཕགས་པ་མིང་གིས་དོན་ལ་མཁས། །དྲུག་པོ་ལ་ནི་ཉེར་ལེན་

T1692 - 630

ཤེར་ཕྱིན། ཨ [illegible]

༄༅། །མེད། །ཉེར་ལེན་བཅས་པ་མི་ཟིན་ཏོ། །ཡོད་པའི་ཉེས་དང་རྣམ་གྲོལ་བ། །བྱེ་བྲག་མི་འབྱེད་འཕགས་པ་སྨྲ། །ཤེས་པ་སྦྱངས་པའི་རྟོག་གེ་
པ༔ །རྟག་དང་ཆད་པས་འཇིགས་པ་དག །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་བདག །བྱིས་པ་བྱེ་བྲག་མི་བྱེད་དོ། །གཅིག་པ་ལ་ཡང་སྨིན་པ་ཡོད། །ཐ་དད་པ་ལ་འང་ཡོད་པ་
མིན༔ །སེམས་དང་ལྡན་ཅིག་གཅིག་པ་སྐྱེ། །ཡིད་ལ་སོགས་དང་ཐ་དད་དོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བསྒྲུགས་པའི། །སྨིན་པ་གང་ཆེ་ཉེར་ལེན་ལས། །དབྱེན་དེ་
ལ་ཇི་ལྟར་ན། །གཅིག་པར་བོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། །ཉེར་ལེན་བཅས་པའི་དམིགས་པ་ནི། །ལས་དང་ཚེ་དང་བྱེད་སོགས་པས། །འདྲ་དང་མི་འདྲ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས། །མེད་
བཞིན་དུ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་བསྲེག་བྱ་སྲེག་བྱེད་ལ། །མེ་ནི་ཅིག་ཅར་སྲེག་པ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་བཅས་པའི་བདག །ཅི་ཕྱིར་རྟོག་གེ་ཅན་མི་སྟོན། །རྟག་

TI[692 - 63]

ཏུ་སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། །སེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་འོད་གསལ་ལྡན། །བདག་བསྒྲུབས་པ་ཡི་དཔེ་དག་དང་། །ཅི་ཕྱིར་རྟོག་གེ་ཅན་མི་བྱེད། །རྟོག་གེ་ཅན་ནི་ཚུལ་སྤངས་པ། །
རྣམ་ཤེས་ཐིབས་པོར་རྨོངས་པ་དག །བདག་ཏུ་སྨྲ་བར་བྱེད་འདོད་པས། །ཕན་ཚུན་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་རྒྱུག །སོ་སོ་རང་རིག་རྟོགས་བྱ་བ། །བདག་ནི་རྣམ་དག་མཚན་ཉིད་
དེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དེ། །རྟོག་གེ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཉེར་ལེན་ཉེ་བར་ལེན་བྱེད་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་དང་ནི་ཕུང་པོ་ཡི། །མཚན་ཉིད་གལ་ཏེ་ཤེས་གྱུར་
ན། །ཚུལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་བརྗོད་པ་ནི། །ཀུན་གཞི་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་བསམ། །བདག་དང་ལྷན་ཅིག་ལྡན་པའི་ཆོས། །རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་མ
བྱས་སོ། །དེ་དག་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་ན། །རྣམ་པར་ཐར་དང་བདེན་མཐོང་ན། །སྒོམ་དང་མཐོང་བས་སྤང་བ་ཡི། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་སྦྱང་བ་ཡི། །སེམས་ནི་རང་

༄༅། །བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དག །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ནི། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་སྤྲངས་པའོ། །
བྱེ་དོར་བྱས་པས་གསེར་མདོག་དང་། །ས་ལེ་སྦྲམ་དང་པ་ར་དག །ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་ནོ། །གང་ཟག་མེད་ཅིང་ཕུང་པོ་མེད། །
སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་པ། །རྟག་ཏུ་ཞི་བ་རྣམས་བསྒོམས་ཏེ། །དེ་ལ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །ཡིད་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་ 629
མོངས་དང་། །བདག་དང་ལྡན་ཅིག་ལྡན་པར་ནི། །སྨྲ་བའི་མཆོག་གིས་རབ་ཏུ་བསྟན། །སེམས་ནི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཐོག་མ་མེད། །དེ་དག་
གིས་ནི་བསགས་པའི་ལས། །དེས་ནི་དེ་གཉིས་ཉོན་མོངས་འགྱུར། །ཐོག་མ་མེད་པའི་བློ་བུར་གྱི། །ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་ལྡན་པས་ན། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་བདག

ཉོན་མོངས། །རྨས་དང་འདྲ་བར་དག་པར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་གོས་སམ་གསེར་ཡང་རུང་། །དྲི་མ་མེད་ཕྱིར་ཉེས་སྤྱངས་བཞིན། །གནས་ཤིང་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །
ཉེས་མེད་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་ནོ། །ཇ་འམ་དུང་དམ་པི་ཝང་ལ། །སྒྲ་སྙན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག །མི་མཁས་ལ་ལ་ཚོལ་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་གང་ཟག་ཕུང་པོ་
ལའོ། །ས་ལ་གཏེར་དང་ནོར་བུ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཆུ་རྣམས་ཀྱང་། །ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་མི་སྣང་བ། །དེ་བཞིན་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལའོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་
བྱུང་ཚོགས་དང་། བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཕུང་པོ་ལྡན། །མི་མཁས་པས་ནི་མི་ཤེས་ཏེ། །དེ་བཞིན་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལའོ། །ཇི་ལྟར་སྦྲུམ་པར་གྱུར་བའི་བུ། །ཡོད་བཞིན་དུ
ཡང་མི་སྣང་བ། །དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་ཕུང་པོ་ལ། །རིག་པ་མི་ཤེས་པས་མི་མཐོང་། །ཇི་ལྟར་སྨན་གྱི་གསོད་པ་དང་། །ཇི་ལྟར་མེ་ནི་ཤིང་རྣམས་ལ། །རིག་པ་མི་ཤེས

༄༅། །ཕས་མི་མཐོང་། །དེ་བཞིན་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་དང་། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་བཞིན་དུ། །མི་མཁས་
རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་བ། །དེ་བཞིན་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལའོ། །ས་དང་དབང་དང་མངོན་ཤེས་དང་། །བླ་མ་ཡི་ནི་དབང་བསྐུར་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་
རྣམས༔ །བདག་མེད་ན་ནི་མེད་པ་ཡིན། །གང་ཚེ་འཇིག་བྱེད་སོང་ནས་ནི། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྟོན་ཅེས་ཟེར། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་སྟོན་ཅིག་ཅེས། །དེ་ལ་མཁས་པས་བསྒོ་
བར་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་གནོད་བྱེད་པ། །ཡོད་མེད་ཕྱོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡི། །བདག་མེད་སྨྲ་དང་སྨྲ་མི་བྱ། །དགེ་སློང་ལས་ལ་སྦྱང་བར་བྱ། །བདག་མེད་ནགས་
ཚལ་སྲེག་བྱེད་ཅིང་། །སུ་སྟེགས་ཉེས་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ། །དུས་མཐའི་མེ་ནི་འབར་བ་བཞིན། །བདག་ཏུ་སྨྲ་འདི་རབ་ཏུ་འབར། །ཁ་འདའ་སྦྲང་སྐྱེ་ཁར་དང་། །མར་

TI692 - 635

དང་ཏིལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །དེ་དག་རང་གི་རོ་ཡོད་ཀྱང་། །མ་སྨྱུངས་རབ་ཏུ་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཕུང་པོ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་བདག །རྣམ་པ་ལྟར་ནི་གཟུང་བྱས་ཀྱང་། །མི་མཁས་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་སྟེ། །མཁས་པས་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་འགྲོལ། །རིག་སྔགས་ལ་སོགས་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས། །སེམས་ནི་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ཏེ། །གང་ལ་གང་ཕྱིར་གང་དོན་དུ། །འདུས་པ་རྣམས་ནི་མི་རྟོགས་སོ། །ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་སྟེ། །སེམས་གཅིག་པོ་ནི་མི་གཟུང་ངོ་། །རྒྱུ་མེད་པ་དང་མི་འཇུག་པར། །རྟོག་གེ་པ་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར། །སེམས་ཀྱི་རྗེས་ལྟ་རྣལ་འབྱོར་པ། །སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་མི་མཐོང་། །མཐོང་བྱེད་སྣང་ལས་བྱུང་བ་ན། །སྣང་བ་ཙེ་ཡི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་། །དེ་ནི་ཀུ་ཏྲུ་ཡ་ནའི་རིགས། །གཙང་མའི་གནས་ནས་བྱུང་བ་སྟེ། །མྱ་ངན་འདས་པའི་གྲོང་འགྲོ་བའི། །ཆོས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན། །

༄༅། །འདི་ནི་སྨོན་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། །ང་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། །སྔོན་ཐུབ་གསུམ་གྱི་མདོ་རྣམས་ཀྱིས། །མྱུ་ངན་འདས་པ་ཤིན་ཏུ་
བཤད། །འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་འཚང་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་ཕྱིད་འཚང་རྒྱའོ། །
འཆི་བའི་རྒྱུ་ནི་ཡུལ་མ་ཡིན། །རྒྱུ་ནི་ཡུལ་ལ་འཆིང་བ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་བསད། །འདི་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་རལ་གྲིའི་སོ། །བདག་མེད་སྒྲུབ་ལ་སོགས་
པའི། །ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡོད་མེད་འགྱུར། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་སྣང་། །བདག་མེད་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟར་མེད། །བྱས་པ་དང་ནི་མ་བྱས་ཕྱིར། །རྒྱུ་ནི་རྟོག་པར་བྱེད་
པ་མེད། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་ཏེ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །རྒྱུ་ཡི་རྣམས་ནི་མ་སྐྱེས་ཏེ། །རྐྱེན་རྣམས་དེ་དག་བྱས་པའོ། །དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན

ན༔ །རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཇི་ལྟར་བརྟག །སྤྱི་ཕྱི་དང་ནི་ཨ་ཅར་ཡང་། །རྟོག་གེ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུར་སྟོན་ཏོ། །སྣང་དང་སློབ་མ་རྫས་སོགས་ཀྱིས། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ
འཆད༔ །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མཚན་རྣམས་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་མཚན་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་དག་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་ཡོན་ཏན། །དེས་ནི་སངས་རྒྱས་མི་བརྗོད་དོ། །
སངས་རྒྱས་མཚན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ལྟ་བའི་ཉེས་པས་རྣམ་སྤངས་པ། །སོ་སོ་རང་རིག་ལྟ་བས་རྟོགས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་འཇོམས་པའོ། །འོན་ལྐུགས་ལོང་བ
ཞར་བ་དང་། །རྐན་པ་དག་ནི་ཤར་གཉེར་དང་། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་མེད་པའོ། །བསྒྲིབས་དང་གསལ་དང་ལྷ་ཡི་ནི། །མཚན་རྣམས
ཀྱིས་ནི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར། །གསལ་བ་ལ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །གཉིས་པོ་གཞན་ནི་བག་མེད་པའོ། །རྒྱས་དང་གཟེགས་ཟན་ཁྱུ་མཆོག་དང་། །སེར་སྐྱ་ཤུ་ཀྲའི་གཙོ་བོ

༄༅། །རྣམས། །ངའི་མྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །དེ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །མྱ་ངན་ང་འདས་ལོ་བརྒྱ་ན། །རྒྱས་དང་ཁྱུར་འཕེལ་དེ་བཞིན་དུ༔ །པཎྜ་བ་དང་ཀོ་ཏུ་ར་པ། །དགའ་བོའི་འོག་ཏུ་མོ་ཏུ་རི་འབྱུང་། །མོ་ཏུ་རུ་དགའ་བོ་སྐྱབས་འོག་ཏུ། །ཀླུ་སློ་རྒྱལ་པོའི་ཐ་ཤལ་རྣམས། །ཀླུ་སློའི་རྗེས་ལ་མཆོན་གྱིས་འཁྲུག །མཆོན་གྱི་རྗེས་ལ་རྩོད་དུས་སོ། །རྩོད་པའི་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ། །འཇིག་རྟེན་དམ་ཆོས་མི་སྣོམ་མོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་འདས་པ་དག །འགྲོ་བ་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་འཁོར༔ །མེ་དང་ཉི་མར་ཕྱུང་པའི་ཕྱིར། །འདོད་པའི་ཁམས་ནི་བསྲེགས་ནས་ཀྱང་། །གང་ལ་འཇིག་རྟེན་གནས་གྱུར་པར། །ཕྱིན་ས་ལྷ་རྫས་གནས་སུ་འགྱུར། །རིགས་བཞི་མི་མགོན་དབང་པོ་དང་། །དྲང་སྲོང་རྣམས་དང་ཆོས་ཀྱང་སྟེ། །རིག་བྱེད་ཆོས་སྦྱིན་མཆོད་སྦྱིན་དང་། །ཆོས་ཀྱི་རྣམས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གཏམ་དང་སྲུང་ལ་

སོགས་པ་དང་། །རྒྱུད་བ་རྟོགས་བྱེད་འགྲེལ་པ་དང་། །འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་སོགས་པས། །འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་མྱོང་བར་འགྱུར། །ཤིན་ཏུ་བཅོས་ཤིང་བཅག་བྱས་
ནས༔ །སྟེང་ནས་ཁ་དོག་སྦྱར་བར་བྱ། །སྤོ་དང་ལྷི་བ་འདམ་སོགས་པས། །སྨན་བུ་ཤིན་ཏུ་བྲི་བར་བྱ། །ལུས་ནི་གོས་རྣམས་ཀྱིས་བཀབ། །མུ་སྟེགས་མཚན་མ་སྤྱངས་
པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་བསྟན་པ་ཞལ་ཤད། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་ནོ། །ཚོགས་ཀྱིས་བཙོགས་པའི་ཆུ་ཡང་བཏུང་། །ཁེད་པའི་སྲད་བུ་བཅིང་བར་བྱ། །དུས་
སུ་འོས་པར་འགྱུར་པ་དང་། །དམའ་བ་སྤྱངས་པའི་སློངས་མོ་ཟས། །མཐོ་རིས་ནས་ནི་ལྷ་རྫས་འབྱུང་། །གཉིས་པོ་གཞན་ནི་མི་ལས་འབྱུང་། །རིན་ཆེན་མཚན་རྣམས་ཕུན་
སུམ་ཚོགས། །ལྷུར་སྐྱེས་པ་ཡི་འགྲོ་བའི་དབང་། །མཐོ་རིས་ཕན་བྱེད་ཆོས་སྟོན་པ། །གླིང་བཞི་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་སྤྱོད། །ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་གླིང་སྤྱད་ནས། །སྲིད་པས་

༄༅། །རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར། །ཁྲིམས་པའི་དུས་དང་སྐྱབས་བྱུང་དུས། །གཉིས་པོ་གཞན་དང་རྗོད་པ་སྟེ། །ང་དང་གཞན་ནི་ཁྲུས་དུས་ལ། །
ཤཱཀྱ་སེང་གེ་རྗོད་པའི་དུས། །དོན་གྲུབ་པ་དང་ཤཱཀྱའི་སྲས། །འཇིག་སེལ་རྒྱས་དང་དབང་ཕྱུག་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན། །སྨྲ་ངན་ང་འདས་འབྱུང་བར་
འགྱུར༔ །འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་ལ་སོགས། །ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་ཆ་ཤས་པ་ཡིན། །སྒྲ་ང་དང་སྔོན་ཆད་བྱུང་བ་དག །དེ་དག་རྒྱས་པའི་ཡིན་པར་འགྱུར། །འཇིག་སེལ་
དང་ནི་དབང་ཕྱུག་ཀྱང་། །འཁྲིན་པར་བྱེད་པ་འཆད་པར་འགྱུར། །སྨྲ་ངན་ང་འདས་ཕྱིན་ཆད་ནི། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་འབྱུང་། །ང་ཡི་མ་ནི་ནོར་ལྡན་ཏེ། །ཕ་ནི་བྲམ་
ཟེ་སྐྱེ་དགུའི་བདག །ང་ནི་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ནའི་རིགས། །མིང་ནི་རྡུལ་མེད་རྒྱལ་བའོ། །ཡབ་དང་མེས་དང་ང་བདག་ཀྱང་། །ཡུལ་ནི་ཙམ་པར་སྐྱེས་པ་སྟེ། །མཚན་ནི་བླ་བ་

སྐྱབས་ཞེས་བྱ། །བླ་བའི་རིགས་ལས་དེ་སྐྱེས་སོ། །ཐར་པར་ཞུགས་ཤིང་བརྟུལ་ཞུགས་སྲུང་། །རྩུལ་ཡང་རྣམ་པ་སྟོང་ཕྲག་ནས། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དབང་བསྐུར་
ཏོ༔ །ལུང་བསྟན་བྱས་ནས་མྱ་ངན་འདའ། །ཆོས་ལ་བློ་ནི་སྨིན་པར་བྱ། །ཆོས་ཀྱིས་མི་ཁལ་ལ་ལ་སྨིན། །མི་ཁལ་སློབ་མ་ཞན་པས་ན། །བསྐལ་པའི་མཐར་ནི་འཇིག་
པར་འགྱུར། །འོད་སྲུང་དང་ནི་འོག་དད་སེལ། །འདྲེན་པ་གསེར་ཐུབ་རྣམ་དག་དང་། །རྟུལ་མེད་པ་དང་གཞན་དག་དང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱུས་དུས་རྒྱལ། །དེ་ཡི་
འོག་ཏུ་བྱུས་དུས་ལ། །འདྲེན་པ་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱུབ། །ཤེས་བྱ་ལྷ་རྣམས་སྟོན་པའོ། །དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གཉིས་གཞན་ལ་མིན་སྐྱོབ་བྱུང་མིན། །རྟོད་
དུས་ཕྱི་མའི་ཚེ་ལ་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །བྱུས་དུས་ལ་ནི་རྫོགས་འཚང་རྒྱ། །མི་ཕྱོག་པ་དང་ངེ་ཤེས་བྱ། །མ་དྲུས་ཁ་ཚོར་བཅས་པ་སྟེ། །ཚ་

TI692 - 642

༄༅། །བྱའི་མདོངས་སུ་འདྲ་བ་ཡིས། །སྔོང་ཡོག་རི་མོ་བྲི་བར་བྱ། །མདོངས་དང་མདོངས་ཀྱི་བར་དུ་ནི། །སོར་གཉིས་སོར་གསུམ་ཚད་དུ་བྱ། །
དེ་ལས་གཞན་དུ་བྲིས་ན་ནི། །བྲིས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆགས་པར་འགྱུར། །རྟག་པར་འདོད་ཆགས་མེ་ཞི་བྱ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱུས་ནི་བྲུས་ཀྱང་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ནི་ནན་ཏན་
དུ། །དུས་མཚམས་གསུམ་དང་སྔོམ་གསུམ་བྱས། །མདའ་དང་རྡོ་དང་ཤིང་ལ་སོགས། །འཕེན་ལ་སོགས་པས་བསྐྱོད་པ་དང་། །གཅིག་འཕགས་ན་ནི་གཅིག་ལྷུང་
འགྱུར། །དགེ་དང་མི་དགེ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཅིག་པུ་མང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། །མི་འདྲའི་མཚན་ཕྱིར་གང་ནའང་མེད། །ཡོན་པ་ཀུན་ནི་ལྷུང་དང་འདྲ། །སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་ཞིང་
བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་པོ་མང་འགྱུར་ན། །ཐམས་ཅད་མ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱས་ན་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར། །འདི་ནི་རྟོག་གེ་ཅན་གྱི་ཚུལ། །དེ་ནི་མར་མེས

བོན་འདྲ། །འདྲ་ཕྱིར་མང་དུ་ག་ལ་འགྱུར། །དེ་ལྟ་བུར་ན་མང་དུ་འགྱུར། །དེ་ནི་རྟོག་གེ་བ་ཡི་ཚུལ། །ཏིལ་ལས་བལ་སྲན་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །འབྲས་ནི་ནས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་
མིན། །གྲོ་དང་འབྲུ་ཡི་རྣམ་པ་དག །གཅིག་ནི་ཇི་ལྟར་མང་པོར་འགྱུར། །སྤྲུ་བྱེད་པ་ནི་པ་ཊི་ནི། །ཤར་པའི་མིག་དང་ཆེ་དབང་དང་། །ཚངས་པ་དང་ནི་གར་ག་དང་། །
འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ན་མདོ་བྱེད་པ། །མཆོད་སྦྱིན་བལ་ཀ་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཧྲུ་ཧྲུ་ཀ་དང་སྐར་མཁན་དག །རྫོགས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །
བསོད་ནམས་བྱས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི། །སྐྱེ་དགུའི་དཔལ་གྱི་སྟོབས་ཅན་འབྱུང་། །ཆོས་ཀུན་ལ་ནི་སྲུང་བྱེད་པ། །རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ཅན་གཏོང་པའོ། །གྲོག་མའི་མཁར་
དང་སྲན་ཆུང་མིག །གྱུ་བྱུ་ཅན་དང་རྟ་འཛིན་བུ། །ཁྱུ་མཆོག་དཔལ་ཆེན་རྣམ་དག་ཀུང་། །མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དོན་གྲུབ་པ་དང་ཤུ་ཀྲའི་བུ། །ཡང་དག་

༄༅། །མཐའ་དང་ཕྱུད་བུ་ལྔ། །ཅིག་སྐྱོབས་ཅན་དང་ཡིད་གཞུངས་པ། །ཕྱི་མའི་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ནགས་ཀྱི་གནས་ན་འདུག་པའི་
ཚེ། །དབྱུག་གུ་ཤིང་དག་པགས་པ་དང་། །རྐེད་ཆིངས་དང་ནི་རི་ལ་བ་རྣམས། །ང་ལ་ཚངས་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད། །རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཐུབ་པ་རྟུལ་མེད་ཅེས་བྱ་
བའི། །ཐར་པ་འཆད་པའི་སྟོན་པར་འགྱུར། །འདི་ནི་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས། །ཚངས་པ་ཚངས་པ་བརྒྱ་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་མང་པོར་བཅས་པ་ཡིས། །ང་ལ་
མཁའ་ལས་འཕགས་བོར་ནས། །དབང་ལྡན་དེ་ཉིད་མི་སྣང་འགྱུར། །དབང་པོ་ལྷ་དང་བཅས་པ་དང་། །འཕགས་སྐྱེས་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །སྣ་ཚོགས་གོས་དང་སློང་
སྣོད་ཀུན། །ནགས་ཀྱི་གནས་སུ་ང་ལ་འབུལ། །མི་སྐྱེ་སྐྱུ་བའི་རྒྱུར་འདོད་པ། །སྐྱེས་སམ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཡང་རུང་། །མ་སྐྱེས་པ་ནི་སྒྲུབ་པར་འགྱུར། །ཅིག་ཙམ་དུ་ནི

བརྗོད་པ་ཡིན། །སེམས་དེ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡི། །རྒྱུ་ནི་མ་རིག་དེ་ཡིན་ཏེ། །ཇི་སྲིད་གཟུགས་དག་མི་ཤེས་པ། །དེ་སྲིད་བར་དུ་དེ་གནས་ཅི། །ཤེས་པར་གྱུར་མ་ཐག་ཏུ
ནི། །སེམས་ནི་གཞན་རྣམས་རབ་འབྱུང་སྟེ། །གཟུགས་ནི་དུས་སུ་མི་གནས་ན། །ཅི་ལ་དམིགས་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གང་ལས་གང་དུ་འཇུག་པ་ཡི། །སེམས་ནི
ལོག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །དེ་ནི་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་ན། །ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་འཇིག་པར་རིག །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་སྙོམས་འཇུག་དང་། །གསེར་དང་རྒྱལ་བའི་རིང་བསྲེལ
དང་། །འོད་སྣང་གནས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་། །འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ཡིས་འཇིག་པར་མེད། །གནས་པ་རྣམས་དང་ཐོབ་པའི་ཆོས། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །
དགེ་སློང་ཉིད་དང་ཤེས་ཐོབ་རྣམས། །སྐད་ཅིག་མར་ནི་ཇི་ལྟར་མཐོང་། །སྒྱུམ་དྲི་ཟའི་གྲོང་སོགས་ཀྱི། །གཟུགས་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་པ། །འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་འབྱུང་

T1692 - 646

༄༅། །འགྱུར་མིན། །འགྲོ་བར་འབྱུང་བ་ཅང་མི་བྱེད། །སེམས་ཉི་མ་རིག་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །ཐོག་མ་མེད་ནས་བསགས་པ་ཡིན། །སྐྱེ་བར་འཇིག་
དང་ཀུན་འབྲེལ་བར། །རྟོག་གེ་པ་དག་རབ་ཏུ་རྟོག །གྲངས་ཅན་སྨྲ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གཙོ་བོ་ལས་ནི་འགྱུར་བ་དག །གཙོ་བོ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ཡོད། །འབྲས་བུ་
བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་སྒྲུབ། །གཙོ་བོ་དང་ནི་དངོས་འཇུག་པར། །ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་པ། །འགྱུར་བ་ལ་ནི་མེད་པ་ཡིན། །ཧྲི་
ལྷར་དངུལ་ཆུ་དགའ་པོ་ལ། །དྲི་མ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཆགས་པ། །དེ་བཞིན་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཀུན་གཞི་གནས་ཀྱང་དག་པའོ། །ཤིང་ཀུན་དྲི་དང་སྒྲོག་པ་དང་། །
སྒྲུམ་མའི་བུར་ནི་མཐོང་བ་དང་། །ལན་ཚྭ་ལ་སོགས་རོ་ཡོད་དང་། །ཅི་ཕྱིར་ས་བོན་བཞིན་མི་འགྱུར། །དེ་ཉིད་དང་ནི་ཐ་དད་དང་། །དེ་བཞིན་གཉིས་ཀ་གཉིས་མ་ཡིན། །

ཡོད་པ་ཡི་ནི་རྒྱུ་མེད་དེ། །འདུས་བྱས་ལ་མེད་མེད་པ་མིན། །བདག་ནི་རྟ་དང་འདྲ་བར་ཡོད། །ཕུང་པོ་བ་ལང་ངོ་བོ་སྤྱངས། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ། །སྨྲར་
མེད་བརྗོད་མེད་རང་བཞིན་ནོ། །ལུང་དང་རིགས་པས་ངན་པར་མཐོང་། །རྟོག་གེའི་ལྟ་བས་དྲི་མར་བྱས། །ཕྱི་བ་མེད་པར་བདག་ཏུ་སྨྲ། །རྒྱུ་མེད་མ་ཡིན་གཞན་ན་
མེད། །དེ་དག་གི་ནི་ཉེས་བསགས་པ། །ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་བསྒོམ་སྟེ། །གཅིག་པ་དང་ནི་དེ་ལས་གཞན། །རྟོག་གེ་ཅན་གྱིས་མི་ཤེས་སོ། །མེ་ལོང་རྒྱུ་དང་མིག་རྣམས་
ལ། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་བརྙན་སྣང་འགྱུར་བ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལའོ། །བསྒོམ་དང་རྣམ་བསྒོམ་བསམ་གཏན་པ། །ལམ་
དང་བདེན་དང་མཐོང་བ་སྟེ། །དེ་རྣམས་གསུམ་ནི་རྣམ་བསྒོམས་ནས། །ལྟ་བ་ངན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་མཐོང་ན་ཞིག་པའི་གློག །ཁྱིམ་གྱི་བུ་གའི་འཁོར་ལོ་

༄༅། །ལྟར། །དེ་བཞིན་ཆོས་ཀུན་འགྱུར་བ་ལ། །བྲིས་པ་བཞིན་དུ་མ་རྟོག་ཤིག །དངོས་པོ་མེད་པས་མྱ་ངན་འདས། །བྲིས་པའི་སེམས་ནི་རྨོངས་
པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་འདུག་བཞིན་མཐོང་བ་དང་། །འཕགས་པས་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འཇིག་བྲལ་ཞིང་། །དངོས་པོ་ཡོད་དང་མེད་སྤངས་པ། །མཚན་
ཉིད་མཚན་གཞི་བྲལ་བ་ཡི། །འགྱུར་བ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱ། །མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་བྲལ། །མིང་དང་དབྱིབས་ནི་སྤངས་གྱུར་པ། །ནང་གི་ལྟ་བའི་གནས་རྣམས་
ཀྱི༔ །འགྱུར་བ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་གྱིས། །རིག་པ་དང་ནི་གཉེར་བ་ཡིས། །ལྷ་དང་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་ལུས། །བར་མ་དོ་ཡི་སྲིད་མེད་དེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན། །མང་ལ་སྔོན་དྲོད་གཤེར་ལ་སོགས་པའི། །སྲིད་པ་བར་མར་འབྱུང་བ་དག །སེམས་ཅན་མང་པོ་སྣ་ཚོགས་བཞིན། །འགྲོ་དང་འགྲོ་བར་རྣམ་པར་

TI692 - 649

བསྒོམས༔ །ལུང་དང་རིགས་པར་བྲལ་གྱུར་པ། །ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་དང་ཟད་འཕོབ་བྱེད། །མུ་སྟེགས་ལྟ་བའི་སླུ་བ་ལ། །བློ་གྲོས་ཅན་གྱིས་མི་སྤྱད་དོ། །ཐོག་མར་ཉེ
བར་ལེན་པ་ལས། །བདག་ནི་ཕྱེ་བས་བྱེ་བྲག་དབྱེ། །མ་ཕྱེ་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་ནི། །མོ་ཤམ་བུ་ལ་བྱེ་བྲག་འབྱེད། །འཕྲུལ་གྱིས་མཐོང་བ་སེམས་ཅན་རྣམས། །ཁའི་དང
ཤེས་རབ་རྣམ་པར་སྤྱངས། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པ། །འདུ་བྱེད་ཕུང་པོར་སྤྱངས་གྱུར་པའོ། །ཁ་དོག་བཟང་དང་ངན་གྱུར་ཅིང་། །གྲོལ་དང་མ་གྲོལ་ཁྲིད་གྱུར
པ༔ །ལྷ་རྫས་འདུ་བྱེད་གཏོགས་པ་ཡི། །འདུ་བྱེད་གནས་པ་རབ་ཏུ་མཐོང་། །འགྲོ་བའི་མཚམས་སུ་གཟུགས་ལྡན་རྣམས། །རྟོག་གེ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །མི་ཡི
ཡུལ་ལས་ང་འདས་ཏེ། །ངན་པའི་རྟོག་གེ་ཅན་གཞན་མིན། །བདག་མེད་ཡིན་ལ་སེམས་འབྱུང་ན། །ཅི་ལས་དེ་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །འབབ་ཆུ་སེ་མར་ས་བོན

TI692 - 650

༄༅། །བཞིན། །ཅི་ཕྱིར་དེ་ཡི་འབྱུང་མི་བཤད། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་ལ། །མི་ཤེས་ལ་སོགས་མེད་པ་སྟེ། །དེ་མེད་པར་ནི་རྣམ་ཤེས་པ། །
རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །དུས་གསུམ་དང་ནི་དུས་མེད་དང་། །བརྗོད་པ་མེད་དང་རྣམ་པ་ལྔ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བར། །རྟོག་གེ་ཅན་རྣམས་རབ་ཏུ་
བརྗོད། །ཤེས་པ་འདུ་བྱེད་རྒྱུས་འབྱུང་བ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མི་བརྗོད་དེ། །འདུ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཤེས་པ་ནི། །འདུ་བྱེད་དུ་ནི་གཏོགས་པར་འཛིན། །འདི་ཡོད་པས་
ནི་འདི་འབྱུང་སྟེ། །རྐྱེན་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱུ་མེད་པ། །གསལ་བར་བྱེད་པར་རབ་ཏུ་སྟོན། །དེ་མེད་པས་ན་བྱེད་པ་མེད། །རླུང་ནི་མེ་དང་སྤྲིན་དག་ལ། །སྐྱོད་པ་ཡིན་ཏེ་འབྱིན་
པ་མིན། །བསྐྱོད་ནས་དེས་ནི་ཞིར་འགྱུར་ན། །ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་ནི། །ཉེར་ལེན་རྣམ་པར་སྤངས་པར་བརྗོད། །མེ་ནི་

T1692 - 651

དེ་ལ་བསྒྲུབས་པར་ཡང་། །ཇི་ལྟར་བྲིས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད། །ཕན་ཚུན་སྐྱོབས་དང་མཐུ་ཡི་ཕྱིར། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་མེ་འབྱུང་ན། །གང་ཕྱིར་མེ་བཞིན་བརྟག་བྱ་བའི། །
སེམས་ཅན་གང་གིས་རབ་ཏུ་ཕྱུང་། །ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱུ་ནི་ཡིད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། །བདག་མེད་རྟག་ཏུ་འདྲེན་མང་བཞིན། །སེམས་དང་བཅས་ཏེ་
རབ་ཏུ་འཇུག །འདི་གཉིས་རྟག་ཏུ་འོད་གསལ་བ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྤངས་པའོ། །དེ་དག་སྤྲུལ་པ་མེ་མ་ཡིན། །རྟོག་གེ་ཅན་གྱིས་མི་ཤེས་སོ། །སེམས་དང་སེམས་
ཅན་མྱ་ངན་འདས། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་འོད་གསལ་ཏེ། །ཡིད་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡིས། །ཉོན་མོངས་མཁའ་བཞིན་ཐ་དད་མིན། །གླང་པོའི་མ་ལ་སོགས་བཞིན་སྔོན་
ཡོད། །སྣ་ཚོགས་ལྟ་བས་དྲི་མར་བྱས། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཡོགས། །མེ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་སྦྱངས། །དེ་ཡིས་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་མཐོང་། །མཐོང་

TI692-652

༄༅། །ནམ་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀུང་བ་ཤིག །ཐིབས་པོའི་དཔེ་རྣམས་རབ་སྤྲངས་ཏེ། །དེ་དག་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དོང་། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་
བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་གཉིས་གཞན་དུ་མི་བརྟག་པ། །བློ་ངན་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་ཏེ། །བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྨྲ་བར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་ཙོན་དན་བྱུས་པའི་རྫ། །བྱིས་པ་དག་ནི་
གཞན་དུ་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཙན་དན་ཨ་གར་འདྲའི། །ཤེས་པ་རྟོག་གེ་ངན་པས་སོ། །ལངས་ནས་ཁ་ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན། །ལྷུང་བཟེད་གནས་དང་ཕྱིང་པ་ཙམ། །གདོང་
འགྱུར་ལ་སོགས་ཉེས་པ་ཙམ། །དགའ་བས་ཟས་ལ་སྤྱད་པར་བྱ། །སུ་ཞིག་ཚུལ་འདི་རིགས་པས་དཔོག་བྱེད་པ། །དད་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་བརྩོན་ཞིང་མི་རྟོག་པ། །མི་གནས་
དོན་ལ་རྟེན་པར་གྱུར་པ་དེ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསེར་བཞིན་སྤྱད་པར་བྱ། །བླུན་པས་སྲིད་དང་མི་སྲིད་རྐྱེན་རྟོག་པ། །དེ་ནི་ལྟ་ངན་དྲ་བ་དྲི་མར་བཅས། །འདོད་ཆགས་ཞེ་

སྣང་གཉིས་མུག་བཅས་པ་ལྡོག །ཆགས་མེད་སངས་རྒྱས་ཕྱག་གིས་དབང་བསྐུར་འགྱུར། །མུ་སྟེགས་རྒྱུ་ཡི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྒྲད། །གཞན་ཡང་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་པར་
སྨོངས༔ །གཞན་དག་རྒྱུ་མེད་དེ་འབྱུང་བས། །དོན་མེད་པ་ནི་ཆད་པའོ། །ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་གྱུར་པ་སྟེ། །ཡིད་ནི་ཀུན་གཞི་ལས་བྱུང་
བ༔ །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིད་ལས་བྱུང་། །ཀུན་གཞི་ལས་ནི་སེམས་ཀུན་ཀྱང་། །དབའ་རླབས་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །
རྐྱེན་བཞིན་དུ་ནི་འབྱུང་བའོ། །སྐད་ཅིག་ཐ་དད་འབྲེལ་བས་སྦྲེལ། །རང་གི་སེམས་ནི་དོན་ལ་འཛིན། །དབྱིབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག །ཡིད་དང་མིག་ལ་སོགས་
ལས་བྱུང་། །ཐོག་མ་མེད་ནས་རྣམ་པར་འབྲེལ། །དོན་སྣང་བག་ཆགས་རྣམས་ལས་བྱུང་། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་སེམས་སྣང་སྟེ། །མུ་སྟེགས་ལྟ་བ་བཟློག་པ་ཡི། །དེ་ཡི་

༄༅། །རྒྱུས་བྱུང་གཞན་ཉིད་ཀྱང་། །དེ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར། །དེ་ལས་ལྟ་བ་ཤེས་པ་དག །འཁོར་བར་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར༔ །དངོས་པོ་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་འདྲ། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་རྣམས་བཞིན་ཏེ། །སྨིག་རྒྱུ་བ་དང་ཆུ་ཟླ་ལྟར། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་རྣམ་པར་སྒོམས། །འཇུག་པའི་རྣམ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་གནས། །སྒྱུ་མ་དཔའ་བར་འགྲོ་ལ་སོགས། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གཞན་རྣམས་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་དང་དབང་རྣམས་དང་། །ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དབང་བསྐུར་བ། །ས་ལ་ཞུགས་ནས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །གང་ཚེ་འགྲོ་བ་རྣམ་རྟོག་མཐོང་། །དེ་ཚེ་སེམས་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར༔ །ས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་ས་དང་ས་རྣམས་འཐོབ། །གནས་ནི་རབ་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་སྣ་ཚོགས་ནོར་བུ་བཞིན། །སེམས་ཅན་རྣམས་

ཀྱི་དོན་བྱེད་དེ། །ཆུ་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་དང་། །གཉིས་དང་གཉིས་མེད་པ་དང་བྲལ། །ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་འདས་གྱུར་ན༑ །ས་བདུན་པོ་ར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །སོ་སོ་རང་ཆོས་མཐོང་བས་ནི། །ཡང་དག་པ་ཡིས་སྦྲུངས་ཏེ། །ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་རྣམས་སྤྱངས་པའི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཤད་པར་བྱ། །རྣམ་པར་རྟོག་པར་རབ་གྱུར་ན། །ཤི་འཕོས་འཛིག་པ་རྣམས་སྤྱངས་པ། །རི་བོང་སྲུ་ཡི་ནོར་བུ་བཞིན། །གྲོལ་བ་རྣམས་ལ་ཚུལ་ཡང་བཤད། །ཇི་ལྟར་ཚིག་ལ་ཚིག་གནས་པ། །གལ་ཏེ་རིགས་ལ་རིགས་དེ་བཞིན། །དེ་ཕྱིར་རིགས་པའི་རིགས་པ་ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་རྟོག་ཅིག །མིག་དང་ལས་དང་སྲེད་པ་དང་། །མ་རིག་དེ་བཞིན་ཚུལ་བཞིན་མིན། །མིང་དང་གཟུགས་དང་ཡིད་རྣམས་དང་། །རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

༄༅། །མདོ་ཧི་སྙེད་པ་རྫོགས་སོ།། ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རིང་ལུགས་པ་འགོས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱའི་དཔེ་ལས་བསྒྱུར་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། ཨོཾ་ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུཥྟེ་ཥཱན྄་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་བཱ་དཱི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ་ཡེ་སྭཱ་ཧཱ།། །།

༄༅། །ཨཱརྱ་གྷ་ན་བྱཱུ་ཧ་ནཱ་མ་མ་ཧཱ་ཡཱ་ན་སཱུ་ཏྲ་ཝི་ཏ་ར་ཎི་སྨྲ། །

༄༅། །འཕགས་པ་རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་བཞུགས་སོ། །

TI692 - 659

༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨཱརྱ་གྷ་ན་བྱཱུ་ཧ་ནཱ་མ་མ་ཧཱ་ཡཱ་ན་སཱུ་ཏྲ། བོད་སྐད་དུ། འཕགས་པ་རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ་དང་པོ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་སྐད་
བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་སྒྱུར་བ་འདོད་པ་ནས། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་

TI692 - 660

ཞ

༄༅། །པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་འདས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟུག་པོ་ན་སྡོང་བས་
མངའ་བ་རྣམས་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་ཞིང་རྩེས་སུ་སྤྱོད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
རྣལ་འབྱོར་དམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མུར་འདུག་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་རྣམ་

པར་འཛོམས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་དགོད་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མཐུ་ཆེན་པོ་བརྙེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

T1692 - 662

༄༅། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཟླ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤུགས་འཛིན་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་

TI692 - 663

ཀྱི་ཞིང་བཅུའི་རྡུལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་བྱེ་བ་སྙེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཡུལ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་པ། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་གཞིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་པ། ཡེ་ཤེས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལུས་སུ་གནས་གྱུར་པ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱིས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པ། སངས་རྒྱས་དུ་མའི་ཕྱག་གི་དབང་བསྐུར་བས་དབང་བསྐུར་བ། ཁམས་གསུམ་པའི་ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་པད་མོ་ཆེན་པོ་ལ་འཁོད་པ་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། དེ་ནས་སུར་འདུག་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མེད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་སྤྱོད་པ་བདག་གི་སོ་སོ་རང་

༄༅། །གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་བཙུན་པར་དབྱུངས་འབྱིན་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་དུ་མ་སྟོན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་སོ། །བཞེངས་ནས་ཀྱང་ཕོ་བྲང་འཛང་དང་གློག་གི་འོད་ཅན་རྒྱན་དང་། ལྷབ་ལྷུབ་དུ་མས་བརྒྱན་པ་ནས་མངོན་པར་བྱུང་སྟེ། གླབ་དྲི་མ་མེད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁང་སྟེངས་སུ་བཤེགས་སོ། །བཤེགས་ནས་ཀྱང་སྟུག་པོའི་རིས་ཀྱི་རྒྱན་སེང་གེའི་གདན་དམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །བཞུགས་ནས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཞིར་གཟིགས་ཏེ་གཙུག་གི་རིན་ཆེན་འོད་ཀྱི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་འོད་ཟེར་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱའི་འཁོར་ཅན་སྣེན་མཚམས་ནས་ཕྱུང་སྟེ། འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་དེ་བྱུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་གཅིག་དང་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །

མཆོག་ཏུ་ཕྲ་བའི་རྡུལ་གྱི་ཕྲ་བ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྣང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྡུག་པོ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
གཞན་གྱི་རང་བཞིན་རྡུལ་གྱི་ཕྲ་བ་ཉིད་ལས་འདས་ཏེ་གནས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྡུག་པོ་ནི་འོད་དང་། གཟའ་དང་། ཟླ་བ་སྤངས་པ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རྡུལ་གྱི་ཕྲ་བ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་གི །གཞན་དུ་སྣང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་མ་བརྟགས་པར་འགོག་པ་ལྟ་བུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དག་ན་སྤྱོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱན་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ཕྱུང་བ་དེ་དག་གཟིགས་ནས

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་གཟིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དགོད་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རྣམ་པར་དགོད་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་སྟུག་པོའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ན་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་སྤྱོད་པ་དང་། མ་རིག་པ་
དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་རྣམ་པར་བསྲེགས་ཏེ་གནས་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་སྟོབས་དང་། མངོན་པར་
ཤེས་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། དབང་པོས་བརྒྱན་པ། གསེབ་མེད་པ། རིང་དུ་གནས་པ། རླབ་དང་། ཉིམ་དང་། ནོར་བུ་དང་། གློག་དང་། འཇའ་

དང༌། ཐྲི་དྲུ་དང༌། བླ་དང༌། ལྤོང་རོས་དང༌། མཆིལ་དང༌། མགོ་ནག་གི་འབྲུ་དང༌། ཀིང་ཤུ་ཀ་དང༌། ཨིན་དྲ་གོ་པ་དང༌། གསེར་དང༌། ཙམ་པ་ཀ་དང༌། པད་མོ་དང༌། དུང་དང༌། ཟ་བྲུའི་མགུལ་དང༌། མདོངས་བུ་མེ་ལོང་གི་ནང་ན་འདུག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ཐོབ་ནས་ས་དང་སར་ཟླག་པ་མེད་པས་སྦྲུངས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དེ་འཛིན་པ་དབང་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་བཅུའི་བསྒོ་བས་ལུས་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟུག་པོར་འོང་ངོ༌། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དགོད་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ལ་གཟར་ནས་ཕུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ངས་ལ་བཙུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ན་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས

༄༅། །གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཅིག་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཞུ་བ་ཞུས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་སླད་དུ་སྐབས་དབྱེ་བར་གནང་ན་བདག་གིས་ཞུའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རྣམ་པར་དགོད་པ་ཡང་
དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་དྲིས་ཤིག་དང་། ངས་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པ་དེ་དང་དེའི་
འདྲི་བ་དྲིས་པ་ལུང་བསྟན་པས་སེམས་མགུ་བར་བྱས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟོད་པ་དེ་ལྟར་སྨྲོས་ཤིག །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དགོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐབས་ཕྱེ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་

འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟུག་པོ་འབའ་ཞིག་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལས་འདས་ཏེ། གནས་
སམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནམ་ཅི་ལགས། རིགས་ཀྱི་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟུག་པོ་འབའ་ཞིག་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་
མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལས་འདས་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནས་ཕ་རོལ་ཤིན་ཏུ་རིང་པ་
རོལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་འདས་པའི་སྟེང་གི་ཕྱོགས་ཆ་ན་ཚངས་པའི་དབྱངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྣ་ལའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

T1692 - 670

༄༅། །ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཤིན་ཏུ་འང་ཕ་རོལ་ཏུ་འདས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་མང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་ཤིང་ཆེ་བ་དག་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ཀུན་འཁོར་གྱི་ཚོགས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཏམ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཆོས་ཚིག་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཡི་གེ་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཕྱི་མའི་མཐའི་མུར་གཏུགས་པར་སྟོན། དེའི་རྣམ་པར་

བཀོད་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ནི་གང་རྣམ་པར་དགོད་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདིའི་ཕ་རོལ་ན་འཇིག་རྟེན་གཞན་དང་སངས་རྒྱས་
དག་ཡོད་དམ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེའི་ལན་དུ་དེས་འདི་སྨྲས་སོ། །རྣམ་པར་དགོད་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱན་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལ་ལྟད་མོ་བལྟ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དྲི་བར་སེམས་པར་མ་ཟད་ཀྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕྱུགས་འཛིན་འདི་
ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱན་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྲའི་དབྱུངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྤྱི་གཙུག་ཚད་མེད་པ་ལ་ལྟད་མོ་བལྟ་བར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱར་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཆུ་བོ་གང་གཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཆོག་གིས་བྱིན་དུ་སོང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

༄༅། །དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤུགས་འཛིན་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱན་ཏམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
གི་དབྱངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ། སྤྱི་གཙུག་ཚད་མེད་པ་ཡང་མ་མཐོང་སྟེ། དེས་མ་མཐོང་བ་དང་། ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་དབྱངས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དང་། སྤྱི་གཙུག་ལྟར་ཚད་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་དྲན་ཞིང་མི་མཇེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཉིད་དུ་ཕྱིན་ནས་མཉན་དུ་ཡོད་པར་
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འདུག་སྟེ། ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་བཤགས་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་ཤེས་ཏེ་མངོན་པར་བསྟོད་
ནས༔ བདག་གི་སོ་སོ་རང་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་མོས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྡུག་པོ་ཉིད་དུ་སོང་སྟེ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་

T1692 - 673

ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོས་དང་སའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ཐབ་དང་དམིགས་སུ་ཕེབས་པ་དང་། རྣམ་པར་གདོན་མི་ཟ་བའི་གཏམ
གླེངས་པ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ལ་གཟར་ནས་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ན་བ་དེར་ཐལ་མོ་སྦྱར་བས་ཕྱག
འཚལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱོགས་གཅིག
ཅིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཞུ་བ་ཞུས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་སླད་དུ་སྐབས་དབྱེ་བར་གནང་ན་བདག་གིས་ཞུའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རྡོ་རྗེའི
སྙིང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་དྲིས་ཤིག་དང་། ངས་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པ་དེ་དང་དེའི་དྲི་བ་དྲིས་པ་ལུང་བསྟན

T1692 - 674

༄༅། །ཕགས་སེམས་མགུ་བར་བྱས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟོད་པ་དེ་ལྟར་སྨྲོས་ཤིག །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐབས་ཕྱེ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཞེས་
བགྱི་བ་དང་། འཚང་རྒྱ་བར་བགྱི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སྟོན་པ་འདས་པ་
དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་བསྟུ་བའི་ལྟ་བར་ལྟུང་བ་རྣམས་དང་མུར་
འདུག་གཞན་གྱི་སླ་བ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་། རྟུལ་དང་། གཅེས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཕྱོགས་དང་། དུས་དང་། ནམ་

TI692 - 675

མཁའ་དང་། བདག་དང་། ཡིད་དང་། དབང་པོ་དང་། དོན་ཉེ་བར་འདུ་བའི་ལྟ་བར་ལྟུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བློ་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་སླད་དུ་ཞལ་ད་དུ་གསོལ། བདེ་བར་
གཤེགས་པ་བསྟན་དུ་གསོལ། མ་རིག་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་། ལས་དང་། མིག་དང་། གཟུགས་དང་། སྣང་བ་དང་། དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་། གསུམ་འདུ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཅན་དང་། རྒྱུ་དང་། དེ་མ་ཐག་པ་དང་། དབང་དང་། དམིགས་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཆགས་
པར་སྤྱོད་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་སྨྲ་བའི་རྟོགས་པ་ཅན་དང་། ཆོས་འདི་པའི་ཕུང་པོ་དང་། གང་ཟག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བར་ལྟུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་བློ་རྣམ་པར་
བཟློག་པའི་སླད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བསྟན་དུ་གསོལ། ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོས་པར་འགྱུར་གྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་བསྟན་དུ་གསོལ། རྣམ་ཤེས་ལྔ་ཡི་རྒྱུ་ལ་སོགས། །

༄༅། །མདའ་བདག་དམ་པ་མ་གཏོགས་པར། །སངས་རྒྱས་བློ་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །ཇི་ལྟར་གང་གིས་འཚང་རྒྱ་ཞིང་། །ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་
རྣམས༔ །ཕྱུགས་སུ་ཆུད་པ་སངས་རྒྱས་ཏེ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ན། །མྱ་ངན་འདའ་དང་མཉམ་གཤེགས་པ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
པ༔ །དགེའོ་དགེའོ་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོས་བཅུལ་དབང་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པ། །མཁས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་གྲགས་པར་བྱེད་པ་
དགེའོ༔ །རྣལ་འབྱོར་དམ་པ་ལ་དབང་བ། །སངས་རྒྱས་དང་འཚང་རྒྱ་བར་ཡོངས་སུ་དྲི་བ་འདི་ལ་ནི་ཁྱོད་འབབ་ཞིག་ལྟད་མོ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། །སྨྲ་བྱེད་པ་བཟང་པོ་
དང་༔ རྒྱལ་བའི་བུ་གཞན་དག་ཀྱང་དོན་འདི་ལ་ལྟད་མོ་བྱུང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདྲི་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་དོན་འདི་ཅི་ཞིག །ཅི་

TI692 - 677

གཟུགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འམ། འོན་ཏེ་གཟུགས་ལས་གཞན་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འམ། དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ལས་
ཀྱང་སྟེ། ནང་དང་ཕྱིའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་བྱས་པའི་རྒྱུ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེད་དེ། རྡུལ་ཕྲ་མོ་མེད་པ་
ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་གཟིགས་ཤིང་ཕུང་པོ་
རྣམས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པས་ན་རྟག་པ་ཉིད་དོ་སྙམ་མོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་བུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་དེ་དགོའོ། །ཀྱེ་
རྒྱལ་བའི་བུ་དེ་བསན་དགེ་བར་ཤིན་ཏུ་ཉོན་ཏེ་ཡིད་ལ་གྱིས་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེའོ་ཞེས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་

༄༅། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་ཕྱིར་ཉན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སྙིང་པོ་ཏིང་ངེ་
འཛིན་ལ་དབང་བ་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ན་ཡང་མེད་དེ། ཕུང་པོ་ལ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཕུང་པོ་ཡང་གནས་
མ་ཡིན། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཡང་གནས་མ་ཡིན། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན། ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན། དོན་ཀྱང་མ་ཡིན། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཡུལ་རྣམས་ནི་མཚོན་བསམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འདི་རྣམས་ལས་ནང་ངམ་ཕྱིར་ཡང་མི་
བལྟའོ། །གཟུགས་ནི་སྐྱེད་པ་མེད་ཅིང་སེམས་མེད་པ་སྟེ། འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན། མཐར་འཇིག་པ། རྩྭ་དང་། ཤིང་དང་། བོང་རྡོ་དང་འདྲ་བ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་

རྟུལ་གྱི་ཚོགས་དབྱུབ་དང་འདྲ་བའོ། །ཚོར་བ་ནི་གཉིས་ཚོགས་པ་ལས་ཆུའི་ཆུ་བུར་དང་འདྲ་བར་སྐྱེའོ། །འདུ་ཤེས་ནི་བུམ་པ་དང་། སྣམ་བུ་དང་། ཅོད་པན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྨིག་རྒྱུ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་དཔྱིད་ཀྱིས་མངོན་པར་གདུངས་པའི་ས་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བབ་པ་གྱེན་དུ་ལངས་པ་རྣམས་ཆུའི་རླབས་ལྟ་བུར་རླབ་ཅིང་རི་དྭགས་དང་བྱ་སྐོམ་གྱིས་ཉེན་ཅིང་ཆུ་ཚོལ་བ་རྣམས་ལ་ཆུར་རྨོངས་པར་བྱ་བས་རྨོངས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱང་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ། དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་འཛུག་པ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ། དཔྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མི་དམིགས་པ། བོང་བུའི་རྭ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བརྗོད་པ་ལྟར་མིང་ཙམ་དུ་ཟད་པ་སྟེ། རྨི་ལམ་གྱི་གཟུགས་བརྗོད་པ་ལྟར་བལྟའོ། །དཔེར་ན་མི་

༄༅། །ལམ་ན་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མཐོང་བས་སད་པའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། བུད་མེད་བཟང་མོ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པས་ལོག་པ་ན་བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ཡང་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ན་མི་དམིགས་སོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་གི་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ་བཙལ་ན། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དཔྱོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྙེད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེའི་བདག་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། སྒྱུ་མ་བྱེད་པའམ། དེའི་སློབ་མས་ནན་ཏན་དུ་རྩྭ་དང་ཤིང་དང་བོང་རྡོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུམ་ལས་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པའི་སྒྱུ་མའི་གཟུགས་གླང་པོ་དང་། རྟ་དང་། ཤིང་རྟ་དང་། མི་དང་། རྒྱན་མ་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ངོ་མཚར་དུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་མ་བསོས་པ་རྣམས་ལམ

ཡིན་གྱི་བྱུས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་འདྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འདུག་ལ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཤིན་ཏུ་བརྟགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་རྟོག་སྟེ་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ལ་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་ནས། སྒྱུ་མས་མངོན་པར་སྤྲུལ་པའི་གཟུགས་གཅིག་པོའི་ངོ་མཚར་དང་འདྲ་བར་ཕྱིར་ལྡོག་གོ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག་པ་བརྟན་པ་ཐེར་ཟུག་མི་འཇིག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མི་འཇིག་པ་སྟེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚིག་གིས་འདས་པ་དང་། བྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་

༄༅། །གནས་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཆོས་སྐྱོན་མེད་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གནས་པའོ། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་སྐྱོན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཡང་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་སྐྱོན་མེད་པ་ནི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་མ་ཟད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་འཇུག་གོ །སྐྱོན་མེད་པར་
འདའ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དེ་ཉིད་དུ་སོང་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་ཡང་དག་
པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ལྕགས་བསྲེགས་པའི་མེ་དང་འདྲ་བར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་སེམས་ཅན་གྱི་དགོས་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བཏང་ཞིང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རྣམ་པར་ཆད་པར་བྱེད་ཅིང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུར་འདུག་བྱེད་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཏིང་ངེ་

འཛིན་གྱི་འདམ་དུ་གླང་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་འདྲ་བར་རྣམ་པར་ཐོགས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་རབ་ཏུ་ཞུམ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་མི་
གནས་ཤིང་རྫོགས་པར་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མངོན་དུ་མི་བྱ་ཞིང་། མ་རིག་པ་དང་། ཉེ་བར་མི་བསྒྲུབ་པར་གནས་པར་བྱེའོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་
རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད་ཤེས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ། སྤྲུལ་པའི་ཡུལ་
ཅན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བསླང་བའི་སྤྲུར་བ། ས་བརྒྱད་པ་ལས་འདས་པ། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་ས་ལ་ཞེས་པར་རབ་ཏུ་བྱུས་པ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད་སྤྱོད་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་སར་ཞུགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བམ་

༄༅། །གཡོས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྦྱོད་པ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། རྟག་པ། ཐེར་ཟུག་པ། བརྟན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟུག་པོ་ན་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ༔ རྡོ་རྗེའི་དབང་པོ་ས་ལ་དབང་བ་རྣམས་ལ་འཕྲུལ་པའི་འཇུག་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། གནས་གྱུར་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅན། སྟོབས་དང༔ མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། དབང་ལ་སྦྱོད་པ། ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་བར་མཉུགས་པའི་ཆུའི་རླབ་ལྟ་བུར་འགྲོ་སྟེ། བལྟ་བའི་དོན་ཡོད་པ། མིའི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་འདོད་པའི་གཟུགས་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟུག་པོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། དབང་སྒྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་

TI692 - 685

པོ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་དག་ཏུ་བདེ་བ་རྣམས་མྱུང་བར་བྱས་ཏེ་སའི་རིམ་པ་རྣམས་བསྟན་ནས་ཞིང་ནས་ཞིང་དུ་ཕུན་སུམ་བདེ་བ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྟོན་ཅིང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཐུག་པར་བསྐྱུ་བ་གྲུབ་པའི་ཐུགས་འཆང་ལྟར་མི་སྣང་ཞིང་། ཁང་ཁྱིམ་གྱི་ལྟ་ལྟར་དེ་ན་གནས་བཞིན་དུ་མི་སྣང་བའི་གཟུགས་སུ་ཁྱིམ་ན་འདུག་པ་ལྟར་དེ་དག་སྤྲུལ་པའི་འོད་ཟེར་དང་། འཕྲུལ་པས་སྤྲུལ་པ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་འགྲོའོ། །སོང་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནུབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ཞེན་ནས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསུངས་སོ། །དབང་པོ་ཕུང་པོ་སྤྲུལ་ཡིན་ཏེ། །སྲིད་དང་མ་རིག་ལས་ཀྱང་ཡིན། །བག་ཆགས་ཀྱིས་བཅིངས་མི་བཟད་པ། །ཡུལ་དང་དབང་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །རྣམ་དཔྱོད་ཚོགས་ནི་འདོད་ཆགས་རྣམས། །ཞགས་པ་སེམས་སྤྱོད་དེ་ཡིན་ནོ། །ཁྲི་བ་མེ

༄༅། །ལྟེ་མཉམ་པ་སྟེ། །ཞེ་སྡང་དུག་གི་དངོས་པོ་ཡིན། །ཐུབ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་བཟང་ཅན་གྱིས། །འདི་དག་རྟག་ཏུ་རྣམ་གཞིགས་ཏེ། །ཕུང་པོ་
རྣམས་ནི་དོར་བའི་ཕྱིར། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད། །གཟུགས་ནི་འབྱུང་བའི་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། །ཕུང་པོ་ལྔ་གམ་གཟུགས་མེད་པ། །ཇི་བཞིན་བར་སྣང་རི་མོ་
དང་༑ །གྲིབ་ལ་སྤྱོད་དུམ་ལ་སོགས་མེད། །མཁའ་ལ་རླུང་གཟུགས་མི་སྣང་དང་། །བྲུ་ཡི་རྗེས་རྣམས་ཇི་བཞིན་ནི། །མཁས་པས་སོ་སོ་རང་རིག་པ། །ཡང་དག་ཉིད་
དང་ཡང་དག་མཐའ། །ཚིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་འདས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་དངོས་པོ་མི་སྣང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་ནི་མྱ་ངན་འདས། །མྱ་ངན་འདས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
ཏེ༑ །རྣམ་རྟོག་རྟོག་དང་བྲལ་བས་ན། །དེ་ནི་བསྟན་དུ་མི་ནུས་པའོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མེད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྤངས། །རྟོག་པ་ཕྱེ་མར་བཏགས་པ་

ལ༔ །གསེར་ནི་ཡོད་པར་མི་སྣང་སྟེ། །སྦྱོང་བའི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས། །གསེར་ནི་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །གཟུགས་རྣམས་རྡུལ་དུ་རྣམ་གཞིགས་ཏེ། །མཁས་
པས་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཚོགས་རྣམས་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་དང་དབང་པོ་དག །གཅིག་དང་ཐ་དད་དངོས་པོ་ཡང་། །རྡུལ་ཕྲན་རྣམ་པར་རབ
སྦྱངས་ན། །དངོས་པོར་སངས་རྒྱས་ཡོད་པ་མིན། །སངས་རྒྱས་མེད་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་མཐོང་། །མཚན་རབ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་
ཅན༔ །གདན་སྡུག་བསྔལ་དེ་ན་བདེ། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྣང་བ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅེས་མི་བྱ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡོད། །རྒྱུ་ཡི་སངས་རྒྱས་དགེ
བཅས། །རྩ་བ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་བ་དང་། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། །འདི་དག་སངས་རྒྱས་ལྔར་གསུངས་སོ། །སྤྱུལ

ཕྲེང་བ། ཨ། དྲུག་བརྒྱ། གྱ་ལྔ།

༄༅། །པའི་རྒྱལ་བ་ལྷག་མ་རྣམས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡོད། །མཚན་རབ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཅན། །དེ་བས་སངས་རྒྱས་ཡོད་པ་
སྟེ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་ཐུབ་པས་མཐོང་། །ཁམས་རྣམས་གསུམ་པོ་འདས་པ་དང་། །རྣམ་པ་དུ་མར་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་ལྷ་རྫས་ཞིང་། །རྒྱལ་
སྲས་བཟང་པོས་ཀུན་ཏུ་གང་། །དེ་ན་ཐུབ་ཆེན་སངས་རྒྱས་བཞུགས། །མཚན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་རྒྱས། །རྣལ་འབྱོར་རྣལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག །ཆོས་དང་བཅས་
སུ་རྣམ་པར་མཛེས། །དེ་བཞིན་ཕན་རྒྱུན་བསམ་གཏན་མཛད། །ཤེས་རབ་མ་ཤེས་ཤེས་བྱེད་ལ། །སྡུག་པོ་དེ་ན་རྣམ་པར་སྤྱོད། །སྡུག་པོ་དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་སུ། །
སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཅན་དེ་དག་ཀུན། །སྐད་ཅིག་འཇིག་པར་ཞེན་ཏུ་འདས། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྟག་ཏུ་མོས། །དགའ་ལྡན་ནས་བབས་འཁྲུལ་པ་གང་། །རྟོག་པ་ཅན་

TI692 - 689

རྣམས་ཀུན་གྱིས་མཐོང་། །སྟུག་པོ་ནས་གཤེགས་གླང་པོ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་སྟུག་ན་བཞུགས། །སྣ་ཚོགས་རྣམ་མང་གཟུགས་ཚུལ་ཏེ། །སེམས་ཅན་བསམ་
བཞིན་ཞུགས་པ་ཡིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉམ་གཞག་པ། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་བཞིན་དུ་སྣང་། །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱི་ནོར་བུ་ནི། །ཚོན་གྱི་འཁོར་ལས་རྣམ་པར་
མཛེས༑ །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སྟུག་ཞིང་ན། །མཉམ་པར་བཞག་པས་རྣམ་པར་མཛེས། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་གཟུགས་བརྙན་ལྟར། །གཅིག་དང་ཐ་དད་སྤྲངས་པར་
ཏེ༑ །དགོས་པ་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་ནི། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །རྡུལ་ལས་མ་ཡིན་དུས་ལས་མིན། །དབང་པོ་ལས་མིན་གཅེས་ལས་མིན། །རྐྱེན་གྱིས་མ་
ཡིན་འཇིག་རྟེན་དང་། །སངས་རྒྱས་ལྷུན་པར་རྣམ་མཛེས་པ། །རྒྱ་ཡི་ཚུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ནི། །འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་མཛེས། །འཇིག་རྟེན་སྐྱུལ་འཁོད་བྱེ་སྟེ། །

ལྷུན། ཞ། ཉིས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ།

༄༅། །རྒྱ་མཚོ་རི་དང་ཞིང་དག་དང་། །དེ་ལ་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་བཅས། །མཉམ་པར་བཞག་པས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ནང་དུ། །
གཟའ་ཟླ་ལ་སོགས་མཛེས་པའི་རྣམས། །ཕྱིར་ཡང་ཕྱུག་གི་མཐིལ་བཀོད་དེ། །ཡུངས་འབྲུར་འགྲོ་བ་ཀུན་འཛུད་པ། །སངས་རྒྱས་ཐུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངའ། །ཐུབ་
ཆེན་ཐུབ་པའི་དམ་པའོ། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་མེད། །སངས་རྒྱས་འཕྲུལ་གྱིས་སྤྲུལ་པ་སྟེ། །འབྱུང་བ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཀུན། །སངས་རྒྱས་འོད་ཀྱིས་རྣམ་
པར་སྤྲུལ། །རབ་རིབ་མི་ཤེས་སྨྱོས་མདོངས་པའི། །རྟོག་པ་ཅན་རྣམས་འཁྲུལ་པ་ཡིན། །བདག་དང་བདག་མེད་ལྟ་བའི་རྣམས། །ཡོད་དང་མེད་པའི་སྨྲ་བས་བཅོམ། །
འོན་ཏེ་མི་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ་དང་། །ཅུང་ཟད་འཇིག་པས་སྒྲུབ་རྣམས། །འདི་ལ་མེད་དམ་ཅུང་ཟད་དམ། །བདག་དང་བདག་མེད་གང་ལ་ཡོད། །སངས་རྒྱས་སྣ་ཚོགས་

T1692 - 691

འབྱུང་ཀུན་ནས། །རྣལ་འབྱོར་མཁན་པོ་རྣམ་པར་མཛེས། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ལ་བྱ་བ་རྣམས། །རྫི་ལྟར་སྣང་བ་འཇིག་རྟེན་ནས། །རྨི་ལམ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས། །རི་དྭགས་
རྣམས་ལ་སྨིག་རྒྱུ་བཞིན། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་དག །གདེག་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་། །རྨྱུང་ལྡན་སོགས་པའི་ཐག་པ་བཞིན། །སངས་རྒྱས་རྣལ་
འབྱོར་མཁྱེན་པའི་མཆོག །མི་ལ་འཁྲུལ་འཁོར་སྐོར་བ་སྟེ། །རྒྱ་མཚོའི་སྒྲ་བ་འཛིན་པ་འདྲ། །སྟུག་པོའི་རིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་བྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སྟེ་དང་
པོའོ།། །།དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ལ་གཟར་ནས་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་
ཏེ༑ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་ན་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་ནས་བཅོམ་

T1692 - 692

༄༅། །ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བགྱིས་པ་རྣམས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་རྣམས་
དང་། འཕགས་པ་སྤོང་བ་རྣམས་དང་། མནར་མེད་པ་ལ་གཞོལ་བ་རྣམས་དང་། མ་དང་ཕ་ལ་སྙིང་རི་ངབ་རྣམས་དང་། ཚངས་པ་འགྲུམས་པ་རྣམས་དང་། བ་ལང་
དང་། དགུམ་པ་འགུམས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་འགྲོལ་བར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོངས་
སུ་འགྲོལ་བར་འགྱུར། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འཇམ་དཔལ་སྦྱིན་པ་གཉིས་བྱིན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡོངས་སུ་འགྲོལ་
བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་ནི་སྐྱེ་བ་དྲན་པར་འགྱུར་རོ། །ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ལ་ཕན་བཏགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པས་ནི་བཀྲེས་པ་དང་། སྐོམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་སྤོང་ངོ་། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་
དང་། བྱོལ་སོང་གི་སྐྱེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡོངས་སུ་འགྲོལ་ཏོ། །འཇམ་དཔལ་སྦྱིན་པ་གཉིས་པོ་འདི་བྱིན་ན་སྦྱིན་པ་
ཐམས་ཅད་འདུས་པར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་གཞན་ཡང་སྦྱིན་པ་ལྷུས་སྦྱིན་པ་དང་ཉེ་བའི་སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷུ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། གཞོན་པ་
སྦྱིན་པ་དང་། གདུགས་སྦྱིན་པ་དང་། དར་སྦྱིན་པ་དང་། གོས་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྙོམས་དང་། མལ་ཆ་དང་། སྟན་དང་། ནད་ཀྱི་རྐྱེན་སྨན་
དང་། ཡོ་བྱད་སྦྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ལ་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱེད་པ་དག་

༄༅། །གམ། དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོང་བ་དགག་གམ། འཕགས་པ་སྤྱོང་བ་དགག་གམ། མནར་མེད་པ་ལ་གནོལ་བ་དགག་གམ། བསྐལ་པར་གནས་པ་
དགག་གམ། སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྙིང་རི་ང་བའམ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའམ། ཚོགས་ཀྱི་ནོར་ལ་འཕྲོག་པ་
དགག་གམ། ཆུང་དུ་ན་ལུག་གསོད་པ་དག་ཀྱང་རུང་། ཕྱུག་དར་བ་ཡང་རུང་། སྨེ་ཤ་ཅན་ཡང་རུང་སྟེ། འཇམ་དཔལ་སུས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་
སྤྱུག་པོའི་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཐོས་པ་དང་། འདྲི་བ་དང་། འདྲིར་འཇུག་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་འང་རྒྱ་ཆེར་
ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དང་། ཆུང་དུ་ན་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་རུང་སྟེ་རྗོད་པ་དང་། སུ་འང་ཆོས་དེ་སྨྲ་བ་ལ་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་དང་། ནང་པར་ལངས་ནས་ངོ་ཕྱེད་པར་

བྱེད་ཅིང་ལྟ་བ་དང་སྤྱར་སྨྲ་བ་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལག་པས་རེག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཇམ་དཔལ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་། བྱོལ་སོང་གི་སྐྱེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་འགྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་སའི་ཕྱོགས་གང་ན་ཆོས་སྨྲ་བ་འདུག་གམ། དེའི་དུར་རམ། རོའམ། རོ་བམ་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེའི་ངོ་མཐོང་ན་ཡང་མཚམས་མེད་པའི་ལས་ལྔ་རྣམས་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་ཡི་དྭགས་ལྟོ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མར་སྐྱེས་པ་ཡོད་དེ། ཡི་དྭགས་དེ་བདག་གི་ལས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པའི་ཚོར་བ་ཡོད་དོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་སུ་མདོ་སྡེ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་སྤྱོང་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་ལ་སུས་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་རིམ་གྲོར་བྱས་ཏེ། མེ་ཏོག་དང་། བདུག་སྤོས་

༄༅། །དང་། མར་མེ་དང་། སྤོས་དང་། ཕྲེང་བ་དང་། བྱུག་པ་དང་། ཕྱེ་མ་དང་། ཆོས་གོས་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། ལྷའི་བ་དན་གྱིས་མཆོད་པ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་ཡང་མཆོད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྟེ་ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱེད་ན་ཡང་འོན་ཀྱང་དེའི་སེམས་འཁྲུགས་པར་མི་བྱའོ། །ཆུང་ངུ་ན་བྱོལ་སོང་གི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་པའི་རི་དྭགས་དང་། བྱ་གང་ལ་ལས་ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་ཞི་བའི་རོ་བམ་པ་དུར་ཁྲོད་ན་འདུག་པའི་ཤ་ཟོས་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རི་དྭགས་དང་བྱ་གཞན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྡུག་པོ་འདི་ཉིད་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཉེ་མ་ཉུར་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་ཡིད་གཉིས་མི་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་སྔོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ། སྔོན་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ། སྔོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བོན་ལས་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱི་མའི་ཚེ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཐོས་
པར་འགྱུར་རོ། །ཐོས་ནས་ཀྱང་མཆོད་པ་ཆེན་པོས་མཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རྒྱན་སྟུག་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྤྲིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་
པའོ།། ། །མཐའ་ཡས་ཡུལ་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ། །བསམ་གཏན་མཁྱེན་པ་སྐྱེས་བུའི་མཆོག །དབང་པོ་འདས་པ་མངོན་སུམ་པ། །ཆགས་དང་དབང་པོ་རྣམ་པར་
སྤངས། །བསམ་གཏན་བསམ་པ་བསམ་གཏན་པའི། །དེ་ནི་དགོས་པའི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། །ཐུབ་པ་རྣལ་འབྱོར་མཁས་པའི་རྣམས། །ཀུན་གྱི་སྙིང་ལ་གནས་པ་ཡིན། །ཡོད་
དང་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་བྲལ། །སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་ནི་དྲི་མ་མེད། །བློ་དང་ཤེས་བྱ་བྲལ་བ་སྟེ། །ཚད་དང་དབང་པོ་སྤངས་པ་ཡིན། །སེམས་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་

༄༅། །ཡིན། །དེ་ནི་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ། །མཚན་རྣམས་ཀུན་ཀྱང་སྣང་བ་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ནི་མཚན་མེད་པའང་། །དྲེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲེགས་མེད་མཛད། །མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་གོས་པ་མེད། །གཡོ་བ་མ་ཡིན་གཡོ་མེད་མིན། །ཆགས་མེད་ལམ་ལ་གནས་པ་སྟེ། །ལྷ་ཡུལ་བྱུང་བའི་ལྷ་རྣམས་དང་། །དྲི་ཟ་ལྷ་མིན་མིའམ་ཅི། །ཐུབ་པ་རྣམས་དང་མྱུར་འདུག་གིས། །བསྟོད་ཀྱང་རྟག་ཏུ་ཡོང་མི་གཡོ། །དེ་ལ་ངོ་མཚར་སྐྱེད་པ་མེད། །འགྲོ་བ་གང་ནའང་གཡོ་བ་མེད། །སྔོན་ནས་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི། །དེ་ནི་ཕ་རོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་འཕྲུལ་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །བྱ་བ་ཙམ་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། །མཐོང་ཡང་དེ་དང་འདི་ན་མེད། །ཇི་བཞིན་ཉི་ཟླ་དེ་དང་འདྲ། །རྣལ་འབྱོར་ཡུལ་དུ་གནས་པ་ནི། །དྲེགས་པ་མེད་མཛད་འགྲོ་བས་མཐོང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་མྱུར་འདུག་རྣམས། །གང་ལ་

གང་གིས་དབང་བསྒྱུར་བ། །དེ་ལ་དེ་ལྟའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན་རྣམ་ཕྱེ་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་ཚུལ་དང་གསུམ་པོ་
དག །རྒྱལ་པོའམ་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་རྣམས་དང་། །རྒྱལ་པོའི་ཡུལ་གྱི་བྱ་བ་དང་། །དཀའ་ཐུབ་ཚལ་དང་ཞིང་རྣམས་ཀྱི། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ལས་བྱུང་། །ལྷ་རྫས་
རྣམས་དང་ནམ་མཁའ་དང་། །རིན་ཆེན་འབྱུང་ཁུངས་རྣམ་དག་པ། །ལྷ་ཡི་ལྷ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ན། །ཕྱོགས་དང་ཡུལ་ན་འབབ་པ་ཡིན། །འབྱུང་བ་གསུམ་གྱི་ཐབས་རྣམས་
གང་། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །གང་རྣམས་བྱེད་གཞུག་བྱ་བ་དག །སངས་རྒྱས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་འབྲས་བུ། །དེ་ཉི་མདོ་འཛིན་འགྲོ་བ་ཡི། །དགོས་དང་
དཀའ་ཐུབ་ཅན་རིག་དང་། །གདན་མི་རྩེ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། །གར་མཁན་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བོ། །དགའ་ལྡན་གནས་བབས་འཇིག་རྟེན་གྱིས། །མཐོང་བ་བྱུང་མེད་འགྲོ་དང་

TI692 - 700

༄༅། །བཅས། །འཕྲོག་ཅིང་སྦྱིན་དང་འབྲེལ་པ་དང་། །ཅོད་པན་ཅན་དང་ལག་ན་གཞུ། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་མཐོང་། །སྨུག་པོ་ནས་ནི་
དེ་མ་བྲལ། །ཡུལ་འདི་ཐུབ་པ་དེ་ཡིས་ཏེ། །ཐམས་ཅད་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྣང་། །རབ་རིབ་ཅན་གྱི་རབ་རིབ་བཞིན། །རི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་སྨིག་རྒྱུ་འདྲ། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་
ཀྱིས་སྒྱུ་མ་ལ། །ཇི་ལྟར་གཞན་དུ་མཐོང་བ་དང་། །རྨི་ལམ་ན་ཡང་གཞན་དུ་བའི། །རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་བུས་པས་མཐོང་། །ཁྲིད་པར་རབ་ཏུ་མཐོང་བ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་
ཅན་རྣམས་ལོག་ལོང་བཞིན། །ལྷ་ཡི་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡི་ཁྲུས་ཀྱི་དུས་ཀུན་དུ། །མི་སྦྱིན་གུ་ལང་ཚངས་པ་དང་། །སནན་ཏ་དང་སནན་ད། །སནན་གཞོན་ནུ་
སེར་སྐྱ་དང་། །ནེ་ཙོ་ལ་སོགས་རྣམས་བསམས་ཀྱང་། །དེ་ཡི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་བསླད། །དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མི་མཐོང་། །ཐུབ་པ་གང་དག་འབྱུང་བ་དང་། །འབྱུང་

TI692-701

དང་ད་ལྟར་གང་འཁོད་པ། །དེ་དག་ཡུལ་ན་གང་ཡང་མིན། །ལྟ་བའི་བག་ཆགས་གཡོགས་པའི་ཕྱིར། །ས་དང་སར་ནི་རྣམ་སྤྱོད་པའི། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་དེ་ལ་བསྟན། །
ལྟ་ཡི་ལྟས་ནི་བྱས་པ་ཡི། །སྟུག་པོའི་ཞིང་ན་ཡོད་པ་ཡིས། །འདི་དག་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་དེ། །མཉམ་པར་བཞག་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྟན། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡུལ། །
ཇི་ལྟར་གང་གིས་འབྱོར་པ་དག །དབྱིབས་དང་མདོག་དང་ཁྱད་པར་དག །བཟློ་བོར་གྱུར་བས་བྱས་པ་ནི། །གཙེས་དང་རྡུལ་ཕྲན་དག་གི་སྟེ། །བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་
ཡོད་པ་མིན། །སྐྱེ་བ་དག་ནི་ཆོས་ཙམ་སྟེ། །ལྡོག་པར་འགྱུར་བའང་ཆོས་ཙམ་མོ། །ཀུན་ཏུ་ཕྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་དག་ཏུ་དངོས་ཡོད་བརྟགས། །མར་མེ་
བཞིན་དུ་གསལ་བྱེད་པ། །རྒྱུ་རྣམས་དགོས་པ་བསྒྲུབ་པ་དག །མཚན་ཉིད་སྤྱནས་མི་སྐྱེད་དེ། །འཇིག་དང་བྲལ་བས་མི་གནས་པའོ། །འདས་པ་འདས་པའི་དངོས་པོར

༄༅། །ཡང་། །ཡོད་པམ་ཡིན་འབྱུང་བ་མེད། །རྐྱེན་དུ་བྱ་རྣམས་མེད་པར་ཡང་། །བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད། །རྐྱེན་རྣམས་ཡིན་ཏེ་
འདུས་པ་ལ། །དངོས་པོ་ཡོད་པམ་ཡིན་ཏེ། །རྐྱེན་རྣམས་གང་གི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར། །ཡོད་དང་མེད་པའི་དངོས་མི་སྣང་། །མེད་པའང་སྣང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཕྲ་བའི་
བདག་གིས་རྣམ་པར་བརྟགས། །ཕུང་པོ་ཐྱ་མ་རས་ལ་སོགས། །རི་དྭགས་སྐོམ་གདུངས་སྨིག་རྒྱུ་བཞིན། །རྨི་ལམ་དྲི་ཟ་འདྲ་བ་སྟེ། །གཙུག་ལག་ནོར་པ་དུག་དང་
བཅས༔ །རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་སུམ་བརྒྱ་ཡིས། །འཇིག་པ་དག་དང་ཕྱིར་ལྡོག་དང་། །སྨྲ་དན་འདའ་བ་གང་ཡང་མེད། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཀོད་
པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་སའི་དབང་པོ། ལག་པའི་ཕྲེང་བ་ཚད་མེད་པ། ལུས་དཔེ་མེད་པ། དཔུང་རྒྱན་དང་། ཅོད་པན་དང་། གཙུག་གི་ནོར་བུ་

དང་། སེ་མོ་དོས་ཞིན་ཏུ་ཆམས་པ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ནས་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་དང་འཇིག་རྟེན་
དང་མི་འགལ་བ། ལྷ་བའི་ཆོས་ལ་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་དབང་པོ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་
རྣལ་འབྱོར་ཅན། རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཁན་པོ་ས་དང་སའི་མཚམས་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རྡོ་རྗེའི་དབང་པོ་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་
དང་། རྒྱལ་པོའི་འཁོར་དག་ཏུ་ཅོད་པན་ཅན་དག་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་གདབ་ཀྱིས་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་རིག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ལྷ་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པར་སྤྱོད་པའི་གནས་སྟོན་ཅིག །དེས་

ཀླུ་པ། ཨ། སུམ་བརྒྱ། ལྔ་པ།

༄༅། །བདག་དང་ཚོད་པན་ཙན་འདི་དག་གིས་བདག་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྒོའི་བདེ་བ་ནན་ཏན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཐོབ་སྟེ༔ ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་རྣམ་པ་བཅུ་ལ་དབང་སྒྱུར་ཞིང་སྟོབས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། དབང་གི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་གནས་གྱུར་ཏེ༔ ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་སྤྱངས་ཏེ། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ལུས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ཐམས་ཅད་དང་སྡུག་པོར་སྡུག་པོན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་སློས་ཤིག་དགོའོ་དགོའོ། །ཚོད་པན་ཙན་ལ་ཁྲིད་པར་དུ། ། ཆོས་ལ་འཇུག་པ་བདག་མེད་པ། །སྡུག་པོའི་རྒྱན་ནི་རབ་སྟོན་པ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་དག །རྣམ་རྟོག་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཞེན། །རྣམ་རྟོག་དོན་ལས་ཕྱིར་ལྡོག

T1692 - 705

པ༔ །འགྲོ་བ་རྣམ་རྟོག་མཐོང་ནས་ཏེ། །འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་མཐོང་ནས་ཀྱང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པར་འགྱུར། །ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་གྱིས། །རྒྱལ་པོ་ང་ལ་དེ་
ཉོན་ཅིག །དཔྱིད་ཀྱི་སྨིག་རྒྱུ་ཇི་བཞིན་པ། །དེ་ཡི་རྣམ་པ་འགྲོ་བ་འདི། །མཚན་གཞི་མཚན་མ་རྒྱུ་རྣམས་ལས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་མི་རྟོག །བློ་དང་རྟོགས་བྱས་བསྐྱེད་
པས་ཏེ། །རྟོགས་བྱ་དེའི་ཁྱད་གྱུར་པ། །གཉེན་པོར་གྱུར་པ་གཅིག་མེད་པ། །ཉི་མ་དང་ནི་གྲིབ་ལྟར་གནས། །སེམས་མེད་ཙམ་པོ་འང་ཡོད་པ་མིན། །ཚད་དང་གཞལ་
དང་གཉིས་ཀ་མེད། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེམས་ཙམ་སྟེ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་མི་བརྟག །ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་རྣམ་རྟོག་པ། །སེམས་ཙམ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནན་སྟེ། །ཤེས་བྱ་
སེམས་ཙམ་ཡིན་པ་ནི། །རྟག་ཏུ་ཙམ་ལ་ཞེས་ཡོད་མིན། །སེམས་ཆོས་ཀྱི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད། །གང་ཟག་དག་དང་གཡོ་བ་རྣམས། །གང་ཆེ་སེམས་ལ་རྣམ་བརྟགས་ན། །

T1692 - 706

༄༅། །རྟོག་དང་བརྟགས་པས་སྤངས་པ་ཡིན། །བརྒྱད་པོ་རྙེད་ནས་དག་པར་འགྱུར། །དགུ་ལ་བསམ་གཏན་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། །བཅུ་ལ་སངས་རྒྱས་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །དབང་བསྐུར་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །རྒྱལ་བའི་ཡུལ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །མི་ཟད་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་འགྱུར་རོ། །ནམ་མཁའི་ཟད་དང་འདྲ་བ་
སྟེ། །སེམས་དང་རྣམ་ཤེས་དེ་བཞིན་ཏེ། །མི་འཇིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། །རྟག་ཅིང་ཞི་བ་བདེ་ལ་བརྟན། །འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །སྟུག་པོའི་ཞིང་ན་རྣམ་
པར་མཛེས། །རྣམ་ཤེས་འབྱུང་གསུམ་འདས་པ་སྟེ། །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ས་བསམ་མེད། །སྟུག་བཞིན་རྒྱལ་བའི་གནས་
གྱུར་པ། །ཇི་ལྟར་གྲོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །རྫ་མ་ཆག་པས་བསྣན་པ་བཞིན། །གྲོ་མོ་རྣམས་ཀུན་རྡུལ་གྱི་སྟེ། །རྡུལ་ཡང་མཆོག་ཕྲའི་དེ་བཞིན་དུ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་

རྣམས་ལ། །རྒྱུ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱུ་ནི་དེ་བཞིན་ཟག་བཅས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཤིང་ལས་མེ་འབྱུང་བ། །ཕྱིས་ཀྱང་གཞན་དུ་
འབར་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བའི་མེ། །ཕྱིས་ཀྱང་གཞན་དུ་འབར་བར་བྱ། །གནས་ཀྱི་ལུས་ལས་འཕོས་གྱུར་ཅིང་། །སེམས་དང་རྟོག་པས་རྣམ་སྤངས་
པ༔ །ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རོ། །སྨུག་པོའི་དབུས་ན་རྣམ་པར་མཛེས། །བསྐྱེད་མེད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས། །ས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་
ཟད་བྱེད་པའི། །བདག་མེད་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱན་རྣམས་ཆད་པའི་ཕྱིར། །འཇིག་པ་མེད་ཅིང་འབྱུང་མེད་པས། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་བྱེད་པ། །བདག་
མེད་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། །ཞིར་གྱུར་ཞི་བ་ཞིར་མ་བྱས། །ཞི་བས་ཞི་བ་བདེན་ཉིད་དུ། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་དག་ཕྱིར། །བདག་མེད་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། །ས་

༄༅། །རྣམས་སྣ་ཚོགས་བྱས་པ་ནི། །བདག་མེད་པ་ལ་བདག་མེད་པས། །མི་རྟག་ཐོབ་ནས་བཅོམ་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྟོན་པའི་མདངས་ཀྱང་སྟེ། །
བསྲེག་པ་ཞིག་པའི་མེ་བཞིན་དུ། །བདག་ཉིད་ཞིར་འགྱུར་དེ་ཉིད་དུ། །དེ་བཞིན་ལྷ་བས་རྣམ་བརྟགས་ཏེ། །བདག་མེད་བསམ་གཏན་རབ་གནས་པ། །ལྷ་བའི་ཆོས་ལ་
བདེར་གནས་ཀྱི། །སོ་སོ་རང་རིག་སྤྱོད་ཡུལ་ལ། །ཐོག་མ་མེད་ནས་ཉེས་དྲི་མེད། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལ་གནས། །འཕགས་གནས་འཇིག་རྟེན་པས་སྤངས་ཏེ། །
འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་འཕགས་ལ་གནས། །སེམས་ཀྱིས་ལས་རབ་འགྱུར་ཏེ། །སྡུག་པོའི་དཀྱིལ་ན་རྣམ་པར་མཛེས། །མི་བདག་མི་བདག་དབང་པོ་རྣམས། །ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་སྣུས་པ། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་སྐྱབས་དང་མགོན། །གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་བར་བགྱི། །སངས་རྒྱས་ཡོད་མིན་མེད་པ་མིན། །ཕུང་པོའི་སྐྱེ་ཤིང་རྣམ་བསྲེགས

ཏེ༑ །དཔུང་དང་བཅས་པའི་བདུད་བཅོམ་ནས། །ཕྱུག་པོ་སངས་རྒྱས་ས་ལ་གནས། །ཤེས་བྱ་དྲི་མེད་ཞི་བ་ལ། །སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིག་གྲོགས་པོ་དག །ཏོག་དང་ཚད་
ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། །བློ་དང་རྟོགས་བྱའི་གནས་མ་ཡིན། །ཕྱུག་པོའི་དཀྱིལ་བཞུགས་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །དེ་ཡང་གྲོགས་པོ་མགོན་སྐྱབས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ཀུན་
གྱི་ཞིང་། །ཞིང་མཆོག་བཟང་བ་ཕྱུག་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་མང་པོས་གང་། །ཕྱུག་པོ་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། །སྤྲོས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། །ལྟ་བའི་ཉེས་པ་རྣམ་
པར་སྤངས། །རི་མོའི་ཐག་ཐུག་ལྟ་བུ་དང་། །རྨི་ལམ་མོ་གཤམ་བུ་འབྱུང་དང་། །རྨི་ལམ་བུད་མེད་བཟང་མོ་ལྟར། །ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མཐོང་། །དྲི་ཟའི་གྲོང་
ཁྱེར་སྤྱོད་པ་བཞིན། །སྒྲ་ཕུང་མགལ་བ་བསྐོར་བ་ལྟར། །སྨིག་རྒྱུ་རི་དྭགས་སྐྱེད་མཚུངས་སུ། །ཡོད་དང་མེད་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །སྒྱུ་མའི་ལུས་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་

TI692 - 710

སྔགས། ཨ སྣ་ཚོགས།

༄༅། །དང་། །འཕྲུལ་པའི་སྤྲུལ་པར་དེ་དག་ནི། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་ཆེ་མཐོང་བ་སྟེ། །ས་དང་ས་ལ་ཐུབ་པ་རྣམས། །བསྐོར་མེད་དུ་མའི་གཟུགས་གྱུར་པ། །སྒྱུ་མའི་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ལྟར། །སྤྲིན་དང་དུ་བ་གློག་ལྟར་ཡང་། །ཐུབ་པས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པར་མཐོང་། །རྫ་ལ་སོགས་པའི་བཟོ་བཟུང་ལྟར། །འགྲོ་བ་བདག་གི་རྣམ་རྟོག་བྱུང་། །ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། །ཆོས་ལྔའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་དང་། །འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་པ་ནི། །བདག་མེད་མི་གཉིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། །བག་ཆགས་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡི། །སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་བྱུང་ཡོད། །འོད་པའི་དབའ་རླབས་འདྲ་བར་ནི། །ཀུན་གཞི་ས་ལ་གནས་པ་ཡིན། །རླུང་གིས་ཇི་ལྟར་འོད་པ་ལ། །ཕན་ཚུན་དག་ཏུ་བསྐྱོད་བྱས་ན། །དབའ་རླབས་རྣམས་ལ་འཇིག་པ་མེད། །འོད་པ་འང་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སྣ་མེད་བག་ཆགས་གནས་ཅན་རྣམས། །འཇུག

T1692 - 711

པའི་ཡུལ་ལ་གཞོལ་བ་བདག །སེམས་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པའི། །རྣམ་པར་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། །དུས་གཅིག་ཏུ་ཡང་དེ་དག་འབྱུང་། །བར་བར་དུ་ནི་རིམ་གྱིས་སོ། །
ཐོག་མ་མེད་ནས་སེམས་འཇུག་པ། །སྐར་མ་གཟའ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། །ཡོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་དང་། །རི་དང་སྤྲེ་དང་ཚལ་སོགས་ལ། །རྟག་ཏུ་དུས་གཅིག་འཇུག
པ་སྟེ། །རིམ་གྱིས་ཀྱང་ནི་ཤེས་པར་བྱོས། །ཡང་དག་མ་ཡིན་སྣ་མའི་ཡུལ། །མ་ལ་ལ་གནས་བཞིན་མཐོང་བ་ཡིན། །ལུས་ཀྱི་འཇུག་པ་རིམ་གྱིས་ཀྱང་། །སྒྲོག་ལ་རྟེན
ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན། །རྫས་དང་གྲངས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །ཐ་དད་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་སྟེ། །སྨུར་ཞིང་བཙར་དང་བཟའ་རྣམས་ལ། །ཐ་དད་རིམ་གྱིས་འདའ་བ་མིན། །
རོ་དང་དྲི་ཡི་རྣམ་པ་ལ། །རིམ་གྱིས་ཐ་དད་འབྱུང་བ་ཡིན། །རིམ་གྱིས་ཁ་དོག་ཁྱད་པར་གྱི། །སྣ་ཚོགས་ལ་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ། །རྒྱལ་པོ་སེམས་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ། །

༄༅། །རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་འོད་ཅན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟེ། །རྡོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསེར་བཞིན་གནས། །ཡིད་ནི་ཀུན་གྱི་གཞི་ལས་བྱུང་། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་བཞིན་ཏེ། །རྣམ་ཤེས་དྲུག་པོ་རྣམ་པ་མང་། །ས་ཡི་ཁྱད་པར་བྱེད་པའོ། །བག་ཆགས་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ས་བོན་ཀུན་པའི་ཀུན་གཞི་ནི། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་པའི། །རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་འོད་ཅན་གྱིས། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་རིགས། །ངེས་དང་མ་ངེས་དགེ་བ་ཡིན། །རྟག་ཏུ་གནས་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི། །རྒྱ་མཚོའི་རླབས་དག་ཇི་བཞིན་དུ། །ཐམ་འབྲིང་དང་རབ་རྣམས་སུ། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིས་ཁྱབ་པར་བྱེད། །ས་དང་ས་ལ་རྣམ་དག་ཅིང་། །གཞན་དུ་གྱུར་ནས་རྣམ་པར་མཛེས། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དོན་སྟོན་ལ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་ཡང་སྨྲས་པ། །མཐོང་ཞིང་ཐོས་ཏེ་ཤེས་པས་ན། །ས་ཆེན་བདག་པོ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས། །

སྦྱོབས་པ་ཅན་ལ་བསྟན་པར་བྱིས། །ཁྱད་པར་དུ་འོ་ཁྱད་པར་བདག །ཁམས་ཕྲན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་དང་། །ས་ལ་འཁོར་ལོ་འཁོར་རྣམས་དང་། །ཀུན་གཞི་རྣམ་
པར་དག་གྱུར་ན། །ས་ཡི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན། །འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་དབང་བ་ཡི། །འཁོར་ལོ་འཁོར་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དགའ་ལྡན་ལ་སོགས་གཞལ་མེད་
དུ༔ །མཆོག་རབ་ཀྱི་དབང་པོར་འགྱུར། །དབང་པོའི་གནས་སུ་དབང་པོར་ཏེ། །དབང་སྒྱུར་གནས་སུ་དེ་བཞིན་ནོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་དབང་པོའི་དག །གཟུགས་
ཁམས་བདག་པོའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །གཟུགས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་སེམས་ཅན། །བསམ་གཏན་བདེ་བའི་འབྲས་བུར་ཡང་། །ཡང་དག་མངོན་བྱུམ་ཆགས་པས། །ཡང་
དག་མཐའ་ལ་མ་རེག་པར། །འཇིགས་མེད་སེང་གེའི་སྒྲ་སྒྲོགས་ཤིང་། །དགའ་དང་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་ལྡན། །བསམ་གཏན་དབང་གི་བདེ་བས་ངོམས། །དེ་ནི་སྟུག་པོར་

T1692 - 714

༄༅། །སྨོན་པ་ཡིན། །ཁམས་གསུམ་སྤྱོད་པའི་ཉེས་པ་ཡིས། །ཆགས་མེད་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། །མཐར་གྱིས་ལྷག་པོར་ཞུགས་ནས་སུ། །
རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་པར། །ཆོས་ཀྱི་དབང་པོར་བདག་གྱུར་ཏེ། །རྟེན་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་ཅིང་བདེ། །རྟག་པ་བརྟན་པ་ཞི་བའི་ཆོས། །ལྷག་པོའི་དཀྱིལ་ན
སྲས་དང་བཅས། །ཆོས་ཀྱི་བདག་པོ་རྣམ་པར་མཛེས། །འཇིག་པ་མེད་པ་མི་ཡི་མཆོག །ཀླུ་ངན་འདས་པ་འཇིག་པ་མིན། །ལྷུར་འདུག་རྣམས་ཀྱིས་ཐེར་བརྗོད་བཞིན། །
མཆོག་དང་ཐམ་བར་མ་ཡི། །རྒྱལ་པོ་བཙུ་པོའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས། །ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། །ལྷག་པོ་ཆོལ་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་། །རྒྱལ་པོ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་
འགྱུར། །ས་དང་ས་ལ་གནས་པས་སོ། །འཇིགས་འདུས་བྱས་ཉེ་བར་འགྱུར། །འཆི་བ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །རྒྱལ་པོ་འཇིག་པ་མཐར་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན

TI692 - 715

གཟིགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐུ། །སེམས་ཅན་ཟད་ཅིང་མེད་འགྱུར་བ། །དེ་སྙེ་མྱ་ངན་འདས་འཛིག་ན། །སྔོན་གྱི་མཐའ་ཡང་འཛིག་པ་དང་། །སེམས་ཅན་འབྱུང་བ་མེད་པར་
འགྱུར༔ །སེམས་ཅན་ཁམས་རྣམས་ཟད་གྱུར་ན། །རྒྱལ་བའི་ཞེས་བྱ་དངོས་པོ་མེད། །མྱ་ངན་འདའ་མེད་ཞེས་བྱ་མེད། །སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་མེད། །མི་
མར་བསྒྲིགས་པའི་དགེ་རྣམས་དང་། །ས་བོན་ཚིག་པའི་དགེ་དག་གིས། །རྟོག་ཅན་མཐར་ལ་མཁས་པ་རྣམས། །ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐར་པ་སྟོན། །ཡོད་དང་མེད་པའི་
རྣམ་ཐར་གྱིས། །ཐར་པའི་བདེ་ལས་དེ་དག་རིང་། །བསམ་གཏན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །ལུགས་སུ་འཇུག་དང་བཟློག་པ་དག །གཟུགས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་པ་
དང་༔ །མངོན་ཤེས་དབང་དང་སྟོབས་རྣམས་དང་། །མ་ཉམས་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་མཚན་ལ་མཁས་པ་རྣམས། །ས་ཡི་ཁམས་ལ་མཁས་པ་དག །མི་ཡི་

༄༅། །དབང་པོ་སྟུག་པོར་འགྲོ། །ཡོད་དང་མེད་པ་འཇིག་པས་ནི། །དེ་དག་འཁོར་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། །ཕྲད་པ་གསུམ་པོ་འཇིག་མེད་ཅིང་། །རྒྱུ་
དང་དམིགས་པའི་རྐྱེན་རྣམས་དང་། །དེ་མ་ཐག་དང་དབང་ཡང་སྟེ། །ས་རྣམས་བདག་མེད་ཕྱི་རོལ་དག །མིག་དང་གཟུགས་དག་རྒྱུར་བྱས་ཏེ། །ཕྲད་པས་གང་རྣམས་
འཇུག་གྱུར་པ། །གཟུགས་རྣམས་མངོན་བྱེད་ཡེ་ཤེས་དང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞིག་པར་འགྱུར། །ཕྱི་དང་ནང་གིས་རྣམས་ནི། །ཕན་ཚུན་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་སྟེ། །
ཡོད་དང་མེད་པའི་ལྟ་བ་ལས། །དེ་སྣེ་གྲོལ་ནས་འཇིག་ནནི། །སེམས་དང་དམིགས་ལས་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །རྣམ་པར་དམིགས་པས་མི་གནས་ཏེ། །མདུན་དུ་རྟོག་པ་མེད་
གྱུར་ཅིང་། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་མི་གནས་ལ། །གང་ཚེ་དམིགས་པ་སྤྱང་བ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་གནས་ཤིང་། །གང་ཚེ་གཉིས་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཏེ། །རྟོག་མེད་རྟོག་པ་

སྤྲངས་པས་ན། །དེ་ཚེ་སེམས་ནི་མཉམ་པར་བཞག །འགྲོ་བ་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་མཐོང་། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་མེད་པ་སྟེ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཤེས་ལ་གནས། །རྟེན་
པ་ལས་ནི་གྱུར་པ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གནས་ངན་ལེན་པ་སྤྲངས། །ཡིད་བཞིན་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་ནི། །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། །ས་གསུམ་རྒྱལ་པོ་རབ་བྱེད་
ཅིང་། །རྒྱལ་པོ་སྟུག་པོར་རབ་ཏུ་འགྲོ། །གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་། །མི་ལྡན་པ་དང་འདུས་མ་བྱས། །ནང་དང་ཕྱི་ཡིས་རྣམས་དང་། །ཐ་དད་རྣམ
པར་རབ་མཐོང་ཞིང་། །སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་མཁས། །ལྷ་བའི་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་གནས། །རྒྱལ་པོ་སྟུག་པོར་འདོད་པ་ནི། །ཡེ་ཤེས་མཁས་པ་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །
མཚན་མ་མེད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད། །རྣམ་པར་རྟོག་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཡང་དག་མཐའ་ཡི་གནས་པ་ཡིས། །སོ་སོ་རང་རིག་སྤྱོད་ཡུལ་དུ། །རྒྱལ་པོ་དག་དང་རྒྱལ་པོའི་

༄༅། །བྱ། །རྣལ་འབྱོར་སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །རྒྱལ་པོ་སྟུག་པོར་འདོང་བན། །སངས་རྒྱས་བསྟོད་པའི་ཞིང་དུའོ། །ཕྲད་པ་གསུམ་དང་
རྐྱེན་སྤྲངས་ཏེ། །བདག་གི་ཕྱོགས་ལས་འཕགས་གྱུར་ན། །ཕྱོགས་ལས་ཉམས་པས་འཇིག་པ་ནི། །རྟོག་པ་ཅན་དང་མཉམ་པར་འགྲོ། །མ་གྲུབ་པ་དང་ཡང་དག་ཡི། །
རྒྱལ་པོ་འགལ་བར་ཤིན་ཏུ་འགྱུར། །རྣམ་པར་རྟོག་དང་ཉེས་པའི་མཚང་། །དེ་དག་རྣམ་པ་ལྔར་འགྱུར་རོ། །ཕྲད་པ་གསུམ་པོ་སྟུན་འབྱིན་པ། །ཚུད་ཐེམས་བུང་བ་ཇི་བཞིན་
དུ། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སྟུན་འབྱིན་པ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་རྟོག་པ་སྨྲ། །དེ་ལ་ཉེས་པ་རྣམ་ལྔ་སྟེ། །རྟོག་པ་བསླད་པའི་མིག་ཅན་ལ། །འདྲ་ཆོས་མི་འདྲའི་ཆོས་སྐྱོན་
ཅན། །ཉོར་དང་བཟློག་པ་མེད་པ་དང་། །བདག་གི་ཕྱོགས་ལས་ཉམས་པའི་བློ། །ཕ་རོལ་ཕྱོགས་ལ་རྟེན་པ་དང་། །ལྟ་བ་དེ་དག་འབྱུང་བ་ནི། །ཐོག་མའི་མཐའ་ནི

འཇིག་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་མཐའ། །རྒྱལ་པོ་ཡོད་པམ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་ཏུ་རྒྱུག་ཅིང་འཁོར་བ་དག །འབྱུང་བ་དོག་པར་རྒྱུག་པའོ། །དེ་དང་དེ་ཡི་
ལམ་རྒྱུད་དུ། །ཐུགས་རྗེ་དབང་གིས་རྒྱལ་བ་བཀའ་ཞིགས། །སྤྲུལ་པའི་འོད་ཟེར་ལྷ་རྫས་ཀྱིས། །བློབ་ལྷ་བུར་རྒྱ་ཞིང་འཁོར། །སྟོམ་འི་ལས་དང་རྩོལ་མཐུན་པར། །ཕ་
སྐྱབས་ཆོས་རྣམས་སྟོན་པ་མཛད། །རྒྱུད་དང་རྒྱུད་དུ་བྱིང་རྣམས་ལ། །ཆོས་ཀུང་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་སྡེ་མྱུང་ནའདའ་འཇིགན། །རྒྱལ་བས་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་
བརྙེས༔ །དབང་སྒྱུར་གསུམ་པོ་རྣམས་དང་ཡང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་བདེན་པ་མཐོང་། །རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་བཞི་པོ་དང་། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོང་པ་ཉིད། །ཐ་དད་ཡང་
དག་ཤེས་བཞི་དང་། །འདྲི་ལ་ལུང་བསྟན་པ་རྣམས་དང་། །དམིགས་པ་དང་ནི་དེ་མཐག །རྒྱུ་དང་དབང་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །གཟུགས་མེད་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་། །དབང་

716

П692 - 720

༄༅། །པོ་སྐྱོབས་རྣམས་བཅས་པ་དང་། །མངོན་པར་ཞེས་དང་དད་རྣམས་དང་། །རྣམ་པར་ཞེས་དང་དེ་རྒྱུ་དང་། །འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཆོས་
རྣམས་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གང་ཟག་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་སྐྱེས་བུ་བརྒྱད། །ས་རྣམས་དག་དང་ཞེས་པ་དང་། །ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །ཡེ་
ཤེས་མངོན་དུ་ཆུད་པ་བཅུ། །སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཉིད་ཞེས་པ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སུ་སོ་སོར་རྟོག །སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞེས། །འདུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་
དང་། །འདུས་པ་ལ་ནི་ཀུན་རྟོག་དང་། །འདུས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞེས་དང་། །འགོག་པ་དག་ལ་ཆོས་ཞེས་དང་། །འགོག་པ་དག་ལ་རྟོག་པ་དང་། །འགོག་ལ་རྗེས་སུ་
འགྲོ་ཞེས་དང་། །ལམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་། །ལམ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། །ལམ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཞེས། །ཤེས་པ་རྣམས་དང་སློབ་པ་བཅུ། །བརྒྱད་པ་མངན

ལན་བདུན་དང་། །རིགས་ལས་རིགས་དང་ལན་ཅིག་འོང་། །བར་ཆད་གཅིག་པོ་གང་ཟག་དང་། །བར་མར་མྱ་ངན་འདའ་བ་དང་། །གཞན་སྐྱེས་མྱ་ངན་འདའ་བ་
དང་། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མ་བྱས་དང་། །སྟེང་མའི་རྒྱུད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། །རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་གསུངས། །རྣལ་འབྱོར་
ཅན་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ཏེ། །ཐ་མ་མཆོག་དང་བར་མའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱད་པར་དུ། །མཆོག་དང་བཅས་པར་དེ་ལ་སྨོས། །རང་སངས་རྒྱས་ནི་དབུ་མར་ཏེ། །
ཉན་ཐོས་པ་ནི་ཐ་མའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ། །ལྔ་གསུམ་བཅོ་ལྔ་དག་ཏུ་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགོག་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་
བྱེད། །གང་འདས་དེ་ནི་འགགས་པ་ཡིན། །སེམས་ནི་རང་བཞིན་འོད་སྣང་ཅན། །ཟག་པ་གང་ཡིན་དེ་སེམས་མིན། །སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པའང་མེད། །མ་

༄༅། །འོངས་པ་ནི་མ་ཕྱིན་ཏེ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་གནས་པ་མེད། །སེམས་ནི་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པར། །འདི་དང་གཞན་དུའང་སྐྱེ་བ་མེད། །བསམ་
གཏན་བཞིན་སེམས་མེད་དེ། །འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་གནོད་པ་མེད། །འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ལྔ་པའོ། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་མི་ཤེས་པས། །དབའ་
རླབས་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། །བརྟག་དང་རྟོག་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ། །ཐུབ་པ་ཀུན་གྱི་ཀུན་གཞིའོ། །ཡོད་དང་མེད་ལས་ལྷ་རྫས་སུ། །གཞན་འགྱུར་འཇིག་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་། །སྟུག་པོ་དང་ནི་སྟུག་དཀྱིལ་དུ། །ཟླ་བ་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་མཛེས། །དེ་ནི་མི་འཇིག་བདེ་བར་གནས། །སྟུག་པོའི་དཀྱིལ་ན་སྲས་དང་བཅས། །ཐ་དད་མ་ཡིན་མཚན་
ཉིད་མཆེན། །ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་ཉིད་དུ་གྱུར། །བསམ་ཡས་རྣལ་འབྱོར་ཡུལ་ཅན་ཏེ། །རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་སྤྱོད། །རྒྱལ་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི། །རྣལ་འབྱོར་ཁྱེར་

བསྟན་རྣམས་ཀྱི། །རྟག་པར་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་ཞོག །འདོད་གནས་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་དང་། །ཚངས་པ་དག་གི་བཅུ་གཉིས་དང་། །
གཟུགས་མེད་ཞེས་མེད་སེམས་ཅན་དུ། །རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་དབང་པོར་གྱིས། །ཕྱུག་པོར་འདོད་པའང་འཐོབ་པར་ཏེ། །བཟང་པོའི་ཕྱུག་པོར་སྨོན་པའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་པོའི་ཡེ་
ཤེས་བཅུ་པོ་རྣམས། །བསྒོམས་ན་ཕྱུག་པོར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཤེས་དང་། །ཕ་རོལ་སེམས་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་འདུས་པའི་ཤེས་
པ་དང་། །འགོག་དང་ལམ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། །བྱུང་བའི་ཤེས་དང་མི་སྐྱེ་དང་། །ཁོང་བཟློ་བསྒོམས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཀ་ཀུན་ཏ་ལའི་རྒྱལ་རིགས་དང་། །ཨིག་ཤུ་ཁྲུ་དང་
སོ་མའི་རིགས། །ཡང་དག་དོན་སྟོན་རྒྱལ་པོའི་མཆོག །ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །དེ་ཡི་རིགས་སུ་ཁྱོད་སྐྱེས་ཤིང་། །ཞུམ་པ་མེད་པར་ཕྱུག་པོར་སོང་། །

༄༅། །ལྷ་བའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གནས་དྲི་མེད་དུ། །སྤྲོད་པ་བཞིན་དུ་དབུགས་རྒྱུ་ཞིང་། །འགྲོ་རྒྱུ་ལུག་དང་འདྲ་བ་སྟེ། །ཛ་
ཕྱུག་བཞིན་དུ་ལུས་ཕྱེད་ཀྱིས། །འགྲོ་ཞིང་འོང་བ་བྱེད་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་ཡོད་ཡིན་ཏེ། །སྒྱུ་མའི་རི་དྭགས་བཞིན་དུ་གནས། །སྒྱུ་མའི་ཞིང་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྣང་། །
ཆུ་བོའི་ནང་གི་མེ་བཞིན་དུ། །སྨིན་མ་མིག་དང་ཡན་ལག་རྣམས། །སྒྱུར་བས་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་རྩེ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་དང་ཡིད། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དག །ཆོས་རྣམས་འདི་དག་དངོས་པོ་མེད། །སྤྲིན་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། །ཀུན་གཞི་ཐམས་ཅད་ས་བོན་འདི། །བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྲིས། །སྣ་
ཚོགས་གཟུགས་ཀྱི་ནོར་བུ་དང་། །འཇའ་དང་གློག་རྣམས་ཇི་བཞིན་དུ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཡུལ། །དེ་ལྟའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཡིན། །ལུ་མའི་པད་མོ་ལྟ་བུར་

TI692 - 725

དག །དྲི་མེད་དང་བའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན། །གསལ་བ་བགོད་ན་མི་ཟ་བའི་རིགས། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་གནས། །མཚན་མའི་མཐུ་ལས་མིང་འབྱུང་སྟེ། །མཚན་མ་
རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །མཚན་མ་མིང་དང་འབྲེལ་པ་སྟེ། །རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྟགས། །མཚན་མའི་ཚུལ་དང་དབྱིབས་དག་ལས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེན་
ཏུ་འབྱུང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེད་པ་ཡི། །རྒྱུ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས། །ཕྱི་རོལ་མཚན་མ་སེམས་རྣམས་དང་། །བག་ཆགས་ཡིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། །སེམས་
དང་ལྷན་ཅིག་ལྡན་པ་ནི། །ཁོང་པ་ལ་ནི་གནས་པ་ཡིན། །ཡིད་དང་དབང་པོར་ལྡན་པ་ནི། །རྣམ་ཤེས་ལྔ་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །རྟག་ཏུ་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་
ལ་རྣམ་པར་ལྟ། །དེ་ལྟར་བྱེད་དང་བྱ་བ་མེད། །དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་རྣམ་གཞན་མིན། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཕན་ཚུན་སྦྱོར་བས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་སྟེ། །རྣལ་

༤

༄༅། །འཁོར་ཅན་རྣམས་དེ་ལྟར་ལྟ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་མཐོང་། །རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི། །ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡིན་ཏེ། །བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དུ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། །སྟོང་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པ། །སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་རྣམས་དང་འདྲ། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་སྟེ། །སྐྲ་ཚོགས་རྣམས་དང་སྨིག་རྒྱུ་བཞིན། །དུ་བ་སྤྲིན་སྨུག་ལྟ་བུ་ནི། །མཚན་མ་རྟུལ་དང་དབྱིབས་རྣམས་ཀྱིས། །ཇི་ལྟར་མེད་དུ་འཇུག་པ་ཡི། །ཚིག་དང་ཡི་གེ་མང་པོ་དང་། །མིང་རྣམས་མང་པོ་ལ་ཡང་སྟེ། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་དེ་ལས་གཞན། །ཡིད་དོན་དབང་པོ་འདུས་པ་ལས། །ས་བོན་ཀུན་ཅན་བག་ཆགས་དང་། །ཐ་དད་མ་ཡིན་སེམས་དང་བཅས། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་། །གཞན་གྱི་དབང་གི་རང་

བཞིན་ཡང་། །ཕན་ཚུན་སྦྱོར་བས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སོ། །སོ་སོ་རང་རིག་ཤིན་ཏུ་ཟབ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འདི། །འཕགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །འཕགས་པའི་རང་བཞིན་ཐུགས་ཆུད་པས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་སྲས། །རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། །ཡང་དག་
མཐའ་རུ་གཟིགས་པས་ན། །སྐྱེ་བ་ཟད་ཅེས་རྣམ་པར་གསུངས། །ཚངས་པའི་ལམ་ཡང་ནོན་ཆེས་སོ། །བྲུས་ཀྱིས་བཟོད་ཡང་བྱ་བ་མེད། །ཕྱིན་ཆད་འབྱུང་བ་མེད་དོ་
ཞེས༔ །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། །གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་བྱུང་། །བག་ཆགས་མ་ལུས་བསྲེགས་པས་ན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། །བདག་
མེད་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་ནི། །ཆོས་དང་གང་ཟག་བསྒྲུགས་པ་སྟེ། །ས་བོན་རྣམས་དང་བྲལ་བས་ན། །སེམས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་མི་འཇུག་གོ །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་

༄༅། །བསགས་པའི། །ཡིད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྟོག་པའི། །སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་བསལ་བས། །སྨྲ་ངན་འདས་པ་ལྷུགས་བསྒྲིགས་
བཞིན༔ ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་བསྒྲིགས་པའི་ལྷུགས། །བསིལ་བར་གྱུར་ཀྱང་འཇིག་པ་མེད། །དེ་བཞིན་གྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །མི་ཟད་བཞིན་དུ་བསིལ་བ་ཡིན། །ཟག་པ་
མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་སུ། །ཞུགས་པ་སྡུག་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །རྒྱལ་བ་རྣམས་དང་རྒྱལ་སྲས་བཅས། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཟས་གནས་པས། །མཉམ་པར་བཞག་ལ་
མཉམ་བཞག་ཅིང་། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས། །རྒྱལ་པོ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་ཡུལ། །རྣལ་འབྱོར་འདི་ཡིན་བརྩམ་པར་གྱིས། །དེ་སྟེ་རྒྱལ་སྲས་དགེ་བའི་
གནས༔ །སྡུག་པོར་འགྲོ་བར་འདོད་ན་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཞུགས་པའི་གནས། །ཞིང་གི་མཆོག་ནི་སྡུག་པའོ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་དགེ་བར་རྩོམས། །རྒྱལ་པོ་

རྣམས་ལ་འདང་དགེ་བར་བགྱིས། །མིང་ནི་མཚན་མའི་མཐུ་ལས་བྱུང་། །མཚན་མ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །མཚན་མ་ལས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་འབྱུང་། །གྲུབ་པ་རྣམས་ནི་མ

གཏོགས་པར། །ཛྫ་ལས་སོགས་པ་དབང་པོའི་ཡུལ། །ཕུང་པོ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་རྣམས། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་འདི། །སྐྱེ་བ་ལ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཕྲད་པར་བྱེད་པ

རྣམ་རྟོག་སྟེ། །གནས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད། །འགྲོ་དང་མི་འགྲོ་འགྲོ་བ་ཡི། །གཏི་མུག་རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ། །རིང་པོ་ཐུང་དུ་ཁ་དོག་དང་། །རྒྱུ་བ་དག་དང་ 726

འཛམ་པའི་རྣམས། །སྒྲ་དང་དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ། །མངར་དཔཁ་དང་ཚ་བ་དང་། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ། །ཇི་སྙེད་དགེ་དང་མི་དགེ་དང་། །འདུས་བྱས

ཆོས་དང་འདུས་མ་བྱས། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཡེ་ཤེས་ཡུལ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །བྱུང་ཞིང་ཕྱིར་ཡང་ལྡོག་པ་སྟེ། །དེ་ནི་མགྱོགས་པར་ཤིན་ཏུ་འགྲོ། །

T1692 - 730

༄༅། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་རབ་འབྲེལ་བས། །ཁབ་ལོང་ལྕ་བུར་ཤིན་ཏུ་འཁོར། །ཁ་གཉིས་སྦྲུལ་ནི་ཇི་བཞིན
པ༑ །ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལོག་བར་བྱེད། །གཅིག་ཏུ་འོན་ཀྱང་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་དང་བཅས། །རྒྱུ་ཡི་དོགས་པ་བྱུས
ནས་ལྡོག །བདག་ཏུ་དགོས་པའང་ཤིན་ཏུ་བྱེད། །བདག་གིར་བྱ་བའང་འཕེལ་བར་བྱེད། །ལུས་ལ་དྲོད་ཀྱང་སྐྱེས་པ་སྟེ། །སྣ་ཚོགས་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་སྤྱོད། །ཟས་དང་
སྐོམ་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །གོས་དང་སྤོས་སོགས་རྣམ་སྤྱོད་དང་། །མཆོང་པ་དགའ་དང་རྒྱུག་པར་ཡང་། །མི་ཡི་ལུས་ནི་འཛིན་པ་ཡིན། །གར་དང་གད་མོ་རྩེད་མོ་
དང་༑ །ཡིད་ཀྱང་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ། །སྒྲ་ཚོགས་མགལ་པ་བསྐོར་བ་དང་། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་རྨི་ལམ་དང་། །སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ

འཇུག །ཁྲ་བབ་ཀུན་ཏུ་འཁོར་བའི་སེམས། །བདག་སེམས་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་པས། །ལུས་དང་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡང་། །ཕྱུང་མོ་ཉུག་ལྷར་གནས་པའོ། །ཉམ་ཆུང་སྙིང་པོ་མེད་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱུ་མེད་པ། །བདག་གིས་བརྟགས་པའི་དོན་ལ་སྦྱོར། །མཐོང་ནས་གནས་པ་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། །རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཤེས་ས་བོན་ནི། །ལྟ་བའི་ཡུལ་དུ་གཡོ་བ་སྟེ། །བྱས་པའི་ཚོགས་རྣམས་སྨྲོས་པར་བྱེད། །འཕགས་པ་མ་ཡིན་ས་ཡི་བདག །རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཡི། །འཇུག་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་སྟེ། །འདི་རྣམས་དང་བྲལ་གྲུབ་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ཡང་དག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བ་ཕྲག་ཞིང་ཇི་སྙེད་རྣམས། །ཤུགས་འཛིན་གྱིས་ནི་མཐོང་བ་དང་། །འཕགས་པ་མཽད་གལ་བུ་ཡིས་ཀྱང་། །ལུས་དང་ལུས་ཆེ་མཛེས་པ་རྣམས། །དེ་དག་ལས་ནི་འདི་དག་འཕགས། །སྟུག་པོའི་ཞིང་ནས་ཡི་བདག །ཐམས་ཅད་ཞིང་ན་ཅི་མཛེས་པ། །དེ་

༄༅། །དག་དཔེའམ་ཆར་མི་རུང་། །བདེ་བ་ཡོད་དང་མངོན་དགའ་དང་། །འོག་གི་ཞིང་རྣམས་བྱེ་བ་དག །དེ་དང་དེ་ན་གང་བཞུགས་པའི། །
སངས་རྒྱས་དེ་དག་སྟུག་ལ་བསྟོད། །སྟུག་ཅེས་བྱ་ཡོད་སྟོན་མཐའ་མེད། །རང་བྱུང་འཕྲུལ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། །ཟག་པ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སར། །འབྱུང་བ་གསུམ་ལས་
འདས་ཏེ་གནས། །དེ་ནི་བདེ་བ་ཉེར་ལེན་མེད། །ཁྲོད་དང་ང་ཡིར་སྐྱོད་དང་བྲལ། །ཕྱིར་ནུབ་མཆོག་ཏུ་རྟག་པ་སྟེ། །བརྟན་པ་སྟུག་པོར་འདུས་མ་བྱས། །ཡང་དག་
སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །འཚང་རྒྱ་འོག་མིན་གནས་མཆོག་ཏུ། །སངས་རྒྱས་མ་གྱུར་འདོད་ཁམས་སུ། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་མི་མཛད་དེ། །དེ་དག་སྟུག་པོའི་ཞིང་
གཤེགས་ནས། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པ་བྱེ་བ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་མཉམ་པར་བཞག །སྤྲུལ་པ་དག་དང་ཐབས་ཅིག་རོལ། །ཐམས་ཅད་ཞིང་དུ་བཀྲ་བ་ལྟར། །གང་

TI692 - 733

ལ་གང་གིས་དབང་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་སྟེ། །འཕྲུལ་པའི་སྤྲུལ་པ་དག་གིས་ཀྱང་། །ས་བཅུ་པ་ཡི་མདོ་མཆོག་དང་། །སྡོང་པོས་བརྒྱན་དང་དྲུམ་ཡི། །
གང་ཡང་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པའི་མདོ། །དཔལ་གྱི་ཕྲེང་བ་ལ་ཞུད་དང་། །རྣམ་པར་སྣང་བའི་མདོ་སྡེ་དང་། །སྒྲུམ་དཔལ་ལ་ལས་འགྲོ་བ་སོགས། །མདོ་སྡེ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་
དག །སྟུག་པའི་རྒྱན་ནས་རྣམ་པར་བྱུང་། །སྟུག་པོའི་རྒྱན་གྱི་མདོ་སྡེ་འདི། །མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་འཕགས་པ་ཡིན། །རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་རི་མ་གྲོར་ཡང་། །རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་
བཅས་པས་གྱིས། །གཟུགས་མེད་འདོད་དང་གཟུགས་རྣམས་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། །གནས་ལས་འདས་ཏེ་སངས་རྒྱས་དབང་། །བཞུགས་སོ་སྟུག་པོའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ན། །པད་མོ་འདྲ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་། །གཟུགས་མང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ན། །ལྷ་རྫས་རྨ་ད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་དག་གིས། །

༄༅། ། །རྣམ་གྲོལ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་དང་། །དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་ཐབས་ཅིག་བཞུགས། །ཕྱུག་པོའི་དཀྱིལ་བཞུགས་བསམ་གཏན་ཞུགས། །
སངས་རྒྱས་སམ་མཆོག་རྣམ་བཞི་ལ། །དེ་ནི་བཞུགས་ཤིང་གཟུགས་འཛིན་པ། །རྣལ་འབྱོར་མཁས་པ་ཉིད་རྒྱལ་གྱིས། །དེ་ཡི་མཐའ་མ་མི་གཟིགས་པ། །གཟུགས་རྣམས་
དང་ནི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི། །ཐུབ་པ་རྣལ་འབྱོར་མཁས་པའི་རྣམས། །གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་། །ཕྱུག་པོའི་དཀྱིལ་ན་རྣམ་བཞུགས་ཤིང་། །ཐམས་ཅད་རྣལ་
འབྱོར་ཅན་གྱིས་བསྟན། །ཁ་བླ་གསེར་དང་བླ་འོད་ཙམ་པ་ཀ་དང་རྨ་བྱའི་མགྲིན་པ་པད་མོ་འདྲ། །དེ་ཡིས་ལ་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཡི་ཡང་ལྷ་གཟུགས་ནི་རྣམ་པར་མཛེས་པ་
སྟེ། །དེ་གཟུགས་ལྷ་རྒྱལ་པོ་པ་ཀ་དག་སློག་དང་འོལ་མ་སྲི་རུ་འི་འོད་བཞིན་དུ། །ལ་ལས་བལ་ཆུང་སྐྱ་དང་ནི་བཟའ་ཡོལ་མ་རྟ་ལ་སོགས་པའི་མལ་བཞུགས་པར། །མཐོང་ངོ་

ཉི་མ་སྟོང་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབར་བའི་སྐུ་གཟུགས་མངའ་བ་ལ། །ཐུབ་ཅན་ལ་ལས་རྣལ་འབྱོར་དབང་ལ་སྟག་དབུས་ཆུ་སྐྱེས་རེ་རེར་བཞུགས་པར་མཐོང་། །ཐུབ་པའི་
ཐོར་ཚུགས་ཚོགས་ནི་ལག་གིས་འགྲོ་ཡི་མགོ་བོ་སྐྱོད་པ་བཞིན་དུ་སྟེ། །ལ་ལར་གཟུགས་ཆེ་རྡོ་རྗེ་ཨཙྪ་རྐྱེ་ལ་གྱིས་སྤྲུས་པའི་ཚོད་པན་བརྒྱན་པར་རོ། །ལ་ལས་ལ་ལར་ཐུབ་པ་
དེ་ལ་འཁོར་ལོ་རི་མོ་ཏྲ་དུང་བཅས་པར་མཐོང་། །ལ་ལས་ཧྲི་ལྟར་ནམ་མཁའི་རྒྱུ་བའི་ལམ་ལ་འཛུར་ཟུག་བཞིན་དུ་ཐུབ་པ་མཐོང་། །ལྷ་རྫས་ཕྱག་སོར་ཅན་གྱི་སྣ་ཚོགས་ཡུལ་
ཅན་རི་རབ་ཕྱུག་ཏུ་རབ་གཞོག་ཅིང་། །ཁམས་གསུམ་ཆུ་སྲིན་གནས་དང་ཆུ་གནས་དེ་བཞིན་བ་ལང་རྨིག་པར་ཤོང་བར་མཛད། །སྤྲིན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མི་ཡི་བདག་པོའི་
གཙུག་གི་ཚོད་པན་རྣམས་ཀྱིས་རབ་མཆོད་ཅིང་། །ལ་ལ་དགའ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ན་དགོས་པ་རྣམས་ནམ་ཁས་ཕྱུར་ཅིང་། །ཆད་པས་གཅོད་པར་སྣང་ངོ་སྟག་པོའི་

T1692 - 736

༄༅། །དབུས་ནས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་སྣང་བའི། །ཁྱབ་པ་རྣལ་འབྱོར་མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་སྟེ། །རང་གི་ཡུལ་
རྣམས་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྟོན་ཅིང་། །ལ་ལས་གནས་དང་ལྷུབ་ཡིད་དང་བློ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དང་། །དབང་དང་ཡེ་ཤེས་
རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཡིད་བཞིན་སྐུ་མདའ་བར། །ལ་ལས་ཡུལ་ལ་ཆགས་མེད་སྤྱོད་ཡུལ་རིག་པའི་བློ་ཡི་བྱ་བ་གཅོད་པར་ཏེ། །འདི་དང་གཞན་མེད་སྤྲོག་མེད་
གྱུར་པས་ཚིག་བྱ་མེད་ཕྱིར་མྱ་ངན་འདས་པར་རོ། །སྐུམ་དང་འོད་འཕྲོ་མེད་པས་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མེ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་མྱ་ངན་འདས། །ལ་ལས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་མཆོད་
སྤྲིན་མཆོད་བཅུག་མཆོད་སྤྲིན་བྱེད་པ་དག་ཏུ་སྟེ། །སྤྲིན་དང་མཆོད་དང་ཁྱབ་པ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་རྒྱལ་བཞིན་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་མཐོང་། །བདེ་བ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཞིང་མཆོག་དེ་

T1692 - 737

ནསྐྱེས་བུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི། །མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་བདེ་བར་འབར་བའི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་དག་སྟེ། །ལྷ་རྫས་གསེར་ལྟར་འབར་བ་ཟླ་བ་ལྟ་བུའི་ལུས་འཆང་
རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་བདག །ལྷ་རྫས་འོད་བཟང་དེ་དང་གང་ཡང་མི་ནང་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་ཡུལ། །དེ་དག་བརྒྱ་ཆར་མི་ཕོད་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དག་གི
བདེ་དེ་ལ། །གཞན་དུ་བདག་ཅག་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་ཉམས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡི་ཞིང་གི་མི་དེ་དག །མཐར་ཡས་འོད་ཀྱི་བདེ་བ་ཅན་ན་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ལྷ་རྫས་འོད་འཁོར
ཅན། །རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་ཉིད་མོས་ཐུབ་དབང་ཁྱུ་མཆོག་བསམ་གཏན་བདུད་རྩི་སྤྱོད་བྱེད་དང་། །རྣམ་པ་ཐ་དད་སྣ་ཚོགས་རིན་པོ་ཆེ་དག་ཡལ་གསྤྲུངས་པའི་ནགས་ཚལ
ཤིང་། །ལྷ་རྫས་གསེར་ཕྱེའི་ཁམས་ལས་བསགས་པའི་ཞིང་གི་མཆོག་དེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མཛེས། །གསེར་དང་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་མེ་ཏོག་པད་མོ་དེ་ནི་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ

༄༅། །བརྒྱན། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཞིང་གི་གཏེར་ཡིན་དཔེ་མེད་དེ་ཀུན་མི་ཡང་པད་མོ་སྐྱེས། །ཐུབ་པ་དེ་ལ་དད་ཅིང་བསམ་གཏན་མཁས་ལ་
སངས་རྒྱས་ལ་ནི་རབ་ཏུ་མོས། །བདག་གི་སྟོན་པ་ལ་ནི་བདག་བསྟན་ཡིད་ཅན་པད་མོ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཞིང་གི་མཆོག་ན་གནས་པའི་མི་ནི་བཟང་པོའི་
མཚན་གྱིས་ཀུན་ནས་བརྒྱན། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བཅས་པས་རྨད་དུ་འབར་བའི་ལུས་ཅན་དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཅས། །ཡོད་དང་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་རྟོག་པ་མེད་པས་དྲི་མེད་
རྫུབ་པ་དགག་གོ། །དེ་ལྟར་འདི་དག་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་རྡོ་རྗེ་ཁྲུ་མཆོག་མཐེ་བོ་ཙམ་དུ་གྱུར། །སྲོམ་རྟ་ལ་ཕྲན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སྐྲ་ཡི་བརྒྱ་ཆའི་གཟུགས་སུ་འང་དེ་བཞིན་གྱུར། །
ལ་ལར་བདེ་གཤེགས་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་གཟུགས་དང་དེ་བཞིན་སྣ་ཚོགས་གཞན་དག་ཀྱང་། །གང་དང་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཇི་བཞིན་དེ་འདྲའི་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་

དག །རྣལ་འབྱོར་མཁས་པ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱུས་ཚད་མེད་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་དག་རྣམ་པར་སྤྱངས། །དེ་སྐད་བཤད་ནས་ཡང་སླུས་པ། །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་རྒྱལ་བའི་
སྲུས། །ས་རྣམས་དེ་བཞིན་དབང་རྣམས་དང་། །མ་ཉམས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་དང་། །དེ་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ལུས་ཀྱང་སྟེ། །གཟུངས་དང་
རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་དང་། །རྣམ་ཐར་ཐ་དད་ཡང་དག་རིག །སྤོབས་དང་འཇིགས་པ་མེད་པོ་དང་། །ཕུང་པོ་ཁམས་རྣམས་ཟག་མེད་པ། །འདི་དག་གཞན་དུ་གྱུར་ནས་
འཐོབ། །རྟག་པའི་སངས་རྒྱས་ས་ཡང་ངོ་། །ཆོས་རྣམས་ལྟ་ཡི་རང་བཞིན་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམས་དང་། །བདག་མེད་གཉིས་པོ་རབ་རྟོགས་ནས། །
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཡིད་བཞིན་ལུས་ནི་བཅུ་པོ་དག །སྒྱུ་མ་དཔའ་བར་འགྲོ་བས་བསྐོར། །མི་ཟད་སྨོན་ལམ་བཅུ་པོ་དང་། །ལམ་གྱི་རྣམས་ཀྱིས་ཞེན

༄༅། །ཏུ་སྟོད་པ། །མི་ལམ་མི་ལོང་གཟུགས་བརྙན་ནམ། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་། །རྣལ་འབྱོར་ལམ་ལ་ཐུབ་པའི་རྣམས། །སངས་རྒྱས་ས་
ལ་ཞུགས་པ་དང་། །རྒྱལ་བ་བདེ་མོའི་གདན་བཞུགས་པ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་མདུན་དུ་བྱས། །ཡོད་དང་མེད་པ་ཕྱོགས་བྲལ་བ། །རྡུལ་ཕྲན་རྣམ་པར་འཇིག་རྣམས་
ཀྱིས༔ །དྲི་ཟ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །ལྷ་ཡི་གནས་ན་འཁོད་པའི་ཚོགས། །རི་རབས་ལ་འདོང་རྒྱུ་ཞིང་། །ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ནས་འདོད་སྤྱོད་ཀྱང་། །ཇི་ལྟར་སྣང་བར་
མ་གྱུར་པ། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྲས་གཙོས་པའི་རྣམས། །རྣལ་འབྱོར་མེད་པས་མི་མཐོང་ངོ་། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་དང་ལྡན། །ས་དང་ཞིང་རྣམས་བྱེ་བན། །རྒྱལ་
བ་མཆོད་ལ་མངོན་པར་མོས། །སྨོན་ལམ་དབང་ལ་གནས་པའི་རྣམས། །པད་མོའི་ཁང་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །དབང་དང་བསམ་གཏན་སེམས་པ་དག །ཞིང་དང་ཞིང་དུ་སྤྲུ

ངན་འདད། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པ་སྟོན། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐམས་ཅད་དུ། །ཆུར་བྱུང་ཟླ་བ་འདྲ་བར་ཏེ། །ཉི་མ་ལྟ་བུར་ཁྱད་མེད་པ། །སྣང་བ་སེམས་ཅན་སྤྱོད་
ཡུལ་དུ། །ཡང་དག་མཐའ་ལ་མི་རེག་པར། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རབ་ཏུ་ལྡོག །གྲུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་བ་དག །གང་ཆེན་མཚོ་ལ་འགྲོ་བ་བཞིན། །གང་དུ་གྲུ་འགྲོ་དེར་
རྒྱུག་སྟེ། །དཔག་ཚད་ཤིན་ཏུ་མང་བར་ཡང་། །ཐུགས་རྗེས་ཉོན་མོངས་དམའ་བའི་ལུས། །སྡུག་བསྔལ་ཅན་གཟིགས་དེ་བཞིན་དུ། །དེ་དག་འབྱུང་བ་རབ་ཏུ་སྟོན། །
ཕྱིར་ལྡོག་བདག་མེད་པ་ཡང་སྟེ། །འཇིག་པ་དག་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་ནས། །ཟད་པའི་དུས་སུ་མི་གནས་པ། །གཟུང་དང་འཛིན་གྱིས་འཕངས་པའི་རྣམས། །གཟུང་དང་
འཛིན་ལ་སྤྱོད་པའི་རྣམས། །གཟུང་དང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ན། །མཚན་མའི་གཞི་མེད་མཚན་ཉིད་མེད། །འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱེར་བའི་རྣམས། །ཡང་དང་ཡང་

TI692 - 742

༄༅། །ཞིང་སྐྱོབ་ཡིན། །བཅགས་མེད་མཚོ་ཡི་གཏེར་གྱུར་ལ། །གཅིག་ལ་གཅིག་འདྲེའི་སྤྲེའུ་ལྟར་ཡང་། །བྱེད་པ་གྲུ་ལ་གནས་ཀྱིས་མཐོང་། །འཇུ་བའི་གནས་དང་རྟེན་མེད་པར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྲས་རྣམས། །སྤྱོད་པས་རྣམ་པར་དཀྲུགས་པ་ཡི། །རྣམ་རྟོག་སྡུག་བསྔལ་གནས་པའི་རྣམས། །ས་ཡི་གནས་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱིར། །རབ་ཏུ་འབྱུང་དང་ཕྱིར་ལྡོག་དང་། །སྨིན་དང་མཆོད་པ་དག་ཀྱང་འབྱུང་། །འདི་འདྲ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་ཆོས། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསྒོམ་པར་གྱིས།། །།འཕགས་པ་རྒྱན་སྟུག་པོ། བམ་པོ་གཉིས་པ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་མི་ཡི་བདག །གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེས། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་ལ་སྨྲས་པ། །མཐུན་པ་དགའ་དབང་བྱེད་དང་། །ལྷ་གནས་འཁོད་པ་གཞན་དག་དང་། །རིན་ཆེན་ཁང་པ་སྣ་ཚོགས་ན། །གང་

ཡང་སྨུག་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བའི། །རྒྱལ་སྲས་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པ་དག །གང་གིས་སྨུག་ཅེས་བྱ་ཐོས་ཏེ། །ཐོས་ནས་ནན་ཏན་བྱེད་པའི་རྣམས། །གཞན་དུ་འགྱུར་ལ་
གཞོལ་བ་དག །གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཐོས་ཤིང་། །ཏིང་འཛིན་དེ་ཡི་ཚུལ་སོང་བ། །སྨུག་པོར་རིང་པོར་མི་ཐོགས་འགྲོ། །སངས་རྒྱས་ཡང་དག་འགྲོལ་མོས། །
འགྲོ་བ་འཛིན་དང་ཞུགས་འཛིན་དང་། །འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་དང་། མཐུ་ཆེན་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་། །ཟླ་བ་ལ་སོགས་གཟུངས་དབང་རྒྱལ། །བློ་
གྲོས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་དང་། །ལྡེ་བ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་རིག །དྲུ་མ་ནམ་མཁའི་བདག་པོ་དང་། །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བློ་ཆེན་དང་། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་རྒྱལ་སྲས་རྣམས། །གང་ཡང་
བྱེ་བའི་ཞིང་དགནས། །ཆོས་མཐུན་ཕྱིར་ནི་འོངས་པའི་རྣམས། །སྨུག་པོའི་རྒྱན་ལ་གཞོལ་བ་དག །རྒྱལ་བ་མ་འོངས་མཐོང་ནས་ཀྱང་། །ཁོང་ནས་སྙིང་རྗེ་སྙིང་བརྩེ

740

TI692 - 744

༄༅། །སྟོ། །རྣལ་འབྱོར་ལྡན་ཅན་དབང་པོའི་གཙོ། །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ལ་རབ་ཏུ་སྨྲས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་གཙོ་ལ་དྲིས། །འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ལ། །རིན་ཆེན་ཁང་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། །དབང་སྒྱུར་ཁང་པ་བཟང་པོར་ཡང་། །ཇི་ལྟར་གང་གིས་སྣ་ཚོགས་བྱས། །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲོས། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྣ་ཚོགས་ཉིད། །འགྲོ་བ་དག་གི་ཡང་རབ་འབྱུང་། །རྫ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དག །ཇི་ལྟར་རྒྱུ་འཛམ་ཐལ་སྦྱར་ལས། །ལས་སུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད། །འགྲོ་བ་འདི་དག་དེ་བཞིན་བྱས། །ཛ་དང་པི་ཤང་སྦྲུ་ལ་སོགས། །ལས་སུ་བསྐྱོད་ལས་དབྱངས་འབྱིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡང་ཅེ། །བསྐྱོད་པའི་ལས་ལས་ཀུན་འབྱུང་ངམ། །རང་བཞིན་གསུམ་པོ་ཇི་བཞིན་དུ། །དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཀུན་ཏུ་གནས། །ས་རྣམས་འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ། །དངོས་དང་དངོས་ལ་རབ་ཏུ་

741

གནས༔ །དེ་བཞིན་འདི་དག་ཀུན་ཀྱང་ཅི། །དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རབ་གནས་སམ། །གང་ཕྱིར་འདི་ལྟར་རྒྱན་དག་སྣང་། །ཁམས་གསུམ་གཡོ་དང་མི་གཡོ་བཅས། །
དགའ་ལྡན་མཆོག་རབ་རྣམས་དང་། །དབང་སྒྱུར་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་སམ་ཅི། །མི་འམ་ཅི་དག་དུམ་དང་། །གྲུ་ནོམ་སྣང་བས་བྱས་སམ་ཅི། །འོག་མིན་ཐོར་ཚུགས་ཅན་
གྱིས་སམ། །འོན་ཏམ་གཟུགས་མེད་རྣམས་ཀྱིས་བྱས། །ལྷ་རྣམས་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །གཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ་འདི་བྱས་སམ། །འཕྲུལ་པའི་སྤྲུལ་པ་དག་གིས་ 742 T1692 - 746
སམ༔ །རྒྱལ་བ་ཁྲོ་མཆོག་གིས་མཛད་དམ། །འོན་ཏམ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྲས་རྣམས། །ཞིང་གཞན་རྣམ་པར་བཞུགས་པས་སམ། །རྣལ་འབྱོར་ལ་མཁས་རྣལ་འབྱོར་
ཅན༔ །སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་བཞུགས་རྣམས་ཀྱིས། །ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱས་སམ་ཅི། །གང་ལ་ནོར་བ་རབ་ཏུ་གནས། །གང་འདི་ནོར་བ་སྣང་བ་དག །སྨིག་རྒྱུ་རྣམས་

༄༅། །ལ་ཆུ་བཞིན་ཏེ། །རྫ་མའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོན་ཏན་བཞིན། །འགྲོ་བ་གང་གི་ཕྱོགས་ལ་གནས། །ཡོན་ཏན་མི་འབྲལ་ཡོན་ཏན་ཅན། །ཡོན་ཏན་
མེད་དང་ཡོན་ཏན་གནས། །མ་ཡིན་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་པས་ན། །ཡོན་ཏན་ཚོགས་སུ་རྣམ་པར་གནས། །ནོར་པ་སྣ་ཚོགས་དེ་བཞིན་དུ། །ག་ལའང་དེ་བཞིན་གནས་ཡིན་
ནམ༔ །འགྲོ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་རྣམས། །ས་རྣམས་ལ་ནི་གང་སྣང་བ། །འོན་ཏམ་ཚངས་པས་ཕྱུང་བའམ། །འགྲོ་བ་མཐུ་བོ་ཆེ་ཡིས་སམ། །ཁྱུ་མཆོག་གིས་སམ་སྐྱུན་
ཟས་སམ། །སེར་སྐྱ་ཡིས་སམ་རང་གིས་སམ། །གཙེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་སམ་པ། །རང་བཞིན་གྱིས་སམ་དབང་པོས་སམ། །དུས་དང་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་
པའམ༔ །འོན་ཏམ་མ་རིག་སྒྲིད་པས་སམ། །ལྷ་ཡི་དྲུང་སྲོང་ཐེ་ཚོམ་ཟ། །ལྷ་ཡི་ཚོགས་ཀུང་དེ་བཞིན་ཏེ། །གྲུབ་དང་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས། །ས་ལ་གནས་པའི་རྣལ་

འབྱོར་ཅན། །འོན་ཏམ་འདི་དག་མིག་འཕྲུལ་ལམ། །འགྲོ་བ་དྲི་ཟ་འདྲ་ཞིག་གམ། །རྨི་ལམ་ཡིན་ནམ་སྒྱིག་རྒྱུ་འམ། །སྟོན་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་ཡིན་ནམ། །གཟུང་དང་
འཛིན་པའི་དངོས་པོར་ཡང་། །ཁ་གཉིས་སྣང་བཞིན་གནས་པའམ། །འོན་ཏམ་རང་བཞིན་འདི་མེད་དམ། །འཁྲུལ་འཁོར་རོ་ལངས་བཞིན་གནས་སམ། །མགལ་པ་
བསྐོར་བ་འདྲ་བའམ། །འོན་ཏམ་སྒྲ་ཡི་ཚོགས་ལྷ་བུའམ། །བྱེད་དང་ལས་ཀྱིས་མ་བྱས་ཤིང་། །དབང་པོ་ཀུ་བེ་རས་མ་བྱས། །མཆོད་སྦྱིན་སྦྱིན་བསྲེག་མཆོད་འབྲས
སམ༑ །སྣང་གི་གཞུང་གི་ལམ་གྱིས་སམ། །རྒྱུ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཕལ་ཆེ་བས། །ནན་ཏན་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འགྲོ་བ་འཛིན་པ་མེད་པའང་མིན། །རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་རྒྱུ་དག
སྟེ༑ །འགྲོ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ། །ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམས་ལས་བྱུང་། །རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་པོའི་སྐྱེས་བུ་ནི། །ཀུན་གཞི་ཞེས་གྲུང་བྱ་བ་སྟེ། །དེས་ནི་སྣ་ཚོགས་འདི

འགྲེལ། ཉ ཞེ་ལྔ བརྒྱ

༄༅། །དག་ཀུན། །ཟླ་མའི་འཁྲུལ་འཁོར་བཞིན་དུ་བསྒོར། །ཏིལ་བཀུམ་ཏིལ་མར་ཇི་བཞིན་དུ། །ལེན་རྫའི་ཚ་སྒྲོ་ཇི་ལྟ་བུར། །གཟུགས་ལ་མི་རྟག་ཉིད་ཇི་བཞིན། །སྐྱེས་བུ་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་གནས། །ཇི་ལྟར་བསྔུང་ལ་སོགས་ལས་དྲི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་མཚན། །ཉི་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་འོད་ཟེར་བཞིན། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་གནས་པ་ཡིན། །དགོས་དང་བྱེད་པ་མེད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་སྤངས། །གཅིག་དང་ཐ་དད་མེད་པ་སྟེ། །སུར་འདུག་ཕྱོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྤངས༔ །རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་པ་མེད། །ནམ་ཡང་རྣམ་པར་མི་བརྟག་སྟེ། །གྲོལ་བའི་སོ་སོ་རང་རིག་པ། །སངས་རྒྱས་སར་སྐྱེས་ཐུབ་ཅན་གྱི། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་མེད་པ་སྟེ། །སྤྱི་མེད་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གིས། །རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། །ནམ་ཡང་རྣམ་པར་མི་བརྟག་པའོ། །དེ་ལ་གནས་པ་ཆུ་ཀླུ་བས་བཞིན། །ཕན་

ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་མི་དད། །འབྱུང་ཞིང་ཕྱིར་ཡང་ལྡོག་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལྡན་པ་རིག་པ་མིན། །ཇི་ལྟར་ཐུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་བཞིན། །
མཉམ་པར་བཞག་པས་རབ་ཏུ་མཐོང་། །རྣལ་འབྱོར་འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་མིན། །དེ་བཞིན་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས། །དེ་དག་ཀུན་གཞི་ལྷན་ཅིག་གནས། །རྣལ་འབྱོར་
ཅན་གྱིས་རྟག་ཏུ་མཐོང་། །སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་སྲས་དེ་བཞིན། །དེས་ནི་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་ཕྱུག་པ་རྣམས། །སྐུད་ལ་བརྒྱུས་དང་འཁོར་ལོ་
བཞིན། །ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་སྐོར་བྱེད་པ། །ཇི་ལྟར་རྫ་མཁན་འཁོར་ལོ་དང་། །ལག་དང་ཐལ་སྦྱོར་བསྐོར་བ་ཡིས། །ཀུན་ཏུ་བསྐོར་ཅིང་སྐྱོད་བྱེད་པ། །ཡོན་ཏན་སྣ་
ཚོགས་རྣམ་པར་ལྡན། །དེ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཀྱི་མི། །ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ས་ནི་རྣམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཕྱི་ནང་རྒྱུ་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །གང་ལ

༄༅། །འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཀུན། །ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ཇི་བཞིན་དུ། །གནས་ཤིང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གནས། །རླུང་གི་རྟ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་
བསྐོར༔ །ཇི་ལྟར་མཁའ་ལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི། །རྗེས་ནི་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྣང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནའང་། །བྱ་རྣམས་རྒྱུ་བའི་བྱེད་པ་མེད། །དེ་བཞིན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
མི༔ །བདག་ཡོད་མ་ཡིན་གཞན་མེད་མིན། །རྣམ་དག་བར་སྣང་འདྲ་བ་དག །དབའ་རླབས་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །བག་ཆགས་རྣམ་པའི་ཉེས་པ་ཡིས། །མི་ཆགས་
པད་མོའི་རླབ་བཞིན། །པད་མོ་ལ་ནི་ཆུ་མེད་མིན། །ཆུ་ལ་རླབ་གཟུགས་མེད་པ་ཡང་། །ཆུ་སོང་རླབ་ཡོད་པ་སྟེ། །པད་མོའི་འདབ་ལ་དེ་བཞིན་ཆུ། །མིག་ལ་བུད་མེད་
གཞོན་ནུ་དག །མིག་གིས་མཐོང་བ་ཇིར་མི་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས། །ལས་རྣམས་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་སྟེ། །འགྲོ་བ་དག་གིས་ལུས་ལ་ནི། །ཁྱབ་

གནས་ས་བོན་ཀུན་ཙནནོ། །སྤྱུག་པོའི་སྤྲིན་དང་འདྲ་བར་ཡང་། །ས་རྣམས་ཡོག་པར་ཤིན་ཏུ་གནས། །ཚེ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀུན་ནས་ཡོག །ཧྲིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་སྟོབས་ཆེན་གྱིས༔ །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་ཅན་གྱི། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱང་སྟོན། །ཛ་མ་ཁན་ཇི་ལྟར་ས་སྤྱོད་ལ། །སྤྱོད་པ་ཇི་བཞིན་དེ་ལྟའོ། །བ་ལང་སོགས་པའི་རྡུ་མཐོང་ཞིང་། །བོང་བུ་རྣ་ནི་མེད་པ་སྟེ། །མ་མཐོང་བར་ནི་མེད་པ་མེད། །བ་ལང་རྭ་ཡིས་མེད་པ་ཡང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པས་མེད། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མནར་སེམས་ལ། །ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རྡུལ་ག་ཞིག་ན། །ཡོད་པ་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར། །མེད་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལས་ཏེ། །མེད་པ་ཡོད་ཅེས་རྟོག་པ་ནི། །ཡོད་པ་མེད་ལས་བཟློས་པ་སྟེ༔ །ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་ལས་སོ། །བློ་དང་རྟོགས་བྱ་མེད་པ་སྟེ། །ཤེད་དུ་ཆུད་པ་སྐྱེ་བ་མེད། །མགལ་བའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་ལོ་མིན། །ཇི་ལྟར་སྒྲ་ཚོགས་མཐོང་བ

བསྟན། ཞ། བདུན་བརྒྱ། ཞེ་དགུ

༄༅། །བཞིན། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་སྒྱུ་མ་དག །ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན། །བློ་ཡི་འབྱུང་བ་རྒྱུ་མེད་པར། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྣམ་རྟོག་པ༔ །རྟོགས་བྱ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱེད། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་སྐྱེས་ཏེ། །མིང་དང་འདུ་ཤེས་འབྲེལ་བ་དང་། །རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས། །མི་ཡི་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །གྲུབ་པའི་དོན་ནི་མི་སྐྱེའོ། །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ན་བསགས། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཡུལ་ལས་བྱུང་། །རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་བསྒོས་ཡིད་ལས༔ །སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོར་ཡང་། །ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་བ་མི་ཡི་སེམས། །ཛྷ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དབྱིབས། །སྣང་བ་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་བློ་ཙམ་པས། །རྟོགས་བྱའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན། །བློ་དང་རྟོགས་བྱའི་དངོས་པོར་ནི། །བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་འཇུག་པ

སྟེ༔ །ཕྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རིགས་པ། །བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་སྨྱོས་རྣམས། །རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་རྣམ་བདུན་དང་། །དུས་གཅིག་ཏུ་ཡང་འབྱུང་བར་
འགྱུར༔ །སྟོན་མེད་བག་ཆགས་ལྡན་པས་ན། །ཀུན་གཞི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཅན། །རྒྱ་མཚོའི་དབའ་རླབས་ཇི་བཞིན་དུ། །རླུང་གི་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ལྟར། །གང་བྱེད་
ཅིང་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །རྣམ་པར་རྒྱུན་ཀྱང་མི་འཆད་དོ། །བློ་ཡི་འོད་པ་དེ་བཞིན་རྟག །ཡུལ་དང་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །སྣ་ཚོགས་བདག་རྟོག་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས། །
བདག་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་ས་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད། །འགྱུར་མེད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས། །དགོས་པའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ནི། །དེ་འདྲ་ཀུན་གཞི་རྣམ་
ཤེས་ལའོ། །ཇི་ལྟར་མི་ཞིག་ལག་པ་ཡིས། །རང་གི་ལུས་ལ་མཉེད་པ་དང་། །ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་བདག་ལུས་ལ། །བདག་གིས་སྣ་ཡིས་ཆུ་འཐོར་དང་། །ཇི་ལྟར་ཤེད་

༄༅། །ཚན་ལ་ལ་དག །བདག་གི་ལུས་ལ་སོས་འདེབས་པ། །དེ་བཞིན་བློ་ནི་བརྟགས་དོན་ལ། །དོན་གཉིས་ཚུལ་དུ་འཇུག་པའོ། །བློ་ཡི་ཡུལ་དུ་
བྱ་བ་འདི། །ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་ཁྱབ་པར་གནས། །ཕྱི་དང་ནང་གི་བྱ་བར་ཡང་། །རྣལ་འབྱོར་མཁས་པས་མཐོང་བ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཀུན་
གཟིགས༔ །ས་ལ་ཇི་སྙེད་སྣང་བ་དག །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས། །ས་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སོ། །ཆོས་འདི་ཡང་དག་ཟབ་པ་དང་། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་
འཇིགས་མེད་པ། །མི་སྨྲའི་དངོས་ལ་དགར་གྱུར་ཏེ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི། །ལྷ་ཡི་བསམ་གཏན་མི་གཡོ་བ། །སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་ཞུགས་པ་
དང་༔ །ཕྱུག་པོ་ནས་ནི་འོངས་པའི་གཟུགས། །མཐོང་ནས་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གནས་པ། །ཐུབ་པ་དེ་ཡི་ལྷ་རྫས་ལུས། །རྣལ་འབྱོར་བཏང་སྙེ་ཡང་གནས་སོ། །འདོད་དང་

གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱི། །སྨིན་པའི་ཚོགས་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ། །ཕྱུག་པོ་དེ་ནས་འདིར་འོངས་སོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་པའི་གནས། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་མཆོག་རབ་ནས། །གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡི། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ཡང་རྣམ་བྱུང་ནས། །མི་ཡི་ཁམས་ན་རྣམ་པར་འཕྲུལ། །སུ་བློ་ཅི་འདོད་ཕན་པར་རོ། །ཕྱུག་པོ་ཡི་ནི་མིང་ཕྱུང་ནས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བལྟས་ཏེ། །གཅིག་ལ་གཅིག་ནི་རབ་སྨྲས་པ། །ཕྱུག་པོ་དྲི་མེད་བསོད་ནམས་ཏེ། །སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་གནས་ཀྱི་མཆོག །སངས་རྒྱས་ཞིང་གི་དམ་པ་ཕུལ། །ཕྱུ་བུས་དེ་ཡི་སྒྲ་ཐོས་ཏེ། །ཐོས་ནས་བདག་ཅག་དགའ་བའི་ཡིད། །ཕྱུག་པོ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གནས་ཀྱི། །བརྟན་ལམ་བདག་ཅག་ཐོབ་པར་བྱ། །འོག་མིན་ཚངས་པ་ཐོར

T1692 - 756

༄༅། །ཚུགས་ཅན། །གཙང་མའི་གནས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྱངས་པ། །ཞིང་གི་ངོ་མཚར་ལྟད་མོ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཡབ། །ཚངས་
པས་དེ་ཚེ་གསོལ་ནས་སུ། །གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་འཇིགས་མེད་རྣམས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་པ་ནི། །ཚངས་པ་སྟུག་པོར་འགྲོ་མི་འགྲོ། །ཚངས་པ་རྣལ་འབྱོར་
ཆེན་པོ་ཅན། །མུན་པས་དེ་དག་བསླད་པར་གྱུར། །ཐུབ་པ་མི་ཤེས་ཐུབ་རིག་གི །ཇི་ལྟར་གནས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཚངས་པ་དེ་ན་ཀུན་ཏུ་སེམས། །བློ་ཡིས་ཚངས་པ་
རིག་པའི་མཆོག །འདོད་དང་གཟུགས་ཀྱི་བདག་པོ་དག །རྒྱུ་བ་དེ་ན་མེད་པ་སྟེ། །ནམ་མཁའི་ཁང་པ་གནས་རྣམས་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། །མུར་འདུག་
གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་དེར་མི་འགྲོ། །བདག་གིས་བྱ་བ་བྱས་སམ་ཅི། །བསམས་ཏེ་འདིར་ཡང་འོངས་པར་གྱུར། །བདག་འགྲོའམ་བརྟན་ཞིང་

T1692 - 757

ཧྲག་པ་ཡི། །ཕྱིར་ཟླུག་འདུས་མ་བྱས་སྟུག་ཏུ། །ཀ་ལ་ཧེ་ཡང་ན་ཐུབ་པ་སྟེ། །རྣལ་འབྱོར་མངའ་བ་ལྔའི་ཡང་ལྔའི། །མཐུ་ཡིས་རྣལ་འབྱོར་མཁྱེན་རྣམས་ཀྱི། །ཕོ་བྲང་
སྟུག་པོ་དེར་འགྲོ་འམ། །ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་སྐད་སྨྲས་ནས་ཐོར་རྩུགས་ཅན། །མཐོང་བ་ཞིན་ཏུ་འབར་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་ལམ་ན་བཞུགས་པ་རྣམས། །
གསུངས་ཤིག་གསུངས་ཤིག་ཐུབ་པའི་རྣམས། །ཁྱེད་ལ་ཅི་འཚལ་ཅི་གྱིས་ཤིག །སངས་རྒྱས་དབང་པོ་བཀའ་སྩལ་གསོལ། །སྟུག་པོ་ཧེ་ལྷར་འཐོབ་པར་འགྱུར། །
གཟུགས་ཡུལ་འདི་ལས་ཕྱིར་ལོག་ཤིག །དེར་འགྲོ་མེད་པ་གཟུགས་ཅན་རྣམས། །སྟུག་པོ་དེ་ནི་ཐུབ་ཆེན་ཡུལ། །གླན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པས་
མི་འཐོབ་སྟེ། །དེ་བཞིན་འདོད་པའི་ཁམས་དབང་གི །སུར་འདུག་གཞན་ན་གྲགས་པས་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་རིག་ལམ་སྟུག་མི་འཐོབ། །ཚངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གསུང་

T1692 - 758

༄༅། །ཐོས། །མཆོད་སྦྱིན་གསོལ་བའི་ཞལ་ནས་སྨྲེ། །དེ་ནི་དེ་ནས་ཕྱིར་ལོག་སྟེ། །ཚངས་པའི་གནས་སུ་ཡང་སོང་ངོ་། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དེར་འགྲོ་
བ༔ །ཚངས་པ་ཡིས་ཀྱང་མི་ཐོབ་པས། །གཟུགས་མེད་འདོད་དང་གཟུགས་ཅན་རྣམས། །དེར་འགྲོ་ཡོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅི་ཕྱིར་དད་པ་འདི་འདྲ་སྐྱེད། །སྡུག་པོའི་
དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བ་ཡང་། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་གནས་ཀྱི་མཆོག །དེ་ཕྱིར་ངོ་མཚར་ཐོབ་པར་གྱུར། །སྒྱུ་མའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གནས་སྡུག་པོ་
དེ༔ །འདི་ནི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཐོས། །དེ་ནས་བྱུང་བས་རྣམ་པར་བསྣད། །སྣ་ཚོགས་ཚིག་འདི་ཐོས་པ་ནི། །ཐུབ་ཅན་དོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ཡི། །རྒྱལ་སྲས་ཁྲོད་ཀྱིས་སྒྲུ་བར་
གྱིས༔ །རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཉན་པར་འདོད། །དབང་སྒྱུར་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་གྱིས། །གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་མ་ཐོགས་ཤིག །མཆེ་མ་རབ་དང་དགའ་ལྡན་དང་། །གཙང་

TI692 - 759

གནས་འཇིགས་པ་མེད་པའི་རྣམས། །ཐུབ་པའི་བཀའ་ནི་མ་ལུས་པར། །སྨྲ་བར་སུ་ཞིག་ནུས་པ་ཡོད། །གཞན་དུ་ཕྱིན་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས། །ཐུབ་ཆེན་ཐུབ་པ་
བསྣམས་པ་དག །སངས་རྒྱས་ཡུལ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ། །མཆོག་གི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་མེད་པ་ལ། །སུ་ཡིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པར་ནུས། །
མཆེམ་རབ་དང་ཤུགས་འཛིན་དང་། །དབང་སྒྱུར་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་དག །གཅིག་པའི་དབྱངས་སུ་ཡང་སྨྲས་ཏེ། །གསུངས་ཤིག་གསུངས་ཤིག་རྒྱལ་བའི་སྲས། །རྣམ་
པར་འཕྲུལ་དང་འཇམ་དཔལ་དང་། །ཁྲུམས་པོ་མི་འམ་ཅི་ཡི་བདག །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གཞན་གང་དེ་ནི། །དེ་དག་སྨྲ་བ་སྨྲོས་ཤིག་སྒྲོགས། །ནམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་སྒྲ་བྱུང་
སྟེ། །ལྷ་དང་སྟུགས་འཚང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཧ་བརྡུངས་པ། །གསུངས་ཤིག་གསུངས་ཤིག་རྒྱལ་བའི་སྲས། །དེ་དག་དེ་སྐད་སྨྲ་བ་ན། །ཕྱོར་ཚོགས

T1692 - 760

༄༅། །ཅན་གྱི་ཚངས་པ་འོངས། །ས་འཛོད་ཀུན་ལས་སྨྲས་པ་ནི། །སྔོན་གྱི་མཆོག་ལ་འདུག་ནས་དེ། །ངོ་མཚར་ལྷ་རྫས་འདི་ཅི་ཞིག །ཐུབ་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་འཁོར་ན། །རྣལ་འབྱོར་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། །སློབ་མ་མཁས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། །ཁྲུ་མཆོག་ཐུབ་ལ་འདྲི་བར་འདོད། །རྒྱལ་སྲས་རྡོ་རྗེ་དབང་པོ་
ལ༔ །སྐབས་འདི་ཇི་ཞིག་སུ་ཞིག་ལ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཀ་རྣུའི་བུ་དང་དེ་ལི་པ། །འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་མནའ་མཐའ་སྐྱེ། །ཡང་ན་ཡོ་བན་ཤུ་
ལ༔ །ལྷ་རྫས་མི་ཡི་གཏམ་བརྗོད་དམ། །གཉི་བུ་ཨིག་ཤུ་ཀུ་ལའམ། །དེ་བཞིན་གཞུ་སྐྱོང་བདོག་པ་ལའམ། །འོན་ཏམ་གནས་སྐྱུང་པོ་ལའམ། །འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་
གཞན་དག་ལའམ། །འདོད་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལའམ། །འདུ་ཤེས་མེད་གནས་གནས་པ་ལའམ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་རྣམ་ཤེས་སམ། །འོན་ཏེ་ཅུང་

ཟད་མེད་པ་དག །ཐུབ་ཆེན་རང་སངས་རྒྱས་དག་ལའམ། །ཉན་ཐོས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ལའམ། །སངས་རྒྱས་ས་ལ་ཞུགས་པ་ཡི། །རྒྱལ་དབང་རྣམས་ལ་གཏམ་
འདི་འམ༔ །འདི་ཅི་ལྷ་མིན་ལྷ་སྲས་སམ། །འོན་ཏེ་སྐར་མའི་དེ་བཞིན་ནམ། །ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས། །བདག་ཅག་སློབ་མ་མྱོགས་སུ་ཉན། །བླ་མའི་ཚིག་ནི་
ཐོས་ནས་ཀྱང་། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཐམས་ཅད་དག །ཕན་ཚུན་ཤིན་ཏུ་དགྱེད་པར་བྱེད། །དེ་ཡི་ཏིང་འཛིན་འགྲོ་སོང་རྣམས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཚིག་ཐོས་པ། །ཐོར་
ཚུགས་ཅན་ལས་མངོན་དུ་སྐྱེ། །སློབ་མར་བཅས་པར་ཉན་འདོད་པ། །གཙང་གནས་བདག་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན། །ཐར་ལྷ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་དང་། །ནམ་མཁའི་དབང་པོ་འགྲོ་
བ་འཛིན། །མཐུ་ཆེན་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་དང་། །རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་། །ལྷ་ཡི་ཚོད་པན་རྣལ་འབྱོར་དབང་། །གཙུག་ན་རིན་ཆེན་བློ་གྲོས་ཞིང་། །

༄༅། །ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ཞི་བའི་བློ། །ལག་ན་རིན་ཆེན་བློ་ཆེན་དང་། །འདི་དག་རྒྱལ་སྲས་གཞན་དག་ཀྱང་། །བྱེ་བའི་ཞིང་རྣམས་ཀུན་ནས་འོངས། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་བློ་ཅན་ལ། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་རྣམ་བལྟས་ནས། །པད་མོའི་སྟན་ལ་འཁོད་པའི་རྣམས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བློ་ཆེན་རབ་ཏུ་བཤད་པར་གྱིས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཉན་པར་འདོད། །འདས་པ་དག་དང་མ་འོངས་ཚུལ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་གང་ཚིག་ཀྱང་། །རྒྱུ་དང་དཔེ་ཡིས་རབ་གསལ་བར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས་བྱུང་བ་རྣམས། །གདོན་མི་ཟ་བའི་ཚིག་འདི་ཡང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་དེ་ཞལ་ནས། །ཐམས་ཅད་མ་ལུས་ཐོས་པ་སྟེ། །སྐྱོན་མེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཁྱེན། །ཏིང་འཛིན་དབང་སྒྱུར་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་བློ་གྲོས་རྣམས་བལྟས་ནས། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་འཇིགས་མེད་ཀྱིས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་ཚིག་སྨྲས་པ། །རྒྱལ་

བའི་གསུང་རབ་མ་ལུས་པར། །སླུ་བར་སུས་ཀྱང་ནུས་པ་མེད། །དེ་ཡི་བྱིན་རླབས་མ་གཏོགས་པར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །སངས་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དག །ཚོར་བུ་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ཁང་། །དབང་སྒྱུར་གནས་བཟང་འཁོད་རྣམས་ལ་འདང་། །ཡེ་ཤེས་དང་པས་སྒྲུབ་པར
བྱ། །སངས་རྒྱས་རིགས་བྱེད་རྩལ་ཡིན་ཏེ། །ང་ལས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཉོན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དགེ །རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་གཏམ་འདི་མིན། །མི་བདག
མཆོག་རྣམས་འདས་པ་ལ་འདང་། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རིགས་ཀྱི་གཏམ། །སྟག་དཀྱིལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡུལ། །སངས་རྒྱས
ཀུན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྲ། །རྟོག་མེད་རྟོག་པ་སྤྱངས་པ་སྟེ། །སོ་སོ་རང་རིག་མཁས་པའི་ཡུལ། །བརྗོད་པ་དང་ནི་རྣམ་པར་བྲལ། །

760

TI692 - 764

༄༅། །དེ་ནི་སྨྲ་བར་དད་པ་མེད། །བདག་གིས་དེ་ཡི་མཐུ་ཐོས་པ། །ལྷ་རྫས་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་རྟོག་གིས། །རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་ནི། །ཕྱུག་པོའི་དཀྱིལ་དུ་མཉམ་བཞག་པས། །ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་སྤྱངས་པ། །ཡོད་དང་མེད་
པའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ། །དབུ་མའི་ལམ་ནི་དགེ་བ་སྟེ། །གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ལྷ་རྫས་རྩུལ། །སངས་རྒྱས་ས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། །དབུ་མའི་ལམ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་། །
མཐའ་བཞི་རྣམ་པར་སྤངས་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དམིགས་མེད་པ། །ཕྱུག་ན་གནས་པས་ཤིན་ཏུ་མཐོང་། །ཐུབ་ཆེན་དེ་ཉིད་ལམ་ཤེས་པ། །བདག་མེད་ཡེ་ཤེས་
མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བླ་མའི་ཚིག་འདི་ཐོས་པ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རྐང་པ་གཉིས་ལ་མཉམ་བཏུད་ནས། །རྡོ་རྗེ་ཞེས་ལ་སྨྲས་པ་ནི། །

རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ཉན་པར་བརྗོན། །སྒོམ་པ་རྣམས་ནི་ཆུ་ཚོལ་བཞིན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས་བཏུང་འདོད་པ། །ཚིག་གི་སྦྲང་རྩི་བུང་བ་བཞིན། །རྣལ་འབྱོར་དབང་པོ་
ཡང་དག་གསུངས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཉན། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་བློ། །ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་འཕྲུལ་ཆེན་རྣམས། །ཞིང་གི་བདག་པོ་རྒྱལ་ཆེན་
རྣམས༔ །རྣལ་འབྱོར་ལམ་ལ་རྟོག་བྱེད་པ། །བདེ་གཤེགས་བཀའ་ནི་ཉན་པར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས་རྣམ་བྱུང་བ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དཀའ་བའི་སྒྲ། །ཁོང་དུ་ཆུད་བྱེད་
མཚན་བཟང་དང་། །ཚངས་པའི་ཡང་དག་གཤེགས་པ་དང་། །དབང་པོའི་དོན་གྲགས་ཁྱད་པར་དུའོ། །སྣ་ཚོགས་ཐུབ་པ་དེ་ཡི་གསུང་། །སྒྲ་ཡི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡི། །
དེ་ཕྱིར་བདག་ནི་སྨྲར་མ་མོས། །བརྟག་བྱ་རྟོག་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །བར་སྣང་རི་མོ་ཧི་བཞིན་དང་། །གྲིབ་མ་སྟོང་ལ་སོགས་པས་སྤངས། །དེ་སྟེ་སྣང་ནམ་དད་དུ

༄༅། །རྟུང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུབ་པའི་བཀའ། །མཁའ་ལ་བྱ་རྗེས་ཇི་བཞིན་དུ། །བལྟ་བར་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐུབ་པའི་དཀའ། །དེ་ནི་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །ས་རྣམས་གསུམ་དུ་མཁས་པ་ཡིས། །དཔེ་ཡིས་ཀུན་ཏུ་རབ་བསྟན་གྱིས། །དཔེ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཐུབ་
པའི་ཞལ་ནས་རྣམ་པར་འབྱུང་། །དེ་ཡི་ཚིག་ལ་དཔེ་མེད་དེ། །རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་བདག་ལ་སྣང་། །རབ་རིབ་མགལ་པ་བསྐོར་བ་དང་། །སྒྲ་ཡི་ཚོགས་དང་དེ་བཞིན་
འདྲ། །ཇི་ལྟར་སྒྲུ་མའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། །ཀླུང་ནི་ཤིན་ཏུ་བལྟ་དཀའ་དང་། །སྒྲུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་འདྲ་བ་སྟེ། །རྣམ་རྟོག་གཉིས་པོ་རབ་ཏུ་སྤྱངས། །འོན་ཏམ་རྣལ་འབྱོར་སྣ་
ཚོགས་པ། །ཐུབ་པའི་གསུང་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། །བདག་གིས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དབུས་སུ། །ཕྱིད་པར་དེ་ཕྱིར་དད་པ་མེད། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་མཁས་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་

ཉིད་བློ་ཞིས་པའི་རྣམས། །སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་བསམ་ཡས་པ། །དེ་ཕྱིར་སླུ་བར་དད་པ་མེད། །འོན་ཀྱང་བརྗོད་དོ་ཐུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །དེ་རིང་བདག་ལས་ཉོན
ཅིག་རྒྱལ་སྲས་རྣམས། །སྣ་ཚོགས་ཚིག་གི་དོན་ལྡན་ཐུབ་པའི་དགའ། །དཔེ་མེད་སེམས་དང་ཡིད་ལས་རྣམ་པར་འདས། །ཇི་ལྟར་བྱུང་བས་མི་རྟོག་རོ་འཕྲུངས་ཤིང་། །
ལྷག་མ་གཞན་དག་འཕྲུང་བར་བྱེད་པ་བཞིན། །སྙིང་ཁུ་ཐུབ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲུངས་ཏེ། །དེ་ཡི་འཕྲུངས་ལྷག་བདག་གིས་དེ་རིང་ཞཔད། །དེ་ནི་ཡིད་དང་ཚིག
གིས་ཀྱང་། །བསྟན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ལ། །ལྷ་ཡི་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། །མཁས་རྣམས་དགེ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད། །མི་ཡི་གཟུགས་སུ་བྱུས་ནས་སུ། །སངས་རྒྱས
ཞེས་ནི་མཚན་ལྡན་པ། །ཅོད་པན་ཅན་དང་གཞན་ལ་སྨང་། །གཞལ་མེད་ཁང་གནས་གཞན་ལ་ཡང་། །འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་དང་། །མཚན་བཟང་རྣམ་པ་སྣ

༄༅། །ཚོགས་སུ། །ས་ལ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ནི། །སུར་འདུག་འདུས་པའི་རིགས་པ་སེལ། །དུས་རྣམས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དུ། །སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་དུས་དུས་ལ། །སྟུག་ན་བཞུགས་པས་དུས་སྤྲུལ་ཏེ། །རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་རབ་ཏུ་མཛད། །བཟང་དུས་དེ་བཞིན་གསུམ་པ་དང་། །གཉིས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུས་དན་
དང་༔ །དེ་དག་དུ་ཡང་ཅི་དགོས་པ། །ས་ལ་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ། །ལྡན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཛད། །སྟུག་པོའི་དཀྱིལ་ན་བཞུགས་ཤིང་སྟེ། །སྟུག་པོ་དེ་ནི་དྲི་མེད་
གནས༔ །སྦྱོར་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བའི་གཞི། །ངན་དང་གཉིས་ཀྱི་ཕ་རོལ་མཚམས། །ཐུབ་པ་གཟུགས་ནི་རྣམ་བཟུང་ནས། །དྲི་མེད་སྟུག་ན་རྣལ་འབྱོར་ལྡན། །ཟླ་བ་
བཞིན་དུ་འགྲོ་ལ་སྣང་། །སྣ་ཚོགས་འགྲོ་བ་གང་ཞེས་ཀྱིས། །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་སུ་མཛེས་པ་ནི། །གང་ལ་གང་སྣང་གང་གིས་ཀྱང་། །ཇི་ལྟར་གང་ལ་དེ་བདེ་བ། །དེ་

དག་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ། །དེ་ཕྱིར་ཆ་ཡིས་མིག་ལ་གནས། །ཤེས་ཅན་ཡུལ་ཅན་ཐུབ་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་མཁྱེན་པ་ཤེས་པས་སྣང་། །དབང་པོ་ཆེ་གཟུགས་གཞན་དག
དང་། །འཇིག་འདོད་ཀྱི་དང་དེ་བཞིན་གཞན། །སེར་སྐྱ་ཡི་ཡང་གཟུགས་སུ་སྐྱེ། །ཐུབ་པ་ལ་ལར་མཁའ་ཞུགས་པ། །ཤེས་བྱེད་ཤེས་ལ་ཡང་དག་སྣང་། །སནྡས
ནནདན་ལ། །སནད་གཞོན་ནུ་མེ་དག་དང་། །སྒྲ་གཅན་མི་ཅིམ་བུ་རྟ། །ཤིག་ཤུ་ཀུ་དང་ཟླ་བའི་རིགས། །ཐམས་ཅད་ས་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལ། །ཐམས་ཅད་ས་ཡང་མཆོད་པ
སྐྱེ། །སྐུ་ནི་སུ་སུ་ཅི་འདོད་བཞིན། །ལ་ལར་མུར་འདུག་སྤྱོད་སྤྲུལ་ཏེ། །སྟོན་པ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་། །རྩུལ་གྱི་གཙུག་ལག་སྟོན་པར་ཡང་། །ཅི་བཞིན་རིགས
པར་རབ་སྟོན་ཅིང་། །རྡོ་རྗེ་དང་དུལ་དང་གསེར་དག་དང་། །ཟངས་དང་ལྕགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། །རོ་ཉེ་ཞེ་ཉེ་མུ་ཏིག་དང་། །པད་མ་རཱ་ག་ཨནད་ནཱི་ལ། །བཻ་ཌཱུ

TI692 - 770

༄༅། །ངང་ཤེལ་དག་དང་། །ཨ་སྨ་ག་ར་ཧྲ་མུ་ས་ར། །ཚོལ་དང་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན། །མཁན་པོ་བླམ་ཀུན་འགྲོ་དང་། །གང་གིས་ལུས་
ཅན་སུ་སུ་ཅིར། །ས་ལ་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་བཞིན། །དེ་ལ་དེ་བདེ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཐུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་རབ་ལས་བྱུང་། །ལྷ་ཡི་བུ་མོས་མི་སྤྱོད་དོ། །དེ་བཞིན་དྲི་ཟའི་བུད་མེད་
ཀྱིས། །འདོད་ཁམས་དབང་པོའི་བུད་མེད་དང་། །དེ་བཞིན་ཀླུ་ཡི་བུད་མེད་ཀྱིས། །མི་ཅི་ལྷ་མིན་བུ་མོ་དང་། །གནོད་སྦྱིན་བུ་མོས་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་འདོད་པའི་ཡུལ་
ལས་རྒྱལ། །གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་བཞིན། །ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། །ཅུང་ཟད་མེད་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །འདུ་ཤེས་ཡོད་མིན་མ་ཡིན་གྱི། །
གནས་ན་རྣམ་པར་རྨོངས་པ་མེད། །ཀུན་དུ་ལ་སོགས་འདི་དག་ལམ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་འཆིང་བའི་དངོས། །མ་ཞི་མི་དགེ་གཞན་དག་ཀྱང་། །ཕྱོགས་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་

ས་ཡོད་པ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཡུལ། །སྡུག་ན་གནས་ལ་སྡུག་ན་མེད། །ཞིང་དེ་དྲི་མེད་བསོད་ནམས་ཏེ། །སྡུག་པོ་སྙིང་པོ་ཤིན་ཏུ་མཛེས། །དེ་བཞིན་ཐར་པ་
ཐར་ཞེས་ལ། །ཞིང་གི་ནང་ན་ཞིང་གི་མཆོག །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་རབ་སྟེ། །སྡུག་པོ་དེ་ནི་ཡུན་དུ་བརྟག །མདའ་རྣམས་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་། །སྟོབས་དང་
མངོན་མཁྱེན་ཏིང་ངེ་འཛིན། །ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐུས། །སངས་རྒྱས་དེ་ན་རྣམ་པར་མཛེས། །ས་རྣམས་བཅུ་པོ་ཀུན་བསྒོམས་ཏེ། །རྣམ་ཐར་བདེན་པ་སྟོང་པ་
ཉིད། །མཚན་མེད་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་དེ་བཞིན་ཏེ། །བསྒོམ་དང་སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །ཤེས་རབ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྐུ་འཐོབ། །ཡན་ལག་
གཟུགས་ཀུན་མི་རྟོག་གི །འདུས་མ་བྱས་པ་སངས་རྒྱས་སྐུའོ། །རྟོག་མེད་རྟོག་དང་བྲལ་བ་སྟེ། །བདག་མེད་ཡིད་དང་དབང་པོ་རྣམས། །ཤེས་རབ་དབང་པོའི་སྦྱོར་ལྡན་

༄༅། །ཞིང་། །མཚན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཤིན་ཏུ་བསྔགས། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་ཀྱིས། །དཀར་པོའི་ལས་རྣམས་བྱས་པས་ན། །
སངས་རྒྱས་སྐུ་ཡི་གནས་ཀྱི་མཆོག །སྡུག་པོའི་རིས་སུ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷ་རྫས་གནས། །ཉི་ཟླ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་སྟེ། །རྒྱུ་སྐར་སྐར་ཕྲན་
སྣང་བ་དང་། །ཟླ་བ་དུས་དང་ལྷུད་མོ་མེད། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་འོད་འཆར་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་། །ཀུན་ནས་བཟང་པོའི་སྡུག་པོ་དེ། །ཉི་མ་
བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་སྣང་། །དུས་ཀྱི་འབྲི་བ་དེ་ན་མེད། །ནད་རྣམས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན། །འཆི་ཀྲ་མེད་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། །སྡུག་པོ་དེ་ནི་ཞིང་གི་མཆོག །ཐམས་ཅད་
གཟུགས་ལྡན་ཞི་བའི་གནས། །དྲི་མེད་མཐོང་བའི་ཚོགས་ཅན་གྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་སྡུག་བསོད་ནམས་ཏེ། །ལྷ་རྣམས་ཀུན་གྱིས་སྨོན་པར་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་

ཕྱེད་པར་དུ། །ས་དང་ས་ལ་གནས་པ་དག །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་དངོས་པོ་རྣམས། །གང་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བསྟན་པས་ན། །ཡིད་དང་སེམས་དང་ཀུན་གཞིའི་ཚུལ། །
རང་བཞིན་གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཆོས་ལ་བདག་མེད་རང་བཞིན་ཅན། །གནས་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། །ལུས་ནི་ཤིན་ཏུ་གནས་གྱུར་པས། །ཐུབ་པ་རྣམས་ནི་དེ་ར་
འདོད་སྟེ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་གནས་ཀྱི་མཆོག །ཕྱུག་པོ་ཞིང་རབ་དམ་པར་རོ། །ཕྱུག་པོར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་མོ།། ། །ལུས་ནི་རྫས་དགུའི་
རང་བཞིན་ཅན། །འདུས་བྱས་རྡུལ་ཕྲན་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་རྣམ་སྣ་ཚོགས། །འབྱུང་དང་འབྱུང་གནས་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཞེ་ཆུ་ཁྲག་ལས་ཀུན་འབྱུང་
བ། །སྐྱོན་མེད་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་སྟེ། །སྐྱེང་གཟུགས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན། །སྡུག་བསྔལ་འབྲུལ་འཁོར་ཐོག་མ་མེད། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱུས་ཀྱང་གཡོགས། །དུག་གི

770

TI692 - 774

༄༅། །ཤིང་གིས་བཞིན་དུ། །དཔའ་དང་རྩལ་གྱིས་དེ་བཞིན་དུ། །མུན་པས་ཀུང་ཉེ་གསོས་པ་སྟེ། །ལམ་རྒྱུད་དོག་པར་ཤིན་ཏུ་འཕྱུན། །དུས་ཀྱིས་ 771
བསྐུལ་ཅིང་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཡོན་ཏན་ལས་ཀྱིས་འདའ་བཞི། །ཕྱུགས་དང་མི་ཡི་མང་ལ་སྐྱེས་པས། །ཀླུ་དང་ཡི་དྭགས་ཤ་ཟ་དང་། །འབར་བ་ལྷ་ཡིན་དང་དུ་ཡང་། །སྐྱེ་འམ་
ལྷ་མིན་འཇིག་རྟེན་ནམ། །ཕྱུགས་འཆང་རིགས་སུ་དེ་བཞིན་ཏེ། །འོན་ཏམ་རྒྱལ་འབྱོར་ཅན་དབུས་སུ། །བསམ་གཏན་ཞིག་ཅིང་མདོན་སྐྱེ་བ། །འཁོར་ལོ་འཁོར་རིགས་
དམ་པར་ཡང་། །བར་བར་དུ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །སྐྱེས་ནས་རིག་པ་འཛིན་པ་ནི། །གང་ཚེ་དབང་པོ་འཕེལ་བ་ན། །སུ་ཡི་གང་གི་གང་ཚེ་ལས། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རབ་
བྱུང་ཞིང་། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལས་ཚུལ་གྱིས། །ལམ་དང་ལམ་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག །བརྟག་མེད་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ཡི། །གང་ཚེ་ཆོས་ནི་མདོན་རྟོགས་ན། །ཐར་པ་

TI692 - 775

རྣམས་ཀྱི་ཐར་གསུམ་སྟེ། །ཡི་གེ་ཡི་གེ་མེད་བྱས་པའོ། །འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཡི་ཚོགས། །དེ་ནི་འོད་སྣང་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །ཡང་དག་ལྡན་ས་ལྡར་སྦྱངས་པ། །སྟུག་
པོའི་དཀྱིལ་ན་རྣམ་པར་གནས། །བྱེ་བའི་ཞིང་དང་མཉམ་ལུས་ཀྱིས། །སྤྲུལ་པས་ཁྱབ་པར་བྱས་ཤིང་གནས། །དེ་སྟེ་དེ་ཤེས་ཡོད་ནནི། །དོག་པའི་ལམ་ནས་འགྲོལ་བར་
འགྱུར༑ །དེ་ལྟའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱེས་པ་ནི། །ཁྱད་པར་ཤེས་ཞེས་རྣམ་པར་བརྗོད། །ལྷ་ཡི་ལྷ་ཡིས་ཡང་དག་གསུངས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་མདུན་བྱས་ཤིང་། །མངལ་གྱི་
སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་ནི། །བྱས་པ་ཡིན་ནོ་མི་རྣམས་ཀྱི། །མ་རིག་སྲིད་དང་ལས་སྐྱེས་མིན། །ཉོན་མོངས་ལས་ལས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་། །མཚན་མ་མེད་པ་མངོན་གྱུར་ཅིང་། །མཚན་
མ་མེད་ལས་རབ་འདས་ཏེ། །ཡི་གེ་མེད་པ་དེ་བྱུང་ནས། །སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་བྲལ་ཞིང་། །སྟུག་པོའི་དཀྱིལ་དུ་རབ་ཏུ་འགྲོ། །དམིགས་ལས་སེམས་ཞིག་འགྱུར་བ

༄༅། །ཨི། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་སྒྲ་མོ་ངས་པས། །རྩེད་མོ་ལ་སོགས་ལྷ་རྫས་དང་། །མཐོ་རིས་བྱུང་མེད་བསྟེན་མོ་ངས་ཀྱིས། །གང་ཚེ་ཐུབ་ཆེན་མ་
འདུག་པ། །དེ་ཚེ་སེམས་ནི་འབྱུང་བ་སྟེ། །ལམ་ལས་བསྒྲོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡི། །ཉིང་འཛིན་འདོད་པའི་ཁམས་སྐྱེས་པ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་འགྲོ་བན། །ཉིང་དེ་
འཛིན་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་སོང་ན། །ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི། །ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དབང་མེད་
འགྱུར༑ །རྒྱལ་བ་གང་ཚེ་ཐུབ་དབང་གྱུར། །གཉིས་དང་བྲལ་བས་བྱུང་བ་ཡི། །སེམས་ནི་མངོན་པར་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བདེན་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། །བསམ་གཏན་པ་ཡི་
བསམ་གཏན་ཡིན། །བསམ་གཏན་རྟག་ཏུ་བསམ་གཏན་བྱ། །དེ་སྟེ་སྡུག་དཀྱིལ་འདོད་ནའོ། །མངལ་གྱི་སྐྱོ་བ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་བཞིའོ།། །།རྣམ་

བརྒྱད་རྣམ་པ་དགུ་ཡི་སེམས། །མ་རིག་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ནི་སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་མཐུ། །གང་གནས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ཡི་མཐུས་ཀྱང་འཇུག་
པ་ནི། །རྣམ་ཤེས་རྣམས་དང་དབང་པོ་རྣམས། །མ་རིག་ལ་སོགས་རྣམ་པ་འདི། །རྩ་བའི་སེམས་ནི་བརྟན་གནས་པ། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཐམས་ཅད་དང་། །འབྱུང་
བ་རྣམས་དང་འབྱུང་གནས་དང་། །ཡུལ་དང་དབང་པོ་འཇིག་རྟེན་དང་། །སྐད་ཅིག་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཐུབ་པ་ལྷ་ཡི་ལྷས་གསུངས་པ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱངས་པ་
སྟེ། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མཐར་ཐུག་གི །འགྲོ་བ་དབང་པོར་བཅས་པ་འདི། །འཇིག་རྟེན་བཅོམ་བས་མ་བསྐྱེད་དེ། །བདག་ཉིད་རྫ་མ་བཞིན་འཇིག་པ། །ནང་དང་ཕྱི་
དག་རྟག་པར་ཏེ། །འགྲོ་བ་གནས་དང་གཡོ་བ་དག །ལྷ་ཡི་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། །ས་ལ་སུས་ཀྱང་མི་མཐོང་བ། །མུར་འདུག་གྲགས་པ་གཞན་དག་སྟེ། །ཐུབ་གྲགས་

[illegible]

༄༅། །མཚན་མ་ཅན་གྱིས་སོ། །ཕན་རྒྱུན་བཅིངས་པས་བཅིངས་པ་ནི། །སྲིད་པ་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པས་ཏེ། །རྣམ་ཤེས་མྱུར་དུ་འགྲོ་བས་ན། །
སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་སོ། །ལོ་སྟོང་མཐའ་རུ་ཐུག་པ་ཡི། །མཆོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་ཚངས་པའི་ཐབས། །ཐོབ་ནས་སླར་དུ་ལྡོག་པ་ནི། །ས་མ་ཡ་རུ་རིགས་
སེམས་པ། །འདོད་འཁོར་བཀག་སྲོག་འབྲས་བུ་དང་། །གང་ཡང་བླ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། །མེར་གཞུག་པ་ཡི་འབྲས་བུ་དང་། །གང་གཞན་མཆོད་སྦྱིན་འབྲས་བུ་
དང་། །ཕྱུགས་བཅིང་བ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་ལྡོག་གོ། །ཆོས་གསུམ་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་དག །ཅི་ཉེས་མི་རིག་ཐོར་ཚུགས་ཅན། །ཡོན་ཏན་
གསུམ་གྱི་འབྲུ་འབྲེལ་བ། །རྒྱུ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་སྙིང་པོ་མེད། །འདི་ཡིས་ཐར་པ་མི་རྙེད་པ། །སྟུག་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས། །དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་འཐོབ་སྟེ། །

སྡུག་པོ་རྣལ་འབྱོར་རིག་པའི་གནས། །དེ་བས་ཚུལ་གཅིག་ཚངས་པའི་བདག །རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་འཇུག་བསྒོམ་པར། །འདི་ལ་བདག་གཉེན་གང་དག་ཀྱང་། །སྐྱེ་
ཞིང་འཆི་བ་ཡོད་མེད་དེ། །མི་ཆོད་གཞིག་ཏུ་མེད་པའི། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་མི་གོས་པ། །སྔོན་མེད་དུས་ནས་བྱུང་བས་སོ། །ཡིད་
ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་བསགས་པའི། །སྦྱོར་བས་ཀྱང་དེ་ཅིར་མི་འཇུག །ཇི་ལྟར་ལྷ་རྫས་ཆུ་སྐྱེས་དང་། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་ཕྱུག་དར་དང་། །སྤྲིན་གྱི་དྲི་མས་ཉི་ཟླ་ལ། །
དེ་བཞིན་མི་གོས་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །མ་རྨོལ་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པར་གྱིས། །ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་གཤེགས་ལྷ་ཡི་རྫས། །རྣལ་
འབྱོར་ཅན་གྱི་ཚུལ་སྐྱེད་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་གྱི་ཚུལ་འཛུངས་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་ཅན་གྱིས་ཤེས་འཛུངས་ཤིང་། །མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་འཛུངས་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་ལས་ནི

༄༅། །འདའ་བར་གྱིས། །འདི་ལ་ཁམས་རྣམས་གང་ཡང་མེད། །ཕུང་པོ་ལྔ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །མིང་དང་གཟུགས་དག་རྒྱུར་བྱས་ཤིང་། །
ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱང་སྐྱེ། །ཇི་ལྟར་མེ་ནི་ཤིང་དབང་གིས། །འབར་ཏེ་འབར་བར་རྟོག་པ་མེད། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་ཤིང་རྟ་སྟོང་། །ཅི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་འཇུག་མི་
བྱ། །རི་དྭགས་སྲེད་དང་དྲི་ཟ་ཡི། །གནས་དང་སྒྲ་ཚོགས་སྣང་བ་རུ། །རི་དྭགས་བྱུས་པ་ལ་སོགས་མཐོང་། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལྟས་བསྙད་པས། །དེ་བཞིན་ཡུལ་ལས་
བྱུང་བའི་སེམས། །ཁབ་ལོང་ལྟ་བུར་འཁོར་བ་སྟེ། །གང་ཡང་འདི་ལ་དངོས་མེད་པ། །འབྱུང་བ་རྣམས་དང་འབྱུང་བ་ཡི། །གཡོ་བ་དྲོ་བ་གཤེར་སྲ་བར། །བྱུས་པ་
རྣམས་ནི་རྟག་ཏུ་རྟོག །འབྱུང་བ་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་ན། །ཅི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་འཇུག་མི་བྱ། །ཇི་ཙམ་མ་ཞིག་ལུས་ཡོད་དང་། །ཇི་ཙམ་དུ་ནི་བློ་འབྱུང་བ། །དེ་བར་རྣལ་

T1692 - 781

འཁོར་ཡེ་ཤེས་ལ། །མ་གཞོལ་བསམ་གཏན་རབ་ཏུ་གྱིས། །ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་ལྟར། །འབྱུང་བ་གསུམ་ཀུན་རབ་ཏུ་ལྡོས། །སྨིག་རྒྱུ་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུན། །ཅི་ཕྱིར་
རྣལ་འབྱོར་འཇུག་མི་བྱ། །ཇི་བཞིན་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ན། །འགྲོ་བའི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་སྣང་། །དེ་བཞིན་ལུས་ལ་ཕུང་པོའི་སྤྱོད། །ཅི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་འཇུག་མི་བྱ། །རྨི་
ལམ་དགའ་འགྲོ་བའི་ཚོགས། །ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་རྨི་བས་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོའི་གནས་ཡིན་ན། །ཅི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་འཇུག་མི་བྱ། །ས་འདི་ས་ལ་སོགས་པའི་
ཚོགས༑ །འདུས་པ་རྡུལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན། །འདི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཚོགས་ཡིན་པར། །རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཀུན་ལྡོས་ཤིག །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཕན་
ཚུན་ཀུན་ནས་འདུས་པ་སྟེ། །གདེག་པ་ལ་སོགས་ལྡན་པ་ཡིན། །ཅི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་འཇུག་མི་བྱ། །འདི་ནི་རླུང་དང་མཁྲིས་པས་སྐྱེས། །རོ་བསླབ་ལྟ་བུར་གནས་པ་

༄༅། ། ཀྱེ། །བྱེད་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན། །ཅི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་འཇུག་མི་བྱ། །དབུ་བའི་གོང་བུ་ལྟ་བུ་ཀུན། །འགྲོ་བ་གནས་ཤིང་གཡོ་བའི་
རྣམས། །སྨིག་རྒྱུ་འདྲ་བའི་འདུ་ཤེས་སུ། །རྫ་ལ་སོགས་པའི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས། །ཚོར་བ་ཆུ་བུར་ལྟ་བུ་སྟེ། །བདེ་དང་མི་བདེར་རྟོག་པ་ཡིན། །ཆུ་ཤིང་འདྲ་བའི་འདུ་བྱེད་
རྣམས། །ཞིག་པ་གྲུགས་པ་སྙིང་པོ་མེད། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་འདྲ། །དེ་ཡི་དངོས་ལ་གནས་པ་མེད། །རྟ་ཤིང་གནས་པ་ཇི་བཞིན་ཏེ། །ཅི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་འཇུག་མི་
བྱ། །འདི་ནི་མི་ལམ་རྣམ་སྨྱོས་འདྲ། །འདི་ནི་སྒྱུ་མ་བྱས་པ་འདྲེར། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྨིག་རྒྱུ་སྟེ། །དེ་བཞིན་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་རོ། །གང་རྒྱུན་འདི་དག་སྣང་བ་ཡི། །
ཁམས་གསུམ་འགྲོ་དང་མི་འགྲོ་བ། །དེ་ཀུན་བློ་ཡིས་རྟོགས་བྱ་བ། །འཇིགས་མེད་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཀྱིས། །ཉེས་པའི་རྒྱུ་ནི་རྩྭ་དང་བཅས། །ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་རབ་

བསྒྲིགས་ན། །ལྷ་རྫས་བདེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གནས་སྡུག་པོར་ཡང་། །འཇིགས་མེད་འདི་ནི་མཚན་མ་མེད། །མཚན་མ་བཅིངས་པའི་ངོ་བོ་ཅན། །
མཚན་མ་མེད་པ་རྟག་ཏུ་བདེ། །མཚན་མ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བདེན་པ་མིན། །བདེན་པ་བློ་གྲོས་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། །སེམས་ནི་ཤེས་རབ་སྤྱོད་ཡུལ་
ཏེ། །མཚན་མར་གནས་པ་མེད་པའོ། །ཀྱེ་མ་མཚན་མ་འདི་ཀུན་ཡིན། །གནས་གསུམ་ཚངས་པར་བསྒྲགས་པ་སྟེ། །མཚན་མ་མིང་དང་ཡུལ་རྣམས་དང་། །སྤྲོ་ལ་
སོགས་པ་ཀུན་བརྗོད་པའོ། །དབང་པོ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ནི། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བའི་རྒྱུ། །འཆིང་བར་བྱེད་དང་འཆིང་དང་རྒྱུ། །གང་འགྲོལ་གང་གིས་འགྲོལ་བ་
དང་། །ཐར་དང་ཐར་པའི་བདེ་བ་དང་། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་དང་། །བདག་མེད་པ་རུ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་། །འདོད་ཆགས་བཅོམ་པར་གྱུར་པ་ནའོ། །དེ་ནས་མི་

TI692 - 784

༄༅། །བདག་རིན་ཆེན་གཙུག །བློ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ཀུན་དབང་ལ་སྨྲས། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་འཇིགས་མེད་ལ། །
བྱེ་བའི་ཞིང་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྒྱལ་སྲས་ཁྱོད་ནི་བསྟོན་པ་སྟེ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་ཁྱོད་ཚད་དེ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་ཉེ་བར་གནས། །རྣལ་འབྱོར་ཐེ་ཚོམ་བཅད་པ
སྟེ། །དཔེ་རྣམས་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །བརྟག་བྱ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དག །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སྐྱེས་པ། །ཚུལ་ནི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་པར་མཛད། །ཚིག་ཏུ་བརྗོད་
པར་ཅེར་མི་བགྱི། །གནད་དང་ཟུང་གིས་རྣམ་པར་མཛོད། །མི་ཟིན་པ་ཡི་རྒྱུ་རྣམས་དང་། །བགག་ཟུངས་ནོར་གྱིས་གནོམ་པར་གྱིས། །ཕྱུང་པོའི་རྒྱུ་རྣམས་བསལ་བར་
མཛོད། །ཡང་དག་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། །དགེ་བ་ཡིས་ཀྱང་མཁས་པས་སོ། །རིང་པོ་མི་ཐོགས་ཐར་པ་འཐོབ། །ཕྱུང་པོའི་རྒྱུ་རྣམས་བསྒྲིགས་ནས་སུ། །ཆོས་མིན་

ཆོས་ཀྱི་ཆེ་འབྱུང་སྟེ། །འདི་དང་གཞན་དུའང་འཕྲོབ་པར་འགྱུར། །ཤེས་པས་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ལས་འགྲོལ། །སྲིད་པ་ཡིས་ནི་རྟག་ཏུ་བཅིངས། །མི་ཤེས་ལས་དང་
སྲེད་པ་ཡིས། །ལུས་ཅན་རྒྱ་ཆེར་ཤིན་ཏུ་བྱས། །གཟུགས་དང་སྣང་བ་ཡིད་བྱེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་མངོན་གྱུར་པས། །སྨྱུར་ཕྱིར་པོང་དུ་མི་ཆུད་པ། །སྤྱོད་ཡུལ་
དུ་ནི་སེམས་རྒྱུ་བའོ། །ཡིད་སྔོན་འགྲོ་བ་ཆོས་རྣམས་ཏེ། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་འགྲོ་ཡིད་ནི་གཅེས་པ་དག །ཡིད་དུ་འོང་བས་ཅིར་མི་ཕན། །གང་དང་
གང་གི་ཐུས་ཀྱིས་སུ། །མི་རྣམས་སྡུག་པོར་འགྱུར་བ་ཡི། །དེས་ནི་དེ་ཡི་དངོས་འགྱུར་བ། །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱི་ནོར་བུ་བཞིན། །ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་སྣ་ཚོགས་
གཟུགས། །ཚོན་དང་འབྱོར་ན་རྣམ་པར་མཛེས། །རྒྱལ་འབྱོར་ཅན་དབུས་ཁྱོད་དེ་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །དབང་སྒྱུར་པོ་བྲང་དགེ་བ

T1692 - 786

༄༅། །ན༔ །ཐམས་ཅད་དགན་སྣང་བ་ནི། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་མདུན་དུ་བྱུས། །མྱུ་ངན་འདའ་དང་མྱུ་ངན་འདས། །ཕྱུག་པོ་མཐར་མཆོག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ཡང་། །ཕྱུག་དེ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་གནས། །དེ་ནི་མཚོན་གྱིས་མི་ཆོད་དེ། །དེ་ནི་མེས་ཀྱང་མི་ཚིག་པ། །མི་ཆོད་པ་དང་མི་ཕྱེད་པ༔ །དེ་ནི་ཡུལ་གནས་རྟག་པའོ། །དེ་ནི་ཆུས་ཀྱང་མི་གཤེར་ཏེ། །རླུང་གིས་ཀྱང་ནི་མི་སྐམ་མོ། །དེ་ནི་རྫ་ལྷར་འཇིག་པ་དང་། །ཉན་ཏན་བྱུ་རྗེས་བྱུང་བ་མིན། །རྟག་པ་བརྟན་པ་མི་འཇིག་པ། །སྐྱེ་ཅན་ཀུན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །རྒྱུ་ཡིས་སུན་དབྱུང་མ་ཡིན་པ། །འདུ་དང་མི་འདུ་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ། །དམ་བཅས་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །མཐའ་མ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །དམ་བཅས་པ་ཡི་དམ་བཅའ་དང་། །རྒྱུ་ཡི་ཁྱད་པར་རྒྱུ་དགག་སྟེ། །དེ་བས་དེ་ལ་རྒྱལ་དུ་མེད། །རྟོག་པ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །

རྣམ་པར་ཞེས་པ་གཞན་གྱུར་ན། །དེ་ནི་སྡུག་པོ་སེམས་སྤྱངས་པའོ། །རྟོག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕོ་བྲང་སྡུག །མ་སྐྱེས་སྔོན་དང་ཐམ་
མེད༑ །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་། །རྒྱུ་མེད་པ་དང་ལས་སྐྱེས་མིན། །དབང་པོ་ཆེན་པོས་བྱས་པའང་མིན། །གཟུགས་མེད་གཟུགས་དང་འདོད་པ་ལས། །
ཡང་དག་འདས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན། །འདོད་པའི་ཁམས་ལས་འདས་ནས་སུ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད། །མུན་པའི་རྒྱ་ལས་རབ་འདས་ནས། །སྡུག་
པོའི་ཞིང་ནི་རྣམ་པར་མཛེས། །ཕྱོགས་འདི་མཁའ་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ། །རྒྱུ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ། །གཅིག་དང་གཞན་པ་
སྤྱངས་པའོ། །གཅེས་པ་དང་ནི་རང་བཞིན་མིན། །འདོད་རྒྱལ་དང་ཡང་དབང་པོ་མིན། །ཕྱུ་མཆོག་གི་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་རིག་ཅན་གསུམ་གྱི་ཡང་། །རྟོལ་

༄༅། །ཀྱི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་མ་ཡིན། །སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མིན། །འདོད་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་མི་རྙེད་དོ། །མ་
རིག་ལས་དང་སྦྱེད་པས་མིན། །མི་ཤེས་ལས་ཀྱང་སྒྲོལ་བ་མིན། །ཁྱུར་ཁྱེར་ཁྱུར་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ། །ལྷ་རྫས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
ཀྱིས་མཁྱེན། །ས་བཅུ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་སྦྱངས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་སྣ་ཚོགས་ཡུལ། །དོན་གྱི་དམ་པ་སྟོན་པའོ། །ལས་ཅི་ལས་མིན་གང་ཞེས་ཏེ། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་
སྨྲོས་པར་གྱུར། །ལས་དང་ལས་མིན་ཆཤད་པ་ན། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་བདེར་གྱུར་པ། །སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་རང་སེམས་ཏེ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
གཉིས། །ཕྱི་དང་ནང་དང་ཐམས་ཅད་དུ། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་གནས། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་ནི་མཐོང་ཡིན་ཡང་། །ཕོད་དུ་མི་ཆུད་བྱིས་པ་རྣམས། །ཐབ་གཉིས་

785

TI692 - 789

སེམས་དེ་ལུས་ཅན་གྱི། །ཡིན་ཀྱང་ཤེས་པར་མ་གྱུར་པ། །བདག་གི་བྱེད་པའང་དེ་བཞིན་བྱེད། །ཡུལ་ལྟ་བུར་ཡང་རབ་ཏུ་སྣང་། །ཐ་མ་ལ་སོགས་གཟུགས་སུ་གནས། །ཐ་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་པ་མིན། །འདི་ཡི་དོན་ལ་ཐུབ་པ་དག །རྣལ་འབྱོར་ཉམ་ཆུང་རྣམ་པར་སྨྲོས། །རྣལ་འབྱོར་དེ་ཡང་མི་རྟོགས་པ། །བདག་གི་རྣམ་རྟོག་ལམ་གནས་པས། །སེམས་འདི་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་དེ། །མེ་ལོང་ཟླ་བ་བཞིན་དུ་གནས། །ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་རབ་རིབ་ཅན། །སྐྲ་ཚོགས་ལྟོས་ཤིག་ལྟོས་ཤིག་ཀྱི། །ཕན་ཚུན་དག་ཏུ་སྟོན་མོད་ཀྱི། །བདག་ཉེས་དབང་པོ་ཞན་བྱུང་གི །འདི་ན་གང་ཡང་སྐྲ་ཚོགས་མེད། །རྒྱུན་དང་ནོར་བུ་དག་ཀྱང་དེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལྟར། །དབང་པོའི་ཉེས་པས་མཐོང་བ་ཡིན། །དེ་བཞིན་རྟོག་ཅན་དབང་གིས་འདི། །བདག་གི་བློ་ནི་ཇི་ལྟར་གནས། །ཚངས་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཐུག་པར། །རྟོག་པ

༄༅། །མེད་པས་རབ་ཏུ་འཛིན། །གང་འདི་མང་པོ་སྣང་བ་དག །སྣ་ཚོགས་ཚངས་ལ་སོགས་པའི་མཚན། །སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བདག་གི་
སེམས༔ །ཛྷ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཚན། །ནང་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྣམས་དང་། །མཐོ་རིས་གནས་པའི་གནས་རྣམས་དང་། །གང་འདི་ཕྱི་ནང་བྱ་བ་རྣམས། །
ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །རྒྱན་སྡུག་རྣལ་འབྱོར་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་གུད་ན་ཡོད་པ་མིན། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །ཞུགས་པ་འདི་ལ་བསླབ་
པར་གྱིས། །དབང་སྒྱུར་ལྷ་རྫས་གནས་དག་དང་། །ཡང་ན་གཟུགས་ཅན་རྣམས་གནས་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་གནས་སུ་འམ། །འོག་མ་ཡིན་པའི་གནས་སུ་
ཡང་༔ །ཅུང་ཟད་མེད་ཏིང་རྣམ་ཤེས་དང་། །འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དང་། །སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ནི་གནས་དག་ཏུ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་ནི་ཕྱོགས་ཞིག་ན། །ཁྱོད་ནི་མྱུར་དུ་དེར་

གནས་པ། །སྡུག་པོ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གནས་སུ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་མདུན་བྱས་ཏེ། །སྡུག་པོ་དེར་ནི་འགྲོ་བར་གྱིས། །རྣལ་འབྱོར་དེ་ལ་སྦྱུད་པར་གྱིས། །བདག་གི་
གཉེན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །བདག་གི་གཉེན་ནི་རྟག་ཏུ་འཆིང་། །འཁོར་བའི་ལམ་རྒྱུད་རྒྱུ་ཡང་ཡིན། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་གཡོ་བ་སྟེ། །བུད་མེད་རྣམས་ལ་འང་བློ་འཕྲུལ་
པས༔ །ཁྲུ་ཆུ་ཁྲག་མནམ་མི་ཞིམ་པའི། །འཇིག་བར་སྲིན་བུ་སྐྱེས་གྱུར་པ། །དགུ་འཛམ་བཅུ་ཞིག་པ་དང་ཡང་། །ཁྲུ་ཆུ་སྨིན་ནས་མངོན་པར་སྐྱེ། །དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་
ཡོག་པ། །སྲིན་བུ་གཡོ་བ་ཇི་བཞིན་ཏེ། །རིམ་པ་དེ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ན། །ཇི་སྲིད་སེམས་ཅན་གནས་པར་དུའོ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ལྟོས། །ཚེ་ཚེར་དེ་དག་བྱུང་བ་
སྟེ༔ །ཕ་དང་མ་ནི་སྟོང་དག་དང་། །བུ་དང་ཆུང་མ་བརྒྱ་དག་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་གནས་སུ་སྐྱེད་པ་ནི། །ལུས་ཅན་སྐྱེ་ལ་གནས་པའོ། །རྨི་ལམ་དགན་བུ་མེད་པའི། །

༄༅། །མོ་གཤམ་བུ་འབྱུང་ཇི་བཞིན་དུ། །བུ་རྙེད་པ་ཡི་དགའ་བ་དང་། །རྨི་ལམ་རྨི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལྡན། །དེ་ནི་ཤེར་གྱུར་དེ་ནས་དེ། །རྨི་ལམ་ཤེས་
ནས་སད་པ་དང་། །རྨི་ལམ་གྱི་ནི་བུ་ཤི་མེད། །གང་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན། །ཆུ་བོ་ར་བ་ཚལ་བུ་དང་ནི། །གྲོང་ཁྱེར་དག་དང་རི་རྣམས་དང་། །གྲོང་དང་ཚོང་འདུས་
ཕྱུགས་སླུས་དང་། །དགའ་ཐུབ་ཚལ་བུའི་གནས་རྣམས་དང་། །འགྲོ་བ་དག་གིས་རྒྱས་པའི་ཡུལ། །ཞིང་དང་བ་ལང་ལུག་གིས་གང་། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་ལོངས་སྤྱོད་
ཀྱང་། །དེ་དང་འདི་དང་གཞན་དུའང་སྣང་། །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འདིར་རྒྱུག་པ། །རྨི་ལམ་རྒྱུག་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། །གཅིག་དང་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །དེ་དང་འདིར་
ཡང་སྣང་བ་ཡིན། །མཁས་པས་རྨི་ལམ་གང་མཐོང་བ། །སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཆི་མེད་པར། །སླར་སད་ནས་སུ་སེམས་པ་ནི། །བུ་མོ་མཁས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་རི་

དང་དེའུ་རྣམས་ཀྱི། །གྲིབ་མ་ཀུན་དུ་སྣང་བ་བཞིན། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་མི་ལམ་ཡང་། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་བསམ། །ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཉལ་བ་ཞིག །བུད་མེད་
ལྷན་ཅིག་རྩེ་དགའ་རྨི། །སྣ་ཚོགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །ལྷུར་བ་བཙུན་མོ་མཉམ་པ་དང་། །གཞན་ཡང་སྣ་ཚོགས་དངོས་པོས་ཏེ། །སད་ནས་རྣམ་པར་སེམས་པ་ནི། །
ཅི་ཞིག་བདེནནམ་མི་ལམ་ཡིན། །མི་ལམ་བུད་མེད་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །རྩེས་ནས་ཕྱིར་ནི་བདག་སད་དེ། །འདི་བརྫུན་བྱས་པ་སླུ་བ་ཡིན། །དེ་བཞིན་བདག་གི་གཉེན་པ་
ཀུན། །རྒྱལ་སྲིད་སྟོབས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དམག་པ་གྲོས་པོ་བུ་དག་དང་། །མ་དང་ཕུ་ནུ་ཕ་དག་ཀྱང་། །མི་ལམ་ལྟ་བུར་རིག་བྱ་སྟེ། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱར་བར་ཇེར་མི་
བྱ། །དཀའ་ཐུབ་ཚལ་དང་ཞིང་རྣམས་དང་། །རི་དང་རི་ཡི་སྨན་གཞོང་དང་། །འོམ་འབྱུང་དང་མཱ་ལ་ཡ། །ལྷུན་པོ་བྱིན་དང་དབང་ཆེན་དང་། །གངས་ཀྱི་རི་དང་ཀཻ་ལཱ་

༄༅། །ས། །ཆར་འབབ་ལ་ཡང་གང་གནས་དང་། །འཛམ་བུ་འབྲས་བུའི་ཁྲུ་བ་དང་། །གང་དག་བདུད་རྩི་ཟ་བ་དང་། །ཕན་དུ་ཀཱ་མ་བལ་པར་ཡ
ཏཱ༔ །ཀོ་བི་དར་ནགང་འཁོད་དང་། །རི་རབ་ནང་ན་གང་གནས་དང་། །དཔག་བསམ་ཤིང་ལ་གང་གནས་དང་། །རང་རྒྱལ་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་དང་། །ཉན་ཐོས་རྫུ
འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དང་། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་རྣལ་འབྱོར་འདི། །གང་འབྱུང་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ། །པད་མོའི་གནས་སུ་བརྟེན་བཅས་ཏེ། །སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་དུ་མཉམ་བཞག
ཅིང་། །རྟག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་པར་གྱིས། །འདོད་དང་བདེ་ལས་རྣམ་པར་དབེན། །དབང་པོ་དབང་པོའི་དོན་གྱི་རྣམས། །ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཕྱིར་བཟློག་ཅིང་། །
ལྕགས་ཀྱུས་གླང་པོ་ཇི་བཞིན་དུ། །སེམས་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པར་གྱིས། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་བསམ་གཏན། །གང་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགེ །

འདོད་དང་འགའ་བ་དབེན་ལ་སོགས། །ཡང་ན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུགས་པ་དང་། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་གཟུགས་མེད་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས། །ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། །འདུ་ཤེས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་རྣམས། །ཉི་མ་དང་ནི་ཟླ་བའི་དབྱིབས། །པད་མོ་དང་ནི་འོད་འདྲ་ཞིང་། །ནམ་མཁའ་རི་མོ་མི་འདྲ་བར། །རྣལ་འབྱོར་ཞུགས་པས་རབ་ཏུ་མཐོང་། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ནས་སུ། །སྣང་བ་མེད་པར་རབ་ཏུ་གནས། །གང་ཚེ་མཚན་མེད་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཆགས་མེད་ན། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་། །ཞིང་དང་ཞིང་ན་མཉམ་བཞག་པ། །དེ་དག་ཕྱག་གིས་དབང་བསྐུར་བར། །དེ་ཡི་སྤྱི་བོར་དབང་བསྐུར་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །སྣ་ཚོགས་རྩལ་གྱི་དངོས་ཐོབ་ནས། །ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་རིག་པར་

T1692 - 796

༄༅། །འགྱུར། །སྨོན་བས་དང་མངོན་ཤེས་དབང་ཡང་འཐོབ། །གཟུངས་དང་ཐམས་ཅད་ཏིང་ངེ་འཛིན། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་འབྱུང་གནས་འགྱུར། །
ཐུབ་པ་རྣལ་འབྱོར་སྐྱེད་པའི་ཡང་། །གཟུགས་ནི་རྟུལ་དུ་རྣམ་གཞིགས་ཤིང་། །མཆོག་རྟུལ་ཡན་ཆད་ཉིན་དབེན་ཕྱིར། །ཡོད་ལས་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །བོང་བུས་བ་
ལང་རྣ་མཐོང་བཞིན། །ཆ་ཤས་མེད་ཕྱིར་ཆ་ཤས་ཅན། །ཕུང་པོ་ལས་ནི་ཕུང་ཅན་མེད། །དེ་བས་ལས་ཀྱི་འབྲས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་སྒྱུ་མའི་བུས་བུས་བཞིན། །འདི་ན་
ལས་མེད་འབྲས་བུ་མེད། །ལས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འང་ཡོད་པ་མིན། །འཇིག་རྟེན་བྱེད་པས་མ་བྱས་ཏེ། །བྱེད་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་ནའི། །འདི་རྣམས་ཐུག་
པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཐུག་མེད་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཡིས། །ཐུབ་པ་དྲིམ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་སྟེ་ལམ་རྒྱུད་སྣ་ཚོགས་རྣམས། །རྒྱུ་དང་ནམ་མཁའ་ས་གནས་པའི། །ལུས་ཅན

ལུས་ལ་ཀུན་གནས་ཏེ། །སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་གནས་སུ་སྐྱེ། །རིམ་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པས་ན། །ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ལུས་ཅན་འགྲོ། །དབང་པོ་སོ་སོ་བྱུ་བ་ཡང་། །ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ཡུལ་འཛིན་ཏེ། །འདི་ནི་རྣམ་རྟོག་རྣམ་འགྱུར་བ། །ཞོ་མར་ཇི་ལྟར་འོ་མ་ལས། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག །ལས་ཀྱིས་བྱས་པར་འགྱུར་སེམས་ན། །རྨི་ལམ་དྲི་ཟ་སྒྱུ་མ་སྤྲིན། །བྲག་ཅད་དང་ནི་གློག་འདྲ་བ། །སྨིག་རྒྱུ་རི་དྭགས་སྲེད་པ་ལྟར། །དངོས་པོ་རྣམ་བསྒོམས་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །ཐོག་མ་མེད་ནས་བསགས་པ་ཡི། །མི་ཡི་རྣམ་སྨྲོས་བག་ཆགས་ཀྱིས། །སྣ་ཚོགས་གནས་ངན་ལེན་པ་དང་། །སྣ་ཚོགས་རྟོག་པས་ལས་སུ་བརྟགས། །དབང་པོ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཡུལ་རྣམས་རྨི་ལམ་འདྲ་བསྡེ། །བྱེད་དང་ལས་དང་བྱ་བ་ཡང་། །རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་པས་མི་བརྟག་གོ །རྟོག་པ་ཉམས་པའི་རྟོག་པ་ཅན། །རྣམ་གྲོལ་ཤེས་པ་ཉམ་ཆུང་བས། །བྱེད་པར་རབ་ཏུ་

TI692 - 798

ཕྱིན། ཀ སུམ་བརྒྱ་ དགུ་པ

༄༅། །རྟོག་པ་ནི། །ཁྱུབས་འགྲོ་བར་བྱས་པར་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་གཅེས་པས་བྱས་མ་ཡིན། །རྡུལ་གྱི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའང་མིན། །རྒྱུ་མེད་པས་
ཀྱང་བྱས་མ་ཡིན། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའང་མིན། །རྡོ་རྗེ་ལྕགས་དང་ཁབ་ལོང་དང་། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས། །ཇི་ལྟ་བུ་ཡི་ལས་ཞིག་བྱས། །ནོར་བུ་
གསེར་དུ་མིང་བཏགས་པས། །བྱི་དང་རི་དྭགས་ཁྲ་བོ་དང་། །ཚེར་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣོ་དངོས་དང་། །འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་ངོ་མཚར་བ། །རྣམ་རྟོག་ལས་ལས་མ་སྐྱེས་སོ། །
ལས་ཀྱི་གང་ལས་མ་ཡིན་ཞེས། །རྟོག་ཅན་བདེན་ལ་སྨྲོས་པ་ནི། །བདེན་པའི་དངོས་པོར་མི་ཤེས་པ། །འདི་ནི་རྣམ་རྟོག་ལས་མིན་དུ། །འོ་མའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་དུག །
རྗེས་སུ་མི་བདེ་རྣམ་པར་འགྱུར། །རྣམ་པར་རྟོག་པའང་ཐམས་ཅད་དུ། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག །དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །དངོས་པོ་རྣམ་པར་འཇིག

པའང་མེད། །རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་དེ་དག་ནི། །རྟོག་པ་ཅན་གྱིས་མི་རིག་གོ །འགྲོ་བའི་རིས་ཀྱི་དངོས་པོ་དག །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པས་རྣམ་པར་གཞིག །སྒྱུར་ཞིང་རྣལ་
འབྱོར་དེ་ལ་ཞུགས། །ལས་དང་ལས་མིན་མ་སེམས་པར། །རིས་སུ་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་ཡིས། །ཟླ་བ་ཉི་མ་རྣམ་མཛེས་པ། །རླུང་གིས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོད་ནས་ཀྱང་། །
མཁའ་ལ་རྟེན་པ་མེད་པར་འགྲོ། །ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་ཤེས་དཀའ་ལས། །སྦུག་པོར་གནས་པར་རབ་ཏུ་མཐོང་། །ལས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཞུགས་བརྩོན་རྣལ་འབྱོར་
ཅན་དག་ལ། །ཇི་ལྟར་མེ་ནི་ཤིང་གི་རི། །ཐལ་བར་བྱེད་པ་སྐད་ཅིག་ཏུ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་ཐམས་ཅད་ལས། །ཡེ་ཤེས་མེས་ཚིག་སྐད་ཅིག་ཏུ། །ལས་དང་བག་
ཆགས་ལྡན་ཅིག་ཏུ། །མང་པོའི་དུས་ནས་བསགས་པ་དག །རྣལ་འབྱོར་ཡེ་ཤེས་བག་ཆགས་ཀྱིས། །ཐམས་ཅད་ཞིག་བྱེད་སྐད་ཅིག་ཏུ། །ཇི་ལྟར་སྤྲིན་མས་མྱུན་པའི་

༄༅། །ཚོགས། །སྐད་ཅིག་ཏུ་ནི་བསམ་ལ་བྱེད་པ། །ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མས་ཐུབ་པ་དེ། །མི་ཤེས་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱ། །རྒྱན་སྟུག་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
མདོ་ལས་བདག་གི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལེའུ་ལྔ་པའོ།། །།བམ་པོ་གསུམ་པ། འཇིམ་པ་རྫྭ་སྨིག་ཐག་པ་ལས། །ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཁྱིམ་གྱི་
རྣམས། །ཕན་ཚུན་ཀུན་ནས་འདུས་འགྱུར་ཅིང་། །ས་ཡི་དབུས་ན་སྣང་བ་ནི། །རེ་རེ་ལ་ཡང་ཁྱིམ་མེད་དེ། །རྫས་དང་དངོས་ལ་རྣམ་བརྟགས་ན། །རྫས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདུས་
པ་ལ། །ཁྱིམ་ཞེས་གདགས་ཤིང་བརྗོད་པ་སྟེ། །སོར་མོ་ཕན་ཚུན་ཀུན་འདུས་ན། །ཇི་ལྟར་ལག་པའི་ཕྱུག་རོན་དུ། །ལག་པ་གཉིས་ནི་བསྡུས་ལས་འགྱུར། །ཐ་དད་པ
ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །གཡུལ་དང་ཤིང་རྟ་བསྐྱེམས་བྲལ་ཁང་། །གྲོང་ཁྱེར་ནགས་ཚལ་དེ་བཞིན་ཏེ། །རི་དང་སྤྲིན་དང་དབའ་རླབས་ཀྱང་། །བྲག་ཅ་སྒྲོག་དང་འདྲ་

བའོ༔ ༄༅། །སྨིག་སྒྱུ་ཆུ་ཟླ་སྒྱུ་འདྲ་བ། །སྣམ་བུ་ཛ་སོགས་གྲགས་པ་སྟེ། །མཁས་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རྨི་ལམ་འདྲ་བར་ཀུན་ཏུ་སྣང་། །དེ་བཞིན་ལུས་ཁྲིམ་སྣ་
ཚོགས་པ། །སྦྱོར་བའི་ལམ་རྒྱུད་དོག་པ་ན། །ཁམས་ཀྱིས་རི་བཞིན་གྱུར་བ་སྟེ། །ཁྲིམ་ལྟར་རྟག་ཏུ་མི་བརྟན་ལ། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །བདག་ལས་མ་
ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །རྟག་དང་ཆད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས། །ཇི་ལྟར་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི། །མདོག་ཏུ་ཟད་ཀྱང་གྲོང་ལྟར་
སྣང་༔ །དེ་བཞིན་རང་རྟོག་རྣམ་བརྟགས་པའི། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཆོས་རྣམས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཡོད་མེད་རྣམ་གྲོལ་དགེ་བ་ཡིན། །རྨི་ལམ་སྤྲིན་
ལྟར་སྣང་བ་སྟེ། །རྩིག་ངོས་རི་མོའི་ཤུག་ལྟ་བུའོ། །ཞ་བོ་ལོང་བ་འདྲ་བ་ནི། །དངོས་ཀུན་གཅིག་གིས་གཅིག་རྒྱུ་བ། །རང་བཞིན་རྟོགས་པར་མི་རུང་སྟེ། །རྣལ་འབྱོར་

༄༅། །ཅན་གྱིས་ཡང་དག་མཐོང་། །རྟུལ་ཕྲན་རྣམ་པར་གཞིགས་པ་དང་། །རྟུལ་གྱི་དངོས་པོ་མི་གནས་ཏེ། །རང་བཞིན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པས༔ །རྟུལ་ཕྲན་མཆོག་ཅེས་དེ་ཕྱིར་བརྗོད། །དེ་ཕྱིར་བློ་ཉིད་ཕྱིར་ལྡོག་སྟེ། །སྒྲུལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྤངས། །རྣལ་འབྱོར་མཁས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །དེ་ཚེ་དལ་བསོའི་ཡིད་དུ་འགྱུར། །ངལ་བསོའི་ཡིད་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །བཅིངས་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བས་ན། །འདི་དང་ཕ་རོལ་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ཁམས་གཏན་ཚུལ་ལ་མོས་པ་རྣམས༔ །སྣ་ཚོགས་རིན་ཆེན་སྙིང་པོ་ཡི། །གནས་ན་དབང་ཅན་དེ་དག་སྟེ། །ཡོན་ཏན་དབང་ཕྱུག་ཉེས་པ་མེད། །རིག་འཛིན་བུད་མེད་མང་པོ་དང་། །ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་མཆོད་ཅིང་། །མི་ལམ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན། །འདིན་གནས་ཀྱང་ཚངས་པ་དང་། །ཐུབ་དང་ཐུབ་པའི་བུ་རྣམས་དང་། །རིག་འཛིན་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཏེ། །

སྤྱི་གཙུག་བལྟ་བར་མི་ནུས་སོ། །འདི་ནི་ཐུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡུལ། །དེ་བས་བསམ་གཏན་བརྩོན་པར་གྱིས། །འདི་ནི་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གྲོགས་པོ་བསྟན་པར་གྱིས། །བརྟན་པ་ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་དང་། །འོད་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་ཡང་། །འདོད་ཆགས་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་དང་། །གཏི་མུག་ཞེ་སྡང་དེ་བཞིན་དུ། ། བཅོམ་སྟེ་སྡུག་པོ་རབ་ཡངས་པ། །ཡིད་བཞིན་ཞི་བའི་གནས་སུ་འགྲོ། །དེ་ནི་འཆི་བདག་ཡུལ་མ་ཡིན། །རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་དེ་བཞིན་མིན། །མཚན་མ་མེད་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། །རྟོག་པས་དེ་བསྒྲུབ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ལྷ་རྫས་གནས་ཡིན་ཏེ། །ཐུབ་པ་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པ་ཡི། །དེ་བས་ཞིང་མཆོག་དེ་འདོད་ན། །ཐུབ་པས་བསམ་གཏན་དེ་ལ་གྱིས། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་རྣམ་བཅོམ་སྟེ། །ང་མེད་ང་ཡི་འགྲོ་མེད་དུ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་མི་བསམ་པར། །བསམ་གཏན་མཆོག་ལ་བསྒོམ་པར་གྱིས། །ཕན

T1692 - 804

ཤེར། ༩ སུམ་བརྒྱ ཉེར་ལྔ

༄༅། །ཚུན་ཡུལ་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་ཀྱི་བློ་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཡོད་མེད་རྟོག་པས་དེ་བཞིན་དུ། །རྣམ་ཤེས་རྣམས་ལ་ཀུན་གཞི་འོ། །བྱུང་
མེད་རོ་སྣང་ཞལ་རྒྱས་ཤིང་། །སྐྲ་བཟང་མིག་ཀྱང་མཛེས་པ་དང་། །སྣ་ལེགས་དཔྱལ་བའི་དབྱིབས་སྡུག་ལ། །སྨིན་མ་སྡུག་ཅིང་བལྟ་མཛེས་པ། །ཇི་ལྟར་ལ་ལ་དེར་
ཆགས་པའི། །ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྨྱོས་པའི་སེམས། །ལྟ་ཞིང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚེ། །མཁས་མིན་དེ་ལ་ཞེན་ཏུ་སྨྱོས། །འགྲོ་འདུག་འགྲེང་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །སྨོན་ཟ་
གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ནའང་། །འདོད་ཅན་གཞན་དུ་མི་སེམས་ཏེ། །འདོད་པ་ཅན་མོ་ཡིད་ལ་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཚོད་བློ་རྟོག་པ་ཅན། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡིད་ལ་གནས། །རྫབ་
ཡུལ་རྟོག་དང་ལྡན་པ་ཡི། །བཅིངས་པའི་དབང་དུ་མ་འགྲོ་ཞིག ཇི་ལྟར་ལ་ལ་རྟོག་པ་ཅན། །བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་འཕྲུལ་བ། །མཚེ་དག་དང་བསླང་དང་། །སླང་པོ་

དག་དང་བསེ་རྣམས་དང་། །རང་ག་གྲི་ཕྱ་ས་ར་དང་། །ཕ་ར་བ་དང་སུ་ར་དང་། །གཉན་དང་གཡག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། །མགོ་དཀར་རྣ་དང་ཁྱུ་མཆོག་གི །རུ་ཆེན་རྣམ་
པར་མཐོང་བ་དང་། །འདི་བདེན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས། །སེང་སྟག་བོང་བུ་སོགས་པ་ཡི། །རྭ་རྣམས་ལ་ནི་མེད་ཅེས་ཏེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཡང་། །མི་མཁས་
རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་རྭ་མཐོང་ཞིང་། །བོང་བུའི་མེད་ཅེས་རྣམ་རྟོག་འབྱུང་། །ཇི་སྟེ་གཞན་གྱིས་མ་མཐོང་ན། །བོང་རུ་མེད་སྙམ་དེ་མི་འབྱུང་། །
ལོག་པར་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །འདི་ན་མེད་ཅེས་རྟོག་པ་འབྱུང་། །དེ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པས་ཀྱང་། །གདོན་མི་ཟ་བར་མེད་ལ་རྟེན། །ཀློག་ཅན་རྒྱལ་རྟོག་ཡུལ་
ལ༔ །བློ་གྲོས་སྤྱོད་ཡུལ་མ་རྟོག་ཅིག །བ་ལང་བ་མནམ་ཏེ་རྣམས། །རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཇི་བཞིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་སྤྱོད་དང་། །ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་སྤྱོད་

TI692 - 806

༄༅། །ཡུལ་དག །མངོན་སུམ་ཚད་མ་དག་གིས་སམ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་ལྟོས། །རྣམ་གྲོལ་མཐོ་རིས་འགྲོ་བའམ། །ཇི་ལྟར་འདོད་
པ་བཞིན་དུ་འང་འགྱུར། །ཚངས་པའི་གནས་སུ་ཚངས་པར་རམ། །མཆེ་མ་རབ་དང་གནས་དབེན་དང་། །རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་གནས་སུ་ཡང་། །དབང་སྒྱུར་རྣམ་པར་
མཛེས་པར་འགྱུར། །འོད་ཆུང་རྒྱས་པ་དག་ཏུ་འམ། །འདོད་ཁམས་བདག་པོ་དབང་ཅན་ནམ། །ཉི་ཟླ་བདག་བདག་གནས་སུ་འམ། །གཞན་ཡང་འདོད་འབབ་རི་གཟར་ཡང་
ཟུང་། །སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་ཆེན་དང་། །འཕྲུལ་ལ་དགའ་བའི་གནས་སུ་ཡང་། །ཚངས་གནས་བཅུ་དང་ལྡན་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ནི་རྣམ་པར་མཛེས། །ཁྲོམ་
སྣང་དང་ཤིན་ཏུ་མཐོང་། །འདོད་མེད་མི་དྲོས་དེ་བཞིན་ཏེ། །འོག་མིན་གནས་ཀྱི་ལྷ་རྫས་ན། །འོག་མིན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མཛེས། །ཚུང་ཟད་མེད་མཁའ་རྣམ་ཤེས་དང་། །

འདུ་ཤེས་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་དང་། །དེ་བཞིན་འཕྲུལ་གྱི་བདེ་ཅན་དང་། །ཞིང་བཟང་གཞན་དུ་དེ་བཞིན་ཏེ། །མཁའ་ལ་འགྲོ་དང་སྤྱོད་པ་བཞིན། །འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་
རིགས་སུ་གནས། །གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གྲོལ་ཡུལ་ལ། །སུ་གནས་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །འདོད་ཆགས་སྦྱོར་བས་ལས་སྦྱོན་ཀྲུལ་བ། །དེ་དག་བཟང་པོའི་ཞལ་ལ་
གནས། །འདི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པས་ན། །རྣལ་འབྱོར་ལ་ནི་ཐུབ་པར་སྟེ། །རྫ་མ་འཇིག་པའི་གྲོ་མོ་ཡི། །ཇི་ལྟར་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་བ་དང་། །སྐད་ཅིག་འཇིག་ལ་སྐད་
ཅིག་སྟེ། །མི་རྟག་ཉིད་ཀྱང་རྟག་པ་ཡི། །ས་བོན་ཇི་བཞིན་སྨྱུ་གུ་ལ། །རྒྱུ་རྣམས་དེ་དག་འདྲ་བ་ཡིན། །སྨྱུ་གུ་གཞན་མིན་ས་བོན་ལས། །ས་བོན་ཉིད་ཀྱང་སྨྱུ་གུ་མིན། །
ས་སྣར་རྣམས་ལས་རྫ་སྣར་འབྱུང་། །ཚོས་ནས་དམར་དུ་རམ་འདོན་པར་འབྱུང་། །གནག་དང་སྔར་དང་འདྲེས་པ་དང་། །གྲོ་བོ་དམར་པོ་དག་ཀྱང་སྐྱེ། །འདམ་བུ་ལས་ནི་

༄༅། །གྲོལ་བར་འགྱུར། །རྣ་ལམ་ལན་ཚྭར་དེ་བཞིན་ཏེ། །མི་གཙང་སྣང་བ་དག་ལས་ཀྱང་། །སྲིན་བུར་འགྱུར་གཞན་མི་འདྲ་མང་། །རྒྱུ་དང་
འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་ནི། །ས་རྣམས་གང་ནའང་ཡོད་པ་མིན། །གྱུར་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་། །རྡུལ་ཕྲན་གང་དག་རྒྱུར་འགྱུར་ནི། །དངོས་པོ་འཇིག་པ་མེད་པར་
ཏེ། །རྣམ་པར་རྟོག་ལ་མི་རྟོག་ཅིང་། །རྒྱུ་ཡི་བདག་དང་ནང་གི་བདག །བདག་གི་མཆོག་ཀྱང་མེད་པ་སྟེ། །བདག་དང་དབང་པོ་ཡིད་དང་དོན། །འདུས་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། །ཁྲིད་ལས་འབྱུང་དང་རྣམ་ཤེས་དང་། །རྐྱེན་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་ཅན་ཤེས་པས་ཡུལ་རྣམས་ལ། །མཁས་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ནི། །སྟེ་
དཔུང་སྟོབས་དང་བརྩོན་བཅས་པའི། །ཉོན་མོངས་བདུད་རྣམས་གདུལ་བར་བྱ། །སྲིད་པ་འཇིག་རྟེན་དམའ་བར་བྱེད། །སྣང་རྩིས་བད་ཀན་མང་པོ་བཞིན། །སྲིད་པ་

བཅོམ་ཞིང་ཐུབ་པའི་རྣམས། །རྣམ་པ་མང་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། །སྲིད་པས་རྣམ་པར་དཀྲུགས་པ་ན། །འཁོར་ལས་རྣམ་པར་མི་འགྲོལ་ཏེ། །སྲིད་དང་རྣམ་གྲོལ་འཕར་
བར་འགྱུར། །དེ་བས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱར་བར་གྱིས། །ཡུན་རིང་ཡོད་པའི་བག་ཆགས་ནི། །སྦྲུལ་གདུག་ཁྲོས་པ་ཇི་བཞིན་ཡང་། །འདི་དང་ཕ་བིར་འདྲིད་པ་ནི། །འཁོར་
བའི་ལམ་རྒྱུད་དོག་པར་རོ། །འཕགས་པ་རྒྱན་སྟུག་པོ་ལས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་སྐྱོད་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སྟེ་དྲུག་གོ། ། །སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་ཕྱེ་
དང་། །བདག་ལྡན་དེ་ཡི་བྱིན་གྱིས་བརླབས། །རྒྱལ་བ་དག་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ཕྱེ་བའི་ཞིང་ན་བཞུགས་པ་དང་། །ཁམས་གསུམ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །ས་
གནས་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པ་དང་། །བདེ་ཡོད་ཞིང་དང་སྟུག་པོ་སྟེ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་ཞིང་མཆོག་དང་། །སངས་རྒྱས་པད་མོའི་དབུས་བཞུགས་པ། །རྡུལ་ཕྲན་བཞིན་

806 T1692 - 810

༄༅། །བཞུགས་བདག་གིས་མཐོང་། །རྣལ་འབྱོར་དེ་ལས་བདག་ལངས་ནས། །ས་ལ་རྒྱལ་བ་དེ་དག་ནི། །སྡུག་པོའི་ཞིང་ན་བདག་བཞུགས་
ཤིང་༔ །རྒྱལ་སྲས་ཐབས་ཅིག་བཞུགས་པ་དག །མེ་ཏོག་ཨ་ཏ་སི་འདྲ་བའི། །མཁའ་ལ་སྣ་འདྲ་བཞིན་བཞུགས་མཐོང་། །མཐེ་བོའི་ཚོགས་དང་རབ་འདྲ་བ། །ས་
རྣམས་དགེ་ལ་རབ་སྦྱོར་བའི། །རྣམ་གྲོལ་སྙིང་པོ་བདག་གིས་མཐོང་། །འདི་ན་བུ་ཁྱོད་སུ་ཞིག་ཅེས། །སྙིང་པོ་དེ་ལྟར་སེམས་གྱུར་ཏེ། །ཐུབ་པ་འདི་ནི་གཅིག་ཅིག་
སླམ༔ །དེ་ཚེ་སྐུ་རུ་ཞུགས་པར་གྱུར། །འགྲོ་བ་རྣམས་ཀུང་སྐུར་བཞུགས་ནས། །ཐུབ་པའི་པད་མོའི་སྙིང་པོ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །ཁམས་
གསུམ་ཀུན་ན་གནས་པར་ཡང་། །གང་ཚེ་མཐོང་བ་དེ་དུས་ན། །ཀྱེ་མ་མཚར་ཆེས་བསམ་པ་དང་། །དེ་ཚེ་ཐུབ་པ་ལྷ་ཡི་ལྷས། །རྣལ་འབྱོར་ཡུལ་ནོར་བབ་བསྣུས་ཏེ། །

ཐུབ་པས་སྨོན་བཞིན་བཞག་པར་གྱུར། །ཀྱེ་མ་བསམ་ཡས་ལྷ་རྫས་འདི། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་སྣ་ཚོགས་གཟུགས། །སངས་རྒྱས་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། །བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་བདག་གིས་མཐོང་། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་ཏིང་འཛིན་དང་། །དགའ་དང་མི་གཡོ་དེ་བཞིན་ཏེ། །རིང་སོང་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དང་། །འོད་བྱེད་པ་ཡི་མ་ལུས་པར། །སྒྱུ་མ་
དཔའ་བར་འགྲོ་ལ་སོགས། །གཞི་བརྗོད་ཅན་ཡང་མ་ལུས་པར། །གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། །འོག་མིན་ཐབས་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ནི་ཡིད་བཞིན་འགྱུར་སྒྱུ་
ཡིས། །དབང་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་རྣམས། །ཕྲ་ཚོགས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། །འཐོབ་དང་འདོད་འགྱུར་བསྒྲགས་པ་དང་། །བདག་པོ་དབང་དང་ལྡན་པ་དང་། །ཇི་
ལྟར་འདོད་པར་རུང་བའི་རྣམས། །ཐོབ་ནས་སྟུག་པོའི་དབུས་ཡུལ་ན། །རྣམ་པར་གནས་ཤིང་རབ་ཏུ་སྟེ། །སྤྲུལ་པའི་ལྷ་རྫས་སྟུག་པོ་ནས། །ཕྱིན་པ་དགེ་བ་དེ་དག་

TI692-812

༄༅། །ཀྱང་། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །འཕྲུལ་པ་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་འབྱེད། །རྒྱལ་བ་རྣམས་དང་རྒྱལ་སྲས་སུ། །ཐབས་ཅིག་
བཞུགས་པར་ཀུན་ནས་སྣང་། །དེ་ལྟར་ས་འདི་སྣ་ཚོགས་ཏེ། །རང་གི་གཟུགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱང་འདྲེས། །ཆ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་དེ་ཡི་ཚེ། །ཕྲ་བ་ཕྲས་པས་ཕྱུག་པོའི་གཞི། །
ཞེས་པས་བཅད་ཅིང་མཁས་པའི་རྣམས། །ཐུབ་པ་དག་གིས་ཕྱུག་པོ་མཐོང་། །གཞལ་མེད་པད་མོ་འདྲ་བན། །མི་ལྟར་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཡིན། །ཐུབ་པ་རྣལ་འབྱོར་བདེ་
མོས་པ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་གནས། །དཔལ་བེའུ་མཚན་དང་ཐམས་ཅད་ལྡན། །ཕྲ་བའི་ལུས་ཅན་རང་གི་འོད། །དེ་དག་དབུས་སུ་ཐུབ་པའི་དབང་། །ཁྱོད་
ནི་གནས་པར་རབ་ཏུ་འགྱུར། །ལྟོས་ཤིག་ལྷ་ཡི་ཚོད་པན་དང་། །དྲུ་མ་མི་འམ་ཅི་ཡི་བདག །གཞལ་མེད་བྱེ་བ་མང་པོ་ཡིས། །བསྐལ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་འབར། །ཐུབ་པ་

རྣམས་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས། །དགའ་ལྡན་ལ་སོགས་ལྷ་ཡི་མཆོག །ཨ་ཏ་ས་ཡི་མེ་ཏོག་འདྲ། །ཤེས་རབ་བཟང་ཞིང་མཚན་མང་བ། །ཕྲེང་བ་ཅོད་པན་ཐོགས་པའི་
རྣམས༔ །གཞལ་མེད་མང་པོས་གནས་པ་སྟེ། །ལུས་ནི་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་། །ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མངོན་གྱུར་པ། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྤོབས་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་སྟོབས་ཆེན་ཏེ། །ཟླ་བ་འདྲ་བའི་གཞལ་མེད་ཀྱིས། །སྤུག་པོའི་གང་ཆེན་མཚོ་ལ་གནས། །རྣམ་པ་དུ་མར་ཐམས་ཅད་ནས། །ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་
སྟེ༔ །ཆགས་མེད་ཚངས་པའི་ཁྲུ་མཆོག་དང་། །གྲུབ་དང་དྲི་ཟ་ཚོགས་རྣམས་དང་། །མཁས་དང་ངེས་པར་ལྡན་པ་ཡི། །སྐྱེས་བུའི་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། །རྒྱལ་
བའི་སྲས་ཀྱིས་མདུན་དུ་བྲུས། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པས་ཁྱད་པར་དུ། །གཟིམས་པ་ལྷ་བུར་མཐོང་བཞི། །དེ་དག་ལེ་ལོ་བྲལ་བས་ཏེ། །གཉིད་དང་སྙོམ་སོགས་བསྲབས་པ་

TI692 - 814

༄༅། །ཡིས། །སངས་རྒྱས་ལྷ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲང་། །མུར་འདུག་ཀུན་གྱིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ཚངས་ལ་སོགས། །འཛམ་གླིང་
པ་དང་འོག་མིན་དང་། །འཕྲུལ་གྱིས་སྤྲུལ་པས་ཐུབ་མཐོང་བ། །འགྲོ་བས་སྣ་ཚོགས་ཀུན་གཟུགས་སུ། །ས་ལ་ཀུན་ནས་ཞུགས་པར་ཏེ། །ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་
ཡིས༔ །མགོན་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མཛེས། །ལ་ལ་ཉལ་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར། །དེ་བཞིན་གཞན་དག་ཕན་ཚུན་འཆག །ལ་ལ་གཡོན་སྤྱི་བྲིལ་ཅིང་སྒོམ། །དེ་བཞིན་གཞན་
ཡང་མྱ་ངན་འདའ། །ལ་ལ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། །སྐྱེ་དང་འབྱུང་དང་དཀའ་སྤྱོད་དང་། །བྱང་ཆུབ་རྣམ་པར་འཚང་རྒྱ་ཞིང་། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་རོ། །
སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་ཡུལ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འཇིགས་མེད་པ། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་འཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །ཐུབ་པ་ཤཱཀྱའི་

TI692 - 815

སེང་གེ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་བརྟེན་པ་བཞིན་གྲོགས་པོ་རྣམས། །རྒྱལ་སྲས་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཡིས། །འདི་དག་ཀུན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས། །ཡིད་ཆེས་གྱུར་ན་སངས་རྒྱས་
སམ། །ཐར་བར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར། །སྐྱོབས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། །ཚངས་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་ཡང་། །
གནས་འགྱུར་འཁོར་གྱི་བདག་པོར་འགྱུར། །དྲི་མེད་ཞིང་གི་པད་མོ་ལ། །ཐུབ་པའི་དབུས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །པད་མོའི་དབུས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡང་། །བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པའི་
སྲས་ཀྱིས་འཐོབ། །བརྩོན་པས་བདུད་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར། །བག་ཆགས་འདོད་པའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། །འདོད་བདག་བདག་པོ་ཐམ་བྱས་ཤིང་། །ཐེག་པ་གཅིག་ལ་རབ་
ཏུ་འཇུག །བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་ཞིང་ཞི་མེད་པའི། །རིགས་ཀྱང་ཐུབ་པ་རབ་ཏུ་སྟོན། །སྲས་པོ་ཡངས་པའི་རིགས་གྱུར་ཅིང་། །ཞིང་དང་ཞིང་དུ་བདག་པོར་འགྱུར། །

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་སྨོན་སེམས་ན། །སངས་རྒྱས་རིགས་ནི་རྣམ་པར་དག །རྣམ་དག་རིགས་ཅན་གསུམ་དེ་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཏེ། །མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་འཚང་རྒྱོ། །རྣམ་སངས་རྒྱས་ནས་ཉེར་འཚོ་བ། །ཚངས་ལ་སོགས་དང་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །ས་ལྟར་རྟག་པའི་དུས་སུ་ཡང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་གནས། །ཐམས་ཅད་སྨན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །ཇི་ལྟར་གྲོང་དང་གྲོང་གནས་པ། །ནད་རྣམས་རབ་ཏུ་སེལ་བ་ལྟར། །རབ་ཏུ་མཁས་པ་དེ་བྱེད་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཏེ། །བཅད་ཀྱང་གཡོ་ཞིང་འགུལ་བ་མེད། །འདི་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ། །ཡིད་ནི་ནང་དང་ཕྱིར་ཡང་སྤྱོད། །བདག་དང་བདག་གི་མེད་པ་སྟེ། །ནོར་བར་མཐོང་ཞིང་མི་གཡོའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ཅན་གྱི། །ཀུན་གཞི་ཀུན་ནས་གནས་པ་སྟེ། །གཙང་དང་གཙོད

པར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ཉིད་གཅད་བྱ་གཅོད་པའང་ཡིན། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཀུན་གཞི་ནི། །ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོག །ཁར་བསྒོར་བྱ་ཉིམ་དག །ལྷན་ལས་
མེ་འབྱུང་ཇི་བཞིན་ཏེ། །གཙུབ་མ་གཙུབ་སྟན་འདུས་ལས་མིན། །མིས་ཀྱང་བྱུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་དང་། །དབང་པོ་དོན་དང་ཡིད་དང་
ལས༔ །སེམས་རྣམས་རབ་ཏུ་སྐྱེར་གྱུར་པ། །རྒྱ་མཚོའི་དབའ་རླབས་ཅི་བཞིན་ནོ། །སྨིག་རྒྱུ་ནམ་མཁའ་སྒྲུམ་དང་། །རྨི་ལམ་མ་ཡིན་ནོར་པའང་མིན། །སྤྲུལ་པ་རྫུས་
སྤྲུལ་སྒྱུ་དག་དང་། །རི་བོང་རྭ་དང་མཉམ་པའང་མིན། །མེ་ནི་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །གློག་ནི་དེ་བཞིན་སྤྲིན་ལས་སོ། །མེད་ལ་སྐྱེད་པ་སུ་ཡང་མེད། །ཛྷ་སོགས་ཛྷ་
མཁན་ལྷ་བུའོ། །ཇི་ལྟར་རྩྭ་དང་ཤིང་དག་ལ། །བརྟེན་ཅིང་ལྷན་ཅིག་སྒྲུ་འབྱུང་བ། །དེ་བཞིན་མོས་ལ་སོགས་པ་ཀུན། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལྷན་ཅིག་གནས། །

TI692 - 818

༄༅། །སེམས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་བསམ་དུ་མེད། །སྤུག་ན་གནས་པས་ལེགས་པར་མཐོང་། །ལྷ་རྫས་སྔོན་མེད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །སྐུ་དང་འདས་དང་ནམ་
མཁའ་བཞིན། །སོ་སོར་མ་བརྟགས་འགོག་པ་ལྟར། །དུས་གསུམ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་སྟེ། །འོད་ཅན་རྟག་ཏུ་དག་པ་ནི། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཀུན་གཞི་འོ། །དང་པོ་ཆོས་
པའི་ཟླ་མདོག་ལྟར། །ཁྱེ་བའི་ཞིང་དུ་སྣང་བ་སྟེ། །རི་རབ་གནས་ཤིང་འཁོར་བ་ཡང་། །དངོས་པོ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཡིད་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས། །སེམས་
ཅན་ཁམས་ན་འཁོར་མོད་ཀྱི། །དེ་ལ་འཕེལ་ཞིང་འགྲི་མེད་དེ། །རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་འོད་སྣང་བའོ། །ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་སྐྱེ་འགྲི་བར། །མི་ཤེས་འགྲོ་བ་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་། །སྐྱེ་
འགྲི་ཟླ་བ་ཡོད་པ་མིན། །གླིང་དང་གླིང་དུའང་རབ་ཏུ་སྣང་། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ། །ཕྱིས་པ་མི་ཤེས་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་། །རྟག་ཏུ་སྐྱེ་ཕྱིར་རྣམ་རྟོག་སྟེ། །དེ་ནི

ཟག་མེད་སངས་རྒྱས་སོ། །ཀུན་གཞི་འདི་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་། །འབྱུང་བས་ཐ་དད་མི་འགྱུར་ཏེ། །འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་སོང་གནས་པ། །བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་ཟླ་བ་
བཞིན། །ཆུ་ཀླུང་དབུས་ཀྱི་ཤིང་ལྟ་བུར། །ཆུ་བོའི་ཀླུང་དང་འགྲོགས་མོད་ཀྱི། །ཐ་དད་མཚན་དུ་འང་རབ་ཏུ་གྲུབ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་དེ་བཞིན་འགྲོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །རྟག་ཏུ་བག་ཆགས་ལྡན་འགྱུར་བ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་པོ་དང་། །འགྲོགས་ཀྱང་འདྲེ་བ་མེད་པ་སྟེ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་དང་། །རྣམ་
པར་དག་པའི་རྒྱུ་ཡང་དེ། །ཆོས་མཐོང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མཉམ་བཞག་པ། །ཁྱོལ་སོང་མི་དང་ལྷར་སྐྱེས་དང་། །ཁ་ཟ་ལྟོ་འཕྱེ་ཡི་དྭགས་
དང་། །ལྷ་མིན་དྲི་ཟ་འབར་བ་ཡི། །ལམ་རྒྱུད་ཀུན་ཀྱང་དེ་ཡི་དབང་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གཞི་མཛེས་ལའང་། །དེ་ཉིད་རྒྱུར་ནི་གྱུར་པ་སྟེ། །དེ་རྟོགས་ནས་ནི་སངས་

༄༅། །རྒྱས་དང་། །རིགས་དང་ཐེག་པ་གཞན་མིན་འགྱུར། །ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་རྟག་ཏུ་གནས། །སྤྱོད་ལོང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་འདུག །དཔལ་
དང་ལྡན་ལ་ཁྱད་པར་དུ། །ཐམས་ཅད་ཀུན་ཀྱང་རབ་ཏུ་གནས། །རབ་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ལ་འང་། །འགྲོ་བ་དོག་པ་ཐམས་ཅད་ན། །དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་སྟེ། །ལུས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་རྟེན། །འབྲས་བུའི་བདག་དང་རྒྱུ་ཡི་བདག །ནང་གི་བདག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ། །ཁྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འོར་ཟུག་བརྟག །དེ་ཡི་དབྱིངས་ལ་ཐོག་མ་
མེད། །གནས་ངན་ལེན་དང་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད། །བག་ཆགས་ཐོག་མ་མེད་པས་བསགས། །འཚོ་ཞིང་གསོ་བར་བྱེད་པ་ནི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་པོ་སྟེ། །ཡིད་ནི་
རྟག་ཏུ་ལྷན་དང་མཉམ། །ག་ཡོ་ཞིང་མྱུར་བར་རབ་ཏུ་འཇུག །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་གནས་ཤིང་། །ཁམས་ཀྱི་གོང་ལ་གནས་པའོ། །ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ

ཤི༔ །དབང་པོ་རྣམས་ལ་ཁྱབ་པར་གནས། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། །དབའ་རླབས་བཞིན་དུ་རྒྱུ་བ་སྟེ། །རྡུལ་ཕྲན་དུས་དང་གཙོ་བོ་དང་། །དེ་བཞིན་སྐྱེས་བུ་དབང་བཅས་སུ། །ཀུན་གཞི་གཅིག་པུ་དགེ་བ་དེ། །རྟོག་པ་ཅན་གྱིས་ཐེར་ཟུག་བརྟག །རྟག་ཏུ་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པའི་གཟུགས། །གཡོ་ཞིང་སྒྱུར་འབྱུང་བྱེད་པ་སྟེ། །ཀུན་གཞིས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཁྱིམ་དང་བཅས་པར་གནས་པ་ཡིན། །དེ་ནི་ས་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་པར། །རྒྱུ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ། །རྟོག་པ་ཅན་རྣམས་སྨྱོས་པར་བྱེད། །བདག་དོན་དབང་པོ་ཡིད་སྨྱོས་པའི། །ཡང་དག་མ་མཐོང་སྨྱོས་པར་འགྱུར། །སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པ་ཡི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྲིད་པའི་རྒྱུ༔ །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་འགྲོ་བ་དང་། །མི་རྣམས་ཀྱི་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །འཇིགས་མེད་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ལ། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོས་ཡང་སྨྲས་པ། །ཀུན་གཞི་དང་

༄༅། །ལུགས་དགེ་བའི། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཐོས་ཏེ། །ཀུན་གཞི་རི་མཆོག་ཏུ་དགེ་བའི། །ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་ཞེན་པ་སྤོ། །སུམ་ཅུ
རྩ་གཉིས་མཚན་ལྡན་ཞིང་། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་མདའ་བའི། །རྒྱལ་བ་འཁོར་ལོ་འཁོར་བར་ཡང་། །ས་རྣམས་ལ་ལར་འགྲོ་བས་མཐོང་། །ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་སྐར
ཚོགས་དང་། །ལྷན་ཅིག་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར། །རྣམ་ཤེས་རྣམས་དང་ཀུན་གཞི་ཡང་། །དེ་བཞིན་ལྷན་ཅིག་ལུས་ལ་གནས། །ཇི་ལྟར་དབང་གིས་སྒྱུར་བའི་ལྷ། །ལྷ
ཡི་བུ་མོས་མདུན་བདར་ཅིང་། །རིན་ཆེན་དབུས་ན་རྣམ་མཛེས་པ། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིས་རྣམས་ལ། །ཇི་ལྟར་ཆུ་དབང་ཆུ་ཡི་ལྷ། །ཆུ་ཀླུང་རྒྱ་མཚོ་མཚིང་རྣམས་ལ། །
ཇི་བཞིན་སྐྱེ་ལྡན་ས་ཡང་སྐྱེ། །དེ་བཞིན་སེམས་ནི་རྣམ་པར་མཛེས། །ཇི་ལྟར་གཞལ་མེད་གནས་པའི་ཉི། །རི་རབ་ཡོངས་ན་རྣམ་པར་མཛེས། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཕྱུག

ཀྱང་བྱ། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་སངས་རྒྱས་སར། །ས་བཅུ་དག་ལ་ལྡན་ཅིག་ཏུ། །སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ཕྱུང་བ་སྟེ། །ལུས་ལ་གནས་པ་རྣམ་
པར་མཛེས། །བརྗོད་པའི་ཞལ་གྱིས་རྟག་པར་ཡང་། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་ཀུན་ནས་བསྔོད། །ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་རང་རྒྱལ་དང་། །རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཁྲིད་པར་དུ། །
ས་དང་ས་ལ་རྣམ་དག་པ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་མངོན་བསྒྲགས་དང་། །རྒྱལ་བ་དག་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས། །དེ་དག་ཀུན་གཞི་འདི་ལ་བརྗོད། །ལུང་སྟོན་ལུང་བསྟན་
འགྱུར་བ་ཡི། །རྒྱལ་སྲས་རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཀུན་གཞི་དྲི་མེད་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །འདི་ལྟ་བུ་ཡི་ཀུན་གཞིའི་ཡུལ། །ཕྱུག་
ན་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །ཐུབ་བརྟེན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཡིས། །རབ་ཏུ་མཐོང་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །སངས་རྒྱས་དག་དང་རང་སངས་རྒྱས། །ཉན་ཐོས་རྣམས་

T1692 - 824

༄༅། །ངང་མུར་འདུག་གཞན། །དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་མཐོང་བ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་འཇིགས་མེད་རྣལ་འབྱོར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་། །འདི་ལྟར་སྣང་བ་ཅི་ཡང་རུང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྱུར་པ་སྟེ། །རྫ་ལ་སོགས་པ་ས་མ་ཡིན། །འདི་ལྟར་ནོར་པ་གང་སྣང་བ། །སྣ་ཚོགས་རྫ་གྲུགས་ཅི་ཡང་རུང་། །དེ་ནི་ཀུན་གཞི་གྱུར་པ་སྟེ། །སྣང་བ་ནོར་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཀུན་གཞི་རྒྱུ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ། །སྣ་ཚོགས་སྣང་མདོན་འགྲོ་བས་མཐོང་། །བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་སེམས། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རབ་ཏུ་འཁོར། །དངོས་པོ་སྒྱུ་འདྲ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྲ་ཡི་ཚོགས་དང་སྨིག་རྒྱུ་མིན། །སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་མ་ཡིན་ཏེ། །སྟོང་དང་མི་སྟོང་རྣམ་པར་སྤྱངས། །དངོས་སུ་གཅིག་མེད་མི་འགྱུར་ཏེ། །རི་དང་དཔྱུང་ལ་སོགས་པ་བཞིན། །སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་སྐྱེས་པ་ནི། །གང་ན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མིན། །དེ་ནི་

རིག་སྔགས་སྒྱུ་མ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་སྣང་། །སྨིག་རྒྱུ་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས། །གཉིས་ལས་ཉེ་བར་མངོན་པ་སྟེ། །གཅིག་མེད་པར་ནི་གཉིས་པོ་
ཡང་། །མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བརྟགས་པ། །འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་གྱུར་པའོ། །སྒྱུ་མེད་སྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། །དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡང་
མེད། །ཅི་རང་རུང་སྟེ་གང་ཡོད་པ། །སྒྱུ་མས་བྱས་པའང་ཡོད་པ་ཡིན། །སྨྲོས་པར་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་ན། །སེམས་ལ་དབང་མེད་རྣམས་ལ་ཡོད། །སྒྱུ་མ་དག་གམ་གྲོ་
མོ་དག །སྣ་ཚོགས་སྒྱུ་མས་མ་བྱས་ཏེ། །གཡོ་བ་གང་དག་ཅི་ཡང་རུང་། །དེ་ནི་སྣང་མིན་སུས་མི་མཐོང་། །འདི་ལ་རྣམ་རྟོག་གཡོ་བ་ནི། །ཁབ་ལོ་རྡོ་དག་ལ་ལྷུགས་
བཞིན་ཏེ། །སེམས་ཅན་མེད་ལ་མི་རྟག་པའི། །ཤེལ་སྒོང་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཀུན་གཞི་ཀུན་ནས་སྣ་ཚོགས་པ། །བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་སྟེ། །སྐྱེ་ཤིང་འཆི་བར་འགྱུར་

༄༅། །མོད་ཀྱི། །འཁོར་བ་པོ་ནི་གང་ཡང་མེད། །རྨི་ལམ་འདྲ་བར་སྐྱེ་ཤི་དག །རབ་ཏུ་མཐོང་ན་རྣམ་པར་འགྲོལ། །ཐུབ་པ་གང་ཆེ་གྱུར་པ
ན༔ །གྲོལ་བ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་སྟེ། །རིགས་དང་གཞུང་གིས་བསྟན་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཁྱུ་མཆོག་དེ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་མེ་ལོང་བཞིན། །སྲིད་ཡིན་དེ་བཞིན
ཚད་མ་སྟེ། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་སྒྲོན་མ་བཞིན། །ཁབ་ལོང་བ་ཡི་རྡོ་ལྟར་གནས། །རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། །འཇིག་པ་རྣམས་ཀུན་རྣམ་པར་བཟློག །བསམ
གཏན་པ་ཡི་བསམ་གཏན་མཆོག །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བྱེད། །ལམ་ཡང་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའོ། །དམ་པའི་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ
ཏེ༔ །འགྱུར་བ་རབ་ཏུ་སྟོན་པའོ། །འཕགས་པ་རྒྱན་སྟུག་པོ་ལས་ལེའུ་བདུན་ནོ།། །།དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོས་

ཕྱོགས་བཅུར་བལྟས་ཏེ། གཙུག་གི་རིན་པོ་ཆེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དང་། དབང་བྱེད་ཀྱི་གནས་དང་། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྙིང་པོའི་ཕོ་བྲང་ན
གནས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ལ་འང་སྣང་བར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགོད་པ་སྟོན་པ་ལ་སྨྲས་པ། ཡང་
དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགོད་པ་སྟོན་པ་ཁབ་ཡོད་པའི་ངོས་ལ་རི་དྭགས་ཐམས་ཅད་གསོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རི་དྭགས་ཀྱི་རིགས་ཤིག་ཡོད་དེ། དེ་ནི་གཙོམ་སྒྲ་བརྒྱ་སྟོང་གིས
རི་དྭགས་མང་པོ་ཉེ་བར་བྲིད་ཅིང་ཐབས་ལ་བབ་པའི་རི་དྭགས་རྣམས་བསད་ཅིང་ཟའོ། །རི་དྭགས་དུས་མ་ཕྲུ་གུ་དང་བཅས་པ་མཐོང་ནའང་ཕྲུ་གུའི་སྐད་དུ་འབོད་དོ། །རི་
དྭགས་རྣ་ཅན་མཐོང་ནའང་རྣ་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྒྱུར་ཏེ་གན་དུ་འགྲོའོ། །དེ་ནས་དེ་དག་དེ་ལ་བག་རྟོན་པ་དང་། དེས་དེ་དག་བག་རྟོན་པར་རིག་ནས་བསད་ཅིང་བསད་ཅིང་

༄༅། །ཟའོ། །རྣ་མཐོང་ནའང་རྣའི་གཟུགས་སུ་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་བག་ཕབ་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བསད་ཅིང་བསད་ཅིང་ཟ་སྟེ། ཇི་ལྟར་རི་དྭགས་ཞེ་གཏུམ་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དེ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རི་དྭགས་གསོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་ཕས་ཀྱི་སྒྲོལ་བ་ནུར་འདུག་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ། བདག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པ། འཛིན་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་བཅིངས་པ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡོངས་སུ་རྟོག་ཅིང་རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཡན་ཆད་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི་གཞན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་མི་གནས་པའི་བར་དུ་སྟེ། བདག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡིད་དང་དབང་པོ་དང་དོན་དུ་ལྡན་པ་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མཐོང་གི །བདག་དང་ཡིད་དང་དབང་པོ་དང་། དོན་

འདུས་པའི་རྒྱུ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་མེ་ཏོག་དང་གོས་སུ་སྦྲད་ན་བསུང་གི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་གྱི། མ་སྦྲད་པར་ནི་བསུང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་དོན་དེ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་སྣོད་དང་བ་དར་ལྟ་བུའམ། མེ་མར་དང་རྡེ་ལྟ་བུའམ། སྨིག་ཡོང་དང་ཞི་ཤ་ཀ་ལྟ་བུ་གཞན་ནི་གང་ཡང་མེད་དེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་བདག་མེད་ལ་སྦྲ་བ་དང་། བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། ཆ་མེད་པ་དང་། དག་ཅིང་ཐོག་མ་ནས་འོད་སྣང་བ་དང་། ཡུལ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་གཏོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་དམིགས་སོ། །འདི་ཉིད་ནི་རི་དྭགས་ཀྱི་གཙམ་ཞེ་གཏུམ་པོ་ལྟ་བུར་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་ཡོད་པ

826

TI692 - 830

༄༅། །དང་། མེད་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། མང་པོ་དང་། ཐམས་ཅད་དང་། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལུས་ཅན་
རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་གོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་རྣམས་བདག་དང་བདག་གིར་སྨྲ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་ཡང་ལྟུང་བར་བྱེད་དོ། །མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འདོད་
པའི་བློས་འཁོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཞེན་ཞིང་འདི་དང་ཕ་བི་ནས་རབ་ཏུ་རྒྱུག་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བྲལ་བ། རང་
གི་ཕྱོགས་ལས་རིང་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་རིང་བར་ཉམས་པའི་བློ་ཅན། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པ། ཐེག་པ་གསུམ་ལས་འགའ་ཙམ་ལ་འང་མི་
འཇུག་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་པར་ཕྱིར་ལྡོག་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མི་མཐོང་བས། སྡུག་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐལ་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྡུག་

པོའམ་སྤུག་པོའི་སྒྲ་ཡང་མི་ཐོས་སོ། །ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགོད་པ་སྟོན་པ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་སྟེ། འདི་ལ་ཁྲོད་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྱིས་ཤིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤུག་པོར་འཇུག་པའི་གཏམ་གྱི་ཚུལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་ཅིག །རང་གི་རྣམ་པར་
རིག་པའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་བརྒྱད་དོ།། །།ཁབ་ལེང་རྡོ་ལ་ཇི་ལྟར་ལྷུགས། །ཡོངས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་རབ་འཁོར་བ། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོའི་ཤིང་རྟ་སྟེ། །སྟོང་
ཉིད་བག་ཆགས་བྱུང་བ་འཁོར། །རྩྭ་དང་འཛིམ་པ་ཤིང་སྙིག་དང་། །ཐག་པ་རྣམས་སུ་འདུས་ཚོགས་ལས། །ཁྱིམ་དུ་ཇི་ལྟར་སྣང་གྱུར་པ། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོའི་གཟུགས་
འདིའོ། །ལྷུགས་དང་ཁབ་ལེང་རི་ལངས་ལ། །སེམས་ཅན་ཉེ་བར་དམིགས་མེད་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལྟ་བུར་གཡོ། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་བདག་མེད་པའོ། །

828

TI692 - 832

༄༅། །རྒྱལ་སྲས་ཕྱུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས། །གཟུགས་མང་རྒྱལ་མཚོག་ལ་སྨྲས་པ། །མཉམ་བཞག་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་ལ། །རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དྲི་བར་བྱོས༔ །རྒྱལ་སྲས་འཇིགས་མེད་མཁས་པའི་རྣམས། །ཀུན་གྱིས་ཐོས་པར་འགྱུར་བའི། །བརྟག་བྲལ་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ། །བརྗོད་པས་རྣམ་པར་སྤྲུངས་པ་སྟེ། །མིང་དང་མིང་ཅན་རྣམ་བྲལ་བ། །འོན་ཀྱང་འདུ་བ་དེ་བཞིན་ཏེ། །སྣ་ཚོགས་གྱུར་པའི་ས་འདི་ཡི། །རང་བཞིན་ཅི་དང་ཅིར་གནས་པ། །དེ་ནས་གཟུགས་མང་རྒྱལ་པོ་ཡིས༔ །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་འཇིགས་མེད་ལ། །རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྐབས་དྲིས་པ། །དངོས་པོ་དོན་གཞན་བརྟག་པ་སྟེ། །རྡོ་རྗེའི་དབང་པོའི་དངོས་པོ་གང་། །ལ་ལ་རབ་ཏུ་བརྟག་བྱ་བ། །མིང་དང་འདུ་ཤེས་སོགས་པའི་ཡུལ། །ཡོད་དམ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་སྨྲོས། །མིང་རྣམས་སུས་བྱས་ཇི་ལྟ་བུ། །མིང་ནི་ཅི་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །མི་མགོན་ཚིག

829

T1692 - 833

ཉེ་ཐོས་པ་དང་། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོས་དེ་ལ་སྨྲས། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་སྟེ། །འདུ་ཤེས་ཙམ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །བརྗོད་ལས་ཐ་དད་འགྱུར་བ་ཡི། །བརྗོད་པར་བྱ་
བ་ཡོད་པ་མིན། །ཕུང་པོ་བཞི་པོ་མིང་ཡིན་ཏེ། །གཟུགས་ཀྱང་ཙམ་ཞེས་རྣམ་པར་བརྟག །ཙམ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ནི། །སྐྱེས་བུ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །ཙམ་ལ་མཚན་
མ་ཞེས་བྱ་བར། །རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྲས་དག་གིས་གསུངས། །མཚན་མ་མེད་པར་མིང་དུ་ནི། །དེ་དག་རྣམ་པར་རྟོག་མི་ནུས། །དེ་བས་མཚན་མ་རྟེན་བྱས་ཤིང་། །མིང་དུ་
ཀུན་ནས་བརྟག་པ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་ལྕིང་དང་ལྕུ་བྲིད་དང་། །ཁར་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན། །མཚན་མ་མེད་པ་ཅི་ཡང་རུང་། །བྲིས་པས་དེ་ལ་རྣམ་མི་བརྟག །དེ་བཞིན་ནས་
འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །མཚན་མ་མེད་པར་ཡོད་པ་མིན། །ཅི་ཡང་མཚན་མར་མི་རྟོག་པ། །མཚན་མ་ཡོད་ན་རྣམ་པར་བརྟག །ཛ་དང་སྣམ་བུ་ཤིང་རྟ་དག །གཟུགས་

TI692 - 834

༄༅། །ཡོད་པ་ལ་རྣམ་པར་བརྗོད། །འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་འདི་ཙམ་སྟེ། །གཟུགས་ཙམ་རྣམ་པ་གཞན་མི་འགྱུར། །ཙམ་ལ་མིང་དུ་བརྟགས་པ་སྟེ། །
འདི་ལ་ཡང་དག་མིང་ཡོད་མིན། །མིང་མེད་རྣམ་པར་བྲལ་བར་ཡང་། །ས་རྣམས་ཐུབ་པས་མཐོང་བན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་འཇུག །རྣམ་རྟོག་མེད་པ་མི་སྐྱེ་འོ། །
ཚེར་སྐྱེ་མེད་པ་གཞན་གྱུར་པ། །མི་ཟད་དེ་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །རྒྱུ་མེད་ཕྱིར་ན་མིང་མེད་དེ། །འདུ་ཤེས་ཙམ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག །དེ་བས་རྒྱལ་པོས་རྟག་པར་ཡང་། །འདུ་
ཤེས་མ་ཡིན་འདུ་ཤེས་སྒོམས། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་འདི་ཙམ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་ལས་ནི་གཞན་མེད་དོ། །ཙམ་ནི་གཟུགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་བཞིན་ལུས་དང་གཟུགས་
དང་དབྱིབས། །ཆ་ལུགས་རིང་དང་སྐྱ་ཡངས་ཏེ། །མཚན་མ་དང་ནི་རྣམ་གྲངས་གཅིག །འདུ་ཤེས་མིང་དང་རྣམ་རྟོག་དང་། །བརྗོད་དང་ཁྱད་པར་ལྡན་ཅིག་སྟེ། །ཙམ་

དང་མཚན་མ་འདུ་ཤེས་སུ། །སྤྱོད་པར་རབ་ཏུ་གདགས་པ་སྟེ། །ཙམ་ལ་གནས་དེ་མིང་རྣམས་ཀྱང་། །ཀུན་རྫོབ་དོན་དུ་རྣམ་པར་བརྟགས། །བརྗོད་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་
ནི། །མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཡང་། །རྟོག་བྱ་མེད་པར་ཡོད་པ་མིན། །རྟོག་བྱ་མིང་དང་ཙམ་པོ་ནི། །ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་
དེ། །དངོས་པོ་གང་ལ་གང་མིང་གིས། །བརྟག་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་མེད། །འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་དེ། །བརྟགས་ན་གནས་པ་མེད་པའོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་
མིང་ཙམ་སྟེ། །འདུ་ཤེས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མེད། །དེ་མེད་པས་ན་མིང་མེད་དེ། །མིང་མེད་པས་ན་རྣམ་མི་བརྟག །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཞིར་འགྱུར་བ། །བསྲེག་པ་ཚིག་པའི་
མེ་བཞིན་ཏེ། །ཁུར་ཙམ་ཛི་ལྟར་ཁུར་བསྐྱུར་བ། །དེ་དང་ཐ་དད་མཚན་ཅན་ཏེ། །དེ་བཞིན་ཙམ་ནི་མིང་གི་ཁུར། །དེ་དང་ཐ་དད་མཚན་ཉིད་ཁྱེར། །སེམས་ལ་ཙམ་ཞེས

TI692 - 836

༄༅། །རྣམ་པར་བརྟགས། །མིང་གིས་ཙམ་དུ་སེམས་ཙམ་གྱིས། །འདི་ནི་སྐྱེས་བུ་སྟོང་པོ་ཞེས། །ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་མིང་ཙམ་བརྟག །འབྱུང་བ་
རྣམས་དང་འདུས་པ་དང་། །ཙམ་ཡང་གཟུགས་ལ་རྣམ་པར་བརྟག །ཙམ་པོ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཡི། །ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་མི་དམིགས་ཏེ། །བྱུམ་པའི་ངོས་ལ་ཡོན་ཏན་
ལྟར། །ཙམ་ལ་མིང་ནི་རྣམ་པར་གནས། །བྱུམ་པ་བྱུམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིས། །རྣམ་པར་དབེན་ཞིང་མིང་དང་བྲལ། །བྱུམ་པ་བྱུམ་པའི་དངོས་པོར་རམ། །མིང་ཡང་མིང་
དུ་གནས་པ་མེད། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་གང་གི་ཚེ། །མིང་ཙམ་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་། །རྣམ་རྟོག་གཉིས་དང་འབྲེལ་པ་ཡི། །མིང་ཙམ་ཡོད་མེད་མཐོང་བན། །ཇི་ལྟར
མི་ལྡན་ལྡུགས་རྣམས་དང་། །སྤྱི་ཚེལ་དག་ཀྱང་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱང་། །ཆུ་དང་མཉམ་པར་ཁྲུ་བར་འགྱུར། །འོན་ཀྱང་ཆུ་ཡི་ཡོན་ཏན་མེད། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་

པ༔ །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །རྟག་ཏུ་ལུས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད། །རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡུན་དུ་སྤྱངས། །ཁབ་ལོང་རྡོ་ལས་རྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལྟུགས་ནི་སེམས
ཅན་བཞིན་འཁོར་ཡང་། །དེ་དག་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་མེད། །སེམས་ཅན་གསོན་པོ་བཞིན་དུ་གཡོ། །སེམས་ནི་བདུན་ཞེས་བགྲང་བ་ཡིན། །ཀུན་གཞི་བརྒྱད་པ་དེ་བཞིན
ནོ༔ །བག་ཆགས་སྲད་བུས་བརྒྱུས་པས་ན། །སེམས་ཅན་བཞིན་གཡོ་སེམས་ཅན་མེད། །ལུས་ན་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བར་འདུག །འགྲོ་བ་དོག་པར་འཁོར་བ་སྟེ། །གཅིག
ལས་གཅིག་གིས་མི་ཤེས་པ། །བྱེད་མེད་ལྟུགས་དང་ཁབ་ལོང་བཞིན། །མགོ་བོ་དུམ་ལྷེ་མང་པོ། །ཁམང་ལག་པ་དུམ་དང་། །ལུས་ཀྱང་དུམ་རར་བསྒྲུར་ཅིང་། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་མཆོད་བྱེད་པ། །ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཞིང་གི་རྣམས། །ཚད་མེད་སྟོང་དུ་འགྲོ་བྱས་ཤིང་། །དེ་དང་དེར་ཡང་མགོན་པོའི་རྣམས། །དེ་དག་ཀུན་ལ་རྟག

༄༅། །མཆོད་བྱེད། །རི་རབ་རི་དང་མཉམ་པ་ཡི། །མེ་ཏོག་ན་བཟའ་ཆར་མང་པོ། །སྣ་ཚོགས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པས། །དེ་དག་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་
བྱེད༔ །ཕྲེང་བ་ཕྲེང་ཕྲེད་ཅོད་པན་དང་། །རིན་ཆེན་བརྒྱན་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དང་རྒྱལ་སྲས་ལ། །རྟག་པར་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་བྱེད། །སྤྲིན་ལྷ་བུ་ཡི་
གཞལ་མེད་ཁང་། །སྣ་ཚོགས་མང་པོའི་གཟུགས་འགྱུར་བ། །མཐའ་མ་ནམ་མཁའི་མུ་དང་མཉམ། །གཞན་ཡང་རྣལ་ཕྲན་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི། །སྤྲུལ་མང་ལྷ་ཡི་བུ་མོ་
ཡིས༔ །རོལ་མོ་སིལ་སྙན་རབ་བསྒྲགས་ཏེ། །གཞལ་མེད་དག་ལ་མངོན་གནས་ནས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་མཆོད་པ་བྱེད། །སྟོབས་དང་མངོན་ཤེས་དབང་ཐོབ་
ཅིང་༔ །དོག་པའི་ས་ནས་མཉམས་པ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལས་འཐོན་གྱུར་ནས། །སངས་རྒྱས་ས་ལ་ཞུགས་པའི་རྣམས། །སྤྲུལ་དཔའ་བར་འགྲོལ་སོགས། །ཉིང་ངེ་

835

TI692 - 839

འཛིན་ལ་མཉམ་བཞག་སྟེ། །གཟུངས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པའི་རྣམས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་མཆོད་པ་བྱེད། །སངས་རྒྱས་ཡང་དག་བརྗོད་མོས་རྣམས། །མཐའ་
ཡས་ཞིང་དུ་འགྲོ་བྱས་ཤིང་། །ཡང་དག་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དག །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་བརྗོད། །དཔུང་དང་བཅས་པའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། །རྒྱལ་བ་དག་དང་ཐབས་
ཅིག་ཏུ། །རྒྱལ་སྲས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི། །རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཏིང་འཛིན་སྒོམ། །གནས་གཞན་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན། །ཆོས་ལ་བདག་མེད་སྟོན་པའི་རྣམས། །སྤྲོས་
པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཅད་ཅིང་། །དམ་པའི་དོན་ལ་རྣམ་སྒོམ་པ། །ཆོས་ལྔ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ལ་འང་དེ་བཞིན་ཏེ། །མཁས་པ་བྱས་པར་རྟག་
གྱུར་ཅིང་། །མཉམ་པར་བཞག་རྣམས་མཆོད་པར་བྱེད། །ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རྡུལ་འདྲ་དང་། །དེ་བཞིན་ཆེན་པོའི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྣ་ཚོགས་པ་ཡི་གཟུགས་གྱུར་ནས། །

སྔགས། ཞ

༄༅། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་མཆོད་པ་བྱེད། །ས་རྣམས་ཀུན་གྱི་བདག་ལུས་དང་། །ཡུངས་ཀར་འབྲུར་ཡང་རབ་འཇོད་བྱེད། །རྒྱ་མཚོ་བ་ལང་
རྗེས་སུ་བྱེད། །བ་ལང་རྗེས་ཀྱང་གང་ཆེན་མཚོར། །སྤྱི་གཅིག་རྩེ་མོར་བརྟན་གཡོ་བའི། །འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་འཇོད་བྱེད་ཀྱང་། །གནོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འགྲོ་བ་དག
ནི་རྣམ་པར་སྤྱོད། །ལོངས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་སྐྱིད་ལོངས་ཡུལ། །ཉི་ཟླ་ས་དང་མཉམ་པ་སྟེ། །འཆིག་མེད་ས་དང་འདྲ་བར་ཡང་། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་ཕན་འདོགས་ཤིང་། །མེ
དང་རླུང་དག་འདྲ་བ་སྟེ། །རྟག་ཏུ་ཆུ་དང་སྨན་འདྲ་བ། །རིན་ཆེན་ཁམས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ལྟར། །སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱང་ཉེ་བར་འཚོ། །སྐྱེས་པ་མེད་ཅིང་འགགས་པ
མེད། །མཚན་རྟག་པ་འང་མེད་པ་སྟེ། །ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །འགྲོ་མེད་འོང་བ་མེད་པའི་རྣམས། །རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་མིང་དག་དང་། །ཀུན་ཏུ

བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ། །མིང་དང་མིང་མེད་རྣམ་སྤངས་དག །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྨི་ལམ་འདྲ། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་བཞིན
ཏེ། །སྨིག་རྒྱུ་ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་འདྲ། །རང་བཞིན་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དག །གློག་དང་སྤྲིན་དང་དུ་བ་དང་། །མགལེཾ་པའི་འཁོར་ལོ་སྨིག་རྒྱུ་འདྲ། །འདི་ཚུལ་བརྟགས་པའི
ཆོས་རྣམས་ནི། །རང་བཞིན་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་སྟེ། །གང་དང་གང་གི་མིང་རྣམས་ཀྱིས། །ཆོས་རྣམས་གང་དང་གང་བརྗོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ན་ཡོད་པ་མིན། །ཀུན་ཏུ
བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་སྟེ། །འགྲོ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །བརྗོད་པ་དང་ནི་ཐ་དད་པ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད། །འདི་ནི
ས་ཡི་རང་བཞིན་ཏེ། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་རབ་ཏུ་བསྟན། །མིག་དང་གཟུགས་ལས་བརྟེན་བྱུས་ཤིང་། །གསུམ་ལས་ཡིད་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཇ་སྦྲ་མེ་ནི་འདུ་འཕྲོད

༄༅། །ལས། །མྱུ་གུས་བོན་ས་ལས་རིམ། །ཁང་པ་ལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་དང་། །སྣམ་བུ་ཐྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་དང་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི། །འདི་ནི་རང་བཞིན་གཞན་དབང་ངོ་། །དོན་རྣམས་དོར་བ་མེད་པ་དང་། །གང་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས། །སོ་སོ་རང་རིག་རྒྱུད་རྣམས་དང་། །ཆོས་ལ་
བདག་མེད་ཉིད་དག་ནི། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་གྲུབ་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་དུ་ནི་དེ་བརྟགས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྣམས། །ཐ་དད་མཚན་དུ་བསྒྲགས་པ་སྟེ། །
ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པ་ནི། །རང་བཞིན་མེད་ན་རབ་ཏུ་འགྱུར། །གཅིག་མིན་རྫས་རྣམས་འདུས་པ་ལས། །སྒྱུ་མའི་མཁན་པོས་གཅིག་མིན་གཟུགས། །
རྟོགས་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་པའི། །སྒྱུ་མའི་རི་དྭགས་བྱས་པ་བཞིན། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས། །རྟོག་པར་མི་རུང་མི་

TI692 - 843

གཅིག་གཟུགས། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །སྣ་ཚོགས་ནོར་བུ་འདྲ་བ་ཡི། །རི་དྭགས་རྫས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་ནས། །སྒྱུ་མའི་མཁན་པོས་རྣམ་བྱས་དང་། །
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་གཟུགས་བཞིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་འདི་དག་ཀུན། །རྣམ་པར་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་བརྟགས། །རང་བཞིན་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་སྟེ། །ཀུན་ཏུ་
བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས། །ཚོན་དང་ལྡན་ན་རྣམ་པར་མཛེས། །དེ་བཞིན་ས་རྣམས་ཀུན་ཀོ་སྟེ། །རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་བྱས་
ན། །ཡོན་ཏན་དངོས་སུ་མི་གནས་ཏེ། །སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་སྤྲིན་དང་འདྲ། །སྨིག་རྒྱུ་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་དྲི་ཟའི་ཁང་པ་དག །ཁང་
པམ་ཡིན་ཁང་པར་སྣང་། །རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་མི་སྣང་སྟེ། །དེ་བཞིན་ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཉིད། །ཉི་ཟླ་གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམས་དང་། །ཐམ་ལ་རི་དང་རིན་ཆེན་རི། །ཏུ

སྔགས། ཙ། སུམ་བརྒྱ། བཞི་བཅུ།

༄༅། །བ་སྦྱིན་གྱི་གནོད་པས་ནི། །ནམས་ཀྱང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས། །རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟག་བྱས་ན༔ །དངོས་ཉིད་མི་འགྲུབ་དངོས་རྣམས་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཀུན་ཏུ་བརྟག་པའོ། །རྒྱུ་ལས་དངོས་པོ་མི་འབྱུང་སྟེ། །རྒྱུ་མེད་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་རྣམ་རྟོག་སྟེ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་པར་བརྟགས། །མཚན་མ་ལ་ནི་མིང་རྟེན་ཏེ། །གཉིས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གནས། །ཡང་དག་ཤེས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཟློག་པའོ། །སེམས་ནི་མཚན་མ་འདྲ་བ་སྟེ། །མཚན་མ་ཡིད་ལ་གནས་པ་ཡིན། །ཡིད་ལ་སེམས་རྣམས་ལྔ་པོ་ནི། །དཔའ་རླབས་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །སེམས་ནི་བག་ཆགས་རྒྱུ་བ་སྟེ། །བག་ཆགས་རྣམས་ལ་ཐོག་མ་མེད། །ཐོག་མ་མེད་པའི་བློ་ཡི་ཡུལ། །ཡུལ་ནི་སེམས་ཀྱི་ནོར་པའོ། །སེམས་ནི་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། །

841

TI692 - 845

ས་རྣམས་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །ཐམས་ཅད་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ལ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ཀྱང་གནས། །རྣམ་ཤེས་བདུན་པོ་ཀུན་གཞི་ལས། །རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་ཕན་ཚུན་
དང་། །སེམས་ཀྱི་རྣམས་དང་ཀུན་གཞི་ལ། །རྟག་མེད་ཆད་པའང་མེད་པ་སྟེ། །ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞི་ཡིན། །བར་སྣང་རྣམ་པར་གནས་པ་སྟེ། །གསུམ་པོ་
འདུས་པའི་རྐྱེན་བྱུང་བ། །བདག་དང་དབང་པོ་དག་ལས་བྱུང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ཡུལ་རྣམས་སྐེད་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ། །འདི་ནི་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ། །
རྒྱུ་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱུས་བྱུང་བ། །དབང་པོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། །ཚངས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་དང་། །དེ་དག་ལྷ་མིན་ལས་ཀྱང་མིན། །རྡུལ་ཕྲན་གྱིས་ཀྱང་ས་མ་
བྱས། །ས་རྣམས་ལྟ་བུར་ཀུན་གཞི་ཉིད། །ལྟ་བའི་ཡུལ་དུ་གཡོ་བ་ཡིན། །རྐྱེན་རྣམས་ཀུན་གཞི་མ་བྱས་ཏེ། །རྐྱེན་གྱིས་ཀུན་གཞི་བྱས་པ་མིན། །འདི་དག་ལ་ནི་གསུམ་

༄༅། །འདུས་མེད། །རྣམ་ཤེས་འོན་ཀྱང་འཁོར་བ་སྟེ། །ཤེལ་འདྲ་ཟླ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་། །རྣམ་ཤེས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱུ། །བག་ཆགས་བྱུང་
བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །ཀུན་གཞི་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་པ་ནི། །ཟླ་བ་སྤྲུང་གིས་ཟིན་པ་བཞིན། །རྣམ་ཤེས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱུ། །བག་ཆགས་དེ་ལས་ལྡངས་པ་ཡིས། །
རྒྱས་པར་བྱེད་དོ་ཡང་དང་ཡང་། །རྒྱས་པ་གཞན་ཡང་རྒྱས་བྱེད་དེ། །དེ་ལ་འདང་གཞན་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་། །དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་སེམས། །མཐོང་ནས་སེམས་དེ་
རྣམ་པར་ལྡོག །མི་བརྟན་ཡུལ་ལ་ཀུན་ནས་འབྲེལ། །ཁབ་ལོང་རྡོ་ལ་ལྕགས་བཞིན་ཏེ། །ཀུན་གྱི་གཞི་ལ་སེམས་ཡོད་པ། །ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་པ་དག །བག་
ཆགས་དག་གིས་བསྒོས་པའི་རྣམས། །འཇུག་དང་ཕྱིར་ལྡོག་བྱེད་པ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་བསྒྲིག་ལས་མི་བྱུས་ཤིང་། །གཞན་དུ་མི་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུད། །དེ་དང་གཞན་དུ་དེ་བཞིན་

TI692 - 847

བྱུང་། །དེ་དག་ནས་ཀྱང་སྦྱོ་བཞིན་དང་། །དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། །གཞན་ཡང་དེ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས། །ཆོས་ལ་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་ནི། །གཏོགས་དང་ཟག་པ་མེད་
པ་དག །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཡི། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་ཡིན་ཏེ། །འཕགས་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་འདི་དག་ཡིན། །འཕགས་པ་དེ་
དག་དེ་ལྡན་ཞིང་། །སྒོམ་དང་མཐོང་དང་ལྡན་པས་ན། །ཆོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ། །ཞིང་ནས་ཞིང་དུ་རབ་ཏུ་འདོང་། །ཇི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བཟང་བའི་གསེར། །གསེར་
གྱི་དབྱིངས་ན་མི་སྣང་སྟེ། །བརྩལ་བས་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་བཏགས་ནས། །ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ན་སྣང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་
དང་བཅས། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཡོངས་སྦྱངས་པའི། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྟག་ཏུ་མཐོང་། །ཇི་ལྟར་མ་བསྲུབས་ཞོ་ལ་ཡང་། །དེ་ནམ་མར་ཡོད་མི་སྣང་སྟེ། །བསྲུབ་

TI692 - 848

༄༅། །པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བས་ན། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཕྱིར་བསྒྲུབ། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྡན་པ་
ཡང་། །རྣམ་པར་བསྒྲུབས་ཤིང་སྡུག་སྤྱོད་པའི། །ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན། །མ་རིག་པ་ནི་སྡུག་ཅེས་བྱ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲངས་ཏེ། །དཀྱིལ་
འཁོར་འདི་ལ་བསླབས་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་སྡུག་པོར་འདོད། །གཟུགས་མེད་གཟུགས་ཡོད་ནམ་མཁའ་དང་། །རྣམ་ཤེས་འདུ་ཤེས་མ་ཡོད་དག །རྣལ་
འབྱོར་ཅན་གྱིས་ཡུལ་བསྒོམས་སམ། །དེ་དག་སྡུག་པོའི་ཞིང་དུ་འདོད། །ཉི་མ་ཟླ་བའི་འོད་བཞིན་དུ། །འཇིགས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་ཐུབ་
སྟོན་ཅིང་། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ལམ་གནས་པ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་དབང་བསྐུར་བས། །དེ་ནི་དབང་བསྐུར་སྡུག་པོར་སོང་། །སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་

མཐོང་༑ །གཞན་དུ་གྱུར་ནས་སྡུག་པོར་སོང་། །སྡུག་ན་གནས་ཤིང་སྤྲུལ་པ་དང་། །སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་པ་དེ་དག་གིས། །གང་ན་གང་ཚོས་སུ་འདོད་པ། །དེ་ནི་མཁའ་ལ་
འདུག་ཅིང་སྟོན། །སྟོན་མེད་དུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན། །བག་ཆགས་རྒྱུ་ཡིས་བསགས་པོ་ཡི། །ཀུན་གཞི་རྣམ་རྟོག་བྱུས་པ་ཡིས། །བཅིངས་པ་ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །
ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོའི་དབའ་རླབས་རྣམས། །རླུང་གིས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པ་དག །རྒྱུན་མི་ཆད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །རྣམ་ཤེས་དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་ལ། །རྣམ་ཤེས་དེ་ནི་དེས་བྱུས་
པའི༑ །བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འགྱུར། །འབྱུང་ཞིང་ལ་ལ་ཕྱིར་ལྡོག་སྟེ། །ཆད་མེད་རྟག་པ་མེད་པའོ། །རང་སེམས་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པས། །ཡུལ་ལ་གཞོལ་
བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས། །རབ་ཏུ་ཞུགས་ཀྱང་ཕྱིར་ལྡོག་པ། །འགྲོ་བ་རང་སེམས་མཐོང་བའི་ཚེ། །དེ་བཞིན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས། །མེ་དང་བསྲེག་པ་ཇི་བཞིན་ཏེ། །

༄༅། །ཀུན་གཞི་ཡུལ་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་། །གཞན་དུ་གྱུར་ནས་ཟག་པ་མེད། །ཟག་མེད་འགྲོས་སུ་སོང་བ་དང་། །འཕགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར༔ །ཀུན་གཞི་ཡུལ་ལྟར་སྣང་བ་ནི། །ས་རྣམས་ཁྱབ་པར་བྱས་ཤིང་གནས། །ཡིད་ནི་བདག་ལ་བདག་ཅེས་ཏེ། །ངར་སེམས་རབ་ཏུ་འཛུག་པ་ཡིན། །རྣམ་ཤེས་ཁ་
དོག་ཁྱད་པར་དང་། །ཀུན་ཏུ་གཙོད་པ་རབ་ཏུ་བྱེད། །སེམས་ནི་ལས་རྣམས་གསོག་པ་སྟེ། །ཡིད་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད། །རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རིག །ལྟ་བོས་
སྣང་བ་མཐོང་བར་འགྱུར། །རབ་རིབ་ལྡན་པ་མྱོས་པ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བ་བཞིན། །གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་གཟུགས་མེད་དེ། །སེམས་ནི་གཟུགས་ལྟར་
གནས་པ་ཡིན། །ཉི་མ་ཟླ་བའི་ནོར་བུ་དག །ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཉི་ཟླའི་ཟེར་གྱིས་ཐོག་པ་དང་། །དེ་དག་རང་གི་ཡོན་ཏན་འབྱིན། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་

རྣམ་ཤེས་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགེ་སློང་པོ། །ཟག་མེད་ལེགས་དང་ལྡན་གྱུར་ཏེ། །གཞན་དུ་འགྱུར་ན་རབ་ཏུ་འབྱིན། །འདི་ལྟར་སྣང་བ་གང་ཡང་རུང་། །
མཚན་མ་གཟུགས་སུ་སྣང་བའི་རྣམས། །བག་ཆགས་ཡོག་པའི་ཀུན་གཞི་སྟེ། །ས་རྣམས་ཀུན་ནས་གཟུགས་ལྟར་གནས། །ཇི་ལྟར་འོ་མ་གྱུར་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་ནོ་དང་
དར་བར་སྣང་། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །རྣམ་པར་གྱུར་ནས་གཟུགས་ལྟར་གནས། །ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ལྡན་པས་སྐྲ། །མིག་གི་ཉེས་པས་རྣམ་མཐོང་བ། །
དེ་བཞིན་བག་ཆགས་ཉེས་ལྡན་པའི། །ཀུན་གཞི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། །རྟག་ཏུ་མིག་གི་ནང་སོང་བའི། །གཟུགས་ཀྱི་སྣང་བ་རབ་ཏུ་འཇུག །འདི་དག་སྣང་བ་ཅི་ཡང་
རུང་། །སྨིག་རྒྱུ་ཆུ་ཡི་དཔེ་བཞིན་ཏེ། །གཟུགས་ནི་ཡོད་དང་མེད་ཀྱིས་སྤངས། །ཀུན་གཞི་རྗེས་སུ་མཐོང་བའོ། །མིག་དང་གཟུགས་ལས་རྟེན་འབྱུས་ཞིང་། །དེ་ནི་སྒྱུ་མ་

༄༅། །བཞིན་དུ་འབྱུང་། །རྟག་ཏུ་མིག་གི་ནང་སོང་བ། །སྨིག་རྒྱུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གཡོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་གཟུགས། །ཀུན་གཞི་
གཟུགས་ལྟར་གནས་པ་སྟེ། །བྱིས་པ་ཇི་ལྟར་བརྟགས་པ་བཞིན། །གཟུགས་ནི་གྲུད་ན་ཡོད་པ་མིན། །བྱེད་མེད་སེམས་པ་འང་མེད་པ་སྟེ། །དབུ་བའི་ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་
གནས། །གཉིད་ལོག་ར་རོ་དྲིགས་པ་དང་། །འགྲོ་འདུག་རྣམ་པར་རྒྱུག་པ་ཡི། །བྱ་བ་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ནི། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་འོ། །ཇི་ལྟར་གདུང་བས་
ཉམ་རངས་ལས། །ཚེན་དུ་ལྡང་བའི་སྨིག་རྒྱུ་རྣམས། །དཔྱིད་ཀའི་ཆུ་ལྟར་རབ་ཏུ་གཡོ། །རི་དྭགས་རྣམས་ལ་སླུ་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །
གཟུགས་མིན་ལྟ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ། །གཟུགས་སྣང་ཇི་ལྟར་རྟོག་ཅན་གྱིས། །བརྟགས་བཞིན་གཟུགས་འདྲ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཁབ་ལོང་མཐོང་བ་དང་། །ལྕགས་ནི་འཕུར

བར་ཀུན་ཏུ་འཁོར། །འོན་ཀྱང་དེ་ལ་སེམས་པ་མེད། །སེམས་ལྡན་བཞིན་དུ་འདར་རབ་ཏུ་སྣང་། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །སེམས་མེད་སེམས་ཅན་ཇི་བཞིན
དུ། །འགྲོ་དང་འོང་བར་གཡོ་བ་སྟེ། །ས་རྣམས་འབྲི་བར་རབ་ཏུ་བྱེད། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོའི་ཛ་རུ་ནི། །སྲོག་མེད་པར་ཡང་གཡོ་འགྱུལ་ཏེ། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས
པ། །ལུས་ལ་གནས་ཤིང་གཡོ་བར་འགྱུར། །གླང་པོ་གླང་པོའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། །ཇི་ལྟར་འཕབ་ཅིང་ཚོམས་ནས་མིན། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་པ། །འཇུག་པ
ཚོམས་ནས་མི་རྒྱུའོ། །ཇི་ལྟར་པད་མོ་དྲི་མེད་པ། །འདམ་གྱི་ནང་ནས་བྱུང་བ་ནི། །མི་དང་ལྷ་དང་བཙུན་ལ་འོས། །ལྷ་ཡུལ་གནས་པ་ཀུན་ཀྱང་འདོད། །དེ་བཞིན་ཀུན
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས། །བག་ཆགས་འདམ་ནས་བྱུང་བ་ནི། །རྣམ་དག་གཞན་དུ་གནས་གྱུར་པ། །བདག་ཉིད་ཆེ་རྣམས་འདོད་པ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་རྣམ་པར་དག །

༄༅། །རི་བྲག་མི་ཡིས་བཅགས་བརྡུངས་ཀྱང་། །རྒྱལ་པོའི་ཚོད་པན་དུ་ཡང་འོས། །ཚོད་པན་ལ་ཡང་གདགས་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས། །བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་བཅགས་བརྡུངས་པ། །རྣམ་དག་སངས་རྒྱས་རིགས་ཡིན་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་དེ་གཟུང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ཆུ་གཏིང་རྡོ་བ་དག །ཉ་
ལྷིབས་དག་གིས་ཡོངས་དཀྲིས་པ། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །བག་ཆགས་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་གཟུངས་སུ་ཡང་། །དངོས་པོ་གཉིས
ཀྱིས་རབ་ཏུ་འཇུག །ཇི་ལྟར་ཁ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྦྲུལ། །གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འགྲོ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས། །རིམ་དང་ཅིག་ཅར་རྒྱུ་བ་ཡིན། །རྟག་ཏུ་སྣ་
ཚོགས་གཟུགས་ལྟ་བུ། །དེ་ལ་རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟག །རྟོག་ཅན་རྣམ་པར་སྨྱོས་འགྱུར་བ། །བདག་དང་བདག་གིར་རྣམ་རྟོག་ཅིང་། །ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱོད་

པའི༔ །ས་རྣམས་ལ་ཡང་རྣམ་རྟོག་སྟེ། །འགྱུར་བའི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །ཀུན་གཞི་ཟབ་པ་ཉིད་དག་ཀྱང་། །བློ་ཆུང་རྣམས་ཀྱིས་མི་རིགས་པས། །སྒྱུ་མའི་རི་
དྭགས་བཞིན་དུ་འཁོར། །རང་བཞིན་གཅིག་མིན་ཤེས་པར་དཀའ། །ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་འདྲ་བ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །རྟག་ཏུ་སྒྱུ་མའི་རི་དྭགས་
འདྲ༔ །སེམས་ཅན་གཅིག་མིན་ཤེས་པར་དཀའ། །ཡོད་དང་མེད་པར་རྣམ་པར་བརྟགས། །རྡུལ་དང་གཙོ་བོ་སྐྱེས་བུ་དང་། །མི་གསལ་ཚངས་པ་འང་དེ་ཡིན་ཏེ། །རྟོག
པས་འཕྲུལ་པའི་རྟོག་ཅན་རྣམས། །ཀུན་གཞི་ལ་ནི་རྟག་ཏུ་རྟོག །ས་རྣམས་ལྷ་བུར་གནས་པ་ལ། །སྣ་ཚོགས་སར་ཡང་དེ་བཞིན་རྟོག །ས་ལ་གང་གིས་རྟོག་གྱུར་
པའི། །ཡིད་ནི་ཀུན་ནས་རྟོག་ཅེས་བྱ། །ཇི་ལྟར་རི་མོ་མཐོང་མན་དང་། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྤྲིན་གྱི་གཟུགས། །འཇའ་དང་རི་དྭགས་སྐྱེད་བྱེད་དང་། །སྤྲིན་སྒྲ་འབྲུག་ཀྱང་

852

༄༅། །ཇི་བཞིན་ཏེ། །རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཕྱེ་བ་དང་། །བཟང་མོའི་གདོང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། །མི་ལམ་དགའ་རྣམ་སྣ་ཚོགས། །དྲི་ཟའི་ཁང་པ་
གནས་རྟེན་དང་། །རོ་ལངས་ཆུ་ཡི་ཤིང་རྣམས་དང་། །ཐྲག་ཅ་སྤྲིན་དང་དུ་བ་དང་། །མེ་ལོང་མིག་ལ་གཟུགས་རྙན་དང་། །ཆུ་ལ་ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་དང་། །རྣམ་རྟོག་འདི་དང་
མང་པོར་ཡང་། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་ཀུན་གཞི་རྟོག །གང་ཚེ་ཀུན་གཞི་འདི་འདྲ་བར། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀུན་མཐོང་སྟེ། །འགྲོ་བ་རང་སེམས་མཐོང་བ་དང་། །དེའི་ཚེ་
སེམས་ནི་ཕྱིར་ལྡོག་གོ །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱི་གཞི། །བག་ཆགས་སླེམས་ལ་སོགས་པ་དང་། །རྟོག་པས་རློག་པ་ཅན་དུ་བྱས། །གཞན་དུ་གྱུར་ནས་ཟག་པ་
མེད༔ །ཟག་མེད་རང་ལུགས་རབ་ཐོབ་ནས། །དེ་དག་རྟག་ཅིང་བརྟན་པར་འགྱུར། །ནམ་མཁའ་མྱ་ངན་འདས་དང་མཉམ། །འགོག་དང་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་ཏེ། །མཉམ་

གཞག་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལ། །མི་ཟག་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །རྫུ་འཕྲུལ་བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྟོབས་རྣམས་དང་། །ཐབས་དང་
སྟོབས་དང་མངོན་ཤེས་དག །འབྲི་མེད་མི་ཟད་དེ་བཞིན་ཏེ། །ནམ་མཁའ་ཟད་ཀྱི་མཐར་སླེགས་ཤིང་། །དབྱིངས་བློ་རྣམ་ཤེས་རྟག་པ་དང་། །མཐར་ཕྱིན་བཅུ་ཡི་གནས་
ལྡན་ཞིང་། །ཡིད་བཞིན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ལུས། །རྣལ་འབྱོར་མཁས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །གཞན་དུ་གྱུར་ནས་རབ་ཏུ་འཐོབ། །འཇིག་པ་མྱ་ངན་འདའ་མ་ཡིན། །
སེམས་ཅན་ཡོད་མིན་སྐྱེ་བ་མེད། །འབྲི་མེད་གང་བ་མེད་པར་ཡང་། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་བཤད། །ཞིང་གཞན་རྣམས་དང་ཞིང་འདི་ཡི། །ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཟད་
པ་སྟེ། །སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏམ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། །ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་གནས། །རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པ་གྲོལ་བ་ལ། །རྟག་མེད་ཆད་པ་མེད་པ་སྟེ། །སེམས་ཅན

TI692 - 858

༄༅། །ཁམས་རྣམས་ཞིག་གྱུར་ན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་སྣང་ངོ་། །མ་བྱོན་པ་ཡི་རྒྱལ་བ་དང་། །འདས་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དག །མཉམ་པ
མ་ཡིན་མཐུན་པ་མིན། །ཤེས་བྱ་ཟད་ནས་དེ་དག་འབྱུང་། །བདུད་རྣམས་ཚར་བཅད་ལོག་པ་སྟོ། །བརྗོད་དང་བཅས་དང་བརྗོད་མེད་ཀྱང་། །དེ་སྟེ་སེམས་ཅན་འཇིག་ན
ནི། །སྡུག་བསྔལ་སྣུབས་ལས་མི་འགྲོལ་ལོ། །ལྟུགས་ཀྱི་གར་བུ་བསྒྲིགས་པ་ལས། །མེ་ལས་བུང་སྣེ་བསིལ་གྱུར་ཅིང་། །ལྟུགས་ནི་རྟག་པར་འདུག་པ་བཞིན། །དེ་
ལྟར་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དག་འཁོད། །ཕུང་པོའི་ཁྱིམ་དང་དེས་བྱུང་བའི། །བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་གྱུར་པ་དང་། །སྒྲུབ་པ་རྣལ་འབྱོར་བརྩོན་པའི་རྣམས། །དེ་དག་རྟག་ཅིང་
གྲོལ་བ་ཡིན། །རྣམ་ཤེས་རྣམས་ནི་དབའ་རླབས་བཞིན། །ཀུན་གཞི་མཚོ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། །ཆོས་ལྔའི་རང་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས། །རབ་ཏུ་བསྐྱོད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ། །

གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །བཅོམ་པ་གནས་མེད་དོན་གྱི་གཟུགས། །ལྷ་བའི་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་གཡོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཕྱིར་ལོག་སྟེ། །གཞན་གྱུར་མི་བཟད་རྟག
པའི་རྣམས། །མགོན་པོ་དགའི་སྤྱུག་པོར་འདོང་། །སྤུག་ན་གནས་པ་ཟླ་བ་བཞིན། །རྟག་ཏུ་གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པར་མཛེས། །ཕུང་པོ་སྤུག་པ་ཀུན་གཞི་སྟེ། །ཡིད་ནི་དེ་
ལ་ཉེ་ཕན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད། །གཟུགས་དང་ལས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ། །རྣམ་ཤེས་ལྔ་ཡི་ཚོགས་རྣམས་ནི། །དབང་པོར་བཅས་ཤིང་ཡུལ་གཞོལ
བས༔ །སྣ་ཚོགས་ཡིད་ལ་འཛིན་པར་བྱེད། །ཀུན་གཞི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡིད་ནི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་གནས། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ན་སྟེ། །
ལྷག་མ་དབང་པོ་ལྟར་ཡང་གནས། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས། །ཕུང་པོའི་དབུས་ན་རྣམ་པར་གནས། །བག་ཆགས་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམས། །སྔོན་ཅད་

TI692 - 860

༄༅། །བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་། །འདོད་ཆགས་སྲེད་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ལས་ཀྱིས་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། །སྔོན་ཆད་དེ་དག་ལས་བྱས་པས། །རྒྱུན་
དུ་ལས་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན། །ལུས་ལས་ལུས་ནི་གཞན་ལ་འགྲོ། །འཕོ་བ་སྲིན་བུ་པད་པ་བཞིན། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་བཅས་པའི་རྣམས། །རྒྱུན་ཆགས་པར་ནི་
ཤིན་ཏུ་འདོད། །ཡང་ཞིང་ཕུང་པོའི་ཚོགས་རྣམས་དང་། །རྣམ་ཤེས་སྲིད་པ་དོག་པར་ཡང་། །ཚོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི། །ལས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །
ཚེ་དང་དྲོད་དང་རྣམ་ཤེས་འདིས། །གང་ཚེ་ལུས་ནི་བོར་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་ལུས་ནི་དོར་བ་སྟེ། །ཤིང་བཞིན་ཚོར་བ་མེད་པའོ། །སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས། །ངར་
སེམས་བདག་ཉིད་ཡིད་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཛིན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱ། །སེམས་ནི་ལས་རྣམས་གསོག་པ་སྟེ། །ཡིད་ནི་བོད་དུ་ཆུད་པར་

བྱེད༔ །རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རིག །ལྡོ་བོས་སྣང་བ་རྟོགས་པར་བྱེད།། །།འཕགས་པ་རྒྱན་སྟུག་པོ། བམ་པོ་བཞི་པ་སྟེ་ཐམ། ལུས་ནི་སེམས་ཀྱིས་
བརྒྱུད་བ་ཡིན། །ཡིད་ནི་ལམ་རྒྱུད་འདོད་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རིག །སྣང་བ་གཅོད་པ་ལྡོ་བོའོ། །རྒྱུ་ལ་དམིགས་ཤིང་རྣམ་ཤེས་རྣམས། །སྐྱེ་སྟེ་གཞན་ནི་
དེ་རྗེས་འབྲང་། །ཡིད་ལ་དམིགས་ཤིང་གཞན་དག་ཀྱང་། །མཐར་ཆགས་སུ་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཡིད་ རླེད་ནས་ཀྱང་གཞན་དག་ནི། །དབང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་
བྱས༔ །དབང་ནི་ལྡུ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་བྱེད། །འདུ་བྱེད་རྒྱུ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། །རོ་ལངས་འགྲོ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། །སྨིག་རྒྱུ་དག་ནི་གཟུགས་དང་
མཉམ༔ །ལོག་པ་མ་ཡིན་བདེན་པ་མིན། །འདི་ནི་བདག་མེད་སྟོང་པ་སྟེ། །སྲིད་པས་ཀུན་དུ་བྲངས་པ་ཡིན། །འབྱུང་རྣམས་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དག །ཐམས་ཅད་དུས་ 858

T1692 - 862

༄༅། །ཡིད་ལྡན་ཅིག་སྟེ། །སེམས་བྱུང་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། །ལྡན་ཅིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་། །རྣམ་ཤེས་ལྔ་པོ་དེ་དག་དང་། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལྡན་པ་ནི། །གནས་ངན་ལེན་དང་སྲིད་བསྒྲོས་པ། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཡང་། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལྡན་པ་འབྱུང་༑ །ཀུན་གཞི་ཉིད་ནས་དེ་དག་རྒྱུ། །རྒྱུ་ནས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །སེམས་རྣམས་ལམ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དུ། །རྟག་པར་གཅིག་ལས་གཅིག་རྒྱས་འགྱུར། །ས་འདི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལས་འབྱུང་། །ཀུན་གཞི་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་ནི། །རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཕན་ཚུན་རྒྱུ་ཡི་སྦྱོར་བས་ལྡན་པ༑ །རྣམ་ཤེས་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་སྟེ། །ཀུན་གཞི་མཚོ་ལས་དབའ་རླབས་བཞིན། །ས་བོན་དག་དང་མྱུ་གུའི་རྒྱུད། །ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ཀྱང་མཚམས་མེད་ཅིང་། །རྒྱུན་མི་

འཆད་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། །ཐ་དད་བྱེ་བྲག་དག་ཀྱང་སྣང་། །དེ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་པ་སྟེ། །མཚམས་མེད་པ་ཡི་རྒྱུན་དུ་ཡང་། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །
གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་གསུམ་ལས་ཡང་། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས། །བག་ཆགས་སྲེད་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། །རང་སེམས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཡིས། །
དཔའ་ཟླ་བས་བཞིན་དུ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་བ་དག །ཕྱི་དང་ནང་ཡང་རྣམ་བསྒོམས་ཏེ། །ཐུབ་པའི་གནས་ཀྱང་རྣམ་བསྒོམས་ནས། །མཉམ་པར་
གཞག་པ་སྟུག་པོར་འགྲོ། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཁྱོད་དང་ཡང་། །རྒྱལ་སྲས་འཇིགས་མེད་གཞན་དག་ཀྱང་། །སྟུག་པོར་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱང་
རབ་སྟོན་པ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་དང་རྒྱལ་སྲས་རྣམས། །ཐབས་ཅིག་རབ་ཏུ་རྣམ་དགོངས་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དཔེ་མེད་པ། །སྨད་དུ་བྱུང་བ་འདི་བསྟན་ཏོ། །རྡོ་རྗེ་

༄༅། །སྙིང་པོ་འཇིགས་མེད་པ། །རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ལྷ་སྙིང་གི །སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་རབ་འདུག་སྟེ། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་རྣམ་བསྒོམས་ཀྱིས། །
རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་མདུན་བདར་བ། །སྡུག་པོའི་རྒྱན་ལ་རྣམ་པར་བསྒོམས། །རྣམ་པར་བསྒོམས་ནས་རྟག་པར་འདི། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན། །ལྷ་དབང་
རྒྱལ་བ་དེས་བསྟན་ལ། །བག་མེད་པར་ནི་མ་བྱེད་ཅིག །ལྷ་བའི་དཔལ་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས། །སྤྲུལ་པར་བྱ་བ་མང་སྤྲུལ་ཅིང་། །འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བསླེམས་བྲལ་
དང་། །གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་ཡང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐོར། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མདུན་བདར་ཅིང་། །ཚུལ་གྱིས་དམ་པ་སྟོན་པ་ནི། །
འཇིགས་མེད་སྡུག་པོའི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་མཆོག །ཚུལ་བཟང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་སྟེ། །སོ་སོ་རང་རིག་ཤེས་པ་ཡི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བདེ་

པའི་རྣམས། །ཡང་དག་མཐའ་ལ་མི་རིག་པར། །རྗེས་སུ་སྐྱོང་བར་བྱས་ནས་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་ལས་མངོན་འདས་ཤིང་། །གཅིག་ལ་གཅིག་ནི་ཕན་ཚུན་ལྟ། །
རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་དགེ་འདི། །གང་གིས་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བར་འགྱུར། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འོས་པ་ཡི། །སྐུན་གྱི་མཆོག་ལ་འབོད་པའི་རྣམས། །ཀུན་ཀྱང་ངོ་མཚར་
རབ་ཏུ་སྐྱེད། །བསམ་བྱེད་བསམ་གཏན་བསམ་པ་དང་། །བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པ་དག །རྒྱལ་སྲས་འཇིགས་པ་མེད་པའི་རྣམས། །ཀུན་ཀྱང་སེམས་ཤིང་རབ་
ཏུ་གནས། །སྤུག་པོའི་རྒྱན་དང་རྒྱལ་པོ་ལ། །ལྟ་བ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམས། །མགོ་ལ་ཅོད་པན་ཐོགས་པ་དག །མཚན་རབ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས། །ཡན་ལག་
བྲིས་པ་དེ་དག་ཀུན། །བྱེ་བའི་ཞིང་ནས་འོངས་པ་སྟེ། །གཡོ་བ་རྣམས་དང་ཤིན་ཏུ་བྲལ། །ཐམས་ཅད་གོས་བཟང་ཆ་ལུགས་མཛེས། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་སྟོབས་ཆེན་

༄༅། །ཏེ། །བལྟའི་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ལ། །རྣམ་པ་རྟོག་དང་རྣམ་དཔྱོད་ལ། །ཚོས་ལ་མོས་པ་ཡང་དག་ཏུ། །མཐོང་སྟེ་དེ་ནས་དེ་ཀུན་དང་། །ཕྱོགས་
རྣམས་བཞི་པོར་བལྟ་བྱས་ཏེ། །འཇོམས་པ་སྔོན་དུ་རབ་བཏང་ནས། །འཇམ་ཞིང་སྙན་པའི་དབྱངས་སུ་སྨྲས། །རྒྱལ་སྲས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡུལ། །གང་ལ་རྟོག་ཅན་སྨོས་འགྱུར་བ། །དེ་དག་བདག་ལས་མཉན་པར་གྱིས། །གང་བསམ་གང་གིས་ཇི་ལྟ་བུར། །བསམ་གཏན་བསམ་བྱེད་དགོས་པ་
དག །འདོད་དང་སྡིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབེན། །རྣམ་པར་རྟོག་བཅས་རྣམ་དཔྱོད་བཅས། །དགའ་བདེ་དབེན་ལས་སྐྱེས་པར་ཡང་། །བསམ་གཏན་དང་པོ་སྐྱེ་བ་ཡིན། །
དེ་ལྟ་བུ་ཡི་རིམ་རྩོལ་བ་དུ། །བཞི་དང་བརྒྱད་དང་དེ་བཞིན་བཅུ། །སུར་འདུག་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། །བསམ་གཏན་ཅན་རྣམས་བསམ་གཏན་བྱེད། །ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ཅན་

རྣམས་དང་། །རང་རྒྱལ་ཐེག་ལྡན་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཀུན་ཀྱང་རྟག་ཏུ་བསམ་གཏན་བྱེད། །ཆོས་རྣམས་དང་ནི་ངེས་དགག་གི །རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། །ཕུང་པོའི་སྐྱེ
མཆེད་ཚོགས་ཀྱི་རྣམས། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དེ། །བྱེད་པ་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད། །གསུམ་པོ་འདུས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། །འཁྲུལ་འཁོར་རོ་ལངས་འདྲ་བ
སྣེ། །བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྤྱངས། །ཐུབ་པ་ཕྱི་རོལ་བསམ་གཏན་བྱེད། །སྟོང་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཅན། །ཆོས་ཀྱི་མཚན་ལ་མོས་པ་རྣམས། །ཀུན་གསོན་མཚན
ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་བདག་མེད་མཁས་པའི་རྣམས། །བསམ་གཏན་འདི་འདྲར་བསམ་གཏན་བྱེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དག །ལྷ་རྫས་བསོད
ནམས་ལྷ་སྤྱོང་བ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས། །མཉམ་བཞག་རྟག་པར་བསམ་གཏན་བྱེད། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་སྟེ། །མཚན་ཅན་མཚན་ཉིད་

ལྔ་པ ༢ ཤེ ལྔ བརྒྱ་ལྔ

༄༅། །ཡོད་པ་མིན། །ཕྱུང་པོ་རྣམས་མེད་ཁམས་ཡོད་མིན། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་མཚན་ཉིད་མེད། །རྟུལ་ཕྲན་རྣམ་པར་གཞིགས་པ་དང་། །དེ་
དག་དེ་ལྟར་མི་གནས་སོ། །རྟོག་པ་བསྐྱེད་པས་བརྟགས་པ་ནི། །དངོས་པོ་ས་དང་ཆུ་ལ་སོགས། །དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་པ། །མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་
རྟོག །ཁ་དོག་སྔག་དང་མི་སྔག་དང་། །ཁ་དོག་སྣང་གཞན་དེ་བཞིན་ཏེ། །འཇའ་དང་ཨིན་དྲ་གོ་བ་ལྟར། །ཁ་དོག་སྣ་མང་སྤྲིན་ལྷ་བུའི། །སངས་རྒྱས་སྐུ་དང་འདྲ་བ
ཡིས༔ །ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་ཀུན་བཀང་སྟེ། །རྒྱས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བས། །འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་གཞིགས་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་གཟུགས་ཅན་གྱིས། །
ལུས་ལ་རྟག་ཏུ་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་། །གང་ལ་དམིགས་ཏེ་མཉམ་བཞག་པ། །དེ་ལ་དམིགས་ཤིང་རྣམ་པར་ལྟང་། །གང་དང་གང་ལ་རྣམ་རྟོག་པ། །དེ་དང་དེ་ནི་

865

T1692 - 869

དམིགས་པ་ཡིན། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་མེད་རྣལ་འབྱོར་མེད། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད། །ཀུན་གཞིས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། །
ཐུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བདེ་ལ་གནས། །ཆོས་དང་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། །རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་བྱས་ཤིང་། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཁྱད་པར་དག །མཉམ་བཞག་
ལྡན་པ་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་ཕྱེ་བས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་བློ་འཁྲུགས་པ། །བློ་གྲོས་གཞན་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཆོས་དང་བདག་ལ་འཛིན་པར་འགྱུར། །
ཡིད་ཆེས་ལྷུང་དང་མི་ལྡན་པར། །ཆོས་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིས། །བདག་ཀྱང་རྒྱུད་ཟློས་གཞན་རྒྱུད་གསོན། །མཚན་ཉིད་ཅན་མེད་
མཚན་ཉིད་མེད། །འདྲེས་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པར་སྣང་། །མངར་བའི་རྣམས་ནི་མཁྲིས་པ་སེལ། །བད་ཀན་ཚ་སྐྱུར་ལན་ཚྭ་སྡེ། །མ་ཞུ་ཚ་བའི་རྣམ་པ་དང་། །ལན་ཚྭ་ལ

༄༅། །སོགས་རྣམ་པས་སེལ། །མཁྲིས་པ་བད་ཀན་འཁྲུགས་པ་ལས། །རིམས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཡུལ་
དུ། །འདུས་པ་རླུང་ལས་བྱུང་བ་དང་། །རིམས་དག་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར། །ཐུབ་པས་བསྟབ་བྱས་པ་ནི། །ཁ་ར་ལ་སོགས་ཡན་ལག་དྲུག །ཁ་དང་སྐྱོལ་མཁྲེབ་
དག །ཐ་དད་མཚན་གྱིས་འཇིག་འགྱུར་བ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རིམས་ཀུན་ཏོ། །རྣམ་ཤེས་རྣམས་ནི་ཀུན་གཞི་ལ། །ཕན་ཚུན་ཐ་དད་མི་གནས་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནམ། །མཚན་ཉིད་གཅིག་ནི་ཡོད་གྱུར་ན། །དེ་ཚེ་ཆོས་དང་མཚན་ཉིད་ལ། །མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་མེད་པར་འགྱུར། །རྫས་རྣམས་བསྡུས་པས་སེལ་མི་ནུས། །
མི་ཡང་སོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སོས་དང་རྣམ་པར་བསལ་བ་འདི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་སྟེ། །གཞན་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་པ། །རྣམ་པ་མང་པོར་གནས་པ་

སྟེ༔ །སྒྱུ་མའི་རི་དྭགས་བཞིན་འཁོར་བ། །རྣལ་འབྱོར་བརྩོན་པས་བརྟགས་པ་ཡིན། །མཚན་མེད་མཚན་ཅན་མེད་པ་སྟེ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་ཕུང་པོ་ཅན། །གཞན་མེད་ཡན་ལག་ཉིད་ལག་ལས། །ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་ལ། །འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ཡིས་མ་བྱས་ཏེ། །འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་ཡང་མེད། །འཇིག་རྟེན་རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པ་མིན༔ །ཕྱོགས་དང་གནས་སུ་མི་འགྲོའོ། །དེ་དག་སོར་གཉིས་སོར་གསུམ་དུ། །ཅི་ཡང་རྩོམ་པར་མི་བྱེད་དེ། །དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཕྲད་པའི་ཕྱིར། །རྡུལ་ཕྲན་ཐམས་ཅད་འདུ་བར་འདོད། །དེ་ཚེ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་ཡོད་པ། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་དུ། །འཇིག་རྟེན་མ་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས། །འཇིག་རྟེན་རྐྱེན་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། །འདོད་རྒྱལ་དངོས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་མིན། །ཆོས་གསུམ་པས་ཀྱང་མ་བྱས་ཏེ། །བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་དཀྲུགས་པའི་སེམས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མང་པོའི་གནས། །སྙིང་གི་

༄༅། །ཕྱོགས་ན་གནས་པ་ཡི། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཀུན་གཞི་དང་། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས། །འགྲོ་བ་དག་གིས་སྣ་ཚོགས་
བརྟགས༔ །འགྲོ་བ་མ་ལུས་རབ་མཉམ་ཏེ། །སྒྱུ་མའི་རི་དྭགས་བཞིན་དུ་གནས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་འཇུག་པ་ལས། །གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་གནས་འཕོ་སྟེ། །ས་ལ་སྟོང་
ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། །སེམས་ནི་དངོས་པོའི་ཚུལ་ཡི་དུ་གནས། །རྫ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མེད་དེ། །སེམས་ནི་རྫ་མ་ལྟ་བུའོ། །ས་ལ་གཟུགས་རྣམས་ཡོད་པ་དང་། །ལྷ་
ཡུལ་གནས་པའི་ཁྱིམ་རྣམས་དང་། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གང་སྣང་བ། །དེ་དག་ཀུན་གཞི་སྣང་བ་ཡིན། །ཀུན་གཞི་ཀུན་ཏུ་ལག་པ་སྟེ། །ཀུན་ཏུ་ཁ་མིག་མགོ་བོ་ཡང་། །
ཅིག་ཅར་བ་དང་རིམ་གྱིས་ཀྱང་། །ས་རྣམས་ཡོག་པར་རབ་ཏུ་གནས། །བྱུས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོས་བྱེད་དེ། །གང་གི་སྙིང་ལ་གང་གནས་པ། །དེ་ནི་དེ་ལ་གཉིས་ཚུལ་དུ། །

ལུས་ཀུན་བཀང་སྟེ་རབ་ཏུ་གནས། །སྟོང་མིན་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད། །ཐོབས་ཇི་ལྟར་རྫ་བཞིན་དུ། །དངོས་པོ་གང་ལ་གཞོམ་བྱ་བའི། །དངོས་པོ་དངོས་སུ་ཡོད་པ
མིན༑ །དེ་སྟེ་སྟོང་པའི་དངོས་ཡོད་ན། །འཇིག་མེད་མ་ཡིན་གཞིག་པར་འགྱུར། །གཞིག་བྱ་གཞིག་པར་བྱེད་པ་གང་། །དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟགས། །རི་རབ་རི་བོ
ཙམ་འགྱུར་བའི། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་མི་གནོད་ཀྱི། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་གནོད་པ་ན། །ང་རྒྱལ་མི་བདེན་བརྟགས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད། །གནས་མ་ཡིན
པར་སྨྲར་མི་བྱ། །གནས་མིན་གལ་ཏེ་སྨྲར་གྱུར་ན། །བདུད་རྩི་དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །ལྟ་བ་ཇི་སྙེད་གང་ཡང་རུང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཡི། །ལྟ་བ་རྣམ་པར
སྤང་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ཐོས་ཀྱང་། །ལ་ལའི་ལྟ་བ་མཞིག་ན། །གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་ཅན་ཏེ། །སྨན་པས་བཏང་བའི་ནད་པ

༄༅། །བཞིན། ཇི་ལྟར་བསྲེག་པ་ཚིག་པའི་མེ། །བསྲེག་པ་མེད་པས་མི་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་བསྲེག་བྱ་ལྟ་ཚིག་ན། །སྟོང་ཉིད་མེ་ཡང་འགག་
པར་འགྱུར། །ལྟ་བས་འགོག་པའི་དུས་སུ་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་མི་འབྱུང་སྟེ། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྲེག་པར་བྱེད། །ཉོན་མོངས་བསྲེགས་ནས་རྣམ་པར་
མཛེས༔ །སྤྲུལ་པ་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པའི་རྣམས། །ཡེ་ཤེས་འདི་ལྡན་ཐུབ་སྤྱོད་དག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་ཀྱི་མཆོག །སྟུག་པོ་དེ་ར་ནི་རབ་ཏུ་འདོད། །རི་བོང་རྭ་
ཡིས་རི་བོ་རྣམས། །མངོན་པར་གཞིག་བྱམ་མཐོང་སྟེ། །འདི་ལ་མོ་གཤམ་བུ་ཡིས་ཀྱང་། །སྲོག་ཆགས་གང་ཡང་བསད་པ་མེད། །རི་བོང་རྭ་ཡི་གཞུ་ཡིས་ཀྱང་། །སུ་
ཡང་ཐབ་མོ་མི་བྱེད་དེ། །མོ་གཤམ་བུ་ལ་སུ་ཡང་རུང་། །ཁྲིམ་གྱི་ལས་སུ་མི་སྐྱོར། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་རྟག་ཉིད། །རྟག་ཏུ་དངོས་དང་གཅིག་གྱུར་ཏེ། །ཡོད་དང་མེད་

པའི་རང་བཞིན་ཡང་། །དེ་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། །མང་ལན་གནས་དུས་ཚུན་ཆད་ཀྱང་། །གཟུགས་རྣམས་གཞིག་པར་བརྩོན་པ་སྟེ། །གང་ནའང་དེ་མེད་གཟུགས་

ཡོད་མིན། །གཟུགས་མེད་པར་ཡང་དེ་མེད་དེ། །བྲིད་པར་མེད་པར་འབྱུང་བའི། །མ་བསྒྲིབས་ཟླ་དང་འོད་ཟེར་བཞིན། །དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་སྟོང་ཉིད་དང་། །ལྷན་

ཅིག་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་སྟེ། །ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ། །དེ་དག་དགོས་པ་མི་སྨྲབ་བོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཚོགས་པ་ལས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་ལས་སྨྲབ་བོ། །ལུས་

འདི་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །རོ་ལངས་འཁྲུལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འདྲ། །སྲིད་པའི་སྲིད་བུས་བཅིངས་བྱས་ཞིང་། །ཡུལ་གྱི་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་བ་ཡིན། །ལྟ་རྫས་སྟོང་པ་ཉིད་

བཤད་པ། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་སྟེ། །མཐའ་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་མེད་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་སྤོང་བའི། །ཡོད་དང་མེད་པ་གཞིག་

༄༅། །པའི་ཕྱིར། །བློ་ལྡན་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྟག་ཏུ་བསྒོམ། །རྩྭ་དང་ཤིང་དང་གྲོ་མོ་དག །སྒྱུ་མའི་མཁན་པོས་
རྒྱུར་བྱས་ཏེ། །སྔགས་ཀྱིས་ཅི་དང་ཅིར་འདོད་པར། །གཟུགས་ཀྱི་དངོས་སུ་རབ་ཏུ་བྱེད། །གཟུགས་དང་སྣང་བ་ཡིད་བྱེད་དང་། །སྲེད་དང་མི་གི་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་
ཤིང་། །མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྒྱུ་མ་བཞིན། །སྨིག་རྒྱུ་བཞིན་དུ་དེ་གཡོའོ། །གང་གི་ཡུལ་དུ་རང་འོང་བ་མེད། །ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་རང་འགྲོ་བ་མིན། །འདི་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་
འབྱུང་བ་ལ། །ཡོད་དང་མེད་པར་བརྟག་མི་བྱ། །སྐྲ་ཡི་ཚོགས་དང་བོང་བུའི་རྭ། །མོ་གཤམ་བུ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་རྨི་ལམ་དག །མིང་དུ་གྲགས་ཀྱི་
ཡོད་པ་མིན། །སྟག་དང་གཟིག་དང་དོམ་དག་དང་། །ཛ་ཧྲ་བོང་བུ་ཁྲི་རྣམས་དང་། །གཡི་དང་མཚར་དང་རུས་སྦལ་ལ། །རྭ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །ཐུབ་པ་རྟོད་པར་

873

TI692 - 877

བརྩོན་པ་ཡིས། །དེ་དག་ཅི་ཕྱིར་མི་བརྟག་ཅིང་། །བོང་བུའི་རྭ་ལ་བརྟག་པར་བྱ། །ཅི་གོ་དེ་དག་བསྒྲུབ་ནུས་སམ། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་སར་བསྟན་པ། །དེ་དག་ཉི་ཚེ་
བརྟག་པར་བྱ། །རྟོག་པ་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ནི། །ཀླུན་པོ་ལོང་བ་འོན་པ་འདྲ། །སྒྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་མེད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡུལ་ཡང་མེད། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་
རྩོལ་དགག་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཅི་ཞིག་ནུས། །སྤྱུག་པོར་གནས་པར་རྣམ་པར་རྟོགས། །དེ་ལ་བརྟགས་ཤིང་དགེ་བ་འཕྲོབ། །རྣལ་འབྱོར་མཉམ་བཞག་རྣལ་འབྱོར་
ཅན། །དེན་གནས་པ་བཞིན་དུ་སྣང་། །ལྷ་ཡུལ་གནས་པའི་བསླེམས་བྲལ་དང་། །ཀླི་བ་གཟར་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །ཀླུང་གིས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་རྣམས། །རི་རབ་རྟེན་
ཅིང་རྒྱུ་བ་ཡིན། །དེ་བཞིན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན། །བག་ཆགས་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཡི། །ཀུན་གཞི་ཀུན་གྱིས་བོན་ཅན། །དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་རབ་ཏུ་རྒྱུ། །ཇི་ལྟར་ས་ལ་

༄༅། །ཀུན་བརྟེན་ཅིང་། །ས་སྐྱེ་ཀུན་ཀྱང་འབྱུང་བ་བཞིན། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །འབྱུང་ཁུངས་ཀུན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ། །དེ་བཞིན་
ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བར་ལྡན། །དབའ་རླབས་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཇི་ལྟར་རྨ་བྱའི་འདབ་
སྒྲོ་རྣམས། །འོད་དང་ཁ་དོག་རྣམ་མང་སྟེ། །གཙུག་ཕུད་ཅན་རྣམས་འདབ་སྒྲོ་ཡིས། །རྨ་བྱ་མོ་དང་ལོངས་རྩེ་བ། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །ས་བོན་མང་ཅན་
མཚོ་ལྟར་གནས། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྟག་ཏུ་མཐོང་། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆུ་བོ་ཡིས། །ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་དགང་བྱ་ཡང་། །ཆུ་བོ་
རྣམས་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད། །རྒྱ་མཚོ་རྫོགས་པར་ཡོང་མི་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །ཟབ་ཅིང་མཚོ་ལྟར་གནས་པ་སྟེ། །རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་གཅིག

བཞིན༔ །བག་ཆགས་ཆུ་བོས་རབ་ཏུ་དགང་། །ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་ལྡན་པའི་ས། །སྣ་ཚོགས་ཀུན་ཏུ་ཕན་འདོགས་ཏེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཉེ་བར་འཚོ། །ཡོན་ཏན་
དངོས་སུ་རྟེན་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །རྣམ་རྟོག་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་། །དེ་ནི་འཁོར་བ་འཕེལ་བྱེད་དེ། །གྱུར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཡིན༔ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོབས་བཅུ་ཅན། །སྒྲིད་པ་ལེགས་སྦྱང་གཙང་བ་སྟེ། །ས་བཅུ་པ་ལས་མངོན་བྱུང་སྟེ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སར་ཞུགས་ནས། །ཡང་
དག་མཐའ་ལ་རབ་གནས་པ། །སྣ་ཚོགས་སེམས་ཅན་རྣམ་སྤྲུལ་པར། །འཇིག་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ས་བཞིན་ནོ། །སོས་ཀ་མི་རྟག་མང་པོའི་
གཟུགས༔ །མི་དང་བྱ་ཡི་ཡིད་དུ་འོང་། །དེ་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ལྡན་པའི་སེམས། །ཐུབ་ཤེས་ཡིད་འོང་སྨོས་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་དོན་མཁས་རྒྱལ་བའི་སྲས། །འབྱུང་ལས་

༄༅། །བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། །མེད་པའི་བློ་ཅན་དེ་བཞིན་ཏེ། །ལོག་པར་སྨྲ་ལ་བརྟེན་པ་དག །ཆོས་དང་མི་མཐུན་ཕྲ་མ་ཅན། །ལྟེ་གཉིས་ལོག་པར་
ལྟ་བ་དག །རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག །འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་བྱེད་པ། །འབྲས་བུ་མི་རྟག་
དེ་ན་མེད། །ཕྱུགས་དང་ཞིང་བཟོས་ཟོ་མདོག་བདེ། །འཇིག་རྟེན་རྣམ་པ་གཞན་གནས་པ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད། །རྒྱལ་བ་རྣམས་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ཀུན་
ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་དམིགས་ལ་མཁས། །བསྟན་པ་གཞན་ལ་ཇི་སྙེད་དུ། །བསྟན་པ་བྱས་པ་དེ་དག་ཀུན། །བདེ་གཤེགས་རྣལ་འབྱོར་མཁས་པ་ཡིས། །བསྟན་པ་སྟུག་པོའི་
རྒྱན་ལ་བསྟན། །ཁམས་རྣམས་དྲུག་དང་བཅོ་བརྒྱད་བསྟན། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་གཉིས་ཀྱི་མི། །ཡིད་ཀྱི་སྲིད་བུས་བཏགས་པ་དག །སེམས་ཅན་ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་

འཁོར། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚོགས། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཕུང་པོ་སྟེ། །ཡིད་ཀྱི་སྲིད་བྱས་བཅིང་བྱས་ཤིང་། །ལུས་དང་ལུས་ལ་རབ་ཏུ་རྒྱུ། །འདི་ནི་འགྲོ་
བའི་སྐྱེས་བུ་སྟེ། །འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟན། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ནི། །འགྲོ་ཡང་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁམས་རྣམས་དྲུག་པོ་སྐྱེས་བུ་ཡིན། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་
གཉིས་དེ་བཞིན་ཏེ། །བཅོ་བརྒྱད་རྣམས་ལ་ཡིད་རྒྱུ་བ། །དབང་སྒྱུར་ཞེས་ནི་བྱ་བ་སྟེ། །དབང་སྒྱུར་པོ་བྲང་སྣ་ཚོགས་པ། །ནོར་བུ་རིན་ཆེན་གྲོང་རྡལ་དང་། །དགའ་ལྡན་
ལ་སོགས་བསྒྲིམས་བྲལ་དང་། །མཆོ་མའི་གནས་སུའང་དེ་བཞིན་བཤད། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་དབང་ཅན་ལ། །རྒྱལ་སྲས་འཇིགས་པ་མེད་པའི་རྣམས། །དགེ་འོ་དགེ་ཞེས་
དགའ་འབོད་ཅིང་། །ཐམས་ཅད་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཐུབ་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་། །རྒྱལ་བ་དག་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ཞིང་དང་ཞིང་ན་བཞུགས་པ་

༄༅། །དང་། །ལྷ་ཡུལ་གནས་པའི་རྒྱལ་སྲས་དང་། །རྣལ་འབྱོར་བདག་པོ་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་འཕྲུལ་ཆེན་དང་། །དབང་སྒྱུར་
ལྷ་མོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་། །ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གནས་པར་གྱུར། །ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟ་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་སྨྲ་བ་ནི། །འགྲོ་བའི་ལྷ་རྫས་སྐྱེས་བུ་ཡང་། །
མུར་འདུག་བདག་སྨྲ་སྤྱངས་པ་སྟེ། །ཐུབ་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ནི། །ཐུབ་པའི་བུ་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན། །འདས་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིས། །སྔོན་བྱུས་མ་བྱུས་ཐོབ་པ
ནི། །སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཀྱིས། །ཁམས་དྲུག་སྐྱེས་བུ་དགེ་བའོ། །ཇི་ལྟར་མཁའ་ལ་བྱ་རྗེས་རྣམས། །རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཚོགས་ལྡན
པའི་ཁམས་ཀྱི་རྣམས། །གཏན་ཚིགས་བཅས་པ་རབ་ཏུ་བསྟན། །ཇི་ལྟར་ཤིང་ལས་མེ་དག་གི །མེ་ལྕེ་གནམ་དུ་གནས་པར་འགྱུར། །བསྒྲིག་པ་གཞན་ནི་མ་རྙེད་

ཅིང་། །ཀླུང་གིས་བབ་ན་གཏན་མི་འབབ། །བྱ་རྗེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། །མཁའ་ལ་གནས་པ་མི་སྣང་སྟེ། །འཁོར་བའི་འཁོར་ལོར་འཁོར་བ་ཡི། །འགྲོ་བའི་སྐྱེས་བུ་
སྣང་བ་ཡིན། །བྱ་རྣམས་རྐང་པས་མི་འདོང་སྟེ། །དེ་དག་སྒྲོ་ཡི་ཤུགས་ཀྱིས་འདོང་། །བྱ་ཡི་རྗེས་དང་འདྲ་བ་ནི། །སྐྱེས་བུའི་སྔོན་ནས་རབ་ཏུ་བསྟན། །ལས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་
བསྟན་པ་ནི། །འཁོར་རྣམས་རྟག་ཏུ་འཁོར་བ་སྟེ། །བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བྱེད་པ། །བྱས་པའི་ལས་ནི་ཆུད་མི་ཟ། །ཇི་ལྟར་ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས། །འབྲས་བུ་མེད་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དོན་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ནི། །གཞན་ཡང་འོང་ཞེས་སྨྲ་བ་མེད། །ལྷ་རྫས་འགྲོ་བའི་སྐྱེས་བུ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན། །ལུས་ཅན་ལུས་
ཀྱི་ནང་ནས་ཞིང་། །དེ་ནི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་དོ། །འདི་དང་ཕྱི་མའི་བདེ་བ་དང་། །ལྷ་ཡུལ་གནས་པའི་གནས་མཐོང་ཞིང་། །འཁོར་ལས་སངས་རྒྱས་རྒྱུར་འགྱུར་

T1692 - 884

༄༅། །བའི། །བསོད་ནམས་རྣམས་ནི་རྟག་ཏུ་བྱེད། །ཐར་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་རྣམས་དང་། །སངས་རྒྱས་བསམ་གཏན་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན། །འགྲོ་བའི་སྐྱེས་བུ་མེད་ནའི། །ཀུན་ཀྱང་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར། །ལྷ་ཡི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། །དབང་སྒྱུར་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་ཐུབ་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་། །ལས་རྣམས་དོན་མེད་མི་ཡིན་ཏེ། །འོ་དོད་འབོད་ལ་སོགས་པ་དང་། །མནར་མེད་མཐར་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན། །འགྲོ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཡིན་ནོ། །སྲིད་པའི་འཁོར་ལོས་འཁོར་བར་འགྱུར། །འཁོར་དང་བྲལ་ན་ཐར་པ་སྟེ། །གླེན་ན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །འཇིག་པའི་སྐྱེས་བུ་མེད་ནའི། །མོ་གཤམ་བུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར། །བོང་བུའི་རྭ་ཡང་རྣོ་འགྱུར་ཏེ། །བྱེ་མ་ལས་ཀྱང་ཏིལ་མར་འབྱུང་། །ཕྱི

དང་ནང་གིས་རྣམས་ནི། །ཕན་ཚུན་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་སྟེ། །གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་བ་དག །དེ་དང་དེ་དག་འགྲོགས་པ་ཡིན། །ལྷ་དང་ལྷ་ཡི་བུ་མོའི་ཚོགས། །དབང་
སྒྱུར་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་དང་། །དྲི་ཟ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །ཕྱོགས་འཆང་ཆུང་མའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་། །ཐུབ་ལ་མཆོད་པར་འོས་པ་ཡི། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་སྲས་
བཅས་ལ། །མཆོད་དེ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད། །ཐམས་ཅད་དགེའོ་དགེ་ཞེས་སྨྲ། །ཉམས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ། །རྒྱུ་དང་དཔེ་ཡིས་བརྒྱན་པ་ནི། །གཞན་གྱི་
རྒོལ་བ་འཇོམས་པ་སྟེ། །དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན། །བགབ་ཟུངས་ལྷག་ཆོད་ཚར་གཅོད་པ། །བདག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོན། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་བསྟན་དུ་
གསོལ། །འགྲོ་བ་འདི་དག་ཉན་པར་འགྱུར། །དེ་སྐད་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་དང་། །ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་ཀྱང་ཉོན། །ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་བསམ་ཡས་རྒྱུ། །བརྟགས་

༄༅། །འདས་རྟོགས་དང་བྲལ་བ་ཡི། །རྒྱུ་དང་དཔེ་ཡི་མེ་ཏོག་སྟེ། །རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཐུབ་དགེ་བ། །སྟུག་པོའི་རྒྱན་ནི་ཞལ་ཤད་པར་བྱ། །དེ་ནི་
ཐུབ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན། །སྟུག་པོའི་རྒྱན་དེ་སྣ་ཚོགས་ཏེ། །སྟུག་ན་སྤྱོད་པའི་ཐུབ་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་མཆོག །ཐུབ་པ་ཀུན་གྱི་དམ་པའོ། །ས་
སྟེངས་ཐུབ་པའི་དྲུམ་ལ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་ཡང་སྨྲས་པ། །རྟག་པར་དྲུམ་འཁོད་ཀྱིས་ཀྱང་། །ཆོས་ཀྱི་དངོས་ཉིད་ཞེས་པར་གྲིས། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །
དངོས་སུ་སྟོང་དམ་རྟག་པ་ཞེས། །འདི་འདྲའི་ལྟ་དང་ལྡན་པ་ཡི། །ཐུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མི་འཁྲུལ་ལོ། །ཆོས་པ་གཅིག་པུ་རྟོགས་པ་ཡིས། །ཆོས་པར་མངོན་དུ་ཞེས་པ་
སྟེ། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་། །དངོས་པོ་གཅིག་གིས་ཞེས་པར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ཇི་བཞིན་བསྒྲུབས་པའི་ཚོ། །སོར་མོའི་རྩེ་མོས་མངོན་ཞེས་པ། །དེ་བཞིན་

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་དངོས་པོས་ཞེས་པར་འགྱུར། །དངོས་པོ་ཇི་མེད་སྟོང་པ་ཉིད། །དངོས་པོ་དངོས་པོར་ཡོད་པའང་མེད། །འདི་དག་ཀུན་གཞི་རྣམ་པ་སྟེ། །སྟོང་ཉིད་ཀུན་གཞི་རྣམ་པའོ། །རྒྱལ་སྲས་དུ་མ་འཇིགས་མེད་པས། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་དེ་ལ་སྨྲས། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མི། །ཇི་ལྟ་བུར་ནི་སེམས་ཙམ་འགྱུར། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུར་བྱས་ཤིང་། །འབྱུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཇི་ལྟ་བུ། །གཡོ་གཤེར་ཚ་དང་སྲ་བ་ཡི། །ཁམས་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་སྲས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ཡིས། །དུ་མའི་བདག་པོའི་ཚིག་ཐོས་ནས། །མི་འཁམ་ཅི་བདག་ཁྱོད་དགེ་སྟེ། །ཁྱོད་ནི་དགེ་འོ་ཡང་དགེ་འོ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་སྙིང་པོའི་མཆོག །ཡིད་འོང་བྱེད་པ་གང་དྲིས་པ། །སེམས་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཅན་ལ། །ཁམས་རྣམས་སྐྱེ་འགྱུར་ཇི་ལྟ་ཞེས། །དེ་ཕྱིར་དབང་བསྒྱུར་རྒྱལ་སྲས་ལ། །དེ་ནི་དགེ་བར་བཤད་པར་བྱ། །དེ་

༄༅། །ཁས་མི་འམ་ཅི་ཡི་བདག །པི་ཝང་སློབ་དཔོན་བདག་ལས་ཉོན། །ཇི་ལྟར་མི་འམ་ཅི་ཡི་བདག །ཁྱོད་དང་མི་ཅི་མང་བཅས་པ། །བསྙེམས་
བྲལ་མང་པོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ནམ་མཁའ་ལས་ནི་རབ་འདོད་ཞིང་། །རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་ཚོགས་འཁོར་དུ། །པི་ཝང་སྒྲ་དབྱངས་སྙན་བླངས་པས། །ཐུབ་པ་དྲུམ་ལྡོས་
ཞིག་ཅེས། །ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་གསུང་། །བསྙེམས་བྲལ་མང་པོ་སྣ་ཚོགས་ན། །མི་འམ་ཅི་དང་འགྲོགས་རྩེ་ཞིང་། །པི་ཝང་བཱི་ཎ་རྣམས་སྤྲས་པ། །ལེན་ཅིང་
མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ། །པི་ཝང་ཡིད་འོང་ཤིན་ཏུ་སྙན། །དབྱངས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བ་སྟེ། །མི་འམ་ཅི་ཡི་བདག་པོ་ཡིས། །རབ་ཏུ་བླངས་སེ་པར་བྱས་པའི་ཚེ། །ཉན་
ཐོས་རྣམས་ཀྱང་གར་བྱེད་དེ། །ཉན་ཐོས་དེ་དག་གྱུར་བ་དེ། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་། །འོད་སྲུང་རྣལ་འབྱོར་བཟང་ཅན་དང་། །ལྷ་ཡི་ཚོད་པན་ལ་སྨྲས་

TI692 - 889

པ༔ །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི། །པི་ཝང་སྒྲ་ནི་བསྒྲགས་པ་ཡིས། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཅི་ཕྱིར་གྱུར། །འོད་སྲུང་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ད་ལ་སྟོན། །རྒྱལ་སྲས་སྟོབས་
ཆེན་དམུ་རྫུ་ང་བཞིན། །རི་དྭགས་རྣམས་དང་འདྲ་བ་ནི། །ཉན་ཐོས་གཡོ་བའི་བློ་ཅན་རྣམས། །བག་ཆགས་འདམ་གྱི་དྲི་མ་ཅན། །ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་བྱུང་བས་
མནར༔ །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་སྐུ་རྙེད་ནས། །བག་ཆགས་དྲི་མ་ཡོངས་བསལ་ཏེ། །བདག་མེད་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་དག་ཅིང་། །ཤེས་བྱ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མེད་ནས། །
སེམས་ཀྱི་ཁམས་ལས་གཞན་གྱུར་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་རབ་ཏུ་འགྱུར། །ཁྱོད་ནི་དབང་ཆེན་ཐུབ་ཡུལ་ལྡན། །ཤེས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཙུག་ལག་མཁས། །དབང་པོ་
འཇིག་རྟེན་སྐྱོལ་བ་ཡི། །གཙུག་ལག་མཚན་ལ་ཁྱོད་གནས་ཏེ། །མི་འམ་ཅི་ཡི་གཙུག་ལག་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དགེ །ས་ཡི་མཚན་ཉིད་མཁས་བྱ

༄༅། །ལ། །བསླབ་སྡེ་ལྔ་བ་བཞིན་གནས་པ། །མི་འམ་ཅི་ཡི་དབང་པོ་ཁྱོད། །ས་དང་ཞིང་རྣམས་བྱེ་བར་མཛེས། །ཁྱོད་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་མཛེས་ཞིང་། །ཐུབ་ཅན་དབང་སྒྱུར་ཚོགས་དབུས་སུ། །ཁམས་ཀྱི་སེམས་ལས་སྐྱེས་པའི་མི། །ཕོ་བོ་ལ་ནི་སྲུས་ཀྱིས་དྲིས། །མཉམ་སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ལྡན་ཅིག་མཉན་པར་གྱིས། །ཁམས་རྣམས་གང་དུ་ཅི་ཚུལ་གང་། །སེམས་སུ་གྲགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ། །རྒྱུ་རྣམས་གང་གིས་འབྱུང་བ་ཡི། །དེ་ཚུལ་བདག་གིས་བསྟན་པར་བྱ། །ཆུ་ནི་ལྷན་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད། །དྲོད་ནི་མེའོ་སྲུབ་པས། །གདེག་ལ་སོགས་པའི་བྱུབ་རྣམས། །རླུང་གི་ཁམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྐེམ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ས་མཚམས་ནི། །ནམ་མཁའ་ཀུན་ནས་སྟོམ་པར་བྱེད། །རྣམ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཡུལ་ཅན་ནི། །བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །སྲིད་ཀྱི་མཚམས

དང་མིག་དག་གིས། །སྐྱེ་བའི་སྒོ་རྣམས་བྱེད་པ་ནི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཀུན་ཏེ། །རྒྱལ་པོ་མཚན་ནི་རྣམ་པ་མང་། །ནོར་བུ་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་གནས། །
དབང་སྒྱུར་པོ་བྲང་བཟང་པོ་ན། །རྣལ་འབྱོར་ལྡན་ཆེན་ཤུགས་འཛིན་པ། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མདུན་བདར་ཅིང་། །སོ་སོའི་སྟན་ལས་ཀུན་ལངས་ཏེ། །ཡང་དང་ཡང་
ཞིང་ཕྱུགི་འཚལ་ནས། །རིམ་གྲོར་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་ལ། །མཆོད་པའི་དམ་པས་མཆོད་པ་བྱེད། །རིན་ཆེན་དྲ་བས་སྟེང་བཀབ་ཅིང་། །ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོལ་བ་བྱེད། །
དགེའོ་དགེའོ་ཡང་དག་སྟེ། །དགེ་བ་ལྡན་ལ་རབ་གནས་ཞིང་། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་ཚུལ་སྙེད་ནས། །སངས་རྒྱས་ས་ལ་རབ་བཞུགས་ཏེ། །དབང་སྒྱུར་རྒྱལ་བའི་སྲས་
རྣམས་ལ། །སངས་རྒྱས་ཡུལ་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྟན། །རྒྱལ་པོ་ལྷ་མོ་བཅས་པ་ཡི། །དེ་ནས་ཡང་དུ་མཆོད་བྱས་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་ཆེ་ཅན་དགེའོ་དགོ། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་

TI692 - 892

༄༅། །འཇིགས་མེད་པ། །ལྷ་རྫས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །ཆོས་དེ་བདག་ལ་བསྟན་པས་ན། །ནོར་བུ་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ནས། །བཀྲ་ཤིས་
གཙང་བར་རབ་ཏུ་བྱུས། །ཐུབ་ལྡན་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་དང་། །བློ་གྲོས་མི་ཟད་མཐུ་ཆེན་དང་། །འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ
དང་། །ལྷ་ཡི་ཅོད་པན་རྣལ་འབྱོར་བདག །ཤུགས་འཛིན་དབུ་མ་བློ་གྲོས་དང་། །གཟུངས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །རིན་ཆེན་གཙུག་ཕུད་འཕྲུལ་ཆེན་དང་། །ཡང་དག་
ཇི་བཞིན་མཐོང་བ་དང་། །མཆེ་མའི་རབ་དང་འགྲོ་འཛིན་དང་། །རྣལ་འབྱོར་སློབ་དཔོན་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་སེམས་སྟོན་པ། །ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་གྲུབ
པ། །ཐུབ་སྲས་འཇིགས་པ་མེད་པའི་རྣམས། །འདི་དག་གཞན་ཡང་མང་པོ་སྟེ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འཕྲུལ་ཆེན་རྣམས། །སོ་སོའི་སྟན་ལས་ཀུན་ལངས་ནས། །དེ་དག

གཅིག་ལ་གཅིག་བལྟས་ཏེ། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་དེ་ལ་སྨྲས། །ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་བརྟན་པར་གྱིས། །ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་དབང་བྱིན་གྱིས་བརླབས། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་
མཆོད། །ས་ཡི་མཚན་ལ་མཁས་པ་ཡང་། །ཁྱོད་ལ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གནས། །ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། །རྒྱལ་སྲས་སྟོབས་ཆེན་ཐམས་ཅད་དང་། །རྣལ་
འབྱོར་ཅན་དང་རྣལ་འབྱོར་བདག །ཕྱོགས་འཆང་བུད་མེད་ཐམས་ཅད་དོ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་དང་རྒྱལ་སྲས་དང་། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་གཞི། །མདོ་སྡེ་ཀུན་
གྱིས་དྲི་མེད་ཅིང་། །བསྟན་དང་བཀླག་པ་རྣམས་སྤྱངས་པ། །ཕྱུག་པོའི་རྒྱན་འདི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ཁྱོད་སྟོབས་པར་གྱིས། །སྤྲུལ་པས་ཞཤད་པ་
སྤྱངས་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཏམ་དང་སྤྲུལ་པས་ཀྱང་། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །སོ་སོ་རང་རིག་སྤྱོད་པའི་ཡུལ། །ལྷ་རྫས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ། །

༄༅། །འཕགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་སྟོན་ཅིག །ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར། །གཏུགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོན་ཅིག །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་རྣམས། །རྣམ་པར་ཐར་དང་དབང་རྣམས་དང་། །ཡིད་བཞིན་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་ཡི། །ལུས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱིས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསམ་ཡས་དང་། །མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱན། །རྒྱལ་བ་རྣམས་དང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི། །རྡུལ་ཕྲན་བཞིན་གྱི་སྐྲ་ཕྲ་དང་། །སྐྲ་རྩེ་བརྒྱ་ཆར་ཕྲ་བ་དག །རྒྱལ་སྲས་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱིས། །བསྟན་དང་བསྔགས་དང་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །བརྗོད་པས་རྣམ་པར་སྦྱངས་པ་ཡི། །སྟུག་པོ་ཞིང་གི་དམ་པ་དེར། །ཅིནས་ཐུབ་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར། །རྣལ་འབྱོར་མཁས་པས་སེང་གེ་ལྟར། །ཐུབ་པས་དེ་དག་ཀུན་བལྟས་ཏེ། །འགྲོ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །བརྟག་པར་མི་ནུས་བརྟག་བྲལ་བའི། །ཆོས་ཚུལ་རབ་ཏུ་བསྟན

TI692 - 895

པར་བྱ། །བློ་ཡི་མཐུ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་ན། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་དག་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ། །སྔོན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཉན་ནུས་པས། །ཚངས་པའི་སྒྲ་དང་དབྱངས་སུ་སྟེ། །ཀ་ལ་
པིང་ཀའི་སྒྲ་སྐད་དུ། །རྒྱ་ཆེན་ལྡེ་ཡིས་རབ་སྙན་པར། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོས་ཤིན་ཏུ་བཤད། །སེང་གེ་རོ་སྟོད་ལུས་འཆང་བ། །མཚན་རབ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །དཔེ་
བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པའི་ལུས། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོས་ཤིན་ཏུ་བསྟན། །ཀིམ་ཀའི་སྒྲ་ལ་མཁས་པས་ན། །སྒྲ་ཡི་མཚན་ཉིད་གྲགས་པ་ཡིས། །མདོར་ན་དེ་ཡི་ཉིས་སྒྱུར
ཏུ། །རྒྱལ་སྲས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོན། །སང་སང་དགའ་བ་དབྱངས་ལ་སོགས། །མཐོང་ཞིང་རིང་བའི་སྒྲ་སྐད་དང་། །གཞན་ད་ར་དང་རན་ལྡན་པར། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོས་
རབ་ཏུ་བསྟན། །རི་ཥ་ཧྣ་དང་ཧྣཻ་བཏ། །ཥཧྣ་ཀེ་ཤི་ལྷ་པོ་ཡི། །སྒྲ་སྐད་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་ཡི། །དབྱངས་ཀྱིས་ཐུབ་པ་རྣམ་པར་གསུང་། །རིངས་དང་དལ་བ་མེད་པའི་

༄༅། །ཚིག །ཟབ་ཅིང་སྙན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཏེ། །མཚན་ཉིད་མཁས་དང་དྲི་ཟ་ལ། །དེ་བཞིན་སེམས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཚིག་གི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་
ཚིག །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་བརྗོད་པ་ནི། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱས་པ་སྟེ། །སྤྲུལ་པའི་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཐུབ་སྲས་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་ནི། །ཅི་ཡང་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་
པར༔ །ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་མཚན་གྱི་སྒྲ། །ཡན་ལག་རྣམས་ལ་མངོན་པར་འབྱུང་། །སྨིན་མ་དཔྲལ་བ་སྤྱི་བོ་དང་། །ཕྲག་པ་སྣ་རྩེ་མྲིན་པ་ལས། །ཆོས་ཀྱི་རྩལ་རྣམས
རབ་སྟོན་ཅིང་། །དགེ་བའི་སྒྲ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ཐུབ་པ་ཡི། །སྨོན་ལམ་ལེགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །བྲེ་མོའི་དང་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན། །རྒྱལ་བའི་
སྲས་རྣམས་ཀུན་ནས་འདུས། །དབང་སྒྱུར་ཕོ་བྲང་བཟང་པོ་ན། །ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བཞིན། །དཔའ་ཆེན་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་དེ། །རྣམ་པར་མཛེས་ལ་ཀུན་

ལྷོར། །སྐར་མའི་དབང་པོ་སྐར་མ་དེ། །གཞན་ཡི་དབུས་ན་མཛེས་པ་བཞིན། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །དམ་པའི་སྟན་ལ་རྣམ་པར་མཛེས། །ཇི་ལྟར་སྐར་མའི་
དབང་པོ་དང་། །ཟླ་བའི་འོད་དུ་དབྱེ་བྲག་མེད། །དེ་བཞིན་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་དང་། །རྒྱལ་བ་རྣམས་སུ་ཁྱད་པར་མེད། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དོན་མཐོང་བའི། །རྒྱལ་བའི་སྲས་
པོ་སྟོབས་པོ་ཆེ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་མཆོག །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ལམ་གནས་པ། །སྟན་ལས་ལེགས་པར་ལྡང་བྱས་ཤིང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་མངོན་
བསྟོད་ནས། །ཚིག་དགེ་རྣམ་པར་སྨྲས་པ་ནི། །ཀྱེ་མ་ཐེག་ཆེན་ཐེག་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་བསམ་མི་ཁྱབ། །དེ་ལ་གནས་ཤིང་རྒྱལ་སྲས་དང་། །རྒྱལ་བ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟོན། །བྱེ་བའི་ཞིང་བཞུགས་རྒྱལ་བ་དང་། །རྒྱལ་སྲས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དྲི་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཆོས། །དགོངས་པས་ཕྱག་བྱ་འོས་པ་

TI692 - 898

༄༅། །ཡིན། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དགེ་ནི། །མཆོག་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་དཀོན་པ་སྟེ། །གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱི་མཆོག །རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་མ་
ཡིན༔ །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུལ། །རང་བཞིན་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་བྱེད། །བདག་མེད་ཉིད་ནི་ལྷ་པོ་ཡི། །དེ་བཞིན་ཁྱད་པར་བྱེད་པས་ན། །བག་ཆགས་སྦྱོར་པས
འཕངས་པ་དེ། །ཡུན་རིང་གནས་ངན་ལེན་པ་དང་། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་ལྡན་ཞིང་། །རྣམ་ཤེས་རྣམས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། །ལྷ་རྫས་ཚུལ་འདི་མཐོང་བ་
དང་༔ །གསེར་བཞིན་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར། །རྣམ་དག་རིགས་ལ་གནས་པ་དག །སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་དེ་དག་འགྱུར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷ་རྫས་
རིགས༔ །སྲུར་འདུག་ཉན་ཐོས་རྣམས་སྤྱངས་པ། །ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞིང་གི་མཆོག །ལྷུག་པོར་དེ་བཞིན་འདོང་བར་འགྱུར། །ཉིང་འཛིན་འདི་ཡི་ཡུལ་ནི་གང་། །

T1692 - 899

ཉིད་འཛིན་འདི་ཡི་མིང་ཡང་ཅི། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོས་གང་ཐོབ་ཕྱིར། །ཚུལ་དགེ་འདི་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོའི་རྐང་གཉིས་ལ། །ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱས་
ནས༔ །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་འཇིགས་མེད་ཀྱི། །རྡོ་རྗེའི་བློ་ལ་ཞལ་ཤད་པར་མཛོད། །ཉིད་འཛིན་ཡུལ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། །ཉིད་འཛིན་འདི་ཡི་མིང་ཡང་ཅི། །གང་ལ་གནས་ཤིང་
ཚུལ་འདི་ཡང་། །རྒྱལ་སྲས་ཁྱོད་ནི་ཞལ་ཤད་པ་མཛད། །རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཉན་པར་འདོད། །དབང་སྒྱུར་བདག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་འཇིགས་མེད་
ཀྱིས༔ །འཁོར་དུ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཚུལ་འདི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་དང་། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་དང་། །བློ་ལ་འཛིན་པའི་མཐུ་ཀུན་དང་། །ཉུས་སམ་
མི་ནུས་ཞེས་བལྟས་ནས། །བློ་འཛིན་མཐུ་ལྡན་མཐོང་བ་དང་། །རྒྱལ་སྲས་ཐམས་ཅད་མཐུ་ལྡན་གྱིས། །ཐམས་ཅད་མ་འགྱུར་མཉན་པར་བྱོས། །གཞན་དུ་གྱུར་བའི་ཚུལ་

༄༅། །དགེ་བ། །དབང་སྒྱུར་ལྷ་ཡུལ་གནས་པ་དང་། །ཐུབ་པ་རྣམས་ལ་བཤད་པར་བྱ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འོད་ཅན་གྱི། །ཏིང་འཛིན་ཡུལ་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་གནས་ཤིང་རྒྱལ་སྲས་རྣམས། །ཚུལ་དགེ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད། །བྱེ་བའི་ཞིང་རྣམས་རབ་ཏུ་མཐོང་། །དེ་དག་མགོན་པོ་དེ་བཞིན་ནོ། །རྡུལ་གྱི་མཐའ
མར་ཐུག་པ་རྣམས། །དེ་དག་རང་གི་ཞལ་སྟོན་ཏོ། །དགེའོ་དགེ་ཞེས་རབ་ཏུ་གསུང་། །འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་བཟང་ལྡན་ལམ། །ལམ་འདིས་དེད་རྣམས་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་སྒྱུར་བ། །ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་དྲི་མེད་འགྱུར། །གང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཏིང་འཛིན་སྐྱེས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྣང་བ་ཡི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕྲ་
སེམས་པ། །དེ་ལ་གནས་ཤིང་རྒྱལ་སྲས་དང་། །རྒྱལ་བ་བསམ་ཡས་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །སྤྲུལ་པ་བྱེ་བ་མང་པོ་ཡིས། །སོ་སོ་རང་རིག་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི། །ཏིང་འཛིན་སངས་

རྒྱས་མཐོང་བ་ནི། །ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རྡུལ་སྙེད་དོ། །སོ་སོ་རང་གིས་རིག་རྩལ་ནི། །གང་ལ་སངས་རྒྱས་གནས་པ་ཡིན། །ཆོས་འདི་མཚན་མ་མེད་པ་སྟེ། །སྒྲ་དང་
གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྤངས། །མིང་ནི་མཚན་མས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །མཚན་མ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ལས་སྐྱེས། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་དེ་བཞིན་
ཉིད། །དེ་ནི་ཡང་དག་སྲུས་མཐོང་བ། །དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་མཆོག །རང་བཞིན་བརྟགས་པ་མིང་ཡིན་ཏེ། །མཚན་མ་གཞན་གྱི་དབང་ལས་བྱུང་། །མིང་དང་མཚན་
མ་མེད་པ་ན། །རང་བཞིན་དོན་གྱི་དམ་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་ཀུན་ནས་གནས། །ཀུན་གཞི་དེ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་སྟེ། །བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་རི་བྲིད་གནས། །ཡིད་ཀྱི་
གནས་ངན་ལེན་གྱིས་གཡོགས། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱོད་པ་ཡིས། །ཡིད་ནི་ཕྱིན་ཕྱོགས་རྒྱས་པར་བྱས། །རྣམ་ཤེས་ལྔ་པོ་ཡུལ་ཅན་དག །འབྱུང་ཞིང་ཕྱིར་ཡང་ལྡོག་པ་

༄༅། །ཡིན། །རྣམ་ཤེས་ལྔ་ཡི་ཡུལ་རྣམས་ནི། །སེམས་ཅན་བཞིན་གནས་ལུས་ཅན་ལ། །ཀུན་གཞིར་གྲགས་པའི་རྒྱུ་ཀླུང་ལས། །དབའ་རླབས་
བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །རྣམ་ཤེས་ཀུན་གཞི་མཚོར་གནས་པ། །བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྲོགས་པའི་རྣམས། །ཡུལ་གྱི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་དག །རྣམ་པར་རྒྱུན་ཆད་
མེད་པར་རྒྱུ། །ཆོས་ལ་བདག་མེད་མཁས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་སྲས། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གནས་འཐོབ་སྟེ། །མངོན་སངས་རྒྱས་ཤིང་
ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཕུང་པོ་གང་ཟག་བདག་མེད་པར། །རབ་ཏུ་རྣམ་ཕྱེ་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །ཆོས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་མ་ཤེས་པར། །ཉན་ཐོས་དེ་དག་མངོན་རྟོགས་འགྱུར། །
བདག་མེད་གཉིས་ལ་མཁས་པ་ཉིད། །རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་སྒོམ་པར་བྱེད། །རྣམ་པར་བསྒོམས་ཤིང་སྦྱོང་བ་ནི། །ཚུལ་བཤད་བཞིན་དུ་ཡང་དག་མཐའ། །ཡང་དག་

T1692 - 903

མཐའ་ཡི་བདེ་སྐྱོང་ཞིང་། །སྙིང་རྗེ་མེད་པའི་སྲས་རྣམས་ནི། །སེམས་ཅན་དགོས་པའི་རྒྱུན་བཅད་པས། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་བོ། །བསམ་ཡས་ཀྱིམ་ཡེ་ཤེས་
འདི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེད། །མཁྱེན་ཅིང་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྲས་རྣམས། །བློ་ཆུང་རྣམས་ལ་ཚུལ་སྟོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་འདམ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དགེ་བའི་མཚན་
ལྡན་པད་མོ་དག །ཐུབ་པ་རྣམས་དང་ལྷ་དག་གི །ཉེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་འཁོར་བའི་འདམ་མཚོ་ལས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་འབྱུང་བ་ནི། །
སངས་རྒྱས་དྲི་མེད་རབ་རྙེད་ཅིང་། །ལྷ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་ཡི་གྲོད་དུ་ཁྱད་པར་དུ། །རྒྱལ་པོའི་ཁྱུ་མཆོག་འགྱུར་བ་
སྟེ། །འཁོར་ལོ་ཅན་དུ་ཁྱད་པར་དུའོ། །ལྷ་ཡུལ་གནས་པའི་བདག་པོ་དང་། །དྲི་ཟ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཐེག་ཆེན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡི། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་

༄༅། །འཕོ་བ༔ །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཀྱིས། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས། །མཐར་གྱིས་བདེ་གཤེགས་གནས་རབ་དང་། །རྒྱལ་པོ་
དག་ཏུ་འང་འགྱུར་བར་འོང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཆོས་རྣམས་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཡོད་པ་ཀུན། །རྟག་ཏུ་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ས་ལ་ཀུན་གཞི་འབྱུང་བ་
ཡིན༔ །ཕྱི་དང་རྒྱུ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་གམ། །འོན་ཏམ་སྤྱི་དང་དབང་པོས་ཀྱང་། །གཙོ་བོ་རྐྱེན་དང་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་བྱས། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
རྒྱུ་བརྗོད་པ། །ཅིནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། །རྒྱུ་མེད་རང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །བྱ་མེད་བྱེད་པའང་མེད་པར་འགྱུར། །རྣམ་པར་བྱེད་དང་ཐ་མི་དད། །ཀུན་གཞི་ཐ་
དད་འགྱུར་བ་མིན། །དེ་སྣ་རྣམ་བྱང་ཐ་དད་ན། །ཀུན་གཞི་རྟག་པ་མ་ཡིན་འགྱུར། །སྟོན་མེད་འཇིག་མེད་རྟག་པ་སྟེ། །མཐའ་བཞི་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་

TI692 - 905

ག་ཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དག །སྤྲུལ་པ་ཡི་ཞེས་སྒྲར་ཡང་གྲག །ཕན་ཚུན་སྙིང་པོ་ཐ་མི་དད། །དེ་ནི་སོར་གདུབ་བཞིན་དུ་གནས། །ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །
བདེ་ག་ཤེགས་སྙིང་པོ་དགེ་བ་འདི། །སྙིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་སྒྲས། །དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་སྟོན་པ་མཛད། །སྙིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྒྲགས་པར་ཡང་། །བློ་ཞན་རྣམས་
ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །གསེར་མགར་མཁས་པས་རྣམ་དག་གི །གསེར་ལས་སོར་གདུབ་བྱས་པ་ནི། །སོར་མོ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་མཛེས། །ཕན་ཚུན་ཐ་དད་མཚན་ཡིན་
ཏེ། །སོར་གདུབ་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །ལས་ཀྱི་མཁན་པོས་ཡོངས་བསྒྱུར་བས། །གསེར་ནི་གཟུགས་བཞིན་རབ་ཏུ་གནས། །ཆོས་མཐོང་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པ་ཡི། །
སེམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ། །བདུན་པའི་ས་ནི་རྙེད་པ་དང་། །འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ། །འཕགས་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལྡན་གྱི། །སོ་སོ་རང་གིས་

T1692 - 906

༄༅། །མཐོང་བ་དང་། །སྤྱི་དང་བདག་གི་ལེགས་འཕགས་པ། །ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་མི་ནུས་སོ། །ཇི་སྙེད་ཡུལ་ཡོད་ཅི་ཡང་རུང་། །སེམས་
དང་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ། །སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་དེ་དག་ཀྱང་། །རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་མེད་དོ། །སེམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་དངོས་སུ། །གཟུང་དང་འཛིན་པར་སྣང་བ་
སྟེ༔ །རྫ་བུམ་སྣམ་བུ་སོགས་པ་ཡི། །ཡུལ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན། །ཇི་ལྟར་རི་རབ་རྟེན་འབྱུང་ཞིང་། །ཉི་ཟླ་གཟའ་ཡི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམས། །བྲལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་
འཁོར༔ །དེ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ཀུན་གཞི་ལ། །རྣམ་དག་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །རྟག་པར་གསེར་བཞིན་རབ་ཏུ་འབབ། །ཀུན་གཞི་སྙིང་པོར་བསྒྲགས་པ་ནི། །རྟོག་
པའི་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། །རང་བཞིན་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དག །རྟོག་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡང་། །རྣལ་འབྱོར་ཐུབ་ཅན་རྟག

ཏུ་མཐོང་། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ཅན་ནི། །བུས་པ་རྣམས་ལ་འཆིང་བའི་དངོས། །སྨིག་རྒྱུ་སྒྲ་ཚོགས་བྱུང་བ་སྟེ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དྲི་མེད་གཟིགས། །སྟོང་
ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱན་ལྷུག་པོ་ལས་ཇི་སྙེད་པའི་མདོ་རྫོགས་སོ།། ཨོཾ་ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ། ཥཱནྟ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་བཱ་དཱི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿཡེ་
སྭཱ་ཧཱ།། ༎

TI692 - 908

༄༅། །ཨོཾ་སྭསྟི། བསྐལ་བཟང་རྣམ་འདྲེན་བཞི་བ་ཤཱཀྱའི་རྗེས། །གདུལ་བྱ་དང་བསྟུན་རིམ་གསུམ་ཆོས་འཁོར་ལས། །ཐམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སྙིང་པོའི་སྐོར། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་ཉེར་གཉིས་མཆོག་འདི་ཀོ །ཀཿཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་གསུང་ཇི་བཞིན། །རིག་འཛིན་བླ་མའི་བཀའ་ལུང་གཙུག་བཀོད་ནས། །བསྒྲིགས་ཞུས་སྤེལ་བའི་རྣམ་དཀར་དགེ་ཚོགས་དེས། །རིག་འཛིན་བླ་མའི་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན། །སྙིང་པོའི་རིང་ལུགས་རྟག་ཁྱབ་འཕེལ་རྒྱས་ཤོག །བདག་ཀྱང་འདི་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རིག་འཛིན་བླ་མའི་བརྩེ་བས་རྗེས་བཟུང་ཞིང་། །ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐར་དག་བསྒྲུབ་པ་ལ། །ནག་པོའི་རྦ་ལག་སོགས་ཀྱིས་བར་གཅོད་དབེན། །ཐུགས་དགོངས་ཇི་བཞིན་བདག་གིས་ཡོངས་བསྒྲུབས་ཏེ། །སྨོན་འཁོར་དགོངས་ཀློང་དབྱེར་མེད་ཐུམ་གཅིག་ཏུ། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དོང་སྤྲུགས་

དཔལ་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་དེང་སྐབས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གྲལ་ནས་བྱུང་བའི་སྨྱུ་གུ་བ་ཁོ་བོའི་ངང་རྩལ་དེ་ལྟར་ཡང་། ཆོས་རྗེ་རིག་འཛིན་བླ་མའི་ཞལ་མཇལ་གསུང་ཆོས་འབབ་ཆས་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཙམ་དུ་རྫོགས་ཤིང་། གང་གི་བཀའ་ལུང་ཡན་ལག་དང་པོའི་བརྒྱུད་དུ་མཆོད་ནས་སྤྱི་ཞུ་ལྟར་སྒྲུང་བགྱི་བར་བྱི་ནང་ཀུན་ནས་མཐུན་རྐྱེན་རི་རྡ་དང་འགལ་རྐྱེན་སེར་ཆོད་ཀྱི་མཆེད་གླར་ཕྱུར་ཀྱང་། བཀའ་ལུང་དམ་པ་ཅན་རྗེ་རི་གསུང་ཐབས་དབེན་པར་སློང་ནས་བརྩོན་པ་མཐར་ཕྱིན་ཙམ་བྱུང་བ་དང་༄སྐྱབས་མཆོག་རིག་འཛིན་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་དྲིན་ཉག་གཅིག་གོ་སྐབས་དགའ་སྐྱོ་འདྲེས་པའི་ངང་། གང་དྲན་འཚོལ་བརྗོད་པ་ཐབས་སུ་སྨོན་པ་དེ་དེ་བཞིན་འགྲུབ་པར་ཕྱབ་བདག་བླ་མ་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་རབ་འབྱམས་ཚོགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཅེས་༄སྐྱབས་མཆོག་ཀུན་སྤྱང་ས་ཆོས་རྗེ་ས་མིང་གི་ཅོད་པན་སྐུལ་བཀུལ་འབབ་ལས་ངང་ལས་རྒྱལ་ཀློང་ཡངས་པས་མཐུག་སྟོན་པ་སྤྲང་ཤུ་བ་ན་རྣམ་ར་བ་བྱུང་བཙུ་བདུན་ལྕགས་ཡོས་ཚེས་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་ཡར་ངོའི་རྒྱལ་བ་དང་པོའི་ཉིན་བྲིས་པ་དགེའོ།། །།

༄༅། །རིན་ཆེན་དགེ་ཚོགས་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་ཀུན། །རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་འབྲལ་བདེའི་འབྱུང་གནས་བསྟན་པ་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་བཀྲ་བཞིན། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཐ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་གྲགས་གྱུར་ཏེ། །བློ་གྲོས་བརྩོན་རབ་ཏུ་རྒྱས་བྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དར་མ་ཐག་ཏུ་ཆོས་དང་འཕྲད་གྱུར་ནས། །ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབ་པའི་རང་དབང་ཡོད་པར་ཤོག །དེར་ཡང་བླ་མ་དམ་པ་མཉེས་བྱས་བར་ཤོག །སྲིད་པར་དམ་པའི་ཆོས་རབ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །གཞན་ཕན་སྒྲུབ་ལ་སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་ཤོག །རླབས་ཆེན་གཞན་དོན

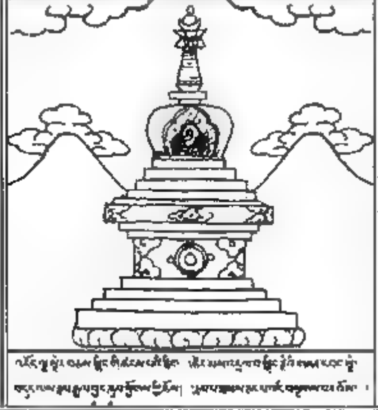

ཞིང་། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་རྫོགས་པས་མཐར་ཕྱིན་ནས། །ཆོས་རྔ་སྒྲོགས་པས་འཇིག་རྟེན་མཛེས་པར་ཤོག །ཕན་ཤིས་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །འགྲོ་ཀུན་ཕྱམ་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཆོས་རྒྱལ་འདི་ཡང་ཕྱི་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག །ཅེས་དང་། གང་དུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ལྡན་ཐོབ་པར་ཤོག །སྐྱེས་ནས། །ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག །ཆོས་ཐོབ་ནས་ནི་སྙིང་པོའི་དོན་བསྒྲུབས་ཏེ། །ཚེ་དེས་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་བརྒལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ཕྱམ་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པའི་གསུང་ངོ༎

༄༅། །པདྨའི་གདུང་འཛིན་འགྲོ་འདུལ་གླིང་པ་ཡི། །རྒྱལ་ཚབ་སྐྱེས་བུར་དབང་ཐོབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །ཀུན་སྤྱང་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་འཁོར་ལོའི་མགོན། །ཁྲི་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ་རྩལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མགོན་ཁྱོད་བདག་སོགས་གདུལ་བྱའི་མོས་ངོར་དུ། །གཞོམ་མེད་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་འཚོ་བཞེས་ཤིང་། །ཐབས་ཆེན་འགྲོ་དོན་ཕྲིན་ལས་མཐར་ཕྱིན་ནས། །ཐུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཤོག །ཅེས་པ་འང་བུ་མོ་ནོར་འཛིན་དབང་མོའི་ངོར་འཇིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་སོ།། ཨོཾ་སྭསྟི། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །ཚོགས་གཉིས་འདབ་བརྒྱ་གྲོལ་བའི་ཆོག་ཡིས༔ །ངོ་མཚར་དགྱེས་དགུའི་དཔལ་ལ་རྟག་རོལ་པ། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །ཨོ་རྒྱན་རྡྷུ་མ་ཐ་ལའི་གནས་མཛོད་དང་། །རིག་འཛིན་གྲུབ་པ་ཡོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆོས༔ །སྙིང་ལ་དགྱེས་དགུར་མངོན་པར་སྤྲོ་མཛད་པ། །གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་མཆོག་ཉིད་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །བདག་ཅག་དེང་ནས་སྐྱེ་བ་ཇི་སྲིད་དུ། །ཁྱེད་ཞབས་པདྨོར་རྟག་ཏུ་བསྟེན་བྱེད་

1

ཅེས༔ །ཆོས་མིན་བདུད་ཀྱི་དཔུང་གིས་མི་བརྫི་བར། །བསྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་རྟག་ཏུ་མཉེས་བྱེད་ཤོག །འཆི་མེད་པདྨ་ཀ་རའི་བྱིན་མཐུས་དང་། །བདག་སོགས་རྩེ་གཅིག་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་འབྱུང་

མཐུས༔ །གདན་གསུམ་ཚང་བའི་སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །བརྟན་པར་བཞུགས་ལ་ཕྲིན་ལས་མཐར་རྒྱས་ཤོག །ཅེས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་མོ་ཡོས་ལོ། ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་རྫོང་སྒྲིང་འཛོར་ཕྲང་ལའི། གློང་སྐྱིད་སྒྲུབ་སྡེ་ཀུན་གྱི་ལ

འོད་གསལ་སྟེར། ལོ་གསུམ་བཅད་རྒྱ་ཕྱོགས་པའི་སྐབས་སུ་གཏང་རག་མཆོག་ས་འབུམ་དང་འབྲེལ། སྒྲུབ་སྡེ་འདུས་སྤྱིན་ས་རེས་གསང་བསྔགས་པ་རི་ཤིང་ཏུ། ཞབས་རྗེ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཞབས་པད་རྟན་མཁའ་འགྲོའི་བསྐུན་བཀོག་འབུལ་བ་དང་ཚབས་ཅིག་ཞབས་པད་རྟན་གསོལ་སྨོན་ཞིག་ཀུང་འབྲིད་དགོས་ཞེས། རྟེན་ལྷ་རིགས་ཡ་ཤེས

དང་དབུལ་སྤྲོར་རིགས་ལྔའི་གྲངས་ལྡན་བཅས་བསྒྲུབ་བཞིན། གྲུབ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་སྲིད་བཞི་པར་མིང་བཏགས་པས་སྦྱལ་བ་ཞེ་ཡ་ཏུ༎ ༀ༔ བསླུ་མེད་རྩ་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་མཐུ་བྱིན་གྱིས། །གཞར་གྱི་དབང་ཕྱུག་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་ཡི། །ཞབས་པད་མི

གཡོ་ཡུན་དུ་བརྟན་བཞུགས་ནས། །བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་མཛད་འཕྲིན་མཐར་རྒྱས་ཤོག །ཅེས་པ་འང་མཁའ་སྤྱོད་པདྨ་ཆེན་སྒྲིང་གི་བརྩོན་མཐུན་མོང་ནས་ལྷ་རྗེས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཡིས་དང་བཅས་ཏེ་བསྐུལ་བ་བཞིན་བདུད་འཇོམས་པས་བྲིས་པ་དོན་ལྡན་དུ་གྱུར་ཅིག ༎

TI692 - 914

༄༅། །ཨོཾ་སྭསྟི། སངས་རྒྱས་པདྨའི་ཐུགས་རྗེ་འདབ་སྟོང་རྩེར། །ངོ་མཚར་སྤྲུལ་པའི་གེ་སར་བཞད་པ་ལས། །འགྲོ་འདུལ་རྒྱལ་བའི་ཞལ་སྐྱིན་ཀླུ་གྲུབ་སྐུ། །སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་དཔལ་དུ་ཤར། །ཧཱུྃ་ཀ་འཛིན་ནཱ་གུ་ཀུའི་གསང་གསུམ་ཡིད་བཞིན་དབང་། །ཚུལ་མེད་ཕྲིན་ལས་འདོད་རྒྱུར་བ་འཇོམས། །ས་གསུམ་སྐྱེ་འགྲོའི་རེ་བ་སྐོང་བཞིན་དུ། །ཡོངས་གྲུབ་རྟག་པའི་ངོ་བོར་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །དཀོན་མཆོག་རྩ་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་བདེན་སྟོབས་དང་། །དམ་ཅན་སྡེ་ལྔ་ལྷུམ་དུལ་མཐུ་རྩལ་གྱིས། །བདག་ཅག་སྨོན་པའི་འབྲས་བུ་ར་བསྒྲིན་ནས། །རླབས་ཆེན་བསྟན་འགྲོའི་དགེ་མཚན་འབར་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་པ་འང་མདོ་ཁམས་སྨད་ཞིའུ་མདོ་དགོན་མཆོག་སྤྲུལ་པ་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་རིགས་སྲས་དེ་ཉིད་གཏེར་ཆེན་བདུད་འཇོམས་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་སྒྲུབ་རྗེ་འཇིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་མེད་ཡིན་ཚུལ་གསར་རྙིང་རིས་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲགས་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོས་བཀའ་ལུང་ཕྱག་རྟགས་གནང་བ་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་མཐུན་བྱུང་འདུག་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྙེད་པ་དང་མདོ་ཁམས་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་བསྐྱེད་ཡུམ་པདྨ་མཁའ་འགྲོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་སྲིད་དུ་རིང་བའི་ལྷར་གཉེན་མོ་བདེ་ལེགས་དང་རིགས་ཀྱི་སྲུ་གུའི་སྐུ་བརྟན་

བཅས་འབྲིན་ལས་མནས་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་རྡོ་གོང་མའི་གཏེར་སློབ་ཐ་ཤལ་སྤྱོང་བ་བ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་རྒྱ་ཟླ་༤ པའི་ཚེས་༡༡ བཟང་པོར་སྦྱར་བ་དགེ། ॥ ༀ྅ བླ་མ་སྐུ་ཞབས་བཟང་བར་གསོལ་བ་འདེབས། །མཆོག་ཏུ་སྐུ་ཚེ་
རིང་བར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཕྲིན་ལས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གསོལ་བ་འདེབས། །བླ་མ་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། ༀ྅ །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་སྐུ་ཚེ་བརྟན་པ་དང་། །མཁའ་མཉམ་
ཡོངས་ལ་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བ་དང་། །བདག་གཞན་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་བྱང་ནས། །མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ས་ལ་འགོད་པར་ཤོག ༀ྅ །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ། །སྐད་
ཅིག་ཙམ་ཡང་ལོག་ལྟ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །ཅི་མཛད་ལེགས་པར་མཐོང་བའི་མོས་གུས་ཀྱིས། །བླ་མའི་བྱིན་རླབས་སེམས་ལ་འཇུག་པར་ཤོག ༀ྅ །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་བླ་མ་དང་། །འབྲལ་མེད་
ཆོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། །ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་ནས། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་གོ་འཕང་མྱུར་ཐོབ་ཤོག ॥ ॥ བཀྲ་ཤིས॥ 4

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue accrued from this work adorn the Buddha's Pure Land,
Repay the four great kindnesses above, and relieve the suffering of those on the three paths below.
May those who see or hear of these efforts generate Bodhi-mind,
Spend their lives devoted to the Buddha Dharma, and finally be reborn together in the Land of Ultimate Bliss.

NAMO AMITABHA! 南無阿彌陀佛 **HOMAGE TO AMITABHA!**

《藏文：三轉法輪勝義了義精藏契經諸家彙編・廣願摩尼寶 第二冊》

Printed and donated for free distribution by **The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation**
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415, Email:overseas@budaedu.org , http://www.budaedu.org
This book is for free distribution, it is not for sale. Printed in Taiwan, 2,000 copies, December 2011
TI692 - 9896

《藏文：三轉法輪勝義了義精藏契經諸家彙編・廣願摩尼鬘　第二冊》
Printed and donated for free distribution by The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C. Tel:886-2-23951198,Fax:886-2-23913415
Email:overseas@budaedu.org Website: http://www.budaedu.org
This book is for free distribution, it is not for sale. ཐུགས་དཔེ་འདི་ཆོས་སྦྱིན་དུ་འབུལ་བཞུ་ལས། ཚོང་བསྒྱུར་མི་ཆོག་པ་དགོངས་འཚལ་ལགས་སོ། Printed in Taiwan
TI692